Arta de a vindeca orice boală fără doctorii şi fără operaţii

Arta de a vindeca orice boală fără doctorii şi fără operaţii

de

Louis Kuhne

Manual de tehnici de vindecare naturistă
după ediția a XII-a din limba germană, 1896

CUPRINS

CUPRINS 2
Prefață 10
Partea întâi 11
Cum am ajuns la descoperirea noii ştiințe de vindecare 11
Cum se naşte boala? Ce sunt frigurile? 16
Natura, originea, scopul şi vindecarea bolilor de copii şi unitatea lor. Pojar, scarlatină, anghina difterică, vărsat, tuse măgărească, scrofule. 24
Scarlatina 26
Anghina difterică 27
Vărsatul 28
Tusea măgărească 30
Scrofule 32
Reumatismul şi podagra, căderea muşchilor, suciri, sluțiri, răceala mâinilor şi a picioarelor, fierbințeli la cap, naşterea şi vindecarea lor 38
Căderea muşchilor 42
Răceala mâinilor şi a picioarelor, ... 43
Fierbințeala capului 43
Suciri şi strâmbături 44
Mijloacele mele de vindecare 51
Băi de aburi, băi de soare, băi de trunchi cu fricțiuni, băi de şezut cu fricțiuni 51
Băi de aburi complete 51
Baie de aburi pentru pântece 53
Baia de abur pentru cap şi gât 53
Băi de soare 53
Băi parțiale de soare 54
Baia de trunchi cu fricțiuni 55
Baia de şezut cu fricțiuni 55
Ce trebuie să mâncăm? Ce trebuie să bem? 59
Pâine de Graham 71
Supa de grâu uruit 71
Instrucțiuni pentru alegerea unei hrane potrivită cu natura. 71
Varză roşie cu mere 72
Varză albă cu pătlăgele roşii 72
Spanac cu cartofi 72
Varză nemțească cu arpacaş de ovăz 72
Morcovi cu cartofi 72
Gulii cu cartofi 72
Orez cu mere 72
Mâncare simplă de orez 72
Fasole cu pătlăgele roşii 73
Bob cu mere 73
Linte cu prune 73
Mânătărci cu cartofi 73
Salată de sfecle roşii 73
Salată de lăptuci 73
Salata de cartofi cu mere 73
Mazăre sau linte în forma cea mai uşoară de mistuit 73
Găluşte de cartofi 74
Partea a doua 75
Bolile de nervi şi bolile psihice – originea, natura şi vindecarea lor. Insomnia 75

Bolile minții ... 78
Bolile de plămâni. Pneumonia. Oftica. Asthm. Pleurezia. Lupus ... 81
Pneumonia şi pleurezia ... 85
Asthma ... 87
Oftica (înaintată) ... 87
Oftica oaselor şi caria oaselor ... 88
Lupus ... 89
Bolile organelor genitale ... 91
Impotența ... 95
Bolile de beşică şi de rinichi. Diabetul (zaharisirea sângelui). Uremia. Nețínerea udului.
Bolile de ficat. Piatra. Gălbinarea. Bolile de intestine. Asudeala picioarelor. Pecinginea. . 97
Piatra ... 98
Diabet ... 98
Uremia ... 99
Nețínerea udului ... 99
Fistulele din intestine ... 99
Catarul de beşică ... 99
Bolile de ficat, bolile de fiere, gălbinarea ... 100
Asudeala picioarelor ... 100
Pecingini şi boli de piele ... 100
Bolile de inimă şi hidropizia ... 102
Bolile măduvei spinării. Scurgerea măduvei spinării. Bolile hemoroidale ... 107
Bolile hemoroidale ... 108
Crampe epileptice. Agorafobia (frica de loc deschis). ... 110
Agorafobia ... 111
Lipsa de sânge şi Cloroza. (Fața palidă). ... 112
Bolile de ochi şi de urechi. ... 115
Perdeaua cenuşie ... 115
Perdeaua verde ... 116
Vederea dublă ... 116
Privirea crucişă ... 116
Boli de ochi ... 117
Perdea cenuşie. ... 117
Surzenie de partea stângă, scurgerea urechii, vâjâirea urechii ... 118
Auzul greu (tare de ureche) ... 118
Dureri de dinți şi măsele. Guturaiul. Influența. Dureri în gât. Guşa. ... 119
Dureri de dinți şi măsele ... 119
Guturaiul ... 119
Influența ... 120
Bolile de gât ... 120
Guşa ... 120
Dureri de cap. Migrene. Oftica creierului. Inflamația creierului ... 122
Typhus. Dizenterie. Holera. Urdinare. ... 124
Typhus ... 124
Holera. Dizenteria. ... 124
Frigurile de climă şi Frigurile tropicale. Malaria. Frigurile de venin. Frigurile galbene şi Frigurile schimbătoare ... 127
Râia orientală. Epidemia leprei. Leproza. ... 130
Râia. Limbrici. Panglică. Parazite. Surpătură (Hernie). ... 135
Surpături (Hernii) ... 136
Cancerul. Carne vie. ... 137
Cancerul ... 137
Carne vie ... 141
Partea a treia ... 142
Tratarea şi vindecarea rănilor, fără doctorii şi fără operații. ... 142

Tăieturi, împunsături, striviri şi ruperi 144
Striviri, contuziuni şi răni interne 145
Arsuri 146
Răni de armă de foc 147
Frânturi de oase 149
Răni deschise 150
Înțepături de insecte otrăvitoare, muşcătură de şarpe, de câine turbat, otrăvirea sângelui (septicemia) 152
Înțepăturile de albină, ... 153
Bolile de femei. 154
Tulburări de menstruație 154
Căderea mitrei, purtarea cercului 156
Întoarcerea mitrei 156
Sterilitate 157
Întărirea țâțelor şi lipsa de lapte 157
Frigurile lăuziei 158
Cum se obțin naşteri uşoare şi fericite? 160
Tratamentul copilului în cele dintâi luni. Creşterea copiilor. 165
Creşterea copiilor 165
Partea a patra 167
Rapoarte de vindecare şi scrisori originale de mulțumire. 167
Catar de plămâni 167
Răceala picioarelor 167
Boală de stomac 167
Boală de ficat 167
Catar de gât. 167
Piatră în fiere (Calcule biliare) 167
Inflamația cronică a intestinelor 167
Nervozitate 167
Insomnie 167
Pecingine 167
Cancer. 168
Gălbinare 168
Slăbiciune 168
Dureri de cap 168
Oftica oaselor 168
Inflamația încheieturilor şoldurilor (Ischias) 168
Sluțirea corpului 168
Paralizie 168
Slăbiciune generală 169
Dureri în spate 169
Răceala mâinilor şi a picioarelor 169
Lipsă de sânge 169
Uşurarea facerii 169
Gâlci 169
Cancer la piept şi la nas 169
Răni deschise la picioare 170
Boli de rinichi şi de băşică 170
Hidropizie 170
Boală de ficat 170
Boală de inimă 170
Mouches volantes 170
Puncte negre 170
Urdinare de ani întregi 170
Dizenterie 170

Boală de ficat 170
Inflamația mațului gros 170
Asudeala picioarelor 170
Catar de stomac 170
Scurgerea măduvei spinării 171
Boală grea de menstruație 171
Pierderi de sânge 171
Brâncă 171
Umflătură de piele 171
Țiuitul urechii 171
Pecingine 172
Dureri de spate 172
Inflamația egipteană a ochilor 172
Hidrocefalie 172
Neputința bărbătească (impotența). 172
Încuiere (constipație) la un copil de țâță 172
Gâlci 173
Naştere uşoară 173
Ischias (coxartroză) 173
Anghină difterică 173
Scarlatină 173
Surzenie 173
Polip în nodul gâtlejului 173
Răguşeală 173
Neurastenie 174
Catar de gât, cronic 174
Dureri de obraz 174
Nevralgie 174
Insomnie 174
Dilatarea stomacului 174
Scrofule 174
Cloroză 174
Presbitism 174
Gâlci 174
Constipație şi insomnie la un copil de două luni 174
Învinețeală 175
Vărsături periodice 175
Boală de plămâni 175
Cloroză 175
Boală grea de inimă 175
Închegarea sângelui 175
Insomnie 175
Artera inimii ieşită afară 175
Astmă 175
Anghină difterică 175
Pecingeni umede. 176
Cancer la buze 176
Boală de gât 176
Anghină difterică 176
Scarlatină 176
Polipi 177
Îngreunarea mistuirii 177
Luatul din iele 177
Insomnie 177
Crampe nervoase 177

Poluții 177
Scurgerea măduvei spinării 177
Tabes dorsalis 177
Insomnie 177
Boală de nervi 177
Paralizie 177
Surdo-mutenie 178
Năvălirea sângelui la cap 178
Constipație puternică 178
Scrisori originale de mulțumire 179
Dureri de gât 179
Boală de rinichi şi de băşică 179
Bolile organelor genitale. 179
Migrenă puternică. 179
Reumatism 179
Podagră 179
Paralizie 179
Ischias (coxartroză) 179
Boală de ochi 179
Oftica plămânilor 180
Defect de inimă 180
Caria oaselor 180
Inflamația intestinelor 180
Boli hemoroidale 180
Sângerarea rinichilor. 180
Paralizie 180
Întărirea pântecelui 180
Gâlci 180
Scrofule. 180
Sifilis 181
Insomnie 181
Dureri de cap. 181
Piatră 181
Inflamația rinichilor 181
Boli hemoroidale 181
Hidropizie. 181
Dureri de dinți şi de măsele 181
Striviri 181
Friguri climatice. 181
Serpengea 182
Insomnie 182
Slăbirea memoriei 182
Grăsime la pântece 182
Boală de plămâni 182
Nervozitate puternică 182
Surzenie 182
Boală de gât 182
Friguri violente. 182
Dureri de cap. 183
Catar de gât 183
Spuzeală pe obraz. 183
Crampe epileptice 183
Leşinuri 183
Lipsă de sânge. 183
Răceală 184

Umflătură cât pumnul, la picior. 184
Cancer la mitră şi pierderi de sânge. 184
Tuse măgărească. 184
Neurastenie 185
Nevralgie 185
Epilepsie 185
Auzul greu 185
Dureri în spate 185
Tuse 185
Crize de asfixie. 185
Pierderi de sânge din mitră 185
Boală grea de nervi 186
Neurastenie 186
Dureri de cap 186
Boală de ochi 186
Lipsă de sânge 186
Boală de nervi 186
Sucirea vinelor 186
Slăbiciune generală 186
Respiraţie grea. 186
Reumatism articular. 187
Dureri de stomac 188
Lipsă de poftă de mâncare 188
Ameţeli 188
Defecte de inimă 188
Pierderi de sânge 188
Boală de plămâni 188
Slăbiciune generală a corpului. 188
Boală de ochi nevindecabilă 189
Dureri nervoase de cap 189
Catar cronic de gât 189
Catar de băşică 189
Dureri în spate şi de amândouă părţile. 189
Pneumonie 189
Anghină difterică. 189
Catar cronic de stomac şi de intestine 190
Nervozitate 190
Slăbirea memoriei 190
Gânduri de sinucidere. 190
Pierderea menstruaţiei. 190
Tuse măgărească 190
Reumatism 191
Boală de ficat 191
Hemoroizi. 191
Boală de stomac, şi de nervi 191
Constipaţie. 191
Boală de nervi. 191
Reumatism articular. 192
Paralizia braţului. 192
Grea boală de pântece 192
Poală albă. 192
Tulburarea mistuirii. 192
Podagră. 193
Boală cronică de gât 193
Dureri de cap 193

Ameţeli 193
Dureri în gât. 193
Epilepsie 193
Strâmbarea şirei spinării 194
Boală de nervi. 194
Influenţa 194
Tulburarea minţii 194
Nelinişte 194
Insomnie. 194
Neurastenie 195
Bătaie de inimă 195
Dureri de cap 195
Vâjâitul urechii 195
Astmă 195
Melancolie 195
Convulsii. 195
Dureri de cap violente. 195
Uşurarea sarcinii şi a facerii. 196
Boală de ficat 196
Piatră în fiere 196
Slăbiciunea nervilor 196
Reumatism la cap 196
Boală de pântece. 196
Astmă 197
Hemoroizi 197
Inflamaţia gâtului. 197
Reumatism 197
Umflătura picioarelor. 197
Vegetaţie în mitră 197
Poală albă. 197
Paralizie complectă din cauza unui picior prea scurt 198
Inflamaţie cronică a încheieturilor şoldurilor 198
Melancolie. 198
Reumatism 198
Întărirea pântecelui 198
Hemoroizi 198
Friguri de nervi 198
Accident de mitră 198
Tuse înecătoare 198
Tuse măgărească 198
Scarlatină. 198
Piatră. 199
Slăbiciune generală a corpului 200
Boală de ochi 200
Boală de pântece. 200
Grea boală de nervi. 200
Îngreunarea mistuirii 200
Insomnie 200
Constipaţie obişnuită 201
Hemoroizi 201
Dureri de stomac. 201
Răguşeală 201
Insomnie 201
Boală de nervi 201
Durere de măsele 201

Dureri de cap 201
Dureri de nervi. 202
Boală de ochi. 202
Stricturi 202
Strâmtarea canalului udului. 202

Prefață

la a douăsprezecea ediție germană
1896

Pe lângă cele unsprezece ediții ale manualului meu, apărute una după alta, se adaugă acum a douăsprezecea ediție, cu desăvârşire prelucrată şi îmbunătățită, izvorâtă din semnalele numeroşilor cititori, care primesc cu încredere nemărginită învățăturile mele; ediția de față este chemată să croiască mai departe calea pentru adevărata înțelegere a unei metode de vindecare fără doctorii şi fără operații, şi să descopere noi adepți pe lângă cei vechi, încercând să ajute la răspândirea luminii ce trebuie să răzbată prin întunericul ce domneşte încă asupra legilor şi căilor nestrămutate ale naturii…; într-un şir de teze amănunțit, încerc să dovedesc că toate bolile, oricum s-ar numi fiecare dintre ele, s-au născut dintr-una şi aceeaşi cauză; în această prefață dau seamă din nou de principiul unității, principiu care indică interdependența părților dintr-un întreg cu marele întreg însuşi…;aceea ce omenirea, prin şcoala medicală modernă înțelege prin conceptul de: „boli de sine stătătoare" – nu reiese deloc în urma cercetărilor mele…; aşa numitele *boli de sine stătătoare* nu sunt altceva decât forme schimbătoare, stări variabile, care deşi, pe dinafară par felurite, totuşi în nici o împrejurare nu sunt independente. De aceea eu socotesc de prisos înşirarea atâtor sute de boli. Dacă la împărțirea acestui manual, am întocmit anumite categorii, ale aşa numitelor boli, n-am avut în vedere, decât să înlesnesc onoraților cititori priceperea tezelor pe care le tratez. Denumirile obişnuite de boli pe care le-a introdus şcoala medicală nu pot fi părăsite aşa de lesne, de aceia care sunt obişnuiți cu ele. Bineînțeles, metoda mea nu vrea să ştie de boli deosebite ale organelor interne sau externe, nu cunoaşte latineasca şcolii medicale, cu atât mai mult se sprijină însă pe cunoaşterea şi întrebuințarea rațională a unei legi a naturii, până aici necunoscută dar veşnic nestrămutată, a unității bolilor.

O fi perfectibilă maşina cu aburi, nu însă forța aburului. Tot aşa e şi cu metoda mea de vindecare. Temelia ei este nestrămutată, cel mult forma se poate schimba. Cunoaşterea acelei legi a naturii, necunoscută până acum, dar care a existat întotdeauna, a adus în sfârşit lumină în noaptea nenorocirilor pricinuite de boală. După cum un oraş mare nu mai are nevoie, la răsăritul soarelui de felurite mii de felinare, fiindcă lumina soarelui e cu mult mai puternică, tot aşa şi acei care cunosc noua ştiință de vindecare, nu mai au nevoie să ştie nici denumirile atâtor mii de boli nici mijloacele de vindecare ale şcolii moderne. Experiența a dovedit că un singur mijloc aduce vindecarea tuturor acelor boli, mult mai repede şi mai sigur, decât toate miile de mijloace ale şcolii medicale.

Pretutindeni unde a pătruns ştiința mea de vindecare – şi trebuie s-o mărturisesc cu bucurie că e lumea întreagă – pretutindeni adevărurile ei şi-au croit drum. Nu e vorbă, a trebuit să înlătur multe lucruri ce păreau adevăruri nediscutabile şi a trebuit să răstorn multe temelii, care păreau nestrămutate. Dar descoperirile mele au rămas, căci au fost întărite zilnic, în practica mea, de numeroase dovezi şi aşa s-au întemeiat atât de puternic, încât zadarnic ar încerca cineva să le răstoarne. Miile de oameni, care datorează sănătatea lor aplicării metodei mele, sunt martori. Noi dovezi de adevărul nestrămutat al învățăturilor mele, îmi sosesc zilnic, aşa că sunt mândru de a şti că viitorul ştiinței mele de vindecare e asigurat.

După cum toate descoperirile şi-au găsit la început duşmani, tot aşa n-au fost scutite de dânşii nici învățăturile mele. Aci mai era vorba şi de unul, care părea a fi „nechemat" pe tărâmul ştiinței de vindecare, dar care totuşi venea cu descoperiri noi, cu vederi noi, cu axiome noi, aruncând multe lucruri de prisos, înlăturând cu energie multe greşeli înrădăcinate. Bine înțeles, acei sceptici sau potrivnici s-au slujit de multe ori, de mijloace atât de puțin cinstite, încât însăşi purtarea lor i-a nimicit. Rezultatele minunate dobândite de metoda mea, aplicată adeseori bolnavilor condamnați de doctori, sunt cea mai bună dovadă de eficacitatea ei. Dacă aş fi aşteptat, ca reprezentanții ştiinței medicale să recunoască adevărul învățămintelor mele şi să confirme progresul făcut, în chipul acesta, pe tărâmul ştiinței de vindecare n-aş fi făcut un pas înainte toată viața mea. Aşa, însă, mulțumită numeroşilor mei adepți, noua mea metodă de vindecare a fost experimentată şi recunoscută chiar de curțile germane şi străine. Ea a adus atâtor mii de oameni, uşurarea suferințelor lor şi a devenit o ştiință nouă, care întemeiată pe legile naturii, nu mai poate fi tăgăduită.

A cunoaşte la timp bolile corpului omenesc, a le înlătura, a predica adevărul legilor naturii, care pun la îndemâna omului mijlocul rațional de a trăi şi a se vindeca, acesta e scopul acestui manual, apărut până acum în 17 limbi.

Cartea aceasta are misiunea de a fi o călăuză, un sfătuitor pentru toți, care caută scăpare şi doresc sfaturi. Fie ca scopul acesta să-l împlinească cu prisos, spre alinarea suferințelor oamenilor bolnavi!

Lipsca, 1 ianuarie
1896
Flossplatz 24.

Louis Kuhne.

Partea întâi

Cum am ajuns la descoperirea noii ştiințe de vindecare

Conferință de Louis Kuhne

Doamnelor şi Domnilor,

E ceva caracteristic naturii omeneşti, că acela care crede că a descoperit ceva nou şi original, simte o trebuință neînfrânată de a-şi afirma descoperirile sale şi de a le împărtăşi semenilor săi.

Poate să fie oarecare ambiție şi vanitate în această dorință, care cu toate astea, în fond, e cu desăvârşire îndreptățită şi curat omenească. Trebuie să vesteşti adevărul, chiar când lumea fuge de strălucirea lui, chiar când găseşti frământarea lumii plină de dezgust şi de vanitate. Acestei legi a naturii, mă supun eu astăzi, încercând să vă fac cunoscut rezultatele la care am ajuns, după o muncă anevoioasă de douăzeci şi cinci de ani. Ar fi mai prudent, fireşte, de a nu încredința descoperirile mele decât hârtiei mute şi de a lăsa să mă judece posteritatea. Dar în cauza pentru care mi-am consacrat viața mea, nu e vorba de o cunoştință curat teoretică, ci de o cunoştință din care izvorăsc fapte realizabile în practică.

Aşadar, dacă vreau să păstrez metoda mea pentru contemporanii mei şi pentru posteritate şi dacă nu vreau să mor cu reputația de „şarlatan", sunt nevoit să dezvolt, să dovedesc, să fac cunoscut prin lecții şi prin demonstrații aplicate la modele viețuitoare, adevărurile, pe care le-am descoperit.

E adevărat că nu pot să înfățişez bolnavi, în această mare adunare, şi va trebui să mă mulțumesc de a vă explica, cum voi putea mai bine, ideile mele, numai prin viu grai. Dați-mi voie dar, să vă explic în puține cuvinte, cum am ajuns la construirea sistemului meu.

Am fost întotdeauna un mare amic al naturii, aşa că cea mai mare bucurie pentru mine, era să observ la țară şi în păduri fenomenele de care atârnă izbânda şi buna dezvoltare a plantelor şi animalelor, de a urmări acțiunea naturii pe pământ şi în cer, de a recunoaşte şi a stabili legile ei. Afară de asta, am avut întotdeauna dorința de a învăța aceea ce descoperiseră marii învățați, ca profesorul *Rossmaessler*, şi asta cu multă vreme înainte de a avea măcar gândul să mă consacru special ştiinței de vindecare. Aceea ce m-a îndemnat la aceasta, e numai nevoia, această suverană puternică, această stăpână şi educatoare a popoarelor şi a inşilor.

Când eram în vârstă de douăzeci de ani, corpul meu nu mai vrea să funcționeze regulat, plămânii şi capul începeau să-mi pricinuiască violente dureri. Am alergat întâi la medicină, dar fără succes. E adevărat că aveam puțină încredere în ea. Mama mea, care fusese infirmă şi bolnavă ani îndelungați, ne sfătuise întotdeauna să n-avem încredere în doctori şi ne repeta mereu, că numai doctorii erau pricina stării sale nenorocite. Tatăl meu murise de un cancer la stomac, în mâinile doctorilor. Pe vremea aceea[1], anunțul unei adunări a amicilor artei de vindecare, prin natura însăşi. Atenția mea fu foarte mult atâtată şi când văzui anunțul pentru a doua oară mă dusei şi eu la această adunare. Era un cerc de oameni binevoitori, care se adunaseră împrejurul regretatului nostru Meltzer. Întrebai, foarte modest, pe una din persoanele care erau de față, ce trebuie să fac contra durerilor şi junghiurilor, ce le simțeam atunci în plămâni. Am întrebat foarte modest, căci excitarea mea nervoasă era atât de puternică, încât nu puteam vorbi tare înaintea mai multor persoane. Mi s-a recomandat o compresă, care produse numai decât un efect minunat. De atunci m-am dus regulat la aceste adunări. Câțiva ani mai târziu, în 1868, fratele meu căzu greu bolnav, fără ca metoda naturală, aşa cum era atunci, să-l poată uşura. Atunci auzirăm noi vorbindu-se de cura plină de succes a lui Theodor Hahn auf der Waid. Fratele meu se hotărî să meargă acolo şi după câteva săptămâni se întoarse cu mult mai bine. Am recunoscut eu însumi minunația acestei metode naturale şi de atunci m-am dedicat ei cu cea mai plină şi mai desăvârşită încredere.

Cu toate astea boala mea nu se oprise, germenii bolii, transmişi de părinții mei, se dezvoltaseră cu atât mai mult cu cât tratamentul medical adăugase noi cauze de boală pe lângă suferințele vechi.

[1] 1864

Starea mea se înrăutățea din ce în ce şi în scurtă vreme ea ajuns insuportabilă. Cancerul pe care-l moştenisem atacase stomacul, plămânii erau nimiciți în parte, nervii capului erau atât de mult atinşi, că nu mai găseam odihnă decât în plin aer şi îmi era cu neputință să gândesc la un somn liniştit sau la muncă. Astăzi pot s-o spun: dacă atunci păream bine hrănit şi arătam bine la față, totuşi eram un bolnav nenorocit. Cu toate astea făceam cu cea mai mare exactitate tot ce prescria metoda naturală. Băi (de apă şi de soare), oblojeli, spălaturi, duşuri, dietă, pe toate le aplicam, fără să găsesc altceva decât uşurarea şi îndulcirea durerilor mele. Atunci descoperii, prin observațiunile mele în mijlocul naturii, legile pe care se întemeiază tratamentul pe care-l practic şi-l predic. Am stabilit, bazându-mă pe aceste legi, un plan de tratament pentru mine însumi şi am construit în urmă uneltele cele mai practice, pentru acest sfârşit[2]. Încercarea mea fu încoronată de succes. Starea mea se îmbunătăți din zi în zi. Alte persoane, care urmară sfaturile mele şi se supuseră aceluiaşi tratament, fură mulțumite. Aparatele s-au dovedit minunate. Diagnozele bolilor existente, prognosticurile bolilor viitoare, pe care bolnavul nu le simțea încă, dar care se puteau vedea în dispozițiile lui, se găseau întotdeauna drepte. Puteam să fiu sigur, că descoperirile mele nu erau nişte iluzii. Cu toate astea, când vorbeam de ele, întimpinam o mirare neîncrezătoare, un refuz plin de nepăsare, o luare în râs, batjocoritoare şi astea, nu numai din partea medicilor sau partizanilor medicinii, dar chiar, şi mai cu deosebire, din partea adepților metodei naturale şi chiar din partea celor mai buni reprezentanți ai ei. Pentru a putea face descoperirile mele folositoare omenirii, pusesem aparatele mele la dispoziția lor. Dar fără să se învrednicească de a face o încercare serioasă, ei le-au declarat nefolositoare şi le-au părăsit într-un colț, ca să le umple praful şi pânza de păianjeni.

Atunci fusei încredințat că nu e destul de a fi găsit teoria originii, a mersului bolii şi a vindecării ei şi de a fi făcut aparate convenabile pentru tratarea bolnavilor; că nu e destul de a fi descoperit o nouă diagnoză şi un nou prognostic, infailibile, fondate pe însăşi natura organismului; că nu era destul de a arăta la mine, la membrii familiei mele, la prietenii şi la cunoştințele mele succesele noului tratament; şi atunci văzui că e neapărată nevoie de a mă adresa marelui public şi de a întrece, prin succese pipăite în nenumărate cazuri, alopatia, homeopatia şi metoda naturală întrebuințată până atunci, pentru a încredința pe mici şi mari de adevărul neîndoielnic al metodei mele şi de conformitatea ei cu legile naturii.

Această credință m-a aruncat într-o grea luptă. Într-adevăr, pentru a mă consacra practicii noii ştiințe de vindecare fără doctorii şi fără operații, trebuia să cedez altora o fabrică, dirijată de 24 ani cu succes şi să cheltuiesc toate puterile mele pentru o nouă profesie, care nu putea să-mi aducă la început decât dispreț, injurii şi pagube sigure, fără a-mi procura cel mai mic folos material. Lupta rămase multă vreme nehotărâtă între judecata care mă reținea şi conştiința care mă îndemna să-mi împlinesc vocațiunea mea lăuntrică.

Am deschis, în sfârşit, stabilimentul meu la 10 octombrie 1883. Ideea biruise!. Dar aceea ce prevăzusem se întâmplă într-o aşa măsură, că întrecu toate prevederile mele cele mai pesimiste. Stabilimentul meu nu fu aproape de loc vizitat în cei dintâi ani, cu tot succesul care ar fi trebuit să atragă atenția. Apoi veniră, puțin câte puțin, câteva persoane numai pentru băi şi în urmă bolnavi din ce în ce mai numeroşi, care voiau să urmeze un tratament. Numărul lor spori cu vremea, mai ales din afară, pentru că aproape toți aceia pe care-i tratasem, ajungeau propovăduitori şi agenți voluntari. Metoda mea curativă şi diagnoza mea dăduseră dovezi la mai mulți bolnavi şi am putut să feresc pe foarte multe persoane, de primejdii foarte grave, prezicându-le boli viitoare. Pe punctul acesta pun şi eu cel mai mare preț. În adevăr, numai aşa ne este cu putință de a pregăti o generație cu adevărat sănătoasă.

Descoperirile mele s-au confirmat în fiecare caz particular, experiența mea s-a îmbogățit mult în anii următori şi propria mea sănătate, care fusese aproape condamnată, s-a îmbunătățit aşa de mult prin aplicarea rațională a noului procedeu, că mă simt cu desăvârşire în stare de a suporta ostenelile practicii mele foarte întinse. Dar lucrul acesta n-a fost cu putință, decât pentru că, la urma urmei şi după multe reflecții, am găsit un mod perfecționat de băi de soare, a cărui eficacitate e de aşa natură, că pot să declar curabilă, în toată siguranța, orice boală, oricum s-ar numi ea.

Am zis orice boală, însă nu orice bolnav. În adevăr, acela al cărui organism e prea dărăpănat, acela mai ales, care e cu desăvârşire otrăvit printr-o prea multă întrebuințare de medicamente, va găsi, bineînțeles, în metoda mea o uşurare şi o îndulcire a suferințelor lui, dar nu va fi pentru totdeauna scăpat şi cu desăvârşire vindecat.

[2] obiectiv

Mă înfățişez înaintea dumneavoastră, Doamnelor şi Domnilor, cu vesela şi mândra convingere a unui om, care, după ce a luptat aproape douăzeci şi cinci de ani cu ruina fizică, s-a scăpat pe el însuşi şi a găsit, în acelaşi timp pentru binele omenirii, mijlocul, multă vreme căutat de spiritele cele mai distinse, de a vindeca cu adevărat bolile. Asemenea cuvinte miros poate a vanitate şi a îngâmfare. Cu toate astea experiența a dovedit pe deplin teoria mea sub toate raporturile şi în toate cazurile, chiar când nu mi-a fost dat să scap pe bolnav.

Aceea ce m-a călăuzit în descoperirile mele, este metoda experimentală cea mai riguroasă stabilită pe observațiunile cele mai conştiincioase, pe judecată şi pe experiențe. Şi dacă, totuşi, sunt numit şi astăzi „şarlatan", contestându-mi-se instrucția specială pentru exercițiul profesiunii mele actuale, eu totuşi păstrez în fața acestor insulte liniştea şi nepăsarea cea mai perfectă. Cei mai mari binefăcători ai omenirii şi mai ales marii inventatori au fost tot astfel, aproape fără excepție, numiți „şarlatani" şi „oameni străini de patrie", fără a mai vorbi de țăranul *Priessnitz*, de căruțaşul *Schroth*, de teologul şi pădurarul *Francke* (*Rausse*) şi de farmacistul *Hahn*, care au creat prin spiritul lor luminat şi prin voința lor puternică o nouă şi o mai bună ştiință de vindecare.

Care este raportul noii ştiințe de vindecare cu metoda tradițională a alopatiei[3], homeopatiei[4] şi a vechii metode naturale?

Nu voi critica aceste metode şi nu voi descoperi greşelile şi părțile slabe, pe care ele le au ca toate lucrurile omeneşti, decât în măsura în care expunerea acestor metode sub adevărata lor lumină va fi trebuincioasă pentru binele omenirii şi pentru desăvârşita pricepere a explicațiilor mele. Fiecare e liber de a primi şi de a face aceea ce crede el că este mai bine. Dar trebuie neapărat să se ştie, pentru a înțelege aceea ce voi spune, în ce anume procedeul meu e conform cu vechile sisteme şi în ce anume se deosebeşte, pentru a putea statornici partea lui originală ca şi valoarea lui absolută sau relativă.

Arta cea nouă de vindecare fără doctorii şi fără operații n-are decât un singur lucru comun cu alopatia: corpul omenesc. Încolo, totul e cu desăvârşire opus. Mai mult încă, eu consider otrăvirea bolnavilor, foarte des întâmplată în timpurile din urmă, cu doctoriile medicinii interne, ca una din cauzele, dacă nu chiar cauza principală, că astăzi se găsesc aşa de puțini oameni cu adevărat sănătoşi şi că bolile cronice cresc într-un chip înspăimântător. Prin aplicarea cu judecată şi la timp a noii arte de vindecare, chirurgia e cu desăvârşire de prisos.

Salut homeopatia ca un valoros tovarăş în lupta contra primejdioasei credințe în doctorii. Mulțumită micilor ei doze de doctorii, în care chimia nu mai poate descoperi medicamente, şi mulțumită grijii cu care ea alege dieta convenabilă, homeopatia slujeşte de tranziție şi de mijlocitor artei de a vindeca fără doctorii. Îi lipseşte, cu toate astea, un principia fix şi lămurit cu privire la dietă şi chiar micile ei doze de doctorii nu sunt tocmai cu desăvârşire nevătămătoare, după câte am putut observa.

Vechea metodă naturală, care întrece cu mult toate celelalte metode, este temelia noii arte de a vindeca fără medicamente şi fără operații. Cu toate astea, eu am trebuit să urmez mai de grabă pe marii inventatori şi întemeietori ai sistemului: *Priessnitz*, *Schroth*, *Rausse*, *Theodor Hahn*, decât pe reprezentanții moderni. Prin mania lor de a individualiza, aceştia din urmă cad de multe ori în subtilități şi se depărtează de legile luminoase şi simple ale naturii. Vechea metodă naturală n-a văzut deloc caracterul şi natura materiei ce dă naştere bolii şi n-a recunoscut de loc legea naturală, în virtutea căreia această materie se mişcă în corp şi se depune în anume părți. Cu alte cuvinte, n-avea cunoştință de adevărata natură a bolii şi, deci, a tuturor bolilor, n-avea cunoştință de acea lege fizică, veche ca şi lumea, dar necunoscută până aci, pe care se întemeiază descoperirile mele. Mai mult încă: ea se slujeşte de diagnoza medicinii deşi ştie că n-are nevoie de o astfel de diagnoză „exactă"; ea stă, prin urmare, cu un picior încă pe arena veche. Noua artă de vindecare, stabileşte, dimpotrivă, o diagnoză deosebită, care e o urmare a naturii bolii şi care se găseşte deja afară, pe față şi pe gât; aceasta este *ştiința expresiunii figurii*.

Metoda naturală dispune de foarte multe feluri de aplicare de apă: oblojeli[5], clistire[6], duşuri, stropituri, jumătăți de băi, băi complete, băi de şezut, băi de aburi de tot felul. Aceste numeroase

[3] Tratament medical bazat pe mijloace contrare naturii bolii.

[4] Metodă de tratare a bolilor prin folosirea în doze mici a unor medicamente, care în doze mari ar provoca la omul sănătos simptomele bolii respective

[5] Mijloc extern de tratament, prin aplicarea unei comprese, cataplasme sau unguent (pe partea bolnavă a corpului)

[6] clisme

mijloace curative sunt în parte de prisos şi aduc mai multă încurcătură, când deja se cunoaşte adevărata natură a bolii. Noua artă de vindecare simplifică, pe cât e cu putință, aplicarea apei.

Pe când vechea metodă naturală potrivea adeseori dieta oarecum nehotărâtă şi arbitrară cu hrănirea mixtă tradițională, noua artă de vindecare a prescris o dietă care nu ațâță, – limpede şi exact hotărâtă, care e întemeiată pe legea naturii.

Vedeți dar, că deosebirile de vechea metodă, care, o repet, a avut şi are încă rezultate minunate, sunt aşa de mari încât am avut dreptate să dau un nume nou, teoriei mele şi practicei mele, acela de ***noua artă de vindecare, fără doctorii şi fără operații***.

Nu pot să vă descriu fiecare din încercările, ce am făcut, pentru a alcătui sistemul meu. Aceasta ar fi desigur interesant, dar n-ar avea nici un folos practic. E un mare avantaj, acesta de a merge de-a dreptul la țintă şi a fi ferit de numeroasele cotituri, ce au trebuit făcute înainte de a ajunge la scop.

În urma acestor observații preliminare, să trecem la subiectul nostru propriu-zis.

Chestia fundamentală pe care trebuie să o examineze la început şi pe care se întemeiază tot tratamentul este aceasta: „*Care corp e sănătos? Care corp nu e sănătos?*„ Părerile ce domnesc astăzi sunt foarte deosebite. Cine n-are deja experiența asta? Unul pretinde, că e cu desăvârşire sănătos, dar că are doar câteva reumatisme; altul e atins de nervozitate, dar altminteri e sănătatea în picioare, ca şi cum corpul s-ar compune din secțiuni separate, cu desăvârşire independente unele de altele, şi abia împreunate într-un tot. E ciudat, că această părere e încurajată de tratamentul obişnuit. Într-adevăr, medicina operează adeseori asupra unor organe separate şi abia câteodată ține socoteală de organele vecine. E vădit, cu toate astea, că întregul corp omenesc este un tot, ale cărui părți sunt în neîntreruptă legătură, aşa că reaua stare a unei părți trebuie să aibă înrâurire asupra altor părți. Putem observa în toate zilele, că e cu adevărat aşa. Dacă ai durere de măsele, eşti aproape incapabil de orice muncă şi nu găseşti bună nici mâncarea nici băutura. O aşchie de lemn în degetul cel mic are acelaşi efect; o greutate în regiunea stomacului ne ia orice poftă de muncă materială sau intelectuală. La început nu e decât înrâurirea exercitată imediat de nervi. Vedem însă că o turburare aduce alta. Dacă această turburare ține mult urmările sunt şi ele durabile, puțin importă dacă sunt totdeauna simțite sau nu. Un corp nu poate fi deci sănătos, decât dacă toate părțile lui sunt în starea lor normală şi îşi îndeplinesc funcțiunea lor, fără durere, fără apăsare şi fără prea mare silință. Dar, aceste părți trebuie să aibă şi ele forma cea mai practică şi mai corespunzătoare ideii noastre de frumos. Dacă forma exterioară nu e cum trebuie, înseamnă că au fost influențe care au stricat-o. Dar trebuiesc multe observații pentru a determina, în toate cazurile, formele normale, până în cele mai mici amănunțimi; trebuiesc cercetate mai ales persoanele cu adevărat sănătoase, pentru a se putea studia asupra lor formele normale. Dar tocmai lucrul acesta a ajuns aproape cu neputință. Vorbim de persoane sănătoase şi puternice; mulți oameni pretind că sunt puternici şi sănătoşi, – dacă, însă, îi întrebăm mai cu de-amănuntul, fiecare din ei are o nimica toată, o durere neînsemnată, dureri de cap care se ivesc câteodată, dureri de măsele care îi supără din când în când, sau simptome analoage, care dovedesc că nicăieri nu poate fi vorba de o sănătate desăvârşită. Tocmai din pricina aceasta trebuiesc studii foarte variate pentru a învăța să cunoşti forma convenabilă a corpului. Totuşi, asta se poate vedea comparând bolnavii cu persoanele aproape sănătoase şi în explicațiile mele ce vor urma, se poate vedea şi mai lămurit mijlocul pentru a ajunge acolo.

Dacă v-am spus adineauri, în câteva cuvinte, că boala alterează formele corpului, este tocmai din cauză că vreau să vă atrag atențiunea asupra câtorva fenomene foarte cunoscute. Vă voi reaminti, mai întâi, persoanele atinse de grăsime, al căror corp ia dezvoltarea pe care o cunoaşteți destul de bine şi apoi, ca un contrast, persoanele slabe, la care nu e aproape picătură de grăsime. Acestea sunt fără îndoială fenomene morbide. Vă voi reaminti căderea măselelor şi a dinților care alterează toată fața, podagra (guta)[7] care formează noduri la încheieturi, reumatismele articulare care umflă unele părți întregi ale corpului. În toate cazurile astea, alterațiunile sunt aşa de bătătoare la ochi, încât chiar şi omul cel mai puțin ştiutor le vede numaidecât. În alte împrejurări, aceste boli sar mai puțin în ochi şi cu toate astea, pot să vă reamintesc încă alte oarecare experiențe. Ştiți că omul sănătos are ochiul limpede şi liniştit şi că trăsurile feței sale nu trebuiesc să fie nicidecum contractate. Greutatea este de a statornici limita la care fața a primit expresiunea adevărată şi trebuie să mărturisiți că unul are vederea mai pătrunzătoare decât altul, pentru a vedea cum trebuie în această privință. Aşa, întâlnim adeseori vreo persoană, care s-a schimbat foarte mult, în rău, de atâția ani de când n-am mai văzut-o şi cu toate

[7] Boală cronică provocată de dereglarea metabolismului şi manifestată prin crize dureroase articulare

astea ne e cu neputință de a hotărî (delimita) exact felul acestor alterațiuni. Şi totuşi aceste transformări care urâțesc corpul, au un înțeles adânc, asupra cărora vom reveni mai târziu. De aci vedem că bolile se dau pe față prin alterațiunile corpului, mai ales la cap şi la gât şi că e o problemă foarte însemnată de a recunoaşte şi tălmăci aceste alterațiuni.

Nu ştiu dacă toată lumea va izbuti în aceasta, căci trebuie o mare răbdare şi practică necontenită pentru aceste observații. Auditorii cursului meu asupra *ştiinței expresiunii figurii*, primesc instrucțiunile trebuincioase pentru aceste observații.

Vă mai atrag luarea aminte, astăzi, asupra unei alte pietre de încercare a sănătății.

Dacă corpul întreg ia parte întotdeauna la orice boală parțială, putem cerceta starea sănătății asupra fiecărui organ, în parte, dar alegem, mai de grabă, acele organe a căror activitate se poate controla foarte bine şi foarte uşor şi astea sunt organele mistuirii[8]. O bună mistuire e un semn de bună sănătate şi dacă ea se face în fiecare zi, fără tulburare, corpul este fără îndoială pe deplin sănătos. Aceste observațiuni le putem face mai desluşit asupra animalelor. Putem vedea mai bine din excrementele care trebuiesc date afară fără să mânjească nicidecum corpul. Asta o puteți observa în toate zilele la cai şi la păsările care trăiesc în libertate. Mă iertați, dacă mă întind în lămuriri mai amănunțite în această materie delicată, dar când vorbeşti de sănătate şi de boală, trebuie să-i zici lucrului pe nume.

Matul şezutului[9] este la capătul de jos aşa de bine făcut, că excrementele care sosesc în bună stare pot fi aruncate afară, fără greutate şi fără a murdări corpul. În această privință, m-am exprimat mai amănunțit în mica mea broşură: „*Sunt sănătos, sau bolnav?*"

Hârtia-Klosett (hârtia igienică) este o cucerire a omenirii suferinde, dar persoanele pe deplin sănătoase n-au nicidecum nevoie de ea. Să nu mă înțeleagă nimeni greşit; eu nu vreau să spun că acela care nu e cu adevărat sănătos, trebuie să creadă că a repurtat, un triumf, dacă nu se slujeşte de hârtia de mai sus, căci tocmai el are nevoie de ea pentru curățenia corpului. Fiecare, deci, poate vedea din mistuirea sa dacă e sănătos sau nu; această piatră de încercare e cât se poate de însemnată şi nu mă tem de a insista cu hotărâre asupra ei, cu toate observațiile batjocoritoare ale celor neîncrezători.

Acela care poate vedea prin mijlocul de mai sus că e pe deplin sănătos, acela e fericit! Omul sănătos se simte întotdeauna cu desăvârşire bine, nu ştie ce e durerea sau turburarea, câtă vreme nu-i vine din afară; de altminteri nu-şi simte niciodată corpul. Îi place munca şi se bucură de activitatea sa până când se simte obosit şi atunci gustă toate plăcerile unei odihne dulci. Îi este uşor de a suporta durerea morală, împotriva căreia corpul său îi dă un balsam alinător: lacrimile, de care nu trebuie să se ruşineze nici bărbatul în asemenea împrejurări. Un om sănătos nu se simte îngrijorat de familie, căci simte în el destulă putere de a purta de grijă alor săi. O mamă sănătoasă îngrijeşte cu bucurie de copiii ei, căci poate să-i hrănească încă de mici, într-un fel potrivit cu natura, – şi ce viață fericită când copilaşii sunt şi ei pe deplin sănătoşi! Fața copiilor sănătoşi străluceşte aproape întotdeauna de fericire; nu se zăreşte acea nelinişte necontenită, nu se aud acele țipete şi plânsete din orice lucru; într-un cuvânt creşterea copiilor sănătoşi e o plăcere, – afară de asta, influența pedagogică se face mai cu înlesnire şi e mai durabilă asupra acestor copii.

Să recapitulăm cele spuse până aci: o înclinare neînfrânată către cerințele naturale, o boală grea, rău căutată[10] de medicina obişnuită, – iată ce m-a dus la metoda naturală; dar văzând că nici ea nu poate alina cu desăvârşire suferințele mele cronice, m-am aruncat în cercetări şi mai adânci; o necontenită observație a naturii viețuitoare m-a făcut să văd neapărata schimbare a formei exterioare a fiecărui organ, prin boală; felul cum se face această schimbare şi cum dispare odată cu boala, m-a făcut să descopăr *ce este boala şi cum se naşte* boala.

Îmi propun în viitoarea mea conferință, să vă expun rezultatele cercetărilor mele şi să vă arăt ce este boala, după natura ei, cum se naşte ea, care e scopul ei şi cum trebuie vindecată.

---

[8] digestiei

[9] anusul - orificiu la extremitatea intestinului gros, prin care sunt eliminate materiile fecale

[10] greşit diagnosticată

Cum se naşte boala? Ce sunt frigurile?

Conferință de Louis Kuhne

Doamnelor şi Domnilor,

Ce este boala? Cam se naşte ea? Cum se manifestă ea?

Acestea sunt chestiunile pe care vi le voi lămuri astăzi. Dacă cetiți în program cealaltă chestiune:"Ce sunt frigurile?", veți vedea îndată cum va fi rezolvată odată cu celelalte.

Răspunsul la chestiunile de mai sus, este de însemnătate nu numai în teorie, dar chiar şi mai ales în practică; într-adevăr numai după ce cunoaştem limpede felul bolii, putem găsi tratamentul sigur şi potrivit, fără a mai dibui şi a face încercări nefolositoare.

Calea ce urmăm e aceea ce slujeşte a cunoaşte legile naturii. Luăm ca punct de plecare observațiunile noastre, tragem din ele concluzii şi dovedim în sfârşit, prin experiențe, dreptatea concluziilor noastre.

Observațiunile noastre trebuiesc să se întindă, mai întâi de toate, asupra simptomelor pe care le vedem la bolnavi şi în urmă să descoperim simptomele care se repetă întotdeauna şi care se ivesc la fiecare bolnav.

Aceste simptome sunt esențiale şi asupra lor trebuie să ne întemeiem pentru a cunoaşte felul bolii.

Am spus în precedenta mea conferință că la anumite boli observăm alterațiuni ale formei corpului, foarte bătătoare la ochi. Tocmai această împrejurare m-a îndemnat să cercetez dacă nu cumva această alterațiune se iveşte la toți bolnavii.

Experiența a arătat şi arată că într-adevăr aşa este, că mai ales fața şi gâtul se alterează şi că aceste alterațiuni se observă mai lămurit în aceste două părți ale corpului.

Am făcut studii îndelungate pentru a vedea dacă observațiunile mele individuale erau drepte în toate cazurile şi dacă starea sănătății se schimbă în fiecare caz o dată cu alterațiunea formei exterioare şi iată, întocmai aşa a şi fost.

Cu acest chip se întări în mine credința că fiecare corp trebuie să aibă o formă normală caracteristică, pe care o păstrează când se găseşte într-o stare de sănătate deplină, că orice abatere de la această formă normală e pricinuită de boală şi că alterațiunile formei gâtului şi a feței, dau o imagine sigură şi de starea sănătății corpului de care e vorba, – şi iată ce m-a condus la descoperirea şi aplicarea noii mele diagnoze, – *ştiința expresiunii figurii* de care mă slujesc de mai bine de nouă ani, în practica mea întinsă.

Alterațiunile pe care le vedem la față şi la gât, se repetă într-o măsură cu mult mai mare în părțile corespunzătoare ale pântecelui şi ale trunchiului, pentru că, după cum vom vedea mai târziu, aceste alterațiuni au plecat din pântece, aşa că numai examinarea capului şi feței bolnavului ne dă o idee exactă de starea sa dinăuntru. Aceste alterațiuni ale gâtului şi ale capului izvorăsc la început dintr-o creştere a volumului, când materiile morbide au pătruns între țesuturile musculare şi când corpul elastic ca un cauciuc s-a întins în urma acestor năvăliri; asta e starea cea mai puțin primejdioasă! – pe urmă dintr-o prea mare întindere, adică prin încordarea diferitelor țesuturi. Ca să înțelegeți mai uşor această stare, să luăm ca exemplu, cârnatul. Dacă e umplut ca de obicei, e încă flexibil. Dar dacă îl umplem cât poate să țină pielea, atunci ajunge aşa de tare şi de țeapăn, că nu mai e chip de a-l îndoi fără să crape pielea. Întinderea corpului nu se poate face nici ea decât până la anume hotar şi aduce după sine încordarea țesuturilor. Încordările se văd foarte desluşit când bolnavul întoarce capul şi gâtul. Această stare e deja mai primejdioasă. Dar dacă între țesuturi nu mai e loc pentru depozitul materiilor străine, acest depozit se face sub formă de noduri lângă țesuturile musculare şi sub piele; se pot vedea foarte desluşit la gât. Dacă găsim aceste noduri la gât şi la cap, putem încheia fără să ne înşelăm, că sunt mult mai multe în părțile corespunzătoare ale trunchiului. Aceste noduri de toate mărimile se simt şi se văd cu uşurință pe abdomen. În adevăr, nodurile gâtului nu s-au produs decât după ce s-au format şi s-au depus nodurile pântecelui. În partea a doua, la capitolul bolilor de plămâni, se va găsi explicarea exactă a felului şi originei nodurilor, ce se găsesc în corp, fenomen ce nu s-a putut niciodată tălmăci,

înainte de mine. Vedem dimpotrivă, la bolnavii prea slabi, că țesuturile normale ale corpului au fost cu desăvârşire alungate de materiile morbide şi că rămăşițele acestor țesuturi rămân ca uscate între materiile străine.

Felurite colorațiuni anormale ale pielii sunt iarăşi un mijloc sigur de a recunoaşte bolile şi acest indiciu nu lipseşte niciodată de a se da pe față în anumite boli.

Fig. 1

Fig. 2

Alăturatele două figuri, luate după natură, va înfățişează un bolnav atins în acelaşi timp de o gravă boală de inimă şi de hidropizie[11]. Aceste două imagini au fost luate, una înainte de tratarea bolnavului de către mine şi alta, patru luni după începerea curei. Vedeți desluşit marile schimbări ce s-au produs în bolnav, în timpul acesta. După cum vedeți, bolnavul era foarte încărcat de materii străine şi cu toate astea în trei luni de tratamentul meu a putut să se scape de o mare parte din aceste materii, prin organele naturale ale secreției, după cum se arată desluşit în a doua figură. Nu pot intra aci în amănuntele ştiinței expresiunii figurii; asta m-ar îndepărta de subiectul meu. Am organizat cursuri de ştiința expresiunii figurii, pentru a da fiecăruia prilejul de a învăța această ştiință indispensabilă. Aceste cursuri nu durează mult şi au loc cel puțin o dată pe lună.

Dar ce ne învață oare acest fenomen al alterațiunilor formei corpului cu privire la felul bolilor? Mai întâi e neîndoielnic, că aceste ridicături şi umflături provin din oarecare materii ce s-au depus asupra părților în chestiune. La început nu ştim dacă acestea sunt materii pe care corpul le putea întrebuința şi care s-au depus într-un loc greşit sau dacă acestea sunt materii care nu trebuie să se găsească nicidecum în corp. La început nu ştim iarăşi dacă aceste materii pricinuiesc boala sau dacă boala este pricina acestui depozit. O nouă observație ne va apropia de adevăr. Depozitele încep, aproape întotdeauna, dintr-o parte a corpului şi sunt mai tari decât în cealaltă parte; depozitele încep din partea pe care avem obiceiul să dormim.

Materiile străine se depun aşadar în partea unde greutatea corpului apasă mai tare. Dar cum partea asta e de asemenea întotdeauna cea mai bolnavă, urmează ca materiile străine sunt cele ce pricinuiesc boala. Altminteri boala ar începe simultan şi în partea cealaltă. Cetitorul va găsi mai la vale alte dovezi de cele ce spun.

Afară de asta, putem trage concluzia că aceste materii trebuie să fie materii străine, adică materii ce nu trebuie să fie în corp, cel puțin nu în această formă a lor specială, căci materiile hrănitoare nu se pot depune în partea unde greutatea corpului apasă mai tare, altfel am avea depozite în corpul omului sănătos, pe dată ce acesta ar avea obiceiul de a dormi mereu pe una şi aceeaşi parte.

Corpul, de altminteri, se forțează cu tot dinadinsul să depărteze aceste materii; se formează abcese şi răni deschise sau se produc violente sudori sau erupții, prin care corpul vrea să se scape de aceste materii. Dacă izbuteşte, o uşurare înlocuieşte imediat neliniştea bolii, mai ales dacă aceste materii au fost alungate îndestul.

Cu chipul acesta ajungem la explicarea naturală a cauzei bolii, care este: **aflarea materiilor străine în corp**. E o dovadă, în afară de orice îndoială, de dreptatea explicației noastre. Într-adevăr, dacă boala trece şi dacă corpul îşi reia în acelaşi timp forma lui normală, pe dată ce materiile pe care noi le numim morbide[12] (străine), sunt depărtate din corp printr-un mijloc nimerit, e cea mai bună dovadă de adevăr.

[11] Stare patologică constând în acumularea de lichid seros în țesuturi

[12] Care ține de morb; referitor la morb; patologic; bolnăvicios

Dar această dovadă, o avem deja înaintea ochilor şi va trebui să vă înfăţişez în viitoarele mele conferinţe, feluritele experienţe ce au loc.

Dar să cercetăm încă, ce fel sunt aceste materii străine şi cum ajung ele în corp.

Sunt două drumuri prin care materiile pot fi introduse în corp, adică, *prin nas în plămâni* şi *prin gură în stomac*. Dacă în drumul lor sunt santinele, acestea sunt totuşi uneori înşelate şi lasă câteodată să pătrundă materii, care n-ar trebui să intre în corp. Aceste santinele sunt *nasul pentru aer* şi *limba pentru hrană*.

Pe dată ce începem a nu ne mai supune regulat mirosului şi gustului, aceste simţuri îşi împlinesc datoria lor cu mai puţin zel şi lasă puţin câte puţin să pătrundă în corp materii vătămătoare, fără să se împotrivească. Ştiţi că se poate obişnui cineva să stea în cel mai des fum de tutun şi să îl respire ca şi cum ar fi un aer sănătos. Chiar limba s-a stricat şi toată lumea ştie că o poţi obişnui cu o hrană, care este împotriva naturii. Mai e de trebuinţă să vă amintesc hrana variată, ce ni ce pare neapărat trebuincioasă, dar care era necunoscută veacurilor trecute şi cu care puţin câte puţin ne-am obişnuit aşa de mult că ne-ar plăcea mai bine să ne lipsim de hrana naturală decât de această hrană impusă de modă? Cu toate astea, hrana plămânilor nu e aşa denaturată, în total, ca hrana stomacului,căci nu putem face lux cu cea dintâi şi ne place şi astăzi aerul cel mai curat, pe câtă vreme supa întremătoare de făină, care dădea strămoşilor noştri sânge şi putere, nu o mai gustă decât un foarte mic număr de persoane.

Pentru a vă arăta mai lămurit cum organele digestiei se strică pe nesimţite, dacă li se cere mai mult decât le îngăduie natura, o să vă dau un exemplu: un cal de tracţiune care trage cu uşurinţă porţia lui de 2.500 kg, va putea de asemenea să tragă odată, din întâmplare, o greutate mai mare, să zicem 4.000 kg. Dar dacă stăpânu-său, după ce a văzut că poate trage 4.000 kg, l-ar osândi să tragă zilnic o greutate aşa de mare, animalul va răbda multă vreme acest spor de greutate, dar această supra-muncă va aduce pe nesimţite urmările ei nenorocite. Calul va trage greutatea sa, din ce în ce cu mai multă osteneală şi în cele din urmă nu va mai putea trage nici cele 2.500 kg cu care era obişnuit. Toată lumea va zice atunci că animalul acesta a fost prea încărcat şi asta se va putea vedea desluşit după umflăturile tari de la încheieturile picioarelor şi după alte simptome. Tot aşa e şi cu organele mistuirii, la om. Necontenit aţâţate de stimulentele de astăzi, ele îndeplinesc mult, foarte mult, o muncă care întrece funcţiunile lor naturale. Dar puterea lor descreşte din ce în ce şi cu vremea nu mai fac, decât în parte, munca ce li se cere. Trecerea de la sănătate la boală se face aproape pe nesimţite (adeseori într-un răstimp de câteva zeci de ani), aşa că bolnavul multă vreme nu bagă de seamă această schimbare.

E foarte greu de a hotărî cantitatea de hrană, pe care o mai poate îngădui un stomac bolnav. Să luăm, de pildă, mărul, care e o hrană cu desăvârşire sănătoasă pentru un bolnav. Adeseori, un singur măr face bine bolnavului slab, pe când două mere pot deja să-i facă rău.

Stomacul bolnav putea încă să mistuiască un măr, dar două mere erau deja prea mult pentru el. Deci, *tot ce e prea mult, e otravă pentru corp*. Să nu uităm niciodată, că *tot ce intră în stomac trebuie să fie mistuit*. Stomacul cel mai sănătos nu poate mistui cu adevărat decât o anume cantitate de hrană. Tot ce e prea mult, e otravă pentru el şi ajunge materie străină, dacă nu e dată afară. Cea mai mare cumpătare la mâncare şi la băutură este deci temelia unei sănătăţi trainice.

Dar ce înseamnă aceste materii străine?

– Se numesc străine, fiindcă nu ţin de corp.

– Corpul caută să se scape de ele, prin căile lăsate de natură pentru acest scop. Materiile străine trec din plămâni direct în aerul înconjurător, prin respiraţiune. Maţul (intestinul gros) dă afară pe cele care au pătruns în stomac. Dar acelea care au intrat în sânge, se dau afară prin sudoare, prin ud (urină), sau prin aerul expirat, adică prin piele, prin rinichi şi prin plămâni.

În felul acesta, corpul e întotdeauna gata de a îndrepta greşelile noastre. Dar nu trebuie să cerem de la el prea mult. Dacă cerem de la corpul nostru o prea mare muncă, pentru alungarea materiilor străine, el n-o s-o facă multă vreme şi va fi nevoit atunci să găzduiască, în el însuşi, materiile străine. Departe de a sluji la dezvoltarea corpului, ele mai mult îl împiedică, fiindcă turbură circulaţia sângelui şi, prin urmare, hrănirea. Ele se depun puţin câte puţin în anume locuri; mai ales în aproprierea organelor care scot afară; către care deja s-au îndrumat.

Pe dată ce a început depozitul, el face progrese repezi, dacă nu se schimbă imediat felul de viaţă.

Atunci se dau pe faţă cele dintâi alteraţiuni ale formelor, care nu pot fi văzute decât de un ochi deprins. Corpul e deja bolnav, dar boala sa e fără durere, cronică, sau ascunsă. Ea se dezvoltă aşa de încet, că bolnavul nici nu bagă de seamă; abia după ce a trecut multă vreme, începe să simtă schimbări

neplăcute. Nu mai are aceeaşi poftă de mâncare, corpul său nu mai poate îndeplini aceeaşi muncă, nu mai poate lucra mult cu mintea, sau se ivesc alte simptome asemănătoare. Această stare e încă suportabilă, câtă vreme organele, care scot afară materiile străine, lucrează regulat, câtă vreme maţul, rinichii şi plămânii o duc bine şi pielea produce o sudoare caldă. Dar pe dată ce munca lor slăbeşte, bolnavul simte nemulţumiri mai mari şi se plânge de starea sa.

Astfel depozitul începe în vecinătatea organelor care scot afară materiile străine, dar în curând îşi urmează drumul către părţile cele mai depărtate, mai ales către părţile superioare ale corpului. La gât se bagă de seamă mai lămurit. Alteraţiunile se văd bine acolo unde începe gâtul şi de aceea, pe dată ce bolnavul întoarce capul, se produc încordări, şi aşa se poate vedea din care parte a corpului s-au urcat materiile străine.

Dar înainte de a vorbi mai departe asupra urmărilor acestei îngrămădiri de materii străine, trebuie să vă atrag luarea aminte, că foarte rar se poate urmări astăzi deplina dezvoltare a bolii de la începutul ei, căci cei mai mulţi oameni se nasc încărcaţi de materii morbide şi aci pot adăuga că, din pricina aceasta, aproape niciun copil nu poate scăpa de aşa numitele boli de copii, care sunt un fel de încercare de curăţire, fiindcă corpul se sileşte de a da afară în chipul acesta, materiile străine pe care le are înăuntru. Voi intra în amănunte în viitoarea mea conferinţă.

Materiile care s-au depus la început în pântece, cotropesc în cele din urmă corpul întreg şi împiedică dezvoltarea armonioasă a organelor.

Dacă organele scapă câteodată, mărindu-şi volumul, totuşi ele nu se pot dezvolta în toată voia lor, căci materiile străine răpesc întotdeauna locul materiilor hrănitoare. Pe dată ce circulaţia sângelui e întreruptă, nutriţia suferă cu desăvârşire şi organele ajung atunci mai mici, mai ales din pricina materiilor străine ce s-au depus în ele.

Aceste materii pot rămâne multă vreme cu desăvârşire liniştite, în stare cronică sau ascunsă, dar câteodată, în condiţii prielnice, se face o schimbare grabnică. Sunt mai toate materii care se topesc şi care se pot preschimba, descompune sau recompune în condiţii prielnice, ba chiar trec în fermentaţie (în dospire).

Dar tocmai fermentaţia se face cu adevărat şi mai de multe ori în corpul omului şi are o deosebită însemnătate negativă pentru el.

În orice fermentaţie (dospire) furnică mulţime de materii mici vegetale, sau mai de grabă, materii care sunt intrate chiar ele în fermentaţie şi care prin aceasta suferă o schimbare foarte mare, adică se întind şi-şi măresc volumul.

Orice fermentaţie produce căldură. Cu cât fermentaţia e mai violentă, cu atât şi ridicarea temperaturii e mai mare. Această căldură e produsă pe de o parte prin frecarea materiilor străine de ţesuturile normale din interiorul corpului şi între ele, iar pe de altă parte prin actul fermentaţiei şi prin prefacerile materiilor în timpul procesului de fermentaţie.

Orice act de fermentaţie poate fi redus în condiţii prielnice; aşa se întâmplă cu toate prefacerile produse de fermentaţie. Lucrul ăsta a fost de când lumea, dar n-a fost până astăzi priceput cum se cade. E destul să vă amintesc cum în natură gheaţa se topeşte şi se face apă, cum apa se preface în aburi prin căldură şi prin vânt, şi cum această apă prefăcută în aburi şi nevăzută, se strânge din nou, ajunge a fi văzută sub formă de nor, se face iarăşi apă sub formă de ploaie sau cade sub formă de zăpadă sau grindină pentru a umple iarăşi lacurile şi râurile şi ajunge iarăşi gheaţă printr-un frig mare. Şi toate astea nu sunt produse decât de schimbările de temperatură. Căldura mereu crescândă a făcut apa să se descompună şi frigul mereu crescând a recompus apa la loc. Acelaşi lucru se petrece şi cu dezvoltarea materiilor străine în corp şi aceleaşi condiţii pricinuiesc retragerea sau alungarea lor afară din corp. Nu vom cerceta ce sunt aceste organisme vegetale, sau aceste materii în fermentaţie; pentru noi e de însemnătate să ştim că ele nu se pot dezvolta decât pe un teren prielnic, unde se găsesc materii care sunt gata să intre în stare de putrezire.

Dacă aceste materii se găsesc pe teren prielnic, nu mai e nevoie de nimic altceva decât de timpul prielnic, sau de o îmboldire oarecare pentru ca fermentaţia să înceapă. În corpul omenesc această fermentaţie se iveşte îndată ce se găseşte terenul prielnic, îndată ce sunt destule materii străine care ameninţă de a se preface, sau de a se descompune şi îndată ce se produce îmboldirea din afară neapărat trebuincioasă. Una din aceste pricini întâmplătoare este schimbarea vremii (de unde vine răceala), apoi o hrană predispusă a se dospi, care rămâne în maţul mistuitor (intestinul subţire) mai mult decât trebuie, apoi spaima, întristarea, emoţiile mari, o lovitură, etc.

Observațiile mele mi-au dovedit că fermentația începe totdeauna în pântece, adeseori ea produce urdinare (diaree) şi astfel încetează; dar uneori şi mai ales când stomacul e încuiat, corpul nu izbuteşte să scape aşa uşor şi fermentația cotropeşte toate părțile, unde s-au depus materiile străine.

Acelaşi lucru se petrece în sticla de mai sus, unde fundul neavând nici o deschizătură, toată masa în fermentație caută să iasă pe sus. De aceea noi simțim mersul acestei fermentații în părțile superioare, atunci când avem dureri de cap.

Fermentația produce căldură şi noi simțim imediat o ridicare a temperaturii înăuntrul corpului. Aceasta e starea cunoscută sub numele de friguri (febră).

Cele spuse până aci, dau o lămurire foarte simplă a frigurilor, lămurire care are avantajul de a se întemeia pe observațiuni serioase şi pe dovezi neîndoielnice.

Frigurile sunt o fermentație care se face în corp. Deci, înțelegem mai bine simptomele frigurilor, judecând actul fermentației, aşa cum îl putem observa adeseori, în mod evident, din reacția corpului omului. Dacă, de pildă, lăsăm să stea câteva zile o sticlă cu bere proaspătă, observăm în lichid o schimbare cunoscută sub numele de fermentație. În ce priveşte felul fermentației, ştim că ea este o descompunere, o prefacere sau un fel de putrezire şi că se dezvoltă mici organisme vii (vegetative) cunoscute sub numele de bacili. Dar această dezvoltare, trebuie să ne-o înfățişăm în aşa fel încât să înțelegem că bacilii nu se dezvoltă numai pentru că vin de aiurea în masa care fermentează, după cum se crede de obicei, ci mai ales pentru că bacilii încolțesc prin *prefacerea masei* şi că, ei înşişi nu sunt decât numai *masa transformată* sau *produsul fermentației*. Actul fermentației sau descompunerea schimbă forma primitivă a masei. Tot astfel, corpul viețuitor al animalului, e produs de hrana şi de băuturile prefăcute prin actul de fermentație al mistuirii. Tot aşa, ajungem foarte uşor la încredințarea că viața acestor microorganisme nu este altceva decât o prefacere neîntreruptă în condițiile date şi că nu ne-o putem închipui fără fermentație. Simptomele fermentației sunt după cum urmează.

Materiile în fermentație, care se despart de lichid se depun pe fundul sticlei. Dacă clătinăm sticla, sau dacă producem o schimbare de temperatură, materiile depuse la fund, se pun în mişcare şi încearcă de a-şi mări volumul; această creştere de volum se face de jos în sus şi e cu atât mai puternică, cu cât sunt mai multe materii în fermentație pe fundul sticlei.

Să căutăm un exemplu în viața zilnică. Toată lumea ştie ca berea şi vinul se pun în sticle şi se aşează în pivniță pentru a produce o fermentație cât se poate mai potolită; temperatura pivniței este aproape aceeaşi iarna ca şi vara; ea nu se schimbă niciodată prea repede, aşa că fermentația nu se poate face grabnic.

Aceeaşi observație o putem face comparând zonele tropicale cu zonele noastre temperate. Vedem că feluritele forme de friguri acute domnesc necontenit în miazăzi (emisfera sudică) şi în țările tropicale, pe când regiunile noastre mai răcoroase sunt mai mult leagănul tuturor bolilor cronice. Acest fenomen se lămureşte prin schimbările de temperatură, care sunt mai repezi şi mai mari în țările calde, unde sunt câteodată 38°C de căldură în timpul zilei şi 5°C de frig în timpul nopții, pe câtă vreme diferențele la noi arareori trec de 12°C. La noi frigurile se ivesc mai des primăvara, fiindcă atunci deosebirile de temperatură sunt mai mari. Tot în acelaşi fel se explică de ce copiii au mai uşor boli acute, aşa numitele *boli de copii*, pe câtă vreme bolile în stare cronică domnesc într-o vârstă mai înaintată. Tot schimbării de temperatură i se datorează şi puterea de viață, care e mai mare în organismele tinere, şi care n-are nicidecum, sau prea puțină nevoie de o îmboldire din afară, pentru a produce o puternică sforțare de vindecare, adică o boală acută destinată a da afară materiile străine.

Putem observa în corp aceleaşi fenomene ca în sticlă. Materiile în fermentație se depun de asemenea, în partea de jos a trunchiului şi de aci sunt puse în mişcare printr-o schimbare de temperatură, prin zguduiri din afară, sau prin emoțiuni. Mişcarea se îndreaptă deopotrivă în sus,

materiile în fermentație încearcă să-şi mărească volumul şi se îngrămădesc spre piele, care închide corpul; câtă vreme pielea e impermeabilă, această presiune dă de o împotrivire. Asta pricinuieşte o frecare care dezvoltă căldură; aşa se lămureşte aprinderea atât de cunoscută a frigurilor.

Tot în felul ăsta ne putem lămuri că omul care e prins de friguri are un volum ceva mai mare decât când n-are friguri. Pielea putându-se întinde, ea cedează presiunii materiilor în fermentație şi cu cât presiunea e mai puternică, cu atât pielea se întinde mai mult. Când pielea s-a întins până în cel din urmă grad şi când ea nu mai poate ceda, căldura şi primejdia frigurilor sunt şi ele în cel mai înalt grad. Într-adevăr, materiile în fermentație încercând mereu de a-şi mări volumul şi nemaigăsind loc în afară, îşi caută un loc înăuntru: corpul arde înăuntrul lui şi urmarea, ce nu se poate înlătura, este, bineînțeles moartea, de fiecare dată când pielea rămâne impermeabilă. Îndată ce izbuteşti a face pielea permeabilă nu mai este primejdie, materiile în fermentație au atunci loc de ieşire şi ies din corp împreună cu sudoarea, corpul s-a descărcat înăuntrul lui, presiunea pielii şi mărimea căldurii se micşorează numaidecât.

Bineînțeles că comparația corpului încărcat cu materii în fermentație, cu sticla plină cu materii în fermentație, nu e dreaptă sub toate raporturile. Fermentația din sticlă e cu desăvârşire liberă; materiile în fermentație pot să se dilate libere în toate părțile fără nici o piedică, până când au atins pereții. În corpul omului ele întâlnesc pretutindeni piedici. Fiecare organ li se împotriveşte şi opreşte mersul lor. Atunci ele apasă, izbesc şi freacă organul care le face piedică, produc căldură şi apoi îl distrug, dacă nu găsesc vreo ieşire sau vreo abatere. După părțile pe care le atacă în particular, aceste simptome morbide capătă numele de boală de stomac, boală de plămâni, boală de ficat, boală de inimă, etc. Dar partea special atacată în fiecare caz particular, atârnă de drumul luat de materiile în fermentație şi acest drum atârnă el însuşi de locul şi felul depozitului.

Vă voi arăta mai la vale cum se face pielea permeabilă. Mai întâi trebuie să vorbesc de un alt fenomen. Înainte de-a simți căldura, observăm cu câteva zile, săptămâni şi chiar luni întregi, un lucru cu desăvârşire opus în aparență, adică simțim că ne este frig. Cu toate astea explicația e foarte simplă: frigul se naşte îndată ce depozitul a ajuns aşa de mare, că sângele nu mai poate pătrunde cu îndestulare până la extremități. Sângele se strânge atunci cu atât mai mult în părțile dinăuntru, unde se produce o mare căldură.

Acest depozit durează mai mult sau mai puțin, până când materiile îngrămădite sunt puse în fermentație de una din pricinile arătate mai sus, adică de o schimbare de temperatură, de o zguduire din afară, sau de vreo emoție puternică. Depozitul acestor materii pricinuieşte tulburări în circulația sângelui şi în nutriție. Vasele sângelui se astupă în parte, mai ales în ramificațiile lor cele mai fine, aşa că sângele nu mai poate circula până la piele. De aci provine răceala mâinilor şi a picioarelor şi frig în tot corpul. Frigul este deci, premergătorul căldurii febrile şi ar fi o mare greşeală dacă nu l-am ține în seamă. Dacă întrebuințăm un tratament nimerit, boala nu se poate dezvolta în întregime şi poate fi înăbuşită de cum se naşte.

Vorbind mai sus de felul fermentației, am spus că în ea se dezvoltă, de la ele înşişi, nişte mici organisme vegetative numite bacili. Asta se întâmplă şi la friguri şi e o dezlegare foarte simplă a chestiunii atât de controversate a bacililor. Îndată ce materiile depuse în pântece intră în fermentație, bacilii se produc, ei de la ei, în corp. Bacilii sunt produsul fermentației şi dispar de la sine, îndată ce fermentația încetează şi corpul îşi recâştigă sănătatea, adică îndată ce actul fermentației dă îndărăt.

Nu poate fi deci, vorba de infecție misterioasă prin bacili, fără să fie materii străine în corp. Deci nu e vorba de a omorî bacilii, ci mai de grabă, de a îndepărta pricina fermentației, adică materiile străine. Atunci vor dispare de la sine şi aceste mici dihănii, care au băgat groaza în mințile slabe. Mă voi întinde mai departe asupra primejdie *molipsirii* la paginile capitolului despre molipsire.

Câteva exemple simple vă vor dovedi şi mai bine spusele mele. Închipuiți-vă o odaie, care n-a fost nici măturată, nici spălată cu săptămânile, deşi murdăria s-a îngrămădit în ea în toate zilele. Îndată viermăria de tot soiul va năvăli şi va da mult de lucru acelora care ar voi s-o nimicească. Dacă vrem să gonim această viermărie cu vreo otravă, după cum se obişnuieşte, vom omorî fără îndoială o mare cantitate, dar nu vom izbuti cu desăvârşire, căci murdăria este adevărata producătoare şi conservatoare a viermăriei pe care o ajută în a se dezvolta. Am fi dobândit cu totul alt rezultat, dacă am fi spălat cu îngrijire odaia şi dacă am fi făcut acelaşi lucru în toate zilele, am fi răpit de la bun început viermăriei terenul ei prielnic şi am fi fost scăpați de ea pentru totdeauna.

Un alt exemplu: Închipuiți-vă o margine mlăştinoasă de pădure, vara. Ştiți cât de supărătoare sunt musculițele în asemenea locuri. Este lucru evident că ar fi osteneală zadarnică, dacă am voi să le

nimicim cu otravă. Am omorî fără îndoială milioane, dar mlaştina ar produce neîncetat alte milioane noi. Aşa dar, terenul prielnic acestor musculiţe nu e altul decât mlaştina şi singurul mijloc de a le nimici, este s-o nimicim şi pe aceasta. Putem vedea că pe înălțimile uscate nu trăieşte aproape nici o musculiță. Dacă am încerca să punem o mare cantitate de musculiţe pe o înălțime uscată, pentru a le face să rămână acolo, am vedea imediat, cum aceste mici dihănii aduse cu atâta osteneală se îndreaptă către mlaştina lor, pentru că în înălțimea uscată nu le prieşte. N-am putea aclimatiza musculiţele pe înălțimea uscată, decât transportându-le acolo şi mlaştina.

Un al treilea exemplu va lămuri şi mai bine lucrul. Ştiți că în țările tropicale, unde arşița soarelui produce o dezvoltare mult mai feluritǎ a regnului animal, decât în zonele temperate şi în zonele friguroase, natura ajută propăşirea celor mai numeroase şi celor mai însemnate carnivore. Oricât ai încerca să le nimiceşti, locul animalelor distruse, va fi întotdeauna reluat de carnivore noi. Vedeți dar că aceste animale nu trăiesc decât în țările unde o dezvoltare mai puternică a vieții pricinuieşte o mortalitate cu mult mai mare şi unde putrezirea se face cu mult mai repede. Dacă n-ar fi aceste animale, care se hrănesc cu carne şi cu stârvuri, aerul ar fi îndată infectat prin putrezirea animalelor moarte şi n-ar mai putea fi respirat de viețuitoare. Înțelegeți acum pentru ce principalele carnivore trăiesc tocmai în țările tropicale, şi nu în țările friguroase unde iarba şi muşchiul abia poate îndestula pe reni.

Nu vom izbuti deci, să nimicim carnivorele din țările tropicale decât nimicind condițiile traiului lor, adică, nemărginita cantitate de animale, care trăiesc în aceste țări şi atunci aceste carnivore vor dispare de la sine. Orice alte mijloace ar fi zadarnice. Dar cu cât fiinţele sunt mai mici cu atât e mai greu de a le nimici de-a dreptul. Aşa se întâmplă, mai ales, cu bacilii. Pentru a-i îndepărta, nu trebuie să-i nimicim cu medicamente (antibiotice), căci nu vom atinge scopul decât îndepărtând pricina lor, adică îndepărtând din corp materiile străine.

V-am arătat prin aceste exemple, cum lucrează natura pe o scară mare; întocmai aşa lucrează şi pe o scară mică, căci legile ei sunt uniforme. Ea n-are legi excepționale, nici chiar pentru simptomele bolilor. După cum viermăria, musculiţele, carnivorele şi animalele care se hrănesc cu stârvuri nu se găsesc, nu trăiesc şi nu există decât în ținuturile unde găsesc un teren prielnic şi fără de care pier, tot astfel frigurile nu sunt cu putința fără teren prielnic, fără depozitul materiilor străine în corp, numai când sunt astfel de materii străine în corp, poate să se producă dintr-o pricină oarecare, acel act de fermentație, pe care-l numim *friguri*.

Dar dacă ştim ce sunt frigurile, nu urmează că avem deja un mijloc uşor de a le vindeca. Pielea impermeabilă, către care se îngrămădesc materiile în fermentație, trebuie să fie făcută mai întâi permeabilă şi asta se dobândeşte făcând corpul să asude.

În clipa în care se iveşte sudoarea, materiile în fermentație au găsit o ieşire şi atât întinderea pielii cât şi căldura frigurilor descresc.

Dar sudoarea n-a depărtat încă pricina bolii. Într-adevăr, fermentația nu se întinde multă vreme decât asupra unei părți din materiile depuse în corp; celelalte materii, care nu sunt puse în mişcare şi care au crescut prin depozite noi, alcătuiesc astfel un focar permanent de friguri, care n-aşteaptă decât un prilej nimerit pentru a izbucni din nou. Este vorba, deci, de a îndepărta aceste materii care sunt încă în corp şi de aceea am introdus eu *băile de trunchi şi de şezut cu fricțiuni*, a căror descriere o voi face mai târziu. Aceste băi silesc corpul de a da afară, într-un mod natural, materiile morbide care se găsesc în corp.

Numai în urma acestei îndepărtări pricina bolii şi boala însăşi sunt nimicite.

Să recapitulăm cele ce s-au spus, pentru a trage concluziile de însemnătate.

La toți bolnavii se văd alterațiuni ale formelor naturale ale corpului. Aceste alterațiuni sunt produse de materii străine. Aflarea acestor materii străine în corp, constituie boala. Aceste materii străine, sunt materii pe care corpul nu le poate întrebuința şi care rămân în corp în urma unei mistuiri neîndestulătoare. Materiile străine se aşează, la început, în vecinătatea organelor care scot afară, dar se întind puțin câte puțin, mai ales prin fermentație, în tot corpul. Câtă vreme organele care scot afară alungă mereu o parte din materiile străine, starea corpului este suportabilă, dar îndată ce activitatea acestor organe se micşorează, se ivesc tulburări destul de mari. Totuşi acest depozit de materii străine nu e dureros, fiindcă e ascuns, cronic, şi fiindcă se adună multă vreme încetul cu încetul fără să se bage de seamă.

Termenii cei mai nimeriți pentru a denumi fenomenele morbide, care izvorăsc din această stare de lucruri, sunt cuvintele: ascunse şi fără dureri; de altfel sunt aceleaşi simptome, cărora le zicem de obicei **cronice**.

Materiile străine sunt supuse putrezirii (se pot descompune); ele sunt terenul, pe care se poate dezvolta o fermentație (bacilii). Fermentațiunea începe în pântece, unde s-a aşezat cea mai mare parte din materiile străine, dar ea se întinde cu repeziciune, urcându-se în corp. Starea morbidă se schimbă, se produc dureri şi apoi friguri. Aceste simptome de boală pot fi numite mai nimerit: *dureroase* sau *boli cu aprinderi*; sunt aceleaşi boli, care sunt cunoscute sub numele de: **acute**.

Din cele spuse până aci tragem următoarea încheiere importantă: Nu există decât o singură pricină de boală şi nu există, de asemenea, decât o singură boală, care se iveşte cu diferite simptome.

Vorbind riguros, nu putem face deosebire între feluritele boli, ci numai între feluritele simptome de boli. Adaug, cu acest prilej, că numai rănile directe sunt excluse, căci acestea nu sunt boli în înțelesul de mai sus. Mă voi opri mai mult asupra acestui punct, când voi vorbi despre răni, în partea a doua.

Unitatea bolii, – *iată ceea ce susțin şi propovăduiesc, întemeindu-mă pe observațiile ce v-am desfăşurat*.

V-am arătat drumul, care m-a adus la această încredințare, îndrăzneață în ochii multora, că nu există, într-adevăr, decât o singură boală.

Cu ajutorul observațiilor şi al concluziilor ce am tras am stabilit o afirmare, care e de o însemnătate fundamentală pentru întregul tratament al bolilor, sunt eu dar în stare de a dovedi cu fapte adevărul acestei afirmări?

În ştiințele naturale este oportun un anume fel de demonstrație, care e mai bun ca oricare altul şi care e privit aproape exclusiv ca vrednic de crezământ, acesta fiind: demonstrația experimentală. În cazul de față experiența nu s-ar putea face decât tratând la fel bolile cele mai deosebite şi vindecându-le la fel cu acelaşi succes.

Bine înțeles că e cu neputință de a da sfaturi şi de a trata tot felul de boli într-o aşa de mare adunare, de a stabili aici sub ochii dumneavoastră schimbările lor, alterațiunile formelor corpului şi forțelor lor şi de a auzi rapoartele lor asupra izbândei tratamentului. La sfârşitul acestei cărți, în rapoartele bolnavilor, adică aducând fapte, voi da dovezi de cele ce susțin, dovezi de adevărul cărora se poate încredința oricine şi voi aduce aceste dovezi în studierea diferitelor boli, pe cât îmi va permite locul.

Nu-mi rămâne acum decât a vă prezenta în viitoarele mele conferințe câteva din formele de boli cele mai cunoscute, cele mai răspândite şi cele mai de temut, a vă arăta lămurit pricinile amănunțite, a vă explica mersul vindecării şi a vă da, în acelaşi timp, pe cât îmi va fi cu putința, exemple luate din practica mea, pentru a vă dovedi lămurit în fiecare caz particular, că orice boală nu se datorează decât unei singure pricini uniforme.

Bolile de copil vor forma subiectul viitoarei mele conferințe.

Natura, originea, scopul şi vindecarea bolilor de copii şi unitatea lor. Pojar, scarlatină, anghina difterică, vărsat, tuse măgărească, scrofule.

Conferință de Louis Kuhne

Doamnelor şi Domnilor,

Boala este aflarea materiilor străine în corp. Acesta e marele rezultat, la care am ajuns în urma observațiunilor, ce v-am înfățişat în ultima mea conferință. Cu toate astea, trebuie să vă reamintesc, cât se va putea mai pe scurt, celelalte observații şi concluzii din ultima mea conferință, fiindcă pe ele se întemeiază tratamentul ce vi-l voi lămuri mai la vale şi fiindcă mersul dezvoltării este aceeaşi la toate bolile.

Boala este aflarea materiilor străine în corp. Materiile străine se află în corp de la naştere sau au intrat înăuntru cu alte materii vătămătoare. Corpul caută să le dea afară prin maț, prin plămâni, prin rinichi şi prin piele; dacă nu izbuteşte, el le depune pretutindeni. Cu chipul ăsta se schimbă formele corpului, lucru ce se poate vedea mai bine în partea cea mai subțire, la gât şi pe față.

Închipuiți-vă sticla cu materii în fermentație din figura următoare.

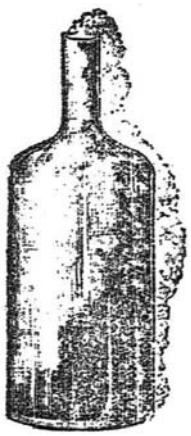

Câtă vreme sticla e deschisă, lichidul în fermentație nu găseşte piedică. Să ne închipuim un cauciuc pus pe gâtul sticlei şi nelăsând să iasă afară gazele din sticlă; cauciucul, la început moale, se va întinde puțin câte puțin, pe măsură ce materiile în fermentație vor creşte în volum şi va atinge îndată toată dezvoltarea de care e capabil. Vă veți face o idee şi mai fidelă despre corpul omului, închipuindu-vă o sticlă cu pereți care se pot întinde şi prin care se văd desluşit materiile în fermentație. Veți vedea cum întinderea se simte în toată sticla şi cum schimbarea formei acestei sticle atârnă numai de apăsarea materiilor în fermentație. Acelaşi lucru se petrece şi în corpul omului, cu deosebire numai că locul nu e pretutindeni liber şi că pretutindeni sunt organe prin care trebuie să străbată sau să le dea la o parte şi care împiedică libera dezvoltare a fermentației. Focarul fermentației e în pântece, pe când în sticlă e la fund. Încolo, schimbările formei se fac tot aşa ca în sticlă.

Materiile aşezate în corp intră în putrezire, fermentează şi sunt răspândite în tot corpul de fermentație. Fermentația produce căldură şi ațâță tot corpul, această stare o numim *friguri*. Dacă fermentația se face întâi în părțile dinăuntru, căldura se simte şi ea mai întâi înăuntru şi tocmai de aceea se simte frigul în afară. Această stare e mai primejdioasă decât cealaltă. Se ştie că frigul e simțit totdeauna înaintea căldurii frigurilor şi e lucru de mare însemnătate de a schimba această stare de frig într-o stare de căldură, adică de a scoate afară frigurile dinăuntru şi a aduce la suprafață materiile în fermentație. Dacă lucrul acesta nu izbuteşte, frigurile aduc cu ele o boală grea sau chiar moartea, căci organele dinăuntru ard cu adevărat sau sunt cu desăvârşire încărcate de materii străine, dacă fermentația încetează mai înainte.

Vă voi arăta astăzi o serie de friguri în dezvoltarea şi în mersul lor, adică bolile de copii. Vă voi arăta că toate au aceeaşi pricină, că singurul lucru de însemnătate e de a cunoaşte cu adevărat natura uniformă a acestor boli şi că orice altă numire specială e de prisos, ba, câteodată, chiar înşelătoare. Aceste boli nu se pot ivi, decât atunci când corpul are destule materii în fermentație; fără îndoială că cea mai mare parte din oameni au o provizie îndestulătoare de cum se nasc. Aşa că e aproape sigur că nu e om care să nu fi trecut prin boli de copil. Dar am spus deja mai sus, de ce copiii au boli acute mai des decât cei în vârstă.

Totuşi aceste boli pot fi înlăturate. Vă voi da încă un exemplu. Pentru a feri de ruină oraşele noastre, nu se îngăduie niciodată de a se face în mijlocul lor magazii de praf de puşcă sau de alte materii explozibile. Se ştie cu siguranță, că oricâtă pază ar fi, o scânteie ar putea să cadă într-o zi sau în alta. Vă întreb, pentru ce n-am lua şi noi aceleaşi măsuri pentru corpul nostru? Pentru ce să băgăm mereu înăuntru noi materii străine, care vor aduce tulburări? Pentru ce să nu căutăm, mai degrabă, de a da afară materiile străine care se găsesc înăuntru? Aceste tulburări ale corpului nu sunt totdeauna aşa de primejdioase, dar ele aduc adeseori moartea, mai ales când fermentația nu găseşte nici o ieşire.

Să privim acum mersul bolilor de copii. Vom păstra numirile ce se obişnuiesc, cu toate că pentru noi n-au nici o valoare, doar pentru că ele arată foarte bine formele caracteristice ale bolilor de copii.

Toate bolile de copii se ivesc sub forme şi sub primejdii aşa de felurite, că nu pare uşor, de a găsi în fiecare caz mijlocul nimerit de vindecare. Voi încerca deci, a vă face să înțelegeți aceea ce constituie deosebirea bolilor, cum se vindecă ele şi cum simptomele de boală cele mai felurite au întotdeauna aceleaşi două condiții principale: „căldură îndoită sau frig".

Pojar[13]. Să ne închipuim un copil atins de pojar; îl vedem neliniştit, fără somn, cu pielea uscată şi arzătoare şi zicem de obicei: „copilul ăsta are friguri".

Pentru a uşura acest copil atins de friguri, trebuie mai întâi să ştim ce sunt frigurile şi cum se nasc ele. Cine a urmărit ultima mea conferință, n-o să aibă multă greutate. Frigurile sunt o fermentație, care se face în corp. Fermentația se naşte din pricină că s-au aşezat în corp materii străine; pricina pentru care s-au aşezat e o mistuire neîndestulătoare, o hrană prea multă, sau o nutrire neîndestulătoare. Prin *nutrire neîndestulătoare* înțeleg şi aerul nesănătos amestecat cu gaze vătămătoare. Rămăşițele hranei negăsind nici o eşire, sunt nevoite să se aşeze în vecinătatea organelor care scot afară, adică în pântece. Să ne închipuim fermentația în pântece aşa cum se face în sticlă. Materiile străine, îngrămădite în pântece sunt răspândite în tot corpul prin fermentație. Ele nu se mărginesc numai la căile circulației sângelui, ci pătrund de-a dreptul în toate organele. Materiile în fermentație ocupă mai mult loc decât înainte de fermentație. Astfel pătrund în toate părțile corpului, de unde caută să iasă. Dar dacă pielea e impermeabilă, ea se întinde prin apăsarea dinăuntru, căci pielea se întinde pe cât e cu putință. Fermentația, adică trecerea materiilor străine într-o altă stare, produce căldură. Această căldură creşte mereu, prin frecarea materiilor în fermentație de organe şi mai ales de piele, căci nu e altceva decât o frecare, care produce neapărat căldură. Această stare izvorâtă din fermentație o numim friguri

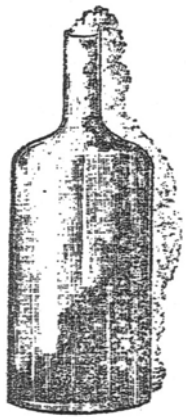

De aci armează că frigurile vor fi tăiate mai bine în felul următor: trebuie să căutăm a deschide porii pielii; trebuie să facem să asude corpul şi frigurile vor înceta imediat Dar trebuie în acelaşi timp să ridicăm căldura prin mijlocul unui procedeu răcoritor.

Îndată ce am făcut aceasta, boala dispare în cele mai multe cazuri, fără ca pojarul să izbucnească; cu alte cuvinte, materiile străine sunt date afară sub o formă căreia nu putem să-i dăm un

[13] Boală contagioasă la copii, care se manifestă prin apariția unor pete roşii pe piele; rujeolă; cori

nume de boală specială, fiindcă materiile străine au fost date afară de către organele naturale în ud (urină), în sudoare, prin maț (materiile fecale) şi prin respirare. Dacă aceasta nu se face la timp, pojarul izbucneşte şi iese la iveală în mici broboane foarte roşii şi mari ca lintea. Cu cât broboanele sunt mai numeroase, sau, – ceea ce e tot unu – cu cât materiile în fermentație sunt aduse mai cu îmbelşugare spre piele, cu atât primejdia e mai mică pentru viața copilului; dar cu cât broboanele sunt mai puține, cu atât primejdia e mai mare, din pricina căldurii dezvoltate în organele dinăuntru, care se istovesc uşor prin frecarea maselor în fermentație. Atunci se naşte foarte uşor o inflamație de plămâni şi copilul moare, nu fiindcă are pojar, *ci fiindcă nu l-a avut îndestul*.

Deci, două lucruri avem de făcut, pentru a vindeca pojarul.

Trebuie să căutăm a regla mistuirea şi a lăsa drum liber căilor pielii, rinichilor şi mațului. Apăsarea fermentației nu se va mai îndrepta în sus, ci în jos. Asta se dobândeşte cu ajutorul băilor de trunchi cu fricțiuni şi băilor de şezut cu fricțiuni. După aceste băi trebuie să facem copilul să asude. Asta se dobândeşte foarte simplu şi foarte uşor, când mama îl ia cu ea în pat şi-l face să asude cu ajutorul propriei sale călduri. Altfel sudoarea se capătă foarte des acoperind copilul cu o plapomă de puf şi cu pături de lână într-un pat mare. Dar, în acelaşi timp, trebuie să deschidem ferestrele ziua şi noaptea, ca să fie totdeauna aer curat în odaie. Dacă sudoarea nu se capătă nici cu mijlocul acesta, trebuie să întrebuințăm băile cu aburi. Baia de aburi se poate face mai uşor cu aparatul introdus de mine. Dar la nevoie se poate face şi altfel (vezi subcapitolul despre băile parțiale de soare). După fiecare baie de aburi, trebuie să răcorim bolnavul printr-o baie de trunchi cu fricțiuni.

Dacă izbutim să facem să asude copilul, vedem numai decât o uşurare însemnată. Dacă frigurile se ivesc iarăşi, trebuie să-l răcorim din nou printr-o baie de trunchi cu fricțiuni, sau printr-o baie de şezut cu fricțiuni şi apoi să aşezăm copilul în pat ca să asude. Trebuie să răcorim şi să reîncălzim bolnavul de câte ori se ivesc frigurile.

Dacă apăsarea e mai puternică la cap, la ochi sau în altă parte, trebuie mai întâi să zădărnicim această apăsare printr-o baie de aburi aplicată pe locul şi pe organele cele mai încărcate. Îndată ce pielea asudă, partea aceea e numaidecât uşurată şi nu mai e primejdie ca un organ oarecare să fie nimicit prin apăsarea materiilor în fermentație. Fiecare baie locală de aburi trebuie să fie de asemenea urmată de o răcoreală, cu ajutorul unei băi de trunchi cu fricțiuni sau a unei băi de şezut cu fricțiuni.

Dacă rezumați cele ce v-am spus asupra pojarului, veți înțelege că această boală n-a putut să se nască decât fiindcă se găsea în corp o cantitate foarte mare de materii străine în stare potolită, care a început să fermenteze dintr-o pricină oarecare şi care a dat naştere frigurilor şi simptomului de boală (pojarul). Vedeți dar, că pojarul are întocmai aceeaşi pricină ca frigurile în general şi vă voi arăta mai la vale că toate simptomele de boală pe care vi le voi expune, pot fi reduse la această singură pricină. Vezi şi raportul asupra tratamentului practic, partea a III-a, – „scrisori originale”.

Scarlatina

Copilul atins de scarlatină arată aproape aceleaşi simptome ca şi copilul atins de pojar. Dar frigurile sunt de obicei mult mai puternice şi de aceea părinții au dreptate să fie mai neliniştiți.

Pielea este presărată de pete roşii-stacojii. Aceste pete la început mici se împreună mai târziu şi ajung destul de mari şi late, dar roşeața nu e aşa de generală ca la pojar; ea se întinde adeseori numai pe o parte a corpului şi se iveşte mai des la cap, la piept şi mai ales la pântece pe când picioarele sunt mai mult sau mai puțin curate. De multe ori picioarele sunt reci, pe când restul corpului arde în friguri. Capul şi inima sunt cele mai mult atinse de scarlatină şi e un simptom obişnuit că copii atinşi de acest fel de friguri se vaetă de dureri în urechi şi în ochi. Doamnelor şi domnilor, vă va fi uşor să înțelegeți acest simptom: unde starea deja arătată mai sus, în care materiile străine în fermentație aflate în pântece au început să se urce spre cap şi spre gât şi numai materiile aşezate în partea de sus a corpului au intrat în fermentație puternică. Cu cât partea corpului, care caută să dea afară materiile străine, prin naşterea roşeței, e mai mică, cu atât şi primejdia e mai mare.

Lucru de căpetenie e să ştim ce e de făcut pentru a uşura bolnavul repede şi cu siguranță. La început trebuie să înlăturăm orice primejdie de nimicire a ochilor şi a urechilor. Asta o putem face deschizând repede porii pielii prin lucrarea aburilor asupra capului. Felul cum trebuie făcută baia întreagă de aburi sau băile parțiale de aburi se va lămuri mai la vale. Îndată ce capul e cu desăvârşire umed şi porii sunt deschişi, durerea încetează şi cea dintâi primejdie a trecut. Câteodată e nevoie de a repeta de mai multe ori aceste băi cu aburi la cap, căci durerile revin adeseori după câtva timp. Durerile

s-ar naşte iarăşi regulat la răstimpuri scurte, dacă n-am avea grijă să depărtăm printr-un alt mijloc materiile în fermentație. Asta se face răcorind şi fricționând pântecele cu ajutorul băilor mele derivative (care trag răul); aceste băi alungă materiile străine prin maț, prin rinichi şi chiar prin piele. Mistuirea e fără îndoială tulburată de la cea dintâi prindere de friguri, dar ea a fost tulburată şi mai înainte ca părinții să fi băgat sau nu de seamă. Frigurile răpesc organelor mistuirii materiile lor mucoase şi cleioase, organele acestea se usucă şi nu mai pot să îndeplinească funcțiunea lor. De aci urmează încuierea stomacului. Răcoreala şi fricțiunile de mai sus au o bună înrâurire asupra mistuirii, căci îndată materiile străine sunt date afară, aceea ce e un semn îmbucurător pentru mersul frigurilor scarlatinei. Dar la un bolnav de scarlatină se cere mai întotdeauna timp mult şi o aplicație energică a leacurilor arătate mai sus, pentru a ajunge la bun sfârşit, dovadă că la scarlatină sunt mai multe materii străine decât la pojar.

Vedeți că scarlatina ca şi pojarul, nu s-a născut decât prin fermentația materiilor străine în corp, fermentație care a adus frigurile, dar, fiindcă erau mai multe materii străine, frigurile au fost mai puternice şi fermentația s-a îndreptat mai ales spre partea de sus a corpului; pricina acestei boli este deci aceeaşi ca la toate frigurile. Vă dau un exemplu din practica mea.

Copiii unui fabricant din oraşul nostru – o fetiță de şapte ani şi un băiețel de doi ani – fuseseră atinşi de scarlatină şi doctorul familiei declarase că era o boală foarte grea a cărei vindecare cerea şase până la opt săptămâni. Domnul W. care cumpărase la mine un aparat de băi de aburi, pentru a-şi restabili propria lui sănătate, îmi ceru sfatul meu în privința copiilor, căci cura medicală propusă de doctoral său i se părea prea lungă. După ce am examinat copiii, am putut linişti pe părintele lor, încredințându-l că boala va ține vreo opt zile, cu tratamentul meu. Tratamentul meu a fost cu desăvârşire acelaşi, cum l-am arătat mai sus: am făcut copiilor în fiecare zi băi de aburi cu aparatul meu şi apoi băi de trunchi cu fricțiuni, de 17 – 18°C. De câte ori se iveau friguri puternice repetam băile de trunchi cu fricțiuni, lucru de care a fost nevoie, la început, mai la fiecare două ceasuri. Bine înțeles că dieta a trebuit să fie urmată cu cea mai mare grijă în timpul bolii, mai ales că mâncările excitante de carne priesc frigurilor şi le împiedică de a dispare. Copiii aceştia nu mâncară, deci, decât pâine, supă de grâu uruit, poame crude sau fierte şi toate astea numai când aveau cu adevărat foame. După cum prevăzusem la început, copiii s-au însănătoşit după opt zile, spre marea bucurie a părinților lor şi doctorul, care la început susținea că o vindecare aşa de grabnică va fi urmată neapărat de o boală de rinichi, fu nevoit să recunoască mai târziu că copii erau cu desăvârşire sănătoşi.

Anghina difterică[14]

Cuvântul difterie sau difterită pricinuieşte tuturor părinților o mare frică, căci primejdia acestei grele boli e destul de cunoscută. Simptomele se deosebesc puțin din cele arătate mai sus, totuşi frigurile joacă şi aci un rol de căpetenie. Câteodată frigurile par slabe, mai ales la copii, care zac în pat aproape fără simțire, dar care de obicei sunt cel mai greu atinşi de boală. Frigurile izbucnesc cu mai multă furie înăuntru, pielea nu suferă aproape nici o reacțiune, maţul şi rinichii se odihnesc aproape cu desăvârşire şi totuşi materiile în fermentație ar voi să iasă afară, căci înăuntru nu mai au loc. Aceste cazuri sunt cele mai primejdioase. Dacă corpul ar izbuti să dea afară materiile străine, prin piele, ca la pojar şi la scarlatină, primejdia ar fi înlăturată numaidecât. Dar dacă frigurile (materiile în fermentație) rămân în corp, primejdia e mare. Dacă nu izbutim de a trage această căldură dinăuntru la suprafața pielii, e puțină nădejde de scăpare. Corpul nu mai are decât o singură eşire, adică gâtul, către care materiile în fermentație năvălesc cu cea mai mare furie, aşa că adeseori asfixia (înăbuşirea) amenință bolnavul. Îndată ce se iveşte această primejdie, trebuie mai întâi să aducem o uşurare locală şi să uşurăm gâtul chiar dacă lucrul ăsta n-ar fi cu putință la început, decât pentru foarte scurtă vreme. Lucrul acesta îl putem face foarte uşor şi foarte sigur, chiar la difterie, prin aburii de apă, care îndulcesc durerile şi dau afară materiile străine. E adevărat că izbânda nu e încă mare, dar această uşurare de câteva clipe, ne dă timp a curăți focarul principal al materiilor străine care trebuie căutat iarăşi în organele pântecelui. E curată minune cu ce repeziciune starea gâtului se schimbă prin băile mele derivate, mai ales băile de şezut cu fricțiuni îşi fac aşa de bine lucrarea că creşterea materiilor străine din gât, încetează câteodată chiar de la prima baie sau după câteva băi. Dar apăsarea către gât a adus o altă schimbare în acest organ, care s-a umflat şi s-a aprins: această umflătură şi această aprindere

[14] Boală infecțioasă provocată de bacilul difteric care, localizându-se în faringe, formează membrane false ce împiedică respirația şi înghițirea alimentelor

sunt mult mai primejdioase decât creşterea materiilor în gât. Înainte de a izbucni anghina diftерică, propriu zisă, bolnavul s-a văetat deja în general de dureri de încheieturi de pildă de genunchi sau de umeri. O umflătură a încheieturilor acestor părți poate fi multă vreme răbdată chiar dacă izbucneşte cu furie, dar nu e tot aşa cu umflătura gâtului; de aceea trebuie să o combatem cât se poate mai grabnic şi mai cu putere. Ar fi o mare greşeală de a opri îndrumarea către organele pântecelui, după ce am înlăturat creşterea materiilor în gât; trebuie dimpotrivă să urmăm cu depărtarea asta cât se poate de repede, până când bolnavul are scaun bun şi mistuirea se face în regulă. Atunci numai, vom putea spune că bolnavul e scăpat. După cum am lămurit mai sus, pielea e un organ foarte însemnat pentru scoaterea materiilor străine. Ea are, mai ales, menirea de a da afară materiile streine, care s-au îngrămădit la suprafața corpului.

Pilda următoare vă va dovedi şi mai bine toate astea. Închipuiți-vă iarăşi sticla cu pereți care se pot întinde. Câtă vreme e închisă, materiile în fermentație nu pot ieşi din sticlă şi de aci urmează întinderea şi încordarea pereților sticlei. Dar îndată ce îngăuriți cu un ac pereții sticlei, aceste găurele, asemănătoare cu porii pielii, îngăduie materiilor în fermentație de a ieşi afară şi sticla îşi recapătă iarăşi forma ei de la început. Întocmai aşa e şi cu pielea corpului. Toată sudoarea nu e altceva decât materiile străine gonite dinăuntru de fermentație. Dar, toată mistuirea e deja o fermentație şi pielea trebuie să funcționeze neîncetat ca să nu fie bolnav corpul. Aşa, vă puteți încredința, că toți oamenii sănătoşi au pielea caldă şi umedă. O piele uscată şi rece e deja un semn sigur de boală.

La bolnavii atinşi de anghina diftерică pielea nu lucrează aproape deloc şi îi trebuie excitante puternice, ca să poată funcționa. Chiar la anghina diftерică, o mamă sănătoasă, nu trebuie să se teamă de a lua copilul în patul ei: cu chipul ăsta ea îşi va scapă poate copilul. Într-adevăr, câtă vreme copilul bolnav n-are scaun cum trebuie, natura întrebuințează pielea ca principalul organ care scoate afară; ba încă se slujeşte de ea mai târziu, fără întrerupere. Dacă mama ar fi avut grija de a deschide porii pielii înainte de a se usca şi de a provoca o eşire prin mați şi prin rinichi cu ajutorul propriei sale călduri, de bună seamă că anghina diftерică n-ar fi izbucnit.

Numai când e cu neputință de a produce astfel sudoarea, trebuie să alergăm la mijloace artificiale şi sa dăm copilului chiar băi întregi de aburi.

Ştiți acum, că anghina diftерică are întocmai aceeaşi natură ca celelalte simptome de boală, adică, ca frigurile şi că numai semnele de afară se deosebesc în aşa fel că omul poate fi înşelat crezând că aceste felurite simptome de boală au şi pricini felurite. O dare de seamă din practica mea vă va arata lucrul şi mai lămurit.

Am fost chemat în luna lui Noembrie de o femeie S. din acest oraş al cărei băiețel de nouă ani era atins de o anghina diftерică destul de furioasă. Mai întâi s-a dat copilului o baie de aburi. Fiindcă n-aveam la îndemână un aparat din acelea pe care le fac eu, a trebuit să improvizăm unul în grabă. Aşezarăm deci, băiețelul pe un scaun de paie şi sub acest scaun aşezarăm o oală plină cu patru sau cinci litri de apă, în clocote. Picioarele fură aşezate pe o găleată pe jumătate plină cu apă fierbinte acoperită cu două lațuri. Tot corpul fusese mai dinainte acoperit cu îngrijire cu un strai de lână, care împiedeca aburii să scape. Bolnavul dobândind o sudoare îmbelşugată i se făcu o baie de trunchi cu fricțiuni, de 18°C şi i se spălă pântecele, până când îi pieri căldura de la cap. Marea greutate de a răsufla, care se simțea la început, descrescu puțin câte puțin, dar pentru a menține starea aceasta, trebuia să i se facă la fiecare trei ceasuri o baie de trunchi cu fricțiuni, de o jumătate de ceas şi chiar şi în timpul nopții. Se înțelege de la sine, că tot timpul cât era culcat copilul, fereastra era puțin deschisă ziua şi noaptea, pentru a avea neîncetat aer curat. Mulțumită deselor băi de şezut cu fricțiuni, căldura frigurilor, care se repeta mereu, putu fi tăiată numaidecât şi orice primejdie trecuse după o zi de tratament. Băiețelul fu cu desăvârşire restabilit în vreo cinci zile. Aşa se vindecă anghina diftерică, această boală atât de temută, împotriva căreia ştiința medicală e încă destul de oarbă pentru a căuta un leac.

Vărsatul[15]

Vărsatul se iveşte mai des decât se crede. E adevărat că asta nu se poate vedea din statisticele oficiale. Într-adevăr, orice părinte de familie, puțin dedat cu procedeul medicinii naturale, se va feri de a

[15] Boală epidemică de natură virotică caracterizată prin erupții de vezicule (sau pete roşii) pe suprafața pielii, care, uscându-se, lasă cicatrice

declara boala la poliție, căci cu chipul acesta s-ar expune zadarnic şi el şi familia lui la neplăceri. Vărsatul, tratat cum trebuie, nu e aproape deloc primejdios, după cum vom vedea. Vărsatul se iveşte sub forme foarte felurite, ca: *vărsatul mic*, *vărsatul mare* şi *vărsatul negru*. Cel mai primejdios e fără îndoială vărsatul negru, căci frigurile sunt mai puternice, şi aduc grabnic moartea, dacă nu sunt tratate cum trebuie. De aceea boala aceasta e aşa temută, căci lumea obişnuieşte să privească bolile, care printr-un tratament nepotrivit sunt urmate de o moarte grabnică, ca fiind mai primejdioase decât acelea la care moartea e precedată de o lungă infirmitate, sau care nu se pot vindeca, decât mult mai greu şi în mai mult timp, chiar printr-un tratament potrivit, dacă vindecarea e încă cu putință. Şi tocmai fiindcă nu se putea trata vărsatul, de aceea a ajuns aşa de primejdios şi s-a simțit nevoia de a alerga la altoit[16]. Nu s-ar fi ajuns nici o dată la altoit, dacă s-ar fi tratat vărsatul cum trebuie.

Vărsatul negru este foarte uşor de cunoscut după ce s-a ivit îndestul, dar la început seamănă cu celelalte boli de copii, căci nu vedem altceva decât friguri puternice. Puțin câte puțin se ivesc pete roşii închise şi mari ca boabele de linte, petele acestea seamănă cu pojarul. Petele se ridică mereu şi seamănă atunci cu nişte boabe de coacăză, având o jumătate în corp şi cealaltă jumătate năvălind afară. În mijlocul fiecărei bubițe se face un punct negru. Vărsatul negru se poate întinde pe tot corpul, sau nu se iveşte de cât pe oarecare părți. Pricina e grămădirea totală sau în parte a materiilor străine în corp, de care atârnă mersul şi cursul fermentației. Cel mai rău lucru e când vărsatul iese pe față, căci semnele pot să rămână, dacă tratamentul n-a fost bun.

Vărsatul nu atacă numai din întâmplare diferitele părți ale corpului şi mai ales capul, lucrul ce se poate vedea la mulți, care au fost bolnavi de vărsat şi care au foarte puține semne pe corp, pe când fața le e desfigurată. Gândiți-vă încă odată la comparația dată mai sus, cu sticla şi cu cauciucul. Tocmai în partea corpului unde se găseşte cel mai mare depozit de materii străine, acolo se face şi fermentația cea mai mare şi tot acolo se vor ivi şi bubițe mai multe. Dar dacă sunt câteva mici părți izolate ale corpului supraîncărcate cu materii străine, părțile acestea vor fi cu deosebire garnisite de bubițe, aşa că se poate întâmpla ca un bolnav să fie plin de bubițe de la o ureche până la cealaltă pe deasupra nasului, iar pe restul corpului să nu se vadă decât foarte puține, semănate ici şi colo. Capul este, ca să zicem aşa, cea din urmă stație a corpului. Materiile în fermentație odată puse în mişcare, întâlnesc totdeauna în cap o barieră peste care nu pot trece. Dar după cum am văzut la sticla pe gâtul căreia am pus un cauciuc, materiile în fermentație încearcă mereu să se urce şi daca capul se împotriveşte la libera lor dezvoltare, ele dau năvală tocmai asupra acestei piedici.

Îndată ce erupția vărsatului se face pe deplin, nu mai e aproape nici o primejdie, căci de obicei mor numai bolnavii al căror corp n-a fost destoinic să dea afară materiile în fermentație. Adeseori bubițele se ivesc îndată după moarte, aşa că s-ar putea spune, că bolnavii au murit, nu fiindcă au avut vărsat, ci fiindcă nu l-au avut. Bolnavii mor totdeauna în frigurile cele mai puternice. Că boala aceasta trebuie să fie neapărat însoțită de friguri furioase, e un lucru în afară de orice îndoială şi găsim într-adevăr, că cei bolnavi de vărsat au frigurile cele mai puternice înainte de eşirea bubulițelor. Corpul arde ca jeraticul, bubulițele pricinuiesc dureri arzătoare şi mâncărimi care îndeamnă pe bolnav să le scarpine mereu. Cu chipul ăsta bubițele se sparg înainte de vreme şi rămân semnele care desfigurează fața. Lucrul ăsta se ştie de multă vreme şi adeseori s-au legat mâinile bieților bolnavi pentru a-i împiedica de a se scărpina. Ba încă acesta e un sfat, care chiar astăzi e foarte mult răspândit. Câte chinuri pentru bieții bolnavi de vărsat! Noi cunoaştem mijloace mai bune pentru a vindeca vărsatul, fără ca să lase semne, care desfigurează fața şi chiar pentru a nimici orice spaimă de această boală aşa de temută. Noi împiedecăm mâncărimile şi nevoia de se scărpina prin aceleaşi mijloace simple, pe care le întrebuințăm împotriva frigurilor arătate mai sus. Deschidem porii pielii pentru a face să asude bolnavul şi răcorim pântecele unde e focarul fermentației. Când e vorba de bere sau de vin, fiecare ştie, că fermentația se face mai greu şi mai încet într-o temperatură scăzută. Materiile străine, care fermentează în corp, se supun deopotrivă aceleiaşi legi a naturii. Un spor de căldură, prieşte fermentației, pe când frigul o împiedică, o dă îndărăt şi o nimiceşte cu desăvârşire.

Tocmai la boala aceasta, nu se pot lua măsuri destul de serioase, deoarece corpul se trudeşte cu o furie deosebită. Totuşi tratamentul acesta înlătură orice primejdie a bolii şi putem fi siguri că vindecarea va fi repede şi desăvârşită, afară de câteva rare excepții. Aceste excepții atârnă de starea corpului. Sunt cazuri în care corpul e atât de supraîncărcat de materii străine, că ele nu pot fi date afară aşa de repede, cu toată activitatea pielii, sau corpul e prea slab, pentru a le da afară. Dar asta se

[16] vaccinare

întâmplă de obicei, când tratamentul începe prea târziu. De aceea nu pot decât să repet şi iar să repet, că frigurile trebuiesc combătute de la începutul lor, fără a mai aştepta forma sub care se va ivi boala.

Vedeți dar cum întrebuințăm cu succes împotriva vărsatului acelaşi mijloc de vindecare întrebuințat de noi împotriva celorlalte boli. Dar lucrul acesta nu e cu putință decât dacă această boală are aceeaşi pricină ca şi cele de mai sus, adică îngrămădirea materiilor străine în corp, – şi am văzut bine că aşa este. Astăzi când pojarul şi scarlatina nu se mai pun, ca altă dată, în acelaşi rând cu vărsatul şi când această din urmă boală pare că se iveşte mai rar, astăzi ne putem face cu atât mai mult o idee dreaptă de vremea când această boală era un flagel nemărginit şi spaima strămoşilor noştri. Acum când cunoaştem unitatea tuturor bolilor şi tratamentul lor, gândul nostru înlătură orice spaimă. De altminteri, acum suntem în stare de a cunoaşte, cu mai mulți ani înainte, prin ştiința expresiunii figurii, în care parte a corpului e o mai mare îngrămădire de materii străine, care ar putea pricinui într-un prilej nimerit o sforțare de curățire, ca vărsatul. Vă voi povesti în privința asta un caz din practica mea.

În familia unui muncitor care avea cinci copii, trei copii de 7, 9 şi 13 ani fură atinşi de vărsatul negru. Tatăl, care avusese el însuşi boala aceasta, cunoştea bine efectele grozave şi simți îndată primejdia, în care se găseau copiii lui. Dar mai ştia la ce neplăceri şi la ce greutăți putea să fie expus cu toată familia lui dacă ar face cunoscut cazul autorităților. El întrebuință deci în taină tratamentul meu la câteşitrei copii şi le făcu numai băi de aburi şi băi de trunchi cu fricțiuni. Starea copiilor era foarte primejdioasă. Toată pielea le era plină de bubițe. Pentru a ascunde asta de lume, el mânjise cu cenuşă fața şi mâinile copiilor, pentru a rămâne la adăpostul oricărei măsuri preventive ale igienei moderne. Frigurile foarte puternice ale copiilor fură uşurate prin patru băi de aburi şi prin zece băi de trunchi cu fricțiuni de 17°C. De aci încolo nu mai era primejdie şi pielea începu a se descoji. O dietă bună şi aer curat deteră ajutor pentru vindecare. Băi de aburi şi băi cu fricțiuni, făcute timp de câteva zile, îngăduiră copiilor să se scoale şi să iasă. Dar tratamentul meu dură încă o săptămână pentru a dobândi o vindecare desăvârşită. Aceea ce e de însemnătate în aceste cazuri serioase de vărsat, e că nici unul din copii n-a păstrat semnele bolii. Câteşicinci copii ai acestei familii fuseseră altoiți de mai multe ori, şi cu toate astea, trei fură atinşi de vărsat. De aci se poate vedea: întâi, că vărsatul negru, nu e deloc primejdios când ştii să-l tratezi; şi al doilea că altoiul fereşte foarte puțin de vărsat. Acela care cunoaşte măsurile nenaturale şi supărătoare pe care le ia consiliul de igienă, îndată ce află locul, unde a izbucnit vărsatul, poate pricepe cu atât mai puțin măsurile acestea, în urma altoiului, care ar trebui să ne ferească cu desăvârşire împotriva vărsatului. N-am nevoie să vorbesc încă asupra părții rele ce o are altoiul. Altoirea introduce artificial şi de-a dreptul materii străine în sânge. E aproape neînțeles, cum oamenii au putut să se depărteze aşa de mult de natură; dar când ştiința dă greş, crezi lesne în minuni. Amănunte asupra altoiului se pot găsi în broşurica mea asupra educației copiilor.

Tusea măgărească

Tusea măgărească nu trece, ce e drept, aşa de primejdioasă ca anghina şi vărsatul, totuşi mor mulți copii de această boală şi alții sufăr, cel puțin, grozav de accesele tusei. Voi observa numaidecât că orice tuse trebuie privită ca un semn de boală grea, căci omul sănătos nu trebuie nici să tuşească nici se lepede flegmă. Tusea nu se produce decât atunci când apăsarea materiilor străine se îndreaptă în sus şi când eşirea naturală de jos e oprită, sau că pielea funcționează rău, sau rinichii şi mațul nu merg regulat. Copii atinşi de tuse măgărească, ne arată întocmai simptomele bine cunoscute ale fermentației; cu alte cuvinte, au şi ei friguri. Materiile străine vor să iasă prin gât şi prin cap, cu toate că corpul n-are acolo nici un organ de eşire. E de multă însemnătate de a şti, dacă bolnavul asudă sau nu în timpul tusei; în cel dintâi caz se poate vindeca fără nici un alt tratament. Dar dacă nu asudă deloc în timpul tusei, fața roşeşte şi se albăstreşte din ce în ce mai mult şi tusea măgărească aduce o moarte sigură daca nu e combătută. Sângele sfârşeşte adeseori prin a năvăli în ochi, în nas şi urechi, căci toate materiile străine ar vrea să scape pe căile acestea. Când bolnavul a ajuns în starea asta, nu mai e de obicei, nici un mijloc de scăpare. Dar dacă corpul e ajutat la timp, el biruieşte boala, chiar în cazuri destul de grave.

Tratamentul acestei boli este acelaşi ca şi la celelalte; nu poate să fie deosebit, deoarece felul bolii este acelaşi. Cel dintâi lucru e să facem să asude repede bolnavul. Dar în acelaşi timp e neapărat trebuincios, de a îndrepta către organele naturale care scot afară, apăsarea materiilor străine. Corpul are organe anume hotărâte care scot afară, şi numai prin aceste organe şi prin aceste căi se pot da afară într-un chip natural materiile străine. La acest obiectiv ajungem foarte uşor prin băile noastre de

şezut cu fricțiuni. Îndată ce se iveşte sudoarea, tusea se linişteşte ca prin minune şi dacă mistuirea se îndreptează, ea dispare cu desăvârşire într-un timp nehotărât. E cu putință să dispară pentru totdeauna după câteva săptămâni, sau chiar după câteva zile de acest tratament. Şi fac mare greşeală aceia care cred că ea durează neapărat două sau trei luni.

V-am arătat până aci, că tusea măgărească se naşte în acelaşi fel ca şi celelalte boli prin intrarea în fermentație a materiilor străine în corp şi prin frigurile care izvorăsc din această fermentație. Toate aceste lămuriri vă vor fi încredințat că toate frigurile acute, nu sunt decât o încercare pe care o face corpul de a se scăpa de materiile străine. Ar trebui deci, să salutăm cu bucurie fiecare din aceste friguri acute, căci am văzut că ele pot să fie de cel mai mare folos corpului, printr-un tratament potrivit, deoarece corpul poate fi astfel scăpat de toate materiile străine. Mă veți înțelege şi mai bine printr-o nouă comparație.

Frigurile pot fi comparate cu o furtună. După cum înaintea frigurilor simțim frig şi tulburare, tot aşa aerul e greu şi năbuşitor înaintea furtunii, după cum ştie fiecare din noi. Atunci zicem că aerul e încărcat, că ne apasă şi ne înăbuşe, şi simțim că scăparea noastră se va face printr-o furtună, care deja e în aer, cum se zice. Căldura înăbuşitoare ajunge peste măsură de mare şi atinge cel din urmă grad cu o clipă înaintea furtunii. Simțim primejdia furtunii, care durează până la sfârşitul acesteia. Îndată ce furtuna a trecut, se face o răcoare generală, toată natura se reînsufleţeşte. Furtuna este un act de fermentație a materiilor străine ale aerului, care se sileşte de a goni aburii de apă, care joacă atunci rolul de materie streină şi care plutesc nevăzuți în aer, deci, e un act de curățire a aerului. Prin această fermentație forma aburilor de apă se schimbă şi ea. Nevăzuți la începui ei se strâng în nori sub înrâurirea schimbării de temperatură şi cad în urmă sub formă de ploaie sau de grindină.

Tot aşa e şi cu frigurile în corp. Îndată ce izbucnesc, corpul e în primejdie. Primejdia trece cu frigurile, care fac loc unei noi vieți.

Vedeți că în amândouă cazurile primejdia nu s-a produs decât prin furtună şi prin friguri, care au avut ca urmare o nouă viață şi vindecare. Această nouă viață şi vindecare nu pot fi deci dobândite decât prin primejdie; dar pricina de căpetenie în cel dintâi caz a fost supraîncărcarea şi greutatea aerului, iar în cel de al doilea caz îngrămădirea materiilor străine în corp. Prin acest exemplu, uniformitatea legilor naturii în toate fenomenele naturale vi se impune lămurit ca o trebuință logică.

Iată o vindecare dobândită în practica mea: cam pe la jumătatea lui Iunie 1889, băiețelul de patru ani al soților B. din oraşul nostru fu atins de tuse măgărească. Boala ajunse până în cel din urmă grad la începutul lui August şi copilița de doi ani fu şi ea atinsă de aceeaşi boală. Tusea măgărească se agravează în zece zile, în care timp copilul nu luă nici o hrană. Părinții, care întrebuințase până atunci, cum putuse mai bine, metoda naturală, se adresară la mine. Mă însărcinai cu tratamentul. Copilița ajunsese într-o stare de slăbiciune aşa de grozavă că nu mai putea să umble. Prescrisei patru băi derivative de şezut cu fricțiuni, pe zi, şi apoi o asudare în pat sau printr-o baie de soare şi pe lângă toate astea o dietă simplă şi naturală. Un timp frumos îngăduia în toate zilele băile de soare, care făcură adevărate minuni în legătură cu băile de şezut cu fricțiuni. După câteva săptămâni de acest tratament, urmat cu energie, amândoi copiii erau scăpați de orice primejdie şi după două luni erau cu desăvârşire vindecați. Nutrirea copiliței nu se făcea cum trebuie, căci copilul nu vrea deloc să ia cremă de ovăz fără sare, fără zahăr şi fără untură, care i-ar fi fost mai folositoare şi nu primea decât hrana obişnuită, adică lapte nefiert şi ciocolată. De aci se vede cât de bine e să obişnuim copiii cu mâncările cele mai simple. De asemenea, era cu neputință de a o ține în pat cu mamă-sa, cu toate că ea ar fi asudat în felul ăsta mult mai repede. Obişnuită să se culce singură în micul ei pat, ea îl cerea cu atâta stăruință, că erai nevoit să i-l dai. Şi cu toate astea căldura corpului omenesc, e cel mai bun mijloc de a produce sudoarea şi uşurarea. Nu trebuie să se teamă nimeni de exhalațiuni. Animalele ne slujesc de model în această privință. Ele încălzesc cu propriul lor corp pe puii lor slăbuți şi bolnăvicioşi, care-şi recapătă astfel puterile lor. Deci copiii sănătoşi trebuiesc obişnuiți să caute locul lor favorit pe pieptul mamei lor şi atunci nu-or să mai fugă de el când vor fi bolnavi. Bine înțeles că întrebuințăm aci cuvintele *bolnav* şi *sănătos* în înțelesul lor obişnuit, deoarece ştim bine că un copil cu adevărat sănătos şi tratat într-un chip înțelept nu poate fi deloc bolnav.

Scrofule[17]

Scrofulele n-au călduri şi nu sunt de obicei socotite în rândul bolilor cu friguri deşi în realitate ar trebui să fie socotite. Scrofulele sunt cel puțin tot aşa de primejdioase ca şi bolile numite până aici, eu le cred chiar mai primejdioase. Ele fac parte din bolile ascunse şi cronice, care sunt pricinuite în cea mai mare parte de o supraîncărcare de materii străine moştenite. Puterea de viață a corpului nu ajunge pentru a da naştere unor friguri puternice şi după cum v-am spus în ultima mea conferință, boala aceasta bântuie mai ales în ținuturile temperate, sau friguroase ale pământului. Semnele după care se cunoaşte scrofulosul sunt următoarele: capul mare, fața pătrată,ochii învăpăiați, pântecele umflat sau tare, picioarele slabe, mâinile şi picioarele diforme, mintea obosită. Aceste semne nu le întâlnim de obicei decât unul sau două deodată. Foarte rar se arată toate deodată. La acestea trebuie să mai adăugăm răceala mâinilor şi a picioarelor şi un fior de frig în tot corpul. Tocmai frigul acesta face ca boala să fie primejdioasă. Asta dovedeşte într-adevăr, că părțile din afară ale corpului au pierdut o mare parte din puterea lor de viață şi de muncă, prin încărcarea lor peste măsură cu materii străine şi că înăuntru, cu atât mai mult, domneşte un foc mistuitor.

Trebuie să ne închipuim ca părțile din afară ale corpului şi, mai ales, extremitățile cele mai subțiri ale vaselor sanguinare sunt astupate de materiile străine ca şi canalurile de stradă, când sunt astupate de noroi, aşa că sângele nu mai poate circula până la marginile pielii şi aşa se produc fiori de frig.

Această boală ne-având călduri, nu pricinuieşte dureri şi nu se cunoaşte decât după conformația generală a corpului. Nimenea n-a putut să spună până acum, de unde vine această boală, în ce constă ea, şi mai ales, cum se poate vindeca. De obicei, se credea că face bine o schimbare de aer şi se trimeteau bolnavii cu dare de mână într-o altă climă sau cel puțin la băi. Dar succesul nu era niciodată temeinic, chiar dacă uneori se făcea vreo schimbare în bine.

Experiența ne-a dovedit că un copil scrofulos e cu desăvârşire pătruns de materii străine, pe care le-a moştenit în mare parte de la părinții săi. Aceste materii se îndreaptă mai ales către organele de sus şi fac să piară puțin câte puțin rotunzimea capului, care capătă o formă pătrată foarte bătătoare la ochi.

Închipuiți-vă încă o dată sticla cu lichid în fermentație, pe gâtul căreia se află un cauciuc, ca aceea pe care v-am arătat-o la începutul acestei conferințe. După cum cauciucul acesta se întinde şi se umflă sub înrâurirea materiilor în fermentație, aşa se întinde şi corpul scrofuloşilor. Ştiința expresiunii figurii ne învață să cunoaştem chiar începutul acestei boli, dar trebuie să ştim, bine înțeles, ce formă trebuie să aibă un corp natural. Voi da amănunte depline în această privință în cursul meu asupra ştiinței expresiunii figurii, căci nu se poate da o lămurire adâncă, decât cu ajutorul unor modele bune.

Deformarea mâinilor şi a picioarelor are întocmai aceleaşi pricini. Pielea este aproape în nelucrare şi nu poate să dea afară materiile străine îngrămădite sub ea. Aceste materii tulbură circulația sângelui şi de aceea pielea celor mai mulți scrofuloşi e rece.

Dar căldura e cu atât mai mare în organele dinăuntru şi ea produce o tulburare lăuntrică, pe care o putem dovedi întotdeauna la scrofuloşi. Asta e tocmai o stare de friguri, latentă sau cronică, care ține adeseori, ani întregi, dacă nu e combătută. Dacă frigurile lăuntrice nu pier, boala trece puțin câte puțin într-o fază nouă, cu mult mai primejdioasă şi mai grea de vindecat decât scrofulele. Scrofulele nevindecate sau neglijate aduc de multe ori boli de plămâni, aşa că boala aceasta nu este – ca să zicem aşa – decât antemergătoarea altor boli lăuntrice grele.

Ce trebuie să facem pentru a vindeca scrofulele? *Grija noastră trebuie să fie de a preface starea de friguri într-o stare de căldură, frigurile ascunse în friguri acute, de a scoate afară frigurile din năuntru*. Având şi aci de a face cu frigurile, tratamentul nostru e bine înțeles, acelaşi ca şi celelalte boli cu friguri: trebuie să deschidem o ieşire, pentru a da afară puțin câte puțin materiile în fermentație. Operăm, aşadar, în modul cunoscut asupra mațului, rinichilor şi pielii. Aceasta din urmă ajunge puțin câte puțin caldă, arzătoare poate, dar această stare nu ține decât până se iveşte sudoarea şi atunci pielea îşi reia activitatea ei normală. Tratamentul n-aduce la început decât o îmbunătățire de câtva timp şi numai cu multă răbdare şi energie se poate căpăta un succes trainic. E greu de a spune câtă vreme trebuie pentru o vindecare desăvârşită, dar nu poate fi vorba nici de zile nici de săptămâni; trebuiesc luni, ani întregi poate şi câteodată nu izbuteşti deloc, dacă trupul nu mai are destulă putere de viață.

[17] Inflamație a ganglionilor limfatici la bolnavii de scrofuloză

V-am arătat în a doua mea conferință că bolnavii simt frigul din aceeaşi pricină pentru care simt o prea mare căldură. Această pricină sunt frigurile şi ați văzut că acelaşi lucru e şi la scrofuloşi. Iată, deci, două boli cu desăvârşire deosebite în formele lor din afară, care au pornit din acelaşi izvor şi care nu se deosebesc, decât pentru că se ivesc în faze deosebite. După cum nu putem bănui în viermele şi gogoaşa de mătase animalul pe care mai târziu îl vedem zburând ca fluture şi pentru care totuşi viermele şi gogoaşa sunt fazele antemergătoare fluturelui, tot aşa e şi cu deosebitele boli. V-ați bate joc de acela, care ar susține că viermele de mătase e un animal deosebit şi neavând nici o deosebire cu fluturele, dar din nenorocire credința asta există încă şi astăzi cu privire la boli şi nimănuia încă nu i-a dat în gând de a recunoaşte şi aci adevărul unității.

Iată un exemplu de vindecare a scrofulelor: un băiețel de cinci ani era aşa de scrofulos de la vârsta de doi ani, că nu putea încă să meargă la vârsta de cinci ani. Zăcea nenorocit în căruciorul lui, ca o bucată de piatră. Tată-său îl căutase fără cel mai mic succes cu doctorii cei mai renumiți. Doctoriile înrăutățiseră boala, aşa că doctorul, care-l căuta, declarase că copilul nu va învăța niciodată să umble în picioare. Doctorii, aparate de ghips, băi, electricitate, toate fuseseră încercate, dar fără nici un succes, fiindcă persoanele care îngrijeau copilul nu cunoşteau nicidecum natura scrofulelor. Când era să împlinească aproape cinci ani, copilul îmi fu încredințat mie. Mistuirea, de care nu se ținuse în destul socoteală, în timpul tratamentului de mai înainte, era cu desăvârşire turburată. Pântecele era umflat, tare şi plin de noduri. După opt zile de tratamentul meu, mistuirea se îndreptă aşa de mult, că începui să nădăjduiesc o vindecare deplină. Bolnavul fu hrănit din ce în ce mai bine şi după şase săptămâni putu să se țină singur în picioare. Pântecele pierduse mult din volumul şi din tăria lui, multe noduri pieriseră. După şase luni capul, care era foarte mare, ajunsese mult mai mic şi mai normal şi copilul putea fi privit ca vindecat, căci alerga şi sărea ca şi tovarăşii lui şi era vesel şi bine dispus. Trebuie să mai înşirăm toate celelalte boli aşa numeroase? E de ajuns să mai adăugăm câteva nume: parotida[18] (umflătura ghindurilor), frigurile porceşti, cârceii[19], urdinarea (diareea) şi altele. Toate se nasc din aceeaşi pricină. Toate sunt însoțite de friguri mai mult sau mai puțin puternice şi prin urmare, vindecarea lor se face în acelaşi chip. În toate simptomele de boală arătate mai sus, am observat neîncetat două lucruri: sau o creştere de căldură sau o creştere de frig. Aceste două simptome sunt ale frigurilor, după cum am văzut, şi de aceea trebuie să le facem să piară în acelaşi fel, după cum am dovedit în mii de cazuri. În adevăr, toate formele de boală se nasc din încărcarea corpului cu materii străine, sau, cu alte cuvinte: ***nu e decât o singură boală***, care se iveşte sub diferite forme şi de aceea nu e cu putință decât un singur mod de vindecare. Toate feluritele forme ale simptomelor de boli nu sunt, după cum am văzut, decât sforțări pe care le face corpul de a se curăți şi de aceea nu poate fi vorba de a le nimici, sau de a le da îndărăt, cum face medicina, ci dimpotrivă a le da ajutor, înlesnind corpului puterea de a birui aceste crize, repede şi fără primejdie, căci numai astfel corpul poate să-şi recapete cu adevărat sănătatea lui. Bolile ascunse sau latente aduc pe nesimțite, dar sigur, boli mai grave şi mai grele de vindecat. Căci materiile străine nu rămân niciodată potolite în corp. Ele sunt supuse dimpotrivă la schimbări şi la prefaceri necontenite, ca toate lucrurile din lume şi astfel dau naştere neîncetat la noi boli.

Câteva cuvinte încă asupra dietei ce trebuie păstrate în toate cazurile de boli. Această dietă trebuie aşa făcută, încât corpul să nu mai primească noi materii străine şi fermentația să nu mai fie sporită. Corpul având destulă muncă înăuntru, nu trebuie să-l mai încărcăm cu multă mistuire. Principiul fundamental este deci, *de a da bolnavului puțină hrană şi de a nu-l sili niciodată, câtă vreme nu cere el însuşi*. Cititorii vor găsi amănunte asupra dietei în capitolul: „Ce trebuie să mâncăm? Ce trebuie să bem?"

Voi adăuga aci câteva lămuriri asupra *primejdiei molipsirii* de către bolnavi.

Nu ne putem închipui nici un fel de friguri acute, fără să fi fost precedate de friguri ascunse, care nu sunt altceva decât încărcarea corpului de materii străine. Tocmai această stare cronică este cea mai primejdioasă. Molipsirea acestei boli nu se poate face decât de la părinți la copii. Dar aceasta molipsire se face totdeauna când părinții sunt încărcați cu materii străine şi atunci e o molipsire sigură, deşi latentă, a tuturor materiilor străine. Când vedem copii moştenind formele exterioare, culoarea ochilor şi chiar calitățile intelectuale ale părinților lor, pricepem că materiile străine au fost transmise mai ales din

[18] fiecare dintre cele două glande salivare, situate în regiunea urechilor (de o parte şi de alta a maxilarului inferior)

[19] Contracție involuntară a muşchilor însoțită de o durere acută

partea mamei. E o dovadă directă de această transmitere, în faptul că mai toți copiii prezintă aceleaşi forme de boală ca părinții.

Molipsirea[20], în înțelesul obişnuit al cuvântului, nu era admisă pân-aci decât la bolile acute şi cu toate astea v-am dovedit că transmiterea materiilor străine în stare latentă[21] de la părinți la copiii lor, e întocmai acelaşi lucru.

Fiecare ştie că fluturele nu este decât ultima fază a unui animal şi că el nu se poate închipui decât dacă a fost precedat de vierme şi de gogoaşa de mătase: tot astfel, o boală acută nu se poate închipui decât dacă a fost precedată de o boală ascunsă sau cronică (încărcare de materii străine) şi transmiterea bolii, sau mai bine zis a materiilor străine în stare latentă sau stare acută; este acelaşi lucru şi se deosebeşte numai ca viermele de fluture. O boală acută (vărsatul, scarlatina, anghina, holera[22], pojarul, sifilisul[23], etc.) nu e, după cum am spus, decât o stare de fermentație în corp, care se sileşte astfel de a da afară materiile străine. Această fermentație a materiilor străine variază după felul ei şi are, prin urmare, diferite temperaturi. Materiile străine îşi schimbă formele, după cum e fermentația, şi aşa se ivesc bacili[24], bacterii[25], microbi[26] şi alte micro-organisme atât de temute, care sunt produsul fermentației.

În timpul bolii acute ies neîncetat din corp materii străine în fermentație. Asta se întâmplă mai ales, când bolnavul îşi recapătă sănătatea, cu alte cuvinte, când dă afară materiile străine prin secrețiune. De aceea primejdia de molipsire e mai mare în convalescența bolnavilor. Voi încerca să vă arăt printr-un fapt bine cunoscut, cum se face molipsirea.

Ştim cu toții că dacă punem să dospim plămădeală sau drojdie de bere şi dacă adăugăm o altă materie, care fermentează lesne, cum de pildă aluatul, laptele, etc., aceste din urmă materii intră uşor în fermentație, dacă au o căldură îndestulătoare. Drojdia, care este şi ea un produs al fermentației, dă naştere deci, la o nouă fermentație, dacă e pusă în aluat sau în lapte. Atunci obişnuim să zicem că pâinea creşte, sau că laptele se strică şi se acreşte. Tot aşa e şi cu bolile acute. Materiile străine în fermentație ies afară în atmosferă prin respirație şi prin exhalarea bolnavului, sau se ridică din excremente. Dacă ele se întâmplă sa intre în corpul unul alt ins încărcat cu materii străine, şi dacă ele nu sunt date numaidecât afară, încep să lucreze asupra materiilor străine, întocmai ca drojdia în aluat, sau ca plămădeala în lapte, adică dau naştere unei fermentații şi aşa se naşte în corpul acesta aceeaşi boală ca şi în celălalt. Boala este multă vreme aceeaşi, fiindcă starea de fermentație (frigurile), este specifică în fiecare boală, lucru ce se întemeiază pe deosebirea bacililor, după examenele microscopice. Toată molipsirea asta nu e, deci, altceva decât o altoire a materiei străine în fermentație asupra unui alt corp, prin căile naturale. Materia străină nu poate să dea naştere fermentației, decât dacă ea găseşte într-un alt corp o cantitate îndestulătoare de materii străine în stare latentă. Primejdia molipsirii de o boală acută nu amenință, deci, decât pe acela care e destul de încărcat cu materii străine, sau, după cum se zice de obicei, acela care e predispus la această boală, atâta numai că nu se ştia pân-aci, în ce anume stă această predispoziție. Deosebirea între această altoire naturală cu materii străine şi între altoirea artificială cu aceste materii prin ajutorul lancetei[27], nu stă decât în deosebirea materiilor altoite şi în subțierea lor. Dar homeopatia ne învață, că toate materiile lucrează mai bine, când sunt subțiate (diluate[28]) şi de aceea materiile morbide în fermentație lucrează aşa de bine în subțierea (diluția) lor naturală, dacă găsesc un teren prielnic. Otrava altoită în doză alopatică lucrează, ca toate leacurile alopatice, paralizând puterea de viață a corpului, cu alte cuvinte, răpeşte corpului puterea de care are nevoie, pentru a da afară materiile străine printr-o boală acută (friguri), sporeşte cantitatea acestor materii şi pricinuieşte o stare de boală cronică cu mult mai primejdioasă, şi dovadă despre asta, e că numărul bolilor cronice a crescut mereu, de când s-a luat obiceiul altoirii. Dar toate celelalte leacuri împotriva frigurilor, ca chinina[29], antipirina[30], antifibrina, morfina[31] şi celelalte produc acelaşi efect. Ele

[20] contaminare, infectare

[21] Care nu se manifestă în exterior, dar se poate manifesta oricând

[22] Boală epidemică gravă, deseori mortală, care se manifestă prin intoxicarea şi deshidratarea puternică a organismului

[23] Boală venerică cronică, cauzată de un spirochet şi transmisă prin contagiune sau ereditar

[24] Bacterii patogene în formă de bastonaşe

[25] Microorganisme unicelulare microscopice, de natură vegetală, care provoacă unele boli infecțioase

[26] Microorganisme vegetale sau animale, care adesea sunt transmițătoare ale unei boli

[27] Instrument chirurgical constând dintr-o lamă cu două tăişuri, folosit la vaccinări, incizii etc.

[28] A face să aibă o concentrație mai mică cu ajutorul unui diluant. A deveni mai puțin intens; a scădea în intensitate; a slăbi; a se atenua; a se estompa; a se amortiza.

[29] Substanță albă, cu gust amar, extrasă din coajă de chinchină şi folosită ca medicament febrifug.

nimicesc toate sforțările pe care le face corpul de a se curăți şi ajută numai să dea îndărăt sau să înceteze fermentația materiilor străine, dar niciodată nu pot da afară materiile străine. De aci se nasc atâtea boli, altă dată aşa de rare, cum e cancerul, nervozitatea acută, nebunia, paralizia, sifilisul, oftica[32], scrofulele, etc. Corpul e din ce în ce mai mult încărcat cu materii străine şi nu mai are puterea de a le da afară printr-o sforțare ce-ar face de a se curăți. Încărcarea atinge cel din urmă grad în bolile de mai sus şi o vindecare desăvârşită nu mai e cu putință în cele mai multe cazuri, fiindcă materiile străine au nimicit deja mai multe sau mai puține organe ale corpului şi aceste organe nu se preînnoiesc[33] ca la amfibii. De aceea doctoriile, care au proprietatea de a înăbuşi mai repede frigurile, ca: chinina, antipirina, antifibrina, etc., au ajuns astăzi leacurile cele mai prețuite de doctori împotriva frigurilor. Noi însă suntem încredințați că tocmai aceste leacuri sunt cele mai vătămătoare sănătății. Dar aci e locul să facem altă observație.

Am văzut cu toții că ştiința medicală caută în fiecare zi leacuri noi şi că le întrebuințează, fiindcă cele vechi nu mai lucrează îndestul. Gândiți-vă numai la entuziasmul orb pricinuit de inoculațiile cu tuberculina lui Koch înainte chiar de a se fi însănătoşit vreun bolnav; ce e drept un astfel de spectacol nu văzuse lumea de mult! Pricina e următoarea: orice doctorie nouă nimiceşte mai întâi puterea de viață. Cu timpul, corpul se moleşeşte aşa de mult, că un anume leac nu mai poate lucra asupra lui şi că trebuie să fie înlocuit cu alt leac mai tare, pentru a nimici şi mai mult puterea de viață, până când în sfârşit fermentația materiilor străine nemaiputând fi oprită, nimiceşte viața. Un exemplu va lămuri şi mai mult cele ce vă spun.

Cine începe să fumeze țigări trebuie să lupte mai întâi cu stomacul, până când acesta din urmă ajunge nesimțitor față de nicotină. Stomacul avea la început destulă putere de viață, pentru a se apăra cu izbândă împotriva acestei otrăvi. Dar puterea lui a fost nimicită prea curând şi corpul s-a moleşit cu desăvârşire. Ar trebui acum o otravă mai puternică încă, pentru ca stomacul să se răzvrătească în acelaşi chip.

Spre marea noastră mirare auzim pe mulți spunând acelora care nu pot să suporte cele dintâi încercări de a fuma, că stomacul lor e încă prea slab, că trebuie mai întâi să-l obişnuiască cu tutunul şi că de aceea nu poate suporta țigara. Tocmai dimpotrivă: câtă vreme stomacul se răzvrăteşte împotriva tutunului, dovedeşte că are încă destulă putere de viață şi că prin urmare e destul de tare pentru a se scăpa cu orice preț de otravă. Dar îndată ce o ia fără să protesteze, puterea lui de viață de altă dată e pierdută şi el a slăbit. Prin acest spor de încărcare latentă (boală), corpul are de aci înainte trebuință de o înrâurire din afară cu mult mai mare pentru a găsi prilej, de a da afară materiile străine, – şi asta din pricină că a slăbit. Am arătat deja, cum se ivesc aceste prilejuri. În cele mai multe împrejurări o schimbare de temperatură dă acest prilej; de aceea am observat că mai întotdeauna epidemiile mari se ivesc după o iarnă grea.

Vă voi da încă câteva exemple în această privință. Luați o sticlă cu bere şi aşezați-o într-o pivniță întunecoasă şi răcoroasă; fermentația nu se va face uşor. Dar îndată ce sticla va fi aşezată la soare, fermentația se va face numaidecât, cu toate că sticla va fi bine închisă. Nici bacilii, nici microbii n-au pricinuit această fermentație, ci numai lumina şi căldura. În acelaşi timp berea s-a schimbat la față; din limpede a ajuns tulbure. Dacă se găsesc încă bacili, ei s-au născut din fermentație.

Observăm acelaşi lucru în aer. Avem astăzi o zi frumoasă şi senină de vară, mâine vom avea un timp nouros. Dar oricine ştie că aburii de apă, care plutesc nevăzuți în aer, se prefac în nouri printr-o schimbare de temperatură (răcoare, în împrejurarea de față), şi vedem şi aici că felul răcoarei produce feluritele forme sub care cad aceşti aburi de apă (rouă, ceață, ploaie, grindină, zăpadă) şi cu toate astea nimeni nu tăgăduieşte că toate sunt numai produsele apei.

În ținuturile mlăştinoase ale țărilor călduroase materiile străine în fermentație ale mlaştinilor umplu necontenit atmosfera, aşa că un om încărcat de materii străine, n-are să stea decât puțină vreme acolo, pentru a fi atins de friguri, adică pentru a pune în fermentație materiile sale străine. Aceste miasme lucrează asupra materiilor străine ale corpului ca drojdia asupra aluatului. Ele dau naştere unei fermentații (friguri). Toate apele noastre stătătoare lucrează în acelaşi fel, dar poate nu aşa de tare. N-avem decât să vedem deosebirea între lacurile limpezi ale munților, care nu îngăduie nici o fermentație

---

[30] Medicament antipiretic şi calmant. Despre medicamente, care coboară temperatura; febrifug

[31] Substanță folosită în medicină ca narcotic, calmant şi somnifer, dar care, utilizată abuziv, produce intoxicarea organismului; morfiu

[32] Tuberculoză pulmonară; ftizie

[33] regenerează

din pricina fundului lor pietros şi între celelalte bălți tulburi din şesuri. Acestea din urmă sunt câteodată, destul de limpezi, dar apele lor fermentează la fiece schimbare de temperatură. Această fermentație vine din fund şi tulbură toată apa, aşa că se poate şti adeseori foarte exact, care e (ce conține) fundul apei. Apele stătătoare cu nămol la fund intră într-un fel de fermentație la fiece schimbare de temperatură şi transmit fermentația lor altor materii. Aceste deosebite stări se arată foarte lămurit vara şi iarna. Chiar apele tulburi sunt destul de limpezi iarna, fiindcă frigul opreşte fermentația. Dar aceleaşi ape sunt foarte tulburi şi noroioase vara. Poporul zice atunci că apa înverzeşte.

E vorba numai de a şti, care e pricina unei epidemii, când o molipsire directă pare cu neputință. Vedem izbucnind aceeaşi boală azi ici şi mâine dincolo.

Nici o epidemie nu se poate închipui fără aflarea materiilor străine în corpurile oamenilor. Observând mai de aproape, avem epidemii în toți anii, cu toate că ele nu au întotdeauna aceeaşi întindere ca influența[34] din 1890. Dar, toată lumea ştie că pojarul, scarlatina, anghina, tusea măgărească, guturaiul[35] şi influența[36] izbucnesc în mod epidemic, în toți anii în anumite anotimpuri. Oamenii ducând în general aproape acelaşi fel de viață, sunt aproape deopotrivă încărcați cantitativ şi calitativ de materii străine. Dacă temperatura întărâtă deopotrivă puterea de viață a corpului, acesta din urmă va încerca aceeaşi sforțare de curățire (frigurile), pentru a se scăpa de materiile străine. Când încărcarea e aceeaşi la un anumit număr de inşi, aceeaşi pricină are deodată acelaşi efect la mai mulți bolnavi şi aşa se naşte o epidemie. Cu toate astea nu trebuie să uităm, că în timpul epidemiilor feluritele cazuri de boală nu se ivesc niciodată cu desăvârşire la fel, ci se arată, întotdeauna deosebite şi au chiar un curs deosebit. Dacă o epidemie izbucneşte când ici, când colo, cum am văzut în timpul influenței[37], asta atârnă de pricina care-i dă prilej, adică, de temperatură. Bolile acestea sunt ca şi furtunile, care izbucnesc şi ele câteodată în mod epidemic, când ici, când în altă parte. Dar când epidemia a izbucnit într-un loc, molipsirea directă arătată mai sus îşi ia sarcina de a o răspândi, cum s-a întâmplat cu cea din urmă influență.

Să ne gândim, de pildă, cum se ivesc pe corpul copiilor păduchii. Ei se ivesc în aparență într-un chip tainic, îndată ce condițiile date sunt împlinite. Dar odată ce s-au aşezat pe corp, ei se prăsesc cu o repeziciune nemaipomenită.

Marile epidemii au ajuns în general mai rare în timpul din urmă, dar am spus că pricina e că ştiința medicală a ştiut prin leacuri noi să nimicească mult puterea de viață a oamenilor, aşa că corpul nu mai găseşte puterea trebuincioasă în toate crizele mari epidemice, decât atunci când are un prilej cu deosebire puternic. Dar o stare de boală cronică cu mult mai primejdioasă şi mai generală este urmarea ce nu se poate înlătura şi nu ne îndoim, că o să vie vremea, când toți vor pricepe cele ce spun.

Să tragem acum concluzii din cele spuse mai sus:

1-iu. *Materiile străine sunt singure pricina transmiterii bolilor în stare cronică (adică de la părinți la copiii lor)*. Acela dar, care vrea să înlăture această împrejurare, trebuie să caute întâi, de a înlătura aceste materii. Această transmitere este cea mai primejdioasă propagare a bolilor, căci ea se face în toate cazurile, pe când molipsirea de un bolnav atins de o boală acută nu se face decât atunci, când celălalt corp e predispus la această boală.

Încărcarea latentă, mai mult sau mai puțin mare, a corpului cu materii străine se cunoaşte în mod sigur, prin ştiința expresiunii figurii.

2-lea. Molipsirea în bolile acute se face prin transmiterea materiilor străine în fermentație de la unul la altul, dar ea e pricinuită mai mult de aerul atmosferic. Totuşi nu ne putem închipui molipsirea, fără aflarea materiilor străine în celălalt corp, căci boala nu se naşte decât prin fermentația acestor materii; un aer curat este deci cea dintâi condiție pentru odaia bolnavilor. Aerul curat nu se poate avea decât deschizând ferestrele, sau instalând o ventilație practică, altfel e cu neputință. Toate parfumurile şi dezinfectările întrebuințate de obicei nu gonesc materiile străine, ci dimpotrivă fac aerul mai rău şi mai puțin curat. Dar aceste dezinfectante paralizează, în acelaşi timp, simțul mirosului, nasul, pe care-l fac nesimțitor la exhalațiile cele mai nesănătoase ale bolnavilor; dezinfectantele au aceeaşi înrâurire ca şi medicamentele, căci în loc să facă bine, fac mai rău. E zadarnică încercarea de a nimici materiile în

[34] gripă

[35] Boală constând în inflamația mucoasei nazale, cauzată de răceală sau de infecție şi manifestată prin strănuturi dese şi secreție nazală apoasă

[36] gripa

[37] gripei

fermentație ale aerului prin otrăvuri, căci o foarte mică cantitate a acestor materii ajunge pentru a ațâța fermentația în corp. Singurul leac nimerit nu poate fi decât acela, care curăță corpul şi dă afară materiile străine. Leacul îl cunoaşteți, sunt băile de trunchi cu fricțiuni, băile de şezut cu fricțiuni, băile de aburi.

Tratând bolnavii, am avut adeseori prilejul, de a respira exhalațiile cele mai grele. La viitoarea baie de şezut cu fricțiuni, pe care o luam în urmă, am observat adeseori că răspândeam eu însumi aceeaşi putoare grea, numai că era puțin mai slăbită. E o dovada vădită, că corpul primea prin baie un spor de putere de viață, care-l făcea destoinic, să dea afară numaidecât otrava bolnavilor.

3-lea. Acest mijloc aşa de simplu ne fereşte şi de atingerea oricărei epidemii, căci el dă afară din corp materiile străine şi e cu neputință să ne închipuim o boală oarecare şi prin urmare şi o boală epidemică, fără aceste materii străine.

Am arătat de asemenea, că transmiterea şi molipsirea bolilor nu se poate face decât atunci, când sunt materii străine în corp. Fără materii străine, nu poate fi boală şi fără boală nu poate fi molipsire. Orice încărcare a corpului cu materii străine nu e altceva decât o molipsire lăuntrică a corpului. Acela care ştie deci, să-şi păstreze corpul său curat pe dinăuntru şi nu numai pe dinafară, nu trebuie să aibă nici o teamă de molipsire. Deosebirea formelor ne face să ne închipuim întotdeauna, deosebite pricini şi uităm cu desăvârşire, că natura ne arată adeseori una şi aceeaşi ființă sub formele cele mai deosebite, după cum v-am dovedit prin exemplul cu viermele şi fluturele, prin ploaie, zăpadă, grindină, rouă şi ceață.

Dacă privim acuma măsurile, pe care le ia medicina împotriva molipsirii bolilor acute, ca anghina difterică, vărsatul, holera, suntem cuprinşi de milă, văzând cu ce spaimă opreşte intrarea prin case şi răspândeşte pretutindeni acid fenic şi alte dezinfectante nefolositoare în locuințele bolnavilor, pentru a distruge materiile molipsitoare. Ne revoltăm, când citim mai la fiece moment în gazete, cum vapoarele sunt osândite săptămâni şi luni întregi la o carantină nefolositoare, pentru a împiedica molipsirea. Acela care a căutat bolnavii multă vreme, ca mine, trebuie să aibă o altă idee de molipsire, numai dacă n-o fi orb. Am văzut copii atinşi de anghină difterică, de scarlatină, de pojar şi de vărsat culcându-se în acelaşi pat cu frații şi surorile lor, fiindcă împrejurările nu îngăduiau altfel şi totuşi niciunul din aceştia din urmă n-a fost molipsit, pentru că nici unul din ei nu era încărcat cu materii străine, care puteau fi terenu1 prielnic pentru dezvoltarea acestor boli. Am văzut dimpotrivă, în alte familii, toți copiii atinşi unul după altul de pojar şi de vărsat, cu toate dezinfectantele şcolii medicale. Am prezis chiar în aceste cazuri multora din părinți, că, deşi e atins de boală numai un copil, ceilalți vor cădea şi ei bolnavi, fiindcă erau predispuşi la asta, lucru ce puteam cunoaşte exact prin ştiința expresiunii figurii. În toate cazurile prorocirea mea s-a adeverit. De aci se vede lămurit, că nimica nu e mai nesocotit decât măsura de siguranță, pe care o ia medicina împotriva bolilor molipsitoare. N-avem decât să privim în natură, pentru a găsi dovedirea acestui adevăr şi mai bătător la ochi. Vedem în pădure un trunchi de copac, care se usucă ros de viermi şi de ciuperci, pe când alături de acest trunchi un copac tânăr ridică fruntea lui, fără grijă de aceşti duşmani şi la adăpost de orice boală. Dacă acest copac tânăr ar purta în el germenii de boală, desigur că n-ar fi nici el scutit de ciuperci şi de viermi, dar de vreme ce e cu desăvârşire sănătos, creşte mândru, nici-un vierme nu-l roade, nici-o ciupercă nu prinde rădăcină, căci le lipseşte tuturora terenul prielnic.

Fie ca tot ce am spus asupra primejdiei molipsirii, să fie înțeles şi prețuit de cercurile cele mai întinse ale populației, pentru a pune, în sfârşit, capăt superstițiilor şi părerilor greşite ale medicinii. Omul nu-şi va mai pierde capul aşa de uşor în timpul epidemiilor şi se va căuta liniştit şi cu judecată.

Reumatismul şi podagra, căderea muşchilor, suciri, sluțiri, răceala mâinilor şi a picioarelor, fierbințeli la cap, naşterea şi vindecarea lor

Conferință de Louis Kuhne

Doamnelor şi Domnilor,

Reumatismele sau durerile muşchilor şi încheieturilor sunt o boală aşa de răspândită, că veți fi, fără îndoială, doritori de a cunoaşte progresele, ce le-am făcut în vindecarea acestor boli. Altă dată aproape numai persoanele în vârstă şi mai ales bărbații erau chinuiți de reumatism, dar astăzi, ele nu mai țin socoteală nici de vârstă nici de sex şi, chiar, din copii sunt mulți atinşi. Putem spune, în cunoştință de cauză, că, cu toate feluritele leacuri întrebuințate împotriva acestei boli, ea se întinde totuşi din ce în ce mai mult. Fiecare parte a corpului poate fi atinsă de această boală. Aproape nu e om pe lume, care să nu fi simțit cel puțin o dată chinurile ce le pricinuieşte această boală în picioare, în mâini, în umeri, în cap, sau în dinți. Dar reumatismele cele mai grozave sunt fără îndoială; reumatismele articulare (la încheieturi).

Se dă puțină osteneală, pentru a se descoperi pricina acestei boli. Se spune şi se repetă, că ea nu se datoreşte decât răcelii şi trebuie într-adevăr să ne mirăm, că veacul nostru, aşa de tare în invenții, n-a încercat încă să fabrice o vreme, care să n-aibă proasta proprietate, de a face pe oameni să răcească. Dar răceala aceasta e un lucru ciudat. Dacă de pildă trimitem la preumblare în plin aer pe o vreme rece şi umedă un regiment, care se alcătuieşte, cel puțin după cât se crede, din oameni aleşi, aproape de o potrivă sănătoşi şi aproape de aceeaşi vârstă, acțiunea vremii şi rezultatul acestei acțiuni asupra soldaților din regiment, vor fi cu toate astea deosebite la reîntoarcere. Câțiva se vor alege cu tuse sau cu guturai, alții vor avea poate dureri de măsele sau alte dureri reumatismale, dar cea mai mare parte din ei se vor simți destul de bine, sau vor fi chiar scăpați de vreo mică tulburare, ca durerile de cap. De toate lucrurile acestea e învinuită vremea şi aceia care susțin părerea asta au dreptate în aparență, căci schimbarea produsă în corpul acestor oameni e într-adevăr efectul vremii; s-a căutat însă pricina, acolo unde nu poate să fie şi n-a fost niciodată vreo încheiere mai falsă şi vreo greşeală mai nenorocită decât aceea, prin care vremea poate dintr-o dată să facă pe un om bolnav şi pe altul sănătos.

O teorie, care nu poate să iasă din astfel de contraziceri, n-a putut aduce în realitate, decât foarte puține foloase omenirii suferinde, de atâtea veacuri de când e în vigoare şi bolile reumatismale s-au răspândit dimpotrivă pretutindeni cu o repeziciune nemaipomenită.

Vedem, adeseori, reumatismele atingând numai o parte a corpului, un picior, o mână, sau un umăr şi cred că fenomenul acesta ar fi de ajuns, să dovedească deja, că vremea nu e pricina propriu zisă, căci nu se poate închipui, ca reumatismele să nu atingă, decât numai un picior sau numai o mână, pe câtă vreme amândouă picioarele şi amândouă mâinile au fost expuse aceloraşi influențe. Se întâmplă adeseori, că o persoană aşezată la fereastra de partea mâinii drepte, să capete reumatisme la mâna stângă, care era mai depărtată decât mâna dreaptă şi mai ferită de curent. Deci dacă vrem să lecuim cu succes reumatismele, trebuie să cercetăm mai serios pricina lor.

Să vedem acum ce asemănare are această boală cu celelalte boli. Dacă examinăm serios un bolnav, care suferă de reumatism, găsim că şi el are friguri şi că părțile ce-i pricinuiesc dureri sunt umflate, iar mistuirea e şi ea tulburată. Găsim apoi, că umflătura se iveşte întotdeauna la aceleaşi părți, mai ales la reumatismele articulare. Mulțumită acestor simptome, ne vom apropia de pricina bolii, vom ține socoteală la început de cele trei simptome de căpetenie ale frigurilor, de inflamație şi de tulburările mistuirii şi vom cerceta felul cum se produc. Am spus că durerile se ivesc la reumatismele articulare totdeauna în aceleaşi locuri. E ciudat că în practica mea foarte întinsă, n-am găsit încă un singur caz de reumatism, la care sediul principal al durerilor, să nu fi fost *în fața* încheieturii, adică deasupra genunchiului, de pildă, şi nici odată dedesubt. Asta nu poate să fie o întâmplare, ci îşi are şi ea lămurirea ei. Să vedem ce se întâmplă.

Cine a urmărit ultima mea conferință, îşi va aduce aminte, că boala nu e altceva, decât aflarea materiilor străine, care se depun în corp în urma unei mistuiri neîndestulătoare. Aceste materii se depun

la început în pântece, dar fermentația le răspândeşte în urmă în tot corpul. Orice schimbare de temperatură, orice întărâtare, orice supărare, orice lovitură poate să mute din loc şi să pună în fermentație materiile străine din corp. Însăşi viața noastră întreagă nu e decât o necontenită mişcare a tuturor materiilor. Dacă sunt îndestule materii străine în corp, acesta din urmă e încărcat cu desăvârşire. Această stare nu se sfârşeşte întotdeauna prin sforțări furioase de curățire, sau prin boli acute, pe care le-am studiat în ultima mea conferință. Asta se întâmplă chiar foarte rar la cei în vârstă. Vă voi aminti numai faptul menționat în a doua mea conferință, că tocmai țările călduroase sunt mai mult leagănul frigurilor acute, pe câtă vreme bolile cronice domnesc mai mult în zona noastră mai răcoroasă. Pricina este în schimbarea mai mult sau mai puțin mare de temperatură. Observăm aproape acelaşi lucru la persoanele tinere şi la persoanele înaintate în vârstă, cei dintâi sunt mai mult supuşi frigurilor acute decât cei de-al doilea, fiindcă puterea de viață e mai energică la persoanele tinere, decât la persoanele în vârstă. Aceeaşi schimbare de temperatură, care ajungea, pentru a face să izbucnească la cei dintâi frigurile acute, nu mai poate să întărâte puterea de viață a celor de pe urmă, aşa ca să provoace o sforțare de curățire a corpului.

Când o schimbare grabnică de temperatură răcoreşte corpul, materiile străine încep să se retragă către punctul lor de plecare. Ştim că, căldura întinde corpul şi că frigul îl strânge. Această lege neschimbătoare a naturii se găseşte cu totul dovedită şi în corpul omului. În timpul căldurii frigurilor observăm foarte desluşit o întindere a pielii şi vice-versa, o contractare în timpul frigului, mai ales a pielii acoperite de încălțăminte şi de mănuşi. Contractarea membrelor apasă asupra materiilor străine, ce se găsesc depuse. Această presiune le pune în mişcare şi le face să dea îndărăt către punctul lor de plecare, către pântece. Atunci materiile străine se grămădesc la încheieturi, căci drumul nu e liber şi încheieturile se împotrivesc la circularea acestor materii. Apăsând asupra acestor piedici, materiile străine produc inflamații şi dureri violente. Mişcarea materiilor străine făcându-se atunci îndărăt, umflăturile şi durerile se produc totdeauna în fața încheieturilor, adică deasupra genunchiului, deasupra încheieturii umerilor, etc.

N-avem decât sa ne întoarcem la exemplul soldaților şi vom fi încredințați, că pricina propriu zisă a bolii trebuia să se găsească în însuşi corpul omului, pe câtă vreme temperatura a dat numai prilejul unor sforțări de curățire ale corpului, cu alte cuvinte a schimbat starea de boală ascunsă şi cronică într-o stare de boală acută. Fenomenele de boală nu se ivesc deci, decât în corpurile, sau în părțile corpului, care au o cantitate îndestulătoare de materii străine.

Pentru a vindeca un bolnav atins de reumatism, ar fi o mare greşeală, de a supune părțile bolnave unui tratament numai şi numai local. Nu se poate da o baie locală de aburi, decât pentru a îndulci durerile, pentru a preface materiile în stare lichidă şi pentru a îmbunătăți căile destinate la depărtarea materiilor străine. Toate aceste materii străine trebuiesc aduse puțin câte puțin în organele naturale, care trebuie să le scoată afară.

Ştim acum destul de bine cum se produc reumatismele articulare. Tot aşa se întâmplă şi cu celelalte reumatisme. Oriunde s-ar ivi ele, la umeri, în spinare, în coaste, la gât, sau la încheieturi, totdeauna sunt produse de frecare; e o piedică, o împotrivire, ce întâlnesc materiile străine. Materiile în fermentație întâlnesc piedici în drumul lor, pentru că fermentația nu se poate face slobod ca în sticlă (vezi ilustrația) şi pentru că e oprită de

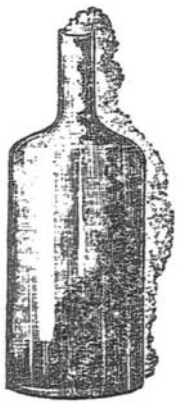

felurite organe ca rinichii, stomacul, inima, plămânii şi încheieturile, aşa că pretutindeni e frecare. Această frecare produce durerile, mai ales când mişcarea materiilor e violentă. Dar de vreme ce

materiile străine se freacă, se aşează şi se fixează pe organe, bineînțeles că acele organe trebuie să se bolnăvească.

Orice durere, orice reumatism, oricum s-ar numi el, orice durere înțepătoare sau arzătoare, orice apăsare, toate nu sunt produse decât prin frecare, iar frecarea nu s-a produs decât prin mişcare.

Iată ce aveam să vă spun la început asupra originii reumatismelor.

Pentru a vă dovedi adevărul spuselor mele, vă voi descrie câteva din numeroasele cazuri, pe care le-am observat adeseori în practica mea şi astfel vă voi lămuri modul de vindecare al reumatismelor.

La începutul anului acesta, am fost chemat lângă o femeie, care, după cum mi se spusese, avea reumatisme violente mai ales în piciorul drept, apoi mai sus la încheieturi, în spate şi la gât. „Ce aveți de gând să faceți, domnule Kuhne?" Aceasta fu întrebarea ce-mi adresă femeia. Cu mai multe săptămâni înainte se căutase fără nici un succes. Sunt obişnuit de multă vreme cu asemenea cercetări şi nu mi-a fost greu să îndur şi pe aceasta. Îi spusei şi-i lămurii la început, cum s-au produs aceste dureri. „După experiența mea e mare greşeală de a încerca un tratament oarecare la picioare, la gât, la spate şi la şolduri (înfăşurări cu vată sau altceva). Toate durerile de care te vaeți sunt nişte friguri lăuntrice. Nu trebuie deci, să ne împotrivim bolii cu căldură, ci să începem a o trata de acolo de unde s-a născut, trăgând afară prea marea căldură dinăuntru. O să vezi numaidecât leacul acestei metode". Cum femeia aceasta nu putea să se îngrijească ea însăşi, aşezai baia lângă pat. Trei persoane abia putură să pună în baie pe biata femeie, care țipa la fiece mişcare. Dădui sarcina unei îngrijitoare de a face fricțiuni. După 15 minute abia, după câte mi-aduc aminte, femeia aceasta, care gemea necontenit la început, se linişti. „Ei bine!..." îi zisei „…iată-te liniştită". "Durerile s-au micşorat" îmi răspunse ea. Vedeți dar, că tratamentul era cât se poate de nimerit. Durerile din spinare, din şolduri şi din gât, se născuseră după cum spusesem şi nu puteau fi depărtate, decât cum am arătat mai sus. După câteva zile, femeia aceasta era în stare să se dea singură jos din pat şi să-şi facă ea însăşi băile. După câteva săptămâni ea putu să-şi reia lucrul.

Un om de oarecare vârstă, care fusese luni întregi tratat fără succes pentru reumatismele sale articulare, mă chemă într-o zi şi mă întrebă dacă pot să-i viu în ajutor. După ce l-am examinat din punctul de vedere al ştiinței expresiunii figurii, îi declarai, că boala lui se putea încă vindeca. Durerile se iviseră în piciorul stâng. Prescrisei acelaşi tratament ca mai sus şi două băi fură îndeajuns, pentru ca omul acesta să poată pleca pe jos după ce venise în trăsură. Dar de ce fusese atins piciorul stâng şi nu piciorul drept?

Aceasta vă voi lămuri prin faptele următoare.

În conferința mea asupra frigurilor v-am explicat deja, îngrămădirea materiilor străine într-o singură parte prin aceleaşi fapte, ce se petrec în sticlă; vă voi înfățişa din nou aceste încercări. Dar acum e în afară de orice îndoială, că boala atingând numai o parte a corpului, trebuie să se nască din grămădirea materiilor străine într-o singură parte. O să mă întrebați poate, de unde vine această îngrămădire numai într-o parte?. S-ar crede că, corpul trebuie să împartă materiile, cât se poate mai de-o potrivă, pentru că astfel câştigă mai mult loc, ca să le găzduiască. Ei bine, depozitele nu se fac totdeauna numai într-o parte, dar încep aproape întotdeauna într-o singură parte, unde se strâng, până când se grămădeşte o cantitate mai mare, care împinge mai mult sau mai puțin, materiile către cealaltă parte a corpului. Dar o parte rămâne multă vreme mai încărcată decât cealaltă. Pricina acestui depozit într-o singură parte, este curat mecanică, adică materiile străine se supun legii greutății. Câteva încercări foarte simple vă vor lămuri şi mai bine. Luăm două sticle şi le umplem mai întâi cu apă curată; le astupăm şi le lăsăm astfel o noapte întreagă. Dacă ne uităm la ele a doua zi de dimineață, nu observăm nici o schimbare şi nu vedem cum s-au aşezat. Să introducem acum pentru noaptea viitoare puțin noroi în apa fiecărei sticle şi să le lăsăm toată noaptea în aceeaşi poziție; acum tabloul va fi cu totul deosebit. Îndată ce luăm aceste sticle cu băgare de seamă, vedem numaidecât, în ce poziție au petrecut ele noaptea, căci noroiul s-a aşezat de partea pe care erau culcate sticlele şi apa a rămas oarecum limpede, deasupra acestui depozit. Dacă pentru a treia noapte punem pe lângă noroi o materie care fermentează lesne, tabloul va fi la început acelaşi a doua zi de dimineață, dar dacă deschidem sticla şi o aşezăm la căldură, fermentația va începe înăuntrul masei noroioase. Masa în fermentație iese din sticlă de partea pe care a fost culcată (fig. A şi fig. B).

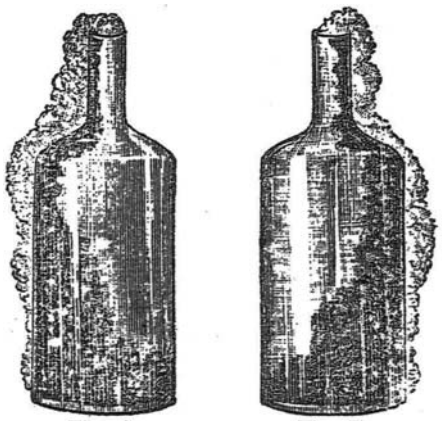

Fig. A Fig. B

Aşadar, nu din întâmplare materiile străine sunt date afară din sticlă prin fermentație, dar ele ies neîncetat de partea, pe care masele s-au îngrămădit şi s-au aşezat în sticlă.

De altminteri fermentația s-ar fi făcut în noroi chiar fără adăugarea unei materii speciale supusă lesne dospirii, dar atunci fermentația ar fi atârnat de totalitatea condițiilor temperaturii şi am fi avut poate prea mult de aşteptat. Veți avea un tablou şi mai exact al corpului închipuindu-vă masele în fermentație într-o sticlă hermetic închisă, cu pereți care se pot întinde. Materiile în fermentație au nevoie de loc şi ele şi-l fac întinzând pereții, fiindcă sticla e închisă.

Aceste fapte foarte simple, ne fac să vedem ce se petrece în corp; materiile se depun în părțile de jos şi ele se îndreaptă către partea pe care ne culcăm în timpul nopții.

Nu se poate vedea la un om cu desăvârşire sănătos pe care parte are obiceiul să doarmă, căci doarme şi pe o parte şi pe alta, dar când corpul e plin de materii străine, se vede numaidecât pe care parte doarme de obicei, căci cu noua mea diagnoză e foarte uşor de a determina încărcarea mai mult sau mai puțin mare a corpului dintr-o parte sau alta. Dar dacă materiile străine se ridică prea mult în sus împărțirea lor e mai uniformă şi persoana e într-o aşa stare, că nu poate dormi în linişte pe o parte şi se întoarce când pe o parte, când pe alta, într-un somn neliniştit.

Aşadar, când o parte a corpului e încărcată cu deosebire, partea aceasta se îmbolnăveşte şi ea mai întotdeauna. Asta vă lămureşte pentru ce o persoană, care a stat la fereastră de partea dreaptă, capătă câteodată reumatisme în partea stângă, în urma unui curent.

E adevărat, că depozitul într-o singură parte nu se face aşa uşor în om ca în sticlă; trebuie să treacă mai multă vreme pentru asta, cu toate că se întâmplă adeseori, ca unii copii să se nască încărcați numai într-o parte, din pricină că mama s-a culcat pe o parte în timpul sarcinii, sau din pricina poziționii pe care a avut-o copilul înlăuntrul mamei sale.

Veți înțelege acum, pentru ce printre soldații pomeniți la începutul acestei conferințe, unul n-avea dureri de măsele decât într-o parte, etc. Înțelegeți iarăşi, fără greutate, pentru ce bolnavul meu n-avea reumatisme decât în piciorul stâng, el dormise ani întregi pe partea stângă, de aci vine încărcarea unei singure părți.

Câtva timp în urma acestui caz, fusei chemat la Magdeburg pentru un reumatism extraordinar. Mă dusei şi găsii, că nu era nicidecum un caz extraordinar, dar că simptomele se dădeau pe față cu o furie nemaipomenită. Încheieturile de la genunchi şi de la picioare erau foarte umflate şi căşunau dureri grozave: bolnavul nu mai putea să mişte piciorul. Încheieturile de dedesubtul piciorului erau foarte umflate, dar în acelaşi timp, deasupra genunchiului era o umflătură aşa de mare că nu putea să întindă piciorul. Îmi spuse că suferise mult în viață, că boala asta îl izbise în fiecare an, dar că ea se agravase din ce în ce. Omul acesta era cu desăvârşire încărcat cu materii străine. Noile materii străine înaintau către genunchi, cele vechi voiau să dea îndărăt. N-ar fi trecut mult şi ele s-ar fi împietrit, aducând astfel podagra[38]. Asta venea de acolo, că boala fusese totdeauna supusă unui tratament local prin căldură. E adevărat că tratamentul acesta schimbase starea şi bolnavul părea uneori că se îndreaptă, dar în realitate boala ajunsese cronică. Materiile străine se odihneau pentru a reîncepe o mişcare mai furioasă, la fiece fermentație nouă.

Părțile bolnave fură, la început, muiate şi băile de şezut cu fricțiuni se prelungiră foarte mult.

Succesul cel mai strălucit încoronă aceste sforțări după câteva zile.

[38] Boală cronică cauzată de dereglarea metabolismului şi manifestată prin crize articulare dureroase; gută

O femeie, care suferea grozav de podagră la mâini şi la picioare, veni să mă consulte. Ea îmi spuse că toate leacurile întrebuințate până atunci, nu-i folosiseră nimic. Încercai să dovedesc şi acestei femei, că durerile ei nu erau pricinuite, decât de o mistuire neîndestulătoare şi că uşurarea ei n-ar fi cu putință, decât dacă mistuirea s-ar îndrepta, dacă ar putea să iese mai mult la scaun şi dacă ar putea să asude. O sfătuii să ia trei băi de şezut cu fricțiuni şi să urmeze o dietă potrivită, pentru a nu lăsa să pătrundă materii străine noi în corpul ei. După câteva săptămâni încheieturile nu mai erau reci ca mai înainte, ci aveau o căldură, care se simțea desluşit la o mică distanță. Băile reci, departe de a răci corpul, produseseră, dimpotrivă, căldură, ele dau afară cu chipul acesta materiile străine şi aduc o circulație mai activă a sângelui, aşa că restabilesc circulația normală şi căldura normală. După câtva timp, căldura nemăsurată dispăru şi ea din încheieturi şi fu înlocuită printr-o căldură normală, vindecarea era desăvârşită.

Încă un caz de podagră.

Într-o familie, unde căutam cu succes copii de câteva săptămâni, fusei chemat într-o odăiță locuită de bunica, care dorea foarte mult să-mi vorbească: „Văd cu ce succes cauți pe nepoții mei, n-ai putea să mă vindeci şi pe mine? Sufăr mult şi dau mult de lucru celor care mă înconjoară. Nu mai părăsesc patul de trei ani". Acestea fură cuvintele ei. Îi răspunsei: „Se poate, dacă ai vrea să împlineşti trei condiții. Iată-le: ieşiri afară mai îmbelşugate prin maț, prin rinichi, şi prin piele. Boala dumitale vine dintr-o lipsă de-scoatere afară". Poate să ai dreptate, domnule Kuhne, nu mai asudez de ani de zile şi sunt mulțumită de asta, alta dată asudam... Acelaşi lucru e cu scaunul: la câte patru, cinci şi chiar şase zile odată, altă dată aveam o bună mistuire." Auz, adeseori, pe unii spunând că stomacul şi mistuirea sunt minunate, dar că suferă numai de încuiere[39]. Asta e un semn trist de proasta idee ce-şi fac oamenii de o bună mistuire. „Da, astea intră în corp, dar nu ies regulat. Ce se vor face aceste materii introduse în corp? – Podagra nu e altceva decât o urmare a mistuirii neîndestulătoare". Această damă de şaptezeci de ani păru că mă înțelege şi mă rugă să încep numaidecât tratamentul. Îi trimesei cădița mea şi îi lămurii cum trebuia să ia băile. Bolnava trebui se facă trei băi de şezut cu fricțiuni pe zi şi să fie apoi aşezată în pat pentru a asuda, dacă era cu putință. Sudoarea se produse cu o repeziciune uimitoare. Ea asudă aşa de mult după fiecare baie, că trebuia s-o schimbe de două ori pe noapte. Câteva săptămâni fură de ajuns, pentru ca această femeie să se poată scula fără dureri şi să umble prin odăița ei.

Această femeie avea podagră. Boala aceasta se născuse în primul rând, în urma unei proaste mistuiri şi reumatismul fusese una din cele dintâi urmări, ale acestei mistuiri neîndestulătoare. „Câtăva vreme eram ocupată cu afacerile mele, aveam totdeauna mult de lucru şi n-am ținut socoteală de durerile mele reumatismale", îmi zise într-o zi bolnava, „de când m-am retras din afaceri am podagră". Vedeți dar, că podagra provenea din cauză, că reumatismul nu fusese nici căutat, nici vindecat.

Căderea muşchilor

Căderea muşchilor nu e altceva decât o umflătură a încheieturilor şi şoldurilor, ea se naşte în acelaşi fel ca reumatismele şi dispare în acelaşi fel. Să ascultăm ce mi-a scris un bolnav recunoscător de vindecarea sa.

„Vă mulțumesc din adâncul inimii, că m-ați vindecat de durerile mele, ce nu se pot descrie.

În toamna anului 1885 fusei atins pentru întâia-oară de violente dureri şi de înțepenire în şoldul stâng, apoi în şoldul drept şi în rinichi şi, în cele din urmă, o stare de înțepenire generală. Doctorul căruia mă adresai îmi spuse că aveam căderea muşchilor. În cursul tratamentului se mai ivi şi o puternică fotofobie (groază de lumină), un tremurat de pleoape, dureri în tot obrazul, greutate în cap, zvâcnituri grozave în mâna stângă şi în piciorul stâng şi o slăbiciune, că nu puteam să-mi încalț nici pantofii, nici ciorapii şi nu mă puteam culca în pat fără să fiu sprijinit. Aceste grozave dureri mă cărunțiră în scurtă vreme.

Fusei tratat fără succes de vreo 12 profesori celebri şi doctori din acest oraş şi fusei înfățişat studenților de câțiva profesori de universitate ca un subiect foarte remarcabil. Un tânăr medic şi-a făcut asupra mea teza sa de doctorat. Am fost în mai multe rânduri luni întregi în spitalul municipal şi în clinica universității. În sfârşit, un profesor şi un doctor de la policlinica universității mă sfătuiră, în

[39] constipație

ianuarie 1889, să consult pe domnul Louis Kuhne, care ținea tocmai atunci conferințele sale publice. Urmai sfatul lor la 23 Ianuarie 1889.

Făcui cele dintâi băi la 24 Ianuarie 1889. Cantități foarte mari de apă dispărură la cea dintâi baie. Pântecele se trase. Capul se făcu mai uşor şi putui să merg fără cârje, pentru întâia oară, de atâția ani. În aceeaşi zi mă înfățişai domnilor profesori de la policlinica universității, potrivit dorinței lor, şi toți constatară îmbunătățirea minunată a stării mele.

După ce am urmat conştiincios, timp de trei săptămâni, metoda prescrisă de dumneavoastră, am putut să declar la 13 Februarie 1889, într-o consultație publică dată de dumneavoastră la 20 – 30 din elevii dumneavoastră, că eram cu desăvârşire vindecat şi le-am dat dovadă, făcând în acelaşi timp tot felul de mişcări.

De atunci sunt sănătos şi destoinic de muncă. Pot să țin 50 de kilograme în fiecare mână, pe când înainte vreme, nu puteam nici să o mişc şi eram incapabil de a munci sau de-a duce cea mai mică greutate. Din toamna anului 1885, până la 23 Ianuarie 1889 am fost căutat de cei dintâi doctori din Lipsca şi starea mea s-a înrăutățit. De la 23 ianuarie 1889 până la 13 februarie 1889, prin noua dumneavoastră metodă, mi-ați redat sănătatea şi puterea de a munci."

Lipsca, 16 Iunie 1890. *Heinrich K.*

Răceala mâinilor şi a picioarelor,

Fierbințeala capului

Să trecem acum la răceala mâinilor şi a picioarelor şi la fierbințeala capului. Ştim că tocmai capul ar trebui să fie rece, iar mâinile şi picioarele calde, totuşi adeseori vedem contrariul. Să cercetăm cum s-au produs aceste fenomene de boală. Am spus întruna din precedentele mele conferințe, că nu e boală fără friguri şi nu sunt friguri fără boală. Trebuie deci, ca şi starea asta să fie o stare de friguri. Nu ne îndoim de lucrul acesta, întrucât e vorba de călduri la cap. Dar, de obicei, nu putem pricepe cum mâinile şi picioarele reci pot fi o stare febrilă. Eu susțin, că amândouă aceste stări: călduri la cap şi răceala mâinilor şi a picioarelor provin dintr-una şi aceeaşi cauză. Ce se întâmplă? Orice boală are ca condiție neapărată aflarea materiilor străine în corp. Prin friguri şi prin fermentație aceste materii sunt răspândite în părțile cele mai depărtate ale corpului, din pântece, punctul lor de plecare. Se formează depozite în locurile cele mai depărtate, adică în mâini, în picioare şi în cap. Materiile în fermentație pătrunzând în mâini şi în picioare nu întâlnesc decât o foarte mică împotrivire. Materiile străine se depun la început în degetele picioarelor, apoi în picioare şi se ridică puțin câte puțin în sus, împiedicând circulația sângelui şi încălzirea picioarelor. Tot aşa e şi cu răceala mâinilor. Mulți nu simt la început frig decât în vârful degetelor, alții nu simt frig decât la un singur picior, mai târziu, după câțiva ani, se plâng şi de picioare, care sunt reci până la genunchi. Unii încalță atunci ciorapi groşi, dar asta nu le ajută la nimic, alții încalță pantofi de pâslă, dar aceştia nu fac bine decât pentru scurtă vreme şi iarăşi nu mai sunt de folos. Atunci picioarele nu se mai pot încălzi. De aci urmează în chip vădit, şi dumneavoastră ştiți bine, că nu veşmintele încălzesc corpul, ci corpul încălzeşte veşmintele. Şi dacă veşmintele mai groase păzesc corpul la început de frig, e numai din cauză că corpul are întotdeauna o anumită căldură în membrele lui şi că rămăşița aceasta de căldură se comunică veşmintelor, care n-o lasă să iese afară. Dar această apărare a veşmintelor groase nu ține mult. Îndată ce pielea nu mai funcționează regulat şi circulația normală a sângelui încetează din ce în ce mai mult, cele mai groase veşminte nu mai slujesc la nimic.

Dar cu totul altfel e la cap. Creierul bogat în sânge e mai în stare chiar, decât mâinile şi picioarele, de a se împotrivi materiilor străine, care urcă spre cap. Această împotrivire produce frecare şi căldură. Avem deci, dezlegarea enigmei: sunt cu desăvârşire aceleaşi substanțe, care răcesc mâinile şi picioarele şi care încălzesc mai întâi capul. Dar căldurile capului au şi ele un sfârşit. Am întâlnit în practica mea destui bolnavi, la care capul era deja cu desăvârşire rece. Prin urmare şi aci e un anume hotar. Dacă materiile străine pătrund în prea mare cantitate în cap, împotrivirea sfârşeşte şi ea prin a cădea şi capul se răceşte şi el. Dovadă de cele ce spun, nu se poate avea decât prin vindecarea, care reiese dintr-un tratament potrivit cu acest mod de a vedea lucrurile. Pentru a înlătura răceala mâinilor şi a picioarelor şi fierbințeala capului, trebuie să începem tratamentul de la punctul de plecare al fermentației, adică de la pântece. Trebuie să regulăm mistuirea şi atunci neapărat mâinile şi picioarele se vor încălzi şi capul se va răcori. Capul rece se va face mai întâi cald şi apoi răcorit ca de obicei.

Toate aceste simptome au fost observate în mii de cazuri şi le observ zilnic în cazurile noi din practica mea. Trebuie să mai adaug, că acei care au mâinile şi picioarele reci sunt totdeauna în primejdie de a căpăta reumatism.

Suciri şi strâmbături

Să trecem acum la suciri şi strâmbături.

Aţi văzut prin explicaţiunile mele, că toate bolile ce v-am înfăţişat până acum, au una şi aceeaşi pricină. Dar veţi fi poate miraţi, văzând că imediat după podagră şi reumatisme, înşir şi celelalte boli ale corpului, pomenite la începutul acestei conferinţe, cum ar fi: *umerii prea ieşiţi înafară*, *spinarea încovoiată*, *strâmbarea şirei spinării*, *suciri* şi altele. Ele au totuşi aceeaşi cauză ca şi bolile arătate mai sus, adică o grămădire de materii străine în corp şi un depozit îmbelşugat de aceste materii în anume părţi ale corpului. Aceste boli se ivesc adeseori împreună. Dacă vi se cere cauza simptomelor de boli, însăşi dumneavoastră veţi răspunde: alteraţiunile nu pot fi produse decât prin depozitul materiilor străine, care sunt, ca să zicem aşa, o stare podagroasă, pe o scară mare. Vorbind astfel, aţi spus adevărul. Dar vă voi dovedi, cu ajutorul câtorva figuri, cum s-a făcut depozitul şi cum el s-a îndrumat puţin câte puţin către o anume parte a corpului. Experienţa dovedeşte, că trebuie să treacă multă vreme, pentru ca materiile străine să poată produce schimbări mari în corp, trebuiesc ani. Corpul se uşurează câteodată prin bolile acute şi dă, atunci, afară destule materii străine, pentru a face să piară câtăva vreme schimbările şi deformările corpului, aşa că pot să treacă zeci de ani, până când corpul să-şi piardă cu desăvârşire forma. Aceleaşi materii străine, care produc la unul vărsatul, la altul tifosul[40], la un al treilea anghina difterică, etc., pricinuiesc suciri şi sluţiri, îndată ce corpul nu mai are destulă putere de viaţă, pentru a se scăpa de ele prin frigurile acute. Materiile străine alcătuiesc anumite depozite adunătoare, mai ales, în părţile unde ele împiedică mai puţin organismul şi unde sunt mai depărtate de mişcarea necontenită. De aceea, când depozitele se fac într-o parte a corpului, unde nu se găsesc organe importante, însăşi boala e foarte puţin supărătoare.

Schimbările formei corpului încep să se bage de seamă puţin câte puţin şi se caută tot soiul de explicaţii. De cele mai multe ori, vina cade pe profesiunea bolnavului, care e nevoit de a lucra numai, cu o parte a corpului, sau care-şi face obicei de a şedea de-a curmezişul. Fireşte că lucrul acesta înseamnă ceva, dar el nu face decât să croiască drumul materiilor străine şi să hotărască numai forma schimbării. Persoanele cu desăvârşire sănătoase nu pot pierde niciodată forma corpului prin poziţii unilaterale, dacă dau corpului timpul de a se odihni, când oboseala începe a fi simţită. Am observat, adeseori, că locuitorii de la ţară încovoiaţi toată ziua cu munca pământului, recăpătau o frumoasă poziţie cu desăvârşire dreaptă, îndată ce aveau prilejul de a se ridica. Dacă aceşti oameni n-ar fi fost sănătoşi, atitudinea lor s-ar fi schimbat fără îndoială prin influenţa materiilor străine. Lumea caută de obicei, să ascundă la început părţile schimbătoare prin meşteşugul croitorului sau al croitoresei, dar asta nu duce multă vreme.

Formele părţilor schimonosite pot fi foarte deosebite şi aceste deosebiri îşi au pricina lor în ocupaţiunile, în obiceiurile, în poziţia din timpul somnului şi, în mare parte, în dispoziţiile înnăscute. Nu se vor găsi, poate, două forme, care să fie absolut asemănătoare, dar se pot vedea anume forme fundamentale, pe care vi le voi înfăţişa în figurile de mai la vale.

[40] Boală epidemică febrilă, cauzată de o infecţie parazitară

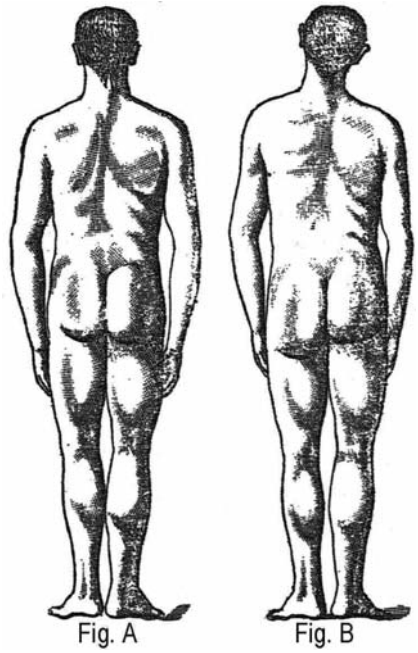

Fig. A Fig. B

Figura A, vă înfățişează un om construit aproape normal şi armonia membrelor sale bate la ochi. N-are nimic prea lung, nimic prea scurt nimic prea mare, nimic prea mic, toate membrele sunt bine proporționate.

Figura B, vă înfățişează un alt tablou. Vedeți numaidecât schimbările de partea stângă: în partea de jos o prelungire, în partea de sus o ridicătură a trunchiului corpului; prelungirea e, fără îndoială, anterioară ridicăturii, căci materiile străine au punctul lor de plecare în pântece, unde se face totdeauna, cea dintâi schimbare şi au trebuit, desigur, ani pentru a produce ridicătura umărului. Dacă părinții ar fi văzut la timp prelungirea de jos şi dacă ar fi cunoscut urmările, desigur, că n-ar fi pregetat de a face un tratament potrivit. E adevărat, că nu poate fi nimeni învinuit, căci metodele obişnuite până aci nu erau câtuşi de puțin în stare de a vindeca aceste boli, pe care, de altminteri, în mare parte nici nu le recunoştea de boli. Aceste persoane astfel schimonosite, erau schimonosiți şi atâta tot. Dar cum fuseseră produse aceste schimonosiri, care erau pricina lor, nimenea până acum n-a putut s-o spună. Noua mea metodă nu mai e aşa de nedumerită ca celelalte în fața acestor boli, dovadă e vindecarea ce a obținut în cazurile cele mai deosebite. Totdeauna am tras teoria din practica mea.

Materiile străine se aşezaseră mai cu deosebire în partea stângă a corpului. Dilatarea (întinderea) se făcuse şi aci întocmai ca în sticla cu pereți care se întind şi în care masa în fermentație nu se aşezase decât de partea stângă. Aceste materii cer un loc mai mare şi cum ele n-au altă ieşire, întind puțin câte puțin pereții asupra cărora ele apasă neîncetat. Dacă masa în fermentație nu e decât în partea stângă, cum e cazul de față, numai această parte se întinde mai mult.

Prin noua mea diagnoză, ştiința expresiunii figurii, ar fi fost uşor de a stabili această boală încă de la început şi de a întrebuința mijloacele potrivite, pentru a goni din corp materiile străine, pricina acestei supraîncărcări din partea stângă. Cu mulți ani, înaintea acestei prelungiri a trunchiului de jos, se putea deja constata un spor de încărcare în partea stângă a gâtului, şi acum când cunoaştem unitatea tuturor bolilor şi când ştim că această sluțire nu fusese produsă decât de aceleaşi materii străine, care pricinuiesc la alte persoane tifosul, anghina difterică, etc., e uşor de a preveni şi de a vindeca aceste schimonosiri.

Ați aflat astăzi pentru întâia dată, cum se produc sluțirile şi strâmbăturile. Vă voi arăta prin alte cazuri, cum toate aceste forme au aceeaşi pricină.

Fig. C. vă arată un corp al cărui trunchi e dilatat de amândouă părțile. Nu veți avea, poate la început, decât o bănuială nelămurită, că acest corp nu mai are adevăratele proporții. Dar, comparându-l cu fig. A veți vedea numaidecât, că trunchiul întreg e foarte dilatat. Mai ales partea de jos a trunchiului s-a lungit foarte mult, scurtând picioarele şi gâtul. Gâtul a intrat aproape în umeri. În cazul acesta n-a fost numai o încărcare într-o parte a trunchiului, ci amândouă părțile au fost la fel încărcate de materii străine şi această încărcare s-a întins în tot trunchiul. Câteodată materiile străine pătrund în cap şi atunci se ivesc acele schimonosiri, pe care aveți prilejul să le vedeți adeseori. Vă voi aminti aci exemplul

sticlei, pe gâtul căreia pusesem un cauciuc. Schimbările formei capului, s-au produs întocmai ca în această sticlă.

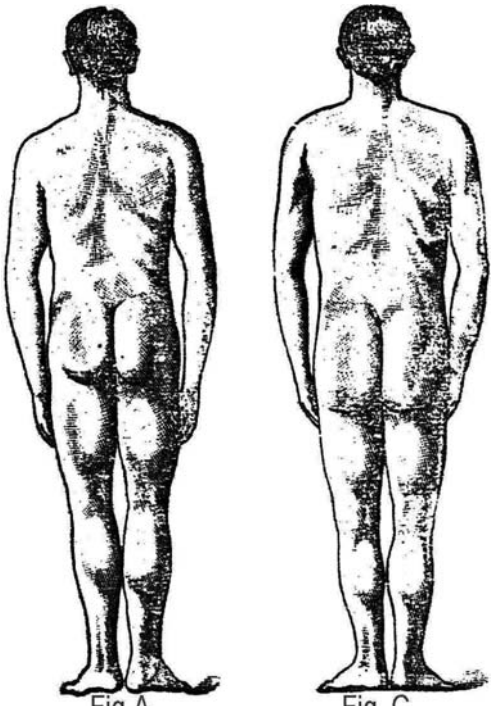

Fig A Fig. C

Dar ați mai avut, adeseori, prilejul de a observa simptomul opus, adică, picioare prea lungi, mâini prea lungi şi un trunchi relativ prea scurt. Pricina e aceeaşi, numai că materiile străine au luat din vreme drumul acestor extremități şi au împiedecat dezvoltarea trunchiului, de a se face tot aşa ca a celorlalte membre.

Nimeni nu va bănui, că metoda noastră, aşa de simplă, poate da membrelor în toate aceste cazuri, proporțiunile lor normale. Pentru acest sfârşit e trebuință, ce e drept, de o aplicare energică a tratamentului meu ani întregi, până când aceste stări cronice se compensează, iar când organismul e prea bătrân şi nu mai are puterea de viață neapărat trebuincioasă, o vindecare desăvârşită nu mai poate avea loc...

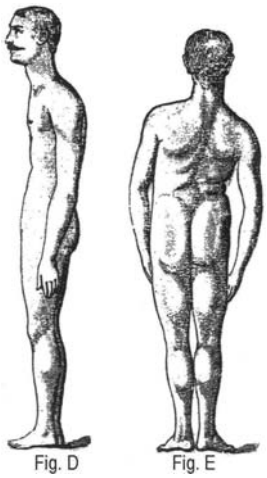

Fig. D Fig. E

Fig. D, ne arată o formă, pe care, din nenorocire, o întâlnim foarte des în zilele noastre. Depozitele au produs o ridicare a spinării, care împiedecă în acelaşi timp, dezvoltarea normală a pieptului, care s-a tras foarte mult. S-ar putea zice că, ce are prea mult spinarea, lipseşte pieptului. Acesta din urmă îşi măreşte volumul îndată ce spatele e scăpat de sarcina lui. Se înțelege de la sine, că trunchiul era foarte încărcat multă vreme înainte şi că simptomul acesta e totdeauna însoțit de un pântece prea mare sau prea umflat. Această încărcare se trage, câteodată, din copilăria bolnavului, sau se produce chiar înainte de naştere; de aceea vedem copii de 4 – 5 ani, care au spatele adus şi pieptul tras. La vârsta asta se poate da ajutor mai repede şi mai uşor. După metoda mea, un corp tânăr face

mai multe progrese într-o lună de tratament, decât un corp bătrân într-un an. Pricina trebuie căutată în puterea de viață, care e mai mare în tinerețe. Dar, v-am spus deja, cum poate cineva să bage de seamă, încă de la început, aceste schimonosiri: lucrul acesta nu e cu putință decât cu ajutorul ştiinței expresiunii figurii.

Materiile străine pot lua, câteodată, un drum foarte neregulat, să treacă dintr-o parte într-alta şi apoi să dea îndărăt. Vedem aceasta în Fig. E. Principalele depozite ale acestor materii s-au făcut, mai ales, în partea stângă, dar în urmă drumul liber le-a fost oprit la mijloc de unul din organe, ce se găsea acolo şi a fost împins în partea dreaptă, dar a trecut în urmă iarăşi în partea stângă. Vedeți desluşit dilatarea în partea stângă şi în sus, şi în jos, şi zăriți la mijloc direcția spre dreapta. Aci şira spinării şi-a schimbat deja poziția. E o încărcare, desigur, moştenită. Dacă ar vrea cineva să restabilească proporțiile normale prin aplicarea bandajelor mecanice sau altor aparate, pentru a ține bolnavul în poziția dreaptă, n-ar face decât să chinuiască bolnavul, fără să ajungă vreodată la vindecare. Materiilor străine le trebuie loc şi mi s-a întâmplat adeseori în practica mea, să văd că dacă se îndreaptă cu forța un spate adus, materiile străine se aşezau, într-o bună zi, în piept. Materiile străine fuseseră gonite din spate, dar ele se iviseră în față. Nu s-a putut înlătura materiile străine locul ce le trebuia, nu s-a putut decât schimba locul depozitului lor.

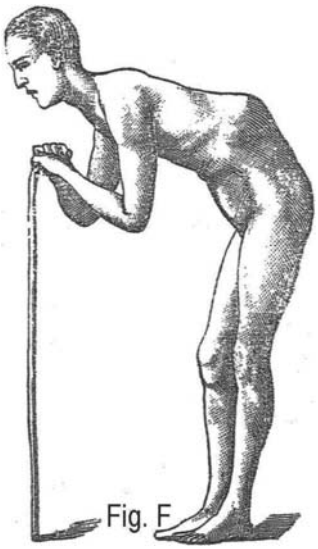

Fig. F

Fig. F, ne arată o persoană, la care materiile străine s-au aşezat în mijlocul spatelui, şi care au încovoiat cu desăvârşire corpul. Acest simptom e mai rar, căci materiile pătrund de obicei până la extremități. Vă voi înfățişa mai la vale un exemplu foarte bătător la ochi, cules din practica mea, în fig. G. şi H.

Vă veți gândi cu prilejul acesta, la bieții cocoşați, care sunt cu desăvârşire desfigurați prin slutirea lor. La cea mai mare parte din cocoşați s-a cârmit cu desăvârşire şira spinării. Aproape în toate cazurile acestea e numai o încărcare moştenită. Dar înainte de a trece la diferitele cazuri de boală, vă voi arăta încă o diformitate particulară.

Se întâmplă adeseori, că, materiile străine trec prin gât şi se aşează în cap. Am explicat deja, cum din cauza aceasta avem răceala capului. Aceasta aduce cu sine foarte uşor la copii o dezvoltare neobişnuită a capului. Un cap peste măsură de mare e totdeauna un semn de grea boală cronică. Această dezvoltare peste fire a capului se produce, adeseori, înainte de naştere şi cea dintâi urmare a ei este o naştere grea. Dar poporul a observat el însuşi că toți copiii cu capul mare mor mai curând decât ceilalți. Ați aflat astăzi cauza, pe care n-ați fi aflat-o, de bună seamă, de la nimeni. V-am explicat deja această încărcare prin sticla cu cauciuc.

Dovada spuselor mele nu se poate avea decât prin vindecarea întemeiată pe aceste teorii. V-am spus deja că, toate teoriile mele au fost trase din practică şi că toate se întemeiază pe practica mea şi pe numeroasele mele observațiuni. O sumă de vindecări s-au săvârşit cu adevărat sub direcția mea. Tratamentul a fost acelaşi ca în toate simptomele de boală pomenite mai sus. Şi, s-ar părea ciudat, auzindu-mă spunând, că vindec un spate adus tot aşa ca un catar[41] sau guturai: dar ce e de făcut

[41] Inflamație a mucoasei unui organ, însoțită de secreție abundentă

altceva, dacă pricina de boală este aceeaşi? Faptele au dovedit că, am dreptate, căci toate simptomele de boală dispar printr-o cură stăruitoare. Totdeauna şi, în toate cazurile, se cere corpului condiția neapărată, ca să aibă încă destulă putere de viață şi că, nicăieri comunicația nervilor să nu fie întreruptă, încolo, repet ce am spus: toate bolile (sau, mai bine zis, boala în toate formele ei) sunt vindecabile fără excepție.

Vă voi arăta acum câteva vindecări ale acestor cazuri dobândite în practica mea.

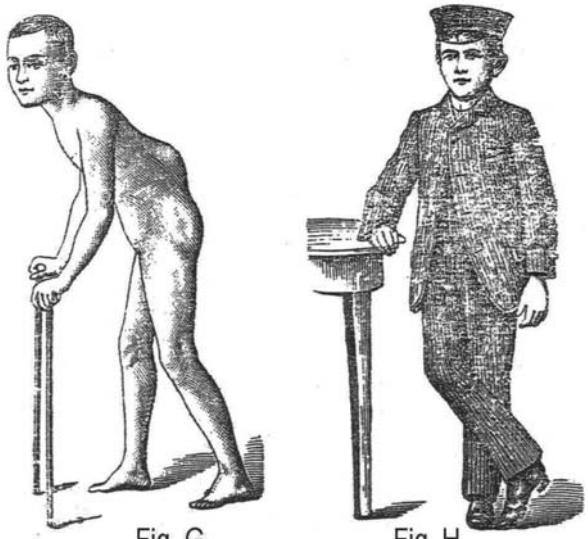

Fig. G Fig. H

În 1889 o femeie îmi aduse într-un cărucior de copii pe fiul ei de 13 ani, pe spinarea căruia se formase o cocoaşă destul de pronunțată în urma unei cârniri dureroase, după cum vedeți în fig. G. (fig. G. şi H. au fost luate după natură). Acest băiat nu putea umbla decât cu mare osteneală, sprijinindu-se pe două bastoane şi trebuia să fie transportat mai mult în cărucior. Întrebai femeia ce făcuse împotriva acestei boli. Ea îmi spuse atunci că ceruse sfatul medicilor, fiindcă băiatul nu mai putea răbda durerile, de mai bine de doi ani. Un profesor din acest oraş operase copilul şi-l chinuise îngrozitor într-un pat pe care-l întindea, cu aparate ortopedice de fier şi cu alte mijloace silnice, dar toate astea fără cel mai mic succes. Femeia H. sfârşise prin a se încredința că, chirurgia şi medicina erau neputincioase, a veni în ajutorul fiului ei, aşa că-l căutase ea însăşi cu leacuri de casă, până când veni la mine. Îi explicai că materiile străine se aşezaseră în cocoaşa fiului ei şi că aceste materii trebuiau să fie date afară, pentru ca boala să fie tămăduită. Ea mă înțelese şi mă rugă să încep chiar din ziua aceea tratamentul meu. Copilul luă trei băi de şezut cu fricțiuni pe zi, de câte o jumătate de ceas fiecare. Nutrimentul său (hrana sa) era absolut fără excitante şi copilul îşi petrecea cea mai mare parte a zilei în aer curat, afară din oraş. Materiile străine dădură înapoi cu o repeziciune uimitoare în acest corp tânăr şi succesul întrecu toate aşteptările. După opt zile, copilul nu mai avea nevoie de cărucior şi putea să meargă numai cu ajutorul celor două bastoane. Cincisprezece zile mai târziu bastoanele nu mai erau de nici-un folos şi poziția corpului era aproape dreaptă. După alte două săptămâni de tratament, copilul putu să se ducă la şcoala, pe care trebuise să o părăsească de multă vreme. Tratamentul ținu şase luni şi copilul fu aşa de bine restabilit că poate merge drept, cum îl arată fig. H.

Dacă pretind că materiile străine, care au produs această boală, sunt la fel cu acelea care au produs la alte persoane vărsatul, pojarul, anghina diftерică, etc., trebuie ca ele să fie date afară prin aceeaşi metodă şi corpul să fie vindecat în acelaşi fel, lucru ce am dovedit părinților prin fiii lor.

În aceeaşi zi, în care băiatul acesta venise să-mi ceară sfatul, aveam la mine o femeie, care suferea de pierderi de sânge enorme şi o fetiță de nouă ani, care avea o pecingine[42] îngrozitoare. Aceste două persoane încercaseră toate celelalte metode, fără cel mai mic succes. Ele făcură acelaşi tratament ca băiatul şi fură vindecate ca şi el. Dar această vindecare nu era cu putință decât dacă pricina acestor trei boli era aceeaşi, ceea ce s-a dovedit de fapt.

Într-un alt caz, un om de 50 ani izbuti, după un tratament stăruitor de patru ani să potrivească trunchiul corpului său prea lung, gâtul şi picioarele sale prea scurte. Din şase în şase luni, pantalonii săi

[42] Boală contagioasă a pielii manifestată prin erupții, care, uscându-se, provoacă mâncărime şi formează o crustă, care apoi se cojeşte, lăsând pete albicioase.

erau tot mai scurți, pe când umerii de la haină rămâneau tot mai sus. El era nevoit mereu să-şi potrivească aceste haine la croitorul său, până ce corpul său ajunse aproape normal.

Sper că în urma acestor lămuriri ați înțeles unitatea bolilor, adică pricina uniformă a tuturor bolilor. Puteți avea zilnic dovadă în practica mea întinsă.

Dar înainte de a sfârşi, vă voi vorbi de noua mea diagnoză, ştiința expresiunei figurei, fiindcă e adeseori rău pricepută, cu toate că e tot aşa de simplă şi tot aşa de naturală ca toate celelalte descoperiri ale mele.

Faptul că mulți din bolnavii mei nu alerg la mine decât ca la cea din urmă ancoră de scăpare, după ce au încercat în zadar toate celelalte metode, mi-a dat prilejul să arunc asupra diagnozei, domnilor învățați, o privire mai adâncă decât cum s-ar crede. Iată câteva exemple. În orele mele de consultare, veni la mine într-o zi un om mare şi voinic pe care toată lumea l-ar fi crezut foarte sănătos, şi mi se plânse că e cu desăvârşire incapabil de a munci. Toți doctorii (şi erau mulți, pe care-i consultase) îl cercetaseră cu de-amănuntul, îl pipăiseră şi-l ascultaseră cu atenție şi toți îi declaraseră la sfârşit ca e cu desăvârşire sănătos, că nu puteau găsi nici o boală în el, că e un bolnav închipuit. N-avea decât să facă o călătorie, ca să gonească gândurile acestea şi n-o să mai bage de seamă boala sa. Zis şi făcut. Dar mijlocul acesta nu-i slujise la nimic şi aşa veni la mine. O privire asupra gâtului şi asupra capului său, şi observația gâtului, când întorcea capul la dreapta şi la stângă, îmi arătară desluşit marea grămădire de materii străine în corpul său, care era cu desăvârşire pătruns pretutindeni. Ordonai tratamentul meu obişnuit şi după şase săptămâni dăduse afară atâtea materii străine, că-mi spuse cu bucurie, că putea deja să muncească toată ziua, fără să se oprească. Vedeți, care diagnoză a fost mai dreaptă! În practica mea se ivesc aproape zilnic cazuri de acestea, în care bolnavii sunt priviți de toată lumea, ca fiind sănătatea în picioare, cu toate că ei înşişi se simt greu bolnavi şi se hotărăsc cu greu de a consulta un doctor, de teamă să nu fie luați încă odată de bolnavi închipuiți. Am avut adeseori prilejul, să cunosc defectele diagnozelor întrebuințate până aci.

Altă dată veni la mine o fată de optsprezece ani atinsă de cloroză[43] (fața palidă). Doctorii îi spuseră că avea puțină cloroză, dar că altminteri era cât se poate de sănătoasă şi n-avea decât să ia fier pentru a-i pieri indispoziția. Ea luase fier, dar cloroza nu pierise. Prin ştiința expresiunei figurei stabilii, că nu putea fi vorba nicidecum de o sănătate desăvârşită, pe câtă vreme fața era palidă, căci corpul acestei tinere fete era foarte încărcat de materii străine. Toate vasele sanguinare cele mai delicate, care trebuie să aducă sângele până la suprafața pielii, erau cu desăvârşire astupate de aceste materii, aşa că sângele nu putea circula până la piele, care era gălbinicioasă, palidă şi ofilită. Pricina acestei boli era o mistuire neîndestulătoare de mai mulți ani, chiar după spusele bolnavei. Vă voi atrage luarea aminte, în trecere, că cei mai mulți oameni n-au habar, de ce va să zică o mistuire normală şi că aproape nimeni nu ştie să prețuiască valoarea unei bune mistuiri. Fac zilnic această experiență în practica mea. Prescrisei acestei domnişoare acelaşi tratament ca şi bolnavului de mai sus. După câteva luni boala era înlăturată şi fața tinerei fete era cu totul alta. Vedeți dar, că şi în acest caz diagnoza medicinei n-a fost destoinică de a recunoaşte adevărata stare de boală. Fața palidă nu era decât un simptom extern al bolii, iar boala fusese produsă de materiile străine râmase în corp, în urma unei mistuiri neîndestulătoare. Printr-o singură privire a gâtului şi capului bolnavei am putut vedea toate câte scăpaseră istețimei domnilor reprezentanți ai medicinei.

Iată un alt caz. O damă din New-York, care suferea de o grea nemistuire[44], veni să-mi ceară sfatul. Nici un leac nu mai putea lucra şi doctorul îi spusese, că trebuie să se lase aşa, că multe persoane sănătoase suferă de încuierea stomacului[45] şi că boala asta se vindecă de la sine. Constatai că dama aceasta era foarte încărcată de materii străine, care produceau, mai ales în pântece, o căldură violentă de friguri cronice, care usca toate secrețiunile mucoase din intestine şi care consuma excrementele, ce rămâneau uscate în maț. Prescrisei tratamentul meu şi de la cele dintâi băi, căldura dinăuntru fu trasă către părțile din afară şi bolnava începu să aibă scaun. Vedeți, dar, şi din acest caz, cât de neputincioasă e vechia diagnoză. Am curajul de a susține, că nu e părere mai greşită şi mai răspândită decât aceea, că o persoană cu desăvârşire sănătoasă poate suferi de constipație (încuierea stomacului). Ce departe e de adevăr, această departe determinare a bolii, atât de departe, încât nu

[43] Stare de slăbire a organismului provocată de schimbarea cantitativă sau calitativă a globulelor roşii din sânge; anemie

[44] Indispoziție cauzată de tulburarea digestiei (şi manifestată mai ales prin dureri de cap, greață, vomă).

[45] Constipație - stare patologică caracterizată prin dificultatea sau imposibilitatea de eliminare a materialelor fecale

vede aceea ce şi un copil poate vedea, adică simptomele externe, al căror înțeles nu-l cunoaşte! Cât pentru mine, susțin că turburările mistuirei sunt pricina tuturor bolilor.

Un doctor serios îmi spuse într-o zi că adeseori îşi bătuse capul la examenul anatomic al cadavrelor, pentru a înțelege cum putuse răposatul să moară de cutare sau cutare boală. Toate părțile şi toate organele corpului erau în cea mai bună regulă, fără nici o schimbare înăuntru şi nu se vedea nici urmă de boală. Îi respunsei, că deosebirea între diagnoza sa şi a mea era tocmai în faptul, că doctorii se silesc a studia boala prin disecția cadavrelor, pe când ştiința mea nu se ocupă decât de fapte, ce se petrec în corpul viețuitor, ale cărui turburări şi pricini le studiază; toate observațiile făcute asupra cadavrelor sunt pentru mine fără temei. Pentru a-l face să înțeleagă şi mai bine aceasta îi dedei următorul exemplu.

Cineva se duce să cumpere o maşină de cusut. Persoana aceasta vede foarte multe maşini frumoase şi alege din ele, una. Nu vede la ea nici un defect. Totul e lucrat de minune până în cele mai mici amănunte. Dar un prieten îi atrage atenția, că oricât de frumoasă ar fi maşina când stă, totuşi cel mai mic defect se va da pe față, când va fi pusă în mişcare. Atunci într-adevăr, un defect ce nu putea fi văzut înainte, ajunge pentru a face maşina cu desăvârşire nefolositoare şi fără preț, de aceea e mai bine să se încerce maşina, punând-o în mişcare. Tot aşa e şi cu cunoştința de ceea ce se petrece în corpul omului. Dacă corpul e nemişcat, sau în cazul de față mort, nu se pot vedea câtuşi de puțin defectele ce le are. Dar orice neregularitate se simte numaidecât în corpul viețuitor. Deci, pentru a studia aceste neregularități (boala, sub toate formele ei şi diagnoza), nu trebuie să disecăm cadavre, ci să facem studii asupra corpului viețuitor. Ştiința expresiunii figurii se întemeiază pe acest studiu.

Acum când socotesc, că v-am dovedit unitatea formelor de boală, se înțelege de la sine, că diagnoza numirilor de boli, aşa cum o face medicina modernă, este cu desăvârşire de prisos şi fără nici un folos pentru vindecare şi că ea poate duce uşor la greşeli. Chestiunea este de a stabili, dacă un corp e sănătos sau bolnav, adică dacă e liber sau încărcat cu materii străine, cam s-au strâns aceste materii şi de cât timp s-au strâns, pentru a putea stabili cu aproximație timpul trebuincios pentru vindecare. Într-adevăr, îndată ce ştim că corpul e bolnav, ştim şi ce e de făcut pentru a-l însănătoşi: aşa că orice greşeală în tratamentul unui bolnav e cu desăvârşire înlăturată, încă de la început.

Mijloacele mele de vindecare

Băi de aburi, băi de soare, băi de trunchi cu fricțiuni, băi de şezut cu fricțiuni

Conferință de Louis Kuhne

Doamnelor şi Domnilor,

După ce ați aflat prin deducerile precedente, un număr de simptome de boală şi cauza naşterii lor, e de neapărată trebuință, să cunoaşteți şi mijloacele de vindecare a acelor boli, ce bântuie omenirea. Aceste mijloace nu pot să fie iarăşi decât simple şi uniforme, dată fiind pricina uniformă a tuturor simptomelor de boală.

Întâi vin *băile de aburi*, ce-sunt întrebuințate *în diferite feluri*. Baia de aburi este mijlocul cel mai sigur, pentru a restabili activitatea regulată a pielii. Această activitate a pielii e o lege nestrămutată pentru toți, care vor să-şi păstreze sau să-şi recapete sănătatea.

Băi de aburi complete

Am căutat, multă vreme, un aparat simplu şi practic, care să poată fi întrebuințat în fiecare familie şi, chiar, în cazurile de boală cele mai grave. Aceste cercetări m-au condus la construirea unui „*aparat care se poate face şi desface, pentru băi de aburi*". Aparatul când e închis, ocupă abia atâta loc cât un scaun obişnuit şi întrebuințarea lui nu cere vreo îndemânare deosebită.

Obiectele neapărat trebuincioase sunt: un strai mare, câteva oale şi o mică baie (baie – văniță, cădiță, pentru trunchiul corpului) sau o putină. Cu aparatul acesta se pot face băi de aburi pe tot corpul sau pentru fiecare parte a corpului separat, – şi asta e tocmai de mare folos.

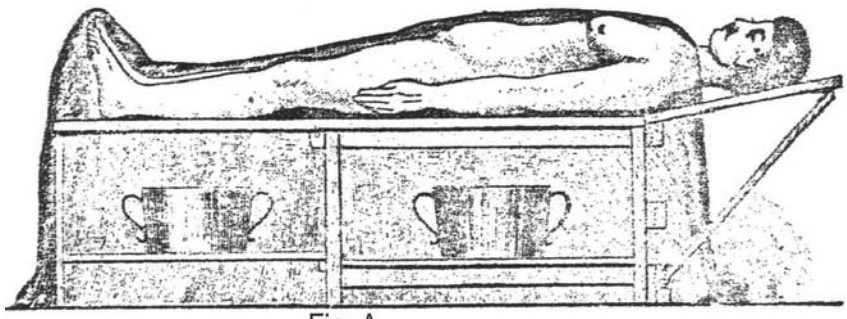

Fig. A

Aparatul o data instalat ca în fig. A., se fierbe apă în trei sau patru oale, pe o maşină de bucătărie obişnuită, sau, şi mai bine, se întrebuințează *oalele şi rezervoarele de apă* construite de mine, pentru a produce aburi *prin încălzirea la spirt*. Pentru o baie completă de aburi ajung trei asemenea oale cu aburi. Orice alt serviciu e de prisos.

Pentru mai multă îndemânare oalele nu se umplu cu apă, până sus.

Îndată ce apa fierbe, bolnavul se culcă, dezbrăcat cu desăvârşire, pe aparat, la început pe spate, şi se acoperă cu un strai de lână, care trebuie să cadă de amândouă părțile aşa ca aburii să nu poată scăpa afară. La începutul băii e bine să se ție şi capul sub strai. O a doua persoană aşează oalele sub bancă, ridicând puțin straiul, căldura se regulează după trebuință, deschizând mai mult sau mai puțin capacele oalelor, pentru a ieşi aburii. Pentru persoanele în vârstă, se aşează trei oale, pentru cele mai tinere două, pentru copii ajunge una. O oală rămâne de rezervă pe maşină. Cea dintâi oală, sau singura oală pentru copiii mici, se aşează în cea dintâi despărțitură, în dreptul şalelor, a doua se aşează sub picioare şi a treia, în caz de trebuință, înaintea celei dintâi, în dreptul spatelui.

Îndată ce puterea aburului descreşte (după vreo zece minate), oala de rezervă, care e pe maşină, se aşează în locul celei dintâi, iar aceasta se pune iarăşi pe maşină. De obicei nu e de trebuință să se

schimbe oala, care e sub picioare. Prin întrebuințarea oalelor cu aburi, construite special, nu mai e nevoie de toate aceste prescripții. Nu mai nevoie atunci de a schimba oalele şi toate amănuntele sunt cuprinse în instrucțiunile făcute cu cea mai mare îngrijire şi care însoțesc de regulă fiecare aparat.

După zece sau cincisprezece minute, cel care face baia se poate întoarce, aşa ca pieptul şi pântecele să fie energic încălzite. Dacă sudoarea nu s-a ivit până aci, ea se produce atunci în belşug şi capul şi picioarele încep să asude în acelaşi timp. De multe ori, pentru copii, nici nu e nevoie să se schimbe oalele. Aceia care asudă cu greutate pot să ție capul sub strai, asta n-o să le fie aşa de greu.

Se poate asuda după plăcere, un sfert sau o jumătate de ceas şi se pot schimba sau nu oalele, după dorința celui care face baia. *Părțile corpului, care sunt mai bogate în materiile supuse fermentației, asudă cu anevoie şi însuşi bolnavul cere mai multă căldură în aceste părți. Această dorință trebuie totdeauna împlinită*, căci numai aşa băile acestea de aburi pot da rezultate de vindecare, aşa de minunate.

Persoanele slabe şi greu bolnave, precum şi cei bolnavi de nervi, nu trebuie niciodată să ia băi de aburi. Aceşti bolnavi sunt uşurați într-un mod sigur, prin băile mele derivative de şezut şi de trunchi cu fricțiuni, în legătură cu băile de soare, pe care le voi descrie mai la vale. Persoanele care asudă de la sine cu uşurință, pot să se lipsească de băi de aburi. *Mai mult de două băi de aburi pe săptămână, chiar la bolile uşoare, nu se pot lua decât sub supravegherea unui cunoscător*.

Imediat după baia de aburi, trebuie să răcorim corpul, luând o baie de trunchi cu fricțiuni de 20-25°C. Această baie de trunchi cu fricțiuni se face întocmai cum e descrisă şi înfățişată peste câteva pagini, la fig. D. Dar, pe când se spală pântecele, trebuie să se spele repede şi celelalte părți ale corpului, adică pieptul, brațele, pulpele, picioarele, capul şi gâtul, la începutul şi la sfârşitul băii, pentru ca şi ele să fie răcorite şi spălate, după baia de aburi. Cu cât corpul e mai cald, cu atât simte mai puțin frigul. Când corpul asudă, el nu e deloc întărâtat, numai pielea e adânc încălzită; de aceea nu trebuie să ne temem de baie. După cum oțelul roşit în foc, trebuie muiat în apa rece, pentru a căpăta tăria trebuincioasă şi pentru a nu ajunge moale şi nefolositor, tot aşa e şi cu corpul omenesc.

După baia de trunchi cu fricțiuni, trebuie să încălzim iarăşi corpul şi să-l facem să asude, pe cât e cu putință; la bolnavii cu putere, prin mişcare în aer liber, adică prin soare, iar la persoanele slabe,întrucât ele pot lua băi de aburi, printr-o înfăşurare caldă în pat, lăsând fereastra puțin deschisă.

E lucru ştiut, că aburii se produc îndată ce apa e încălzită la 100°C. Aburii care se ridică din oale, sunt tot aşa ca aceia, care se produc în cazanele maşinilor cu aburi. Singura chestiune e de a şti, dacă cantitatea de aburi e îndestulătoare şi fiecare se poate încredința de aceasta, făcând o încercare.

Dacă cineva n-are la îndemână nici aparatul de băi inventat de mine, nici o bancă de trestie, cu care să poată înlocui la nevoie, să ia un *scaun de trestie*. Bolnavul se aşează pe acest scaun şi se acoperă peste tot cu straiul. Se aşează sub scaun o oală cu apă în clocote, iar picioarele se aşează pe o găleată, plină pe jumătate cu apă în clocote şi acoperită cu două stinghii.

Marele avantaj al aparatului de băi cu aburi, stă în faptul că se poate întrebuința, după cum am spus mai sus, deosebit pentru fiecare parte a corpului.

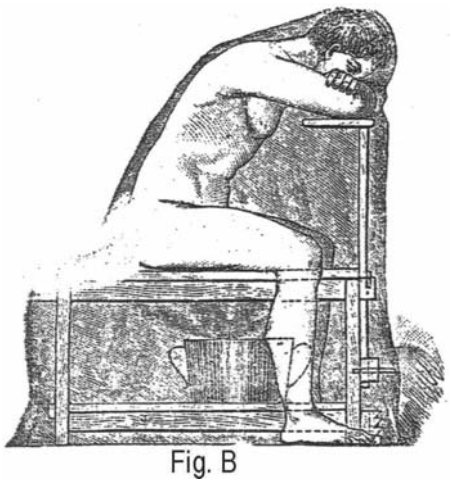

Fig. B

Baie de aburi pentru pântece

Figura B. înfățişează o baie de aburi pentru pântece, care se poate întrebuința cu succes, mai ales în contra bolilor grele de pântece şi în special în contra clorozei (fața palidă), menstruației neregulate şi a altor boli de femei. Întrebuințarea acestui aparat se vede,desluşit, din ilustrație. Se poate aşeza jos numai o oală, care se poate schimba după dorința bolnavului. De vreme ce şi celelalte părți ale corpului sunt de o potrivă încălzite, trebuie să răcorim trunchiul corpului, întocmai ca după baia completă de aburi. De altminteri, tot procedeul este acelaşi ca mai sus. Pentru multe cazuri, mai ales pentru bolile de femei, e recomandabilă o baie de şezut cu fricțiuni, după această baie de aburi. Baia de şezut cu fricțiuni şi baia de trunchi cu fricțiuni, trebuie să înceteze îndată ce începe să se simtă frigul.

Cine va întrebuința întocmai aceste băi de aburi, se va minuna de bunele lor efecte.

Fig. C

Baia de abur pentru cap şi gât

E înfățişată prin figura C.. Se aşează oala sub scândura aşezată pe o bancă şi se aplică aburii la cap şi la gât, până când încep să asude cu belşug. Durerile încetează din ce în ce, odată cu sudoarea, mai ales la durerile de măsele. În urmă trebuie de asemenea să se spele repede cu apă rece capul şi pieptul şi să se ia numaidecât o baie de trunchi cu fricțiuni, sau o baie de şezut cu fricțiuni. Dacă durerile revin după câtva timp, să se ia una după alta o baie completă de aburi, în timpul căreia să se aburească foarte mult, mai ales pântecele şi o baie de aburi pentru gât, căci acolo e răul cel mai adânc.

Aceste băi parțiale de aburi, sunt foarte însemnate şi potolesc foarte repede durerile bolilor de urechi, de ochi, de nas, de gât. de măsele, abcese şi umflături.

Pentru a face aceste băi parțiale se poate alerga şi la alt mijloc, deşi nu atât de lesnicios ca aparatul meu. Baia de aburi pentru pântece se poate lua pe un scaun de trestie; pentru baia de aburi la cap, se poate lua o bancă, de bucătărie, pe care se aşează oala cu aburi şi înaintea căreia se pune un scaun, pentru a sluji brațelor de reazăm.

Băi de soare

Baia de soare se face, bine înțeles, numai în zilele senine şi foarte călduroase ale verei, după cum urmează: bolnavul se culcă la soare îmbrăcat uşor, într-un loc pe cât se poate ferit de vânt, pe un straiu sau pe o scoarță. Ghetele şi ciorapii trebuiesc scoase, iar femeile şi fetele trebuie să lapede corsetul. Capul şi fața să fie ferite de razele soarelui, acoperindu-se cu foi verzi sau cu altă verdeață. Tot aşa trebuie acoperit şi pântecele gol. În lipsă de verdeață, se poate acoperi cu o pânză umedă.

Durata băii de soare este de ½ – 1½ ceasuri; bolnavul care asudă anevoie poate să stea şi mai mult, câta vreme nu simte o oboseală prea mare. În zilele prea călduroase baia de soare nu trebuie să ție mult.

Toți aceia cărora baia de soare le pricinuieşte la început dureri de cap sau greutate în cap, nu trebuie să prelungească prea mult cele dintâi băi. Acest neajuns se observă mai des la bolnavii, care nu asudă deloc, sau asudă anevoie.

După baia de soare trebuie să urmeze neapărat o baie derivativă cu fricțiuni, sau o baie de şezut cu fricțiuni, pentru scoaterea materiilor străine. Acei bolnavi, care se încălzesc anevoie după băile derivative, se aşează cu capul acoperit încă o dată la soare, sau se plimbă prin soare. E de multă însemnătate pentru bolnavii care sunt prea slabi, sau care nu pot deloc să meargă, ca să facă plimbări după băile derivative cu fricțiuni.

Cel mai prielnic timp pentru baia de soare este dimineața, de la 10 până după amiază la 3 ceasuri. Se poate lua chiar imediat după masă, deşi atunci trebuie să treacă o jumătate sau chiar un ceas, până la băile răcoritoare, ce urmează după baia de soare.

Băi parțiale de soare

În anumite cazuri de boală, precum sunt formațiunea nodurilor la încheieturi, răni deschise, învârtoşări, formațiuni noi înăuntru, dureri în anumite locuri, şi altele, am întrebuințat băile parțiale de soare, cu foarte mare succes. Băile parțiale de soare se fac întocmai ca băile întregi de soare, numai că se descoperă acea parte a corpului care trebuie să primească baia parțială de soare, acoperind-o însă cu frunze, pentru a o feri de razele soarelui. Nu e, deci, decât un tratament special al diferitelor părți ale corpului, prin întrebuințarea băii de soare obişnuite.

Asupra însemnătății băilor de soare în general, sunt de observat următoarele: pe lângă apă şi dietă, soarele este mijlocul nostru de vindecare cel mai însemnat şi efectul lui nu se poate înlocui prin altceva. Pentru bolile cronice aproape nu există un mijloc mai potrivit şi totuşi aşa de blând, pentru întărâtarea şi scoaterea afară a materiilor străine, decât aceste băi de soare. O comparație va lămuri şi mai mult onoraților cititori, cele ce spun. E lucru cunoscut, că rufele murdare întinse la soare, păstrează murdăria şi mai adânc, uscate. Dacă punem însă acele rufe când la soare, când în apă, soarele trage afară, mai mult sau mai puțin, toată murdăria şi toate materiile străine necurate, curăță rufele, le albeşte.

După cum plantele şi arborii nu pot să propăşească decât dacă au soare, apă, aer şi pământ, în proporții potrivite şi se ofilesc îndată ce le lipseşte în parte sau în întregime unul din aceşti factori de viață, tot aşa e şi cu celelalte ființe viețuitoare, tot aşa e şi cu omul. Din nefericire însă, cea mai mare parte din generația noastră actuală, se fereşte prea mult de soare şi de apă. Din pricina asta corpurile se moleşesc şi capătă predispoziții de boli. Un corp sănătos suportă căldura soarelui fără greutate şi fără vreun neajuns; un corp bolnav însă, ocoleşte din instinct soarele, fiindcă îi pricinuieşte neajunsuri, numai prin faptul ca soarele îndeamnă corpul să facă mişcări puternice, pentru a da afară materiile străine, ce se găsesc înăuntrul lui. Dureri de cap, greutate în cap, oboseală şi greutate în tot corpul, ne dovedesc, în cazul când organele de secreținue sunt încă slabe, că acțiunea soarelui a desfăcut materiile străine în corp. Numai aceste revoluții produc acele simptome trecătoare, ce se observă des la început. Baia de soare singură, n-ar putea niciodată să aducă efectul dorit, dacă n-am aduce imediat o schimbare a efectului prin apă; prin asta creşte totodată puterea de viață a corpului, a cărei ridicare trebuie să fie cea dintâi țintă a noastră. Vedem că însele plantele nu propăşesc decât sub acțiunea reciprocă a soarelui şi a apei şi că ele se ofilesc şi pier, pe dată ce nu mai au soare. Dacă pricepem exemplul naturii, nu ne mai putem îndoi o clipă de a precumpăni numaidecât, prin băile derivative de apă, efectele folositoare şi deocamdată turburătoare ale băilor de soare, la bolnavi. Tocmai băile mele derivative, în legătură cu băile de soare lucrează cât se poate de bine.

S-ar putea crede, că acțiunea soarelui asupra corpului gol e mai puternică decât asupra unui corp acoperit, îmbrăcat. Asta e o mare greşeală. O privire în natură ajunge pentru a ne încredința de această falsă încheiere. Nu vedem noi, că strugurii din vie se pun totdeauna la adăpostul razelor de soare, sub foile de viță? Strugurii se coc mai bine, când sunt de toate părțile apărați de foi (frunze) şi rămân acri şi se zbârcesc, când sunt expuşi de-a dreptul soarelui. Observăm acelaşi lucru la cireşi, când omizile au mâncat toate foile în timpul pârguirii cireşelor. Atunci toate cireşele sunt expuse de-a dreptul soarelui, dar ar fi o mare greşeală de a crede, că se vor coace mai bine ca înainte. Se întâmplă tocmai dimpotrivă, toate cireşele se zbârcesc şi se usucă, fără să mai atingă deplina lor dezvoltare. Pentru a se coace, fiecare poamă are nevoie de adăpostul foilor. Aceste exemple, luate din natură, ne arată destul de lămurit ce variată e acțiunea soarelui, când cade direct sau indirect asupra lucrurilor.

Influența soarelui asupra corpului gol e nepriincioasă, căci pot izvorî din ea tot felul de îngreunări directe. Dacă acoperim corpul cu hainele noastre, pielea îşi deschide porii repede şi uşor, ajunge caldă-umedă şi începe să asude. Efectul acesta va fi şi mai mare, dacă vom acoperi corpul gol cu lucruri, ce

cuprind în ele cât mai multă apă. Cel mai bun acoperământ, în felul acesta, sunt frunzele verzi, proaspete.

Fiecare ştie, că acțiunea soarelui asupra unei haine negre e cu totul deosebită, decât asupra unei haine albe. Deosebirea e tot aşa de mare, când lăsăm să treacă razele soarelui prin veşminte, sau prin frunze proaspete. Îndelungate observațiuni în stabilimentul meu mi-au format convingerea, că prin întrebuințarea frunzelor proaspete, soarele are o acțiune foarte hotărâtoare asupra lichidelor stricate din corp.

Astfel nodurile din pântece, pe care nu le poate nimici nici un alt tratament, pier adeseori cu o repeziciune uimitoare, prin mijlocul băilor de soare, în legătură cu băile mele derivative cu fricțiuni. Tot atât de minunat e efectul băilor de soare şi la alte boli, cum ar fi cloroza (fața palidă), lipsa de sânge, scrofule şi podagra.

Nu pot recomanda în destul baia de soare, deşi e un minunat mijloc de vindecare numai pentru sezonul călduros.

Fig. D

Baia de trunchi cu fricțiuni

Aceasta se face în felul următor: baia pentru trunchiul corpului, a cărei formă se vede în fig. D, se umple cu apă până când apa ajunge la şolduri sau la buric. Se întrebuințează apă de 28 – 20°C şi se ia în baie o poziție jumătate şezând şi jumătate culcat, se spală şi se freacă într-una cu putere, cu o pânză aspră (iută, pânză ordinară) tot pântecele de la buric în jos şi de amândouă părțile. Această spălătură durează până la o răcorire desăvârşită. La început ajung 10 – 15 minate. Mai târziu se pot prelungi băile şi ceva mai mult. Dar, câteva minute ajung pentru oamenii prea slabi şi pentru copii. *E de multă însemnătate de a nu răcori în acelaşi timp pulpele, picioarele şi părțile de sus ale corpului*, căci aceste părți sufăr de obicei, de lipsă de sânge, de aceea e bine să fie înfăşurate într-un strai de lână. După baia de trunchi cu fricțiuni trebuie să reîncălzim corpul şi asta se poate face cu uşurință, făcând mişcări prin aer curat; cei care sunt greu bolnavi şi prea slabi, pot să se încălzească în pat, acoperindu-se bine. Dacă nu se încălzesc repede, se poate purta o cingătoare de pântece.

Astfel de băi de trunchi cu fricțiuni se pot lua zilnic: o dată, de două şi chiar de trei ori, după starea bolnavului. În multe cazuri trebuiesc înlocuite sau legate cu băile de şezut cu fricțiuni.

Baia de şezut cu fricțiuni

Baia de şezut cu fricțiuni, care e de multă însemnătate mai ales pentru femei, se face în modul următor: în aceeaşi baie, ce slujeşte pentru băi de trunchi cu fricțiuni, se introduce un scăunel sau o garnitură de stinghii, construită de mine. *Baia se umple însă cu apă, numai până când apa ajunge la marginea de sus a scăunelului sau a garniturii, fără însă să treacă peste scăunel*. Femeia care face baie se aşează atunci pe scândura de sus, cu desăvârşire uscată, a scăunelului sau a garniturii, moaie o pânză ordinară (iută sau pânză groasă) în apa ce se găseşte dedesubt şi începe a spăla uşor părțile sexuale, luând cu pânza cât mai multă apă. Nici o altă parte a corpului nu trebuie să fie în atingere cu apa. Femeia să bage bine de seamă să nu spele părțile ruşinoase pe dinăuntru, ci numai pe dinafară şi să nu frece prea tare, ci să le spele foarte uşor, cu cât mai multă apă. Se poate ca femeia să se ude mai mult de cât trebuie, dar să nu se sperie, căci asta nu face nici un rău. Femeile şi fetele tinere nu trebuie să facă băi de şezut cu fricțiuni în timpul menstruației (ciclului periodic). Dar când „periodul" ține prea mult, sunt prescripțiuni speciale pentru băi, chiar în timpul „periodului", dar îmi rezerv dreptul de a le ordona eu, în fiecare caz particular. Periodul normal ține 2 – 3, cel mult patru zile, o durată mai lungă

e anormală. Temperatura apei pentru băile de şezut cu fricțiuni să fie rece, aşa cum ne-o dă natura.(10 – 14°C.). Dar, în anumite cazuri, se poate întrebuința şi puțin mai călduță, până la 18°C.

Durata fiecărei băi este de 10 – 60 minute, după vârsta şi puterea bolnavului. Odaia, în care se iau aceste băi trebuie să fie, mai ales iarna, bine încălzită. Cu cât apa pentru baia de şezut e mai rece, cu atât şi efectul acestor băi e mai bun; cu toate astea, apa trebuie să aibă totdeauna o temperatură, pe care mâinile să o poată suporta în bunăvoie. În țările călduroase nu e cu putință de a avea apa aşa de rece ca la noi. Acolo se întrebuințează aşa cum se găseşte, căci raportul apei acestor țări cu aerul temperaturii este acelaşi ca la noi, aşa că folosul acestor băi este acelaşi ca la noi. Multe raporturi, ce am primit din țările tropicale, dovedesc asta în toate privințele.

Cine n-are la îndemână o baie pentru băi de trunchi, poate întrebuința pentru băile de şezut cu fricțiuni orice vas, care să fie atât de mare, ca să poată încăpea înăuntru un scăunel comod şi cel puțin 25 – 40 litri de apă socotite până la marginea de sus a scăunelului. Dacă se întrebuințează prea puțină apă la aceste băi, apa se încălzeşte prea repede şi baia pierde din efectul ei.

Apa dulce e mai bună decât apa proaspătă de fântână. Când n-avem la îndemână decât apă de fântână, o lăsăm să stea câtva timp, fără să se prea încălzească.

Mai toate familiile bune, întrebuințează asemenea spălături pe bidet, numai pentru curățire, deşi ele nu se fac cu apă aşa de rece, nu durează aşa mult şi se fac altfel decât băile mele de şezut cu fricțiuni.

Aranjamentul băii este acelaşi pentru bărbați; bărbații îşi spală, sub apă, marginea extremă sau vârful prepuțului. Mijlocul cel mai bun este să ție cu degetul cel mare şi cu arătătorul, sau cu degetul mijlociu şi cu arătătorul de la mâna stângă, pielea trasă peste vârful capului, care să fie cu desăvârşire învălit, – şi cu o pânză de iută sau cu altă pânză de mărimea unei batiste, care se ține cu mâna dreaptă sub apă, se spală uşor şi necontenit, *sub apă rece*, marginea din afară a pielii trasă peste cap.

Baia asta este aşa de simplă că abia poți pricepe, cum poate fi adeseori aşa de rău făcută, cu toată exactitatea acestei descrieri. Bineînțeles, că în cazul acesta, băile de şezut cu fricțiuni nu mai au efectul lor aşa de minunat. De aceea, sfătuiesc pe cei care nu sunt siguri de a le face întocmai, să se adreseze mai bine la un expert sau la mine, în loc de a-şi pierde în zadar timpul şi osteneala lor.

La bolnavii, care au părți inflamate sau cangrenizate înăuntrul corpului şi a căror boală cronică şi ascunsă se preface într-o boală acută, inflamația dinăuntru se coboară foarte repede, adeseori după cea dintâi baie şi se înfățişează în partea unde se face fricțiunea sau cel puțin în vecinătatea ei cea mai apropiată. Acesta e un simptom îmbucurător, despre care voi vorbi mai pe larg în partea a doua la capitolul asupra bolilor de cancer. Nimeni nu trebuie să se sperie de acest simptom şi să urmeze cu băile înainte, chiar dacă ar întrebuința, în treacăt, o pânză ceva mai moale.

Unii vor fi poate nedumeriți de ce s-a ales tocmai această parte a corpului şi nu alta pentru aplicarea acestor băi. Pricina e foarte simplă. Efectul băilor de şezut cu fricțiuni este îndoit:, la început curat mecanic, fiindcă interiorul corpului, în care mai toate bolile produc o căldură foarte mare, e astfel răcorit într-un chip deosebit, cu desăvârşire necunoscut înainte de mine. Interiorul corpului e răcorit în chip normal, fără a se mai răcori degeaba restul corpului.

Afară de asta băile de şezut cu fricțiuni împuternicesc nervii şi cu ei înşişi puterea de viață a corpului întreg, într-un grad necunoscut până aci. În nici-o altă parte a corpului nu se întâlnesc atâția nervi însemnați, ca în locul în care se aplică băile mele de şezut cu fricțiuni. Aci se întâlnesc, mai ales, extremitățile unui mare număr de nervi ai şirei spinării şi ai sistemului nervos vegetativ simpatic (nervus simpatichus), care alcătuiesc nervii principali ai pântecelui şi care, prin legătura lor cu creierul au astfel înrâurire[46] asupra întregului sistem nervos al corpului. Numai în părțile genitale ale omului, *întregul* sistem nervos al organismului, poate fi supus unei înrâuriri. Aici e oarecum rădăcina întregului arbore al vieții. Spălăturile cu apă rece fortifică nervii, iar puterea de viață a corpului întreg e astfel reînnoită, până în cele mai mici părticele. Nu poate fi excepție decât atunci, când legătura nervilor este întreruptă.

Omul cu judecată, care n-a pregetat de a face o încercare practică, va mărturisi că baia de şezut cu fricțiuni, care a adus deja mii de foloase, îndeplineşte în forma prescrisă de mine toate condițiunile pentru restabilirea unei armonioase funcționări a corpului.

E de observat însă, în primul rând, *că baia de şezut cu fricțiuni e bună numai pentru bolnavi*. Acela care ştie cât de neplăcut şi de chinuitor e îndopat corpul omenesc bolnav, de către şcoala medicală, va judeca cu totul altfel întrebuințarea simplă şi totuşi aşa de folositoare a băii de şezut cu

[46] influență

fricțiuni. Vorbind de baia de şezut cu fricțiuni, avem în vedere numai bolnavii, pentru a căror venire în ajutor, baia aceasta este o binefacere.

În natură avem pururea dovadă de tendința de egalizare, care nu se manifestă, cum se crede de multe ori greşit, numai şi numai în întâmplări fizice, ci şi într-o schimbare de temperatură a corpului, în raport cu cele ce înconjoară pe oameni. Şi nu degeaba, s-a numit curent electric acea trecere de temperatură dinăuntru în afară, din afară înăuntru. Cu cât curentul acesta se urcă, cum e de pildă într-un corp prins de friguri, cu atât şi starea omului ajunge mai netihnită[47] şi cu atât simptomul de boală iese mai intens la iveală. Întocmai ca apăsarea înăbuşitoare a unor nouri furtunoşi, tot aşa este şi încărcarea în corpul omenesc. Ce poate fi mai natural, şi mai simplu, decât a aduce o cumpănire[48] rațională? Trebuie provocată trecerea temperaturii urcate, într-o alta mai scăzută, dând înapoi prisosul[49], până la nivelul potrivit. Pentru a ajunge aci, băile mele de şezut cu fricțiuni, pe lângă celelalte mijloace de vindecare ale mele, alcătuiesc puntea de trecere – şi de aceea, în urma desluşirilor de mai sus, ele trebuie făcute *numai cu apă rece*.

Efectul lor e cât se poate de bun şi ele aduc vindecarea în nenumărate cazuri. Unde nu mai pot fi de ajutor, acolo şi-a pierdut şi corpul puterea lui de viață.

Când corpul e încărcat înăuntru cu materii străine, aşa că poate fi asemănat cu o maşină ruginită, mistuirea lui tulburată, nu mai poate să tragă destulă putere de viață din cantitatea obişnuită de hrană, pentru a păstra corpul tot aşa de bine dispus ca mai înainte. Trebuiesc cantități mai mari de hrană şi de multe ori excitante puternice, pentru a păstra corpului toată vigoarea sa. Bineînțeles, că asta nu se poate face decât pe socoteala puterii de mistuire. O mistuire normală va fi, de aci înainte, din ce în ce mai cu neputință.

Pentru a ridica acum puterea de viață a corpului, trebuie căutat neapărat un mijloc, care să îndrepte *mistuirea*. Dar cel mai bun mijloc, pe care-l cunosc, afară de hrana potrivită naturii, e baia de şezut cu fricțiuni, care îndreaptă chiar cea mai stricată mistuire, câtă vreme mai poate fi vindecată, şi asta în cel mai scurt timp şi într-un mod cu totul natural. Cea mai grea mistuire de stomac, care s-a împotrivit ani întregi la toate leacurile, se vindecă adeseori, în câteva zile, prin băile de şezut cu fricțiuni, care produc şi păstrează un scaun normal. Afară de asta, băile acestea coboară la nivelul normal temperatura dinăuntru a frigurilor, pricinuită prin frecarea materiilor străine şi înlătură cu acest chip dezvoltarea oricărei boli. Pentru a lua un exemplu din viața de toate zilele, n-am putea readuce în forma ei naturală, apa prefăcută în aburi prin fierbere, decât coborând temperatura. Acelaşi lucru e şi cu materiile străine sau cu orice boală a corpului. Ea s-a născut în urma unei temperaturi urcate şi nu poate pieri, decât dacă se găseşte în condiții contrarii, adică dacă intervine o răcorire şi o scădere a temperaturii urcate a corpului.

După cum o maşină nu se poate pune în mişcare, decât dintr-un singur punct, tot aşa şi puterea de viață a corpului nu se poate influența cu succes decât din punctul pe care l-am ales pentru aplicarea băilor de şezut cu fricțiuni.

Aceste lămuriri ne îngăduie de a privi baia de şezut cu fricțiuni dintr-un punct de vedere cu totul particular. Toată lumea va înțelege acum, cum se face că vindec bolile de ochi şi de urechi, în acelaşi fel ca scarlatina, vărsatul, holera, etc. Puterea de viață a corpului întreg se redeşteaptă şi e cu neputință, ca un membru să fie întărâtat mai mult decât celălalt, afară numai când legătura nervilor va fi întreruptă. Dar, cei mai mulți nu ştiu îndestul de bine cum se manifestă redeşteptarea puterii de viață, căci, adeseori, se ivesc simptome la care bolnavul nici nu se aştepta. Se întâmplă, că fumătorii nu mai pot suporta țigara după baie şi unii cred că plămânii li s-a slăbit, pe când lucrul e cu totul dimpotrivă. Înainte vreme plămânii lor nu mai avea puterea de a se revolta împotriva nicotinei, pe când acum şi-a câştigat această putere. Şi câte alte exemple de felul acestuia. Ori de câte ori nervii pot fi întăriți prin aceste băi, corpul primeşte întotdeauna prin ele puterea de a alunga, prin organele naturale de secrețiune, toate materiile străine, ce s-au aşezat înăuntru.

Totuşi, nu trebuie să se creadă, că toate bolile urmează a fi neapărat vindecate prin acest mijloc. Am spus şi o mai repet: pot vindeca toate bolile, dar nu pot vindeca toți bolnavii. Când *puterea de viață* şi cu ea *puterea de mistuire* a corpului sunt deja *nimicite*, când anume organe sunt în mare parte deja distruse, mijlocul acesta reduce durerile mai mult ca oricare altul, dar o vindecare desăvârşită nu e cu putință.

[47] obosită

[48] echilibrare

[49] eliminând excesul

Afară de asta, sunt cazuri de boli grele, la care nu trebuie să se facă abuz de aceste băi. Uneori e bine să se întrerupă chiar pentru câtăva vreme. În asemenea cazuri grele, e bine să nu se întemeieze cineva numai pe aceste lămuriri, fără o cunoştință mai adâncă. *În asemenea împrejurări, e mai bine să se caute sfaturi în această carte, în capitolul care cuprinde scrisori de mulțumire sau la persoane care au practicat aceste metode şi au cunoştință despre mai mulți pacienți la care rezultatele au fost pe măsura aşteptărilor*.

Nu cred să se poată găsi o altă parte a corpului, de unde să se poată influența tot organismul în felul acesta. După cum nimeni nu poate schimba acest fapt nestrămutat, că toată viața atârnă de acțiunea reciprocă a soarelui, a aerului şi a apei, tot astfel nimeni nu poate schimba nimic în acest aranjament. Soarele influențează tot pământul într-un singur şi acelaşi fel, dar fenomenele acestei înrâuriri se deosebesc după clime. Acolo unde acțiunea soarelui e mai intensivă, în țările tropicale, dezvoltarea vieții e mai mare şi mai felurită; dar vegetația şi lumea animalelor descresc cu cât înaintăm spre nord. Tot astfel efectul băilor de şezut cu fricțiuni variază după indivizi şi după puterea de viață, pe care o mai au încă bolnavii. Dar, aceste băi alcătuiesc cel mai bun mijloc pe care-l cunosc, pentru a redeştepta şi pentru a întări întregul organism, în chip durabil.

Ce trebuie să mâncăm? Ce trebuie să bem?

Conferință de Louis Kuhne

Doamnelor şi Domnilor,

Lămuririle asupra efectelor băilor de şezut cu fricțiuni şi asupra puterii de viață a corpului, pregătesc deja răspunsul la aceste întrebări. Am văzut deja, că boala nu se poate naşte, decât în urma unui prisos de hrană sau a unei hrane nepotrivite, căci numai astfel mistuirea se strică şi materiile străine sau materiile morbide se formează în corp. Chestiunea de a şti „ce trebuie să mâncăm şi să bem, pentru a înlătura orice prisos de hrană" e deja cu mult mai arzătoare.

Ştim foarte bine că, pentru a produce o forță electrică sau un curent continuu (neschimbător), bateria galvanică trebuie să aibă elemente alcătuite într-un fel bine hotărât, cum de pildă o placă de zinc şi o placă de cărbune, într-un vas plin cu acid. Descompunerea sau transformarea plăcii de zinc şi a plăcii de cărbune, degajează forța, ce slujea mai înainte de a păstra în structura lor primitivă, placa de zinc şi placa de cărbune. Această forță se îndrumează mai întâi printr-un fir pozitiv şi printr-un fir negativ şi apoi împreunarea acestor fire dă electricitatea. Dacă am vrea să înlocuim aceste elemente (zinc şi cărbune) prin alte elemente asemănătoare, care să fie compuse din părți analoage sau care să cuprindă tot zinc şi cărbune, dar sub o altă formă, în praf sau ca vitriol[50], am vedea numaidecât, că nu s-ar mai face nici o degajare de forță electrică, sau cel puțin această forță ar fi foarte deosebită şi cu mult mai mică, deşi aceste elemente ar fi făcute absolut în aceleaşi condiții, ca placa de zinc şi placa de cărbune. Tot astfel, este şi cu formarea puterii de viață în corp, care e mai mult sau mai puțin mare, după alegerea elementelor sau a hranei. Ştim cu toți, că anume hrană prieşte corpului şi alta nu. Dar, acest fenomen se manifestă în chip şi mai vădit în alegerea principalei noastre hrane, aerul atmosferic. Dacă luăm unui om aerul său atmosferic obişnuit şi-l introducem într-un alt gaz, numai pentru câteva minute, îl vom vedea pierind neapărat, fiindcă acest nou element nu-i poate da puterea de viață, de care are nevoie.

Neajunsurile unei hrane nepotrivite vin mai încet şi sunt mai puțin bătătoare la ochi. Hotarele între hrana potrivită naturii şi otrava dătătoare de moarte sunt foarte întinse, iar trecerea de la o hrană potrivită cu natura la o hrană împotriva naturii e adeseori aşa de mică, că abia se poate deosebi. Dar dacă ştim că materiile străine nu pot ajunge în corp decât printr-un prisos de hrană, adică printr-o rea mistuire, ne va fi uşor să împiedicăm prisosul de hrană sau reaua mistuire.

Pentru a lămuri şi mai bine noțiunea de *hrană falsă* sau de *rea mistuire*, vă voi da câteva exemple din practica mea de toate zilele. Iată o persoană bine făcută, care ne asigură că mănâncă şi bea foarte puțin şi care totuşi se plânge că se îngraşă mereu, acea persoană suferă de supra-hrănire. O altă persoană prezintă simptome cu desăvârşire opuse. E slabă, uscată, cu toate că bea şi mănâncă foarte mult, alimente pe care le crede foarte hrănitoare. Judecând după cantitatea pe care o consumă zilnic, persoana aceasta ar trebui să fie cu totul într-o altă stare. Într-adevăr, hrana trece prin corpul acestei persoane, dar corpul nu e vrednic de a se folosi de hrană. De aceea, o mare parte din hrană părăseşte corpul înainte de a fi destul de întrebuințată. Asta ne dovedeşte că simpla trecere a hranei şi a băuturii prin corp, n-are a face cu o mistuire normală, după cum cred, din nenorocire, atâția oameni şi mai ales foarte mulți doctori.

Cele două persoane ne înfățişează un contrast izbitor: Cea dintâi ne arată că omul se poate îngrăşa chiar când mănâncă şi bea foarte puțin, cea de a doua ne dovedeşte că omul poate slăbi chiar când bea şi mănâncă mult. Cu toată această deosebire aparentă, pricina bolii este aceeaşi în amândouă cazurile: rea mistuire sau hrană falsă. Înțelegem acum, pentru ce un bolnav de plămâni poate mânca alimentele, după părerea lui, cele mai hrănitoare şi dătătoare de putere, fără ca corpul lui să tragă vreun folos din ele şi nu ne mai mirăm de lipsa de poftă de mâncare a oamenilor voinici în aparență, dar nervoşi.

[50] Acid sulfuric

Cele ce am aflat în articolul asupra puterii de viață, ne vor arăta acum drumul, ce trebuie să urmăm pentru a ne feri de hrana falsă. Suntem deja încredințați, că nici ouăle, nici carnea, nici vinul, nici berea, nici extractele de carne, nici cafeaua, nici ceaiul, nu sunt alimentele cele mai hrănitoare ale corpului, dar că cele mai hrănitoare şi cele mai potrivite sunt acelea, care se mistuiesc mai repede şi mai uşor. Cu cât corpul nostru preface mai repede hrana ce o primeşte, cu atât mai mult se va folosi de ea, cu atât mai mult va putea să producă puterea de viață. Această putere de viață atârnă aşadar, numai de gradul de mistuire al hranei.

Dacă o hrană e grea de mistuit, munca pe care o întrebuințează corpul pentru mistuirea ei, durează mai mult. Cine obişnuieşte o hrană grea de mistuit, trebuie să aştepte mai întâi, până când hrana e destul de mistuită şi apoi să introducă alimente noi în corp, altfel îşi strică stomacul. Din nefericire, rareori se observă această regulă în zilele noastre, căci nu suntem obişnuiți cu postirea. De altminteri, astăzi nu se mai cunoaşte adevărata însemnătate a postirii. În natură găsim pretutindeni obiceiul postirii, de care totuşi omul nu vrea să ție seamă. Dimpotrivă, îl vedem iarna, când are mai multă vreme decât vara, prăznuind la mese mai bogate şi mai încărcate decât vara şi găsim chiar înrădăcinat în mintea multora, părerea greşită, că iarna trebuie să mănânce mult şi bine, ca să se îngraşe şi să poată duce mai mult la frig. Bine înțeles, această părere se bate cap în cap cu toate legile naturii. Nu rareori am putut observa neajunsurile pricinuite de prea multa mâncare şi băutură în timpul iernii. Pretutindeni în natură vedem domnind o vreme anumită pentru post. Şerpii postesc adeseori săptămâni întregi, după ce au avut o hrană îmbelşugată. Căprioarele şi iepurii se mulțumesc adeseori săptămâni şi luni întregi, cu foarte puțină hrană şi totuşi sunt în stare să îndure ostenelile unei ierni grele. Dacă aceste animale ar avea prilejul să mănânce iarna tot atât de mult cât mănâncă vara, fără îndoială s-ar îmbolnăvi şi n-ar mai putea să îndure greutățile iernii. După cum se ştie, frigul împiedică orice act de fermentație, prin urmare şi mistuirea, aşa că, cantitatea de hrană, ce se mistuieşte lesne în căldura verii, s-ar mistui mai greu în frigul pătrunzător al iernii. Aşa se lămureşte şi faptul că animalele noastre domestice, hrănite mai mult în grajduri şi suferind mai toate de supra-hrănire, nu mai pot să îndure, când sunt scoase afară, temperatura aspră şi rece a iernii, pe când animalele sălbatice, care trăiesc în libertate, îndură cele mai mari schimbări de temperatură. Această împotrivire se lămureşte prin puterea corpului, care astăzi, din nenorocire, e prea puțin prețuită.

Cele spuse mai sus, ne-au lămurit îndestul, că boala se naşte numai dintr-un prisos de hrană, şi aşa ajungem la încredințarea, că e de multă însemnătate pentru noi de a şti *ce mâncăm, sub ce formă luăm hrana şi unde o luăm*.

Pentru o mai bună pricepere, vă voi da iarăşi câteva exemple.

Dacă mâncăm o supă de apă fără verdețuri, sau dacă bem apă fiartă, fiecare din noi va găsi hrana proastă şi fără gust. Dimpotrivă, un pahar cu apă proaspătă, sau un măr ne răcoreşte şi ne face bine. Observăm acelaşi lucru cu aerul ce respirăm. Aerul stricat şi respirat de mai multe ori în odăile, în care locuiesc mai ales multe persoane la un loc, e înăbuşitor şi pricinuieşte unora chiar dureri de cap. Fiecare doreşte să respire aerul curat de afară.

Locul unde mâncăm este iarăşi de multă însemnătate. Aceea ce mâncăm în plin aer se mistuieşte întotdeauna mai uşor decât aceea ce mâncăm în odaie, căci la mestecat, amestecăm întotdeauna mâncarea cu aerul, – şi aerul curat influențează cu totul altfel asupra mistuirii, decât aerul stricat al odăii.

După cum am spus mai sus, alimentele cele mai uşoare de mistuit, sunt cele mai folositoare corpului. Supra-hrănirea sau reaua mistuire se produc *foarte greu* în urma unei hrane uşoare de mistuit. Chestiunea e deci, de a hotărî mai întâi care e hrana cea mai uşoară de mistuit, şi care, prin urmare ne dă mai multă putere de viață. Răspunsul la această întrebare, atât de întinsă şi atât de controversată, e aşa de simplu pe cât de natural şi se poate rezuma în cele ce urmează.

Toate alimentele, pe care le găsim bune şi care *ne fac poftă de mâncare în starea lor naturală*, sunt totdeauna *cele mai uşoare de mistuit şi cele care ne dau mai multă putere de viață*. Toate alimentele, care şi-au pierdut starea lor naturală, adică alimentele *fierte, afumate*, *sărate*, sau *puse în oțet,* nu mai sunt aşa uşoare de mistuit şi nu ne mai dau aceeaşi putere de viață ca hrana naturală, chiar dacă aceste preparări fac ca mâncărurile să nu fie supuse repede stricăciunii. Din toate alimentele *preparate* şi *fierte*, cele mai *uşoare* de mistuit sunt acelea, care sunt preparate sau fierte *cât se poate de simplu*, cât mai puțin sărate şi cât mai lipsite de mirodenii. *Alimentele lichide*, de pildă supa sau băuturi, ca berea, vinul, cacao şi altele, sunt cu mult mai *grele de mistuit*, decât alimentele *naturale*

solide, care trebuie mestecate; de aceea prea marea întrebuințare de alimente lichide aduce, în cele din urmă, o dilatare a stomacului şi tulburarea mistuirii.

Toate alimentele care *ne dezgustă în forma lor naturală*, ne fac întotdeauna rău, chiar dacă ar fi gustoase în starea lor fiartă sau preparată. În prima linie, carnea intră în rândul acestor alimente. Nimănuia nu i-ar trece prin gând să muşte dintr-un bou viu sau să mănânce came crudă de oaie. Prepararea cărnii înşeală numai instinctul nostru şi simțul nostru natural, dar niciodată nu vom putea face folositoare materiile care dezgustau mai înainte instinctul, mirosul şi gustul nostru.

Voi adăuga observațiunile următoare la aceste principii fundamentale ale hrănirii potrivită naturii:

Toate alimentele sunt mai uşoare de mistuit şi mai dătătoare de putere în starea lor crudă, decât în starea lor coaptă. Instinctul natural şi nestricat nu se înşeală în privința asta niciodată. E destul să observăm ființele viețuitoare, al căror instinct nu e stricat, şi vom vedea că ele mănâncă mai bucuros lucrurile necoapte, decât cele coapte. Vedem animalele căutând prin livezi iarba cea mai fragedă şi mai puțin coaptă şi nepăscând iarba trecută decât atunci când n-au alta. Noi înşine mâncăm mai bucuros legumele fragede, decât cele trecute. Tot astfel poamele sunt mai uşoare de mistuit când sunt crude sau pe jumătate coapte, decât când sunt coapte cu desăvârşire. Cine a avut prilejul să observe pe adevărații prieteni ai naturii, care se hrănesc mai mult cu poame, a putut vedea, că ei aleg mai mult poamele pe jumătate coapte.

Din nenorocire, părerea generală e că poama crudă e vătămătoare sănătății, fiindcă produce urdinare[51], colici şi dizenterie. Asta e o mare greşeală. Fără îndoială, că acela care e obişnuit să mănânce carne şi care din întâmplare mănâncă poame verzi sau alte poame necoapte, capătă uşor urdinare. Dar aceasta nu e decât o dovadă sigură de mistuirea extraordinar de uşoară a poamelor crude. Într-adevăr, orice hrană, care se poate mistui repede şi uşor, e mai repede prefăcută prin actul de fermentație al mistuirii, decât orice altă hrană mai grea de mistuit. Dacă în organele mistuitoare se găsesc alimente mai grele de prefăcut sau de fermentat, ele sunt aşa de mult influențate de actul de fermentație grabnică a poamelor crude, că intră şi ele mai repede în descompunere şi în fermentație. Cu acest chip se naşte *urdinarea*, de care lumea se sperie pe nedrept. O astfel de urdinare, scapă adeseori corpul de o mare parte din materiile străine şi asta e o adevărată binefacere pentru organism. (Vezi alte amănunte în această privință la capitolul bolilor de stomac).

Vedem de asemenea, cum câinii îngrăşați de stăpânii lor printr-o prea multă hrană, mănâncă, adeseori, iarbă, un aliment care n-a fost lăsat carnivorului de către natură. Dar dacă întrebăm pentru ce câinele mănâncă iarbă, un singur răspuns e cu putință, acela că instinctul său îi spune că iarba foarte uşoară de mistuit poate să grăbească mistuirea lui tulburată, printr-o prea multă hrană.

Dacă întâlnim bolnavi, care suferă de stomac sau a căror mistuire nu vrea să se îndrepte, n-avem decât să-i sfătuim să mănânce poame crude în loc de coapte, până când stomacul se va împuternici iarăşi, pentru a putea mistui poamele coapte.

Ca şi poamele, tot aşa şi cerealele sunt foarte uşoare de mistuit; asta atârnă însă de modelul de preparare şi de felul în care le mâncăm. Ele sunt mai uşoare de mistuit în stare naturală, adică în grăunțe întregi. Dinții au atunci o muncă mai mare, pentru a le sfărâma şi tocmai salivația îmbelşugată este condiția cea mai însemnată pentru mistuirea lor. Dar cerealele pot fi mâncate în starea lor naturală numai de un om, care are dantura completă. Toți aceia, care nu mai au dantura completă – şi aceştia sunt desigur cei mai mulți – nu pot îndeplini această muncă, căci dantura nu-i ajută, dar pot foarte bine să mestece grăunțele uruite. Grâul uruit este deci, un aliment foarte însemnat pentru cei greu bolnavi şi trebuie să se dea întotdeauna ca hrană bolnavilor, care nu pot suporta încă pâinea de grâu uruit. În cazul acesta, făina de grâu uruit, împreună cu poamele crude, aduce servicii minunate şi dacă starea bolnavului se poate încă îmbunătăți, întrebuințarea acestor alimente îl va face curând sănătos. Sub forma pâinii de grâu uruit (pâine de Graham), cerealele nu mai sunt aşa uşoare de mistuit ca sub celelalte forme de mai sus. Dar, din toate felurile de pâine, pâinea de Graham (vezi rețeta mai la vale) e cea mai uşoară de mistuit. Pentru cele mai multe soiuri de pâine nu se întrebuințează decât miezul alb şi făinos al bobului de grâu, pe când cojile slujesc mai întotdeauna pentru alte trebuințe. Această preparare a grâului dă o făina foarte fină, dar orice pâine preparată astfel, e deja cu mult mai grea de mistuit, decât pâinea de Graham, căci prin lipsa de tărâțe stomacul se încuie, de aceea tocmai tărâțele fac pâinea de Graham aşa de uşoară.

[51] diaree

Dar, vă voi aduce încă un exemplu luat din natură. Ştim cu toţii, că ovăzul este o minunată hrană pentru cai. Dar, câteva încercări ne vor arăta însemnătatea formei sub care trebuie dat ovăzul calului, pentru a-i fi de folos. Dacă dăm calului ovăz amestecat cu paie tăiate, forma aceasta e cea mai uşoară de mistuit şi cea mai hrănitoare. Dar dacă dăm calului ovăz curat fără paie tăiate, hrana aceasta e prea grasă. Dacă-i dăm acum alte cereale, de pildă grâu sau secară, fără a mai adaugă paie tăiate, mistuirea va arăta numaidecât, că această hrană e şi mai grasă decât ovăzul curat. Dar, greutatea mistuirii se dovedeşte şi mai lămurit, dacă dăm calului ovăz curăţit de coji. Calul se îngraşă repede, se leneveşte şi suferă de încuiere de stomac.

Tocmai cojile sau tărâţele grânelor uşurează mistuirea. Cu cât bobul are mai multă coji, cu atât e mai uşor de mistuit. Dintre toate grânele, ovăzul are mai multe coji, de aceea prieşte cailor mai mult decât grâul sau secara, care au mai puţine coji. Cojile sau tărâţele fac bolul, ca să zicem aşa, mai slab. Ovăzul, amestecat cu paie tăiate, e mai uşor de mistuit fiindcă paiele au aproape aceleaşi proprietăţi ca tărâţele, adică ajută să micşoreze grăsimea bolului. În balega cailor găsim părţi de coji sau de paie tăiate, fără nici o schimbare aparentă. Să nu credem prin aceasta, cum din nenorocire fac mulţi adeseori, că paiele sunt o sarcină zadarnică pentru mistuirea calului, pe care ar fi mai bine să i-o luăm. Asta ar fi o mare greşeală, care ar vătăma mistuirea şi sănătatea calului. Calul are nevoie tocmai de sarcina asta aparentă, pentru mistuirea lui normală. Cojile sau tărâţele sunt tot atât de trebuincioase ca şi miezul bobului. Mistuirea normală e cu neputinţă, fără aflarea acestor două elemente. Cea mai priincioasă formă pentru mistuire este tocmai aceea sub care *natura ne prezintă bobul* şi numai o minte slabă nu poate vedea lucrul acesta şi se apucă să perfecţioneze şi să îndrepteze natura. Din nenorocire, natura nu e de fel susceptibilă la perfecţionări. Ori de câte ori omul vrea să o corijeze, lucrează în paguba lui.

Tot ce e adevărat pentru cal, e adevărat pentru toate celelalte fiinţe vieţuitoare, ca şi pentru om. Forma sub care omul ia hrana sa, este deci foarte însemnată. Auzi pe unii spunând adeseori: „Nu pot să mistuiesc legumele, căci îmi pricinuiesc prea multe vânturi, etc.”. Asta atârnă foarte puţin de legume, dar în mare parte numai de modul de preparare. Sub forma strivită sau sub forma de supă, cum se mănâncă astăzi mai pretutindeni, legumele sunt foarte grele de mistuit şi nu trebuie să se mire nimeni, că ele turbură mistuirea. Mai ales sub forma de supă, ele fac foarte rău, căci ajung în stomac fără să fie mestecate îndestul şi deci nu mai pot fi mistuite. Dacă, dimpotrivă, luăm aceeaşi cantitate de mazăre, pe care am fi mâncat-o mai înainte la o mâncare sub formă de supă şi dacă o fierbem sub o altă formă, cu foarte puţină apă, aşa ca mazărea fiartă să nu mai aibă apă şi să păstreze forma boabelor naturale, vom mânca abia a treia parte din ce ar fi trebuit să înghiţim sub formă de supă şi vom vedea că această mică cantitate, deşi mâncată cu coji cu tot, nu ne cade greu şi ne întăreşte mai mult decât supa. Dar cantitatea, pe care am putea-o mânca, ar fi şi mai mică, dacă am încerca să mâncăm legumele cu coji, în stare crudă. Sub această formă, a treia parte din cantitatea de mai sus, ne-ar aduce cu prisos acelaşi folos.

Am cunoscut un muncitor, care, silit de împrejurări, nu mâncase timp de aproape trei luni, decât un pumn de mazăre crudă, pe zi. Omul acesta îmi vorbea cu o adevărată plăcere de această parte a vieţii şi stăruia mai ales asupra împrejurării, că-i trebuiau adeseori ceasuri întregi, pentru a muia boabele de mazăre în gură, ca să le poată mesteca. Cu toată această hrană foarte săracă, el rămăsese tot aşa de sănătos, ca în orice altă împrejurare a vieţii sale. De aci se vede lămurit, că alimentele în starea lor naturală sunt cele mai hrănitoare. De aci mai vedem, că marele principiu al naturii: „a produce cele mai mari efecte prin mijloacele cele mai simple şi mai mici”, se înfăţişează şi în chestiunea hranei, în chipul cel mai vădit

Fiecare va putea deci, de acum înainte, de a-se feri de supra-hrănire. Bine înţeles, că nu e cu putinţă de a hotărî într-un mod uniform pentru toţi oamenii şi pentru toţi bolnavii, ce trebuie să mănânce şi cât să mănânce, pentru a împiedica supra-hrănirea. Nu se găsesc doi bolnavi, la care mistuirea să fie cu desăvârşire de o potrivă, aşa că niciodată nu se poate hotărî de mai înainte cantitatea şi forma hranei. Fiecare trebuie să-şi aleagă singur, ce-i prieşte mai bine. E de ajuns să afle numai diferitele grade de mistuire ale alimentelor.

Nici asupra procesului de mistuire nu ne dă şcoala medicală modernă un punct sigur de reazăm. Chiar cele mai minunate descoperiri ale chimiei, care şi-au luat drumul lor prin retorte, prin cumpene şi prin alte aparate, sunt pentru noua ştiinţă de vindecare absolut fără nici o însemnătate.

Mistuirea este ea însăşi un act de fermentaţie în corp. Prin această fermentaţie, mâncărurile ce intră în corpul vieţuitor se prefac în alte materii cu totul deosebite. Din ele corpul îşi însuşeşte atât cât se

poate însuşi. Toate mâncărurile, care prin prepararea noastră sunt influențate în fermentația lor, sau a căror fermentație o împiedicăm noi fie prin sărat, zaharisire sau fierbere, ajung mai grele de mistuit, adică pot fi însuşite mai greu de corp. Împiedicate în însuşirea lor de a fermenta, ele au nevoie atunci de mai multă vreme, pentru a intra în fermentația neapărat trebuincioasă mistuirii. Cu alte cuvinte, ele stau în canalul de mistuire mai mult decât ar trebui, de unde se naşte în corp o stare de fermentație mai urcată şi prin urmare o temperatură mai ridicată. Marea căldură, ce se naşte prin această împrejurare înăuntrul corpului, întăreşte şi înnegreşte în cele din urmă mâncarea măcinată în mațe.

Se ştie că mistuirea începe deja în gură, o dată cu scuipatul, cu care se amestecă mâncarea. În urmă, mâncărurile ajung în stomac, unde amestecate cu zemurile stomacului, sunt frământate cu desăvârşire. Cu acest chip ele intră deja în fermentația care le schimbă cu desăvârşire. În mațe, această fermentație creşte din ce în ce, prin amestecarea mai departe cu alte zemuri mistuitoare ale stomacului.

Aceea ce nu e trebuincios corpului se dă iarăşi afară prin maț şi prin rinichi. Nu rareori observăm, că animalele mistuiesc în scurtă vreme o hrană ce ni s-ar părea cu neputință de mistuit, oase, pietricele sau bucățele de moloz (cum se găsesc de obicei în pipota găinilor). Dacă cercetăm excrementele acestor animale, nu găsim nici urmă de pietricele sau de oase. În schimb, însă, observăm adeseori la oameni, că mâncărurile rămân uneori în canalul de mistuire opt zile şi mai mult. Asta dă prilej unei stări de fermentație neobişnuită. Gazele, ce se dezvoltă din această fermentație şi care n-au întru nimic de a face cu construcția corpului, sunt împinse spre piele, prin care ies sub formă de sudoare sau prin altă parte sub formă de vânturi. Aceste vânturi nu trebuie să le împiedicăm, în nici un caz, dacă nu vrem să aducem vătămare corpului.

Normală e mistuirea atunci când excrementele apar ca o masă *moale*, cafenie deschisă, care, acoperită cu un strat cleios arată şi mai lămurit alunecuşul feluritelor zemuri cleioase ale corpului. Excrementele trebuie să părăsească corpul în forma cârnatului, fără să murdărească câtuşi de puțin corpul. Acest lucru îl observăm la toate animalele sănătoase. Tot aşa trebuie să fie şi la omul sănătos. Mațul şezutului este aşa de bine construit la capăt că poate da afară excrementele unei mistuiri normale, fără a murdări corpul. Hârtia Klossett (hârtia higienică) este o cucerire a *omenirii suferinde*. Oamenii *sănătoşi* n-au nevoie de ea. Pe urmă, excrementele nu trebuie să aibă niciodată un miros greu, *neplăcut şi respingător*. În cazul acesta, trebuie să se fi petrecut în corp o fermentație mai mult sau mai puțin neobişnuită.

În urma acestor lămuriri, pricepem acea stare, pe care o numim *încuierea stomacului, constipație*; mâncărurile măcinate rămân uscate şi tari în mațele uscate şi nu pot să meargă nici încoace, nici încolo. Fermentația însă, merge nemicşorată înainte. Ea lasă masa măcinată şi uscată să-şi schimbe forma şi înlesneşte o dezvoltare foarte mare de gaze, din care pricină gazele încep să umble prin corp. Apăsarea dinăuntru, încordarea pricinuită de fermentație le împinge afară, către extremități şi către piele. Dacă cea din urmă nu mai funcționează regulat, materiile străine, sub formă de gaze, nu mai găsesc nici o ieşire şi încep să se aşeze sub piele. În sfârşit, pielea funcționează şi mai neregulat. Ea dobândeşte o temperatură mai rece ca de obicei. Apoi vasele sanguinare, cele mai fine, sunt atât de apăsate şi astupate cu materii străine, că sângele sănătos, care singur încălzeşte pielea, nu mai poate ajunge până la periferia din afară a corpului. De aci urmează, că pielea capătă o *culoare palidă*. De obicei, pielea capătă culoarea aşa numită: „de cadavru” (vezi amănunte asupra clorozei, la capitolul respectiv), dar asta atârnă şi de calitatea materiilor străine şi a sângelui. Cantități mari de materii urinare, în sânge, înroşesc pielea, pe când ea de obicei îşi arată starea bolnăvicioasă prin culoarea galbenă, cafenie sau vânătă. Temperatura de afară mai rece, în opoziție cu căldura dinăuntru, ajută întărirea materiilor străine adunate sub formă de gaze, care prin apăsarea dinăuntru şi răceala din afară sunt strânse şi apăsate şi umplu astfel partea din afară a corpului. Astfel, se naşte acea stare, care schimbă formele corpului, şi pe care noi o numim *încărcarea cu materii străine*. Gradul ei se poate cunoaşte numai prin noua mea diagnoză, adică prin ştiința expresiunii figurii. În acelaşi fel se nasc toate durerile de cap, de ochi, de urechi, bolile de creier, bolile minții şi altele. Prin cunoaşterea acestui fapt sigur se dezleagă deodată o grea problemă în tratarea omenirii suferinde şi cu ea se dovedeşte zădărnicia şi neputința acelei direcțiuni medicale, care, în vindecarea bolilor se întemeiază numai pe tratamentul local. Dacă pielea funcționează încă bine şi dacă materiile străine, ce se grămădesc spre ea, pot fi încă date afară, nemistuirea poate fi încă multă vreme îndurată.

E vrednic de remarcat aceea ce lumea înțelege astăzi prin mistuirea normală. Adeseori ne e dat să auzim: „mistuirea mea e cât se poate de bună, pot să mănânc atâtea muşchiuri, pot să beau atâtea

pahare cu vin, fără ca mistuirea să se turbure câtuşi de puţin. Toate îmi plac de minune, am o poftă de mâncare zdravănă". Toate astea pot fi adevărate, dar tot în felul ăsta auzi pe unul spunând, că fumatul a zece ţigări pe zi nu-l vatămă, că-i priesc de minune. Tot aşa se întâmplă şi cu celelalte pofte pomenite mai sus. Tutunul este şi rămâne o otravă pentru corp, oricât de mult acesta ar îndura nicotină. La început, stomacul sănătos se revoltează întotdeauna împotriva fumatului. Abia mai târziu, după ce printr-o maltratare zilnică s-a slăbit şi s-a moleşit, nu se mai împotriveşte fumatului. Corpul căznit neîncetat, cu alungarea nicotinei, e vătămat, bine înţeles, în mistuirea lui normală. Tot aşa e şi cu mâncarea şi cu beutura. Un stomac cu desăvârşire sănătos nu îndură cea mai mică hrană nepotrivită. Prin râgâire, îngreunare, arsură în gât, şi altele, ne arată, că i se pretinde prea mult. Un stomac mai slăbit, îndură în aparenţă tot, adică nu mai are putere de a se împotrivi unei hrane nepriincioase. Cu alte cuvinte, el şi-a pierdut simţul natural, instinctul natural. În sfârşit mâncărurile părăsesc corpul fără să fie mistuite îndeajuns şi fără ca corpul să tragă vreun folos din ele.

Gradul de hrănire al feluritelor alimente se poate dovedi *numai şi numai după plăcerea de mistuire a stomacului şi după felul cum sunt însuşite de corp*, iar nu după materiile hrănitoare ce conţin. Pâinea de Graham, poame crude, legume şi prăjituri de făină, preparate numai cu apă, fără grăsime, zahăr şi sare, cuprind, după cum se ştie, mult mai multe materii hrănitoare şi mai asimilabile pentru corp decât cel mai bun vin, cea mai scumpă carne, ouă sau brânză. Aceste din urmă alimente sunt alcătuite, după analizele chimice, din aceleaşi materii, din care se compune, în aparenţă, corpul omenesc. Dar pot oare chimiştii noştri, cu mijloacele lor încă neîndestulătoare, să măsoare şi să taxeze puterea de asimilare a organelor noastre de mistuire, sau pot ei să hotărască gradul de mistuire al fiecărui aliment pentru corpul fiecăruia din noi? Sunt ei mai ales în stare, aşa cum sunt, lipsiţi de orice mijloace de observare, să-şi închipuiască actul de fermentaţie al mistuirii, într-un corp *viu* şi *sănătos*?

Corpul omenesc e în stare să-şi fabrice singur, din alimentele cele mai simple, cum sunt cerealele, toate acele materii pe care chimia le priveşte ca neapărat trebuincioase pentru construcţia lui. Se poate spune, cu drept cuvânt, că atâta vreme cât mistuirea e normală, corpul are şi el înăuntrul lui o întreagă grupă de ramuri de fabricaţie, pentru prefacerea produselor sale de mistuire, precum o fabrică de oţet, o fabrică de alcool, o fabrică de zahăr, o fabrică de materii colorate, şi altele, şi toate într-un mod aşa de perfect ca nicăieri aiurea. Ştim, de pildă, cum grăunţele de cereale, pe care le mâncăm în pâinea de Graham, după ce sunt înmuiate de scuipat şi mestecate, se acresc imediat, pe dată ce ajung în stomac. Prin procesul mistuirii, alcoolul, zahărul şi aşa mai departe, se prefac, producând toate materiile hrănitore trebuincioase corpului, *dar care nu pot fi adevărate şi asimilabile pentru corp, decât numai atunci, când acesta şi le fabrică singur, prin grăunţele de cereale*. Acele părţi ale grăuntelui care nu pot fi însuşite de corp, sunt date afară într-o formă şi într-o culoare hotărâtă.

Deşi mulţi nu vor să creadă dovezile, pe care le aduc eu, totuşi, numărul din ce în ce mai mare al bolilor, nu pledează în favorul progresului ştiinţei medicale. Aceasta ne dă şi măsura pentru dreapta judecare a şcolii medicale. Câţi nu s-au lăsat să fie înşelaţi de învăţăturile false ale şcolii medicale, câţi n-au călcat, în buna lor credinţă, legile naturii? Călcarea acestor legi e însă pedepsită! Urmarea naturală e boala şi suferinţa de tot felul.

Nu pot să nu atrag atenţia cititorilor asupra unui fragment dintr-o scrisoare, pe care am primit-o dintr-o ţară depărtată, din Honolulu, de la un misionar entuziast. Iată ce-mi scrie el, cuvânt cu cuvânt: „Înainte de a face cunoştinţa Albilor, indigenii se hrăneau numai cu Poi (mâncare naţională din Honolulu, rădăcină de Taro, care e foarte hrănitoare, amestecată cu apă şi făcută terci), apoi cu banane şi alte fructe şi luau ca băutură numai apă curată. Ei trăiau, aşadar, potrivit cu natura şi erau adevăraţi uriaşi, plini de putere şi de sănătate. Atunci (aşa continuă el în scrisoarea sa), veniră Albii în ţară şi învăţară pe indigeni, că numai carnea dă putere şi numai băuturile alcoolice, mai ales rachiul, întăresc corpul. Nu trecu mult şi cea dintâi vită fu tăiată, iar vânzarea rachiului îşi răspândi „binefacerile" ei. În tabela istorică Havaieză se pomeneşte chiar care era căpetenia Havaieză, care la 18 Mai 1819 s-a despărţit pe faţă de felul de viaţă de mai înainte. În cele din urmă mâncarea de porc a ajuns mâncare naţională şi rachiul, băutură naţională, *dar cu ce urmări!* Cei mai mulţi indigeni (Ka-naki) suferă de spuzeală de piele precum şi de astmă şi chiar bolile de sex s-au răspândit foarte mult printre ei, au predispoziţii către lepră, care deja a secerat mulţi până acum".

Vedem aşadar, cum indigenii s-au îmbolnăvit o dată cu schimbarea felului de viaţă, pe care le-o adusese civilizaţia, atât de mult lăudată. Şi acesta e un punct, care rămâne un semn de întrebare, faţă cu teoriile de hrănire ale şcolii medicale moderne. Clima călduroasă a ţărilor tropicale a priit foarte mult bolii, care a ajuns numaidecât acută, pe când în clima noastră rece ea se iveşte mai încet, dar cronică.

Reproduc aici o conferință a domnului E. Hering, preşedintele societății vegetarienilor din Lipsca, conferință în care acest orator aduce această dovadă într-un chip remarcabil.

Prin două organe introducem noi materiile în corpul nostru: prin plămâni şi prin stomac[52]. Natura aşează o sentinelă înaintea fiecărui din aceste organe, nasul pentru plămâni, limba pentru stomac. Din nenorocire, experiența ne dovedeşte, că aceste sentinele pot fi înşelate. Fără îndoială, aerul de munte e cea mai bună hrană pentru plămânii noştri şi mirosul nostru e cu desăvârşire mulțumit când respirăm acest aer. Acela care se mişcă totdeauna în acest aer curat, nu poate rămâne nici o dată ceasuri întregi într-o odaie plină de fum, căci mirosul său îl previne la fiece respirare. Dar dacă şederea într-un asemenea loc se prelungeşte, mirosul se slăbeşte din ce în ce mai mult şi sfârşeşte prin a nu se mai împotrivi. Mirosul se obişnuieşte aşa de mult cu fumul, încât ajunge să-i placă. El se strică, şi-i trebuie câtăva vreme, pentru a se dezbăra de poftele lui ispititoare.

Dar fiindcă noi respirăm de 16 – 20 ori pe minut, urmările supărătoare ale introducerii directe a materiilor străine se simt foarte repede şi judecata trebuie numaidecât să intervie, când mirosul ne trădează.

Lucrul stă şi mai rău cu limba, pe care din nenorocire avem obiceiul să o corupem încă din copilărie şi de care nu mai suntem siguri la urmă. Ştim cu toții, cum se poate strica gustul prin obiceiurile noastre. Totuşi e de multă însemnătate de a nu introduce în corp decât o hrană potrivită, căci orice aliment împotriva naturii cuprinde materii, care nu trebuie să intre în corp şi aduce germenii bine cunoscuți ai tuturor bolilor. Regimul potrivit cu natura formează deci una din părțile esențiale ale noii ştiințe de vindecare, fără doctorii şi fără operații.

Să studiem deci această chestiune: „Care e dieta potrivită naturii?"

De vreme ce nu ne mai încredem în limba noastră şi în mirosul nostru, trebuie să dobândim o siguranță în această privință, prin ajutorul observațiilor şi concluziilor exacte.

Această chestiune, în toată întinderea ei, ține de ştiințele naturale şi o putem dezlega numai prin metoda de inducție, singura admisă de ştiințele naturale, adică prin judecata de la un lucru particular la altul general. Pentru asta se cere să îndeplinim trei condiții principale:

1. să adunăm observații,
2. să tragem din ele concluzii,
3. să facem încercări.

Domeniul de observație este enorm şi nimeni nu poate să-l studieze în toate părțile lui. Ne vom mulțumi deci, cu câteva excursiuni, aşa cum am face, de pildă, să cunoaştem flora Germaniei.

Domeniul în chestiune, pentru dovedirea unei forme oarecare a hrănirii, este aşa de vast că trebuie să ne restrângem, pe cât e cu putință, încă de la început, altfel ar trebui să ne ocupăm cu modul de hrănire al tuturor ființelor organice. Pentru a trage concluzii şi pentru a dobândi dovezi convingătoare, ne va fi de ajuns să ne ocupăm mai ales, de lumea animalelor superioare, care ne interesează mai de aproape. Îmi închipuiesc că, sunt cunoscute toate principiile, asupra căror suntem deja înțeleşi şi care reies limpede din experiență sau care sunt dovedite în chip sigur. Cea dintâi privire aruncată asupra ființelor viețuitoare, ne arată că ele trebuie neapărat să se hrănească, dar că sunt mărginite în alegerea hranei. Planta, care creşte pe pământul sărat de pe malul mării, se ofileşte şi piere înăuntrul țării, planta care creşte şi se dezvoltă pe un pământ uscat şi nisipos, se usucă în pământul din grădină, planta, care creşte în pământul bogat în humă, se usucă într-un pământ nisipos.

Găsim acelaşi fenomen, foarte bătător la ochi, în regnul animal. Animalele se pot clasa chiar după modul lor de hrănire. Orice om ştie să împartă mamiferele în carnivore şi în ierbivore. Dar această împărțire e aşa de superficială, că nu ne poate mulțumi. Privind lucrul mai de aproape, vedem numaidecât, că trebuie să despărțim insectivorele, de carnivorele propriu zise şi că ierbivorele se împart în ierbivore propriu zise, şi în frugivore. Găsim apoi printre ele un mic număr de omnivore. Observația trebuie să se întindă în diferite clase, asupra organelor care slujesc la hrănire. Aceste organe arată felul de hrănire în chip aşa de sigur, că se poate cunoaşte chiar după scheletul animalului. Vom studia mai întâi *dinții, canalul mistuitor, organele simțurilor*, care cârmuiesc animalul în hrănirea sa şi în sfârşit *hrănirea prăsilei*. Vom întreprinde deci aceste patru excursiuni în domeniul deja îngrădit şi vom alătura observațiunile noastre.

Sunt trei feluri de dinți: *câineştii*, tăietorii şi *măselarii*.

[52] Introducerea materiilor prin vaccinarea lichidelor este cu desăvârşire împotriva naturii, de aceea are mai întotdeauna urmări supărătoare

Dinții tăietori (incisivi) ai animalelor sălbatice sunt foarte puțin dezvoltați şi nu slujesc aproape la nimic, pe când câineştii sunt foarte lungi. Ei întrec cu mult ceilalți dinți şi le trebuie un loc special, în rândul dinților opuşi, pentru a încăpea. Ei sunt ascuțiți, netezi şi puțini aduşi. Ei nu sunt buni de mestecat, dar slujesc foarte mult, pentru a apuca şi a ține prada. La animalele sălbatice îi cunoaştem sub numele de dinți de pradă – şi vedem că animalele se slujesc de ei tocmai pentru scopul ăsta. Dar, pentru a măcina carnea, ele se slujesc de măselari, care sunt toți ascuțiți. Vârfurile lor nu se întâlnesc deloc, dar sunt aşezați foarte aproape unul de altui, aşa că nu sunt despărțiți decât prin fibrele muşchiulare. Mişcarea laterală a fălcilor de jos ar fi supărătoare şi de aceea nici nu e cu putință la animalele feroce. De aci urmează, că nu pot executa mişcarea de mestecare şi putem vedea zilnic, ce greu le e câinilor să fărâme bucățelele de pâine, pe care le înghit aproape fără a le mesteca.

La ierbivore, dinții tăietori sunt foarte dezvoltați. Ei le slujesc să taie iarba şi plantele. Câineştii sunt de obicei stricați şi uneori dezvoltați pentru a sluji de arme, ca la elefanți. Măselarii sunt lați în partea de sus şi smălțuiți numai de o parte. Ei sunt foarte potriviți pentru zdrobirea şi măcinarea alimentelor.

Nu sunt multe frugivore, cele mai însemnate pentru noi sunt maimuțele, a căror conformație se apropie de aceea a omului. Dantura cea mai uniformă o găsim, la frugivore. Dinții au aproape aceeaşi înălțime, numai câineştii întrec puțin pe ceilalți, dar totuşi prea puțin pentru a sluji la aceeaşi întrebuințare ca la animalele sălbatice. Ei au forma conică, dar trunchiată sus, aşa că nu pot să slujească de pradă. Ei sunt fără îndoială, destinați pentru o mare muncă şi se ştie că maimuțele fac gimnastică uimitoare cu aceşti dinți. Măselarii acestor animale sunt acoperiți în partea de sus, cu dungi smălțuite şi fiindcă falca de jos se poate mişca foarte mult într-o parte şi într-alta, activitatea dinților se aseamănă cu aceea a măcinatului. E de multă însemnătate de a observa că nici un măselar nu e ascuțit în partea de sus şi că nici unul, prin urmare, nu e potrivit pentru mestecarea cărnii. Asta e cu atât mai vrednic de observat, cu cât omnivorele, în rândul cărora nu pot fi trecuți cu adevărat decât urşii, au măselari ascuțiți şi măselari lați. Omnivorele ca şi animalele sălbatice au dinții câineşti încovoiați, fără de care n-ar putea apuca hrana lor animală, dar dinții lor tăietori se aseamănă cu aceia ai frugivorelor.

Cu care din aceste danturi se aseamănă dantura omului? Se poate vedea numaidecât şi fără osteneală, că ea se potriveşte cu aceea a frugivorelor. Dinții câineşti ai omului nu ating nici o dată înălțimea dinților câineşti ai frugivorelor şi întrec foarte puțin sau deloc ceilalți dar asta nu e o deosebire esențială. Adeseori s-a tras încheiere din singura aflare a dinților câineşti, că şi omul e făcut pentru hrana animală, dar această încheiere n-ar fi dreaptă decât dacă dinții câineşti ai omului ar putea să îndeplinească acelaşi scop ca ai animalelor sălbatice şi dacă am avea cel puțin, ca urşii, câțiva măselari potriviți pentru spintecarea cărnii.

Iată încheierile ce trebuie să tragem, din observațiunile noastre:

1-iu – dantura omului nu se aseamănă deloc cu aceea a carnivorelor, prin urmare omul nu e carnivor;

2-lea – dantura omului nu se potriveşte cu aceea a ierbivorelor, prin urmare omul nu e ierbivor;

3-lea – dantura omului nu se potriveşte cu aceea a omnivorelor, prin urmare nu e omnivor;

4-lea – dantura omului se aseamănă aproape cu desăvârşire cu aceea a frugivorelor, care se apropie de om, prin urmare omul este frugivor.

Concluzia falsă pomenită mai sus, se trage adeseori şi sub forma următoare: „După dantura lui, omul nu e nici carnivor nici erbivor, el ține linia de mijloc, deci e şi carnivor şi ierbivor". Nici nu merită să ne dăm osteneala cu această încheiere, căci ea cade înaintea logicei. Noțiunea de: „linie de mijloc" e foarte generală şi nehotărâtă, pentru a fi întrebuințată într-o demonstrație ştiințifică; nu ne putem face o idee hotărâtă de această noțiune, decât în matematică.

Să facem acuma a doua excursiune în bogatul nostru domeniu de observații şi să îndreptăm atențiunea noastră asupra canalului mistuitor al animalelor. Animalele sălbatice au stomacul mic şi aproape rotund; canalul lor intestinal e de 3–5 ori mai lung decât corpul lor, socotind lungimea corpului de la deschizătura gurii şi până la locul unde începe coada. Ierbivorele, mai ales cele rumegătoare, au stomacul foarte întins şi compus: canalul intestinal, e de 20 – 28 de ori mai lung decât corpul. Stomacul frugivorelor este puțin mai larg decât acela al carnivorelor şi are un apendice care se poate numi un al doilea stomac. Canalul intestinal al frugivorelor e de 10 – 12 ori mai lung decât corpul. În lucrările anatomice întâlnim adeseori părerea că matul omului e de 3 - 5 ori mai lung decât corpul şi că prin urmare, e făcut mai ales pentru hrana animală. Asta ar însemna să învinovățim natura de o contradicție grosolană, fiindcă a făcut pe om omnivor, judecând după dinți şi după părerea generală şi apoi carnivor, judecând după conformația canalului său mistuitor. Dar această contrazicere aparentă se lămureşte în chipul cel mai sigur. S-a socotit lungimea corpului omului, distanța între vârful canalului şi vârful picioarelor, dar nu s-a ținut în seamă că pentru a fi drept în toate cazurile de comparații, trebuia să se

măsoare numai distanța între deschizătura gurii şi locul unde sfârşeşte şira spinării. Încheierea anatomiştilor este deci o încheiere falsă. Lungimea canalului intestinal al omului este de 5 – 8 metri, 50 centimetri, după mărimea insului, iar distanța între deschizătura gurii şi extremitatea şirei spinării este de 50 – 80 centimetri, aşa că împărțind, găsim canalul intestinal aproape de zece ori mai lung decât corpul. Aşa că, pentru a doua oară, ajungem la încheierea că omul e un frugivor.

Să facem acum a treia excursiune şi să studiem simțurile, care ne îndreaptă spre alimentele noastre. Animalele sunt cârmuite în hrănirea lor mai ales de miros şi de văz, care întărâtă în ele dorința de hrană. Dacă animalul sălbatec găseşte urma vreunui vânat, ochii lui scânteiază, îi ia urma, apucă prada dintr-o săritură îndrăzneață şi linge cu lăcomie sângele care țâşneşte, toate astea îl mulțumesc, fără îndoială; ierbivorul trece liniştit pe lângă celelalte creaturi şi dacă împrejurări extraordinare îl silesc să atace o altă creatură, nu e nici o dată întărâtat de mirosul lui ca să mănânce carne şi nici nu atinge hrana lui, când e pătată de sânge. Mirosul şi văzul îl îndreaptă spre plante şi spre iarbă, care se potrivesc cu gustul lui. Observăm cu desăvârşire acelaşi lucru la frugivore, care sunt îndreptate de simțurile lor către fructele copacilor sau ale câmpurilor.

Cum se poartă simțurile omului? Mirosul şi văzul nostru ne poftesc vreodată să omorâm un bou? Copilul, care n-a auzit nici odată de tăierea vitelor, dar care a mâncat deja carne, se gândeşte el vreodată, văzând un bou gras: „Ce mai bucată pentru mine?". Numai stabilind în spiritul nostru sau în mintea noastră o împreunare de idei între animalele viețuitoare şi friptura ce ni se aduce la masă, putem avea asemenea gânduri, dar natura nu le-a pus în mintea noastră.

Simțurile noastre au adevărată groază de tăierea vitelor şi carnea proaspătă nu place nici gustului, nici văzului. De ce se zidesc întotdeauna abatoarele afară din oraş? De ce e oprit în multe oraşe de a transporta carnea în căruțe descoperite? Poate fi numită carnea o hrană potrivită naturii, dacă văzul şi mirosul nostru au groază de ea? Înainte de a o mânca, trebuie să o facem plăcută mirosului şi chiar gustului, preparând-o în felurite chipuri, afară numai dacă simțurile nu sunt prea mult stricate. Mirosul fructelor e dimpotrivă foarte plăcut şi nu e numai o întâmplare, că raportorii expozițiilor de fructe îşi exprimă regulat senzația lor, prin această frază stereotipă: „Îți lasă gura apă, la vederea acestor fructe!". Pot adăuga aici, că cerealele au şi ele un miros plăcut, deşi slab, şi că sunt bune chiar crude. Toată producerea şi prepararația lor n-are nimic respingător şi nu degeaba s-a numit „fericit" omul de câmp. Aşa tragem a treia încheiere, că omul prin natura lui e fără îndoială frugivor.

Dacă în a patra noastră excursiune avem în vedere măsurile, pe care le-a luat natura pentru conservarea speciei, observațiile sunt cu mult mai grele. Toate creaturile primesc, odată cu intrarea lor în viață, o hrană, care înlesneşte grabnica lor dezvoltare. Laptele mamei este, fără îndoială, singurul aliment natural, pentru copilul care se naşte. Dar, observăm că foarte multe mame nu pot să-şi împlinească datoriile lor cele mai sfinte, fiindcă organismul lor nu mai e în stare de a produce hrana copilului. Asta e foarte rău, fiindcă copiii pierd, încă din primele lor zile, adevărata măsură a impresiunii simțurilor, căci hrana artificială nu poate să înlocuiască niciodată cu desăvârşire hrana naturală. Observațiunile noastre ne arată, că femeile avute, care se hrănesc mai ales cu carne, sufăr mai adeseori de această lipsă de hrană naturală şi de aceea sunt de multe ori nevoite să ia doici de la țară, unde se mănâncă foarte puțină carne. De obicei, aceste doici mănâncă atunci din masa familiei şi ele pierd adeseori după câtă-va vreme condițiile trebuincioase pentru a înlocui pe mama copilului. Pe vapoare se dă mamelor, care alăptează copiii lor, cremă de ovăz, căci țâțele lor s-ar întări, dacă ar mânca hrana animală, ce se obişnuieşte pe vapor.

Din aceste observațiuni putem trage încheierea, că, carnea nu ajută decât foarte puțin sau chiar deloc, pentru producerea laptelui mame[53]. În felul acesta ajungem pentru a patra oară, la încheierea că omul e lăsat de natură să se hrănească cu fructe.

Dacă încheierea noastră e dreaptă, urmează neapărat, că cei mai mulți oameni s-au depărtat mai mult sau mai puțin de hrana lor naturală. Creaturile s-au depărtat de hrana lor naturală! Asta pare aproape monstruos şi cere încă o confirmare. E cu putință ca alte creaturi să se abată tot astfel de la hrana lor naturală şi care sunt urmările? Trebuie să rezolvăm această chestie intermediară, înainte de a urma drumul nostru.

Ştim bine că pisicile şi câinii se obişnuiesc cu hrana vegetală, dar mai putem da exemple de animale, care se obişnuiesc cu hrana animală. Am avut prilejul de a observa un caz foarte interesant: o

[53] Prin asta nu vrem să pretindem ca orice mamă vegetariană poate alăpta copilul ei: pentru asta trebuie un anume grad de sănătate, ce nu se poate căpăta de azi pe mâine.

familie crescuse o tânără căprioara, care se împrietenise numaidecât cu câinele de casă. Căprioara vedea adeseori pe câine, lipăind supa lui grasă şi încercă îndată să-i ție tovărăşie. La început întorcea cu dezgust capul, ori de câte ori băga limba în supă, dar tot încercând, se deprinse, şi după câteva săptămâni, lipăia cu plăcere supa tovarăşului ei. După câteva alte săptămâni putea deja să mănânce carne şi în cele din urmă îi plăcea carnea mai mult decât hrana ei naturală. Urmările nu întârziară de a se arăta, căprioara căzu bolnavă şi muri înainte de a atinge vârsta de un an. Voi adăuga că această căprioară nu era ținută închisă şi că putea să umble prin grădină şi prin pădure.

Ştim iarăşi că maimuțele în captivitate se obişnuiesc uşor cu hrana animală, dar că mor de oftică, de obicei după un an sau doi. Aceasta se atribuie de obicei climei, dar, deoarece celelalte animale ale țărilor tropicale se aclimatizează foarte uşor la noi, putem admite că numai hrana împotriva naturii este cea dintâi pricină a acestei morți înainte de vreme, aceea ce s-a dovedit prin încercările cele mai recente.

E lucru deci sigur, că animalele pot să se abată de la hrana lor naturală, şi părerea că o mare parte a omenirii a renunțat şi ea la hrana ei naturală, câştigă mult în probabilitate. Dar dacă e aşa, urmările trebuie să fie văzute şi pentru noi şi trebuie să se ivească sau să se fi ivit deja boli din pricina asta.

Dacă întrebăm pe oameni să ne spună, în conştiința lor, câți dintre ei n-au avut niciodată nevoie de un doctor, cred că n-o să găsim decât un număr foarte mic. Şi, câți sunt care mor de bătrânețe? Cazurile sunt aşa de rare, că jurnalele se grăbesc întotdeauna să le anunțe. Într-adevăr se găsesc foarte puțini oameni, care să n-aibă deloc materii străine în corpul lor. În general populația de la țară, mai mult frugivoră, dar netrăind încă într-un fel cu totul potrivit naturii, e mult mai fericită în aceasta privință; dacă aerul curat joacă un mare rol, hrana însă joacă rolul de căpetenie. Fără îndoială, că reaua stare sanitară a omului atârnă şi de alte condiții, dar putem recunoaşte că hrana este cea dintâi condiție printr-un exemplu luat din lumea animalelor. Animalele din grajduri trăiesc în condițiile higienice cele mai detestabile, ce se pot închipui. Ele sunt nevoite să respire necontenit gazele, ce se ridică din excrementele lor şi sunt împiedicate mai întotdeauna de a se mişca în libertate. Trebuie neapărat ca ele să fie bolnave şi se poate spune că vita tăiată nu e niciodată cu desăvârşire sănătoasă; dar, cu toate aceste condiții higienice detestabile, nu sunt atâtea boli printre aceste animale, câte sunt printre oameni, deşi aceştia se pot îngriji cu mult mai bine, în toate privințele. Pricina de căpetenie este deci, hrana.

Am ajuns în sfârşit, la ultima încheiere, aceea de a dovedi prin *experiențe* soliditatea concluziilor noastre. Sunt mai ales două obiecțiuni a căror valoare trebuie să o studiem, în acelaşi timp. Cea dintâi este că omul, a cărui organizație este superioară, nu trebuie să fie supus aceloraşi condiții ca celelalte creaturi, care-i sunt inferioare, şi a doua obiecție este că printr-o îndelungată întrebuințare a hranei animale, corpul s-a adaptat acestei hrane, aproape în înțelesul teoriei lui Darwin. Această a doua obiecție se subîmparte în două afirmări: mai întâi, că genul omenesc a trecut deja prin acest proces de adaptare şi apoi că adulții, cel puțin, n-ar putea să se abată fără primejdie.

Toate aceste chestiuni nu pot fi limpezite decât prin experiențe şi anume prin experiențe făcute asupra copiilor şi asupra adulților. Dar asemenea, încercări au fost deja făcute în mare număr şi vă voi înfățişa în linii generale rezultatele. Copiii unei mari serii de familii au fost hrăniți fără carne şi întotdeauna mi-am făcut o datorie de a observa dezvoltarea acestor copii. Pot afirma în conştiință, că aceste încercări au dat rezultate cu desăvârşire favorabile regimului vegetarian. Aceşti copii se dezvoltă minunat de bine la fizic şi la moral, aproape fără excepție, dezvoltarea morală e minunată din punctul de vedere al inteligenței, al voinței şi al inimii.

Asta mă îndeamnă să mai adaug câteva cuvinte asupra educării morale. Această chestiune e într-adevăr plină de actualitate şi zilnic se aud plângeri asupra imoralității tinerimii. Dar, care e principalul duşman al moralei? Întrebați pe preoții tuturor religiilor, pe toți filozofii şi pe toți moraliştii. Răspunsul e acelaşi: „Patimile senzuale". S-a dat multă osteneală pentru a le înăbuşi, dar s-au întrebuințat multă vreme mijloace împotriva naturii, cum ar fi posturile exagerate, sechestrarea în mănăstiri şi altele, dar toate astea fără succes îndestulător. Pedagogul trebuie să lucreze ca şi generalul, care biruieşte mai repede şi mai sigur duşmanul, împiedicându-l de a-şi aşeza armata în ordine de bătaie. Îndată ce pedagogul izbuteşte să împiedice dezvoltarea patimilor senzuale, a înlăturat deja duşmanul principal al moralei. Un puternic mijloc, pentru acest sfârşit, este o hrană neexcitantă, sau vegetariană. Experiențele au dovedit adevărul acestor afirmări şi faptul acesta e aşa de însemnat, că nu se poate stărui îndestul asupra lui.

Potolirea patimilor senzuale şi liniştea sufletească care izvorăsc de aci, sunt temelia sigură a unei minunate culturi intelectuale. Orice psiholog ştie, că mulțumirea e, fără îndoială, cea mai priincioasă pentru munca intelectuală, pentru limpezimea minții şi a judecatei. Ori, această stare nu poate fi adusă în nici un fel aşa de bine, ca prin hrănirea vegetariană.

Cu toată plăcerea ce aş avea de a urma înainte cu aceste cugetări, trebuie să mă opresc pentru a nu abuza prea mult de atenția dumneavoastră. Trebuie să aruncăm încă o privire asupra experiențelor făcute la adulți. Sunt foarte mulți dintre aceştia şi chiar noi aceştia, reprezentanții regimului potrivit cu natura, suntem subiectele acestor experiențe. Rezultatele dobândite de noi le exprimăm cât se poate de lămurit, rămânând credincioşi partizani ai acestui regim. Nu trebuie să pierdem din vedere, în acelaşi timp, că cei mai mulți vegetarieni n-au îmbrățişat acest sistem decât *siliți de boli grele*. Dar, dacă aceşti vegetarieni sunt fericiți de a-şi fi recâştigat sănătatea lor prin acest regim, nu se poate cere ca ei să poată fi sănătatea în picioare, mulți izbutesc, alții însă nu. Dacă un Teodor Hahn, a fost pe marginea mormântului, pe când era de 29 de ani şi doctorii îi declaraseră că orice vindecare era cu neputință şi dacă el s-a întremat destul de bine printr-un regim potrivit cu natura şi a putut trăi încă 30 de ani, experiența a dovedit, desigur, foloasele acestui regim. Eşti foarte ciudat impresionat când adversarii îți strigă atunci cu un glas triumfător: „Uite, n-a trăit decât 59 de ani!". În mica sa broşură întitulată: „Lucruri vechi şi noi asupra regimului vegetarian", Alfred von Seefeld a adunat un mare număr de cazuri interesante, în care doctorii nevegetarieni şi prin urmare nepartizani ai sistemului, au vindecat şi vindecă bolile prin regimul vegetarian.

Noua ştiință de vindecare, fără doctorii şi fără operații, a găsit că hrana neexcitantă şi potrivită naturii e absolut trebuincioasă pentru orice vindecare radicală. Experiența a dovedit neîncetat că succesele sunt totdeauna mai grabnice, când bolnavul urmează regimul neexcitant cel mai riguros. Toți aceia, care nu se pot hotărî să renunțe la fierturi şi la spirtoase, obțin succese cu mult mai încet, pentru că introduc mereu noi materii străine în corp, pe care trebuie să le dea afară din nou. Aceste persoane nu se vor scăpa niciodată de predispoziția lor către boală.

Persoanele aproape sănătoase sunt mai curând în stare de a încărca corpul lor cu această muncă, cu toate că asta nu e niciodată în folosul lor, dar aceia care voiesc să ajungă sănătoşi au nevoie de toată puterea lor de viață pentru a da afară materiile morbide.

Hrana mixtă, ce se obişnuieşte în zilele noastre, ne explică de altminteri, de ce bolile şi infirmitățile se ivesc pretutindeni.

Dar acum, o să mă întrebați cu mai multă stăruință: „Ce trebuie să mâncăm, ce trebuie să bem?". În ce priveşte băutura trebuie să revenim la domeniile noastre de observații. Nu există nici o altă ființă ca omul, care să caute prin instinct un alt lichid decât apa, pentru a-şi potoli setea. E de observat că animalele beau mai bucuros întotdeauna apa curgătore a râurilor şi a pâraielor decât apa izvoarelor sau apa care izvorăşte din stânci; – şi, într-adevăr, apa care a fost expusă la soare şi care curge pe pietricele e mai bună decât apa proaspătă de izvor. Animalele care mănâncă o hrană apoasă, beau de altminteri foarte puțin, şi însuşi omul are rareori sete când se hrăneşte cu fructe; dar, când are nevoie de băut, tot apa e şi pentru el singura băutură cu adevărat potrivită naturii. Apele amestecate cu siropuri de fructe îl invită să bea mai mult decât trebuie, cel puțin atunci când sunt foarte zaharisite. Cine vrea, deci, să se vindece, trebuie să se mărginească numai şi numai la băutura ce ne-a fost hărăzită de natură şi să nu-şi potolească setea decât cu apă.

Dar, ce trebuie să mâncăm? Natura ne-a indicat fructele, deci, această hrană e potrivită cu natura. Toate fructele arborilor, toate cerealele, toate boabele şi toate legumele, care nu dezgustează nici vederea, nici gustul nostru, dar care, dimpotrivă, măgulesc aceste simțuri, pot să ne slujească de hrană. Aceste produse ale naturii le găsim în cantitate îndestulătoare în toate ținuturile şi în toate zonele, cel mult dacă lipsesc în regiunile de gheață. Dar aceste regiuni nu sunt deloc lăsate pentru a fi locuite de oameni, de aceea locuitorii acestor regiuni sunt degenerați la fizic şi la moral.

Aceste daruri ale naturii trebuie să le mâncăm în starea lor naturală, pe cât e cu putință, lucru ce nu putem face întotdeauna, din cauza numeroaselor degenerări (mai ales a dinților) la care am fost supuşi. Dar, trebuie să ne ferim, pe cât e cu putință, de toate suplimentele şi de toate extractele artificiale, căci orice hrană concentrată e împotriva naturii, deoarece natura nu ne-o arată nicăieri. Trebuie de asemenea, să ne ferim de sosurile picante şi chiar de zahăr şi de sare, pe cât e cu putință.

Fierberea alimentelor se face astăzi, mai întotdeauna în mod greşit. Se aruncă de obicei apa, care a servit la fiertul legumelor şi care cuprinde o mare cantitate de materii hrănitoare şi apoi se mănâncă legumele care au pierdut tăria lor principală. Acesta e un procedeu cu desăvârşire greşit

Trebuie să fierbem legumele cu cât se poate mai puțină apă, sau într-o oală cu aburi, lăsând înăuntru toată apa cu care a fiert. Puteți găsi toate mâncărurile acestei diete în cărțile de bucătărie vegetariană.

Dar, ar fi o greşeală de a crede că fiecare din alimentele, care sunt în aceste cărți, pot fi recomandate bolnavilor. Acela care are o mână bolnavă nu poate lucra în chip normal, tot astfel, stomacul bolnav nu poate să mistuiască în chip normal. Ne arată el însuşi ce poate face. Îndată ce se ivesc râgâieli, îngreunări, vânturi, acrimi sau o neregularitate oarecare, e semn că bolnavul a mâncat prea mult sau a mâncat ceva care nu trebuia să mănânce. Bolnavul va găsi numaidecât aceea ce-i face bine, dacă se observă cu de-amănuntul. Dacă o mestecă bine, pâinea de grâu uruit va fi pentru el, la început, tot ce poate fi mai bun, dacă nu o va mai putea suporta, va putea să mănânce chiar cu multă înlesnire grâu uruit, căci el nu se poate înghiți decât atunci când e înmuiat cu desăvârşire de scuipat, aşa că bolnavul nu se poate teme, că va mânca prea mult. Chibzuiala în mâncare este de cea mai mare însemnătate pentru bolnavi, după alegerea alimentelor potrivite. Hrana cea mai potrivită e vătămătoare, dacă se mănâncă mai mult decât trebuie!!…

Vom înşira aci ca aliment pentru bolnavi arpacaşul de ovăz, pe cât se poate nepreparat, sau preparat foarte îngroşat, cu cât mai puțină sare şi lapte proaspăt nefiert. De altminteri, laptele nu trebuie să se ia decât proaspăt, iar nu fiert. Dar, trebuie să ne încredințăm mai întâi că n-are miros respingător, că nu e rău la gust şi că nu pricinuieşte neplăceri. Dacă are aceste defecte, nu e bun pentru hrănire. Să nu se creadă, că laptele se face mai bun prin fierbere. Laptele fiert e cu mult mai greu de mistuit, căci fermentează mai cu greu şi materiile nesănătoase nu sunt nimicite prin fierbere, ci ele rămân dimpotrivă în lapte ca şi mai înainte. Laptele fiert nu ajută decât foarte puțin la hrănire şi cel mult îngraşă pe om, dar el nu poate întări bolnavul. Se pot mânca fructe proaspete după masă. Pentru a varia puțin hrana, cu toate că asta nu e de trebuință, vom înşira: orezul, arpacaşul, grişul, etc., care se pot prepara mai bine, adăugând legume verzi, conopide, anghinare sau fructe uscate în cuptor, care le dă un gust plăcut. Omul sănătos, sau aproape sănătos, poate alege multe alimente şi se va încredința de asta frunzărind chiar şi doar una din cărțile de bucătărie vegetariană.

Dar, pentru a înlătura orice neînțelegere, vă voi mai reaminti că cei greu bolnavi şi, mai ales cei care mistuiesc cu greu, nu trebuie să mănânce decât hrana cea mai simplă, aceea pe care trebuie s-o mestece, adică grâu uruit şi fructe. Nu e îngăduit de a ține socoteală de gustul limbii, decât numai după ce sănătatea s-a îndreptat.

„Dar, ce lucru e bun?", o să mă întrebați. De unde vine plăcerea mâncării? Ea izvorăşte din farmecul, pe care alimentele îl exercită asupra nervilor limbii. Acest farmec se aseamănă cu farmecul obişnuit şi ne place, dacă se potriveşte cu acest farmec cunoscut.

Acest farmec poate fi puțin mai mare, prin excepție, şi atunci ne dă o plăcere deosebită. Dar dacă acest farmec mai mare se iveşte adeseori, sfârşim prin a ne obişnui cu el şi farmecul deosebit dispare. De aceea, îndată ce ne am obişnuit cu plăcerile rafinate, ele ne dau întocmai atâta plăcere, ca plăcerile simple şi ieftine de altă dată, care mai aveau avantajul de a nu zgudui nervii cu o furie nefolositoare, pentru a le face o impresie plăcută.

Să vă mai reamintesc încă urmările pomenite la începutul acestei conferințe? O hrană împotriva naturii a încărcat corpul omenesc cu materii străine, hrana potrivită naturii n-aduce asemenea materii în corp, cel puțin atunci când e bine mistuită şi când nu e luată peste măsură. Dacă izbutim a da afară materiile străine, regimul potrivit naturii ne dă garanția că vom putea trăi sănătoşi, dacă nu vom neglija cu desăvârşire şi celelalte condiții higienice.

Sfârşesc exprimând dorința ca, conferința de astăzi,să invite pe fiecare a cerceta şi a încerca, ca să se poată cunoaşte din ce în ce mai mult, în popor, ce mare binefacere e un regim potrivit naturii, pentru fiecare om în particular, pentru familia şi pentru națiunea întreagă.

Pâine de Graham

Instrucțiuni pentru a prepara o pâine bună de grâu uruit – pâine de Graham[54].

Probată de Louis Kuhne de la 1868.

Pentru a face două pâini mijlocii, se ia 1 ¼ kg de grâu uruit sau orice alte grăunțe uruite (în țările tropicale, porumb uruit cu făină de grâu, sau orez uruit şi altele) şi se pune într-o strachină, vărsându-se ¾ litri apă rece şi amestecându-se amândouă bine. Apa rece o socotesc mai folositoare decât cea caldă, căci experiența dovedeşte, că apa caldă face pâinea să fermenteze mai uşor decât apa rece şi pâinea ajungând astfel puțin mai uşoară, pierde din gust şi din puterea ei de hrănire.

Aluatul se împarte după aceea în două părți de o potrivă[55], se formează din fiecare o pâine lungueață, se aşează fiecare pe o lespede de țiglă uscată şi presărată cu făina de grâu uruit, apoi se potriveşte bine suprafața pâinii cu apă şi se aşează fiecare pâine cu lespedea ei pe un ghiveci de flori, în cuptorul bine încălzit.

În cuptor nu mai trebuie să fie altceva decât pâinea, în timpul cât se coace.

Căldura cuptorului trebuie să fie întreținută egală, printr-un foc bun, dar nu prea tare.

După o jumătate de ceas, în care timp nu trebuie să se deschidă cuptorul, se întorc pâinile cu fața spre fundul cuptorului.

După o altă jumătate de ceas se observă, dacă coaja de deasupra e deja destul de tare şi atunci se întorc pâinile cu partea de jos în sus, căci de obicei sunt încă moi dedesubt.

Pâinile trebuie să se coacă, până când sună a gol, când loveşti cu degetul în mijloc. De obicei mai trebuie încă o jumătate de ceas.

Atunci se poate şti cu siguranță, că pâinea e destul de coaptă şi coaja nu e prea tare.

Supa de grâu uruit

Instrucțiuni pentru prepararea supei de grâu uruit.

Într-o farfurie de supă se amestecă, în puțină apă rece, o lingură plină de grâu uruit, până când se face ca un fel de terci. Se varsă acest terci în apa care fierbe şi se lasă să fiarbă încă câteva minute, amestecând-o neîncetat. Sare şi unt puțin, sau chiar deloc. Supa aceasta are un gust minunat, dacă e presărata cu stafide mărunte.

Instrucțiuni pentru alegerea unei hrane potrivită cu natura.

Dimineața: pâine de grâu uruit şi fructe, sau supă de grâu uruit cu pâine, sau arpacaş de ovăz cu fructe şi pâine. Lapte, numai nefiert.

La prânz: dacă se ia supă, să fie bine îngroşată, sau mâncări făinoase, fierte până s-au îngroşat, de orez, arpacaş, griş, arpacaş de ovăz numai cu apă şi ceva unt, poate şi cu puține fructe, sau/şi legume: mazăre, bob, linte, toate proaspete şi fierte numai cu puțină apă până se îngroaşe şi cu puțină caprilemă şi maghiran, sau orice altă legumă, după țară şi după sezon; compot sau fructe proaspete, pâine de grâu uruit.

Seara: pâine de grâu uruit şi poame (crude sau coapte), sau supă îngroşată de făină sau de grâu uruit, cu pâine şi fructe.

Câteva rețete simple de bucătărie

[54] Toți aceea care sunt fără familie şi care n-au bucătărie, se pot sluji de aparatul ce l-am construit de curând, cu ajutorul căruia oricine îşi poate coace pâinea lui de Graham, căci aparatul acesta se încălzeşte numai cu spirt ca şi oalele aparatului meu de băi de aburi. Pâinea se coace în acest aparat în trei sferturi de ceas şi e de calitate minunată.

[55] egale

Varză roşie cu mere

Se taie în felii subțiri şi lungi, o căpățână măricică de varză roşie şi se opăreşte pe jumătate, cu puțină apă fiartă (ca la o ceaşcă); pe urmă se adaugă 4 – 6 mere acre, tăiate în felii rotunde mici, puțină sare şi puțin unt. Apoi se opăresc toate acoperite, până când nu mai rămâne apă (chiar fără sare şi unt sunt gustoase). Pentru trei persoane.

Varză albă cu pătlăgele roşii

Se taie şi se fierbe, pe jumătate, o varză albă în acelaşi fel ca varza roşie, apoi se adaugă o jumătate de ceaşcă de bulion de pătlăgele roşii, sau 4 – 10 pătlăgele roşii, după mărime, trecute prin sită, ceva sare şi unt, precum şi 6 – 8 cartofi cruzi, curățați de coji, tăiați numai în două, aşezați deasupra şi opăriți, fără a se amesteca mai departe.

Această mâncare e, de asemenea, gustoasă chiar fără unt şi fără sare. Cine n-are pătlăgele roşii să ia caprilemă. Rețetă pentru 3 persoane.

Spanac cu cartofi

Spanacul se curăță şi se spală de mai multe ori, se toacă şi se opăreşte cu foarte puțină apă, ceva unt şi sare şi câțiva cartofi cruzi. Dacă mai rămâne puțin sos, se mai adaugă o lingură de grâu uruit.

Varză nemțească cu arpacaş de ovăz

Varza se curăță şi se taie în bucățele, se spală şi se pune la foc cu apă, cam la două ceşti. Îndată ce e puțin moale, se amestecă ceva sare şi unt şi o jumătate de ceaşcă de arpacaş de ovăz, apoi se fierbe, până când arpacaşul se umflă.

Morcovi cu cartofi

5 – 8 morcovi (după mărime) se taie în bucățele şi se opăresc, cam cu o ceaşcă de apă, apoi se aşează deasupra 6 – 8 cartofi cruzi, curățați de coji şi tăiați în două şi se fierbe cu ceva sare şi unt. Are gust chiar fără sare şi unt. Rețetă pentru 3 persoane.

Gulii cu cartofi

O gulie galbenă mai mare se taie felii, se opăreşte cu 1 – 1½ ceaşcă apă, se adaugă ceva sare şi unt şi apoi se opăreşte bine, împreună cu 6 – 8 cartofi cruzi curățați Are gust chiar şi fără sare şi unt (trei persoane). Mâncarea aceasta şi cea precedentă, pot fi fierte la un loc şi atunci capătă un gust minunat.

Orez cu mere

Se pisează 1/4 de kg. orez şi 4 – 8 mere tăiate felii, peste care se adaugă 4 ceşcuțe cu apă. Se obține astfel un terci gustos. Ceva sare şi unt se poate adăuga, cu toate că nu e nevoie; (trei persoane).

Mâncare simplă de orez

Terciul de orez de mai sus se amestecă cu 125 g stafide mărunte şi se coc toate la un loc, într-un vas presărat cu unt şi cu coji de pâine pisată.

Fasole cu pătlăgele roşii

Cu o seară mai înainte, se pune în apă rece, ca să se moaie, un sfert de kg fasole şi dimineața se aşează la foc cu atâta apă, cât trebuie să acopere boabele. Îndată ce s-au înmuiat, se adaugă ca la 1/2 ceaşcă bulion de pătlăgele roşii sau 5 – 10 pătlăgele roşii trecute prin sită, ceva unt şi sare (cu toate că e gustoasă şi fără acestea) şi se lasă să stea în cuptorul cald al maşinii, 1–2 ceasuri. Dacă va mai avea zeamă, se adaugă încă o lingură de grâu uruit, ca să se îngroaşe. Cui nu-i plac pătlăgele roşii, să ia maghiran. (Ajunge pentru două persoane)

Bob cu mere

Se scot ațele de la bob, se fărâmă fiecare bob, se fierbe în apă, apoi se adaugă mere acre sau crude, tăiate felii, pătrunjel tăiat sau ceapă, precum şi ceva sare şi unt. Dacă mâncarea e încă zemoasă, se mai pune şi grâu uruit, pentru îngroşare.

Linte cu prune

Un sfert de kg de linte se pune de cu seara în apă, apoi se fierbe cu vreo 30 de prune în puțină apă, până când seacă de tot. Se poate adăuga şi ceva sare şi unt, cu toate că nu e nevoie; (trei persoane).

Mânătărci cu cartofi

Mânătărcile se taie în bucățele, se spală şi se opăresc, adăogându-se pătrunjel sau puțină ceapă tăiată. Se adaugă ceva sare şi unt şi sosul se îngroaşe cu două linguri de grâu uruit. Cartofii se coc cu coajă, se curăță, se taie în bucățele şi se amestecă cu sosul. Apoi se coace încă odată totul la un loc şi se mai lasă să stea cald, câtăva vreme.

Salată de sfecle roşii

Sfeclele roşii se spală şi se coc în cuptorul maşinii, pe o lespede de țiglă. Apoi se curăță, se taie în bucățele şi se prepară cu zeamă de lămâie.

Salată de lăptuci

Salata de lăptuci se curăță, se spală şi se prepară cu ceva untdelemn, zeamă de lămâie (nu esență) şi cu puțin zahăr, după plăcere.

Salata de cartofi cu mere

Câțiva cartofi copți cu coajă se curăță şi se taie în felii. Apoi se taie iarăşi în felii subțiri câteva mere acrişoare şi se amestecă toate la un loc, cu ceva untdelemn şi zeamă de lămâie.

Mazăre sau linte în forma cea mai uşoară de mistuit

Se pune de cu seara în apă, mazărea sau lintea necurățată. A doua zi, se varsă într-o oală, dar aşa ca apa să nu treacă mult peste boabe. Se fierbe cu ceva sare (cât se poate mai puțină) şi maghiran. Mazărea sau lintea se fierbe apoi până seacă de tot. În felul acesta mazărea şi lintea îşi păstrează forma lor potrivită şi sunt mai hrănitoare şi mai uşoare de mistuit decât dacă s-ar slei sau s-ar adăuga untură.

Găluşte de cartofi

Se fierbe un kg de cartofi de Braşov (făinoşi), apoi se lasă să se răcească, în urmă se rade pe răzătoare. Două franzelуțe se taie în bucățele şi se prăjesc în unt apoi se amestecă cu un ou, cu cartofi raşi pe răzătoare şi cu ceva făină de grâu uruit sau altă făină. În urmă se formează cu mâna găluşte rotunde de mărimea unui măr. Apoi se tăvălesc prin făină (de grâu uruit sau altă făină) şi se fierb vreo 10 minute în apă în clocote. Dar, să se bage de seamă, să nu se topească găluştele. În urmă se adaugă orice sos de fructe, chiar sos de ceapă sau de unt. Pentru 2 persoane.

Partea a doua

Bolile de nervi şi bolile psihice – originea, natura şi vindecarea lor. Insomnia

Pricina uniformă a tuturor bolilor ne dă şi pentru bolile de nervi, ca şi pentru bolile minții, temelia nestrămutată. În veacul nostru, veacul al nouăsprezecelea, care nu s-a numit pe nedrept veacul bolilor nervoase, acestea din urmă se ivesc sub mii de forme. Lumea îşi bate capul cu numirile lor, cercetează natura, caută să cunoască pricina naşterii tuturor acestor boli, pentru că în cele din urmă să poată ajunge la un tratament, pe cât e cu putința mai nimerit.

Nervozitatea, neurastenia, nevralgia, hipochondria, histeria, nebunia, bolile minții şi paralizia au ajuns în timpul nostru cuvinte la ordinea zilei, afară de multe alte simptome nervoase, care întemeindu-se pe aceeaşi temelie, pot fi alăturate pe lângă bolile de mai sus.

Odată cu apariția acestor simptome nervoase, care dau foarte mult de gândit, se ivesc mereu alte forme exterioare noi. Aceste forme exterioare nu alcătuiesc însă, în orice caz, un punct singur de reazăm pentru adevărata cunoaştere a naturii tuturor bolilor acestea. Dacă examinăm însă, starea lăuntrică a celor pătimaşi (suferinzi) de aceste boli, găsim întotdeauna o nemulțumire lăuntrică, o tulburare lăuntrică; bolnavii de nervi simt inconştient şi nehotărât boala, fără a putea găsi pricina ei, fără a voi să mărturisească chiar boala.

Vedem, de pildă, că unul e peste fire de vorbăreț, pe când altul se deosebeşte printr-un mutism exagerat sau printr-o tăcere particulară. Mulți suferă de insomnie, alții dau dovezi de o activitate febrilă şi neobosită, sau dimpotrivă, de o lenevire nestăpânită.

Unul e chinuit neîncetat de gânduri de sinucidere, fiindcă se crede de prisos şi e dezgustat de toată lumea; colo vedem un milionar, care e chinuit zilnic de grija traiului şi e pretutindeni urmărit de acest gând. Unora le tremură tot corpul, alții sunt – dimpotrivă, paralizați de tot corpul, sau numai de partea asta sau cealaltă, ori de cutare sau cutare membru. Aci se adaugă manifestațiile nesfârşit de felurite şi, adeseori, contrazicătoare ale maniei şi ale nebuniei, a căror formă cea mai primejdioasă e paralizia[56]. Vedem apoi, că aceste boli împiedecă pe oameni, mai mult sau mai puțin, în exercițiul normal al funcțiunii lor. Unul e adus de bolile nervoase în aşa hal, că nu mai poate fi stăpân pe membrele lui, pe când altul nu mai poate fi stăpân pe gândurile lui, pe manifestările voinței şi ale gândurilor lui. Dacă vom observa sutele de bolnavi de nervi, abia vom găsi doi, ale căror simptome exterioare să fie cu desăvârşire aceleaşi, aşa de felurit se manifestă aceste boli. Nu e deci, de mirare, dacă aceste simptome aşa de felurite n-au putut da şcolii medicale moderne un punct de reazăm sigur, pentru adevărata cunoaştere, pentru adevărata numire şi vindecare a bolilor de nervi. Administrarea doctoriilor n-a putut aduce în toate bolile acestea nici uşurare, nici vindecare, chiar dacă s-a obținut o paralizie (liniştire) trecătoare a nervilor.

E foarte mare greşeală, aceea de a crede că însăşi doctoria lucrează, nu e doctoria, ci corpul care lucrează într-un fel sau altul şi care caută să se scape de materiile străine vătămătoare.

În anume caz îşi manifestă printr-un spor de activitate intenția vădită de a se scăpa cu forța de otrava ce e vătămătoare, asta se întâmplă ori de câte ori doctoriile sunt administrate în doze aşa de mici, că nu pot paraliza încă organismul. Dar, la luarea dozelor mari (alopatice) a otrăvurilor doctoriceşti, se arătă urmele lămurite ale paraliziei. Cu acest chip se paralizează şi sforțările de vindecare ale corpului (boli acute) şi semnele exterioare ale bolilor lui cronice. Aşa se lămureşte cum aceste boli dispar pentru câtăva vreme şi reapar iarăşi mai târziu, dacă sunt tratate în mod alopatic. La început sunt năbuşite prin paralizia nervilor, în urmă, după ce slăbiciunea corpului a trecut, reapar iarăşi. Otrăvuri medicale tari, luate în doze mari, paralizează corpul aşa de mult, că moare, în doze mai mici paralizia aceasta n-aduce moartea, ci doar o vătămare a întregului organism.

[56] catatonia

De aceea eu susțin, că multe boli de nervi sunt provocate chiar de medicamente, care la început au fost întrebuințate pentru vindecarea unei boli uşoare. Când medicamentele sunt administrate în doze şi mai mici, paralizia corpului se transformă, în aparența, într-o stare contrarie.

Printr-o sforțare grabnică, corpul caută să se scape de otravă şi luptă cu o stăruință disperată, pentru înlăturarea acesteia. Dar asta nu e decât un început al paraliziei lui şi nimic mai mult.

Întrucât priveşte vindecarea acestor boli de nervi, ştiința, atât de lăudată a şcolii medicale moderne, stă cu mâinile în sân şi aproape nu ştie ce să facă în fața lor. Odată sfătuieşte schimbarea aerului, altă dată distracții prin călătorii sau alte asemenea parigorii[57] nevătămătoare. Chiar dacă aceste mijloace ar fi de vreun ajutor trecător, de fapt, însă, ele dovedesc şi mai lămurit că şcoala medicală de astăzi cunoaşte încă foarte puțin pricinile şi natura acestor boli. Dar, neputința acestei şcoli se arată la lumina zilei, când e vorba de tratamentul acestor boli, căci adeseori mărturiseşte că nu poate face nimic. Această mărturisire cinstită a celor mai iluştri reprezentanți ai ei, e făcută de nevoie; aceasta însă, nu ajută, în orice caz, pentru a ridica în ochii lumii această metodă de vindecare. Aceea ce era nepriceput şi cu neputință şcolii medicale şi reprezentanților ei, s-a lămurit şi s-a făcut cu putință prin noua metodă, fără doctorii. Rapoartele mele asupra vindecărilor, precum şi scrisorile originale de mulțumire şi de recunoştință ale unui mic număr din bolnavii mei vorbesc mai lămurit şi mai doveditor decât orice alte demonstrații ştiințifice şi teoretice. Să-mi fie deci, îngăduit de a mă mărgini aici asupra câtorva puncte esențiale.

Fiecare ştie, că sunt două feluri de nervi în corpul omenesc, unii care sunt supuşi voinței noastre, alții care, independent de voința noastră, întrețin activitatea respirației, mistuirii, şi circulației sângelui. Dacă pretind acum, că toate bolile, pricinuite prin încărcarea corpului cu materii străine, sunt şi boli nervoase, o să li se pară multora ciudat în primul moment. Lucrul stă astfel: orice boală, care s-a dezvoltat, nu se bagă de seamă decât atunci, când stânjeneşte într-un fel oarecare corpul şi mintea noastră, în funcțiunile lor normale sau când le pricinuieşte dureri. Dar asta presupune întotdeauna o stare de boală destul de înaintată, care acum – din fericire – se poate cunoaşte uşor şi lămurit prin ajutorul ştiinței expresiunii figurii. Ştim iarăşi, că nu se poate închipui o boală, fără aflarea materiilor străine în corp. Dar, orice grămădire de materii străine în corp nimiceşte nu numai diferitele organe, dar tot aşa de mult şi nervii, care sunt legați cu organele sau cu părțile corpului încărcate, sau cu nervii, care întrețin funcțiunea lor regulată. Tocmai prin faptul, că aceste conducătoare de nervi se îmbolnăvesc, simțim şi noi boala. Observatorul superficial e cârmuit în judecata lui numai de nervii, care sunt supuşi voinței insului şi de bolile care ating numai organele, ce stau sub controlul permanent al nervilor supuşi voinței noastre.

Şi, pentru a vorbi de acele boli, care împiedecă respirarea, circulația sângelui şi mistuirea noastră, trebuie să spunem că ele se bagă de seamă cu mult mai greu şi mai încet. Şi la aceste boli sunt tot nervii atinşi de boală, care ne fac să simțim aceste suferințe. Aceşti nervi nu sunt supuşi voinței noastre, totuşi de activitatea lor normala atârnă şi funcționarea regulată a organelor nesupuse voinței noastre, precum plămânii, inima, stomacul, rinichii, intestinele, beşica[58]. Niciodată nu vom putea simți o tulburare de mistuire, o boală de rinichi, de beşică, de inimă, de plămâni şi de stomac, înainte ca nervii corespunzători să fie şi ei aşa de mult încărcați cu materii străine, că activitatea lor regulată nu mai e cu putință. Fiecare din bolile de mai sus cuprinde deci, totdeauna, în sine, aceeaşi boală de nervi, aşa că o tulburare a mistuirii e cu neputință fără o tulburare a nervilor mistuirii.

După cum v-am apus mai înainte, mistuirea normală este cea dintâi condiție pentru păstrarea sănătății corpului, căci ați văzut doară, că toate materiile străine nemoştenite nu ajung în corp, decât printr-o mistuire neîndestulătoare. Orice boală şi cu ea orice boală de nervi, trebuie deci, atribuită unei mistuiri turburate, sau moştenirii genetice. Dar, asta e şi pricina comună a tuturor bolilor. Când corpul are destulă putere de viață, încearcă printr-o boală acută (criză de vindecare) a se scăpa de materiile străine. Când, însă, corpul nu mai are atâta putere de viață, se ivesc acele cazuri de boli cronice (latente), care nu se sfârşesc niciodată, ci, cel mult, îşi schimbă forma şi care, în cele din urmă, ating ultima lor dezvoltare tristă în bolile de nervi şi bolile minții. Bolile nervoase nu sunt altceva decât suferințele cronice (latente) ale corpului, oricare ar fi simptomele lor.

[57] Mângâiere, consolare

[58] vezica urinară

În toate bolile nervoase, ca şi în toate celelalte boli, observăm, ca un semn bătător la ochi, sau ivirea frigului, sau o căldură ridicată. Dar, din conferințele mele precedente rezultă că acest frig şi această căldură nu sunt decât urmările unor friguri lăuntrice.

După toate acestea, ajungem la încheierea însemnată, că orice boală nervoasă nu e şi ea decât tot o stare cronică (latentă) de friguri înăuntrul corpului. Dacă pretind acum, ca bolile nervoase au aceeaşi pricină ca vărsatul, pojarul, scarlatina, anghina difterică, sifilisul şi altele, trebuie, prin urmare, ca acelaşi mijloc prin care tratăm cu succes aceste boli să vindece şi bolile nervoase. Şi, de fapt, am dovedit aceasta în practica mea, în sute şi mii de cazuri, certificate de rapoartele de vindecare cuprinse în ultima parte a acestei cărți.

Această expunere ne dă acum un punct de reazăm sigur şi solid pentru a determina natura, origina şi vindecarea tuturor bolilor nervoase şi nu mai stăm nepricepuți şi neştiind ce să facem, ca şcoala medicală modernă în fața acestor boli.

Acela, care se pune din punctul meu de vedere, care aruncă o privire asupra nenumăratelor boli şi trece în revistă împărțirile şi secțiunile lor, va înțelege că numai acela poate cuprinde cu o singură privire întregul şir de boli, care le priveşte dintr-un punct de vedere nimerit. Dar, acela care vrea să lupte împotriva lor, fără a le cunoaşte natura şi fără a avea acea privire ageră, care e cea dintâi condiție, pe care trebuie s-o aibă orice general, nu va avea, desigur, nici un succes. Dar, acela care ar voi să învingă cu această armată, numind pentru fiecare divizie un general, care să lupte în voia lui, fără a cunoaşte şi fără a vedea mersul operațiunilor, ar fi sigur că va fi biruit. Tot aşa e şi cu specialiştii şcolii medicale moderne. Specialiştii ştiinței medicale trebuie neapărat să conducă această ştiință spre ruină şi spre o discreditare din ce în ce mai mare. Într-adevăr, cum ar putea un specialist să contribuie la progresele unei ştiințe, când, nesocotind cea dintâi condiție pentru cunoaşterea naturii şi a legilor ei, nu studiază şi nu tratează decât o parte din marele tot, fără să ție socoteală de legătura fiecărei părți cu acel tot?

Pentru noi, toți specialiştii ştiinței medicale şi-au trăit traiul. Numai acela care înțelege bine natura, ca un mare tot uniform şi indivizibil, numai acela poate judeca, cum trebuie, toate simptomele ei, numai acela se poate folosi de legile ei. De câte ori natura ne arată una şi aceeaşi materie, sub formele cele mai felurite şi cele mai deosebite, care sunt numai rezultatul diferitelor temperaturi! Vă voi observa numai, cum avem prilejul de a vedea aproape zilnic, apa sub formele cele mai deosebite, precum: gheața, zăpada, grindina, apa lichidă, ceața, aburii, norii, – şi cum această diversitate de forme atârnă numai de temperatură. Vedem şi la boli, cum cele mai felurite forme ies dintr-o materie uniformă. Astfel, natura ne arată adeseori fenomene formate în chip deosebit, cu toate că ele au ieşit toate dintr-una şi aceeaşi materie. Legătura uniformă a acestor fenomene ne rămâne ascunsă, fiindcă avem vederea prea scurtă şi nu putem pricepe acțiunea uniformă sau unitatea naturii.

După cum ştiința medicală stă cu mâinile în sân în fața bolilor nervoase, tot astfel diagnoza ei e neîndestulătoare în fața acestor boli. În multe cazuri, şcoala medicală nu e măcar în stare de a cunoaşte bolile nervoase. Câți bolnavi n-am tratat eu, care căutaseră pretutindeni aiurea scăparea lor, înainte de a veni să-mi ceară sfatul, ca la cea din urmă scăpare a lor. Toți bolnavii aceştia erau dovezi vorbitoare şi vii de nedestoinicia şcolii medicale în acest domeniu. Mulți bolnavi fuseseră declarați cu desăvârşire sănătoşi de doctori, boala lor nu trebuia să fie decât închipuită, pe când eu puteam dovedi numaidecât, ca ajutorul noii mele diagnoze, ştiința expresiunii figurii, marea îngrămădire de materii străine în aceşti bolnavi. Toți bolnavii nervoşi, tratați de mine, au remarcat şi mi-au comunicat cu ce repeziciune neaşteptată se făcuseră bine prin tratamentul meu, şi că îmbunătățirea stării lor se simțea în acelaşi timp cu alungarea materiilor străine. În metoda mea, orice bolnav vede desluşit, în fiecare zi, roadele muncii sale prin alungarea zilnică a materiilor străine. Cine a constatat aceste alungări şi s-a simțit mai bine, nu se mai îndoieşte o clipă, că aplicarea acestui tratament e de cel mai mare folos pentru corp.

Dar, diagnoza mea asigură pentru totdeauna reprezentanților procedeului meu, un loc de frunte în ştiința de vindecare, căci numai prin această diagnoză se poate determina cu siguranța orice boala nervoasă, şi se poate observa în acelaşi timp, vreme de ani de zile, dezvoltarea tuturor acestor boli, cu multă vreme înainte ca bolnavul însuşi să aibă cea mai mică idee.

Bolile minții

Tot ce am spus mai sus, se aplică şi la bolile minții aşa de temute.

Şcoala modernă medicală nu cunoaşte nici natura lor. Alienația mintală nu izvorăşte din cauzele pe care le admite ea, ci numai şi numai din îngrămădirea materiilor străine de ani de zile, care atinge în bolile minții şi în paralizia progresivă un grad ce nu mai poate fi vindecat, în cele mai multe cazuri. După cum am spus mai înainte, această încărcare latentă nu s-a produs decât prin tulburarea progresivă a mistuirii, în urma unui regim împotriva naturii, sau, cu alte cuvinte, în urma felului de viață, îndepărtat din ce în ce mai mult de natură. Dacă nu toți oamenii sunt loviți de bolile mintale, în urma unui regim împotriva naturii, asta e din pricină, că încărcarea cu materii străine se face în felurite chipuri la toți oamenii, şi că boala mintală nu e pricinuită, decât de anumite încărcări cu totul hotărâte, afară numai, dacă materiile străine nu sunt date afară cu vremea, pe când celelalte stări de boală latente, care se deosebesc de aceste încărcări, dar care sunt de o potrivă de grave, aduc la urma urmei alte stadii de boală hotărâtoare. Progresele neîncetate ale civilizației n-au altă vină, în aceste împrejurări, decât că silesc pe oameni de a se depărta de natură şi de a lucra împotriva legilor ei nestrămutate. Dar cea mai mare vină cade asupra măsurilor higienice opuse legilor naturii şi recomandate de şcoala medicală modernă, precum şi asupra părerilor ei greşite. Şcoala medicală modernă e de vină, că astăzi se evită apa, ca vătămătoare sănătății şi se înlocuieşte cu: bere, cu vin şi cu ape alcoolice, gazoase sau minerale. În felul ăsta, mulți fumători au ajuns adevărate coşuri de fabrici şi mulți băutori adevărate butoaie cu bere. Ce rezultă de aci? Moleşeala corpului şi somnolența. Nu e de deci, de mirare, că nervii adormiți trebuiesc mereu întărâtați prin excitante noi. Pe lângă asta, trebuie adăugată în cele mai multe cazuri şi şederea nesănătoasă în locuințe închise sau în fabrici prea pline.

E lucru cunoscut că, la țară, unde populația trăieşte încă în cea mai strânsă legătură cu natura şi munceşte totdeauna în aer liber, unde toate vițiurile civilizației şi măsurile higienice absurde ale şcolii medicale moderne n-au pătruns încă de tot, bolile minții sunt aproape necunoscute. Ele se ivesc cel mult la copiii de beți, care au fost procreați în stare de beție sau într-o stare de veselie provenită din beție. Copilul procreat într-una din aceste stări, moşteneşte o încărcare ce provoacă mai târziu o boală de minte sau o altă boală grea, deoarece copilul e întotdeauna o copie credincioasă a alcătuirii trupeşti a părinților lui. Prin multele băuturi alcoolice se pune în sarcina corpului atâta muncă de mistuire, încât nu-i mai rămâne nici o putere pentru altă activitate. Aceasta lămureşte cu prisos, acea oboseală peste măsură de mare şi acel somn adeseori nenatural în care cad toți beții, câtă vreme stomacul lor se munceşte încă cu mistuirea băuturilor împotriva naturii. Apăsarea asupra creierului şi gazele, ce se dezvoltă în corp, în timpul acestui proces de mistuire şi de fermentație, pricinuieşte tulburarea minții la beți. Copilul procreat în stare de beție sau de cherchelează, e aproape întotdeauna atins mai târziu de o boală mintală, afară numai dacă nu moare înainte, ca nedestoinic de viață.

Oricum s-ar manifesta boala mintală, fie că ar izvorî dintr-o încărcare de materii străine moştenite sau dobândite, întotdeauna va avea aceeaşi pricină, adică o mistuire anormală. Orice boală mintală izvorăşte deci, din pântece. Cu cât omul trăieşte mai simplu şi mai natural, cu atât se simte mai sănătos şi mai fericit. Aşa se explică, de ce negrii în timpul robiei lor, care îi silea să trăiască simplu şi cumpătat şi să muncească mult, erau scutiți de boli mintale. Aceste boli s-au ivit printre ei, îndată ce au primit, prin liberarea lor, odată cu foloasele libertății şi otrava civilizației moderne.

E cunoscut că femeile sufăr mai puțin ca bărbații de boli mintale. Pricina trebuie căutată în faptul, că ele trăiesc, în general, mai cumpătat decât bărbații şi că de obicei nu se dedau nici la fumat, nici la băuturi alcoolice. La femeile alienate e, mai în toate cazurile, o încărcare de materii străine, moştenită, care a adus boala mintală.

Observăm la mulți alienați că boala mintală e adeseori precedată sau însoțită de un spor de activitate intelectuală sau fizică, sau de aptitudini cu totul speciale, – lucruri ce rămân pentru şcoala medicală modernă, adevărate enigme. Încărcarea progresivă a corpului şi în special a creierului, exercită ani de zile o presiune tot mai mare asupra creierului şi deci asupra centrelor nervoase, din care izvorăşte, în primul rând, un spor anormal de activitate a acestor organe. Această activitate se manifestă în felurite chipuri, cum am arătat deja la bolile de nervi. Corpul şi mintea trec neîncetat de la o ocupație la alta, fără a găsi vreodată o stare de linişte şi de mulțumire. Această activitate anormală se manifestă adeseori, ca aptitudine specială în timpul şcolii şi încetează îndată ce copilul a ajuns la maturitate. De aceea copiii precoci sfârşesc adeseori aşa de rău.

Dispoziția către boli mintale se observă la toți aceia, care au, mai ales, o încărcare de materii străine în spate, încărcare ce atacă foarte mult nervii abdomenului, şira spinării şi nervus simpathicus. Dacă aceste materii străine nu sunt date afară prin boli acute, aceste friguri ascunse pot produce o stare de boală cronică, care atinge cel mai înalt grad în boala mintală. Nu trebuie să uităm că şi bolile acute au tulburări de spirit, adică o necunoştință însoțită de delir, care se iveşte deodată şi dispare tot astfel după cum apăsarea dinăuntru a materiilor străine e mai mult sau mai puțin mare. De altminteri, observăm adeseori şi la alienați momente de luciditate perfectă mai mult sau mai puțin lungă, când apăsarea materiilor străine e pentru câtva timp mai mică. Momentele lucide dispar îndată ce apăsarea materiilor străine e mai puternică.

Paralizia progresivă[59] e un grad şi mai înaintat al bolii mintale. Dacă presa, în calitate de organ al şcolii medicale moderne, spune că paralizia progresivă loveşte mai cu seamă oamenii „cei mai sănătoşi" şi „cei mai puternici", asta dovedeşte într-un chip strălucit cât de puțin e în stare şcoala modernă de a cunoaşte adevărata sănătate. Noi am făcut deja un pas înainte, căci ştim că o boală aşa de gravă ca paralizia progresivă, nu se poate ivi aşa deodată, că diferitele ei grade pot fi observate, cu multă vreme înainte, de către inițiații ştiinței expresiunii figurii şi că, prin urmare, nu poate fi niciodată vorba, că oamenii cei mai sănătoşi să poată fi loviți de alienație mintală.

Pentru a vindeca bolile mintale, trebuie a înlătura numaidecât încărcarea de materii străine. Am izbutit a vindeca, prin metoda mea, un anumit număr de alienați şi am dat astfel dovada victorioasă de adevărul afirmărilor mele. Iată următorul raport cules din practica mea.

Însoțită de părinții ei, mă vizită într-o zi, în orele de consultare, o fată de vreo 23 ani, care suferea de mulți ani de alienație desăvârşită şi care pricinuia părinților ei o necontenită grijă şi mâhnire. Îngrămădirea materiilor străine la această fată era favorabilă, aşa că putui a încuraja pe părinții ei să facă cel puțin o încercare cu tratamentul meu. Bolnava era într-o aşa stare, că nu putea să facă singură baie şi că mai mult mamă-sa era nevoită să-şi ia această sarcină. Abia după 4 săptămâni, starea ei se îmbunătățise aşa de mult, că nu numai că putea să facă singură băile, dar nici nu se murdărea. După o jumătate de an, ea putea fi numărată printre persoanele sănătoase ale familiei ei.

Această vindecare aşa de grabnică fusese cu putință numai fiindcă bolnava era destul de favorabil încărcată de materii străine şi mistuirea ei putu să se îndrepteze încetul cu încetul şi apoi fiindcă bolnava nu era furioasă, ci destul de apatică şi reculeasă, ceea ce permise aplicarea tratamentului meu.

În multe cazuri, unde îngrămădirea materiilor străine nu este aşa de favorabilă şi unde starea bolnavilor nu îngăduie nicidecum aplicarea metodei mele, boala mintală nu se mai poate vindeca. Nu rareori mi s-a întâmplat să văd alienați, care nici nu voiau să audă de vreun fel de baie. Boala mintală fiind o perioadă finală, ca oftica, trebuie să înlăturăm boala cât mai e timp. Aceasta era cu neputință altă dată, fiindcă nu se cunoşteau mijloacele potrivite şi se vedea boala prea târziu pentru a mai putea fi vindecată, dar astăzi când ştiința expresiunii figurii îngăduie de a observa, cu ani de zile înainte, aproprierea bolii mintale şi când metoda mea este mijlocul cel mai sigur de a depărta aceste dispoziții de boală, putem privi fără nelinişte bolile mintale cele mai temute.

Dar, deoarece bolile mintale sunt privite până astăzi ca nevindecabile, vă voi cita încă un caz de interes general, fiindcă şi astăzi sunt probabil multe persoane în aceeaşi stare.

E vorba de un caz foarte grav de paralizie progresivă, cu bază sifilitică. Bolnavul mistuia rău de mai mulți ani. Mistuirea lui se strica din zi în zi, în urma ocupațiunilor obositoare pentru mintea lui. Nici un leac nu putea să-l vindece de aci înainte. După sfatul mai multor doctori se duse în Iulie 1892 la băile din W., unde bău o apă minerală foarte tare. Dar apa aceasta îl obosi aşa de mult, că starea lui deveni îngrijitoare, căci nu mai ştia ce spune. Patru doctori, cei mai celebri din B., ordonară, după o lungă consultațiune, fricțiuni cu mercur, care nu fură făcute decât de două ori. Bolnavul era într-o aşa stare că repeta numai întrebările medicilor, fără a putea să răspundă la ele. Orice nădejde de vindecare fiind pierdută bolnavul fu trimes la Viena, în cercetarea vestitului alienist M. Acest doctor declară că bolnavul era atins de atrofia creierului cu bază contagioasă şi de paralizie progresivă şi că va trebui dus în curând la balamuc. Desperând cu desăvârşire de bolnav, el ordonă iodul, de care însă bolnavul nu făcu uz. După sfatul unul prieten, părinții aduseră fără întârziere pe bolnav la Lipsca, pentru a-l supune tratamentului meu. Bolnavul nu scotea o vorbă, la începutul curei era cu desăvârşire apatic şi părea că n-aude întrebările ce i se adresau. Nu mai putea să-şi facă trebuințele naturale ca celelalte persoane.

[59] boala Alzheimer

Corpul funcționa fără a fi supus câtuşi de puțin voinței. Băile derivative cu fricțiuni şi regimul natural, aduseră o îmbunătățire foarte grabnică. Mistuirea se îndreptă după 3 zile. După 8 zile, bolnavul îşi venise în simțire şi-şi recâştigase graiul. Din acest moment starea bolnavului se îndreptă din zi în zi şi vindecarea desăvârşită fu dobândită după 8 săptămâni, fără să lase urmă de paralizie progresivă.

Aceste două rapoarte de vindecare, dovedesc într-un chip strălucit pricina uniformă a tuturor bolilor. Dacă boala mintală n-ar fi avut aceeaşi pricină ca simptomele de boală deja menționate, ea n-ar fi putut fi niciodată vindecată prin acelaşi mijloc, cu care se pot vindeca şi toate celelalte boli.

Bolile de plămâni. Pneumonia[60]. Oftica[61]. Asthm[62]. Pleurezia[63]. Lupus[64]

Acel caliu îngrozitor, care bântuie astăzi omenirea cu atâta furie şi seceră oameni de toate vârstele şi de toate meseriile, boala de plămâni, oftica[65], dă încă mult de lucru ştiinței medicale.

Nici o boală nu e mai răspândită astăzi ca bolile de plămâni şi, mai ales oftica, în diferitele ei stări şi simptome. Formele acestor boli aşa de grozave sunt aşa de felurite, că nu se găsesc două, care să semene una cu alta. Unul se vaetă de respirație greoaie, asthma[66]; altul se vaetă de dureri de cap, un al treilea de rea mistuire, un al patrulea nu simte nimic, până când cu 14 zile înainte de a fi dus la cimitir, e lovit deodată de pneumonie, un al cincilea nu observă iarăşi nimic, până în clipa, când îl loveşte un atac galopant şi e dus la groapă după câteva zile. Un al şaselea suferă, după părerea lui, de caria oaselor, pe când el în realitate e bolnav de oftică[67]. Mulți bolnavi de plămâni simt dureri în umeri; alții au dureri de ochi şi de urechi, care ascund adevărata pricină a bolii, la mulți bolnavi, bolile gâtului, catarurile[68] de bronşită, guturaiul înfundat şi altele, ascund bolile de plămâni; la alții se ivesc dureri necontenite de picioare, răni deschise la picioare sau sub şolduri, lupus[69] şi pecingine[70], care înşeală pe cei neinițiați în ştiința expresiunii figurii, asupra adevăratului sediu al acestor boli.

Ceea ce e caracteristic la cea mai mare parte din bolnavii de plămâni, e gura mai mult sau mai puțin deschisă, atât ziua cât şi noaptea în timpul somnului, pentru a respira mai repede. Aceasta se lămureşte prin faptul că prea marea căldură dinăuntru cere necontenit aer curat, pentru a răcori corpul.

Plămânii au funcțiunea de a curăți neîncetat sângele corpului, prin introducerea aerului curat. Dacă îngrămădirea materiilor străine în plămâni nu mai îngăduie acestor organe de a curăți îndeajuns sângele, materiile acestea străine, în loc de a fi date afară, rămân, la început în cantitate mică, apoi se strâng din ce în ce mai multe şi se adaugă la celelalte materii străine din corp, dar, lucrul acesta petrecându-se în plămâni, bineînțeles că organul acesta e cel mai încărcat de materii străine. Urmarea e că, toată masa sângelui ajunge anormală şi că se naşte o căldură mistuitoare înăuntrul corpului. Această prea mare căldură dinăuntru pune plămânii într-o stare de inflamație cronică cangrenoasă. Părțile cangrenizate se prefac în țesuturi inerte, care sunt date afară prin tuse.

Cu drept cuvânt domneşte astăzi o spaimă nemărginită pentru bolile de plămâni, căci şcoala medicală modernă nu poate să le cunoască, decât după ce ele au atins deja un stadiu, la care interiorul plămânilor e deja devastat, ea le cunoaşte atunci prin mijlocul auscultației, dar diagnoza aceasta e neîndestulătoare şi puțin sigură, atunci când vindecarea aproape nu mai e cu putință. Din nenorocire, stadiile anterioare ale bolilor de plămâni sunt necunoscute până acum şcolii medicale moderne, fiindcă diagnoza ei imperfectă nu e de ajuns pentru cunoaşterea lor.

E, de asemenea, cu neputință de a restabili un plămân distrus prin „vestita" tuberculină şi tot astfel chirurgia va da „chics" în încercările ei, de a depărta cavernele plămânilor. Nu e absolut nici un mijloc de a cumpăni cu desăvârşire procesul de distrugere al plămânilor, afară, numai dacă nu vom da îndărăt pe acelaşi drum, actul acesta de distrugere, care s-a alcătuit puțin câte puțin, de ani întregi. Prin procedeul meu s-a izbutit, în sfârşit, de a da îndărăt procesul bolii. Lucrul cel mai însemnat la tratarea tuturor bolilor de plămâni, este cunoaşterea din vreme a stadiilor anterioare acestor boli, ce se pot vedea cu ani de zile înainte şi chiar din copilărie, prin ştiința expresiunii figurii. De aceea, această nouă

---

[60] Boală provocată de o infecție virotică sau bacteriană, care se manifestă prin inflamarea țesutului pulmonar

[61] Tuberculoză pulmonară; ftizie

[62] astmă – boală caracterizată prin accese repetate de sufocare, prin respirație grea şi prin nevoia intensă de aer

[63] Stare patologică constând în inflamarea pleurei, însoțită de secreție abundentă de lichid

[64] Boală de piele manifestată prin leziuni care distrug țesuturile; tuberculoză a pielii

[65] Tuberculoză pulmonară; ftizie

[66] Boală caracterizată prin accese repetate de sufocare, prin respirație grea şi prin nevoia intensă de aer

[67] Tuberculoză pulmonară; ftizie

[68] Inflamație a mucoasei unui organ, însoțită de secreție abundentă

[69] Boală de piele manifestată prin leziuni care distrug țesuturile; tuberculoză a pielii

[70] Boală contagioasă a pielii manifestată prin erupții, care, uscându-se, provoacă mâncărime şi formează o crustă, care apoi se cojeşte, lăsând pete albicioase

diagnoză e neprețuită pentru cunoaşterea bolilor de plămâni. Fireşte, această cunoaştere din vreme a bolilor de plămâni e destul de indiferentă şcolii medicale, fiindcă nu poate încă vindeca sau împiedica stadiile posterioare al ofticei. Cele dintâi stadii ale bolii sunt stări, de care bolnavul n-are încă cea mai mică idee. De aceea, e de multe ori greu de a convinge asemenea bolnavi asupra primelor faze ale bolii de plămâni. Aşa mi s-a întâmplat o dată, când am prevestit dintr-un simțământ de caritate, pe o tânără fată frumuşică şi în aparență foarte sănătoasă, care se găsea în serviciu la mine, spunându-i că e greu bolnavă de plămâni şi că trebuie să se supună tratamentului meu, altfel va muri probabil într-un an. Servitoarea aceasta se supără, asigurându-mă, că era sănătoasă tun şi că n-are nevoie de cura mea. Tăcui şi îi repetai cu 4 luni înaintea morții ei încă o dată acelaşi avertisment, însă toate ostenelile mele fură zadarnice. Trei luni mai târziu, ea căzu la pat şi după 4 săptămâni fu secerată de atacul galopant. Această întâmplare şi multe altele m-au făcut să văd, că nu e întotdeauna bine de a atrage luarea aminte a oamenilor asupra dispozițiilor lor către anumite boli şi că e mai bine să aşteptăm până ni se cer sfaturi, căci ştiința expresiunii figurii e încă prea nouă şi mulți încă nu pot pricepe adevărul ei. Prin această ştiință fiecare e în stare de a înlătura din vreme toate bolile, aşa că rareori va putea fi lovit de o boală aşa de secerătoare ca oftica.

După aceste explicații generale, să trecem la originea şi la pricina tuturor bolilor de plămâni. Aceste boli sunt toate, fazele extreme ale altor simptome de boală anterioare, mai ales ale bolilor organelor genitale, sau în linie directă, adică într-unul şi acelaşi individ, care a suferit la început de vreo boală de organe genitale sau de o altă boală, înainte de a fi atins la plămâni, sau chiar în linie indirectă, adică printr-o dispoziție transmisă prin moştenire copiilor. Aceasta se întâmplă când părinții au fost atinşi vreodată de bolile organelor genitale sau de alte boli, care n-au fost vindecate cu adevărat, ci numai înăbuşite în corp de medicamente şi care se găsesc în stare cronică şi ascunsă în tată, sau în mamă, sau chiar numai într-unul din părinți şi care s-au transmis generației noi, ivindu-se la copil ca dispoziții către scrofule[71] sau oftică, căci produsele generației sunt totdeauna rezultatele întregului organism, adică, o chintesență[72], care are exact aceleaşi proprietăți, ca subiectul în chestie şi care transmite aceste proprietăți. Am observat, mai ales, că scrofulele se prefac totdeauna mai târziu în oftică şi că scrofulele sunt totdeauna o fază anterioară a ofticei. Se poate vedea desluşit, că tânărul corp scrofulos are destulă putere pentru a da afară materiile străine şi pentru a le ține depărtate de organele cele mai nobile, dar, această putere de viață se pierde încetul cu încetul şi apoi, în oftică, e incapabilă de a vindeca descompunerea organelor interne de către materiile străine. *E absolut cu neputință*, că oameni *cu adevărat sănătoşi* să poată fi atinşi de orice fel de *oftică*, îndată ce sunt încărcați de materii străine, *chiar dacă au inspirat oricât de mulți bacili de oftică*. Cine e inițiat în teoria mea asupra încărcării şi fermentației, ştie că trebuiesc temperaturi lăuntrice foarte ridicate, pentru dezvoltarea ofticei, fiindcă bacilii de oftică nu se pot dezvolta decât la temperaturi ridicate, aceea ce a dovedit şcoala modernă după mari osteneli. Dar aceste temperaturi lăuntrice, ridicate la un grad anormal, nu sunt cu putință decât în stările de încărcare moştenită de la mai multe generații, sau când omul trăieşte aşa de mult împotriva naturii, că organismul întreg se ruinează în scurtă vreme.

Lucrul de căpetenie, e de a lămuri, că toate *bolile de plămâni*, ca şi toate celelalte boli, *izvorăsc din pântece*, adică dintr-o mistuire foarte slăbită. Dacă, într-adevăr, e o pricină ereditară în cele mai multe cazuri de oftică, nu trebuie să ne închipuim, că distrugerea directă a plămânilor a început odată cu intrarea materiilor străine, ci numai ca o dezvoltare foarte slabă, foarte delicată, şi foarte puțin rezistentă a plămânilor în raport cu celelalte organe, stare produsă prin moştenire la urmaşi şi care face din acest organ slăbit sediul special al materiilor străine. Apăsarea din lăuntru face ca să se depună materiile produse în corp, în urma mistuirii neîndestulătoare, materiile străine se aşează, mai ales pe organele care se împotrivesc mai puțin şi aceştia sunt plămânii. Este deci de cea mai mare însemnătate pentru toți aceia, care sunt dispuşi prin moştenire către bolile de plămâni, de a putea să înlăture, în urmă, orice încărcare de materii străine. Ați văzut, în dezvoltarea teoriei frigurilor, că pricina *tuturor bolilor* trebuie căutată în pântece, mai ales în cazurile de boală care sunt, ca sa zicem aşa, faza extremă a bolilor acute şi latente. Dacă acest fapt e încă puțin priceput de mulți, aceasta vine, bineînțeles, de acolo, că aproape nimeni nu cunoaşte adevărata valoare a unei mistuiri normale şi mai ales fiindcă cei mai mulți oameni nu ştiu să deosebească mistuirea normală de mistuirea anormală. Cei mai mulți cred, că dacă alimentele introduse în stomac trec prin corp fără piedecă, e deja o mistuire

[71] Inflamație a ganglionilor limfatici la bolnavii de scrofuloză

[72] Parte care constituie esențialul a ceva

normală, dar puțini ştiu, că actul mistuirii este un act de fermentație, care se face în condiții şi în temperaturi foarte deosebite, că o singură temperatură bine hotărâtă poate aduce o mistuire desăvârşită, pentru organismul de care e vorba, şi că orice abatere de la această temperatură pricinuieşte tulburări. Însăşi şcoala modernă nu cunoaşte decât foarte puțin acest domeniu cu deosebire însemnat.

Cu cât actul de fermentație al mistuirii e mai normal, cu atât şi hrănirea insului în chestie e mai desăvârşită. Aşa se lămureşte de ce unii oameni sănătoşi, n-au nevoie decât de *foarte puține* alimente simple şi găsesc în ele destulă putere şi stimulent de putere de viață, pentru a putea trăi – pe când alte persoane atinse de boli iau adeseori porții enorme de bucate delicate, fără a trage din ele vreun folos deosebit pentru corpul lor, pe care, astfel, îl silesc să lucreze aşa de mult, că cea mai mare parte a timpului e nedestoinic de orice altă muncă, mai ales de o muncă care cere stăruință. Sunt astăzi foarte mulți oameni, care mor de foame fiziceşte şi intelectualiceşte, cu tot felul de hrănire cât mai îngrijită pe care cred ei că îl practică. Toată lumea se miră atunci şi zice de o astfel de persoană că: „nimic nu-i prieşte". Aşa mi se întâmplă zilnic, să văd persoane, care mâncau de trei ori mai mult înainte, decât după tratamentul meu şi care cu toată hrana aşa zisă, cea mai dătătoare de putere (carne, vin, bere, ouă, etc.) ajungeau din ce în ce mai incapabile de muncă, pe când după o întrebuințare destul de lungă a tratamentului meu, când mistuirea lor se îmbunătățise mult, ei mâncau de trei ori mai puțin ca înainte şi nu luau decât hrană neexcitantă şi uşoară de mistuit, care le întărea trupul şi mintea lor. Mii de bolnavi, care au încercat asupra lor înşişi, această primenire a sănătății lor, sunt şi rămân pentru totdeauna mărturii vii de falsitatea prescripțiilor şcolii medicale moderne, care se ocupă cu deosebire de consumarea cărnurilor şi a altor alimente şi băuturi, întărâtând organele şi ajutând astfel într-un chip nemaiauzit la îmbolnăvirea organelor mistuirii.

Aceeaşi pricină, care face să moară aşa de repede de oftică maimuțele din grădinile noastre zoologice, fiindcă nu mai au aceeaşi hrană ca în țările tropicale, aceeaşi pricină le îmbolnăveşte imediat de oftică. Frigul, ce s-a învinuit până acum, nu ajută această boală, decât atât că actul de fermentație al mistuirii se face mai încet şi mai greu în temperaturile scăzute şi mai cu deosebire, când animalele nu pot să primească nici hrana, ce le-a fost hărăzită de natură. Atunci influențează în chip vătămător asupra sănătății lor, doi factori deodată. Am avut adeseori prilejul de a observa maimuțele în diferitele faze ale sănătății lor, după ce sosiseră la noi şi am putut stabili cu ajutorul noii mele diagnoze, că mistuirea se strica înainte de a se ivi alte boli. Acelaşi lucru e şi cu noi oamenii, cu singura deosebire, că împrejurările ne sunt mai favorabile nouă, fiindcă ne-am aclimatizat şi că nu lucrăm împotriva mistuirii noastre, decât printr-o hrană nepotrivită şi un fel de viață absurd.

Vedem adesea, la bolnavii de plămâni, că, corpul nu se mai poate hrăni, cu toate mâncărurile cele mai alese şi că, dimpotrivă, se usucă printr-o prea mare căldură din lăuntru. *Valoarea hrănitoare nu atârnă atât de mult de compoziția alimentelor; ea nu stă atât de mult nici în faptul că alimentele conțin sub formă de extract tot felul de materii hrănitoare; această valoare atârnă în primul rând de gradul de mistuire a alimentelor*. Dar, cine are de a face cu bolnavii, ştie foarte bine ce deosebită e puterea de mistuire a inşilor şi mai ales a bolnavilor. Când corpul e deja foarte mult încărcat de materii străine, plămânii sunt cu deosebire în primejdie, din pricina întinderii şi volumului lor, căci materiile, care se îngrămădesc spre cap, sunt adeseori nevoite să-şi croiască drum prin plămâni. Aceştia din urmă odată încărcați, ajung adeseori depozitul de căpetenie al materiilor străine, care nu mai încearcă să ia drumul spre cap, ci rămân în plămâni.

Când actul de descompunere al plămânilor se iveşte, cele dintâi părți care sunt distruse, sunt vârfurile plămânilor. Asta vine de acolo, că materiile străine ale corpului încearcă, în prefacerea sau fermentația lor, să se ridice mereu în sus. Se ştie, că vârfurile plămânilor se sfârşesc la umeri; în timpul fermentației, materiile se răspândesc în sus, în cele mai depărtate vârfuri ale plămânilor şi, cum ele nu pot merge mai departe din pricina umerilor, ce le stau în drum, tocmai aceste vârfuri sunt expuse faptelor celor mai dezastruoase ale acestei fermentații şi multor frecări. Aşa se lămureşte pricina acelor dureri de umeri şi acelor junghiuri, pe care bolnavii de plămâni le simt adeseori, cu mult înainte de a fi plămânii distruşi.

După aceste lămuriri, să trecem acum la origina nodurilor tuberculoase. Alcătuirea şi origina nodurilor tuberculoase, sunt absolut aceleaşi ca ale nodurilor hemoroidale şi canceroase şi ca ale tuturor celorlalte noduri ale corpului, până la bubițele cele mai neînsemnate. Pentru descrierea mai amănunțită a pricinilor care produc aceste noduri, trebuie să o luăm mai de departe.

Am spus deja, mai înainte, că un corp sănătos are pielea caldă şi umedă, pe când bolnavii cronici au adeseori pielea uscată şi moartă, în tot corpul, sau în anume locuri. În cel dintâi caz, corpul are încă destulă putere de viață pentru a da afară toate materiile vătămătoare, în cel de-al doilea caz el a pierdut această putere. Multe din materiile destinate pentru a fi date afară, rămân atunci înăuntrul corpului şi alcătuiesc astfel dispoziția către boli. Mulți vor fi băgat de seamă, că anumite persoane au, la anumite timpuri ale anului, în chip periodic, abcese la şezut, la gât, sau pe brațe. Persoana în chestie simțise multă vreme înainte o greutate în tot corpul, care dispărea îndată ce spărgea abcesul, căci după ce trecea această criză, bolnavul se simțea iarăşi ca nou născut şi mult mai bine dispus ca înainte. Să studiem acest fapt mai de aproape şi să urmărim originea acestui abces. Observăm mai întâi pe locul unde se formează abcesul, că pielea se întăreşte şi se roşeşte puțin câte puțin, cu zile şi săptămâni înainte. Locul tare se întinde în urmă, se ridică din ce în ce mai mult şi formează, în sfârşit, în piele, un nod gros şi tare, care se roşeşte şi se umflă din ce în ce mai mult, pricinuind dureri foarte mari. Pielea se trage de toate părțile împrejurul nodului şi produce dureri, mai ales în mişcări. Îndată ce abcesul a atins cel mai înalt grad, se înmoaie puțin câte puțin, în urmă se sparge şi se goleşte. Materia morbidă trebuincioasă pentru formarea acestui abces e astfel, dată afară din corp. Acest fapt nu e deci, altceva, decât o alungare a materiilor străine din corp. Dar, dacă observăm aceste fenomene asupra unor anumite persoane, e nevoie să ştim de ce nu le vedem la toată lumea. Am spus deja, că acelaşi lucru îl observam în privința sudoarei, pe care unii o au cu belşug, iar alții deloc. Am arătat deja, că asta atârnă de gradul de putere de viață al diferitelor persoane. Tot aşa e şi cu abcesul. Când corpul dispune încă de o mare cantitate de putere de viață, el dă afară, sub formă de abcese, materiile străine, pe care nu le poate da cu desăvârşire afară prin organele lui de secreție. Dar, când corpul nu mai dispune de o aşa mare putere de viață pentru a provoca şi îndura asemenea crize, fie din cauza unei slăbiciuni produse de medicamente, fie din cauza unei slăbiciuni ivite în timpul crizei, fie în sfârşit, din cauza unui fel de viață împotriva naturii, ce se întâmplă atunci cu materiile străine destinate pentru a provoca abcese? Contractările şi îngrămădirile au loc atunci ca şi la abcese, dar corpul nu mai are destulă putere de viață pentru a împinge aceste contractări până la piele şi pentru a le da afară printr-un abces. Se formează atunci, acele locuri tari, care însoțesc întotdeauna aceste contractări, dar ele sunt fără dureri şi se prefac în urmă în noduri tari sau moi; dar, puterea de viață ne mai fiind îndestulătoare pentru a isprăvi acest act, el rămâne neisprăvit şi de aci înainte avem un nod în locul unui abces. Aceste noduri nu sunt deci, altceva, decât abcese nedezvoltate, adică materii străine îngrămădite, pe care însuşi corpul le strânge la un loc, în anumite cazuri. Când corpul are încă multă putere de viață, el împinge aceste noduri până sub piele şi atunci le putem simți şi vedea la gât şi chiar pretutindeni aiurea, căci ele se ivesc adeseori în număr mare. Dar, când puterea de viață e neîndestulătoare, pentru a aduce aceste noduri până la piele, nodurile se formează chiar înăuntrul corpului şi le găsim în pântece sub numele de noduri hemoroidale, tuberculoase şi canceroase. Diferitele noduri se alcătuiesc în corp, într-un fel necunoscut până aci. S-au făcut mereu până aci încercări zadarnice de a lămuri originea acestor noduri. Dovada acestor afirmări nu se poate avea decât în practică. Dacă vom izbuti prin vreun mijloc oarecare să ridicăm puterea de viață a corpului, vom observa numaidecât o schimbare a nodurilor. Deja de mai înainte s-au observat asemenea alcătuiri de abcese în timpul tratamentului cu apă. Puterea de viață a corpului e îndestul de ridicată prin acest tratament, după cum s-a dovedit şi de vechea metodă naturală, pentru a îngădui corpului să isprăvească actul nedezvoltat al alcătuirii abceselor, din care rezultă nodurile. Aceasta este lămurirea formărilor critice ale abceselor şi bubițelor, care se ivesc în cura cu apă; dar, dacă izbutim de a influența şi de a ridica mai mult ca aceste metode, puterea de viață a corpului, putem izbuti să sfărâmăm şi să nimicim toate aceste noduri. Dacă vom da atunci afară, repede şi cu îndestulare toate aceste materii sfărâmate, lucru ce se poate obține prin băile mele derivative, şi dacă nu vom mai introduce printr-o hrană nepotrivită alte materii străine noi, orice formare de abcese e cu neputință şi nodurile se sfărâmă şi pier înăuntru tot aşa cum s-au născut. Vechiul tratament cu apă izbutea şi el, cum am spus mai sus, să nimicească aceste noduri, dar nu putea da afară materiile străine şi nu se formau abcese şi bubițe decât atunci, când corpul avea încă destulă putere de viață, pe când tratamentul meu înlătură aproape orice abces şi bubiță, deoarece am izbutit să dau afară materiile străine într-un chip cu mult mai natural şi mai repede. Am văzut că nodurile tuberculoase, nu sunt altceva decât abcese nedezvoltate, care au aceeaşi pricină ca toate celelalte formări de noduri în corp. Feluritele moduri, în care se ivesc nodurile, atârnă numai de feluritele grade de încărcare ale omului cu materii străine. Acum, când cunoaştem adevărata origine şi adevărata natură a tuturor modurilor ca şi a nodurilor tuberculoase, cunoaştem şi drumul, ce trebuie să urmăm pentru vindecarea lor. De aci înainte

vom spune noi înşine, că operația nodurilor canceroase practicată de şcoala medicală modernă, este mijlocul cel mai nepotrivit pentru vindecarea lor, căci ea nu înlătură decât fenomenul din afară, niciodată însă pricina nodurilor. Singurul mijloc de a vindeca aceste noduri este de a ridica puterea de viață şi de a da corpului puterea de a da afară nodurile. Mulțumită proprietății caracteristice a puterii de viață a corpului şi mulțumită condițiilor vieții, aceste noduri chiar în stare pietrificată, pot da îndărăt pe drumul ce l-au urmat la formarea lor, şi pot fi date cu desăvârşire afară din corp, aplicând, bine înțeles, tratamentul meu, adeseori ani întregi. Căile pe care le urmează fermentația materiilor străine în corp, pentru a ajunge până la cap nu sunt niciodată aceleaşi, aşa se întâmplă că, la unul, vârfurile plămânilor sunt atacate mai întâi, pe când masele în fermentație se ridică mai mult spre mijloc, sau în fața plămânilor la un altul, ceea ce pricinuieşte asthma, catarurile şi inflamațiile de tot felul ale căilor respiratoare. Dealtminteri, se iveşte la cei mai mulți ofticoşi o inflamație a căilor respiratoare, cu toate că această inflamație e adeseori într-o stare latentă. Aceste împrejurări lămuresc varietatea bolilor de plămâni.

Feluritele stări de încărcare latentă a plămânilor aduc inflamațiile acute, precum: pneumonia şi pleurezia.

Pneumonia şi pleurezia

Corpul încearcă de a se scăpa de materiile străine iarăşi prin crize acute de curățire, care aduc cu uşurință moartea, când nu sunt tratate cum trebuie. Aceste boli febrile acute sunt totuşi cu desăvârşire neprimejdioase dacă sunt tratate din timp prin băile mele derivative. În chipul acesta boala acută e cu desăvârşire în puterea noastră, şi ea nu se poate niciodată dezvolta, aşa ca să pună organismul în primejdie. Vindecarea tuturor acestor crize acute se face de obicei cu o repeziciune uimitoare.

Pentru mai bună pricepere voi cita, iarăşi, un raport de vindecare luat din practica mea. Către sfârşitul anului 1890 am fost chemat într-o familie în care o fetiță de 9 ani era atinsă de o gravă pneumonie. Doctorul alopat tratase copilul, timp de două luni, fără succes, cu creozotă[73] şi această otravă dărăpănase aşa de mult mistuirea bolnavei, că părinții aştepta s-o vadă murind în scurtă vreme. Atunci am fost chemat în ultimul moment. Am spus părinților că starea bolnavei se va îmbunătăți numaidecât, dacă vor voi să renunțe la ordonanțele[74] doctorilor şi să urmeze orbeşte pe ale mele. Zis şi făcut. După două zile de tratament, răul dete înapoi şi îmbunătățirea merse crescând din zi în zi, aşa că orice primejdie de moarte era înlăturată după opt zile, iar după câteva săptămâni, copilul putea să alerge în aer liber. Dacă tratamentul meu ar fi fost aplicat de la începutul acestui caz grav şi dacă bolnavul n-ar fi urmat timp de două luni tratamentul medical, cu desăvârşire împotriva naturii, vindecarea s-ar fi putut dobândi în câteva zile tot aşa de bine, ca mai pe urmă în câteva săptămâni.

Temperaturile cu deosebire ridicate, ce domnesc înăuntrul plămânilor, la toți bolnavii de piept, se lămuresc într-un chip cât se poate de natural. E un act de descompunere foarte repede al aerului atmosferic în plămâni, la inspirare şi la expirare. În clipa în care inspirăm sau în care expirăm, plămânii noştri au descompus aerul în elementele lui (oxigen şi azot), oxigenul rămâne în corp şi azotul e dat afară, în combinație cu alte gaze ale corpului. Astfel se produce în plămâni un act necontenit de ardere şi de descompunere, care a dat mult de lucru chimiei şi care produce deja prin el însuşi temperaturi urcate, care se ridică şi mai mult şi ajung şi mai anormale îndată ce înăuntrul plămânilor e o stare de încărcare sau de fermentație a materiilor străine.

Am explicat deja că bacilii nu sunt decât produsul fermentației materiilor străine în corp şi că dezvoltarea lor atârnă totdeauna de diferite temperaturi, după varietatea lor. Oftica fiind totdeauna însoțită de temperaturi foarte ridicate, dezvoltarea bacilului tuberculos atârnă de aceste temperaturi ridicate, lucru ce ştie şi şcoala medicală modernă. Din nenorocire, ea nu se poate ajuta cu această ştiință şi caută mari leacuri împotriva bacililor, a căror natură n-o cunoaşte deloc.

Pentru acela care a priceput explicațiile mele, vindecarea e aşa de naturală şi de simplă, că nu se poate închipui, cum de a fost căutată în alt chip, în loc de a regula neîncetat aceste temperaturi anormale dinăuntrul corpului, ridicând şi întărâtând[75], totodată, puterea de viață, până când stările anormale ale corpului sunt reduse cu desăvârşire. Băile mele derivative, în legătură cu măsurile mele în

[73] Produs uleios obținut prin distilarea gudroanelor de lemn şi folosit în industrie şi medicină

[74] sfaturi, indicații

[75] stimulând

privința dietei şi altele, ne îngăduie să ajungem foarte uşor la acest sfârşit. Cel mai greu lucru e de a face băile la timp. Temperaturile foarte ridicate ale corpului nu se pot coborî la început într-un chip durabil şi de aceea durata şi repetarea băilor trebuiesc reglate după starea bolnavului, lucru ce se poate face sub supravegherea mea sau sub aceea a elevilor mei, căci de obicei nu e pricepută deloc această parte însemnată a tratamentului. Un aer curat şi lumina soarelui precum şi o şedere prelungită într-un asemenea aer sunt ajutoare foarte prețioase ce nu trebuiesc nici odată neglijate. Băile de soare mai ales, au o însemnătate deosebită pentru toți bolnavii de piept. Eficacitatea băilor mele derivative e sporită foarte mult prin aceste băi de soare. Ele trebuiesc aplicate după cum au fost descrise mai sus.

Cât pentru vaccina lui Koch împotriva ofticei, cititorii mei nu vor fi deloc mirați, dacă o înlătur, cu tot entuziasmul general, cu care a fost primită la sfârşitul anului 1890. Efectul ei se lămureşte foarte simplu. Materia veninoasă inoculată la tuberculoşi, lucrează câteodată asupra materiilor străine, ca şi drojdia asupra aluatului, producând o fermentație (friguri), schimbând starea primitivă a fermentației materiilor străine, care atârnă bine înțeles de alte temperaturi lăuntrice şi care pot avea ca urmare, că bacilul tuberculos, ce se putea dezvolta numai în temperatura lui de mai înainte, trece într-o altă fază, ce a fost privită până aci ca nimicitoarea lui. Dar, desigur, materiile străine nu sunt niciodată date afară şi nu e nici o depărtare absolută de pricina fundamentală a bolii. Zică oricine ce-o vrea, vaccina este şi rămâne o simplă parigorie[76], ale cărei efecte primejdioase se ivesc, desigur, la lumina zilei, chiar dacă întârziază mai mult. Marele entuziasm pricinuit de metoda lui Koch, a făcut loc unei deziluzii amare după câteva luni. Din toate părțile nu se aud decât rapoarte defavorabile, ce pornesc de la persoane bine informate şi, mai ales, de la medicii şcolii moderne, care judecă într-un chip independent. Moare în fiecare zi un anumit număr de persoane vaccinate cu tuberculină şi speranțele exagerate se sting din ce în ce mai mult. Asta a fost o nouă confirmare a proverbului: „Pod mare şi apă nicidecum". Astăzi, când ediția de față e lansată în public, vaccina lui Koch pare a fi deja aproape uitată. Afirmările noastre au fost dovedite pretutindeni. Vaccina este şi rămâne cea mai mare şarlatanie din lume.

O adevărată vindecare a bolilor de plămâni *înaintate*, nu se poate dobândi decât printr-o întrebuințare de ani întregi a tratamentului meu. Şcoala medicală modernă caută să explice de obicei fiecare boală prin aflarea unui bacil special, dar ea uită cu desăvârşire, că după cum una şi aceeaşi plantă se dezvoltă în felurite chipuri şi sub felurite fețe, potrivit climei şi după cum zburătoarele uneia şi aceleaşi spețe ajung felurite, în felurite clime, deşi au toate aceeaşi origine comună, tot astfel bacilii n-au decât una şi aceeaşi origine, ca produse ale fermentației materiilor putrede, dar forma lor, structura lor şi natura lor, atârnă de feluritele temperaturi (clime). La bolile de plămâni prea înaintate, nu se mai poate dobândi de altminteri nici-o vindecare, dar starea bolnavului poate fi făcută suportabilă până în cele din urmă momente. Vindecarea bolilor de plămâni atârnă, aşadar, numai de puterea de viață a bolnavului şi de faptul dacă mistuirea se poate îndrepta. Dacă izbutim a îmbunătăți mistuirea şi a o face mai normală, vindecarea vine uimitor de repede, dacă nu izbutim a îndrepta mistuirea, vindecarea în cele mai multe cazuri, e absolut cu neputință. Am tratat foarte mulți bolnavi, care au fost vindecați de bolile lor de plămâni cu o repeziciune uimitoare, fiindcă izbutisem a îndrepta repede mistuirea lor. Am observat dimpotrivă, la alți bolnavi, care aveau deja noduri tuberculoase tari în plămâni, că treceau ani, până când nodurile acestea dădeau îndărăt şi că, de câte ori se nimicea un astfel de nod, se ivea o criză violentă, care deşi nu era primejdioasă, nu era însă mai puțin dureroasă. Metoda mea se ocupă numaidecât cu reglarea temperaturilor lăuntrice şi, prin o aplicare nimerită, face să dea îndărăt toate materiile străine, până când se dobândeşte o vindecare deplină.

Cu prilejul acesta, vreau să mă opresc asupra unui punct ce merită atenția generală. Acolo unde e vorba de bolnavi, al căror stadiu de boală e foarte înaintat, fie că ar suferi de oftică sau de orice altă boală, să nu se creadă că în toate cazurile se poate dobândi o vindecare. Adeseori, puterea de viață şi puterea de reacție a corpului, nu mai sunt îndestulătoare şi, în asemenea cazuri, e mai bine să nu se încerce nici-o cură. Oricum, însă, se poate cerceta puterea de reacție a corpului. Dacă mistuirea se mai poate îndrepta, se poate urma înainte cu tratamentul fără cea mai mică grijă, dacă însă, mistuirea nu mai poate fi îndreptată, e mai bine să se întrerupă cura. În privința aceasta, vă atrag luarea aminte asupra următorului exemplu, cules din practica mea. Acum vreo jumătate de an, o fată de 20 ani, foarte bolnavă de piept, a fost adusă la mine de către părinții ei. Cura s-a început şi a fost făcută de bolnavă cu cea mai mare îngrijire. Abia după câteva săptămâni am putut vedea, că mistuirea foarte tulburată nu voia să se îndrepte cu nici un chip. Atunci sfătuii pe bolnavă, să întrerupă mai bine cura, căci astfel

[76] mângâiere, consolare

corpul se scapă de orice muncă de reacție care-l împovărează degeaba, fără să-l fi putut vindeca vreodată.

Fie-mi îngăduit, acum să înşir aici, câteva cazuri de vindecare a feluritelor boli de plămâni, culese din practica mea.

Asthma

Pe o damă de 65 de ani, care era aşa de astmatică şi cu respirarea atât de îngreunată, că doctorul care îi dăduse hapuri de creozotă[77] şi câte alte prafuri, nu făcuse decât să înrăutățească şi mai mult starea şi, mai ales, mistuirea bolnavei, acelaşi doctor o sfătui, ca cel din urmă mijloc de scăpare, să se ducă în vreo țară din miazăzi, deoarece nu mai era nici-o vindecare pentru o asthmă aşa de înaintată. Nici zece paşi nu putea face în clima aceasta, aşa de rău era chinuită de asthmă. Dar, acela care cunoaşte leacurile şcolii medicale moderne, ştie că trimeterea bolnavilor într-o țară mai călduroasă, e tot una cu condamnarea. Asta e ca şi cum doctorii ar zice bolnavilor: „Nu mai e nimic de făcut; pentru noi sunteți pierduți. Încercați cu natura, poate o să vă ajute ea!". Bolnava pricepu toate astea şi de aceea se adresă la mine, cu recomandația uneia din prietenele sale, după ce-i spusese doctorului că mai bine vrea să moară aici, decât să se ducă să moară între străini, şi astfel, începu cura mea, pe la începutul lui Decembrie, pe un timp urât şi plin de ceață. Apăsarea materiilor străine în sus, era foarte însemnată la ea. Bolnava urmă conştiincios toate prescripțiile mele şi apăsarea încetă, iar mistuirea nu întârzie de a se îndrepta într-un chip foarte îmbucurător. Materiile străine fură date afară cu îmbelşugare, prin sudoare şi prin secrețiune. În fiecare zi lua trei băi derivative, de câte o jumătate de ceas fiecare şi în fiecare săptămână o baie de aburi. În puține luni, boala dădu îndărăt, pe acelaşi drum pe care venise. Toate simptomele ce însoțiseră dezvoltarea bolii, se iveau şi acum, numai că boala dădu înapoi ca de vreo douăsprezece ori mai repede de cum venise. În fiecare lună de cură, ea dădu afară o încărcare de materii străine, de douăsprezece luni, aşa că în trei luni, fu cu desăvârşire scăpată de asthma ei.

Încă un caz interesant, de asthmă. E vorba de un domn, de vreo 60 de ani, care suferea de această boală, de mai mulți ani şi pe care doctorii îl părăsiseră cu desăvârşire. În urma medicamentelor întrebuințate ani întregi, puterea de viață a corpului său era aşa de zdruncinată, că nici nu vrusei să-l primesc în căutarea mea, deoarece îi dam puțină speranță de scăpare; în cele din urmă însă mă hotărâi. Cele dintâi băi aduseră deja multă uşurare bolnavului, aşa că urmă cura mea cu o stăruință şi o încordare, ce întreceau cu mult prescrierile mele. Numai frica de moarte îl făcea aşa de zelos. Fiecare baie uşura frigurile lui puternice dinăuntru şi îl scăpa de apăsarea materiilor străine către părțile superioare. Şi cum această uşurare nu se producea la început, decât în timpul băii şi nu dura decât foarte puțin timp după baie, bolnavul făcea băi foarte des, deşi eu nu-i prescrisesem decât 3 băi pe zi. El făcea baie chiar şi noaptea, căci tusea nu-l lăsa să doarmă. După fiecare baie de jumătate de ceas putea să doarmă un ceas întreg, apoi frigurile, întărâtând tusea şi făcându-i somnul cu neputință, făcea iarăşi baie. Fiecare baie dădea destulă putere de viață corpului său, pentru a da afară flegma, lucru ce-l uşura foarte mult. Din lună în lună acest cadavru ambulant îşi recăpăta puterea sa, vioiciunea sa şi dragostea sa de viață, aşa că astăzi omul acesta, care era un candidat al morții când a venit la mine, a obținut o cură minunată printr-un tratament de 15 luni. A trecut un an de când am scris acest raport de vindecare. Cu toată vârsta lui înaintată, bolnavul meu o duce de minune. Aceea ce e caracteristic, pentru progresele necontenite ale sănătății sale, e că bătrânul, altădată cu desăvârşire pleşuv, a început să capete de vreo 8 luni un păr cărunt foarte bogat.

Oftica (înaintată)

În ceasurile mele de consultare, m-a vizitat o dată o femeie de vreo 30 de ani, care suferea de oftică înaintată. Ea respira aproape întotdeauna cu gura deschisă, mai ales în timpul somnului. Mama ei murise de oftică în vârsta de 45 de ani şi această dispoziție de boală o transmisese tuturor copiilor ei. În copilărie bolnava mea, ca şi surorile ei, fusese foarte scrofuloasă. Ca fată de 20 de ani avea o față plină şi obrajii foarte colorați, care se învinețeau iarna şi era deja corpolentă, frumuşică şi bine făcută. În anii următori ea pierdu corpolența şi coloarea obrajilor şi formele ei ajunseră iarăşi normale. Dar oftica

[77] Produs uleios obținut prin distilarea gudroanelor de lemn şi folosit în industrie şi medicină

ereditară se simțea din ce în ce mai mult, cu cât se apropia de 30 de ani. Mistuirea ei era neregulată. Avea când constipare, când diaree. Culoarea şi mirosul excrementelor arătau desluşit cât de neregulat şi anormal se făcea actul de fermentație al mistuirii în corpul acesta. Afară de dese dureri de măsele şi de cap se iveau câteodată dureri fulgerătoare în piept şi în umeri. Aceste dureri nu se simt decât în timpul actului de descompunere. Îndată ce părțile plămânilor s-au descompus deja, durerile acestea încetează numaidecât. Menstruația acestei femei era întotdeauna foarte dureroasă şi foarte neregulată, înceta câteodată luni întregi şi apoi revenea foarte des. Toate astea erau însoțite de o slăbiciune generală, de o mare oboseală după orice muncă corporală, de un simțământ şi de o nemulțumire foarte mare. Pentru acela care nu cunoaşte deloc ştiința expresiunii figurii, femeia aceasta trebuia să fie un model de sănătate, când a venit să urmeze tratamentul meu. Obrajii frumoşi şi roşii şi formele pline şi rotunde înşelau pe orice profan asupra stării critice a acestei bolnave, stare ce pentru mine însă nu era ascunsă. Femeia aceasta începu tratamentul meu, în plină cunoştință de starea ei primejdioasă. Îi prescrisei două sau trei băi de şezut cu fricțiuni pe zi şi una sau două băi de aburi pe săptămână. O dietă absolut fără excitante, multă şedere la aer curat şi ferestrele deschise în timpul nopții. Starea ei generală se îmbunătăți aşa de mult în şase luni de tratament, că nu mai simțea oboseală, când urca scara sau umbla mult, aceea ce altădată o dobora cu desăvârşire. Mistuirea ei se îndreptase şi mâhnirea făcuse loc mulțămirii, toate durerile de cap dispăruseră cu desăvârşire de la începutul curei. Se putea vedea desluşit, că materiile străine începuseră a da înapoi spre pântece. În cel dintâi an al curei se iviră două crize foarte violente, când se nimiciră nodurile plămânilor. În timpul acestor crize, care durau două sau trei săptămâni, bolnava simțea o slăbiciune adeseori trecătoare, simptom ce adevereşte teoria asupra bolii, şi care-şi găseşte o dezlegare naturală prin prefacerile ce se operează în corp în timpul curei.

În timpul celui de al doilea an de cură starea bolnavei s-a îmbunătățit iarăşi în mod simțitor, mai cu deosebire starea ei generală. În acest an s-au ivit numai două crize. Dacă după doi ani de cură nu pot privi încă pe această femeie ca vindecată pe deplin, cel puțin greaua ei boală de plămâni a dispărut cu desăvârşire şi se poate spera o vindecare completă. Cine nu cunoaşte cu de-amănuntul ştiința expresiunii figurii, crede că femeia aceasta e acum sănătatea în picioare şi nici nu bănuieşte că acum trei ani mergea cu siguranță către sfârşit, dacă n-ar fi început cura mea.

Iată un alt raport de vindecare tot aşa de însemnat. E vorba de un domn de vreo 40 de ani, bolnav de oftică, după spusa celor mai renumiți doctori, care îl sfătuiseră să şadă multă vreme în sudul Italiei. Cercetai pe bolnav şi stabilii prin ştiința expresiunii figurii, că boala lui de plămâni era foarte cronică şi că şederea lui într-o climă caldă, l-ar fi dat gata cel mult într-un an. L-am pus să înceapă numaidecât cura mea. În timpul acesteia se ivi, deja după 4 săptămâni, pe lângă treptata îmbunătățire a stării generale, un catar de beşică şi de intestine, de care suferise foarte mult cu nouă ani înainte. Catarul se ivi însă, de rândul acesta mult mai slab şi dispăru după vreo 14 zile prin metoda mea. Aceasta dovedeşte, că prin întrebuințarea medicamentelor, amândouă bolile nu fuseseră vindecate, ci numai înăbuşite şi transformate într-o stare latentă. O dată cu ridicarea puterii de viață, amândouă bolile deveniseră iarăşi acute. Ceva mai târziu se ivi chiar un sculament trecător, de care bolnavul suferise de repetate ori, când era de 20 de ani, dar care fusese înăbuşit prin medicamente. După ce fu înlăturat şi acesta în două săptămâni, boala de plămâni luase o formă cu desăvârşire schimbată, aşa că bolnavul credea că e pe deplin sănătos. După sfatul meu însă, el mai continuă câtăva vreme cura şi, după un an şi jumătate era cu desăvârşire vindecat.

Oftica oaselor şi caria oaselor

Foarte mulți bolnavi de aceştia am avut în tratamentul meu şi am dobândit rezultate foarte mulțămitoare. Mai în toate cazurile, bolnavii aceia suferiseră în copilăria lor de *boala englezească* (rachitism[78]), întrucâtva numai ca un stadiu preliminar al bolilor lor de mai târziu. Oasele erau deja de la naştere moi, fragile, ca zgârciurile, aceea ce se putea stabili cu siguranță în cele mai multe cazuri. La vârsta pubertății sau chiar şi mai de timpuriu, caria oaselor se ivea şi oasele picioarelor sau ale brațelor începeau să coacă în parte şi se întindeau ca un burete, pe când încheieturile se umflau foarte mult. Extremitățile, brațele şi picioarele, fuseseră de multe ori amputate de reprezentanții şcolii medicale moderne. Cei mai mulți bolnavi treceau de nevindecabili înainte de a veni în tratamentul meu. Odată cu

[78] Stare patologică cauzată de insuficiența vitaminei D în organism, caracterizată prin deformații ale sistemului osos

cura mea începu şi procesul bolii să dea îndărăt. Membrele amputate: nu se mai pot pune la loc şi de aceea operaţiunile în toate cazurile de boală sunt, după părerea mea, cel mai nepotrivit mijloc pentru vindecarea lor. Eu susţin chiar, că aceste manipulaţii împotriva naturii, n-au adus nici o dată vreo singură vindecare adevărată în cazuri de aşa fel. Aceste boli nu pot fi vindecate, decât atunci când ştii să le dai înapoi, pe acelaşi drum pe care au venit.

Aşa, îmi aduc aminte de un copil, pe care l-am avut în tratamentul meu, la care, amândouă fluierele picioarelor, de la genunche până la gleznă, erau cu desăvârşire deschise şi coapte pe jumătate. Doctorii voiau să amputeze amândouă picioarele şi atunci părinţii veniră cu copilul la mine. Procedeul meu legat cu băile derivative şi cu o dietă neexcitantă fu început şi deja după 4 săptămâni, rănile începură să se închidă dinăuntru în afară. Pielea crescu pe rănile lungi de 8 ţoli, întocmai cum creşte coaja copacului peste locul lovit de secure. După şase luni amândouă picioarele erau vindecate şi nu mai rămâneau decât două coji mici neînsemnate, care dispărură după alte două luni. În acelaşi timp, starea generală a copilului se schimbă cu totul şi melancolia lui disperată făcu loc unei adevărate veselii de copil.

Un alt caz: e vorba de un copil de zece ani, care avea un genunchi tuberculos, pe care doctorii iarăşi voiau să-l amputeze. Aici dură peste nouă luni, până când materiile de boală se traseră din încheietura genunchiului către focarul bolii, adică pântecele, şi fură date afară printr-o rană a osului de la şold, care se coapse şi se sparse timp de trei luni, până când băiatul putu să umble şi să alerge ca şi tovarăşii lui.

Lupus[79]

Numeroasele succese de vindecare dobândite şi la boala lupus prin metoda mea, dovedesc destul de lămurit că teoria unităţii se poate aplica şi la aceste simptome de boală. Într-adevăr, acela care cunoaşte numai câteva din aceste succese, acela nu va putea pricepe, cum metoda mea, care era cunoscută cu multă vreme înaintea vaccinei cu tuberculină, a fost aşa de puţin luată în seamă în anumite locuri. Fireşte, aci e vorba şi de atenţia autorităţilor medicale, şi nu mai încape îndoială, că aceste autorităţi nu văd cu ochi buni un lucru, ce e cu totul împotriva învăţăturilor lor. Dar, va veni odată vremea, când şcoala medicală va fi silită, de nevoie, să dea îndărăt odată cu luminarea marelui public.

Iată un caz de lupus, care înfăţişează un interes general.

Bolnava era în vârstă de 41 de ani. Fusese sănătoasă până la vârsta de doi ani, când a fost vaccinată şi de când data şi boala ei. După vaccinare se ivise o straşnică erupţie de piele, care se transformă în lupus, când bolnava atinse vârsta de zece ani. Vreme de 30 de ani, această biată femeie suferise de această grea şi dureroasă boală, fără a găsi cea mai mică uşurare, deşi consultase un mare număr de doctori vestiţi. Figura ei era îngrozitoare şi nu putea să iasă nicăieri, fără să îngrozească pe cei ce o vedeau. Într-această stare disperată veni la mine, după ce toţi doctorii îi declaraseră, că boala ei nu se poate vindeca. După ce o examinai, putui să-i făgăduiesc o vindecare foarte grabnică, fiindcă încărcarea ei era foarte avantajoasă pentru tratamentul meu. Cura adeveri cele ce spusesem. După 15 zile, lupusul avea deja o altă înfăţişare şi aproape nu mai desfigura bolnava. Dar mistuirea ei, cu desăvârşire neglijată în celelalte tratamente, fu îndreptată de minune într-un timp aşa de scurt. De aci urmară ieşiri afară enorme, care dădură afară toate zemurile bolnave. În şapte săptămâni bolnava căpătase culoarea pielii normale.

Acest succes de o repeziciune aşa de uimitoare, împotriva unui rău aşa de înrădăcinat, fusese cu putinţă numai fiindcă bolnava avea o încărcare anterioară (în faţă). Toţi aceia, care cunosc uvrajul asupra noii mele diagnoze, ştiinţa expresiunii figurii[80], pot să-şi lămurească lucrul acesta.

Am tratat, dimpotrivă, alte cazuri de lupus, care erau mai puţin înrădăcinate, dar care au cerut mult mai multă vreme. Cazurile, a căror vindecare cere mai multă vreme, sunt acelea care au o mai multă încărcare de materii străine în spate sau de partea stângă.

Mulţi din aceşti bolnavi au întrerupt cura după câteva săptămâni, fiindcă n-au putut vedea o schimbare deosebită, ci cel mult o îndreptare a mistuirii. Bineînţeles, mulţi din aceştia n-aveau răbdarea de a aştepta timpul trebuincios pentru vindecarea bolilor lor. Multora li se pare nelămurit, de ce unul

[79] Boală de piele manifestată prin leziuni care distrug ţesuturile; tuberculoză a pielii

[80] Louis Kuhne. Manualul ştiinţei expresiunii figurii, cu numeroase ilustraţiuni. Editura Louis Kuhne, Lipsca

izbuteşte să se vindece mai repede decât altul şi totuşi lucrul e foarte natural. Orice cunoscător al ştiinței expresiunii figurii îl va înțelege.

Încă o dovadă de eficacitatea metodei mele de vindecare a fost dată de o femeie din Stettin. Aceasta suferea de 19 ani de lupus la figură şi nu se mai putea arăta nicăieri. Mergea întotdeauna cu voal şi ascundea cu cea mai mare grijă trăsăturile ei desfigurate. Domnişoara Sch. încercase zadarnic toate leacurile de care dispunea ştiința medicală modernă. Metoda mea o uşură şi o vindecă numaidecât. Aceasta dădu prilej domnişoarei Sch. să-mi adreseze la 29 Ianuarie 1891 următoarea scrisoare de mulțumire:

„Stimate Domnule Kuhne! Starea mea de astăzi îmi impune datoria de a vă exprima mulțumirile mele cele mai călduroase, pentru efectul minunat al metodei d-voastră împotriva grelei mele boli. Urmez tratamentul d-voastră cu cel mai mare succes; mă simt acum sănătoasă şi cu putere şi pot munci, fără să obosesc. Sunt cu atât mai fericită, cu cât toți doctorii, consultați timp de 19 ani, n-au putut nici să mă vindece nici să mă uşureze.

Recomand dar, tuturor bolnavilor de orice fel, să urmeze metoda d-voastră, căci sunt adânc încredințată că vor fi uşurați.

Vă rog, scumpe domnule Kuhne, de a publica această scrisoare, în interesul cauzei dumneavoastră şi în acela al omenirii suferinde.

Semnez cu cea mai mare stimă şi mulțumire sinceră, devotată."

A. von Stettin.

Bolile organelor genitale

În lături cu fățărnicia, în lături cu ruşinea falsă, care acoperă orbirea fatală şi îngăduie răului să se întindă pe ascuns: în lături cu fățărnicia, care nu poate sta în lumina cunoştinței, în raza judecatei curate şi naturale! Deschis şi fără ruşine trebuie să se vorbească de răul ascuns al omenirii, de bolile ei ținute în ascuns. Răul pricinuit omenirii prin bolile organelor genitale e aşa de răspândit şi aşa de mare, că aş săvârşi un adevărat păcat, dacă n-aş proclama rezultatele metodei mele, care m-au pus în stare de a vindeca bolile acestea cu o siguranță necunoscută până aci. Necunoştința generală a naturii acestor boli şi, mai ales, tratarea lor prin medicamente au pricinuit atâta rău, că tocmai din această cauză e de neapărată nevoie, de a lumina omenirea, printr-un limbaj plin de sinceritate. Faptul foarte trist, că aceste boli sunt astăzi mai răspândite ca întotdeauna şi că tocmai sifilisul face în fiecare an mii de victime, pe care le aruncă în mizerie, e întemeiat pe cauze adânci, după cum voi arăta mai la vale.

Toate metodele întrebuințate până aci, afară de metoda naturală, sunt neputincioase împotriva sifilisului. Ele nu izbutesc decât a reduce vremelnic această boală la o stare latentă prin ajutorul fricțiunilor cu mercur, etc. şi de a provoca astfel o stagnare a bolii, care, din nenorocire, e privită de bolnavi ca o vindecare. Dar, tocmai această neştiință a pricinuit un rău enorm. Multe din aceste persoane vindecate în aparență, s-au însurat după sfatul doctorilor lor şi au aflat îndată prin tristele urmări ale acestor căsătorii, cât de rău au fost sfătuite. Multă vreme sănătatea şi viața femeii sunt în cea mai mare primejdie, când bărbatul are sifilis în stare latentă. Relațiile trupeşti sunt destinate a compensa, ca să zicem aşa, cele două corpuri, într-un anume grad, de aceea sifilisul latent se comunică numaidecât femeii, făcând-o să moară de această boală, sau de o altă boală oarecare. Copiii născuți din aceste căsătorii sunt totdeauna nedestoinici de viață, fiindcă niciodată nu se pot dezvolta în chip normal. De aceea am dreptate când susțin, că starea latentă a sifilisului e cu mult mai primejdioasă, decât starea acută, căci în aceste din urmă cazuri are cel puțin asupra lui un semn, în privința căruia e cu neputință de a se înşela.

Şcoala medicală modernă recunoaşte deja, *stadiul latent* al sifilisului, cu toate că nu e capabilă de a-l determina, decât atunci, când bolnavul e lovit din nou de sifilis acut, după o perioadă de sifilis latent, care a durat ani de zile. Această şcoală, care nu ştie mare lucru, spune atunci că boala a stat ascunsă multă vreme în corpul sifiliticului. Dacă faptele n-ar vorbi de la sine, ştiința modernă nici n-ar voi să audă de o stare latentă sau cronică şi ar fi în stare să pretindă, că acest studiu e şi el o vindecare ca toate celelalte vindecări.

Prin ştiința expresiunii figurii, stadiul latent al sifilisului nu rămâne ascuns, chiar dacă nu s-au ivit încă asemenea stări acute. Dar, prin această ştiință suntem tot deodată în stare, de a cunoaşte mai dinainte dispozițiile către toate bolile organelor genitale, aşa că fiecare se poate feri astfel de răul primejdios. Nu mă voi ocupa în particular de fiecare din bolile organelor genitale, precum: *poala albă*[81], *sculamentul*[82], *şangărul*[83], *baboanele*, *negii*[84], *sifilisul*[85], *poluțiile*[86] şi altele; vă voi observa numai, că numirile acestor diferite boli sunt cu desăvârşire nefolositoare pentru noi, dacă ştim, că toate aceste boli au una şi aceeaşi pricină şi că varietatea formelor lor atârnă numai de varietatea dispoziției, adică de felul cum e încărcat omul cu materii străine, sau de starea lui de boală latentă şi cronică.

Nu e o întâmplare, că natura a aşezat în aceeaşi parte organele genitale împreună cu organele de secreție. Organismul se sileşte neîncetat, de a îndruma către aceste ieşiri toate produsele secreției, de aceea aceste organe devin sediul particular al tuturor materiilor străine şi al tuturor depozitelor formate de produsele secrețiunii, lucru ce se observă, mai ales, foarte desluşit, la femeie, şi e de multă însemnătate în relațiile sexuale, în timpul cărora aceste substanțe foarte tari trec neapărat în celălalt ins

[81] Leucoree – scurgere vaginală de lichid albicios, uneori purulent

[82] blenoragie – boală venerică contagioasă, caracterizată prin inflamarea organelor genitale, însoțită de scurgeri purulente; gonoree

[83] Ulcerație a mucoasei sau a pielii, formată în urma pătrunderii în organism a unei infecții

[84] mici excrescențe pe piele

[85] Boală venerică cronică, cauzată de un spirochet şi transmisă prin contagiune sau ereditar

[86] Proces de eliminare involuntară a spermei (de obicei în timpul somnului)

ca o unsoare, din cauza permeabilității pielii. Aşa se transmit materiile cele mai rele de la femeie la bărbat şi vice-versa, când bărbatul e mai încărcat decât femeia, produsul generator alcătuit din zemurile lui se încorporează în femeie, influențează asupra ei şi o îmbolnăvesc.

Dar, mai e şi o altă împrejurare pentru a cărui lămurire se cere s-o iau mai de departe. Instinctul sexual e un fapt cunoscut de toată lumea, totuşi el e destul de obscur şi n-a fost nici o dată destul de limpede explicat. Şcoala medicală modernă spune puțin lucru despre natura lui, spune şi mai puțin de aceea ce-l face normal şi tace cu desăvârşire asupra pricinilor ce-l fac anormal. Cu toate astea, în toate manualele acestea, găsim că după instinctul de conservare, instinctul de propagare[87] e cel mai puternic în corp. E de necrezut şi de mirare, cum se batjocoreşte astăzi acest al doilea factor, al vieții noastre, încât e privit ca ceva ce e împotriva naturii şi chiar ca un lucru puțin estetic şi necuviincios în cel din urmă grad. Întocmai ca şi celelalte instincte, instinctul sexual are stadiul său normal, sau are un caracter anormal şi morbid pricinuit de o stare de boală, adică de o simplă încărcare a corpului cu materii străine. Tocmai în instinctul sexual poate avea cineva un termometru foarte exact pentru propria-i sănătate, mai ales pentru stadiul cronic şi latent al bolilor şi pentru efectul regimului asupra organismului. Instinctul sexual nu devine anormal decât printr-o îndoită apăsare a materiilor străine către căile lor naturale de secreție, adică, printr-o îndoită întârâtare nervoasă pricinuită de încărcarea corpului cu materii străine. Aceeaşi apăsare se exercită şi asupra organelor genitale, aceea ce se manifestă la început printr-un spor al instinctului sexual, însoțit de o descreştere progresivă a puterii generatrice. Un instinct sexual normal lasă pe om cu desăvârşire liber de orice tulburări de minte şi de simțuri. Normal este acest instinct numai la inşii sănătoşi, şi normal nu se poate păstra decât printr-o dietă neexcitantă şi printr-un fel de viață potrivit cu natura; în sfârşit, anormal e instinctul, îndată ce corpul e încărcat cu materii străine sau se găseşte într-o stare de boală latentă şi cronică.

Bolnav de organele genitale poate fi deci, numai acela al cărui corp e deja încărcat cu materii străine. Aşa se lămureşte de ce unii se îmbolnăvesc de sculament, şangăr şi sifilis, prin transmiterea virusului acestei boli, pe când alții rămân neatinşi. Cunosc cazuri în care doi oameni au fost expuşi la aceeaşi primejdie de infecție şi unul din ei s-a îmbolnăvit, pe când celălalt a rămas neatins.

Mi s-au întâmplat adeseori cazuri, cu totul contrarii. Mi-aduc aminte de un astfel de caz, în care o femeie avusese multă vreme raporturi sexuale cu un singur om, care iarăşi n-avusese relații sexuale decât cu această femeie. Când omul acesta trebui să se ducă în altă parte, urmaşul său luă această femeie. Deşi s-a dovedit că nici unul, nici altul nu fusese bolnav, şi deşi nici unul, nici altul nu avusese alte relații sexuale, cel din urmă fu atins în scurtă vreme de sifilis, pe când femeia rămase cu desăvârşire curată.

Materiile străine aşezate în organele genitale sunt direct transmise prin relațiile sexuale şi lucrează asupra materiilor străine din cealaltă persoană, ca drojdia asupra aluatului, producând o fermentație, mai ales când se ține socoteală şi de acțiunea liniştitoare, pe care compensarea magnetismului reciproc o exercită în acelaşi timp asupra corpului. Această acțiune dă corpului o putere de viață, care-l pune în stare, de a se sili să dea afară printr-o criză de curățire, precum sculamentul, şangărul, şi sifilisul, materiile străine ce se găsesc în corp. Aceste fapte explică iarăşi cazurile ce se întâmplă aşa de des, când un bărbat, care a avut multă vreme relațiuni sexuale regulate cu femeia lui se îmbolnăveşte de sifilis, după ce a avut o singură dată contact cu altă femeie care trecea de sănătoasă. Relațiile sexuale ale soților n-aveau această acțiune, deoarece corpurile lor se compensaseră deja, dar noile relații având o compensație cu totul deosebită, au produs alt efect. Am indicat aceste cazuri numai pentru a dovedi în ce fel se nasc bolile organelor genitale şi care e rolul transmiterii directe, a materiilor infecțioase. Mă voi feri de a atinge, într-un fel sau altul, partea morală sau imorală a relațiilor sexuale în afară de căsătorii, căci nu mă voi ocupa aci decât de boala, natura, originea şi vindecarea ei şi nu voi atinge relațiunile sexuale în afară de căsătorii, decât dacă va fi de trebuință pentru demonstrațiile mele.

Astfel ajungem în sfârşit la încheierea că, *bolile organelor genitale* nu sunt altceva decât *crize de vindecare ale corpului*, prin care acesta se sileşte de a da afară materiile străine. Dacă vrem, deci, să le vindecăm, trebuie *să depărtăm pricina de boală*, încărcarea corpului cu materii străine, după care celelalte simptome vor dispare de la sine. Trebuie să ne ferim de a cădea în greşeala, în care cade şcoala medicală modernă, care se sileşte de a înăbuşi această încercare de vindecare a corpului prin injecții, medicamente (otrăvuri nemaipomenite, precum mercurul în feluritele lui forme, iodul, iodura de

[87] înmulțire

potasiu, etc.). Toate acestea nu se fac decât pe socoteala puterii de viață a corpului, care era înainte destul de puternică, pentru a duce singură la bun capăt această criză de vindecare. Acum, după încorporarea otrăvurilor, puterea de viață trebuie să lucreze a neutraliza otrava, pentru a păstra organismul şi astfel e împiedicată în silințele ei de vindecare.

Aceea ce şcoala modernă numeşte vindecare, nu este decât o grea vătămare a corpului, care întrece cu mult starea de boală. Fireşte, ea îmbracă o haină înşelătoare şi fără dureri, care ascunde adevărata stare, dar care, fiind cronică şi latentă, nu mai arată simptomele bolilor organelor genitale de mai înainte şi trece în ochii unora drept vindecare.

Am curajul de a respinge asemenea grave greşeli ale mult lăudatei şcoli medicale şi, chiar dacă îmi voi face-duşmani neîmpăcați, voi merge înainte, întemeiat pe dovezi nestrămutate. Să vedem acum aceste dovezi.

Am spus mai sus, că toate bolile organelor genitale nu sunt deloc vindecate prin medicamente, ci numai înăbuşite şi înrădăcinate şi mai adânc în corp şi că această vindecare aparentă nu e decât înrăutățirea stării bolnavului, lucru ce se manifestă şi mai desluşit prin înrăutățirea stării generale şi prin descreşterea puterii de viață. Dacă izbutim mai curând sau mai târziu, poate chiar după câțiva ani, să ridicăm iarăşi puterea de viață, nu e cu neputință, să iasă iarăşi la iveală toate simptomele de boli înăbuşite, deşi într-o formă mai blânda şi mai trecătoare. Aceasta s-a dovedit cu prisos în sutele de cazuri din practica mea. Băile mele derivative îngăduie însă de a înfrâna aşa de mult aceste boli, că ele pierd cu desăvârşire caracterul lor primejdios şi tulburător, că putem umbla cu ele întocmai ca şi cu nişte duşmani învinşi, în fața cărora suntem superiori. Din nenorocire însă, acest simptom a dat prilejul multora din bolnavi, să părăsească înspăimântați cura mea. Din cine ştie ce considerațiuni nebune şi fricoase, ei credeau de cuviință să-şi jertfească mai bine sănătatea lor, decât să treacă iarăşi prin toate bolile lor vechi, fiindcă nu cunoşteau nici cursul lor, nici forma blândă sub care se întorc. Puterea de viață, natura şi condițiile ei, precum şi mijloacele naturale pentru ridicarea şi întărirea ei au rămas din nefericire o enigma pentru şcoala medicală modernă. Abia prin aplicarea apei, soarelui şi dietei naturale de către oameni străini de medicină şi, în sfârşit, prin aplicarea băilor de trunchi cu fricțiuni, de şezut cu fricțiuni şi prin băile de aburi s-a găsit mijlocul de a ridica şi întări iarăşi puterea de viață a corpului, în felul cel mai potrivit cu natura.

Metoda mea caracteristică a ajuns, fără voia mea, martorul neîndoielnic al neputinței şcolii medicale. Am avut la mine sute şi mii de aceşti bolnavi, care după ce au alergat fără succes la toate metodele şcolii medicale moderne, s-au adresat la mine în ultimul moment şi au ajuns astfel, după vindecarea lor, dovezi neîndoielnice de adevărul metodei mele. Astfel întemeiat pe dovezi nestrămutate, după o practică obositoare de ani îndelungați şi în urma unor studii necontenite, am putut nu numai să arăt greşelile în care cade şcoala medicală modernă, ci să fac cunoscut şi lumii o nouă şi mai bună metodă de vindecare, a cărei eficacitate o poate proba oricine, în cazurile de boală.

Metoda mea face să piardă exteriorul înspăimântător al mai tuturor bolilor de organe genitale şi mai ales al sifilisului, de care toți se tem, cu drept cuvânt. Pot pretinde fără vanitate, că această boală, incurabilă pentru şcoala medicală, poate fi vindecată cu desăvârşire prin metoda mea, ca orice altă boală, aşa că nu mai poate fi temere de urmările supărătoare de orice fel, ce le-ar putea avea asupra urmaşilor. Totuşi nu pretind, că în toate cazurile, adică orice sifilitic poate fi vindecat, dar pretind că sifilisul se poate cu desăvârşire vindeca, în toate cazurile în care mistuirea bolnavului se poate îndrepta, chiar dacă pentru acest tratament ar trebui ani de zile. Ştiu că sunt cazuri de sifilis aşa de disperate, că puterea de viață a bolnavilor e departe de a ajunge pentru o vindecare radicală. Dar, în acest caz nevindecarea atârnă numai de lipsa puterii de viață, adică numai de bolnavi.

Toate bolile organelor genitale sunt, încă de la apariția lor, un semn neîndoielnic de o mare încărcare a corpului cu materii străine, sau, cu alte cuvinte, ale unei boli, care doarme în corp. Toate bolile organelor genitale nevindecate nu sunt decât stări preliminare ale altor boli cronice şi mai grele, care, de obicei, sunt cunoscute sub numele de asthma, bolile de plămâni, oftica, cancerul, bolile de inimă, hidropizia[88], podagra şi altele. Dacă aceste boli nu lovesc întotdeauna pe bolnavul însuşi, ele se răzbună de tratamentul fals, din nenorocire, adeseori asupra urmaşilor. Multe mame cu desăvârşire nevinovate, se vaetă deznădăjduite de bolile copiilor lor, mai ales de bolile aşa de răspândite de piept, oftica, scrofule, rachitism, dar nu ştiu adevărata pricină a acestor boli, fiindcă ele nu se simt vinovate, nu ştiu nimic de bolile secrete ale părintelui şi nu cunosc deloc înrâurirea acestor boli asupra urmaşilor. „Au

[88] Stare patologică constând în acumularea de lichid seros în țesuturi

mâncat aguridă părinții şi copiilor li s-au sterpezit dinții", zice poporul, cu drept cuvânt, căci acei urmaşi bolnavi şi slăbănogi sunt o oglindă, în care mulțămită noilor mele principii, putem cunoaşte şi judeca exact starea de sănătate a părinților, în timpul procreării.

Dacă considerăm mersul bolilor celor mai răspândite ale organelor genitale, precum poala albă şi sculamentul, vedem în simptomele lor dovada nestrămutată a teoriilor mele asupra materiilor de boală. Corpul dă afară materiile morbide în fermentație, numite scurgeri, prin ajutorul stării febrile de inflamație locală. Prin acest procedeu de friguri şi de fermentație, organele dinăuntru sunt direct atacate şi umflate, câtă vreme nu se iau măsuri de a face acest proces nevătămător pentru organism. Atunci acest proces va fi, în adevăratul înțeles al cuvântului, o criză de vindecare pentru corp. Cu cât el dă afară mai multe materii, cu atât organismul se curăță. Înainte de toate, trebuie să înlesnim acest proces de depărtare al materiilor străine, făcându-l să fie fără durere, adică să nu turbure corpul, şi în acelaşi timp să se îndeplinească cât se poate mai bine. Prin băile mele derivative, mai ales băile de şezut cu fricțiuni, se poate ajunge la acest sfârşit, în modul cel mai sigur; bineînțeles că durata vindecării atârnă de starea de încărcare a bolnavului cu materii străine.

E locul să ne amintim încă odată „mijloacele de vindecare" întrebuințate de ştiința medicală împotriva bolilor organelor genitale: injecții corozive în canal, cu soluții de plumb, de zinc şi de iodoform, pentru a înăbuşi cu forța această acțiune aşa de binefăcătoare a naturii. Asta e de ajuns pentru a ne dovedi toată absurditatea acestor leacuri şi toate greşelile în care cade şcoala medicală. E de mirare, că nimeni nu şi-a pus încă întrebarea, unde poate rămâne materia după înăbuşirea scurgerii prin medicamente şi care e adevăratul ei scop. Se ştie, că natura nu face nimic fără cauze şi scopuri bine hotărâte. Actele naturale nu se pot sprijini, decât numai prin condițiile de viață potrivite cu natura, iar nu prin mijloace împotriva naturii.

Nu e o întâmplare, că ospiciile de nebuni şi casele de sănătate, clinicile şi spitalele răsar ca ciupercile. Orice om cu judecată nu poate vedea decât o tristă decădere şi o nenorocită incapacitate a ştiinței medicale, în creşterea numărului acestor închisori de bolnavi. Dacă şcoala medicală ar avea cu adevărat succes şi ar răspândi sănătatea printre oameni, cea dintâi urmare, ar trebui să fie o descreştere treptată a acestor instituții.

Înainte de a încheia acest capitol, vă voi cita câteva cazuri culese din practica mea. În primul rând e vorba de un om de vreo 50 de ani, care m-a consultat pentru o boală de inimă. După ce i-am dat sfaturile respective şi după ce a întrebuințat cura mea timp de 14 zile, s-a dat pe față o boală de rinichi, pe care o avusese înainte, şi după ce s-a vindecat şi aceasta, după alte 14 zile, s-a ivit un sculament de care suferise cu 18 ani înainte. Amândouă bolile se iviseră de rândul ăsta într-o formă cu mult mai blândă ca înainte; în timp de 8 zile a fost înlăturat şi sculamentul, şi starea generală a acestui domn s-a îmbunătățit în chip uimitor. În acelaşi timp, i-a dispărut cu desăvârşire şi boala lui de inimă. În cursul tratamentului, mi-a istorisit bolnavul cum suferise înainte vreme mai întâi de sculament şi cum pentru vindecarea lui consultase pe cei mai celebri profesori. Mijloacele lor, spunea el n-au rămas fără efect, căci au înlăturat toate simptomele sculamentului. În urmă, după câțiva ani, a avut încă o dată sculament, dar s-a scăpat iarăşi repede de el prin medicamente. Abia după alți doi ani a fost lovit de o boală de rinichi care i-a dat mult de lucru, până când, în sfârşit, prin consultarea a 8 doctori vestiți, a putut fi înăbuşită prin medicamente, cel puțin atât că nu s-au mai putut manifesta simptomele turburătoare. Nu mult după aceea, începu boala lui de inimă, pentru care nu putuse să găsească nici-un leac şi care amenința să dea în hidropizie[89]. I-am explicat atunci, cum sculamentul lui nu fusese vindecat, ci numai înăbuşit în corp şi cum el devenise astfel o stare preliminară a bolii lui de rinichi de mai târziu şi cum aceasta din urmă fiind iarăşi înăbuşită în corp, provocase boala lui de inimă, care fără cura mea ar fi sfârşit în hidropizie. De înlănțuirea acestor simptome s-a încredințat şi el pe deplin, prin cura ce-a făcut-o. După un tratament de 4 luni, bolnavul a fost cu desăvârşire vindecat.

Voi cita încă un caz de sifilis.

Domnul baron de E., în vârstă de 47 ani, m-a vizitat acum câțiva ani în orele mele de consultare şi mi-a comunicat, că suferă foarte mult de sifilis deja de vreo 10 ani. Mi-a spus că a făcut deja de 4 ori cura de unsoare cu mercur, sfătuit de cei mai celebri doctori, că băuse chiar iodură de potasiu, dar că totuşi se iveau iarăşi simptome sifilitice, mai ales răni deschise, în gură şi pe picioare. Astfel a pierdut orice încredere în alopatie, cu atât mai mult că starea lui generală, după tratamentul cu mercur, nu mai era nici pe jumătate aşa de bună ca înainte; că din vremea aceea simte o necontenită greutate în cap şi

[89] Stare patologică constând în acumularea de lichid seros în țesuturi

că nu mai are memoria limpede de mai înainte. Prin ştiința expresiunii figurii stabilii cu siguranță, că sifilisul de mai înainte rămăsese neschimbat în corp şi că fusese trecut numai într-o stare latentă, prin întrebuințarea mercurului, că apoi bolnavul suferă deja foarte mult de otrăvire cronică prin medicamente. I-am prescris în fiecare zi o baie de trunchi cu fricțiuni şi două băi de şezut cu fricțiuni, împreună cu o hrană simplă, potrivită cu natura. Succesul a fost minunat, căci deja după o jumătate de an bolnavul se schimbase cu desăvârşire. În prima linie, mistuirea lui se îndreptase mult, şi înfățişarea lui era iarăşi sănătoasă. Odată cu înlăturarea pricinilor dispăruse orice urmă de sifilis, care de acum înainte nu se va mai întoarce niciodată. Vezi alte rapoarte de vindecare, în partea a IV-a a acestei cărți.

Impotența[90]

Neputința omului. (Impotența). Această boală, care se propagă astăzi aşa de mult, caracterizează într-un chip bătător la ochi degenerarea crescândă a generației noastre. Ştiința medicală n-a fost în stare până astăzi să vindece această boală: în fața impotenței ea stă cu mâinile în sân, fiindcă nu cunoaşte adevărata ei natură. Ea nu ştie că orice impotență e numai o stare de boală cronică a omului, provocată numai şi numai de încărcarea corpului cu materii străine, sau cu materii de boală. Orice impotență se poate iarăşi vindeca îndată ce izbutim a libera corpul de acea încărcare. Astăzi suntem în fericita poziție, întemeiați pe experiențele şi pe succesele metodei mele de vindecare, nu numai să ajungem acest scop, ci putem spune cu conştiința liniştită, că am izbutit deja în foarte multe cazuri şi că vom izbuti şi de aci înainte, întrucât tratamentul nostru va fi aplicat cu pricepere dreaptă şi cu o energie de fier. Prin înlăturarea cauzei acestei boli se vindecă toate neregularitățile funcțiunii organelor genitale şi prin aceasta câştigă şi instinctul sexual puterea lui normală, aşa că cei vindecați sunt puşi în stare, de a duce viața lor sexuală potrivit cu natura. Ştim că principiile morale, cele mai solid stabilite, sunt adeseori neputincioase, pentru a înlătura neorânduielile sexuale cele mai nenaturale şi am mângâierea, de a fi primit deja mulțumirile cele mai călduroase din partea tinerilor şi a oamenilor cu principii morale solide, fiindcă tratamentul meu i-a făcut să rupă cu obiceiurile lor nenorocite. (Vezi în privința asta: raporturile de vindecare în partea a IV-a a acestei cărți.)

Impotența la femei, în înțelesul sterilității, nu există numai din cauza deformărilor organelor genitale interne, ci se iveşte la ele şi o totală lipsă de simț a acelor organe. Amănunte asupra sterilității se găsesc în partea a III-a, în capitolul: „bolile de femei".

Fiindcă instinctul sexual la bărbați este cu totul altfel decât la femei, impotența se manifestă la ei în chip deosebit. Dar întotdeauna sunt semne anume hotărâte, pe care le observăm cu ani de zile înainte: Un instinct sexual anormal, urcat şi nervos, e provocat numai printr-o boală cronică. La copii şi la persoanele de sex masculin încă nevârstnice, instinctul sexual se manifestă printr-o mare iritare, ca o consecință a unei inflamații cronice, latente, a organelor genitale, de unde izvorăşte astăzi înclinarea aşa de mare şi patima aşa de răspândită a onaniei. La cei vârstnici acea iritare se manifestă printr-un instinct sexual dus până la exces. În acelaşi timp observăm o tulburare mai mult sau mai puțin mare a spiritului, deoarece gândurile celui în chestie se frământă într-un chip cu totul nenatural cu simțuri erotice. În tinerețe se iveşte adeseori o anume jenă în fața femeilor şi a fetelor, care poate degenera, în anumite cazuri, chiar până la o adevărată spaimă. Ea e legată atunci cu impotența, şi, de fapt, vedem astăzi foarte mulți bărbați bine situați, care nu se însoară, din pricină, că au o anumită jenă în fața femeii, jenă care nu izvorăşte decât din impotența lor. Câți tineri ajunşi în vârsta maturității nu sunt incapabili de a îndeplini actul sexual într-un chip normal, din cauză că au devenit impotenți în urma onaniei! Câte sinucideri şi câte încercări de sinucidere se datorează impotenței! Ca încheiere voi cita următorul caz de un interes general, luat din practica mea.

Acum câțiva ani m-a vizitat un tânăr domn de vreo 23 de ani, moştenitorul unei mari averi, care făcea onanie din vârsta de 12 ani şi care voia să facă o încercare cu metoda mea, ce-i fusese recomandată cu stăruință, spre a-şi înfrâna patima lui. Zi şi noapte îl chinuia gândul acesta. Ajunsese aproape incapabil de a învăța vreun lucru bun şi se lăsase onaniei, cu toate că se împotrivise din toate puterile lui.

Nu găsise până aci nici un mijloc de a-l scăpa de această boală; dar, nici voința lui nu mai avea atâta putere. De câteva ori izbutise, cu sforțări extraordinare, să biruiască pentru câteva luni patima, dar în urmă îmboldit de o apăsare insuportabilă, se dăduse ei cu mai multă furie. Simțea înăuntrul lui o

[90] despre bărbați - care nu este apt de a săvârşi un act sexual

adâncă nemulțumire, se socotea de prisos pe lumea aceasta şi hrănea gânduri de sinucidere. Acum trebuia să contracteze o căsătorie dorită de părinții săi, dar n-avea absolut nici o tragere de inimă, căci se simțea impotent, în cel din urmă grad. Îşi pusese ultima nădejde în metoda mea de vindecare, altfel se socotea pierdut pentru totdeauna.

Cercetarea stării sale, prin ştiința expresiunii figurii, mă făcu să văd, că impotența sa se datora unei boli cronice de mistuire şi, deci, cea dintâi grijă, trebuia să fie îndreptarea mistuirii. Deoarece corpul său, într-o vârstă aşa de tânără, putea să-şi recapete prin cură puterea lui de viață, i-am dat cele mai bune speranțe. Conştiincios şi cu energie a întrebuințat tratamentul meu şi deja după câteva luni greaua lui stare s-a îmbunătățit mult. Teoria mea a fost dovedită şi aci într-un chip strălucit, băile de trunchi cu fricțiuni şi băile de şezut cu fricțiuni, ajutate de o dietă neexcitantă şi potrivită cu natura şi-au făcut efectul lor.

După o cură de 13 luni, *impotența* şi *patima onaniei* erau vindecate întocmai pe acelaşi drum simplu, pe care au fost vindecate şi alte atâtea boli.

Bolile de beşică şi de rinichi. Diabetul (zaharisirea sângelui). Uremia. Neținerea udului. Bolile de ficat. Piatra. Gălbinarea. Bolile de intestine. Asudeala picioarelor. Pecinginea.

S-ar părea nesistematică şi nemetodică înşirarea atâtor boli şi simptome de boli, care n-au pentru profan, la cea dintâi privire, nici cea mai mică legătură. Aceasta, însă, e numai în aparență. În ochii şcolii medicale ele sunt, bine înțeles, boli cu desăvârşire separate, care se tratează, bine înțeles, iarăşi separat, însă sub lupa scrutătoare a noii mele metode de vindecare, toate sunt contopite într-una şi aceeaşi pricină, adică toate nu sunt decât consecințele acestei cauze, numai că îmbracă o formă corespunzătoare fiecărui caz.

Originea lor se lămureşte iarăşi, prin îngrămădirea materiilor străine şi, anume, a acelor materii, care împiedică funcționarea normală a rinichilor şi a pielii, două organe aşa de însemnate pentru alungarea materiilor netrebuincioase corpului. Aci e la locul lui şi capitolul despre naşterea gazelor, ce se ivesc în timpul mistuirii.

Prin actul de fermentație al mistuirii se formează o mare cantitate de gaze, şi aceste gaze concurează cu mişcările vermiforme ale intestinului, ca să transporte, prin încordarea lor, alimentele în canalul de mistuire. Încordarea acestor gaze le îngăduie asemenea de a trece de-a dreptul în întregul corp şi în sânge, pătrunzând prin pereții canalului de mistuire. Voi lămuri lucrul acesta printr-un exemplu. Apa de pe pământ este restrânsă în anumite mări, bine delimitate, în lacuri, bălți şi râuri, care cutreieră țările ca şi vinele corpului şi care sunt restrânse în domeniul lor ca şi sângele şi materiile mistuirii – şi totuşi apa, deşi sub formă de gaz, umple întreaga atmosferă şi toate părțile pământului. Acelaşi lucru se petrece cu alimentele şi băuturile în corp; ele sunt destinate în aparență pentru anumite căi şi organe, totuşi parte din ele, sub formă de gaze, umplu întregul corp. De aceea, alcoolul (berea, vinul, cognacul), se simte numaidecât în întregul corp, mai ales în cap, deşi printr-o normală activitate a pielii, parte din gaze sunt date afară iarăşi sub formă de sudoare sau exhalații. Ele ies afară fără sudoare şi în sudoare. Aproape la fiecare om, sudoarea aceasta miroase altfel. Îndată ce e încărcată cu materii străine vechi, miroase rău, altfel o sudoare normală nu e aşa de neplăcută nasului. Înăuntrul corpului, gazele sunt, de asemenea, date afară prin rinichi, care le aduce sub o formă lichidă în beşica udului. Sudoarea şi udul sunt deci două secrețiuni de aproape aceeaşi valoare şi acelaşi fel. Îndată ce beşica udului e destul de plină, se simte nevoia de a da afară apa *şi această nevoie trebuie satisfăcută numaidecât*, dacă nu vrem să aducem vătămare corpului. Acest punct e aşa de însemnat, încât merită o cercetare mai de aproape. Fireşte că în această privință se păcătuieşte astăzi foarte mult, mai ales acolo unde moravurile moderne nu îngăduie satisfacerea imediată a acestei nevoi şi de aceea nu e de mirare, că bolile de rinichi şi de beşica udului sunt mai curând sau mai târziu consecințele naturale. E o datorie pentru toți părinții şi învățătorii să atragă luarea aminte a copiilor asupra consecințelor vătămătoare, ce izvorăsc din ținerea udului şi a scaunului. În nici un chip nu trebuie să îngăduim celor mici să-şi stăpânească aceste trebuințe, dacă nu vrem să provocăm la marea lor putere de viață, consecințe vătămătoare şi foarte primejdioase pentru toată viața. Dacă udul adunat în beşică nu e dat la timp afară, e supus, ca toate câte sunt în corpul viețuitor, unei prefaceri mai departe şi anume se naşte un proces de fermentație şi de descompunere. Temperatura în beşică se urcă şi în cele din urmă consecința naturală este o evaporare a fluidelor urinare şi o depunere a sărurilor ce se găsesc în ud. Acest act opreşte mai întâi secrețiunile rinichilor către beşică şi le sileşte să sufere alterațiuni anormale progresive. Când cineva ține prea multă vreme trebuința de a da afară udul sau excrementele, pierde această trebuință, nu mai poate s-o satisfacă mai târziu, sau o satisface incomplect. Dar unde a rămas urina care pricinuia această trebuință? Ea nu mai e în beşică, fiindcă apa care a rămas, s-a redus cantitativ. Ştim că o parte a urinei, în urma procesului continuu de prefacere, s-a prefăcut în gaze şi s-a împrăştiat în corpul întreg şi în sânge, întocmai ca şi la actul de mistuire. Materiile, ce nu se pot topi, şi sărurile minerale rămân în beşică şi în rinichi sub forma unor mici pietricele galbene cristalizate. Dacă observăm acest depozit, într-un vas, printr-un microscop care măreşte de 200 de ori, vedem că acest depozit se alcătuieşte din mici pietricele gălbui de formă cristalină, care, privite în parte par gălbui

deschise, dar privite în grămadă par roşietice. Dacă se mai găsesc şi stări de încărcare specială în beşică, consecința acestui act e boala destul de cunoscută.

Piatra

Piatra, a cărei vindecare se descrie amănunțit mai la vale. Pietrele acestea, se formează numai în împrejurări anormale pentru corp şi în urma unei hrăniri împotriva naturii. Ele se produc în acelaşi fel ca piatra cazanelor în cazanul cu aburi, care se formează numai la temperaturi urcate şi prin întrebuințarea apelor minerale, pe când, prin întrebuințarea apei de ploaie ele se produc mult mai greu.

Urina reținută în rinichi se evaporează şi cristalele pietrelor se grămădesc. Câtă vreme sunt mici, ele trec fără greutate în beşică prin canalul udului, dar când ajung mai mari ele pricinuiesc, în trecerea lor prin canalul udului, acele stări dureroase, care sunt numite colicele de piatră (colice nefretice), fiindcă colțurile ascuțite ale cristalelor irită şi rănesc pereții canalului. Acelaşi lucru se petrece şi în beşică. Dacă ieşirile urinei sunt strânse printr-o foarte mare încărcare a pântecelui (stricturile[91]), se întâmplă adeseori, că pietricelele nu mai pot fi date afară cu urina şi atunci se formează în beşică pietre mai mari. Prin învârtirea necontenită a pietrelor în beşică, forma lor se rotunjeşte, dar când sunt sparte, suprafața lor e totdeauna cristalină.

Nu trebuie însă să credem, că pietrele se formează ori de câte ori reținem prea multă vreme urina, asta e cu desăvârşire falş. Compoziția urinei e adeseori de aşa fel, că nu se formează absolut nici-o piatră din descompunerea ei şi că, dimpotrivă, toată materia urinei se preface şi se depune în corp ca materii străine. De aci izvorăsc simptomele de boală cele mai felurite şi mai ales formațiunea nodurilor descrise la paginile despre nodulii canceroşi, care survin în urma dereglărilor circulației limfatice. Acum câțiva ani am avut în tratamentul meu un băiat, care avea tot corpul semănat cu noduri tari de mărimea mazării şi, în urma unei răceli, nu putuse să iese la ud mai multe zile. Atunci, după cum mi-a istorisit mamă-sa, au apărut deodată acele noduri, de care ea era foarte îngrijată. I-am explicat că aceste noduri vor dispare îndată, dacă ele s-au născut numai în urma ținerii udului şi că grija noastră este de a le preface iarăşi în urină. Băiatul începu atunci tratamentul meu şi îndată după cele dintâi băi de trunchi şi de şezut cu fricțiuni avu ieşiri la ud foarte mari, care durară mai multe zile. Ca prin minune şi spre marea uimire a fericitei sale mame, toate nodurile dispărură. În acest caz, nodurile erau produse din materiile străine născute din prefacerea urinei şi pe care corpul le putuse da afară printr-o ridicare a puterii lui de viață.

Urdinarea şi încuierea izvorăsc, după cum am dovedit deja mai înainte, dintr-una şi aceeaşi pricină: încărcarea corpului cu materii străine. Acelaşi lucru e şi cu ieşirea la ud, atâta numai că încuierea nu se simte aci direct, ci numai indirect printr-o colorație anormală a pielii, roşeața pielii, pecingini[92], dureri de cap, formațiuni de noduri şi de pietre, etc., care formează, ca să zicem aşa, stadiul preliminar al altor boli.

Diabet

Simptomele dizenterice ale evacuațiunii de apă, numită: Diabet (zaharisirea sângelui) se simt însă direct. Starea de inflamație pricinuită de marea căldură dinăuntru şi din care rezultă şi setea chinuitoare a celor atinşi de diabet, nu provoacă nici încuiere, nici noduri, nici formațiuni de pietre, ci o prea repede alungare a materiilor şi a zemurilor descompuse, aşa că urina iese din corp într-o stare de fermentație bolnavă şi zaharisită. Piatra şi diabetul sunt după natura lor una şi aceeaşi boală şi se deosebesc numai în simptomele lor exterioare. Dovada afirmărilor mele nu se poate avea decât prin vindecările numeroase ce le-am obținut în practica mea. Tocmai pentru cei atinşi de diabet, băile mele derivative sunt de mare preț. Ele răcoresc frigurile dinăuntru şi potolesc astfel setea bolnăvicioasă.

Piatra şi diabetul sunt vindecate în acelaşi fel cu procedeul meu, prin înlăturarea pricinei, care le-a dat naştere. Piatra se sfărâmă şi se face gris mărunt, în care formă e dată de obicei afară împreună cu udul. E foarte bătător la ochi, la tratamentul bolilor de piatră, că tocmai în timpul întrebuințării băilor mele derivative, bolnavii simt nevoia, de a ieşi foarte mult la ud. Lămurirea este foarte simplă. Materia

[91] Strâmtare a canalului unui organ cavitar (în urma unui traumatism, a unei inflamații etc.)

[92] Boală contagioasă a pielii manifestată prin erupții, care, uscându-se, provoacă mâncărime şi formează o crustă, care apoi se cojeşte, lăsând pete albicioase

streină, ce se evaporase înainte, şi care acum s-a prefăcut în ud, e readusă iarăşi din întregul corp pe acelaşi drum şi e dată afară sub formă de urină. Am avut bolnavi, care multă vreme n-au putut ieşi regulat la ud decât în timpul băii şi la care regulata funcționare a beşicii s-a ivit mai târziu, puțin câte puțin, treptat cu înlăturarea pricinei de boală.

Că omul poate îmbătrâni cu boala de piatră, ne-a dovedit-o împăratul Germaniei, Wilhelm I-ul. Cu toată boala lui gravă de beşică şi de piatră, el totuşi a atins vârsta de 90 de ani. Aceasta a provenit din încărcarea foarte favorabilă a augustului răposat. La urmaşul său, răpit aşa de timpuriu, împăratul Friederich, boala aceasta s-a ivit într-o formă cu mult mai răutăcioasă. Dacă cineva nu pricepe, cum de e cu putință la o astfel de grea boală, să se poată atinge o vârstă aşa de înaintată, îi dăm ca lămurire următoarea comparație. Să ne închipuim o grea furtună, care trece peste o pădure şi păstrează pe toată întinderea pădurii aceeaşi furie, cu toate că puterea ei va fi egală în toate părțile, vom vedea însă unii copaci dezrădăcinați, pe când alții vor rămâne în picioare. Toți copacii au îndurat furia vântului, dar nu toți au fost îngenunchiați de el. Acelaşi lucru se petrece şi cu bolile acute. Acestea trec peste omenire, ating pe mulți inşi din ea, seceră pe unii şi lasă pe alții, tot aşa de atinşi, să trăiască liniştiți mai departe.

Uremia[93]

Uremia este o stare, în care stofele (materiile) urinare se găsesc în sânge şi în corpul întreg. Boala aceasta este, în cele mai multe cazuri, un tovarăş al bolilor de beşică şi de piatră. Pentru cei inițiați în ştiința expresiunii figurii, boala aceasta nu rămâne ascunsă, chiar din primele momente, când însăşi bolnavul n-are cea mai mică idee. Nu există alt mijloc, care să curețe aşa de repede sângele şi întregul corp, pe dinăuntru, de aceste materii, decât băile mele derivative.

Neținerea udului

Neținerea udului este şi ea o încărcare a pântecelui cu materii străine. De obicei, se formează în beşică o fistulă[94], prin care udul picură, fără voie, afară. Acest simptom trebuie atribuit, aproape fără excepție, altor boli de mai înainte nevindecate, înăbuşite în corp prin medicamente sau prin alt tratament împotriva naturii. Vezi în privința asta şi raporturile de vindecare, partea a IV-a.

Atât acest simptom de boala cât şi:

Fistulele din intestine

Fistulele din intestine au fost vindecate radical în practica mea, de multe ori în scurtă vreme, adeseori în câteva zile sau săptămâni. A fost nevoie de o cură mai lungă, numai în unele cazuri, când bolile acestea ajunseseră foarte cronice şi adânci şi când corpul fusese tratat şi vătămat foarte rău cu medicamente.

Catarul[95] de beşică

Catarul de beşică este întrucâtva numai un stadiu preliminar acut al unor grave boli de beşică şi de piatră; o stare de inflamație critică a beşicii şi a canalului udului, întovărăşită cu dureri în timpul udului. Boala aceasta, ca toate stările febrile acute, se poate înlătura foarte uşor prin metoda mea, fiindcă pricina ei este aceeaşi ca la toate celelalte boli.

Aşa, am fost chemat acum câtva timp de un bolnav, care suferea deja de 14 zile de un catar de beşică. Glandula organului genital era foarte umflată şi bolnavul nu putea ieşi la ud decât cu dureri îngrozitoare. Din zece în zece minute se iveau convulsiuni foarte dureroase de beşică. Fiindcă în cele din urmă zile, bolnavul ieşea la ud din ce în ce mai greu şi mai cu dureri, doctorul care-l trata, voi în a

---

93 Stare patologică constând în intoxicația generală a organismului, provocată de creşterea excesivă a cantității de uree din sânge

94 1) Canal artificial, congenital sau patologic, prin care un organ comunică în mod anormal cu alt organ sau cu exteriorul şi prin care se scurg secrețiile interne. 2) Ulcerație adâncă într-un țesut al organismului.

95 Inflamație a mucoasei unui organ, însoțită de secreție abundentă

14-a zi să scoată udul cu ajutorul sondei, lucru ce era aşa de dureros şi impracticabil, din cauza umflăturii glandulei, că doctorul propuse bolnavului să-l cloroformizeze. Acesta însă nu voi cu nici un chip şi în aceeaşi seară mă chemă pe mine. Deja la cea dintâi baie cu fricțiuni încetară crampele de beşică, ce se iveau înainte la fiecare zece minute şi chiar după o jumătate de ceas de baie bolnavul putu să iasă la ud fără dureri, iar după o baie de trei sferturi de ceas se culcă în pat. Noaptea avu foarte mari sudori şi ieşi necontenit la ud, chiar în timpul nopții, însă fără dureri. Astfel catarul de beşică fu vindecat în câteva zile.

Bolile de ficat, bolile de fiere, gălbinarea

Bolile de ficat, bolile de fiere, gălbinarea se ivesc, mai cu seamă, când corpul e încărcat în partea dreaptă cu materii străine, deoarece ficatul e mai mult de partea dreaptă a corpului. Fierea secretată de ficat se goleşte, după cum se ştie, din beşica fierii în duodenum (mațele cele subțiri) şi slujeşte pentru a micşora fermentația actului de mistuire. Pretutindeni unde îngrămădirea materiilor de partea dreaptă a corpului încarcă ficatul şi îl împiedică în secrețiunile lui normale, am observat o sudoare cu totul deosebită, de aceea din încărcarea de partea stângă. Astfel se nasc, după starea de încărcare, pietrele fieroase şi întărirea ficatului. Toți bolnavii aceştia asudă foarte uşor şi sudoarea lor are adeseori un miros urât, bolnăvicios. Bolnavii aceştia suferă mai cu deosebire şi de *asudeala picioarelor*. Evaporarea, descompunerea, fermentația secrețiunilor ficatului, se pot cunoaşte foarte desluşit după culoarea închisă a pielii (cunoscutele pete de ficat) şi poate duce de multe ori la gălbinare. (Vezi raporturile de vindecare, în partea a IV-a). Am observat la tratarea acestor boli, că prin procedeul meu se obține o vindecare foarte repede, care stă în legătură tocmai cu încărcarea din partea dreaptă. La asemenea stări de încărcare, metoda mea săvârşeşte adevărate minuni.

Asudeala picioarelor

După cum se vede din pasajul precedent, această boală e în strânsă legătură cu bolile de ficat şi se iveşte, după câte am observat eu, numai în tovărăşia acestora din urmă, aşa că asudeala picioarelor ne arată, cu ani de zile înainte, o stare de încărcare ce se dezvoltă în partea dreaptă. În stadiile înaintate ale bolilor de ficat şi de fiere, asudeala picioarelor încetează, de multe ori. Starea bolnavului devine din ce în ce mai rea, fiindcă toate materiile bolnave şi împuțite, ce ieşeau prin sudoarea picioarelor, rămân în corp şi înlesnesc acum boli şi mai grele, precum pecingine, cancer, etc., toate acestea fiind boli ce se pot vindeca cu mult mai greu şi în mult mai multă vreme. A voi să înăbuşim asudeala picioarelor prin medicamente, precum acidul cromic, însemnează a vătăma foarte mult sănătatea celui în chestie. Urmările rele ale acestei tratări medicale se ivesc abia după câtăva vreme, adeseori după ani de zile şi sfârşesc prin a provoca o boală cu mult mai grea. A voi să înăbuşim asudeala picioarelor prin medicamente, e tot aşa cum ai voi să astupi canalul strângător al unui mare oraş, pentru a depărta mirosul urât ce se degajează, acolo unde se sfârşeşte. E adevărat că s-ar stârpi mirosul urât la extremitatea marelui canal, dar s-ar crea o stare cu mult mai primejdioasă pentru întregul oraş, care s-ar pierde în curând în propriile lui necurățenii.

E foarte regretabil, că administrația militară, foarte supusă prescripțiilor şcolii medicale, care nu cunoaşte încă natura acestor simptome de boală, recomandă tuturor soldaților întrebuințarea acidului cromic, salicii, sau prafuri, în contra asudelii picioarelor. Previn cu tot dinadinsul pe cei interesați, împotriva acestor medicamente dezastroase. Prin metoda mea dispar numaidecât simptomele neplăcute ale asudelii picioarelor, fiindcă ea înlătură cu uşurință pricina acestei boli.

Pecingini şi boli de piele

De multe ori originea lor nu e alta decât un stadiu mai depărtat al asudelii picioarelor, al activității pielii, sau al altor boli înăbuşite.

Sunt pecingini uscate şi pecingini umede. Pecinginile uscate sunt mai grele de vindecat decât cele umede. (Vezi rapoartele de vindecare, în partea a IV-a.). La copii se ivesc adeseori pecingini, care izvorăsc din aceeaşi pricină. Fie dintr-o încărcare moştenită, fie chiar direct din înăbuşirea bolilor de

copii, fie chiar din altoire, pecinginile sunt totdeauna stadii deja mai înaintate ale unei încărcări oarecum grele.

Bolile de inimă şi hidropizia

Omenirea suferindă are de luptat cu un şir de boli de inimă, pentru a căror vindecare şcoala medicală modernă împărtăşeşte cele mai deosebite prescripții, după forma sub care se deosebesc aceste boli. Ele se clasifică în boli organice de inimă şi de supapa inimii şi de simptome de inimă, care atârnă de cauze mai mult trecătoare. Acela însă, care urmăreşte pricinile bolilor de inimă şi caută explicarea lor în procedee naturale, va ajunge şi aici, fără îndoială, la încredințarea, că încărcarea inimii cu materii străine e izvorul tuturor bolilor de inimă şi, că, deci, o împărțire a bolilor în diferite feluri e cu desăvârşire nefolositoare. Numai de starea organului inimii însăşi, numai de destoinicia ei mai mult sau mai puțin mare, de a se împotrivi influențelor vătămătoare, atârnă gravitatea fiecărui caz de boală. Dacă, de pildă, e o încărcare în partea stângă, bolile de inimă au un drum cu mult mai mare de dezvoltare decât în cazul contrariu. Dacă inima e mai slabă în comparație cu celelalte organe, lucru ce se poate întâmpla în urma unei dispoziții ereditare, materiile străine întâmpină mai puțină rezistență în inimă decât în celelalte organe.

Simptomele generale de încărcare se arată şi la încărcarea inimii. Nu numai părțile corpului înconjurătoare dovedesc o încărcare sporită cu materii străine, adeseori în formă de îngrăşare, dar chiar şi muşchii inimii sunt adeseori aşa de pătrunşi de materiile străine şi oarecum umflați, că funcțiunea lor normală e cu neputință. Nu e de trebuință numaidecât în toate cazurile, ca întinderea muşchilor inimii să devie mai mare; încărcarea țesuturilor muşchiulare se face, adeseori, printr-un spor de încordare şi de întărire. În această stare muşchii înşişi ajung incapabili de a mai funcționa. Toată lumea ştie că, încordarea şi apăsarea pielii umflate împiedică şi opreşte libera funcționare a întregului corp. Această încărcare a muşchilor se observă şi la inimă printr-o activitate neregulată a acestui organ. Îndată ce se cere inimii un spor de activitate, cum de pildă, într-o spaimă sau într-alt eveniment neaşteptat şi emoționant, precum şi într-un spor de activitate a corpului, cu alte cuvinte, în cazuri în care se produce un spor de circulație a sângelui de inimă, simțim numaidecât foarte desluşit, că organul acesta nu mai poate îndeplini cu desăvârşire funcțiunea lui. Atunci se ivesc: *bătăi de inimă*, *spaime*, *năvăliri de sânge*, *paralizie*, *respirație îngreunată*, etc. În general, nu se simte nici o durere, ci numai o senzație neplăcută şi o apăsare necontenită sau numai vremelnică, sau, în sfârşit, se simte că se găseşte în inimă sau în vecinătatea ei ceva ce n-ar trebui să fie.

În acelaşi fel se produc turburările funcționării supapelor inimii. Aceste apendice de piele nu mai pot îndeplini cum trebuie funcțiunile lor de uşieri, îndată ce ele au atins un anume grad de încărcare, fiindcă suprafețele lor sunt aşa de deformate prin îngrămădirea materiilor străine, că ele nu se mai potrivesc pe deschizăturile inimii. Dar, defectul supapelor inimii se mai poate produce şi printr-o transformare a suprafețelor deschizăturilor inimii, cauza este aceeaşi în amândouă cazurile.

Cât priveşte bolile nervoase ale inimii, le-aş putea numi o „invenție" cu totul remarcabilă. După cum am explicat, destul de lămurit, în capitolul asupra bolilor de nervi, ştiți că nici un organ nu poate fi bolnav, fără ca nervii să nu fie şi ei bolnavi. Numai acela care nu cunoaşte deloc natura şi legile ei, mai poate crede, că nervii rămân cu desăvârşire sănătoşi şi că numai cutare organ se îmbolnăveşte, sau că întregul corp e sănătos tun, numai nervii nu. După mine, părerea aceasta şi-a trăit traiul. Ştim astăzi în modul cel mai sigur, că toate bolile de inimă, cele mai felurite, cu toate sutele lor de denumiri, cu toate aspectele lor deosebite şi cu toate simptomele lor exterioare felurite, nu au decât una şi aceeaşi origină, întocmai ca şi diferitele flori şi plante dintr-o câmpie, că naşterea lor trebuie atribuită unei cauze comune, adică încărcarea corpului cu materii străine.

Aci aş voi să spun câteva cuvinte asupra ivirii hidropiziei[96]. La o încărcare în partea stângă, ce se iveşte adeseori în legătură cu o boală de inimă, se poate spune cu siguranță, că boala de inimă e în cele mai multe cazuri, un stadiu preliminar al hidropiziei. Aceasta din urmă e însă, întotdeauna, cel din urmă stadiu al altor boli nevindecate. Aflarea materiilor străine la hidropizie va putea fi înțeleasă de oricine, fără alte comentarii, căci apa aşa cum se arată în corp la hidropizie este produsul, de natură cu desăvârşire străină, al unui corp bolnav. De aci reiese cât se poate de lămurit că în cazul acesta corpul

[96] Stare patologică constând în acumularea de lichid seros în țesuturi

nu e în stare nici să producă un sânge normal, nici să curețe în destul sângele ce există. Ce urmează de aci? Lichidele ce formează sângele se descompun din ce în ce mai mult sub influența materiilor străine şi îşi pierd forma lor. La nici o altă boală nu se poate observa aşa de desluşit, ca la hidropizie, procesul naşterii şi descompunerii materiilor străine în corp precum şi transformările lor. Acum câtăva vreme m-a consultat unul din acei bolnavi de hidropizie, al cărui corp era aşa de plin cu apă, că semăna cu un burduf de cauciuc umflat. Apăsarea dinăuntru a apei era aşa de puternică, că apa curgea, neîncetat, prin pielea picioarelor şi pretutindeni, unde se aşeza bolnavul, lăsa după el urme de apă. Dar iată ce era mai remarcabil în starea sa: bolnavul, de meserie vânzător de unt, mâncase în toate zilele foarte mult unt. Apa dată afară prin pielea picioarelor mirosea aşa de mult a unt, că nu mai era chip să te îndoieşti de originea ei. Cantitățile de unt mâncate înainte vreme în fiecare zi, fără nici-un alt adaos de hrană, ca pâinea, etc., nu fuseseră în destul de mistuite de stomacul lui: untul se grămădise din ce în ce mai mult în corp şi devenise o materie străină şi încărcase la început partea stângă, pe care negustorul de unt avea obiceiul să doarmă. În cele din urmă se iviră depozite de grăsime în inimă şi împrejurul ei precum şi în corpul întreg. Din cauza aceasta izvorâse o boală de inimă, care dura de multă vreme. În cele din urmă materiile străine trecură mai departe într-o altă stare de descompunere şi se iviră sub forma apei.

Boala de inimă a acestui om trecuse prin toate treptele şi prin toate fazele. La început fusese numită *bătaie de inimă*, apoi *boală nervoasă de inimă*, după aceea *îngrăşare de inimă* şi la aceasta se adăugase în sfârşit, şi un *defect al supapelor inimii*. În urmă se ivi hidropizia de inimă care sfârşi printr-o hidropizie generală. Bolnavul întrebuințase toate mijloacele de vindecare şi veni în cele din urmă şi la mine, când,din nefericire, era prea târziu pentru a întrebuința cura mea. De altminteri, era deja incapabil de a o mai putea face. Fusese îndopat cu tot felul de doctorii şi de otrăvuri şi fiecare stadiu al bolii sale primise un nume şi un leac deosebit.

Pricina formării apei în corp este o anume stare de cangrenizare în pântece, pe care bolnavul, de multe ori, nici nu o simte, fiindcă e latentă, numai apa ce-i pricinuieşte respirația greoaie şi apăsarea inimii îl jenează. Dacă corpul începe însă să lucreze împotriva bolii şi dacă puterea lui de viață mai poate fi întărâtată, atunci se iveşte în formă acută şi starea de inflamație cangrenoasă, ce fusese până aci cronică, ascunsă. Dacă starea bolnavului e deja foarte înaintată, cangrena aceasta îl slăbeşte aşa de mult înăuntru, că o vindecare desăvârşită nu mai e cu putință: el arde pe dinăuntru. Dacă puterea de viață este însă destul de tare, pentru a stăpâni boala, ea poate izbuti să tragă afară din corp acea mare inflamație. Pentru o mai bună pricepere vă voi aduce două cazuri culese din practica mea.

Dintr-o țară depărtată, mă vizită într-o zi un domn, care suferea deja de ani de zile de hidropizie şi care nu se putea vindeca pe cale alopatică. Picioarele erau de două ori umflate de apă, tot aşa şi pântecele. Cu toate că bolnavul se văeta de respirare grea, când şedea culcat, şi de greutate în picioare, totuşi putea să umble destul de bine. Îi explicai că starea lui era deja foarte înaintată, pentru a mai putea fi vindecată, şi de aceea îl sfătuii, că ar face bine, dacă nici n-ar începe cura mea. Bolnavul stărui însă, în ideea de a face cura şi aşa o începu plin de cele mai frumoase speranțe, cu toată împotrivirea mea.

În contra tuturor aşteptărilor, lucrul merse bine în cele dintâi două săptămâni. Sudoarea îmbelşugată şi ieşiri afară foarte mari, înlăturaseră într-adevăr uimitor de repede apa, aşa că bolnavul era în culmea fericirii. Până acum corpul lui dăduse afară numai produsul bolii, adică apa, pe când de aci înainte era vorba, de a înlătura pricina *formării apei*. Această pricină era însă cangrena internă, până aci ascunsă. Corpul nu putuse aduce vindecare decât pe o singură cale, prefăcând cangrena rece şi ascunsă într-o cangrenă aprinsă, acută. Dacă corpul mai are încă puterea de viață trebuincioasă, el poate da afară, în această criză de transformare, materiile străine ce pricinuiesc această stare, după care urmează vindecarea. În celălalt caz, corpul arde şi se mistuie înăuntru. La bolnavul meu s-a întâmplat, după cum prevăzusem, cel din urmă caz. În a treia săptămână începu prefacerea cangrenei latente în piciorul drept, care astfel se inflamă din ce în ce mai mult, până când în cele din urmă se formă o rană deschisă de la degete până în mijlocul fluierului, care deja a doua zi căpătă o înfățişare cu desăvârşire neagră. Cangrena care fusese până aci ascunsă înăuntru, a fost scoasă astfel afară, ceea-ce, fireşte, pricinuia bolnavului dureri mari. În a patra săptămână, partea neagră a rănii se acoperi de o piele groasă şi rana începu iarăşi să se vindece. Acuma însă căldura omului, încă destul de corpolent, creştea din zi în zi şi aceasta era un semn sigur de prefacerea mai departe a cangrenei ascunse, ce se găsea în pântece. O sete chinuitoare a fost cea dintâi urmare. Cu toată înlăturarea acelei mari călduri, bolnavul n-a putut deveni stăpân pe cancer şi slăbiciunea lui creştea din ce în ce. Puterea de a face

baie se slăbi curând şi aşa în a 29-a zi bolnavul pierdu cunoştința, iar în a 30-a muri. Numai în urma marii călduri dinăuntru fusese răpus bolnavul acesta.

Voi cita un alt raport de vindecare, care însă a avut un rezultat foarte favorabil. E vorba de un bolnav, care era de multă vreme foarte hidropicos, dar care, din fericire, prin tratamentul său homeopatic luase puține medicamente. În timp de 3 săptămâni, prin aplicarea tratamentului meu pierdu toată apa, după care în a patra săptămână se ivi înăuntru o căldură mare, întovărăşită de simptome foarte caracteristice. În a doua zi, din a patra săptămână, începură nişte ieşiri afară negre ca cărbunele şi cu un miros pestilențial, cu simptome de holeră şi de diaree. Aceste ieşiri afară durară 3 zile. Nimenea din ai casei nu putea să-şi lămurească acest fapt şi toți erau cu atât mai mult îngrijați, cu cât bolnavul luase foarte puțină hrană. Femeia bolnavului veni foarte îngrijată la mine, aducându-mi această veste. I-am explicat, că bărbatul ei e scăpat, fiindcă prin această criză, corpul său nu numai că a prefăcut cangrena rece şi ascunsă dinăuntru, ci a dat afară chiar materiile străine, ce se găseau în corp de ani de zile şi care erau pricina bolii. În urma acestei crize, bolnavul era foarte obosit şi peste măsură de slab, însă după câtva timp începu să se întremeze din zi în zi. Astăzi e tot aşa de sănătos ca acum 20 de ani şi nu s-a mai arătat nici urmă de apă. În cazul acesta corpul putuse rezista cu succes la prefacerea cangrenei reci şi ascunse.

Toate bolile de inimă şi hidropizia au, aşadar, după câte am văzut, aceeaşi pricină ca toate celelalte boli şi să-mi fie îngăduit, a mai adaugă câteva cuvinte asupra modului de vindecare a acestor două simptome de boală. Dacă izbutim să ridicăm încărcarea, amândouă bolile sunt înlăturate. Bolile de inimă cuprind în sine, în cele mai multe cazuri, o încărcare a corpului, de partea stângă, după cum am arătat deja la începutul acestui capitol. Toate stările de încărcare din partea stângă sunt însă, după cum am observat îndeajuns în practica mea, cu mult mai grele de înlăturat, decât cele din partea dreaptă; în orice caz, depărtarea lor cere mai mult timp. De asemenea, cei încărcați de partea stângă asudă cu mult mai greu decât cei încărcați de partea dreaptă. ***Hidropizia se poate cu adevărat vindeca***, numai atunci când bolnavul respectiv, aplicând riguros tratamentul meu, izbuteşte ***să asude în părțile atinse de hidropizie***. Numai atunci e cu putință ca apa şi celelalte materii străine să fie date afară şi o mistuire normală să ia iarăşi loc. Hidropizia însă nu se mai poate vindeca, dacă puterea de viață a corpului e aşa de restrânsă, că nu mai ajunge, pentru alungarea materiilor străine, în cazul acesta nici mistuirea nu mai poate fi ridicată în chip durabil.

Aci trebuie să atrag iarăşi luarea aminte asupra noii mele diagnoze: ştiința expresiunii figurii; ea ne dă un mijloc sigur, de a observa cu multă vreme înainte apropierea hidropiziei. Întemeiați pe această nouă ştiință, nu mai avem nevoie să aşteptăm, până când bolile au înaintat aşa de mult încât trec de nevindecabile, ci putem începe deja în acel crâmpei de vreme, cu o cură stăruitoare, căci stadiul de boală ne îngăduie atunci o vindecare mai uşoară şi mai desăvârşită.

Dreptatea celor spuse mai sus nu se poate dovedi decât iarăşi, prin practică şi de aceea citez încă următorul caz interesant, de grea boală de inimă legată cu hidropizie şi lepră.

Acest caz priveşte pe un domn I. F. R. din Batavia, insula Iava, care făcea de 24 de ani negoț, de export, şi care în timpul acesta s-a bucurat, după părerea lui, de o sănătate mulțămitoare, deşi îl chinuiau din când în când friguri, dureri de ochi şi răni la picioare. Pentru noi, aceste simptome sunt îndeajuns, pentru a ne spune că corpul nu era sănătos, ci foarte încărcat cu materii străine, care se depuneau când într-o parte, când în altă parte a corpului şi care în căldura tropicală de acolo intrau în fermentație mai uşor decât în clima noastră temperată, adică provocau o stare de boală acută. Pentru adevărul acestor afirmări ne dă o strălucită dovadă însăşi mersul mai departe al acestui simptom de boală cu desăvârşire interesant. În Noiembrie 1879, domnul R. avusese o umflătură tare la ceafă, lângă urechea stângă, ale cărei materii străine fură înăbuşite şi împinse iarăşi în corp prin otrăvurile medicale; în cele din urmă însă, se arată sub o altă formă, deoarece un deget i se umflă foarte mult şi când sparse, curse atâta materie, încât chiar o bucățică de os fu dată afară de abces. Abia se vindecase degetul şi se porni o mare scurgere de sânge prin intestine. Iarăşi un semn sigur, că înăuntrul corpului nodurile hemoroidale începuseră a se topi. Nu trecu multă vreme şi se născu o rană deschisă la piciorul stâng, care rămase multă vreme deschisă şi dădu în copt.

Răceala mâinilor şi a picioarelor, sudoarea rece, foarte dese atacuri de friguri, pe care le avea permanent domnul R. erau simptome, care arătau o pricină mai adâncă de boală. În Februarie 1882, se iviră nişte friguri puternice, care după ce durară mai multe zile, ajunseră în urmă aşa de primejdioase, că medicul său de casă, care lua boala drept lepră, îl sfătui cu multă stăruință să întreprindă o călătorie în Europa. Aşa plecă domnul R. din Batavia, la 13 Aprilie 1882, şi odată ajuns în Europa, consultă pe

profesorul J. din Basel, care, constatând aprinderea sângelui, îl trimise la Băile Krankenheil bei Tolz în Bavaria de sus şi îi dădu o recomandație către doctorul de acolo. În timpul curei de acolo, domnul R. se pomeni pe brațul drept cu o pată roşie care cu toată frecarea cu sublimat nu dispăru. Deşi după terminarea acestei cure, domnul R. se simțea ceva mai bine dispus şi mai elastic, totuşi în toamnă se iviră mai multe pete roşii pe corp. Starea cronică de friguri fu deci şi mai mare. În Aprilie 1883, se reîntoarse iarăşi în Iava şi acolo, prin sudorile calde produse de clima tropicală pierdu petele roşii. Sosit în Batavia în Mai se ivi în curând o boală de inimă, legată cu friguri puternice, aşa că el recurse din nou la căutarea medicală şi în cele din urmă în mai 1885, trebui să se întoarcă iarăşi în Europa, mai multă vreme, pentru cură.

Aşadar, tratamentul în băile Krankenheil nu dăduse afară din corp câtuşi de puțin pricina de boală a domnului R. şi dovada despre asta e noua izbucnire de boală după întoarcerea lui în patrie. Prin şederea sa în clima mai răcoroasă a Europei, starea lui de boală intrase într-un stadiu latent şi cronic, care se simțea mai puțin şi provoca mai rar stări acute, dar care pe dată ce se găsea în căldura tropicală, devenea din nou acută. Doctorul său credea, fireşte, că acea îmbunătățire aparentă a stării sale pricinuită de schimbarea climei e o vindecare mulțămitoare, față de împrejurări.

După reîntoarcerea lui în Europa, domnul R. se stabili în Freiburg, în Baden, şi trăi întocmai după cum îi prescria cura, ordonată de doctoral său de casă şi de doctorul N., consilier al Curții. În toamnă se iviră iarăşi petele roşii peste tot corpul şi astea cu mult mai puternice decât în anul 1882, o dovadă sigură că încărcarea corpului sporise. Deoarece aceste pete roşii păreau o enigmă doctorilor care-l tratau şi care nu cunoşteau nici natura acestei erupții de piele, asemănătoare cu scarlatina, nici celelalte simptome de boală, declarară Domnului R. că numai natura poate să-l vindece. O vizită în Soolbad Rheinfelden, pe care a făcut-o bolnavul în anul 1886, după îndemnul acelor medici, avu urmări cât se poate de rele. Boala ajunse din ce în ce iarăşi cronică. Pe lângă toate astea, suferințele corporale influențau în rău dispoziția sufletească a bolnavului. El se găsea în acea stare de mizerie, în care cade oricine, care caută, zadarnic, ajutor pretutindeni, şi care e izvorul melancoliei, relei dispoziții, descurajării, abaterii morale şi dezgustului de viață. De aceea nu e de mirare, dacă bolnavul, care se căută zadarnic până la sfârşitul anului 1888, cu cei mai vestiți doctori, ajunse în cele din urmă aproape disperat. Din omul plin de speranța de până aci, nu rămăsese decât un bătrân gârbov şi sătul de viață.

Afaceri urgente siliră pe Domnul R. să se întoarcă la 19 Ianuarie 1889 iarăşi la Iava. Boala sa ajunsese deja acum aşa de cronică, că însăşi soarele tropical putu să ridice foarte puțin puterea de viață a corpului, care de trei ani nu mai putea asuda. Sosit în Batavia, starea sa deveni iarăşi acută. Se ivi iarăşi boala de inimă de mai înainte, cu o furie şi mai mare. Puterile sale slăbeau treptat cu creşterea frigurilor şi apa pătrunsese deja în picioare. Afară de aceasta, doctorii de acolo declarară boala sa de leproză şi deja în timpul ultimei sale aflări în Europa, cei mai vestiți specialişti de lepră din Europa, găsiseră sumă de bacili de lepră. Această împrejurare dădu prilej doctorilor din Batavia, în interesul igienei poporului şi de teamă de molipsire, să sfătuiască pe Domnul R. să plece grabnic, dacă nu vrea sa se ia alte măsuri excepționale. Astfel debarcă Domnul R. la 19 Decembre 1889 încă o dată în Europa. Tovarăşii de călătorie ai domnului R. credeau că e cu neputință să ajungă în viață la Genova. Aerul răcoritor de mare avu însă o înrâurire bună asupra puterii lui de viață şi astfel putu să ajungă în Europa. Starea sa, în urmă acută, deveni acum iarăşi tot mai cronică, mai latentă. Doctorii săi din Freiburg nu mai dădeau absolut nici o speranță de vindecare. În această stare nenorocită, domnul R. fu informat de metoda mea de vindecare de către un vechi prieten al său, W. din Lipsca, cu care trăise înainte multă vreme în Iava. La 20 Martie 1890 plecă spre Lipsca şi la 24 din aceeaşi lună intră aproape fără speranță în tratarea mea.

Fig. 1

Fig. 2

Tocmai mersul bolii Domnului R. oferă un minunat exemplu pentru adevărul învățăturilor mele şi confirmă în chip neîndoielnic ştiința expresiunii figurii. De aceea am şi luat, după natură, fotografia sa, după cum se vede în ilustrația de mai sus. Corpul său era cu desăvârşire schimbat de materiile străine. Gâtul, care de altminteri arăta o guşă mare, abia se zărea, deoarece era ascuns în trunchi şi nu i se mai puteau cunoaşte adevăratele hotare. (Vezi fig. 1). Pe frunte se întindea o piele tare, groasă de doi centimetri. Ochii erau cu desăvârşire umflați, ca şi capul întreg, care arăta o mare şi anormală grămădire de materii străine. Piciorul drept, în mijlocul pulpei, era foarte cangrenos şi conținea deja apă, atât în partea cangrenei cât şi deasupra ei, la încheietura genunchiului şi în picior, aşa că domnul R. nu se putea sluji de picior decât cu foarte mare osteneală. Depozitele de materii străine în trunchiul corpului erau proporționale cu acelea de la gât şi de la cap. Mistuirea era cu desăvârşire prăpădită. Intestinele şi rinichii funcționau cât se poate de neregulat. Boala sa de inimă nu-i da odihnă nici zi, nici noapte, neliniştea şi suferința erau tovarăşii lui de toate zilele. Picioarele şi mâinile erau reci ca gheața şi de o culoare vânătă albăstruie.

Începând cu tratamentul meu, efectele favorabile nu întârziară mult. Mistuirea se îndreptă curând. Scaunul, produs mai înainte prin clistire, precum şi ieşirea la ud, fură deja regulate a treia zi. Urina mai înainte limpede şi deschisă deveni acum turbure şi zeroasă; se vedea că e îngroşată cu o mare cantitate de materii străine. Deja a doua zi bolnavul se simți mai uşurat şi mai bine dispus, dar simțea şi o anume oboseală pricinuită de prea marile sforțări pe care le făcea organismul de a da afară materiile străine. Sudoarea înlesni de asemenea foarte mult progresul. O schimbare vădită a formelor corpului se ivi foarte curând şi în acelaşi timp procesul de alungare al materiilor străine merse la el mai repede decât mă aşteptam.

Aceea ce era mai interesant, era felul cum dispărea cu desăvârşire cordonul lat de 4 țoli dimprejurul pulpei, la început cafeniu închis, mai târziu violet, – şi cum, în acelaşi timp, volumul piciorului creştea din ce în ce mai mult. Piciorul drept arăta în cele din urmă o grosime extraordinară. Dar, acest fapt îngăduia de a observa desluşit procesul de prefacere şi de descompunere al materiilor străine.

Grea era criza, ce se dezlănțuise astfel asupra bolnavului, deşi puterea lui de viață, încă destul de tare, îi venea foarte mult în ajutor. Deşi nu se putea mişca mult, totuşi asuda regulat, după băile mele, în locurile atinse de hidropizie, ceea ce era o dovadă de puterea de reacție favorabilă a corpului său. În patru săptămâni toată apa era dată afară din corpul său. De aci înainte procesul de vindecare merse extraordinar de repede. În fiecare zi se simțea mai tânăr şi mai bine dispus şi după o cură de 4 luni, întovărăşită de câteva crize de vindecare, îşi schimbase aşa de mult exteriorul său (vezi fig. 2), că abia mai putea fi recunoscut. Boala sa de inimă şi hidropizia dispăruseră cu desăvârşire şi erau cu adevărat vindecate. Dezgustul său de viață făcuse loc unei dispoziții vesele, unui dor de viață.

Acest fericit succes al curei fu privit în Batavia ca absolut cu neputință, se scrise de acolo că bolnavul va fi lăsat să intre iarăşi în Iava, numai dacă va fi cu desăvârşire vindecat de lepră. Din acest motiv, Domnul R. se lăsă să fie cercetat asupra bacililor de lepră de către cei mai vestiți specialişti de lepră, ce se găseau în Hamburg şi care deja îl căutaseră şi-l trataseră mai înainte. O cercetare de 4 săptămâni dădu rezultatul îmbucurător, că e cu desăvârşire scăpat de bacilii de lepră. Domnul R., care s-a întors în Iava la 1892, se găseşte şi astăzi în cea mai bună sănătate şi nici una din bolile sale nu s-au mai ivit.

Acest caz ne dă iarăşi o dovada minunată de slăbiciunea ştiinței medicale, a diagnozei şi a tratamentului ei. Şi, câți alți bolnavi, părăsiți de autoritățile medicale, n-au fost vindecați prin metoda mea spre fericirea lor, a familiilor şi a prietenilor lor!

Bolile măduvei spinării. Scurgerea măduvei spinării. Bolile hemoroidale

O îndelungată boală trebuie să fi avut loc, înainte de a izbucni îngrozitoarea boală de măduva spinării. Oricum, ştiința expresiunii figurii poate hotărî sfârşitul cu ani de zile înainte, poate vedea dispoziția către aceste boli, arătând pricinile, care aduc o încărcare bolnăvicioasă a nervilor. Între aceste cauze se pot număra, mai ales, *poluțiile*[97] ce se ivesc adeseori, fie bolnavii însurați, sau nu. Poluțiile însemnează însă, întotdeauna, o stare de aprindere cronică latentă a nervilor şi anume a măduvei spinării şi a nervului simpathicus, pricinuită de o mare încărcare a spinării cu materii străine. Această stare de aprindere, care merge progresând, face ca nervii să funcționeze din ce în ce mai neregulat până când, în cele din urmă, bolnavul nu mai e stăpân pe membrele lui. În cele mai multe cazuri, picioarele se slăbesc mai întâi. Mai sunt şi alte simptome, care însoțesc poluțiile. Mulți bolnavi au împrejurul pântecelui un sentiment caracteristic, care se deosebeşte după încărcare, ca şi cum ar avea un cordon sau un pieptar. În fazele înaintate ale bolilor şirei spinării se ivesc adeseori dureri fulgerătoare sau de lungă durată (dureri de nervi) şi chiar îndoituri de şale, care de obicei sunt foarte dureroase.

Bolile şirei spinării sunt foarte felurite în forma manifestării lor. La o egală încărcare cu materii străine, cum e boala şirei spinării, se nasc şi alte boli, de pildă aşa numita boală: „luatul din iele".

În cea din urmă fază, vindecarea bolii şirei spinării aproape nu mai e cu putință. În asemenea cazuri, cea mai mare îmbunătățire ce se poate atinge, e să uşurăm bolnavul cel puțin de dureri, un succes la care putem ajunge în scurt timp, dacă îndreptăm mistuirea, cea dintâi condiție, pentru a procura odihna dinăuntru, somnul şi pofta de mâncare.

Noua mea diagnoză, ştiința expresiunii figurii, ne dă din fericire, putința, după cum am arătat deja, să nu aşteptăm ultima fază a bolilor de măduva spinării, ci să începem cu multă vreme înainte a o înlătura, un avantaj ce nu se poate prețui îndestul. În primele lor faze, bolile de măduva spinării sunt tot aşa uşoare de vindecat, ca şi orice alte simptome de boală. Câtă vreme avem însă de tratat boli de măduva spinării înaintate, mai ales acelea, care au fost tratate cu medicamente, vindecarea lor nu ne este nici nouă cu putință. O casă cotropită de flăcări nu mai poate fi scăpată, dacă focul a înaintat prea mult.

Am avut de tratat numeroase boli de şira spinării, dar nu toate au putut obține vindecarea. Mulți au trebuit să se mulțumească cu o îmbunătățire, cu o uşurare a stării lor aşa de nenorocite. Între aceste din urmă cazuri se pot cita exclusiv aceia, care printr-o îndelungată întrebuințare de medicamente, paralizaseră aşa de mult puterea de vindecare a corpului lor, că chiar cea mai îngrijită cură abia putea să le-o ridice puțin. Deşi doctorii întrebuințează foarte de multe ori aceste îmbunătățiri parțiale ca o armă împotriva metodei mele, totuşi eu cred, că marele public, care a ajutat atât de mult la răspândirea metodei mele, judecă altfel, în urma acestor lămuriri. Succesele dobândite sunt, şi la bolile de măduva spinării, dovezi indiscutabile şi de aceea voi cita, din practica mea, două rapoarte de vindecare.

Cel dintâi caz priveşte pe un tânăr, care era în acelaşi timp greu bolnav de şira spinării şi cu desăvârşire paralizat de amândouă picioarele, consultase mai bine de un an pe toți specialiştii, fără a putea trage vreun folos. Nu putea face nici cea mai mică mişcare cu picioarele şi nu se mai putea ține pe picioare, cu toată vârsta lui tânără de 24 de ani. Lipsit de putere, sta necontenit culcat în pat, sau şedea în fotoliul său pe roate. Mistuirea sa era cea mai rea din câte se pot închipui. Scaunul nici nu se avea pe cale naturală, udul ieşea fără voie, fără să simtă bolnavul. Când şedea în fotoliul său, trebuia să-i aşeze altcineva picioarele sale, căci el însuşi nu putea face nici cea mai mică mişcare cu ele.

Intrat în tratamentul meu, trebui să facă zilnic 4 băi derivative şi să ia numai hrană uscată, potrivită naturii. Deşi în prima lună succesul curei abia se putea observa, fiindcă mistuirea se îndrepta foarte cu greu, totuşi în a doua lună progresul fu vădit. După alte două luni, bolnavul putea să-şi ție udul şi picioarele lui erau îndreptate într-atât, că putea să le mişte puțin şi putea să stea în picioare cu ajutorul îngrijitorului său. După o întrebuințare de 9 luni a tratamentului meu, a ajuns aşa de departe, că

[97] Proces de eliminare involuntară a spermei (de obicei în timpul somnului)

ajutat de servitorii săi putea ocoli odaia. După altă cură de 2 luni a ajuns cu desăvârşire stăpân pe picioarele sale. Boala sa de măduva spinării, care fusese produsă de această slăbiciune, în urma marii călduri dinăuntru, pricinuită de grămădirea materiilor străine, era înlăturată întocmai pe acelaşi drum, pe care s-au putut obține şi alte vindecări.

Deci, şi acest caz arată destul de lămurit, cât de greu este să obținem o vindecare la o încărcare aşa de înaintată a spinării. Nici eu nu credeam, la începutul curei, că bolnavul va putea obține o îmbunătățire, necum o vindecare, căci mistuirea sa era foarte prăpădită şi nu voia să se îndrepte. Numai duratei extraordinare de lungi a curei se datorează succesul final. Dacă bolnavul acesta ar fi intrat de mai înainte în tratamentul meu, niciodată nu s-ar fi ivit o asemenea totală slăbiciune de picioare. Vindecarea ar fi fost atunci cu mult mai repede.

Foarte instructiv este şi următorul caz. Într-o zi primii vizita unui domn de 47 de ani, care suferea de ani de zile de scurgerea măduvei spinării şi nicăieri nu putuse găsi uşurare sau vindecare. Boala sa era deja foarte înaintată. Numai cu multă osteneală putea merge. Adeseori era apucat de îndoituri de şale şi de alte dureri fulgerătoare. Somnul era neîndestulător, adeseori nu se lipea de el zile întregi, mistuirea anormală, starea generală rea. Deja în cele dintâi luni ale curei, bolnavul acesta fu scăpat de chinuitoarea insomnie şi celelalte dureri fură de asemenea înlăturate. Şi mistuirea lui se îndreptase, nu însă şi umbletul său greu. De aceea, el credea că nici nu o să se mai vindece. Durerile lui de mai înainte şi insomnia le socotise întotdeauna ca boli separate. Întotdeauna crezuse, că aceste boli n-au nici o legătură cu boala lui de şira spinării. Deoarece acestui bolnav îi era peste măsură de greu să urmeze prescrierile mele în privința dietei, încetă cura după o întrebuințare de 10 luni. Fireşte că starea lui ajunse atunci deznădăjduită.

Acest bolnav ar fi trebuit să vadă un succes mare în faptul că boala sa nu numai că nu se înrăutățise în timpul curei, dar că toate celelalte simptome dureroase, ce însoțeau boala, fură înlăturate în scurtă vreme. Dar, asta este o poveste veche: dacă întinzi celui care se îneacă un deget, el îți cere toată mâna. De aceea, bolnavul şi-a explicat imperfecțiunea vindecării sale prin lipsa de efect a curei, în loc să şi-o explice prin starea lui de boală prea înaintată.

Un alt caz de scurgerea măduvei spinării se găseşte în partea a IV-a, la rapoartele de vindecare.

Bolile hemoroidale

Se ivesc de cele mai multe ori împreună cu bolile de şira spinării şi cu prea marea încărcare a spinării. Ele sunt semnul unei stări de boli grele şi cronice, care fiind întemeiată pe aceeaşi bază ca şi celelalte boli, presupune un foarte mare focar de inflamație sau de friguri, în pântece. Bine înțeles, la aceşti bolnavi, mistuirea e şi ea foarte neregulată.

Formarea acelor noduri în pântece, un simptom care presupune tocmai o grea stare de încărcare, e o dovadă, că puterea de viață şi de vindecare a bolnavului respectiv, trebuie să fie foarte mică.

Pentru priceperea mai de aproape a celor spuse, voi da şi aici un exemplu din practica mea zilnică.

Un tânăr de 17 ani, care suferise deja în copilăria sa de îngreunarea mistuirii, mă vizită într-una din orele mele de consultare. După câte îmi povesti el, se iviseră deja la vârsta lui de 11 ani, noduri hemoroidale şi îngreunări hemoroidale însoțite cu curgeri de sânge din intestine, care îl chinuiau peste măsură. La vârsta de 15 ani, nodurile hemoroidale şi îngreunările pieriseră puțin câte puțin. În schimb însă, izbucniseră cele mai grozave dureri de cap, împotriva cărora toate mijloacele întrebuințate au rămas fără folos. În sfârşit, se iviră şi pe din afară, la ceafă, noduri tari de mărimea alunelor, ce se puteau vedea şi pipăi, de asemenea, tot capul îşi schimbă forma lui şi ajunse mai voluminos. Se vedea destul de lămurit, că raportul între cap şi restul corpului nu mai e acelaşi ca mai înainte. Toți, care vedeau băiatul, aveau bănuiala, că în capul băiatului trebuie să fie ascuns ceva, ce n-ar trebui să fie şi ce nu putea fi mai înainte. Nimeni nu bănuia, că nodurile hemoroidale, ce se aflau înainte vreme în pântece, s-au ivit acum în cap, într-o formă cu mult mai strânsă şi mai tare, ca noduri tuberculoase. Pentru cunoscătorii ştiinței expresiunii figurii aceste simptome erau lesne de văzut. Însăşi acele grozave dureri de cap, puteau fi o dovadă de existența unei cauze mai adânci. Din nenorocire, ea nu fusese înțeleasă. Astfel, biata mumă vedea apărând la fiul ei, într-o vârstă aşa de tânără şi cu o furie nemiloasă, aceeaşi boală de care murise şi tatăl bolnavului, în vârstă abia de 39 de ani. Nici unul din leacurile întrebuințate împotriva acestei boli n-a putut aduce vreun folos. Boala creştea din ce în ce, până când tânărul ajunse, în urma durerilor de cap, incapabil de a munci şi căzând adeseori în leşinuri.

În această stare disperată, şi foarte înaintată, mi-l aduse mamă-sa în tratamentul meu. Deoarece spinarea era foarte încărcată cu materii străine, era temere în fiecare zi de o izbucnire a inflamației creierilor. Prescrierile mele alcătuite din dietă, băi şi mişcare, fură urmate cu seriozitate şi dădură următorul rezultat. În cea dintâi săptămână încetară deja durerile de cap. Ele se iveau în chip trecător numai la descompunerea nodurilor tuberculoase din cap. Mistuirea şi pofta de mâncare se îmbunătățiseră în chip îmbucurător. O scădere a nodurilor, ce se puteau pipăi înainte vreme la ceafă, fu iarăşi rezultatul către sfârşitul lunii a doua. În acelaşi timp descrescură şi nodurile aflătoare înăuntrul capului, iar capul ajunse mai mic, de cum era înainte. Alte două luni de cură alungară şi alte noduri şi, într-o jumătate de an, nu se mai putea pipăi nici urmă de ele.

Deodată se ivi o schimbare, o înrăutățire aparentă a stării bolnavului. După cum îmi spuse mamă-sa, fiu-său începu să se simtă iarăşi rău. Boala hemoroidală, înlăturată deja de ani de zile, reapăruse iarăşi în toată puterea ei. Explicai mamei îngrijorate, că acest simptom nu se putea înlătura. Nodurile tuberculoase, ce fuseseră înainte vreme în cap, au fost alungate de acolo, pentru a se arăta acum iarăşi în forma lor primitivă, ca noduri hemoroidale, din care se născuseră acele noduri din cap. Prin această criză de vindecare, fiul ei se poate considera acum ca scăpat de oftica creierilor şi acum nu mai e nevoie, decât de înlăturarea bolii hemoroidale, un stadiu preliminar al ofticii creierilor. Aceste explicații fură pricepute de femeie, cura fu continuată cu rezultatele cele mai îmbucurătoare şi astfel după un an boala hemoroidală fu cu desăvârşire înlăturată.

A se ceti alte rapoarte de vindecare, în partea a IV-a.

Crampe epileptice. Agorafobia (frica de loc deschis).

Acea boala ce se iveşte pe negândite şi pe furiş, acele cazuri de boală, cunoscute de obicei sub numele de epilepsie, care bântuie corpul omenesc, sunt numai cea din urmă treaptă a unui şir de boli de mai înainte, nevindecate, ci numai înăbuşite, sau izbucnirea vreunei boli moştenite, ce se poate atribui de multe ori, păcatelor săvârşite de părinți în tinerețea lor. În cel din urmă caz, lucrul stă astfel, că modul de tratare al bolilor organelor genitale, prin medicamente, a avut de urmare înăbuşirea bolii şi depozitarea materiilor străine în corpul tatălui. Transmiterea acestora asupra unui nou ins, a dat naştere bolii, pe care noi o numim crampe.

Epilepsia a fost vindecată de multe ori în practica mea, cu cel mai mare şi mai repede succes. Adeseori am observat că atacurile epileptice, ce se iveau pe negândite, nu sunt altceva decât nişte fierberi ale materiilor străine, ce se dezvoltă mai întâi în pântece. La mulți bolnavi loviți de epilepsie, această fermentație în stare de fierbere porneşte mai întâi în jos spre picioare şi apoi de acolo porneşte în sus. Unul e învârtit de mai multe ori, prin această izbucnire de fermentație, până ce cade; un altul pierde numaidecât cunoştința şi cade jos îndată ce procesul de fermentație porneşte în sus, adică spre cap.

Aceste întâmplări în capul omenesc, s-ar putea compara mai bine cu izbucnirea unui vulcan, în care gazele adunate înăuntrul pământului se încordează şi izbucnesc afară. Dacă au găsit loc de ieşire, câtăva vreme e iarăşi linişte, până când prin procesul de ardere, de descompunere sau de prefacere a interiorului pământului, se naşte o nouă încordare. Acelaşi lucru se petrece şi la atacurile epileptice. Se formează în pântece o anumită încărcare cu materii străine, care provoacă neîncetat acte de fermentație potolită şi tot deodată dezvoltări de gaze şi încordări. Deoarece focarul de încărcare e închis în sine, prin materiile străine, se naşte o încordare, din ce în ce mai mare, sprijinită de o neîncetată fermentație şi provoacă în cele din urmă o izbucnire, care pricinuieşte crampe şi care prin apăsarea ei asupra creierului, împiedică funcționarea lui. Pe dată ce descreşte procesul de fermentație şi împreună cu el şi apăsarea, bolnavul capătă iarăşi cunoştința, deşi întregul corp se va simți mai mult sau mai puțin atins de acest atac violent.

Dacă e de regretat că şcoala medicală nu poate vindeca epilepsia, e lucru şi mai trist că până astăzi ea nu cunoaşte nici chiar natura ei. De multe ori, ea socoteşte epilepsia drept o simplă boală de nervi. Bine înțeles, cu greu va putea bănui medicina, că toate aceste boli, ce i se par enigme şi care trec de nevindecabile, sunt în mare parte opera ei proprie, sunt rodul unei ştiințe greşite, unor prescripții greşite pentru îngrijirea sănătății şi unei întrebuințări de leacuri sucite împotriva bolilor.

Vindecările epilepsiei sunt foarte felurite şi ele atârnă de starea de încărcare a bolnavului. La unul încetează atacurile îndată după începerea curei; la un altul se ivesc ceva mai des la început. Prin prefacerile ce se operează în corp, asemenea simptome trecătoare nu se ivesc rar, dar treptat cu înlăturarea materiilor străine, ele dispar încetul cu încetul, sau chiar deodată. Ele se slăbesc puțin câte puțin, până când, în cele din urmă, ajung **amețeli**, **leşinuri** şi **atacuri de indispoziție**, care dispar cu desăvârşire, dacă se continuă cura. De aceea, e bine să atragem de mai înainte luarea aminte a unor astfel de bolnavi, asupra mersului curei. Ştiința expresiunii figurii, e şi aci de foarte mare ajutor, căci ea poate prevedea de mai 'nainte acele eventuale crize de vindecare, care, mai ales, la stările de încărcare grea sunt neînlăturabile.

Astfel, ajungem la încheierea că vindecarea epilepsiei atârnă numai de gradul de încărcare al bolnavului. Prin metoda mea, vindecarea a fost cu putință mai în toate cazurile. Ea a mers încet sau a fost cu neputință, numai când starea bolnavului era deja cronică şi când corpul şi mistuirea erau prea mult vătămate prin bromur sau alte medicamente obişnuite. În asemenea cazuri, boala a provocat cu violență multe stricăciuni în legăturile nervilor şi în creier, ce nu mai pot fi vindecate. În practica mea am văzut multe boli încăpățânate, care cereau aplicarea exactă a curei mele, vreme de ani întregi, până când încetau crampele. Să nu se creadă însă, că odată cu dispariția crampelor, bolnavul e cu desăvârşire scăpat de încărcare. Înlăturarea desăvârşită a acestei încărcări cere adeseori şi mai mult timp.

După raportul anual al consiliului de medicină din 1889, numărul copiilor de şcoală epileptici din Saxonia, se ridica către sfârşitul acelui an, la 795, sau: 13,6 la 10.000 de şcolari. Ar fi deci, de dorit, în interesul bietei omeniri suferinde, să se poată cunoaşte în cercuri cât mai mari efectele binefăcătoare, ale noii metode de vindecare fără doctorii şi fără operaţii.

Nu pot sfârşi, fără să aduc şi aci un raport de vindecare, pentru mai bună pricepere a tratamentului.

Persoana, de care e vorba în acest raport, e o fată de 19 ani, care, suferind deja de vreo 6 ani de o grea epilepsie, avea în fiecare săptămână cel puţin două atacuri. Dacă mistuirea ei era cum nu se poate mai proastă, menstruaţia ei era cu desăvârşire neregulată. Încă de la începutul ei, menstruaţia nu se ivise o singură dată în chip normal şi la timpul cuvenit, ci, ori că lipsea luni întregi; ori că se ivea prea des.

Cloroză în cel din urmă grad şi dispoziţie către boli de plămâni, ce se pot cunoaşte prin ştiinţa expresiunii figurii, le-am putut constata şi la bolnava aceasta. Afară de asta, avea un cap prea mare. De altminteri, încărcarea ei era aşezată foarte favorabil, aşa că-i putui prezice un bun succes. O făcusem atentă încă de la consultare, că în cele dintâi 14 zile e posibil să aibă atacurile ceva mai des şi deci să nu privească faptul acesta ca o înrăutăţire a bolii, căci atacurile vor slăbi din ce în ce, până vor înceta cu totul. Prescripţiile mele, dietă neexcitantă, viaţă potrivită cu natura, zilnic trei băi derivative de şezut cu fricţiuni şi băi de trunchi cu fricţiuni, urmate de mişcare la aer liber şi sudori provocate prin acoperiri în pat, – toate aceste mijloace de vindecare naturale, nu m-au dat de ruşine nici în cazul acesta. Băile de aburi au trebuit cu totul înlăturate în acest caz, ca şi în toate cazurile de epilepsie. În timp de trei săptămâni, bolnava era scăpată de toate atacurile.

Întocmai după cum prevăzusem la început, aşa s-a arătat şi mersul curei. În cele dintâi zile, se puteau observa zilnic, două, trei şi chiar mai multe atacuri. După 16 zile, ele s-au prefăcut, din ce în ce, în leşinuri, ameţeli şi indispoziţii. În cele din urmă au încetat cu totul. De altminteri, această repede vindecare a fost cu putinţă numai fiindcă mistuirea bolnavei s-a putut îndrepta repede în chip îmbucurător şi menstruaţia a ajuns puţin câte puţin iarăşi normală. Să nu se creadă însă, că în toate cazurile e cu putinţă o aşa de grabnică vindecare. Ea nu s-a datorat, în cazul de mai sus, decât stării de încărcare foarte favorabilă a bolnavei. Alţi epileptici vindecaţi de mine au avut nevoie de o vreme îndoită, întreită şi chiar mai îndelungată. (Vezi raportul de vindecare, partea a IV-a.).

Agorafobia

Aşa numita agorafobie, este o stare în care bolnavii nu pot trece peste un loc deschis. Această boală, constă iarăşi numai dintr-o încărcare cu materii străine şi nu se poate lămuri decât că, încordarea dinăuntru nu poate produce contra-apăsarea trebuincioasă împotriva apăsării aerului de afară, sau exercită o prea mare apăsare asupra unor anumite organe. Cu cât aerul e mai subţire şi mai curat, cu atât şi aceşti bolnavi se simt mai rău. Am avut în tratare bolnavi, care în aceste împrejurări trebuiau să meargă lipiţi de case, dacă nu voiau să cadă jos. Acest simptom se lămureşte prin faptul că aerul în asemenea locuri e mai des şi mai greu decât în mijlocul străzii. Fireşte, aci e vorba de diferenţe foarte mici în densitatea aerului, dar totuşi ele sunt simţite de bolnavi. Dacă aerul e mai curat şi mai liber, bolnavii se simt deja rău şi neliniştiţi în ultimul grad. Ei nu se pot împotrivi apăsării dinăuntru.

Ca şi oftica şi cancerul, agorafobia este cea din urmă fază a altor boli de mai înainte, fie că se iveşte direct, fie indirect ca moştenire. Vindecarea ei atârnă numai de starea şi de încărcarea bolnavului. De altminteri, o vindecare radicală se poate obţine numai prin metoda mea, care înlătură pricina, bine înţeles, însă, că de multe ori e foarte grea.

Lipsa de sânge şi Cloroza. (Fața palidă).

Din toate straturile sociale se ridică astăzi plângeri asupra lipsei de sânge şi clorozei. Nici bogatul, nici săracul, nici tânărul, nici bătrânul nu sunt scutiți de aceste boli, deşi se întrebuințează o sumă de leacuri împotriva lor. În prima linie, clasele avute şi bogate, fac o întrebuințare nemăsurată de atâtea ajutoare medicale şi, în special, de aşa numitele alimente puternice, precum mâncărurile de ouă, carne şi bulion, vin şi bere şi altele.

Ştiința noastră medicală modernă se făleşte cu progresele ei colosale, chimia noastră, în legătură cu fiziologia, pretinde că e în stare să cunoască exact puterea de hrănire a tuturor alimentelor şi efectul lor asupra organismului omenesc, – şi totuşi aceste puteri ştiințifice nu sunt în stare să oprească răul în progresul lui. Lipsa de sânge şi cloroza se întind din ce în ce mai mult. Ele dau naştere altor boli, precum lipsa de putere, slăbiciunea şi nervozitatea, provoacă un instinct sexual anormal, lipsă de lapte în timpul lăuziei, cu alte cuvinte, ele fac pe om nedestoinic trupeşte şi sufleteşte, aduc somnul în cugetare şi în acțiune. Afară de asta şi simțibilitatea (sensibilitatea) creşte. Apoi, astfel, cei atinşi de aceste boli se vaetă de oboseală, de greutate în picioare, de dureri în muşchi. Pofta de mâncare se micşorează şi activitatea pielii se slăbeşte.

Ce atitudine are şcoala medicală de astăzi în fața acestor boli? Întemeiată pe analizele chimice, ea recomandă întrebuințarea extractelor, în care pretinde că sunt cuprinse toate substanțele trebuincioase pentru alcătuirea şi pentru conservarea corpului omenesc. Ea sfătuieşte adeseori mâncare bună, prescrie hapuri şi prafuri, chinină şi fier ca doctorii în cele mai felurite forme. Şi care e rezultatul acestei tratări medicale? E tocmai contrariul de ce ar vrea să obțină, de ce ar trebui să aştepte. Acest rezultat contrariu se arată într-o sporire a lipsei de sânge şi a clorozei sau în ivirea altor boli, a căror naştere nu se poate atribui decât numai unui tratament împotriva naturii. Astăzi chiar se ivesc simptome surprinzătoare, prin faptul că deja copii abia născuți suferă de lipsă de sânge.

Din toate aceste observări trebuie să tragem importanta încheiere, că modul de hrănire şi de tratare, întrebuințat până aci nu poate fi cel adevărat. Tot astfel, trebuie să convenim, că rezultatele chimiei nu sunt de ajuns pentru a împiedeca cu desăvârşire greşelile, ce se fac în privința actelor corpului viețuitor. După cercetările noastre, toate, extractele artificiale, toate surogatele artificiale destinate pentru îndoparea bolnavilor sunt cele mai grele de mistuit, ba câte o dată nu se pot mistui deloc. Toate alimentele în forma lor naturală, neschimbate prin fierbere, dovedesc în schimb, că sunt cele mai uşoare de mistuit.

Noua mea ştiință de vindecare sfătuieşte, pentru aceste boli, un tratament care se deosebeşte cu desăvârşire, ba e chiar opus de tratamentul şcolii medicale. Simptomele exterioare ale lipsei de sânge şi ale clorozei nu ne oferă, în niciun caz, un punct sigur de reazăm pentru cunoaşterea naturii lor. Ştim că o piele normală n-are niciodată culoarea palidă a celor atinşi de cloroză şi nu trebuie să fie niciodată prea roşie, galbenă sau cafenie, ci trebuie să fie totdeauna *caldă-umedă* la pipăit. Sângele sănătos e roşiu, deschis şi subțire, chiar în vine; cel încărcat cu materii străine e închis, aproape negru şi gros. Afară de asta arterele se umflă când sunt prea mult încărcate cu materii străine şi prin strângerea cantităților groase de sânge se formează adevăratele săculețe. Aceste lărgiri ale arterelor se ivesc în urma neîncetatei încordări şi apăsări dinăuntru, pe care le provoacă starea de încărcare. De aceea, observăm la toți anemicii şi cei atinşi de cloroză, pe lângă culoarea pielii palidă, mai ales vinele închise, foarte bătătoare la ochi. Vinele normale pline cu sânge fluid şi sănătos abia se pot vedea prin piele şi n-au cel puțin culoarea albastră şi lățimea ca la cei atinşi de cloroză. Afară de asta, pielea acestora din urmă e palidă, ofilită, inactivă, adeseori străvezie ca ceara, gălbuie, bătând în verde deschis. Adeseori însă şi cei anemici au fața purpurie şi obrajii par trandafiri; în fața acestei figuri, în aparență fragedă, în fața acestui exterior înfloritor stă totuşi, ca o contrazicere strigătoare, cea mai desăvârşită neactivitate a pielii şi lipsa de putere a insului. Această stare, ce denotă în aparență sănătatea, e poreclită adeseori de către şcoala medicală modernă, ca „boală închipuită".

La anemie şi cloroză se iveşte întotdeauna o prea mare căldură înăuntru, ori de câte ori se simte frigul în afară. Cu aceasta se lămureşte însăşi boala, care denotă simptomele unor friguri lăuntrice latente, ce se ivesc ca la toate bolile cronice.

Mistuirea neîndestulătoare, în legătură cu *neactivitatea pielii şi a plămânilor*, cu alte cuvinte lipsa de hrană şi de aer, sunt singurele pricini ale acestor boli. Materiile străine, sau materiile de boală, ce se grămădesc în corp în urma unei mistuiri neîndestulătoare, provoacă în corpul nesănătos o încordare şi un spor de căldură. Ele trec într-o stare de fermentație, capătă forma de gaze, cutreieră astfel întregul corp omenesc şi se depun mai cu deosebire în părțile cele mai extreme, adică sub piele, sau în piele. În acelaşi timp, vasele sanguinare cele mai fine ale pielii se astupă, sângele nu mai poate să pătrundă până la ele şi pielea încetează de a mai avea căldura normală. Înfățişarea exterioară a pielii ajunge palidă şi ofilită.

Aşadar, o mistuire neîndestulătoare, e vina de căpetenie a lipsei de sânge şi a clorozei. Pe lângă asta se mai adaugă şi activitatea neîndestulătoare a plămânilor, cu urmările ei vătămătoare. Din nenorocire, mai există teama de răcire, infiltrată în credința multora de către doctori, teama de aerisirea odăilor de locuință şi de dormit, şi astfel influența vătămătoare a aerului stricat e cu atât mai puternică. Şcoala medicală modernă ştie foarte bine, că tocmai plămânii sunt aceia care, prin inspirarea aerului proaspăt săvârşesc procesul de primenire al sângelui şi totuşi, adeseori, în tratarea bolilor ea comite greşeala, de a sfătui bolnavilor şederea în odaie şi de a se feri de aerul curat de afară. De altminteri, aceste fapte, ce dovedesc lămurit defectele şcolii medicale, îşi au şi ele explicarea lor.

După principiul de vindecare al alopatiei, care nu cunoaşte adevărata pricină a bolii, nu e vorba de a da afară materiile de boală din corp, ci numai de a înăbuşi anumitele simptome de boală. Ea numeşte vindecare, faptul că fiecare boală e transformată într-o stare latentă, ascunsă şi pe care ea n-o vede. Aceasta însă, după cum vom vedea, e numai o vindecare aparentă. Din nenorocire nimenea n-a putut cunoaşte până aci în mod sigur şi neîndoielnic aceste vindecări aparente, care înşeală nu numai pe bolnav, ci care înşeală însăşi ştiința sfântă. Numai prin ştiința expresiunii figurii, descoperită de mine, orice om care s-a pătruns îndeajuns de ea, are un mijloc sigur de a recunoaşte înşelăciunea unei vindecări aparente[98].

Cine întrebuințează, dar, mijloacele nenaturale, ca medicamentele, împotriva *lipsei de sânge şi clorozei*, înrăutățeşte starea bolnavului, introducând în stomac materii şi mai grele de mistuit. ***Numai prin scoaterea materiilor străine din corp, pot fi vindecate aceste boli, niciodată însă prin medicamente***. Prin medicamente şi, mai ales, prin fierul, aşa de des întrebuințat la lipsa de sânge, stomacul e în scurtă vreme aşa de slăbit, că bolnavul ajunge curând în acea stare, în care nu mai are poftă de mâncare, decât pentru bucate picante şi înțepătoare. Acestea sunt însă, după credința noastră, foarte grele de mistuit şi întărâtă corpul. În cele din urmă, încetează orice simț normal al formei. Doctorii recomandă atunci, cu mai multă stăruință, mâncări hrănitoare: ouă, carne şi vinuri „întăritoare" şi dau zor mereu cu medicamente tot mai tari. Atunci, bolnavul, nemaigăsind nici un ajutor în consultațiile lui de până aci, ajunge în acea stare disperată, în care vine să-mi ceară sfatul meu. Aceste greşeli ale şcolii medicale deschid ochii bolnavilor deja în cea dintâi săptămână a curei mele şi fac din ei, în cele din urmă, pe baza succeselor pipăite, cei mai entuziaşti adepți şi discipoli ai noii mele metode de vindecare.

Pe dată ce sunt depărtate acele materii de boală, care astupă pielea şi îngreunează circulația sângelui, sângele izbuteşte iarăşi să circule până în părțile exterioare ale pielii, pielea îşi capătă culoarea şi căldura ei normală şi în acelaşi timp şi activitatea ei normală, caldă-umedă.

Mâncărurile uşoare de mistuit şi neexcitante, prescrise de mine, s-au dovedit ca cele mai minunate mijloace de vindecare tocmai pentru cei atinşi de lipsă de sânge şi cloroză.

Repet că aerul natural, proaspăt, aşa cum îl putem găsi numai ***afară*** din locuința noastră, sau în odaia cu ferestrele deschise la perete, are întocmai ca şi apa puterea de a sprijini corpul în crizele lui de vindecare şi de a-l ajuta, în înțelesul naturii. Din nenorocire şcoala medicală modernă, de teamă să nu răcească bolnavul, înlătură cu tot dinadinsul tocmai aceşti doi factori importanți, aerul proaspăt şi apa rece, ca o dovadă cât de puțin cunoaşte natura răcelii. Ea nu poate să înlăture această răceală, fără a vătăma adânc organismul, de aceea are grijă înainte de toate, să nu se întâmple asemenea răceli şi întrebuințează pentru acest scop mijloacele cele mai nepotrivite.

Pentru cunoscătorii învățăturilor mele, ***răceala*** are o însemnătate neprimejdioasă, ba încă e privită ca ceva de folos. Dacă un om sănătos răceşte cu adevărat, o dată, corpul său poate produce imediat atâta căldură ca să precumpănească această răceală şi s-o facă nevătămătoare pentru corp. De altminteri, la el nu poate fi vorba de friguri de răceală, căci nu se găsesc materii străine în corpul

[98] Vezi: Louis Kuhne, Manualul ştiinței expresiunii figurii, cu numeroase ilustrațiuni în text, Editura Louis Kuhne, Lipsca

său. Cine însă e încărcat, dar trăieşte potrivit cu natura, ştie că prin întrebuinţarea apei reci şi a aerului proaspăt, împreună cu o dietă neexcitantă, e pus în stare să meargă înainte cu sănătatea sa. El va câştiga astfel o împuternicire, o întărire a corpului şi o curăţenie lăuntrică, ce nu le poseda înainte. Afară de asta el mai ştie, că acele răceli, ce se ivesc mai cu seamă la schimbările repezi de temperatură, nu s-au putut naşte decât prin faptul, că puterea de viaţă a corpului a fost împuternicită de aerul proaspăt şi în acelaşi timp s-a manifestat printr-o criză de răceală, într-un guturai. Prin aceste crize de vindecare, corpul e pus în stare de a se scăpa de o parte din materiile lui străine. – Aşadar, în înţelesul naturii, aceste crize de vindecare au loc numai pentru desăvârşirea inşilor, iar nu pentru vătămarea lor.

Tratarea celor atinşi de clorozăşi de lipsă de sânge trebuie să fie mai blândă sau mai energică, după cum e şi starea trupească a insului. Prescripţii amănunţite nu se pot da prin urmare, decât în general. Dau mai la vale un raport de vindecare, din care se pot vedea aceste prescripţii generale de cură.

O fată de 19 ani fusese tratată alopatic de la vârsta de 15 ani, pentru cloroză. Doctorul ei îi prescrisese, în cele din urmă, fier în pilule şi apoi într-o compoziţie fluidă cu pepsină şi alte medicamente. Afară de asta o sfătuise să nu se hrănească decât cu alimente „întăritoare”, să mănânce zilnic, mai ales carne şi bulion, ouă şi şuncă şi să bea în toate zilele unul până la două pahare de „vin întăritor” de Ungaria, iar în locul cafelei să ia lapte bun de vacă, – şi că toate acestea o să-i folosească. În loc de apă, care poate conţine multe miasme rele, să ia mai bine ceva bere „întăritoare”. Prescripţiile acestea fură urmate întocmai, luni şi ani întregi, fără folos. Dacă starea fetei era destul de tristă înaintea acestui tratament, în urmă ea ajunse şi mai de plâns. Mistuirea ei se slăbi şi mai mult, fata murea de foame, cu toată dieta întăritoare. Ea se făcea din zi în zi mai slabă, mai palidă şi mai nemulţumită sufleteşte. Simţea lămurit că prescripţiile doctorului ei nu-i ajutau întru nimic, dar nu arunca vina pe el, ci numai pe corpul ei, despre care credea că nu se mai poate face sănătos. Aşa numita hrană întăritoare trecea, ce e drept, prin corpul ei; dar nu-l hrănea câtuşi de puţin, fiindcă mistuirea era cu desăvârşire zdruncinată. Încă de la început, menstruaţia nu fusese niciodată normală, ci totdeauna neregulată. Astfel, după un tratament alopatic de 4 ani, starea fetei ajunsese aproape deznădăjduită. Tristă şi dezgustată de viaţă, ofilită şi neîncrezătoare, chinuită de gânduri de sinucidere, extrem de nervoasă, scârbită de alţii şi de ea însăşi, aşa veni în tratamentul meu această sărmană fată. Numaidecât schimbai dieta ei, prescriindu-i o hrană cu desăvârşire neexcitantă, legume uşoare de mistuit, ca băutură numai apă curată şi-i recomandai pe lângă toate astea, multă mişcare şi şedere în aer curat şi liber. Îi recomandai apoi să doarmă cu ferestrele deschise, să facă zilnic trei băi derivative şi în fiecare săptămână două băi de aburi. După opt zile dispoziţia bolnavei se schimbase cu totul. Veselia şi dragostea de viaţă luaseră loc gândurilor ei pesimiste şi bolnăvicioase de mai înainte. După 4 luni mistuirea şi menstruaţia erau aproape normale, fata era ca nou născută. Pielea ei, care nu putea asuda înainte vreme, ajunse iarăşi normală, caldă-umedă. În alte şase luni, fata se dezvoltă într-un chip uimitor şi după un an de cură era cu desăvârşire vindecată. Cazul acesta de vindecare dovedeşte deci şi el, în parte, învăţăturile greşite ale ştiinţei medicale.

A se citi alte cazuri de vindecare, din practica mea, în partea a IV-a, „Rapoarte de vindecare”.

Bolile de ochi şi de urechi.

Atât ochiul cât şi urechea, aceste organe ale unor simțuri aşa de însemnate, sunt supuse unor grele boli. De multe ori, ba aproape întotdeauna, aceste boli sunt de obicei, atribuite unor anumite influențe exercitate direct asupra ambelor organe, fără a se cerceta lucrul mai de aproape. Metoda mea de vindecare şi experiențele rezultate din aplicarea ei, nu mai lasă nici o îndoială, că toate bolile de ochi şi de urechi, oricum s-ar numi ele, izvorăsc numai din boli cronice interne. Ele se pot atribui sau cazurilor de boli înăbuşite, ca anghina difterică, vărsatul şi scarlatina care au lăsat rămăşițe, ce pot ațâța o nouă boală, sau chiar vaccinării. Ştiința expresiunii figurii confirmă aceste afirmări în chip neîndoielnic. Ea stabileşte la fiecare încărcare de ochi şi de urechi, o încărcare generală corespunzătoare a corpului, ea dovedeşte, aşadar, aflarea materiilor străine în corp şi lămureşte astfel legătura directă a acestora cu simptomele de boală, ce se ivesc la ochi şi la urechi.

E cu desăvârşire absurd, de a susține, că un corp la care s-a ivit o boală de ochi sau de urechi e cu desăvârşire sănătos în celelalte părți ale lui. Întotdeauna materiile străine trebuie să fi luat mai întâi drumul către acele părți ale corpului, căzute în suferință, înainte ca ele să se îmbolnăvească. Aceasta se poate recunoaşte pe din afară, cu mulți ani înainte, prin ajutorul ştiinței expresiunii figurii. Să vorbim acum de stările bolnave ale urechii.

Dacă materiile străine au luat drumul către urechi, în primul rând ele astupă nervii fini ai auzului. Pielița timpanului crapă, sau ajunge incapabilă de a mai vibra şi astfel nu mai e în stare de a funcționa în chip normal. Din cauza aceasta se naşte şi catarul urechii de mijloc, care nu e decât un simplu depozit de materii străine în partea de mijloc a urechii. La asemenea depozite se poate observa adeseori, că dacă apăsarea de jos e puternică, se nasc stări acute. Se formează apoi adeseori în urechea dinăuntru, copturi, care dând mereu afară materiile străine în fermentație, produc în cele din urmă cunoscuta scurgere a urechii. Dacă această stare acută nu e vindecată la timp, pe cale naturală, se nasc stări de încărcare şi mai puternice şi de multe ori vătămări directe ale organului auzului, care sunt mai primejdioase, ori de câte ori se încearcă de a se înăbuşi cu forța aceste simptome de boală, prin medicamente.

Cine a urmărit cu interes şi cu luare aminte expunerile mele de mai înainte, acela va pricepe lămurit, că scurgerea urechii şi guturaiul, pe de o parte, sculamentul şi poala albă, pe de altă parte, trebuie să aibă una şi aceeaşi pricină. Eu susțin că, aceste felurite simptome de boală, nu sunt altceva decât materii străine depozitate în corp, în stare latentă, care trec într-o stare de fermentație acută, în coptură sau într-un clei apos. Prin starea de fermentație se provoacă întotdeauna o fermentație a pieilor cleioase şi a părților corpului corespunzătoare. Această inflamație poate izbucni, în cazul cel mai rău, chiar în răni deschise care coc, sau în bube mai mici. Aceste stări de inflamație, care vin de cele mai multe ori în legătură directă cu partea dinăuntru, iar nu cu aerul din afară, au pentru noi, o deosebită însemnătate, întrucât ele ne dau cea mai sigură dovadă de o puternică încărcare lăuntrica a corpului şi ne arată, că puterea de viață a corpului e încă destul de tare, pentru a da afară materiile străine, în crizele acute de vindecare.

Întocmai ca şi la simptomele de boală ale urechii, acelaşi lucru se petrece şi la ochi. Aici, materiile străine umplu partea fluidă, clară ca cristalul, dinăuntrul ochiului, o tulbură şi slăbesc astfel puterea vederii. Astfel se lămureşte miopia. În alte cazuri, materiile străine umplu partea dinăuntru a luminii ochiului, aşa că nu rareori se întâmplă că din cauza aceasta, pata galbenă a ochiului şi nervii lui să fie mutați din loc, sau acoperiți. (**Perdeaua neagră**).

Perdeaua cenuşie

Perdeaua cenuşie are şi ea aceeaşi pricină. În cazul acesta se formează peste cristalinul ochiului o pieliță turbure, care nu e altceva decât materii străine, ce se grămădesc în această formă peste ochi şi în cristalin. Acestea sunt stări, care în cele mai multe cazuri, presupun o încărcare de multă vreme şi de aceea se ivesc, mai cu deosebire, la oamenii bătrâni.

Perdeaua verde

Perdeaua verde presupune o încordare extremă a luminii ochiului, care nu e pricinuită altcumva decât prin fermentația materiilor străine, ce are loc în ochi. Dacă pentru vindecarea acestei boli, reprezentanții şcolii medicale moderne, scot afară o bucată din iris, ei nu fac altceva, decât depărtează puterea de viață a corpului de la noua acțiune de vindecare, devenită neapărat trebuincioasă, schilodesc ochiul şi lasă lucrurile în starea lor de mai înainte. Această manipulație poate totuşi să aducă o schimbare în starea ochiului.

Acum, când cunoaştem această explicație, putem pricepe zădărnicia operațiunilor la ochi, căci ele nu atacă decât numai forma exterioară a bolii, dar niciodată nu dă afară adevărata pricină a bolii. Dacă în urma operației nu se schimbă nimic în încărcarea ochiului, operațiunea e privită, câtă vreme starea rămâne aceeaşi, ca izbutită. Îndată însă ce se observă, cum se întâmplă de multe ori, iarăşi vreo schimbare, sau vreo mutare a materiilor străine, atunci reapare numaidecât şi simptomul de boală, cel vechi, dând astfel o dovadă de zădărnicia operației, în aparență fericită.

Feluritele boli de inflamație a ochilor şi, mai ales, aşa de răspândita **inflamație egipteană a ochilor** nu sunt produse decât prin fermentația materiilor străine, ce se găsesc în ochi.

Vederea dublă

Vederea dublă se naşte prin depozitarea materiilor străine, între lentilă şi pata gălbuie, sau de-a dreptul în lentilă sau pupilă. Prin metoda mea, vindecarea înfățişează în urma retragerii materiilor străine, nu numai cazuri foarte dese de vedere dublă, dar chiar şi intervale de vedere limpede sau intervale de vedere cu totul sau în parte turbure.

Privirea crucişă

Privirea crucişă se naşte prin încărcarea muşchilor rotatori ai prunelei. Materiile străine se grămădesc cu deosebire într-unul din aceşti muşchi, pe care îl întăresc, îl întind, îl îngroaşă şi îl fac adeseori cu desăvârşire incapabil de a funcționa, căci îi răpesc toată elasticitatea lui, iar încordarea astfel produsă face ca muşchiul acesta să fie mai scurt decât toți ceilalți muşchi, tot aşa de importanți, care înconjură ochiul şi ajută la rotația lui. Astfel, ochiul întreg e tras din ce în ce mai mult de muşchiul încărcat şi îşi pierde astfel poziția lui naturală, deoarece muşchiul acesta nu se mai poate întinde în mod normal. Tăind numai muşchiul acesta scurtat, pentru a pune capăt acestei boli, şcoala medicală modernă ne arată încă o dată, că nu cunoaşte deloc natura acestei boli. Vederea crucişă nu poate fi vindecată în chip radical şi natural, decât prin alungarea materiilor străine, care încarcă muşchiul rotator.

Se ştie, că nervii optici, se împreună într-un nod şi se încrucişează înăuntrul capului, aşa că nervul optic stâng trece în partea dreaptă a capului şi vice-versa. Din acest motiv, nu este exclusă posibilitatea, că la o încărcare de partea stângă, să se îmbolnăvească ochiul drept, deoarece nervul lui sufere şi el de încărcarea din partea dreaptă. Tot astfel se poate ivi şi cazul contrariu.

Socotesc de prisos, de a mai intra în labirintul bolilor de ochi, pe care specialiştii moderni le-au denumit în nenumărate feluri. Toate n-au decât una şi aceeaşi pricină, adică o încărcare mai mare sau mai mică a părților de care e vorba. Vă voi atrage însă luarea aminte asupra unui punct. Aproape orice caz de boală a ochilor trebuie să fie puțin diferită de cazurile anterioare, din pricina varietății încărcării ochilor şi din pricină, că încărcarea progresivă şi neîntreruptă a neamului omenesc, trebuie să aducă şi va aduce neapărat forme de boală totdeauna noi şi diferite de formele de boală cunoscute mai înainte, aşa că medicina nu le va da niciodată de rost, fiindcă se vor ivi totdeauna boli noi pe care va trebui să le boteze iarăşi cu alte denumiri şi să le trateze cu leacuri noi.

Pentru noi, varietatea simptomelor de boală la ochi şi la urechi ne este indiferentă, deoarece vindecarea tuturor acestor stări atârnă numai şi numai de un singur mijloc, acela de a depărta pricina acestor boli, adică încărcarea cu materii străine. Şi acest mijloc pomenit aşa de des este: toate materiile străine trebuiesc să fie conduse înapoi pe acelaşi drum pe care au venit şi apoi scoase afară prin căile naturale de secreție ale corpului. La acest sfârşit se poate ajunge prin aplicarea băilor mele derivative

împreună cu o dietă neexcitantă şi o viaţă potrivită cu natura. Câteodată se pot întrebuinţa cu folos şi băile mele locale de aburi, după cum sunt descrise amănunţit în subcapitolul respectiv.

Şi pentru a vorbi acum de vindecarea diferitelor boli de ochi şi de urechi prin tratamentul meu, trebuie să observ, că toate stările acute, la care a intrat în joc şi vreo inflamaţie, se pot vindeca uimitor de repede, adeseori în puţine zile, dacă organele n-au suferit încă nici o stricăciune. În orice caz, durerile dispar în timpul acesta şi odată cu ele e înlăturată şi primejdia unor stricăciuni de lungă durată, aşa că se capătă o vindecare deplină, de obicei în câteva zile sau săptămâni. Dacă însă organele auzului sau ale văzului sunt în parte distruse, se poate obţine cel puţin o îmbunătăţire, în urma căreia chiar organele vătămate mai pot fi întrebuinţate în parte pentru toată viaţa.

În schimb însă, bolile cronice de ochi şi de urechi, fiind legate de multe ori cu alte stări de boală mai adânci, cer mai mult timp şi adeseori mai multă stăruinţă în cură. De obicei bolile de copii înăbuşite provoacă adeseori asemenea stări grele. Vindecarea unor asemenea cazuri cronice cere luni, ba chiar ani, după cum e şi încărcarea. Aşa se lămureşte de ce unul – presupunând două cazuri identice, – se vindecă repede cu aceeaşi cură, pe când celălalt are nevoie de un timp îndoit sau chiar întreit. Pricina acestui simptom stă tocmai în varietatea încărcării.

Pentru mai bună pricepere a celor spuse, voi cita aci câteva cazuri din practica mea. Alte rapoarte de vindecare se găsesc notate în partea a IV-a.

Boli de ochi

În cel dintâi caz, e vorba de fiul unui neguţător de aici, care era bolnav de sifilis, din vârsta lui de nouă ani. Ochiul stâng era cu deosebire atacat. O puternică inflamaţie ameninţa să nimicească ochiul. Băiatul era foarte mult încărcat cu materii străine, aceea ce dovedea şi capul său prea mare. Această mare încărcare fusese pricina, că putuse căpăta sifilis, care fu urmat de boala acută de ochi. În casa de sănătate, discipolii şcolii medicale moderne turnaseră în ochiul bolnav picături de atropină (un medicament foarte otrăvitor, compus din zeamă de laur otrăvitor şi din beladonă tot aşa de otrăvitoare), un medicament, de care sfătuiesc cu tot dinadinsul, pe oricine, să se ferească. Prin această otravă ochiul se înrăutăţi din ce în ce mai mult. Cu acest chip s-au introdus noi materii străine, care singure erau de ajuns, pentru a otrăvi un om. Care a fost rezultatul acestui tratament? După un tratament de 6 luni cu atropină, ochiul orbise cu desăvârşire. Această nereuşită dădu prilej tatălui să vie cu băiatul la mine. Orice tratament local la ochi fu părăsit de mine, şi căutai să întărât numai organele de secreţie ale pântecelui, prin băi derivative. Bine înţeles, fu nevoie şi de o dietă neexcitantă. După 8 zile, se ivi o îmbunătăţire foarte simţitoare şi după 6 săptămâni fu înlăturat, nu numai sifilisul, dar chiar şi boala de ochi fu cu desăvârşire vindecată. Nimenea nu mai putea cunoaşte de care ochi fusese orb băiatul. Vederea îi revenise completă. Starea lui generală era mai bună ca înainte.

Perdea cenuşie.

O damă de 60 de ani fusese deja operată de perdea cenuşie la ochiul stâng, dar rămăsese, bine înţeles, oarbă de ochiul acesta, de când cu „fericita operaţie". I se pregătea aceeaşi operaţie pentru ochiul drept, îndată ce s-ar fi ivit perdeaua şi la acest ochi. Cazul acesta este iarăşi un minunat exemplu, pentru nedestoinicia şcolii medicale moderne, pentru învăţăturile ei greşite şi pentru diagnoza ei falsă. Caracteristic e, mai ales, faptul că se amână a doua operaţie, până când perdeaua ajunge la maturitate. Aşadar, aştepţi, până când casa e cotropită de flăcări!... A stinge focul, câtă vreme e mic şi se poate uşor înlătura, – acest lucru aşa de simplu nu l-a învăţat încă şcoala medicală modernă. Astfel bolnava, de care e vorba aci, pierduse deja de la prima operaţie orice încredere în acest mod de vindecare şi se adresă în cele din urmă la mine. Vederea ochilor ei era aşa de stinsă, că nu vedea decât o umbră înaintea ei şi nu putea deosebi din două persoane, care e bărbat şi care e femeie. Încărcarea ei, stabilită pe baza ştiinţei expresiunii figurii, era foarte grea şi se datora, unei boli nevindecate, ci numai înăbuşite, din copilăria ei. De atunci suferise neîncetat de *miopie*, care sfârşi în cele din urmă, în perdea. După o întrebuinţare de 4 săptămâni a curei mele, boala ei se îmbunătăţise aşa de mult, că putea citi litere mari de tipar. Pe lângă aceasta, starea ei generală era cu mult mai bună. Dispoziţia ei tristă făcuse loc unei veselii şi unui dor de viaţă: era ca nou născută. Mistuirea ei se îndreptase în mod simţitor, în cele dintâi zile. Cura fiind continuată, ochiul se făcu din săptămână în

săptămână mai limpede, mai luminos şi mai capabil de a funcționa, până când în cele din urmă, după o jumătate de an se vindecă pe deplin.

Acest succes uimitor de repede a fost cu putința numai fiindcă încărcarea bolnavei era în față, pe când spatele rămăsese aproape liber. Dacă încărcarea ar fi fost în spate, ar fi trebuit atâția ani, câte luni au trebuit în cazul de față, pentru a ajunge la acelaşi rezultat. Că ochiul operat şi nimicit de cuțitul operatorului a trebuit să rămână orb, nu mai e nevoie de spus.

Surzenie de partea stângă, scurgerea urechii, vâjâirea urechii

E vorba aci de un domn de 35 de ani care suferea de ani de zile de o grea scurgere de ureche şi de-o jumătate de an surzise deja de urechea stângă. Niciun medicament nu-l putuse uşura şi de aceea veni în tratamentul meu. Constatai prin ştiința expresiunii figurii, că această boală, pornită din pântece, a trebuit să fie consecința unei rele mistuiri. Am prescris acestui bolnav zilnic 2–3 băi derivative de trunchi şi de şezut cu fricțiuni, împreună cu o dietă neexcitantă şi potrivită naturii, apoi asudări prin umblare sau prin învelire în pat, recomandându-i să doarmă cu ferestrele deschise. Rezultatul a fost următorul: în 17 zile scurgerea urechii şi surzenia de partea stângă fuseseră înlăturate, după ce deja din prima zi a curei mistuirea se îmbunătățise în chip simțitor. După alte 14 zile, orice urmă de vâjâirea urechii dispăruse. Astfel boala fu vindecată în 31 de zile.

Auzul greu (tare de ureche)

Un domn de 24 de ani suferise deja în copilăria sa de vărsat, care în urma tratamentului medical nu fusese vindecat. Materiile de boală se trăseseră înăuntrul corpului şi dăduseră naştere cu vremea acelor stări cronice de boală, precum reumatismul, slăbiciune generală, etc. În cele din urmă, ivindu-se şi o mare apăsare spre cap, bolnavul ajunsese tare de urechi. Toate mijloacele posibile fură întrebuințate de bolnav, dar toate fură fără folos. Boala sa deveni tot mai cronică.

După multe recomandații începu în sfârşit şi cura mea. Dietă neexcitantă, băi de trunchi şi de şezut cu fricțiuni şi celelalte mijloace de vindecare obişnuite, adeseori chiar băi locale de aburi, aduseră şi aci uimitor de repede efectul dorit. Rezultatul acesta are o însemnătate cu atât mai mare, cu cât multele tratamente false de mai înainte, slăbiseră deja foarte mult puterea de vindecare a corpului. De altminteri, i-a venit în ajutor şi vârsta lui tânără şi sezonul favorabil în care a început cura. Astfel, după cum mi-a scris bolnavul, nu numai că auzul său a ajuns iarăşi normal, dar chiar şi părul ce începuse să-i cadă, a crescut iarăşi la loc; tot soiul de răceli la care fusese expus înainte vreme dispărură de asemenea. Deşi nu mai putu să păstreze dieta ca mai înainte şi deşi slăbise puțin, totuşi se simți cu desăvârşire sănătos trupeşte şi sufleteşte şi se scăpă de insomnia sa.

Şi acest rezultat a fost obținut iarăşi pe aceeaşi cale simplă, fără medicamente, fără operații şi fără alte procedări medicale.

Dureri de dinți şi măsele. Guturaiul. Influența. Dureri în gât. Guşa.

Dureri de dinți şi măsele

Am atins deja şi mai înainte acest subiect, dar revin aici cu mai multe amănunte, din pricina desei iviri a acestor boli. Măselele găunoase, durerile de dinți şi bolile de dinți de tot soiul sunt şi ele un semn neîndoielnic de o mare încărcare cu materii străine. Ele se nasc numai din mişcarea acestor materii străine către cap şi adeseori numai la o încărcare bine hotărâtă, în care materiile străine din față şi de amândouă părțile se urcă în sus şi întâlnesc în dinți o piedică, în procesul lor de fermentație. Nici smaltul dinților, nici osul lor nu e atunci destul de tare; prin necontenita apăsare, dinții sunt puțin câte puțin roşi întocmai ca o cracă putredă. Durerile ce se ivesc adeseori nu sunt provocate decât de prea marea căldură şi frecare în timpul acestui proces de fermentație. În timpul curei mele se pot ivi dureri de dinți trecătoare. Se întâmplă uneori că persoane care n-au avut înainte vreme niciodată dureri de dinți, îndură asemenea dureri trecătoare în timpul curei mele, deoarece materiile străine în retragerea lor provoacă suferințe dinților. Acelaşi simptom îl găsim la reumatism. Foarte absurd e obiceiul de a scoate dinții. Prin asta se slutește numai corpul, şi nu se înlătură nicidecum pricina durerilor de dinți. Metoda mea nu rămâne de ruşine nici la bolile de dinți, după cum au dovedit numeroasele cazuri de vindecare. Pe lângă băile derivative, băile locale de aburi aplicate la cap (vezi capitolul respectiv), urmate de băi de trunchi cu fricțiuni, s-au dovedit că sunt de mare folos. Toate acestea trebuie să fie urmate, dacă e cu putință, de reîncălzirea corpului printr-o preumblare mai îndelungată la aer liber, sau şi mai bine, la soare. În cele mai multe cazuri, ajunge o asemenea baie locală de aburi, urmată de băi derivative, dacă nu, se poate lua o a doua. Cine face cura mea mai multă vreme, nu suferă de dureri de dinți decât numai până când materiile străine în trecerea lor, prin dinți, sunt împinse de sus în jos, pentru a fi date apoi afară.

Aci e locul unei observații, care e prea însemnată pentru a fi lăsată la o parte. E vorba de trebuința de a curăți dinții. Pe dinți se aşează neîncetat un clei alb gălbui care se preface chiar în piatră. De altminteri, eu susțin, că trebuința de a curăți dinții se impune numai oamenilor încărcați cu materii străine. Oamenii sănătoşi n-au nevoie de asta, ca şi animalele sănătoase. Vom găsi la acestea din urmă, după cum am observat adeseori la țară, că au dinții sănătoşi, strălucitori de albi, pe care nu se aşează nici pic de clei sau de piatră. Cine însă are corpul încărcat, sau cu alte cuvinte, cine nu mai are mistuirea cu desăvârşire normală, va începe să aibă numaidecât clei şi piatră pe dinți, două dovezi de mistuire anormală. Sunt materii străine, care pornesc din pântece în sus şi se depun pe dinți.

Înlăturarea tuturor bolilor de dinți, nu poate, deci, avea loc decât numai dacă încetează formarea materiilor străine în corp. Dacă dinții şi măselele sunt deja găunoase sau stricate, bine înțeles că nu se mai pot face la loc, dar în orice caz tot e mai bine să laşi un dinte stricat în gingie decât să-l scoți afară. Natura va şti cu multă îndemânare să-l facă mai nevătămător corpului, decât dentiştii prin scoaterea lui afară. Dinții şi măselele care mai pot fi plombate, să se plombeze, ca să poată sluji cât mai multă vreme la măcinat. Cel mult, măselele găunoase, care sunt o piedică la mestecat, pot fi scoase afară şi înlocuite, dacă e cu putință, prin dantură artificială. Dacă din toate oasele corpului, tocmai dinții se strică cei dintâi, apoi această împrejurare e o dovadă minunată pentru dreptatea teoriei mele asupra fermentației. Dinții sunt singurele oase, care ieşind afară din corp, nu sunt înconjurați de muşchi. În actul caracteristic al fermentației materiilor străine, se înțelege de la sine, că tocmai aceste oase ieşite afară, sunt mai ales atacate de acest proces de fermentație, deoarece potrivit oricărei fermentații, ea îşi începe mai energic procesul ei de distrugere în părțile cele mai extreme. Dinții înfățişează o astfel de ultimă stație. Dacă ei ar fi înconjurați de carne, materiile străine ar influența mai întâi asupra acesteia.

Guturaiul.

Guturaiul, o uşoară inflamație a căii respiratoare se atribuie în cele mai multe cazuri răcelii. Am explicat deja şi mai înainte ce gândesc eu asupra răcelii. Răceala poate pricinui boli numai la

persoanele încărcate, niciodată însă la oamenii sănătoşi. Guturaiul însemnează deci, întocmai ca şi durerile de dinți, o încărcare a organelor corespunzătoare, provocată adeseori de o încărcare anterioară a plămânilor. Privit din acest punct de vedere, guturaiul este întrucâtva un act de curățire al plămânilor.

Prin întrebuințarea metodei mele, prin multă şedere în aer curat şi prin culcare cu fereastra deschisă, guturaiul pierde cu desăvârşire proprietățile lui neplăcute. Acelaşi lucru se întâmplă şi cu:

Influența

Oricine îşi aminteşte încă marea epidemie de influență din anul 1890. Pot spune în conştiință, că am dobândit cele mai bune rezultate la foarte mulți bolnavi de influență, ce au venit în tratamentul meu, atât în cazuri uşoare cât şi în cazuri grele. Băi de trunchi cu fricțiuni, băi de şezut cu fricțiuni, băi complecte şi băi parțiale de aburi au avut şi la această boală un efect minunat. Bine înțeles, a trebuit şi aci să se țină o dietă corespunzătoare, neexcitantă. Acest simptom de boală, ca şi toate celelalte, a fost reglat însoțit de o grea mistuire. Ea e şi în cazul acesta pricina de boală şi a fost provocată prin îngrămădirea materiilor străine în pântece. Astfel se lămuresc şi frigurile ce întovărăşesc influența. După băile derivative, starea bolnavului se îmbunătăţeşte uimitor de repede, iar fermentația materiilor străine, favorizată de o puternică schimbare de temperatură, e numaidecât înlăturată. Vindecarea deplină urmează tot aşa de repede, adeseori după câteva zile, fără a mai provoca o altă boală, după cum se întâmplă prin întrebuințarea medicamentelor. (Vezi rapoartele de vindecare, partea a IV-a.).

Bolile de gât

Cât de mult s-au întins în cei din urmă ani bolile de gât, ştiu foarte bine din întinsa mea practică. Şi aci nu e de vină decât tot medicina modernă, care în loc să taie răul de la rădăcină, îl tratează întotdeauna local. Astfel, boala ajunge, bine înțeles, tot mai cronică, deoarece înăbuşirea materiilor străine nu poate fi niciodată de folos.

Bolile de gât denotă o încărcare lăuntrică, ce există deja de mai înainte; ele sunt mai ales legate de bolile de plămâni. Adeseori, boala de gât e pricinuită şi de o încărcare moştenită.

Materiile străine fermentează aici de jos în sus şi fiindcă gâtul ce formează întrucâtva o strâmtoare, între trunchi şi cap, le face multă piedică, gâtul e atacat şi el în prima linie o dată cu capul. – De aceea, însuşirea gâtului este de multă însemnătate pentru ştiința expresiunii figurii.

Vindecarea bolilor de gât, oricum s-ar numi ele, fie răguşeală, inflamația gâtului, sau catar, atârnă numai de felul încărcării, – şi procesul de vindecare în cazurile cronice moştenite durează adeseori luni şi ani întregi. Metoda mea numără şi aci numeroase succese. (Vezi rapoartele de vindecare, partea a IV-a).

Guşa

Efectele minunate ale metodei mele au avut prilejul să se manifeste adeseori şi la acest simptom de boală.

E un fapt stabilit, că formațiunea guşei se observă mai des în ținuturile muntoase şi mai cu deosebire în anumite districte. Pricina acestui simptom foarte bătător la ochi s-a lămurit de obicei printr-o prea mare şi neobişnuită încărcare a greutății, lucru ce nu e obişnuit la locuitorii munților. E drept că o îngreunare exterioară a corpului poate pricinui uneori simptome asemănătoare cu guşa; ea izvorăşte însă din influențe cu totul deosebite. O astfel de influență vătămătoare are apa de munte proaspătă, limpede şi în aparență cu desăvârşire curată. În curgerea ei prin straturile de pământ sau de piatră, ia cu ea multe corpuri minerale (plumb, aramă, etc.), care, oricât de puțin s-ar distinge, sunt totuşi în stare, de a pricinui turburări în organismul omenesc, dacă o asemenea apă e băută multă vreme. Acest simptom se lămureşte printr-o observație foarte simplă. Dacă lăsăm să stea mai multă vreme la soare această apă, în aparență limpede, se formează pe fund un depozit, adică o îngrămădire de materii străine, care intrate în corp, se strâng într-un anumit loc şi favorizează cu prilejul acesta naşterea şi formațiunea guşei.

Bine înțeles, că toți aceia, care în urma dispoziției lor trupeşti, pot da afară materiile străine şi mai ales toți aceia care asudă regulat, rămân feriți de această boală. Aceia însă care sunt lipsiți de aceste

dispoziții trupeşti, aceia care duc o viață falsă şi nenaturală, aceia care suferă de o rea mistuire, nu pot da afară toate materiile străine: rămăşițele apei, ce nu s-au putut mistui, intră în fermentație, materiile străine se ridică în sus şi se depun pe lângă gât, în chipul acelei deformări numite guşă. Dacă guşa se întinde în afară, dacă ea se formează prin umflarea puțin dureroasă a părților din față şi laterale ale gâtului, guşa prezintă o primejdie foarte mică. Îndată, însă, ce formațiunea acestei umflături împiedică organele respiratoare în funcțiunile lor, atunci e primejdie. Pe când influența corpurilor vătămătoare ale apei asupra unui om, care trăieşte simplu, dă naştere la umflături, ea face nervoşi pe oamenii care muncesc cu mintea.

E o greşeală de a crede, că o apă proaspătă, înghețată, prieşte sănătății omului; deja tăria apei ne arată cât e de grea de mistuit. Observațiunea ne-a învățat şi, ne învață şi astăzi, că apa ce curge la soare şi apa de ploaie e cea mai bună de întrebuințat şi cea mai trebuincioasă omului. Nici plantelor, nici florilor nu le prieşte apa prea proaspătă şi prea tare. Numai prin expunerea la soare, apa poate fi curățită de materiile străine vătămătoare şi grele de mistuit şi ajunge astfel priincioasă sănătății omului.

Afară de asta, omul nu e lăsat de natură să bea mult. O viață simplă şi potrivită cu natura nu va deştepta niciodată setea. Chiar când se iveşte setea, apa poate fi înlocuită mai cu folos prin fructele zemoase.

Un caz din tratamentul meu l-aş putea da aici ca o întregire a celor spuse mai sus.

De zeci de ani o femeie suferea de stomac. De câteva luni începuse a se ivi o formație de guşă, care puțin câte puțin îi împiedica respirația. Prin întrebuințarea metodei mele de vindecare, mai ales prin aplicarea băilor de şezut cu fricțiuni, greutatea respirației dispăru puțin câte puțin şi după 8 zile de cură materiile străine dădură aşa de mult înapoi, că umflătura pielii se trase cu totul. După alte câteva săptămâni nu se mai vedea nici urmă de guşă.

Dureri de cap. Migrene. Oftica creierului. Inflamația creierului

S-ar părea absurd de la întâia privire, să înşiri una după alta, în aceeaşi linie, atâtea boli îndeobşte cunoscute şi riguros separate de şcoala medicală modernă. Dar, – în lături cu denumirile! – ele nu sunt decât una şi aceeaşi boală, ele se nasc dintr-o adâncă nepricepere a legilor naturii. Aceasta se dovedeşte cu prisos prin metoda mea de vindecare.

Am amintit deja în altă parte, că de obicei se caută focarul bolii tocmai acolo unde se simt dureri. Aceasta e o greşeală grosolană mai ales la bolile capului. Ele izvorăsc totdeauna din pântece şi se dezvoltă abia în cap, unde ajung a fi simțite, după ce au stat ani întregi în pântece. Cunoscătorii ştiinței expresiunii figurii sunt în stare de a observa dezvoltarea şi apropierea bolilor capului, cu multă vreme înainte de izbucnirea lor. Tot astfel, se poate prevedea, cu ani de zile înainte, predispoziția către migrena de partea dreaptă sau stângă şi nu mai puțin predispoziția către inflamația creierului şi oftica creierului. Cine a observat îndestul aceste boli, ştie din experiență, că migrena se naşte din încărcarea de partea stângă sau dreaptă a corpului cu materii străine, când acestea, apăsând creierul, pătrund în cap. Bolile capului cu mult mai grele, care se manifestă prin inflamația creierilor şi oftica creierilor izvorăsc însă dintr-o încărcare posterioară. La toți bolnavii, care suferă de cap, observăm adeseori, cu ani de zile înainte, o mistuire anormală, ce se manifestă mai des prin *constipație* şi *tăria pântecelui*. Pe lângă asta, se ivesc adeseori şi boli hemoroidale, formațiuni de noduri hemoroidale şi mai ales formațiuni de noduri în pântece. Aceste stări se pot observa astăzi până şi la copii. Câteodată, acele noduri din pântece dispar deodată, din care pricină bolnavul în chestie începe să sufere de cap. Observatorul atent va putea vedea în aceste cazuri anumite schimbări ale formei capului. Nodurile ce se găseau înainte vreme în pântece, se aşează acum în cap, unde se zăresc deşi mai mici, însă cu mult mai tari. La mulți bolnavi, nodurile acestea ies aşa de mult la iveală că se pot vedea şi pipăi foarte uşor de amândouă părțile capului şi mai ales la ceafă.

Corpul nu izbuteşte însă întotdeauna, de a împinge materiile străine ale acestor noduri spre cap. Dacă puterea de fermentație e prea mică, materiile acestea de boală se depun deja în drumul lor, în gât, sub brațe sau pe piept, în formă de noduri. Să nu se creadă, că nodurile călătoresc din pântece spre partea superioară a corpului în forma lor rotundă şi tare. Pentru a face această călătorie, ele sunt transformate de corp iarăşi într-o stare gazoasă, uşoară, capabilă de transportat. Fiind supuse legilor de fermentație în corp, materiile străine ale nodului vor porni tocmai către părțile extreme, adică spre cap, fără a fi împiedicate înăuntrul corpului de vreunul din organe. Dacă nodurile se strâng în urmă iarăşi în cap, ele provoacă acea stare, pe care şcoala medicală o numeşte oftica creierilor. Pe când înainte vreme se găseau în corp numai noduri hemoroidale sau alte noduri de pântece, acum se vor observa adevăratele noduri tuberculoase în creieri. Experimentul vindecării ne dă în acelaşi timp dovadă pentru adevărul acestor afirmări. Băile mele derivative dizolvă aceste noduri în creieri şi le vedem plutind în cap. Pe urmă, ele apar ca noduri hemoroidale sau şi ca alte noduri în pântece, adică iarăşi în forma lor primitivă. Numai după ce ele sunt cu desăvârşire dizolvate şi date afară, orice predispoziție către boli de cap, e cu desăvârşire înlăturată. Bine înțeles, că nu trebuie să se tragă încheiere din cele spuse, că în orice caz nodurile hemoroidale provoacă dispoziții către bolile capului, sau că orice boală hemoroidală trebuie să fie neapărat urmată de dureri de cap. Am tratat câteodată bolnavi de hemoroizi, care în viața lor nu se văitaseră de dureri de cap, împrejurare ce nu se poate atribui decât iarăşi varietății încărcării corpului.

Am ajuns la încredințarea, că la încărcările anterioare şi de amândouă părțile, nodurile acelea nu ajung aşa de uşor la cap. Dacă totuşi se întâmplă aceasta, ele se depun mai mult la gât, sau în plămâni. Asemenea cazuri sunt de obicei cu mult mai uşoare şi mai repede de vindecat, decât acelea, ce izvorăsc din formațiunea nodurilor la o încărcare posterioară. Prin noua mea diagnoză, ştiința expresiunii figurii, putem cunoaşte cu multă vreme înainte, calea, ce vor lua nodurile, sau materiile străine spre cap. Dacă nu le stă nici o piedecă în drum şi dacă depozitele de noduri se fac în creieri, se creează atunci o predispoziție către inflamația creierilor. Dacă vreo cauză oarecare înlesneşte prilejul unei prefaceri imediate (fermentație sau dizolvare) a materiilor străine în noduri, consecința naturală va fi, că se va naşte în vecinătatea materiilor străine, adică în cap, o stare de friguri foarte urcată. În acest

caz, şcoala medicală constată *inflamația creierilor*, înaintea căreia stă neputincioasă, cu toate mijloacele ei. Astfel, onorații cititori vor fi priceput legătura ce există între bolile de cap şi bolile de pântece. Eu susțin că nu numai oftica creierilor şi inflamația creierilor, dar chiar cele mai mici boli de cap, până la cea mai neînsemnată durere de cap, îşi au originea lor în pântece. Atâta numai, că cele din urmă sunt pricinuite de boli de pântece mai puțin grele sau de turburări de mistuire mai neînsemnate. O asemenea durere de cap este numai trecătoare. Efectele metodei mele se văd la lumina zilei tocmai la bolile capului, migrene, dureri de cap, oftica creierilor şi inflamația creierilor. Toate aceste boli au aşadar, una şi aceeaşi pricină, izvorâtă din pântece. Excluzând orice tratament local, ele pot fi vindecate numai prin băile mele derivative şi prin dieta mea. Toate acele cure urmate de succese uimitoare, ce au fost dobândite tocmai de bolile de cap, nu se datorează decât numai şi numai faptului, că metoda mea stârpeşte întotdeauna răul de la rădăcină.

Am observat adeseori, că durerile de cap şi atacurile de migrenă se puteau înlătura numaidecât printr-o singură baie derivativă. Dacă m-au consultat dame în asemenea cazuri şi dacă în împrejurări de încărcare favorabilă le-am putut spune, că dacă vor voi să ia numaidecât o baie de şezut cu fricțiuni, durerea lor de cap va fi înlăturată într-o jumătate de ceas, multe din bolnave aparținând sexului slab m-au luat în râs. Abia după o baie au putut înțelege aceea ce nu puteau pricepe înainte.

Bolile capului, ce durează ani întregi şi care sunt pricinuite de o prea mare încărcare, nu pot avea acelaşi repede succes. Trebuie să se desfăşoare întâi acea stare de retrogradare a materiilor străine, în care bolnavul nu e scutit de dureri de cap, ce revin. Aceste dureri de cap se ivesc des, deşi trecătoare, tocmai în urma băilor, care dau îndărăt materiile străine.

Să-mi fie îngăduit, în acest loc, de a aduce un exemplu, pentru priceperea acestei materii, puțin cam aride. Fetița de 13 ani, Hedviga, a doamnei R. suferea de oftică de creieri moştenită. Tatăl ei murise deja de această boală, în floarea vieții, şi lăsase de moştenire tuturor copiilor lui predispoziția către această boală. Astfel, fetița aceasta suferea încă de ani de zile de chinuitoare dureri de cap, pricinuite de formațiunea nodurilor în cap. Parte din aceste noduri se puteau chiar vedea şi pipăi, mai ales la ceafă, din care cauză copila suferea necontenit de dureri de gât. Afară de asta se văeta de o greutate nesuferită pe ochi. Doctorul spitalului diagnostică boala, de oftica creierilor şi spuse că n-are leac. Starea, în care muma îşi aduse copila la mine era disperată. Stabilii, prin ştiința expresiunii figurii, că această boală, deşi moştenită, îşi are pricina ei în pântecele copilei. În consecință, fură prescrise pentru tratamentul ei tot băi derivative de şezut cu fricțiuni şi dietă naturală. Succesul se ivi deja în cele dintâi 8 zile, căci durerile capului slăbiră şi greutatea de pe ochi dispăru cu desăvârşire. Mistuirea ei mai ales se îndreptase într-un chip cu totul neaşteptat, aşa că copila avea acum o altă dispoziție sufletească. Pe când înainte vreme era posomorâtă şi melancolică, acum producea o impresie cu totul contrarie. În acelaşi timp, durerile de gât fură înlăturate, în scurtă vreme. În cursul altor două luni se dizolvară şi nodurile cele mari, de la gât şi de la cap, care provocând câteva crize de vindecare, fură alungate în jos spre a pieri pentru totdeauna. După o cură de şase luni, copila fu vindecată cu desăvârşire de oftica de creieri, dar şi înfățişarea ei se schimbă, devenind mai tânără şi mai frumoasă.

Typhus. Dizenterie. Holera. Urdinare.

Typhus[99]

Frigurile de nervi bântuie lumea şi îngrozesc omenirea. Dar, oricât ar fi de temute, primejdia lor se micşorează, dacă tratamentul lor e întemeiat pe legile nestrămutate ale naturii. Numai dacă încărcarea e prea grea se pot ivi proprietăţile distrugătoare ale corpului. Dacă izbutim însă, pe baza metodei mele de a provoca bolnavilor o sudoare naturală prin băile derivative, boala abia va mai fi simţită. Mi s-a întâmplat de multe ori, în tratarea celor mai grele boli de typhus, ca bolnavii care fuseseră trataţi de doctori, săptămâni şi luni întregi, au putut umbla numaidecât în aer liber, deja după cele dintâi zile ale curei mele.

Experienţa a dovedit efectele minunate ale băilor mele de aburi, la tot soiul de boli acute, precum typhusul, influenţa, etc.. Totuşi, ele trebuiesc aplicate după puterea bolnavului, nu prea des la început şi nu prea multă vreme. Bine înţeles, trebuiesc aplicate în acelaşi timp şi băile mele derivative de trunchi cu fricţiuni şi de şezut cu fricţiuni. Izvorât din aceeaşi pricină, typhusul trebuie tratat în general tot aşa de simplu ca şi celelalte boli.

Dacă typhusul trece în lume drept o boală primejdioasă şi îndelungată, cauza e tratamentul greşit al şcolii medicale. Tocmai din această cauză boala ajunge de multe ori îngrijorătoare. Din punctul meu de vedere, frigurile de nervi sunt cu desăvârşire neprimejdioase.

Ştim că boala are o pricină mai adâncă şi că o dată cu înlăturarea ei, vor dispare de la sine toate simptomele următoare, deci şi frigurile de nervi.

O veche adeptă a metodei mele mi-a scris, o dată, că a avut doi greu bolnavi de typhus şi în acelaşi timp de vărsat negru şi că printr-o baie de aburi şi trei băi mai îndelungate de trunchi şi de şezut cu fricţiuni a putut dobândi un aşa bun rezultat, că bolnavii s-au putut ridica şi preumbla la aer liber şi că după şase zile boala dispăruse fără a lăsa un singur semn.

Acelaşi rezultat minunat l-am putut dobândi şi la bolnavii de typhus trataţi de mine. Dacă puterea de vindecare a corpului era slăbită prin medicamente, succesul venea cu mult mai încet.

Holera[100]. Dizenteria[101].

Aceleaşi succese au fost dobândite şi la dizenterie şi la holeră, două boli ce sunt provocate de turburările puternice ale mistuirii şi de friguri lăuntrice foarte mari. După cum am observat adeseori, frigurile acestea sunt la holeră aşa de mari, că pântecele arde înăuntru şi se negreşte cu desăvârşire – un simptom, ce se iveşte prin culoarea închisă a buzei, a nasului şi a ochilor, la cei răpuşi de această boală.

Eu susţin că holera şi dizenteria atacă numai pe aceia al căror corp e foarte mult încărcat cu materii străine. Numai cei încărcaţi, care poartă cu ei predispoziţia către această boală, pot fi atinşi de holeră, nu din întâmplare oricine. M-am întins de mult în amănunte[102] asupra holerei şi a simptomelor de boală, înrudite cu ea, – şi atrag atenţia celor interesaţi asupra acestei publicaţii ale mele.

Experienţa a dovedit îndestul, că cei atinşi de aceste boli, suferă deja de mai înainte de mistuire anormală, mai ales de tăria pântecelui şi constipaţie.

De aceea, se observă de obicei la cei atinşi de holeră sau dizenterie, înainte de izbucnirea bolii, o anumită indispoziţie, o greutate mare în corp: două semne de o puternică fermentaţie a materiilor străine, ce începe în pântece. După părerea mea, holera este cea mai puternică criză de curăţire de acele materii de boală. Acestea se grămădesc cu o furie nemaipomenită către pântece, fiind împinse de

[99] Boală epidemică febrilă, cauzată de o infecţie parazitară (tifos exantematic)

[100] Boală epidemică gravă, deseori mortală, care se manifestă prin intoxicarea şi deshidratarea puternică a organismului

[101] Boală infecţioasă, caracterizată prin dureri acute, ulceraţii intestinale şi diaree cu sânge

[102] Louis Kuhne: Holera, urdinarea şi alte asemenea boli; naşterea şi vindecarea lor fără doctorii. Preţul: 50 Pfenigi. Editura: Louis Kuhne, Lipsca.

cauze exterioare, cum ar fi schimbarea temperaturii, răceală, spaimă, iritație, etc. Dacă puterea de viață a corpului e încă destul de mare, ea va putea birui asemenea grele crize şi bolnavul va fi, în urmă, cel mai sănătos om. Dacă însă puterea de vindecare a corpului a fost slăbită prin prea multe medicamente, luate mai înainte sau mai pe urmă, corpul nu poate îndura întotdeauna asemenea crize de vindecare. În timpul procesului de fermentație al holerei şi al mai puțin primejdioasei dizenterii, se petrec fapte caracteristice, într-o formă, pe care nu o întâlnim aiurea. Căldura dinăuntru a frigurilor se concentrează aci aproape numai asupra organelor mistuirii, aşa că înăuntru se simte un foc mistuitor şi afară se simte frig.

Pentru vindecarea acestor două simptome de boală, e nevoie în primul rând, de a înlătura prea marea căldură dinăuntru. Apoi, trebuie provocată sudoarea, pe cale naturală. Dacă corpul posedă încă îndeajuns atâta putere de viață, pentru a depărta afară acea căldură dinăuntru, cangrenoasă şi primejdioasă, succesul nu va întârzia. Mulți nu simt adeseori frigul din afară, din cauza prea marii călduri dinăuntru. Dar, tocmai aceşti bolnavi sunt mai supuşi primejdiei. În anii 1849 şi 1866, când bântuia holera în Lipsca, am observat mai multe cazuri de holeră. Îmi amintesc faptele foarte bine, şi astăzi posed şi explicarea lor. Acei bolnavi, care simțeau căldura frigurilor pe partea exterioară a corpului, au rezistat în mare parte holerei, pe când aceia la care căldura frigurilor abia se putea simți pe din afară, au murit. Astfel, am văzut o femeie plimbându-se cu copilul ei, dimineața la 11 ceasuri, liniştită prin curte, şi la 2 ceasuri după prânz o scoteau deja moartă din casă. Nici cele mai mici sforțări de reacție ale corpului împotriva fermentației holerei nu se ivise la ea printr-o căldură, care să se fi simțit cât de puțin pe dinafară. Femeia era, bine înțeles, foarte mult încărcată cu materii străine. Culoarea închisă a ochilor, a buzelor şi a vârfului nasului, arătau că în pântece trebuie să fi existat o stare cangrenoasă moştenită.

Băile mele de şezut cu fricțiuni sunt cele dintâi în stare, de a înlătura cât se poate de repede, după cum se şi cere, aceste stări grele. În acelaşi timp, ele înviorează foarte mult puterea de viață; chiar şi *băile de aburi la pântece* au adeseori efecte minunate, însă trebuiesc urmate de băi derivative de şezut sau de trunchi cu fricțiuni. Dacă e cu putință, se poate lua apoi şi o baie de soare, pentru o grabnică reîncălzire, până la izbucnirea sudoarei. Altfel, sudoarea trebuieşte căutată în pat, printr-o bună înfăşurare. De multe ori, ajută câteva băi derivative, pentru a înlătura orice primejdie. Se înțelege de la sine, că trebuie păstrată o dietă cu desăvârşire neexcitantă.

Şi la dizenterie băile mele, în legătură cu celelalte mijloace de vindecare, dau efecte minunate. Adeseori ajung câteva băi de şezut cu fricțiuni, sau băi de trunchi cu fricțiuni şi o baie de aburi pentru a înlătura dizenteria.

Adevărul învățăturilor mele şi al ştiinței expresiunii figurii nu se poate dovedi însă mai bine, prin nici o altă boală, decât tocmai prin simptomele holerei.

Numai materiile străine provoacă deci predispoziția către holeră şi schimbări în formele corpului. Acest proces de alungare al materiilor străine îi săvârşeşte corpului într-un timp uimitor de scurt ca şi orice alte schimbări. La toți bolnavii de holeră pe care i-am văzut, după ce suportaseră cu succes boala, sărea numaidecât în ochi, înfățişarea lor schimbată, la față, la cap şi la întregul corp. Astfel, prin acest repede proces de curățire au dispărut în câteva zile cele mai grele stări de încărcare.

Cine a putut suporta cu succes aceste puternice crize de vindecare, se simte în urmă cu desăvârşire bine. Acest fapt s-a observat de mulți; toți cei care au fost bolnavi de holeră şi s-au făcut sănătoşi, se bucură de dispariția unei greutăți ce-i apăsa; greutatea de mai înainte a materiilor străine a fost înlăturată.

Lucru de căpetenie rămâne însă, mijlocul de a se feri de aceste boli. Din nenorocire, acest scop nu s-a ajuns încă până astăzi. Abia prin descoperirile mele suntem în stare de a stabili orice încărcare şi deci orice predispoziție primejdioasă, care în condiții prielnice ar putea da naştere unor crize de vindecare ca şi holera.

Din Indiile engleze şi din Indiile de jos mi-au sosit în anii trecuți rapoarte foarte favorabile asupra succeselor dobândite la holeră, prin aplicarea metodei mele. Pe lângă băile mele a fost de multă însemnătate, pentru înlăturarea unor astfel de simptome în acele țări tropicale, tocmai dieta mea neexcitantă şi care nu dă naştere la o nouă căldură, ci dimpotrivă, are un efect minunat asupra tuturor frigurilor acute, precum holeră, dizenteria, etc. Locuitorii acelei țări să nu se teamă de a introduce o astfel de dietă, dacă nu există încă la dânşii. Să facă numai o încercare. (Asupra dizenteriei, vezi rapoartele de vindecare, partea a IV-a.).

Astfel, ajungem la importanta încheiere, că holera şi dizenteria nu sunt altceva decât nişte furioase crize de vindecare ale corpului, pricinuite de influențe exterioare.

Obişnuitele **crize de urdinare**[103] sunt întocmai aceleaşi simptome ca dizenteria şi holera, numai într-un grad mai mic. Am observat de ani de zile că oamenii cu multă putere de viață suferă periodic de crize de urdinare.

Orice urdinare, chiar cât de mică, însemnează o sforțare de vindecare a corpului şi e totdeauna un semn bun. Un astfel de simptom trebuie deci salutat cu bucurie, numai nu trebuie să ție mult. Acela care a suportat asemenea crize, a fost în urmă curat întinerit. Vedem, deci, cum corpul caută singur, să se scape periodic de încărcarea lui prin asemenea crize.

Dacă *urdinarea* şi *constipația* par două cazuri opuse, să nu se mire nimeni, dacă eu le privesc pe amândouă ca simple turburări de mistuire, ce s-au născut din prea marea căldură dinăuntru, pricinuită de supra-hrănire. După cum aceeaşi pricină face pe unul gras şi corpolent, pe altul slab şi uscat, tot astfel aceeaşi pricină provoacă aci urdinare, dincolo constipație.

[103] diaree

Frigurile de climă şi Frigurile tropicale. Malaria. Frigurile de venin. Frigurile galbene şi Frigurile schimbătoare.

Oricât de felurite s-ar ivi simptomele de friguri şi oricum s-ar numi ele, toate au acelaşi punct de plecare, toate izvorăsc şi se dezvoltă dintr-una şi aceeaşi pricină: fermentația. Cine are în vedere raporturile climatice ale țărilor tropicale şi cine ia în considerație enormele diferențe de temperatură între zi şi noapte, îşi explică numaidecât furia izbucnirii frigurilor tropicale, a căror intensitate se măreşte, treptat cu actul de fermentație, ce se manifestă din ce în ce mai repede şi mai puternic. Tocmai în climele calde se găsesc cele mai prielnice condiții pentru producerea frigurilor puternice, chiar în cazul când corpul e încărcat relativ cu puține materii străine. Zonele temperate nu ne arată niciodată asemenea simptome bătătoare la ochi.

Dacă înainte vreme, necunoscându-se înțelesul natural şi simplu al naşterii frigurilor, se explica cu desăvârşire fals natura bolii, astăzi însă, prin ştiința expresiunii figurii şi prin cercetările mele, ştim că pricina frigurilor trebuie căutată întotdeauna într-o încărcare a omului cu materii străine, sau într-o stare de boală latentă; deci, nu numai în climă sau într-o înrâurire din afară. Cine crede că orice constituție trupească poate fi lovită de friguri, se înşeală.

Cel dintâi mijloc pentru înlăturarea frigurilor e de a preveni boala. Pentru asta avem întotdeauna mijloace la îndemână. Întâi trebuie să ne obişnuim cu o dietă neexcitantă şi foarte cumpătată (vegetariană) după produsele țărilor respective, pe urmă o îngrijire cu desăvârşire naturală a sănătății, prin întrebuințarea băilor mele derivative. Dacă în țările tropicale, apa pentru aceste băi nu se poate avea aşa de rece ca în zonele temperate, totuşi raportul între temperatura apei şi căldura aerului, va fi aproape acelaşi. Pe urmă, această căldură, care a dat naştere mai înainte simptomului de fermentație, ajută acum procesul de vindecare, căci reîncălzirea după băi şi sudoarea se dobândesc în țările acelea mai uşor ca la noi. Experiența a dovedit însă, că băile mele derivative, prin proprietatea lor răcoritoare, au un efect uimitor asupra oricăror friguri sau oricărui proces de fermentație al materiilor străine dinăuntrul corpului. Să ne închipuim, de exemplu, cazul că un bolnav are friguri urcate de 40°C, printr-o singură baie de trunchi sau de şezut cu fricțiuni, de o jumătate de ceas, temperatura frigurilor scade cel puțin cu 3–4°C. Dacă se urcă iarăşi frigurile şi temperatura corpului, ea e scăzută iarăşi printr-o a doua baie şi aşa mai departe. Astfel, ținem în frâu frigurile sau procesul de fermentație al materiilor străine dinăuntrul corpului, întocmai cum călărețul iscusit ține calul său. Prin acest tratament nu se poate ajunge niciodată la acele stări neplăcute şi chinuitoare, ce se ivesc la tratamentul medical. Niciodată şcoala medicală, care obişnuieşte să trateze toate bolile numai în locul unde se manifestă, nu va putea să înlăture pentru multă vreme orice fel de friguri prin chinină, antipirină, sau alte doctorii ce paralizează nervii. Totdeauna dozele slabe ale acestor medicamente sunt înlocuite din ce în ce cu alte doze mai mari. În cele din urmă, se nasc, prin această continuă paralizare, cele mai grele cazuri de boală, cele mai îngrijorătoare boli de nervi, ce pot fi înlăturate atunci cu atât mai greu.

Pe baza manualului meu, s-au făcut în toate țările tropicale încercări cu metoda mea de vindecare, împotriva acestor friguri şi s-au dobândit rezultatele cele mai uimitoare. Domnul R. din Batavia îmi scrie din Genova, între altele:

„Aflu că femeia mea şi contabilul meu din Batavia (India de răsărit), cărora la trimesesem cartea dumitale, au întrebuințat metoda dumitale, cu un succes extraordinar, împotriva *frigurilor de climă*, ce bântuie pe acolo.”

Domnul pastor M. din P. L. (Brazilia) îmi scrie, între altele, următoarele: „În ceea ce mă priveşte pe mine, vă pot spune cu recunoştință, că prin întrebuințarea băilor prescrise de dumneavoastră, frigurile de climă şi mistuirea mea s-au îndreptat în mod simțitor, în scurtă vreme. Dieta ne face câteva greutăți aici în țara cafelei unde în loc de uruială de grâu avem uruială de porumb, în loc de tot felul de legume nemțeşti avem orez, mandijoka şi altele, în loc de pere, mere şi prune, avem banane, pepeni, portocale, smochine, curmale, castane şi altele”.

Din B., Áccra, Coasta de aur, Africa de apus, domnul misionar L. S., unul din numeroşii mei adepți din Coasta de aur şi din Kamerun, mi-a scris în anul 1891, între altele, următoarele: „Pe baza scrisorilor, ce ne-ați trimes, am încercat pe cât ne-a fost cu putință, să aplicăm metoda dumneavoastră

la friguri (mai ales la friguri de venin). Spre marea noastră bucurie, vă putem anunța, că metoda Dumneavoastră uşurează foarte mult frigurile ce se ivesc aici atât de des".

Domnul M. S. îmi scrie, între altele, următoarele: „Stann Creek-Belize, Brit. Honduras, America centrală, 3 Iulie 1890. În posesiunea manualului Dumneavoastră „Noua ştiință de vindecare", vă mulțumesc pentru sfaturile ce ați binevoit a-mi da prin scrisoare şi pe care le-am executat, cum s-a putut mai bine. Aveam de luptat în fiece an cu frigurile tropicale, frigurile schimbătoare şi alte boli, – anul acesta însă, *prin întrebuințarea metodei Dumneavoastră am fost ferit de aceste rele*.

Din Otjimbingue (Herero), Africa de sud-vest, domnul Fr. M., într-o scrisoare lungă, după ce îmi descrie starea de boală grea a nevesti-si, îmi comunică următoarele: „Toate leacurile încercate de 30 de ani n-au putut opri boala. Mistuirea era de asemenea cu desăvârşire dărăpănată. Atunci sosi scrisoarea D-tale, care mă învață un lucru mai bun. Femeia mea face acum băi cu fricțiuni. *Frigurile de malaria ce se iviseră în timpul din urmă, au dispărut deja, picioarele se dezumflă şi degetele se fac iarăşi mai subțiri şi se pot îndoi la încheieturi*".

Domnul misionar G., din Dar-es-salaam, Africa de răsărit, care a aplicat asupra sa cu cel mai mare succes, metoda mea, pe baza manualului meu, scrie în „Noutățile misiunilor din Africa de răsărit", Berlin, Septembrie 1890, asupra efectului minunat al curei mele, nepotului său, următoarele: Duminică, 22 Iunie 1890: „Săptămâna trecută nepotu-meu Daniel E., a fost bolnav de violente *friguri malaria*; nici chinina, nici antipirina, nici antifibrina, nici ceaiul de mentă, nici înfăşurările după prescrierile vechilor metode naturale, n-au fost de nici-un ajutor; frigurile stăteau pe loc, sau chiar se urcau din când în când. Ieri la prânz, în urma atâtor experiențe, stăteam cu mâinile în sân. Numai un lucru ne mai putea scăpa: schimbarea de loc şi de aer; dar, cum s-o facem? Atunci ne amintirăm de noua metodă de vindecare a Domnului Louis Kuhne, din Lipsca, a cărui carte „Noua ştiință de vindecare" o primisem tocmai de curând. Băgarăm în apă pe bolnavul arzând de friguri şi care nu putea asuda, adică îi dădurăm băi de trunchi cu fricțiuni de câte 3 minute fiecare. Îndată ce termometrul arăta peste 39 grade, baia se repeta, şi astfel observarăm că *frigurile începură a da înapoi*. Peste noapte starea se îmbunătăți şi dimineața *bolnavul asudă de la sine*. Astfel, prin această metodă simplă, bolnavul a fost uşurat în câteva ceasuri!".

Dacă bolnavul acesta ar fi prelungit băile de trunchi cu fricțiuni, în loc de trei minute, 20 de minute, vindecarea ar fi venit şi mai repede şi mai sigur. Cu cât băile acestea sunt întrebuințate, în asemenea cazuri, mai des şi mai mult, cu atât mai bune şi mai prielnice sunt pentru bolnavi.

Domnul misionar Q., în Dar-es-salaam, îmi comunică despre el însuşi, la 22 Decembrie anul trecut, între altele, următoarele: „Pentru a nu repeta ceea ce v-am scris deja o dată asupra vindecării mele, de feluritele friguri climatice prin metoda Dumneavoastră, vă adaug pe scurt că, cura Dumneavoastră de apă, mi-a dat succese uimitoare şi neaşteptate. Cura asta o aplic acum şi indigenilor, bine înțeles cu multă osteneală şi pierdere de timp şi totuşi efectul e acelaşi.

N-am întrebuințat din Iunie, nici eu nici ai mei, nici un fel de medicamente, decât numai apă, după prescrierile Dumneavoastră. Ne găsim aşa de sănătoşi, cum nu se poate cere mai mult de la o țară tropicală, cunoscută de nesănătoasă. N-ar putea avea aceleaşi succese minunate cura Dumneavoastră şi pentru „*frigurile galbene*" din Africa de apus?".

Domnul G. n-a priceput încă, probabil, unitatea tuturor bolilor, după cum am descoperit-o eu. Altfel nu mi-ar fi adresat această întrebare.

Domnul misionar A., din Kwala Rongan, insula Borneo, îmi scrie la 20 Ianuarie 1892:

Prea stimate Domnule Kuhne!

„În posesiunea celor două manuale ale Dumneavoastră: „Noua ştiință de vindecare", găsesc prilejul de a vă exprima mulțumirile mele pentru bunele rezultate ale noii ştiințe de vindecare, pe care am experimentat-o aici în insula Borneo, atât asupră-mi, cât şi asupra celorlalți bolnavi. E aproape un an, de când am cunoscut aci în Borneo, noua ştiință de vindecare, când într-una din zile am fost lovit, în casa unui amic, de nişte friguri indiene aşa de puternice, că nu mai puteam răbda; am încercat atunci cu noua metodă de vindecare, luând mai întâi o baie de aburi, pe un scaun de trestie şi apoi o baie de trunchi cu fricțiuni, după prescrierea manualului. Efectul fu aşa de minunat, că după baie putui părăsi chiar patul, lucru ce mai înainte mi-era cu neputință. Chiar şi prietenul meu şi femeia lui se mirară de succesul acela aşa de grabnic. De atunci sunt un adept al noii metode de vindecare. Am observat şi la Dajaki aceleaşi rezultate bune, date de noua metodă de vindecare. Dajakii, care n-au doctori, întrebuințează din vremuri vechi băile de aburi, numai băile derivative nu le cunosc.

Dacă aş voi, stimate domnule Kuhne, să-ţi povestesc de toţi bolnavii mei vindecaţi prin noua ştiinţă de vindecare, aş ajunge prea departe. Cartea Dumneavoastră, stimate domnule Kuhne, este cu adevărat o carte pentru misionari în pustiu, care-ţi este întotdeauna de ajutor, pe când celelalte cărţi, ce posed, te trimet totdeauna la doctori. Dar, cine poate căpăta aici în pustiu un doctor? De aceea îmi pare bine că posed manualul dumneavoastră asupra noii ştiinţe de vindecare. Acum vreo 3 săptămâni, am fost chemat la o femeie, căreia îi arsese peste noapte coliba ei din câmpul de orez şi care dormise aşa de mult până când focul îi atinsese corpul. Femeia era foarte pârlită, mai ales la faţă şi pe braţe. I-am prescris numaidecât comprese reci de dimineaţa până seara, iar seara am înfăşurat-o, după prescrierile manualului dumneavoastră, repetând acelaşi lucru şi în zilele următoare şi deja după 8 zile femeia era cu desăvârşire restabilită; cred că printr-o cură de unsoare mi-ar fi trebuit săptămâni sau luni întregi.

Acum câteva săptămâni, m-am pomenit cu o spuzeală pe mâna stângă, care e cunoscută aici sub numele de ki-his; e o spuzeală foarte încăpăţânată şi se iveşte în formă de cerc, pe pântece. Înainte o goneam cu unsoare, dar după câtva timp revenea iarăşi. Această spuzeală se iveşte când pe picioare, când pe faţă, când pe spate, când pe mâini. Când mi s-a ivit pe mâna stângă, acum câteva săptămâni, mă gândii să o gonesc prin noua metodă de vindecare. Luai mai întâi o baie de aburi şi apoi o baie de trunchi cu fricţiuni. În zilele următoare, numai două băi de şezut cu fricţiuni, zilnic, aşa că a treia zi de cură, văzui că spuzeala e aproape să dispară. Am făcut şi o baie de aburi numai la mână şi în urmă am luat o baie de şezut cu fricţiuni. Acum s-au format pe mâna stângă şi în locul bolnav două bube mici, ce cred că trag în ele toate materiile străine. Dacă bubele se vindecă, dispare şi spuzeala cu desăvârşire: astfel se vindecă ki-hisul aşa de temut.

Voi aplica de aci înainte noua metodă de vindecare, căci până astăzi n-am cunoscut ceva mai bun. Am încercat să atrag şi atenţia prietenilor mei asupra noii ştiinţe de vindecare!".

Numeroase rapoarte de vindecare prin metoda mea şi multe scrisori de mulţumire şi de recunoştinţă am primit de asemenea din Africa, Australia, India de apus şi din alte părţi.

Râia orientală. Epidemia leprei. Leproza.

Lepra, pe care noi cei din climele temperate nu ne-o putem închipui decât foarte puțin, este un flagel îngrozitor al țărilor tropicale. Până acum, cei atinşi de această boală erau aproape întotdeauna osândiți la moarte, căci nu se găsise nici un leac pentru vindecarea ei. Ținuți departe de lume, în locuri despărțite, în insule, în spitale închise, nenorociții bolnavi vedeau înainte-le chinuitorul lor sfârşit. De teama molipsirii, cei bolnavi erau goniți de familie, exilați din patrie şi transportați în locuri depărtate, unde erau lăsați pe seama lor însăşi. Li se aducea din când în când ceva hrană, dar toți se fereau de a se apropia de dânşii.

În clima noastră temperată lepra se iveşte foarte rar; la noi, hidropizia şi podagra se formează din aceeaşi pricină ca lepra în țările tropicale. După cum palmierul creşte numai în țările tropicale, iar stejarul numai la noi, cu toate că amândoi au la îndemână acelaşi soare, aceeaşi apă şi acelaşi pământ, tot astfel lepra este un produs al climei calde.

Se deosebeşte lepra umedă de cea uscată. În cea din urmă, corpul se ofileşte într-un stadiu chinuitor, care durează ani de zile, până când în cele din urmă, dacă boala a înaintat prea mult, moartea îl scapă de chinuri.

Simptomele leprei uscate sunt de aşa natură, că se formează întocmai ca la lepra umedă, din cauza relei mistuiri, pe părțile din afară ale corpului, mai ales pe mâini şi pe picioare, pete închise (cangrenoase), semne sigure de friguri foarte puternice înăuntru. În urmă dispare, mai întâi toată carnea dintre încheieturile degetelor, apoi şi din celelalte părți ale corpului, până când în cele din urmă nu rămân decât oasele goale şi încheieturile. Corpul se usucă întocmai ca un pom şi ajunge un fel de mumie. Oasele şi încheieturile rămase, par atunci ceva mai umflate. Carnea continuă să dispară din ce în ce, până când aceşti nenorociți ajung ca nişte schelete şi mor lipsiți cu desăvârşire de putere. Cauza naşterii, până aci necunoscută, şi natura acestei îngrozitoare epidemii, precum şi bântuirea ei tocmai în țările tropicale, nu mai e o enigmă nici pentru mine, nici pentru toți aceia, care au studiat cu de-amănuntul învățăturile mele.

Şi lepra are aceeaşi cauza ca toate celelalte boli, adică, încărcarea bolnavilor cu materii străine. Ea se poate moşteni, sau chiar dobândi printr-o viață nenaturală. Adevăratul focar al epidemiei e în pântece sau în organele mistuitoare, care funcționează anormal. Prin prea marea căldură, care favorizează toate actele de fermentație, descompunerea materiilor străine în corp, trebuie să fie, bine înțeles, foarte intensivă. Materiile străine sunt împinse cu o forță foarte mare către părțile din afară ale corpului, unde din cauza apăsării dinăuntru, se depun de obicei în foarte mare cantitate. Prin aceste îngrămădiri şi depuneri, nervii conducători către aceste membre, aceşti purtători ai vieții, sunt cu desăvârşire cotropiți, aşa că nu mai pot funcționa regulat. Astfel se lămureşte, la cei bolnavi de lepră, lipsa de simț a acestor membre. Înăuntrul acestor bolnavi domneşte o căldură de friguri foarte urcată, pe câtă vreme afară se simte frig. Din cauza prea marii călduri dinăuntru, la lepra uscată, membrele se usucă complectamente, căci organele mistuirii nemaiputând funcționa îndestul, cu toate alimentele aşa numite dătătoare de putere, o adevărată hrănire a bolnavului e cu neputință. Mâncărurile trec, ce e drept, prin corp, dar bolnavul moare de foame, cu toată mâncarea. Aceste simptome ne dau iarăşi o minunată dovadă, că corpul nu e hrănit de acele alimente, care îi plac şi care, după părerea medicinii moderne trebuie să cuprindă materiile, din care e compus şi corpul, ci dimpotrivă numai de hrana, pe care corpul o poate mistui cu adevărat. La lepra umedă, se naşte un proces de descompunere, asemănător cu al hidropiziei, căci şi la aceasta, după cum mi-a dovedit experiența, stările cangrenoase dinăuntru, ce durează ani de zile, formează apa, aşa că stadiul de descompunere e oarecum stadiul final al acestor acte, ce se petrec în corpul viețuitor. Afară de asta, la lepra umedă are loc o descompunere apoasă, deşi într-o altă formă ca la hidropizie. Foarte instructiv este cazul de boală, pomenit mai sus, al domnului din Batavia, care suferea în acelaşi timp de boală de inimă, hidropizie şi lepră şi care explică cele expuse până aci. Lucru de căpetenie rămâne, că noi trebuie să privim lepra, ca o încărcare a corpului cu materii străine, deci ca izvorând iarăşi din pântece. Dacă lepra nu se arată la noi în aceeaşi formă ca în țările tropicale, totuşi observăm multe cazuri asemănătoare. În prima linie, e fără îndoială amețeala, care are un caracter cu totul asemănător, numai că materiile străine, în țările

temperate, nu pot apăsa cu aceeaşi intensitate către părțile din afară ale corpului, ca în clima caldă, la lepră. Aceste materii străine săvârşesc deja înăuntrul corpului opera lor distrugătoare prin nimicirea plămânilor, sau a altor organe.

În ce priveşte acum vindecarea leprei, trebuie să observ, că ea nu se poate dobândi niciodată prin medicamente. Nici chinina, nici mercurul, nici alte otrăvuri tari nu pot fi întrebuințate aci cu folos, – nu – o adevărată îmbunătățire şi vindecare a leprei nu se poate dobândi, decât prin depărtarea din corp a pricinei de boală, a materiilor străine. Un exemplu va lămuri şi mai bine acestea ce spun. Ştim că într-o groapă cu cadavre, se nasc din cadavrele, ce intră în putrefacție, foarte mulți viermi, ce formează o mâncare minunată pentru găini. Dacă am voi să înlăturăm viermăria, presărând otravă în groapă, am omorî în orice caz o foarte mare cantitate de viermi, dar vor creşte iarăşi alții noi, câtă vreme vor fi materii în putrefacție. Numai prin înlăturarea cadavrelor în putrefacție am putea nimici cu desăvârşire viermăria. Acelaşi lucru se petrece cu boala şi cu materiile străine în corp. Nu vom putea înlătura aceste materii prin medicamente, ce otrăvesc corpul, ci va trebui să înlăturăm pricina tuturor bolilor, materiile străine din pântece.

În opoziție cu tratamentul şcolii medicale moderne, metoda mea ne pune în stare să ştim pricina oricărei boli, precum şi mijloacele de a depărta din corp materiile străine, sau materiile de boală, pentru a răpi bolii terenul ei prielnic.

Prin medicamente se cauzează însă o vătămare şi mai mare, decât cea provocată de boala însăşi. Un exemplu minunat pentru adevărul celor spuse, este raportul de vindecare al domnului R. din Batavia, pomenit cu câteva capitole mai înainte. Din acest exemplu, se poate vedea foarte desluşit, cum bacilii de lepră, ce dormitau în acel bolnav şi a căror existență a fost stabilită în chip neîndoielnic de doctorii specialişti, nu voiau să iasă din corp nici prin întrebuințarea de medicamente otrăvitoare, nici prin alte asemenea prescrieri.

Ce efect minunat a avut metoda mea şi cum a înlăturat ea cu desăvârşire toți bacilii de lepră, răpindu-le terenul prielnic, lucru ce au confirmat în urmă înşişi doctorii! Numai dieta mea neexcitantă şi băile mele derivative pot fi de folos. Bine înțeles că şi aci se va putea scăpa numai acel bolnav, a cărui mistuire se poate îndrepta, şi în cazul când pielea îşi poate căpăta iarăşi activitatea ei şi puterea de viață e încă îndestulătoare.

După cum am explicat deja în altă parte, *cura mea nu e altceva decât o retrogradare a bolii pe acelaşi drum pe care s-a născut*. Numai astfel se pot vindeca bolile, mai ales cele cronice.

Prin modul meu de tratare s-a mai arătat desluşit, că orice primejdie de a fi molipsit de către bolnavii de lepră e exclusă. Aceasta e de o însemnătate excepțională, mai ales pentru aceia care se tem de molipsire. Aceştia n-au decât să urmeze o viață naturală şi să aplice metoda mea de vindecare, ce răcoreşte şi împuterniceşte întregul corp, adică să provoace o curățire lăuntrică a materiilor de boală şi pot fi siguri că vor fi feriți nu numai de molipsire, dar se vor simți în general mai bine, atât trupeşte, cât şi sufleteşte.

Cât de puțin preț a pus şcoala medicală pe mijloacele naturale de vindecare, reiese de acolo, că ține pe bolnavi în odăi separate, cu ferestrele închise şi are grijă de a nu se strecura înăuntru câtuşi de puțin aer curat de afară, mai ales noaptea. Astfel, aerul din odăile leproşilor se îngreunează şi se împuțeşte, prin exalațiile grele şi prin fermentația materiilor de boală, aşa că nu e de mirare, dacă aerul acesta molipseşte pe alții şi transmite altora materiile de boală. Înainte de a ajunge la rapoartele de vindecare a bolilor de lepră, voi să mai pomenesc încă, pe scurt, felul şi chipul prin care oricine se poate feri cu siguranță de lepră şi de celelalte boli, cum de pildă malaria şi frigurile de climă, cel puțin aşa, ca în cazul cel mai rău, boala să treacă puțin turburătoare şi cu desăvârşire neprimejdioasă. Numai acela e atins de asemenea boli, al cărui corp e deja predispus, adică e foarte mult încărcat cu materii străine. Orice influență turburătoare asupra marilor depozite de materii străine, produce o nouă fermentație (o criză de vindecare) şi pune corpul în primejdie. Predispoziția către asemenea simptome o putem cunoaşte cu ani de zile înainte, prin ştiința expresiunii figurii. Chiar şi aceia care nu cunosc încă această nouă diagnoză pot simți oarecum această predispoziție. Natura a avut grijă de noi şi aci, dându-ne un semn foarte desluşit de cunoaştere, pe care noi, din nenorocire, nu ştim să-l întrebuințăm, *acesta este instinctul*.

Instinctul natural inspiră celor încărcați cu materii străine, dacă ei stau încă în legătura cu natura, o frică tainică, o groază neexplicată de molipsire.

După aceste considerațiuni generale, voi cita raportul de vindecare a trei copii leproşi, care, părăsiți de autoritățile medicale din Berlin şi din alte oraşe, au intrat în tratamentul meu.

La aceşti trei copii (în etate de nouă, treisprezece şi cincisprezece ani) s-a dovedit superioritatea metodei mele, după ce şcoala medicală declarase pe față neputința ei. Deoarece tocmai aceste cazuri de boală deşteaptă un interes general, am luat de la aceşti trei copii şapte fotografii după natură.

Starea în care am primit pe cei trei bolnavi era disperată. De la mâini lipseau primele falange şi pe unele locuri erau mâncate şi falangele următoare. Rămăşițele de degete erau foarte umflate şi aproape de putrezire, după cum se poate vedea în figura 4 şi 5. La cel mai mic, indexul de la mâna dreaptă era tocmai în putrezire. Picioarele celorlalți doi băieți mai în vârstă erau şi mai îngrozitoare. (Vezi Figura 6 şi 7). Diforme şi încărcate cu materii străine, ele erau deja roase de mai multe răni adânci, care răzbiseră la os şi de unde curgea un puroi sângeros, apătos şi cu miros greu. Picioarele şi mâinile erau nesimțitoare până deasupra genunchilor şi a coatelor. Pentru a constata insensibilitatea membrelor se introdusese în Berlin un ac lung prin mâinile copilului şi se înțepase brațul, până când copilul simțise dureri abia la cot. Ce operație remarcabilă! Starea copiilor era aşa de îngrozitoare, că n-am putut lua aceste fotografii decât abia 3 săptămâni după începerea curei. În răstimpul acesta, boala lor se uşurase deja foarte mult. A ilustra starea bolnavilor la începutul curei ar fi fost aproape cu neputință.

Fig. 1 (vârsta: 15 ani)

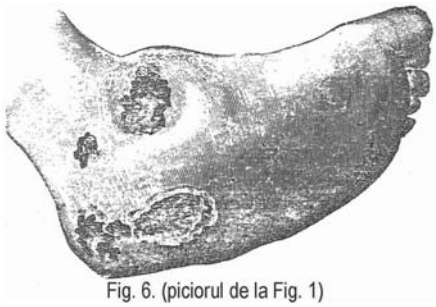

Fig. 6. (piciorul de la Fig. 1)

Fig. 2 (vârsta:13 ani)

Fig. 5. (mâinile de la Fig. 2)

Fig. 7. (piciorul de la Fig. 2)

Fig. 3 (vârsta 9 ani)

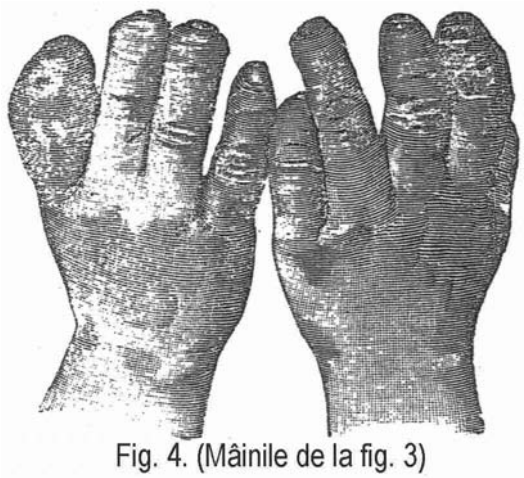

Fig. 4. (Mâinile de la fig. 3)

Zilnic două până la trei băi de şezut cu fricțiuni, băi de trunchi cu fricțiuni mai dese, dietă potrivită cu natura, multă mişcare la aer liber, provocarea sudoarei – acestea au fost şi aici mijloacele simple, ce au avut un efect minunat. Dacă înainte de începerea curei, exalațiile lor erau insuportabile, în timpul curei ele răspândeau un miros curat pestilențial. Aceasta se explică prin faptul, că murdăriile din corp se puneau în mişcare, pentru a ieşi afară. Simptomul acesta se ivea mai ales în timpul băii. Bolnavii mâncau dimineața pâine uscată de grâu uruit şi câteva mere. La prânz mâncăruri scăzute de legume, fierte în apă cu ceva unt şi sare. Carnea şi bulionul au trebuit, bine înțeles, înlăturate. Mâncărurile trebuiau să fie cât se poate de scăzute şi erau totdeauna îngroşate cu uruială de grâu. Când le era sete nu li se da bolnavilor decât apă proaspătă.

Prin întrebuințarea curei mele, rănile deschise de la picioare începură deja să se usuce în primele 14 zile, vindecându-se dinăuntru în afară. Afară de asta, cei doi copii mai în vârstă, aveau fiecare câte o rană şi mai mare, care se vindecară abia în cursul lunii viitoare. Efectele minunate ale curei se observară numaidecât şi la mâini. În primul rând, degetele se subțiară deja în a doua lună a curei, ceea ce se putea vedea foarte desluşit prin formațiunea cutelor pielii. Materiile străine se retraseră pe acelaşi drum, pe care veniseră, din pântece în aceste părți depărtate ale corpului. Lucrul acesta se putea constata prin nişte dureri, pe care bolnavii le simțeau în brațe şi în picioare, mai ales la încheieturile lor.

Deja după o cură de patru săptămâni, cel mai în vârstă dintre băieți putea purta ghete de piele obişnuită, pe câtă vreme înainte nu putuse umbla nici cu ghete făcute înadins. În cele din urmă, membrele ce erau înainte vreme nesimțitoare, începură a dobândi simțul normal. Bine înțeles, succesul acesta nu fusese cu putință, decât prin treptata îmbunătățire şi îndreptare normală a mistuirii.

Deşi băieții n-aveau deloc poftă de mâncare când au intrat în tratamentul meu, după 8 zile de cură, nu se mai puteau sătura. Treptat cu pofta de mâncare se îndrepta şi mistuirea lor.

Astfel starea acestor trei băieți se îndreptase într-un timp aşa de scurt, că nici nu se putea compara cu starea lor de mai înainte. Acei nenorociți copii, ce erau condamnați la moarte sigură, sunt astăzi oameni veseli şi plini de viață.

Acest succes dovedeşte îndestul, că boala numită lepră, ce trece în ochii lumii de nevindecabilă, se poate vindeca prin metoda mea, după cum s-a dovedit şi prin cazul domnului R. din Batavia, insula Iava.

Pe baza rezultatelor dobândite pot declara deci, în toată siguranța, că bolile pomenite în acest capitol se nasc din aceleaşi pricini unitare, ca toate celelalte boli. Numai acei leproşi, la care boala deja prea înaintată, a nimicit oarecare organe însemnate, nu mai pot fi vindecați. Aceşti nenorociți pot găsi în metoda mea cel puțin uşurarea chinurilor lor şi un sfârşit dulce şi liniştit.

Râia. Limbrici. Panglică. Parazite. Surpătură (Hernie).

Citez iarăşi la un loc un număr de simptome de boli, care oricât de felurite s-ar manifesta, totuşi izvorăsc din aceeaşi cauză. Această afirmare o întemeiez pe dovezile sigure ale succeselor de cură, dobândite în îndelungata mea practică. Pentru a uşura, sau a vindeca râia şi toate bolile de paraziți, înrudite cu ea, trebuie în primul rând să ne lămurim bine în ce condiții se nasc acarienii râiei şi care e natura lor.

E lucru cunoscut că o singură zi caldă de primăvară, anotimpul în care natura îşi desfăşoară cea mai mare putere de viață, produce şi dă viață, pe crăcile verzi ale pomilor, la miliarde de omizi. Întristați, că frunzele verzi sunt mâncate astfel sub ochii noştri, stăm cu mâinile în sân, fiindcă nu cunoaştem nici-un mijloc împotriva lor. Deodată vine o noapte friguroasă şi toate omizile dispar fără de urmă, tot aşa de repede cum au venit. Natura a săvârşit, într-o singură noapte, prin scăderea temperaturii, aceea ce nouă ne era cu neputință înainte. Toate celelalte parazite sunt supuse aceloraşi legi ale naturii ca şi omizile.

Din aceste considerațiuni va trebui să tragem importanta încheiere, că *acarienii de râie* şi *limbricii*, ca toate parazitele, pot exista numai acolo unde găsesc teren prielnic. Acest teren însă, nu-l poate oferi decât un corp bolnav, adică un corp încărcat cu materii străine. Pe lângă asta, trebuie să mai avem în vedere, că condiția de existență a acestor parazite atârnă de o anumită temperatură mai urcată, un simptom pe care, după cum ne dovedeşte şi experiența, îl observăm numai la organismele încărcate. Dacă izbutim a coborî acele temperaturi anormale iarăşi la nivelul lor primitiv şi a da în acelaşi timp afară lichidele rele din corp, orice prăsire a acestor parazite e de aci înainte cu neputință. Repede şi sigur vor dispare atunci cu toate.

Cine a urmărit explicațiile mele cu interes şi cu luare aminte, va pricepe foarte lesne, că temperatura ridicată dinăuntru nu se poate coborî mai uşor decât prin băile mele derivative, printr-o dietă neexcitantă şi prin celelalte prescripții cunoscute ale curei mele. Toate aceste mijloace de vindecare trebuiesc, bine înțeles, individualizate, după gradul de încărcare al fiecăruia. Astfel, din punctul de vedere al noii mele ştiințe de vindecare, toate aceste simptome de boală, fiind izvorâte din aceeaşi pricină, se pot vindeca în acelaşi mod simplu ca toate celelalte boli. Orice tratament medical, nu poate aduce altceva decât vătămare organismului respectiv.

Să-mi fie îngăduit şi aci să ilustrez această materie, puțin cam aridă, prin câteva exemple.

Cel dintâi caz priveşte pe un domn, care suferea de tot felul de viermuşi şi limbrici. Bolile de nervi şi de mistuire mergeau, bine înțeles, mână în mână. Aşa că se găsea la marginea mormântului; corpul ardea şi se mistuia cu desăvârşire pe dinăuntru. Excrementele lui erau pline de viermuşi mici. Întrebuințând metoda mea, succesul întrecu toate aşteptările, cu toată starea disperată a bolnavului. Deja într-o lună, toți viermuşii fură înlăturați odată cu cauza lor. Pacientul urmă cura mai departe, şi, în cele din urmă, candidatul morții ajunse un om capabil de muncă şi de viață.

Numai prin scăderea temperaturii dinăuntru şi, astfel, prin înlăturarea materiilor de boală, fusese cu putință înlăturarea procesului de descompunere dinăuntrul corpului, care se manifesta prin panglică, limbrici, etc. Băile de şezut cu fricțiuni şi băile de trunchi cu fricțiuni, precum şi producerea sudoarei şi o hrană nefiartă, neexcitantă au fost în această împrejurare de cel mai mare folos.

Iată un alt raport de vindecare *privitor la râie*, care va deştepta un interes general, deoarece caracterizează destoinicia şcolii medicale. Un tânăr de 17 ani, suferind de această boală, colindase tot felul de clinici şi de spitale, fără să găsească cel mai mic folos. În cele din urmă, un profesor de aici l-a sfătuit cam în glumă, cam în batjocură, să vie la mine, deoarece el nu mai ştie nici-un leac. Bolnavul urmă acest sfat, mai mult fiindcă vedea că medicamentele nu-i ajută nimic. Mâinile şi brațele lui erau îngrozitoare. Prin ştiința expresiunii figurii constatai numaidecât, că bolnavul acesta suferea deja de ani de zile de o boală cronică de pântece, pricinuită de o mistuire neîndestulătoare. Astfel, prin formarea lichidelor rele şi a sângelui necurat, se crease şi terenul prielnic pentru râie. Acarienii râiei se pot compara foarte bine cu nişte bacili, care se prăsesc acolo, unde organismul începe să se ruineze. Fără terenul prielnic, ei nu pot exista. Ei sunt, deci, produsul unei cauze mai adânci.

Băi de trunchi cu fricțiuni şi băi de şezut cu fricțiuni, dietă potrivită cu natura şi băi de aburi des repetate, s-au dovedit şi în cazul acesta ca mijloace de vindecare minunate. Mistuirea se îndreptă repede; în acelaşi raport şi acarienii râiei dădură înapoi cu cât li se răpea terenul lor propriu. Microscopul arăta desluşit, că parazitele începeau să dispară. După 3 săptămâni, acarienii erau izolați şi în a patra săptămână nu se mai vedea urmă de ei. În acelaşi timp, bolnavul arăta cu mult mai bine la față. Cine-l văzuse mai înainte, nu-l mai putea cunoaşte acum, aşa de mult se schimbase. Natura bolnavului făcuse singură aceea ce nu putuse să facă arta medicinii, aprobată de stat, şi toate astea prin acelaşi procedeu fără medicamente şi fără operații.

Surpături (Hernii)

Cauza surpăturilor trebuie atribuită unei încărcări lăuntrice şi unei încordări a pântecelui. În locul în care prapurul e mai puțin rezistent, mațele trec afară în urma puternicei apăsări dinăuntru. Atunci se rupe prapurul şi mațele, cedând apăsării dinăuntru ies afară. Locul surpăturii poate fi deosebit, pricina rămâne însă aceeaşi la toate surpăturile. Să nu se creadă însă că ea se datorează numai unei lovituri, unei căzături sau unei zdruncinări. Toate acestea pot grăbi surpătura, ele însă nu sunt pricina bolii. Pricina tuturor surpăturilor este, după cum susțin eu, pe baza experiențelor mele, numai încărcarea pântecelui cu materii de boală, care, prin îngrămădirile lor au provocat o mare căldură lăuntrică, o mare apăsare lăuntrică. Prin aplicarea metodei mele, care alungă din corp acele materii de boală, surpăturile sunt înlăturate şi astfel purtarea cercului e cu desăvârşire de prisos.

Metoda mea numără deja foarte multe succese în acest domeniu, o dovadă că principiul unității tuturor bolilor nu mă dă nici aici de ruşine. Timpul de vindecare atârnă, bine înțeles, de gradul general de încărcare al bolnavului şi de faptul, dacă surpătura e nouă, sau deja învechită. Afară de asta, la bolnavii bătrâni, la care puterea de vindecare a corpului e deja slăbită, succesul nu va fi niciodată aşa de mare ca la bolnavii tineri.

Cancerul

Naşterea cancerului, a acestei boli aşa de grozave, nu se poate atribui influenţelor vătămătoare din afară, nici turburărilor ce izvorăsc din ele, ci, mai mult unor fapte, ce se petrec în însuşi organismul omului şi care devin temelia şi cauza acestui simptom de boală. Ca şi hidropizia şi oftica, cancerul este cel din urmă inel din lanţul unor boli anterioare înăbuşite şi nevindecate. Punctul lui de plecare izvorăşte în primul rând din bolile organelor genitale, mai ales din sifilis, fie că asemenea boli se ivesc direct, fie indirect, adică moştenite. Principalul e aflarea materiilor străine, care îşi aleg un drum oarecare în corp, unde provoacă ultima fază a bolii, pricinuind acele vegetaţii, formaţiuni noi şi descompuneri cangrenoase, ce îngrozesc omenirea. Prin ştiinţa expresiunii figurii, e foarte lesne de a prevedea o boală de cancer cu multă vreme înainte de izbucnire. Se formează mai ales noduri şi umflături la gât, care ne îndeamnă să conchidem cu siguranţă la o formaţiune foarte numeroasă de noduri în corp, mai ales la o formaţiune foarte însemnată de noduri hemoroidale în pântece.

Această formaţiune de noduri hemoroidale poate lua o întindere aşa de mare, că astupând canalele mistuirii, să împiedice golirea excrementelor, pe cale naturală. După observaţiunile ce am cules, în diferite cazuri grele de cancer, se ivea întotdeauna o desăvârşită încuiere a mistuirii. Fără clistire şi fără mijloace de ieşire afară, nu era chip pentru aceşti bolnavi să aibă scaun. Am observat însă de asemenea, că printr-o prea mare întrebuinţare de purgative, mai ales de hapuri, se dezvoltă înăuntrul corpului o stare cangrenoasă, ce duce la oftică şi mai cu seamă la cancer. Corpul îndură ani întregi întrebuinţarea acestor purgative, precum şi aţâţarea provocată de ele asupra nervilor mistuirii şi pântecelui. Dar, din ce în ce, nervii se întărâtă aşa de mult că nu mai pot funcţiona fără o aţâţare şi mai mare. De aci izvorăsc cazuri grozave de boală, între care poate fi numărat şi cancerul. Această boală grozavă, ca şi oftica, hidropizia şi toate celelalte faze din urmă ale altor boli anterioare, nu e provocată de obicei, decât printr-o viaţă foarte nenaturală, printr-o prea mare râzgâiere, supra-hrănire şi supraexcitare a nervilor, prin mâncăruri, sau medicamente rafinate; în faţa cancerului, şcoala medicală stă tot aşa de neputincioasă, ca şi în faţa tuturor celorlalte ultime faze de boli. Eşti foarte dureros impresionat când vezi că medicina, în tratarea cancerului, încearcă să înlăture vegetaţiunile şi formaţiunile noi prin cauterizare sau tăiere şi crede că lecuieşte boala, lucru ce s-a dovedit aşa de drastic la răposatul împărat Frederic. Medicina uită însă, sau nu poate să-şi explice de unde vin aceste formaţiuni noi. Natura acestei boli i-a rămas până acum străină, altfel nu s-ar ocupa în tratamentul ei numai de forma exterioară a bolii, numai de spuma cangrenoasa a acestei fermentaţii de materii străine, adică de formaţiunile noi. Ar fi trebuit să se gândească, că formaţiunile noi trebuie să se nască şi ele dintr-o pricină oarecare şi că înlăturarea acestei pricini trebuie să fie cea dintâi grijă.

Pentru a ilustra iarăşi acest pasagiu cu un exemplu, voi cita filoxera aşa de temută şi aşa de vătămătoare, care a nimicit aşa de des speranţele unei bune recolte. Eu susţin, că nu există leac extern împotriva filoxerei. Cine cunoaşte bine natura şi cauza naşterii filoxerei, ştie că ea nu poate exista decât acolo, unde găseşte teren prielnic, niciodată însă într-o rădăcină de viţă sănătoasă. Dar, terenul prielnic va începe din momentul când acea tulpină de viţă se va îmbolnăvi printr-o îngrăşare nenaturală şi printr-un tratament fals din partea omului. Necunoscând natura condiţiilor de existenţă ale tulpinii de viţă, omul nu se gândeşte decât a spori pe cât e cu putinţă puterea de a rodi şi îngrăşând pământul ştirbeşte din condiţiile vieţei, aşa că tulpina bolnavă înăuntru şi plină de sevă stricată, formează acum un teren prielnic filoxerei. După cum păduchii nu atacă decât un animal bolnăvicios, tot astfel tulpina de viţă va cădea sub influenţa vătămătoare a filoxerei, când ea însăşi va ajunge bolnavă. De aceea, înlăturarea parazitului nu se poate dobândi de-a dreptul prin omorâre sau otrăvire, ci numai retrăgându-i terenul prielnic, adică boala lăuntrică a tulpinii de viţă.

Exemplul acesta ne conduce iarăşi la organismul omenesc, ale cărui părţi dinăuntru, pe dată ce sunt atinse de boală, pregătesc terenul prielnic pentru alte boli şi mai rele. Simptomele ce însoţesc stările cangrenoase, deci şi cancerul, sunt adeseori dureri nesuferite şi foarte neplăcute. Pentru amorţirea acestor dureri chinuitoare pentru bolnav, şcoala medicală modernă se slujeşte de injecţii cu

morfină, care în tot cazul au efectul dorit pentru câtva timp, dar care mai în urmă vatămă întregul corp şi tot sistemul nervos. Faptul acesta ne aminteşte cunoscuta poveste a ursului, care a omorât pe stăpânul său cu pietre, pentru a goni musca de pe nasul acestuia.

Pentru ce dar să slăvim otrăvurile, dacă există mijloace naturale, care uşurează durerile nervilor mai bine ca morfina şi oţelesc şi întăresc în acelaşi timp organele: băile mele derivative? Atunci morfinomania va cădea de la sine. Aceasta din urmă cere necontenit o nouă ameţire ca şi beţia, căci amândouă nu sunt provocate decât de inflamaţiile sau stările cangrenoase din corp. Numai un tratament natural poate înlătura această întărâtare ce creşte necontenit.

În partea a III-a, în capitolul asupra tratamentului rănilor, „răni deschise", se va explica cu de-amănuntul cauza naşterii şi natura bolilor de cancer. Aci voi spune numai vreo câteva cuvinte asupra vindecării lor. Mai întâi de toate, e absolut indiferent în ce formă şi în ce loc al corpului se iveşte boala; e cu totul indiferent, dacă e aşa numitul *cancer la limbă*, sau *cancer la piept*, *cancer la mitră*, sau *cancer la stomac*. Vindecarea nu e influenţată câtuşi de puţin de varietatea formei sub care se manifestă boala de cancer, căci ea izvorăşte dintr-unul şi acelaşi izvor, cu toată varietatea aceasta. Sediul acestei boli atârnă numai de locul ce şi-au ales materiile străine ca depozit principal şi de drumul pe care-l ia principala presiune a fermentaţiei.

Cancerul se poate vindeca prin metoda mea. Totuşi un succes sigur nu se poate aştepta decât în cazurile, în care îndreptarea mistuirii e cu putinţă şi puterea bolnavilor e încă îndestulătoare, pentru a-i face în stare să se împotrivească crizelor violente, ce nu se pot înlătura la asemenea boli. În orice caz, numai adâncii cunoscători ai metodei mele pot vindeca boala cancerului, căci ea formează, ca şi oftica şi hidropizia, sfârşitul unor boli anterioare şi prin urmare un simptom de boală grea.

Câteva exemple din practica mea vor lămuri cele de mai sus.

Un domn, trecut de 40 ani, suferea de *cancer la nas*. Consultase pe cei mai vestiţi specialişti ai medicinii. Toţi i-au spus că are cancer la nas, dar de vindecat n-au putut să-l vindece, căci nu cunoşteau nici natura, nici pricina bolii. Toţi reprezentanţii acestei şcoli fuseseră de acord de a întrebuinţa medicamente tari şi otrăvitoare, pentru a înlătura astfel manifestările locale ale cancerului. Dar, întocmai după cum un pom nu-şi arată agonia, acolo unde răsare din trunchi o cracă uscată, pe care o putem vedea, – ci boala lui pătrunde cu mult mai adânc în sevă; tot astfel, la cancer, formaţiunile noi, cangrenoase şi putrede de afară nu sunt boala însăşi ci numai focarul cel mai înaintat. Pe dată ce copacul e tăiat, se poate vedea numaidecât, că uscarea crăcii nu e boală locală. Tot astfel şi doctorul poate constata făcând autopsia cadavrului că întregul corp al celui atins de cancer era bolnav. Fireşte că e mai bine pentru bolnav, dacă lucrul acesta se vede şi se ştie de mai înainte.

Revenind la raportul nostru de vindecare, trebuie să observăm, că mistuirea acelui bolnav era deja de ani de zile cât se poate de rea. Lucru ciudat, acest simptom aşa de important nici n-a fost zărit de specialiştii moderni, care s-au ocupat numai şi numai cu nasul bolnavului. Dacă ar fi avut măcar o idee de ştiinţa expresiunii figurii, ar fi putut conchide din cancerul de la nas, pentru o cangrenă asemănătoare în pântecele bolnavului. Astfel, bolnavul, de firea lui un om dornic de viaţă, se încredinţă, spre fericirea lui, de zădărnicia oricărui tratament local şi veni la mine încălzit de cele mai bune speranţe. Nasul şi buza de sus erau cu desăvârşire mâncate, culoarea nasului era cangrenoasă, mistuirea dărăpănată cu desăvârşire, ieşirea la ud neregulată şi lăsând mult de dorit. Ieşirea la ud era întovărăşită adeseori de dureri îngrozitoare, dar care din fericire, mulţumită umorului bolnavului, n-aveau nici o influenţă.

Deoarece puterea de viaţă a bolnavului era încă tare, corpul se folosi foarte repede de cura mea. Mistuirea, mai ales, se îndreptă foarte repede şi odată cu ea treptat şi starea generală. Din săptămână în săptămână, inflamaţia cangrenoasă de la nas da îndărăt, fără ca să fi pus ceva la ea. Ea se schimbă mai întâi într-o roşeaţă, care după 4 luni căpătă cu desăvârşire culoarea pielii normale. În acelaşi timp, buza mâncată se vindecă dinăuntru în afară, fără a lăsa cel mai mic semn.

Pentru dobândirea acestui rezultat, s-au întrebuinţat pe lângă o dietă cu desăvârşire neexcitantă, uscată şi potrivită cu mistuirea bolnavului, băile mele derivative de trunchi şi de şezut cu fricţiuni, în chip alternativ, şi în fiecare săptămână una până la două băi complecte de aburi, respectiv băi de aburi la cap. Când durerile şi inflamaţia deveneau insuportabile, băile se făceau la fiecare două ceasuri. În timpul băilor durerile slăbeau, aşa că timpul de baie era cel mai plăcut bolnavului. Deja în a doua zi începu coborârea inflamaţiei cangrenoase dinăuntru, aceea ce se observa la locul de fricţiune, deja după a doua baie de şezut cu fricţiuni. Lucrul acesta înfricoşă pe bolnav, mai ales că starea aceasta era însoţită de dureri. Îi explicai cauza naşterii acestui simptom neînlăturabil; nu-i rămânea decât sau să

facă liniştit cura înainte, sau să aştepte cu siguranță moartea. Totodată îi atrasei şi luarea aminte, că în aceeaşi măsura, în care inflamația se iveşte la locul de fricțiune, dispare de la nas, – aceea ce văzu şi el, – din care cauză se hotărî să urmeze mai departe cu prescrierile mele. Numai prin băi foarte dese, se putu scăpa de toate aceste stări foarte supărătoare, până când în cele din urmă, ajunse scopul dorințelor sale.

Această retrogradare caracteristică a stării de inflamație latente dinăuntru, este un act, ce din nenorocire e priceput până acum de foarte puțini, în toată întinderea şi în tot adevărul lui. Doctorii şi medicina aduc tot felul de învinuiri metodei mele. Ei n-o cunosc şi o nesocotesc prin tăgăduirea succeselor ei; – ei tăgăduiesc natura acestei metode şi se servesc de apariția unor anumite crize, precum şi de ivirea unor simptome de boală, ce n-au fost vindecate mai înainte ci numai înăbuşite cu medicamente, pentru a se năpusti, fără nici-o considerație asupra mea şi asupra metodei mele.

Aceştia nu cunosc, din nefericire, metoda mea de vindecare, căci metoda mea n-are alți apărători sinceri, decât numai aceia care au fost scăpați prin ea. Ar fi o părere foarte greşită şi o dovadă de mare nepricepere, dacă cineva ar susține, după cum s-a mai întâmplat, că printr-o necontenită spălare cu apă rece, în baia de şezut cu fricțiuni, pielea din locul de fricțiune trebuie să se jupoaie. Jupuiala în locul de fricțiune şi la băile de şezut cu fricțiuni, care, pentru cei inițiați, au înțeles larg şi adânc, se iveşte numai în cazuri determinate şi în forme bine hotărâte. Un organism, care n-are înăuntru stări de inflamație latente, sau în care materiile străine îşi aleg un alt drum de ieşire, nu se va jupui nici odată în locul de fricțiune. Am tratat bolnavi, care timp de 2 ani au făcut zilnic băi de 1:30 – 2 ceasuri şi totuşi nu s-au jupuit niciodată. Alții însă, s-au jupuit în timpul prefacerii bolii lor latente şi cronice în boală acută, adică în timpul simptomului critic, şi jupuiala ținea până când inflamațiile acute dinăuntru erau coborâte în jos. Atunci jupuiala înceta tot în timpul băii. La unii bolnavi se formează, nu departe de locul de fricțiune, răni deschise purulente mai mari sau mai mici, din care curge necontenit puroi (materii străine în formă acută, în stare de fermentație). Acest puroi nu se naşte, după cum cred unii, din prostie, prin inflamația fricțiunii, ci numai şi numai din corpul bolnavului şi mai ales din acea inflamare dinăuntru acută sau latentă, ce a fost provocată prin fermentația materiilor străine. Acest puroi nu e aşadar, nici mai mult nici mai puțin, decât pricina crizei. De aceea, e foarte greşit, dacă bolnavii care urmează tratamentul meu, fără sfaturile şi prescrierile mele, se tem de aceste simptome, sau nu pot să le interpreteze bine. Departe de a înfățişa cel mai mic caracter neliniştitor, aceste simptome dovedesc reacția ce se face în corp, prin tratamentul meu, şi cum îndreaptă spre pântece starea de inflamație dinăuntru. Sub această formă, câteodată dureroasă, se ascunde cel dintâi germen al unei vindecări adevărate. Bine înțeles, jupuiala în locul de fricțiune şi formarea puroaielor se întâmplă mai des atunci când inflamația dinăuntru a provocat deja o stare cangrenoasă, după cum e cazul la cancer. În cazul acesta, bolnavul trebuie să aplice în timpul când nu face baie, pe locul de fricțiune, o pânză udă şi îndoită de mai multe ori. Această pânză se poartă de bolnav în tot timpul cât nu face baie şi trebuie să fie în tot timpul udă.

Pentru a reveni iarăşi la raportul meu de vindecare, voi mai spune că, în timpul curei, s-a ivit la bolnav mai întâi o boală de rinichi şi apoi o boală de organe genitale de care suferise înainte vreme, însă într-o formă cu mult mai blândă şi mai trecătore decât înainte. Amândouă bolile acestea nu fuseseră vindecate la prima lor izbucnire, ci numai înăbuşite în corp prin medicamente. Ele formau, deci, stadiul preliminar al cancerului la nas, însă abia medicamentele întrebuințate au dat prilej pentru dezvoltarea acestei boli. Eliminările din timpul tratamentului cancerului dovedeau cu prisos această afirmare. Puroiul, ce curgea din rană, mirosea uneori întocmai ca medicamentele întrebuințate împotriva bolilor de rinichi şi de organe genitale şi mirosul acesta era aşa de pătrunzător, că nu mai putea fi nici o îndoială asupra raportului lui cu medicamentele de altă dată. După cum am explicat deja, aceasta provine din faptul că, corpul înfăşoară în mucozități medicamentele care sunt o otravă pentru el şi că aceste gheme mucoase rămân în corp, se transformă în zgârciuri, puțin câte puțin, sub influența căldurii dinăuntru şi a încordării caracteristice a corpului, se usucă cu desăvârşire şi ajung tari ca oasele. Printr-o cură de apă, aceste mase mucoase întărite se dizolvă în acelaşi fel cum s-au format şi apoi sunt date afară, treptat cu ridicarea puterii de viață. Am putut constata faptul acesta în mai multe mii de cazuri din practica mea. Am observat de asemenea, cât de mult împiedecă adevărata vindecare a corpului, prin cura mea, întrebuințarea multor medicamente şi cât de critice şi de dureroase sunt eliminările vechilor medicamente din corp. Această experiență a trebuit să o facă şi bolnavul meu, cu propriul său corp. Dar îmbunătățirea sa treptată nu-i dădu răgaz să înceteze cu cura mea, până când se vindecă pe deplin de greaua sa boală.

Voi mai cita un alt caz de cancer, luat din practica mea şi care prezintă un interes general. O femeie la începutul celor 50 de ani, suferea de *cancer la piept*. Ţâţa stângă fusese operată în Berlin, de aceiaşi doctori vestiţi, care vegheaseră la căpătâiul împăratului Frederic. Nu trecu mult şi ţâţa dreaptă fu de asemenea cotropită de cancer. Cea dintâi operaţie aşa de „fericit reuşită" n-avusese, deci, nici un succes, ba dimpotrivă starea generală se găsea, în urma operaţiei, cu mult mai rea. Când bolnava se înfăţişă, pentru a doua oară, înaintea acestor celebrităţi medicale, pentru a le cere sfatul lor asupra cancerului ce i se ivise iar, i se spuse, după îndelungate cercetări, că pentru vindecarea ei e neapărată nevoie şi de operaţia ţâţei drepte. Corpul ei e însă deja prea slab şi n-ar putea suporta operaţia. De altminteri, vindecarea ei nu se poate căpăta pe altă cale. În această stare nenorocită, părăsită de „cei dintâi doctori", veni femeia în tratamentul meu. Ţâţa dreaptă era cangrenoasă, iar alături se găseau, până sub subsuoară, mai multe noduri tari de mărimea alunelor, nucilor şi ouălor de găină, de o culoare iarăşi închisă şi cangrenoasă. Pântecele era, de asemenea, foarte plin de noduri, mistuirea rea, scaunul se căpăta la 3 sau 4 zile, prin clistire. Excrementele se compuneau din cocoloaşe tari, negre şi arse. Ieşirea la ud era, de asemenea, foarte neîndestulătoare. Starea puterilor ei se arată foarte îngrijorătoare, mai aleg că nişte dureri de cap foarte violente o slăbeau din zi în zi. Multă vreme, femeia aceasta urmă cura mea cu energie. În scurtă vreme, durerile de cap slăbiră. Chiar şi mistuirea se îndreptă, din săptămână în săptămână. Numărul băilor derivative trebui să fie potrivit cu starea şi cu puterile bolnavei. În cele dintâi şase săptămâni, cura fu pentru ea puţin cam dureroasă. În timpul curei se arătă foarte desluşit efectul operaţiei aşa de „fericite", săvârşită în Berlin la ţâţa stângă. În locul semnului vechi şi adânc de la ţâţa stângă se formă, în cea dintâi săptămână a curei, o rană deschisă cangrenoasă, care, mărindu-se neîncetat în cursul celor dintâi 4 săptămâni, atinse în cele din urmă mărimea unei piese de 5 mărci. Pe urmă, încetul cu încetul, rana aceasta se vindecă în şase săptămâni. Starea cangrenoasă a ţâţei drepte dădu îndărăt, în aceeaşi măsură ca cea din partea stângă. Operaţia de la ţâţa stângă nu înlăturase nicidecum pricina cancerului, ci numai focarul din afară al fermentaţiei. Corpul a fost astfel nevoit să schimbe mersul fermentaţiei cancerului, până când în cele din urmă, după ce se formaseră noduri tari peste tot pieptul până sub subţioară, ţâţa dreaptă luă în primire acest proces de fermentaţie. Prin tratamentul meu, boala trebui să se retragă pe acelaşi drum, pe care venise, şi de aceea nu e de mirare, dacă materiile de boală s-au ivit iarăşi în stare acută în ţâţa stângă, din care fuseseră gonite cu de-a sila în timpul operaţiei şi împinse în corp. E un fapt asupra căruia nu mai încape nici o îndoială, că natura nu se lasă a fi silită, cu toată dorinţa medicinii moderne. Fiecare operaţie dovedeşte numai şi numai nedestoinicia şcolii medicale moderne, precum şi nesfârşita ei sărăcie de leacuri adevărate. *Operaţia este şi mai nenaturală decât întrebuinţarea medicamentelor*. Acum vor pricepe onoraţii cititori şi cititoare de ce intitulez ştiinţa mea de vindecare, nu numai „fără doctorii", dar chiar şi „fără operaţie".

Dar, să revenim la cazul citat. Durerile, ce avea de îndurat bolnava, prin schimbările ce se făceau în corp, deveniră foarte suportabile prin multele băi derivative. Nu trecu mult şi se iviră câteva puroaie, o dovadă sigură, că marea inflamaţie cangrenoasă dinăuntru era trasă afară. Puţin după aceea se muiară şi acele noduri de sub subţioara dreaptă, se zdrumicară puţin câte puţin şi se traseră în cele din urmă către focarul bolii, către pântece. În timpul celor dintâi două luni, bolnava a trăit numai cu pâine de Graham şi cu poame. Numai prin această dietă serioasă şi prin băile mele a fost cu putinţă să provoc în timp de 3 luni o îmbunătăţire însemnată, aşa că rana deschisă de la ţâţa stângă fu ca şi vindecată şi bolnava putu să plece acasă.

Mi s-a întâmplat la fel şi la alte cazuri de cancer; aşa uneori s-a arătat la limbă, alteori la gât, două simptome care mai ales astăzi sunt la ordinea zilei. Nici la ele metoda mea nu m-a dat de ruşine.

Dacă se arătau la gât noduri de cancer tari, ele se muiau deja în primele săptămâni şi prefăcându-se în puroi, nu mai erau primejdioase bolnavului la înghiţit.

La cancerul limbii, depozitul cafeniu se dizolva imediat după băile cu fricţiuni şi nodurile limbii dispăreau cu mult mai înainte decât nodurile de jos, aşa că limba devenea iarăşi curată şi normală. Cele mai primejdioase, la asemenea boli de cancer, erau de obicei marile noduri hemoroidale din pântece. Când bolnavii nu mai puteau mânca hrană uscată, izbuteam să înlătur foarte repede durerile nesuferite, morfinomania şi foamea, puteam de asemenea să dizolv nodurile şi să gonesc orice insomnie, însă totuşi bolnavul nu găsea nici-o uşurare, fiindcă nodurile din pântece nu mai îngăduiau, în timpul dietei lichide, nici-o eliminare normală.

La atacurile de înăbuşire, ce se ivesc adeseori în asemenea cazuri grele de boală, efectele băilor de şezut cu fricţiuni erau extraordinare. Tocmai la acei bolnavi, care aveau zilnic mai multe asemenea

atacuri, primejdia înăbuşirii era numaidecât înlăturată, în câteva minute după începutul băii. De câte ori se dizolva un nod înăuntrul gâtului şi de câte ori puroiul lui se vărsa în canalul de respirare, sau de câte ori gâtul era apăsat prin creşterea nodului în timpul dizolvării, se iveau acele atacuri de înăbuşire. Prin băile derivative, atacul acesta dădea numaidecât îndărăt. Prin aceste băi, puroiul era tras numaidecât în jos şi volumul nodului ce se dizolva era micşorat. Tocmai aceste piedici, pentru a căror înlăturare nu se cunoştea până acum decât traheotomia, sunt de o mare însemnătate. Astfel, băile mele aduc în aceste crize disperate aceleaşi servicii sigure, ca şi în atacurile de înăbuşire ale anghinei difterice, pentru a cărei înlăturare medicina nu cunoaşte decât operația.

Carne vie

Acele vegetații şi formațiuni noi, ce se ivesc în părțile zdrelite ale corpului şi care sunt cunoscute în general sub numele de „carne vie", sunt mai puțin primejdioase decât cancerul. Vindecarea acestei boli se face cu mult mai repede deoarece, presupunând cazul că, carnea vie se preface în puroi, materiile străine ce se găsesc în corp, sunt cu desăvârşire dizolvate. Numeroase experiențe din practica mea mi-au dovedit aceasta. Să-mi fie îngăduit de a cita următorul caz.

E vorba de o femeie de vreo 30 de ani, care de câtăva vreme avea dureri la degetul arătător de la mâna dreaptă. În urma unei zdreliri, degetul acesta se inflamase, inflamația se întinsese din ce în ce şi în cele din urmă se formă pe locul zdrelit o mare vegetație de carne vie. Doctorul care trata femeia aceasta, tăiase această carne vie, o cauterizase cu piatra iadului şi cu alte mijloace tari, dar fără nici-un folos. Cu toate operațiile repetate, carnea vie se întindea din ce în ce mai mult, şi când degetul căpătă o culoare cangrenoasă, doctorul îi declară că osul e şi el atins şi că amputația degetului e neapărat trebuincioasă, dacă bolnava nu vrea ca răul să se întindă mai departe. Deoarece însă bolnava nu se putu hotărî pentru amputație, veni la mine, căci după cum îmi spuse, auzise lucruri mari despre metoda mea de vindecare fără operații. Îi explicai la început, că operația, aşa cum o vrea doctorul, o socotesc nu numai zadarnică, dar chiar vătămătoare sănătății. Degetul bolnav, continuai eu, e mai mult urmarea unei alte pricini şi numai prin înlăturarea acesteia vindecarea degetului e cu putință. Îi prescrisei zilnic trei până la patru băi de şezut cu fricțiuni, de câte 30 minute fiecare, dietă potrivită cu natura şi pentru cele dintâi trei, patru zile, o baie locală de aburi la deget, înaintea băii de şezut cu fricțiuni. Femeia care devenise lăuză, pregeta la început de a face băile de şezut cu fricțiuni: se hotărî însă repede, când îi spusei că nu pot să-i dau alt sfat mai bun; în tot cazul, o sfătuii mai bine să nu facă cura mea, dacă n-are încredere într-însa. Totuşi, ea se hotărî să o facă, cu atât mai mult cu cât nu-i rămânea altă scăpare decât amputația. Succesul se ivi foarte repede. Deja, după trei zile îmbunătățirea era uimitoare. După prima baie, carnea vie încetase de a se mai întinde şi în ziua a treia începu să se prefacă în puroi. Starea cangrenoasă încetase şi astfel orice primejdie pentru os şi pentru deget era înlăturată. În timp de 14 zile, degetul era cu desăvârşire vindecat fără a lăsa cel mai mic semn.

Partea a treia

Tratarea şi vindecarea rănilor, fără doctorii şi fără operații.

E greu de înlăturat prejudiciul înrădăcinat, că tratamentul rănilor se poate face numai şi numai pe baza legilor stabilite de chimie şi că de aceea rănile interne sau externe nu se pot vindeca decât printr-un tratament chirurgical şi antiseptic. Strălucitele rezultate ale metodei mele de vindecare, arată îndeajuns cât de false sunt aceste păreri. Tocmai aci cura de apă îşi arată efectele ei minunate şi nimic nu e mai potrivit, pentru tratamentul rănilor prin apă şi în mod natural, ca metoda mea de vindecare.

Prin întrebuințarea acestei metode, aproape toate rănile, de orice fel, se pot vindeca nu numai fără dureri, dar chiar într-un timp de trei ori mai scurt, decât prin tratamentul medical, aşa numit antiseptic. Pot întemeia această afirmare pe un şir întreg de succese şi pe un mare număr de încercări practice. Toate aceste încercări, n-au dat nici măcar vreo singură dată greş şi n-au lăsat nici semnele, pe care le lasă operațiile chirurgicale.

Cine capătă o rană prin tăietură sau împuşcătură, prin strivire, prin arsură, sau prin îngheț, va observa numaidecât că, corpul se sileşte de a precumpăni, sau de a vindeca această vătămare. Această intenție de vindecare produce în locul respectiv un spor al circulației sângelui şi a altor materii reparatoare, şi asta în urma iritării nervilor atacați de rană. În cele din urmă, locul respectiv e cotropit de o căldură mare şi se umflă prin frecarea materiilor reparatoare. La arsuri şi la striviri, acest simptom e de obicei însoțit de dureri.

Corpul aduce astfel o mare cantitate de materii de vindecare, pentru a repara vătămarea cât mai curând posibil. Dacă această intenție a corpului e susținută cum trebuie, vindecarea se face extraordinar de repede şi fără dureri.

Acele dureri, pomenite mai sus, se ivesc de obicei când corpul începe procesul de vindecare. Ele nu sunt altceva decât nişte *friguri locale*, *friguri de răni*. O dată stabilit faptul, că la răni, ca şi la celelalte boli, avem de a face cu friguri, deşi într-o altă formă, ne va fi foarte uşor să găsim drumul către vindecarea lor.

După cum am văzut mai înainte, cea dintâi grijă a noastră, trebuie să fie înlăturarea frigurilor. Scopul acesta trebuie să fie îndeplinit cât se poate de repede, mai ales la rănile mai mari, pentru ca frigurile locale să nu se prefacă în friguri generale.

Durerile vor fi numaidecât înlăturate, dacă vom putea ține frigurile în frâu. Tocmai la răni se poate observa desluşit, că orice friguri nu sunt altceva decât o sforțare de vindecare, o sforțare de precumpănire a corpului. Din nenorocire, se întâmplă prea des ca întregul corp să fie cuprins de frigurile de răni, din care pricină, rana se vindecă mai încet. Lucrul acesta îşi are explicarea într-o cauză mai adâncă. Eu susțin, că în asemenea cazuri, trebuie să fi existat în corp, cu multă vreme înainte de rănire, o puternică încărcare cu materii străine, adică o stare de friguri latentă. Bine înțeles, o aşa de nefavorabilă dispoziție trupească grăbeşte foarte mult întinderea frigurilor şi ațâță fermentația intensivă a materiilor străine, ce se găsesc în corp. La un organism cu desăvârşire sănătos, rănile cele mai grele se vindecă într-un timp uimitor de scurt: organismul posedă atunci puterea trebuitoare, pentru a înlătura prin sine însuşi materiile străine supărătoare. Dar, se mai găsesc oare astăzi oameni cu adevărat sănătoşi? Foarte puțini, căci deşi mulți trec de sănătoşi pe deplin, totuşi ştiința expresiunii figurii ne dovedeşte contrariul.

Am observat adeseori, că animalele lăsate cu desăvârşire în voia lor, fără nici-un ajutor din altă parte, se vindecă singure de rănile lor, adeseori într-un timp necrezut de scurt. Cu prilejul studierii acestui simptom, de altminteri foarte natural şi explicabil, m-a izbit întotdeauna enorma deosebire, ce există între aceste vindecări şi acelea ale omului. Tocmai această împrejurare a deşteptat în mine, şi mai mult, imboldul către cugetare şi către cercetarea tainelor naturii. Şi eu eram la început de părere că bietele animale, în cazuri de rănire, o duc mult mai greu decât noi oamenii, care dispunem de toate leacurile, pe care ni le pune la îndemână ştiința şi îngrijirea omenească. Experiența m-a învățat însă,

adeseori, că vindecarea la animale se face mult mai repede, decât la oamenii care zac în clinici şi în spitale. Toate aceste observaţiuni m-au adus în acelaşi timp, la încheierea sigură, că aceste simptome nu se datorează numai unor simple întâmplări. Ele sunt întemeiate pe legi nestrămutate. Câteva exemple vor lămuri cele spuse până aci.

O pisică dăduse într-o cursă. Cursa frânsese pisicii piciorul drept dinapoi, cu trei centimetri deasupra genunchiului, adică tocmai acolo unde începe carnea. În sforţarea ce făcuse de a scăpa din cursă, pisica smucise cursa de mai multe ori, se învârtise, tăvălind piciorul rupt prin praf. Când pisica fu liberată, o luă razna, ţinând piciorul frânt în aer. Câteva zile nu se zări şi toţi credeau că a murit.

Trecuse ca la o săptămână, când din întâmplare mi se făcu cunoscut, că într-un pod cu fân din apropiere se găseşte o pisică bolnavă. Se dovedi că pisica era aceeaşi, care cu opt zile mai înainte îşi frânsese piciorul în cursă. Spre marea mirare a tuturor, piciorul dinapoi devenise în răstimpul acesta iarăşi normal; se vedea însă, în locul unde fusese frânt, o umflătură tare. De bună seamă, pisica nu mâncase nimic o săptămână, căci era extraordinar de slabă. I se aduse mâncare bună şi apă, însă amândouă fură refuzate cu încăpăţânare. Piciorul rănit îl ţinea întins, drept, silindu-se a-l păstra în aceeaşi poziţie şi în acelaşi timp lingând locul rănit, de toate părţile, cu o deosebită îndemânare. Această lingere, continuată cu un zel neobosit, uşura de bună seamă durerile. Dar, şi nemâncarea pisicii îşi avea cauza ei adâncă. Se ştie că procesul de mistuire în corp este un proces de fermentaţie, ce nu se poate închipui fără producere de căldură. Pisica, neavând la îndemână apă, pentru stingerea căldurii nepriincioase rănii, se lipsea mai bine de hrană. Ea nu dorea să introducă o nouă căldură în corp. Instinctul ei îi arăta aceea ce îi prieşte.

Slabă ca un schelet, pisica se arătă iarăşi după alte câteva zile. Gustă lapte şi ajunse, în scurtă vreme, la o vioiciune normală. După 30 de zile, pisica era iarăşi în stare cu desăvârşire normală, deşi rămăsese la frântura piciorului un nod tare, care însă nu o împiedica nicidecum la mers.

Să ne închipuim un asemenea procedeu petrecându-se la om: cum ar fi mers vindecarea printr-un tratament antiseptic? Probabil, că lucrul n-ar fi mers fără *amputare* şi s-ar fi târâgânat săptămâni şi luni întregi, până când în cele din urmă, s-ar fi dobândit o aşa vindecare, că bolnavul putea să-şi petreacă restul vieţii ca schilod. Chiar dacă – admiţând cazul cel mai favorabil, s-ar fi putut înlătura amputarea, piciorul însă, prin tratamentul medical, ar fi rămas fără îndoială ţeapăn.

Pentru o mai bună argumentare a tratamentului meu de răni, voi mai cita un alt caz, luat tot din regnul animal. Un câine fusese împuşcat cu alice de ploaie şi rănit foarte greu, deşi nu de moarte. Mai multe alice ciuruiseră labele dinainte şi dinapoi, altele gâtul de la dreapta la stânga şi unele se opriseră chiar în piele în partea stângă. Canalul respirator, esofagul şi principalele artere nu erau, din fericire, rănite. Când rănile începură să-l doară, câinele căuta neîncetat un loc umed şi umbros şi îşi răcorea trupul şi mai ales părţile dureroase pe pământul proaspăt, pe care-l zgâria mereu de câte ori se încălzea. Lingând neîncetat rănile, refuza cu încăpăţânare orice hrană. Se ducea numai de două ori, în fiecare zi, la lacul din apropriere pentru a bea apă, singura lui hrană. Procesul de vindecare nu dură mult, nici în cazul acesta. Deja după 5 zile, rănile de la picioare, pe care câinele nu le putea linge necontenit, erau ca vindecate, deşi mai erau puţin umflate. Rănile de la gât însă, pe care câinele nu le putea linge, erau în răstimpul acesta încă nevindecate pe deplin, deşi nu erau aşa de grele ca cele de la picioare. Abia după o săptămână, câinele începu să mănânce, după ce în timpul acesta se cam vindecaseră şi rănile de la gât. Alicele au rămas între piele şi muşchi.

Un al treilea caz, va deştepta iarăşi interesul onoraţilor cititori. E vorba de un câine de Terra-nova, care fusese călcat de un camion peste laba dreaptă, ce fusese astfel foarte mult strivită. Pielea era jupuită, osul zdrumicat. Câinele nu putea să meargă şi trebui să fie transportat în trăsură. Odată ajuns acasă, se târî într-un loc umbros, lingându-şi neîncetat laba. Zile întregi câinele nu mâncă deloc. Abia în a patra zi mâncă puţin. În timpul acesta, rana se vindecase într-atât, că animalul putea să alerge iarăşi pe trei picioare, ţinând în sus piciorul rănit. După 20 de zile, câinele de Terra-nova era iarăşi în starea normală.

Exemplele citate mai sus ne sunt, fără îndoială, o călăuză sigură şi pentru tratamentul organismului omenesc. Răcoreală prin apă şi înlăturarea oricărei hrane producătoare de căldură, sunt aci mijloacele de vindecare cele mai potrivite.

De aceea trebuie privită ca greşită acea direcţie chirurgicală, ce se obişnuieşte în clinicile şi în spitalele moderne, şi care prescrie, pentru ridicarea puterilor bolnavului, mâncărurile cele mai „hrănitoare" precum: carne, bulion, ouă, lapte. vin. Aceasta e o măsură cu totul contrarie şi se bate cap în cap cu legile naturii. Eu cred, că cel mai bun lucru, e de a nu încărca corpul, în timpul tratamentului

rănilor, cu nici o altă funcțiune, decât cu munca vindecării, căci orice altă muncă s-ar face pe socoteala vindecării. Metoda antiseptică, ce tratează rănile prin *aciduri carbonice*, *iodoform*, *sublimat*, *cocaină*, etc., dovedeşte şi celor orbi cât de puțin a priceput ştiința medicală natura şi însemnătatea actelor ce se petrec în corp. Astfel chirurgul, necunoscând efectele minunate ale curei cu apă, s-a depărtat tot mai mult de drumul adevărat. Vindecarea naturală îi este necunoscută.

Pe baza multor observațiuni, am izbutit să găsesc un tratament de răni potrivit cu natura. Prin experiențele proprii, am putut să-l dezvolt în chip practic şi să-l fac folositor omenirii. Înainte de toate, am putut vedea desluşit că vindecarea mai repede sau mai înceată a rănilor atârnă întotdeauna de încărcarea mai mult sau mai puțin mare a corpului rănit, cu materii străine.

Aceste premise nu m-au înşelat niciodată. Voi intra mai la vale în explicațiile diferitelor soiuri de răni şi voi ilustra vindecarea lor prin câteva-exemple.

Tăieturi, împunsături, striviri şi ruperi

Pe dată ce corpul e rănit printr-o tăietură, împunsătură, strivire sau rupere, vasele sanguinare mai mari sau mai mici, deschise prin rana aceea, se golesc de sânge prin apăsarea dinăuntru atâta timp, până când acea apăsare e nimicită printr-o contra-apăsare exterioară. Acest fapt, jucând un rol însemnat în tratamentul meu de răni, merită o cercetare mai amănunțită. Se ştie, că asupra noastră, a oamenilor, apasă o presiune atmosferică, care socotită exact, vine ca la un kilogram de fiecare centimetru pătrat. Corpul nostru n-ar putea niciodată suporta această apăsare, dacă n-ar avea înăuntrul lui o însemnată contra-apăsare, ce ține în cumpănă presiunea atmosferică din afară. La urcarea pe munți, fiecare va putea vedea diversitatea acelei apăsări. Pe munții foarte înalți, sau în călătoriile cu balonul, presiunea atmosferică din afară e aşa de slabă, că multor oameni le curge sânge din gură, din nas, din ochi şi din urechi, sângele fiind împins afară de marea presiune dinăuntru. Dacă presiunea dinăuntru se precumpăneşte iarăşi cu cea din afară, sângerarea încetează numaidecât. Tot aşa este şi cu sângerările de la răni. Prin rănire i se răpeşte corpului, în locul rănit, acei pereți, care încercuiesc apăsarea sângelui dinăuntru, pe drumul hotărât. Ca cel dintâi semn de rană, prin împunsătură, tăietură, etc., se iveşte sângele. E vorba, deci, în primul rând de potolirea sângelui. Presiunea sângelui va fi mai mare sau mai mică, după mărimea şi adâncimea rănii, după cum vasele sanguinare rănite, sunt mai mari sau mai mici. Să se ferească oricine, pe cât e cu putință, de orice legare a vaselor sanguinare, căci această acțiune asupra organismului nu poate corespunde niciodată intențiilor naturii şi împiedecă neîncetat circulația sângelui. Sunt alte mijloace mai bune pentru potolirea sângelui, decât legăturile. Numai în cazul, când sunt rănite vasele sanguinare cele mari, din care pricină se poate naşte o curgere de sânge aşa de mare încât să pună în primejdie viața celui rănit, numai când nu ai la îndemână compresele trebuincioase, poți recurge la legarea vinelor şi a membrelor.

Sângerarea este întotdeauna însoțită de dureri, care trebuiesc potolite amândouă deodată.

Pentru asta nu există nici-un mijloc mai potrivit, decât de a lega bine rana cu o pânză udă, chitită de mai multe ori, aşa ca presiunea sângelui dinăuntru şi în acelaşi timp sângerarea să fie oprite. Dacă e cu putință, să se țină partea corpului rănită, în apă rece, atâta timp până când durerile se potolesc. Aceasta poate dura mai multe ceasuri. Dacă nu e cu putință aceasta, să se răcorească cel puțin partea corpului rănită, înmuind mereu compresa în apă rece.

Cât de mult şi cum trebuie să fie chitită pânza ordinară pentru acest scop, atârnă de felul rănii, adică de presiunea sângelui dinăuntru, mai mare sau mai mică. La rănile mai mici, ajunge o compresă chitită de 2 – 4 – 6 ori, iar la rănile mai mari, de 10 – 15 – 20 – 30 de ori. Dacă s-ar pune pe o rană mai mare o compresă prea subțire, nu s-ar opri nici sângerarea, nici rana nu s-ar vindeca repede. Aşa, de exemplu, tăieturile de la deget se vindecă sub o compresă groasă, chitită de 20 de ori, mult mai încet şi mai greu decât sub o compresă mai subțire, chitită de 2 sau 4 ori.

Compresa de pânză (compresa de apă) trebuie să fie aşa chitită, ca să întreacă mărimea rănii de toate părțile ei, numai cu câțiva centimetri. Astfel circulația sângelui, al cărui mers liber e de cea mai mare însemnătate la vindecare, nu e împiedicată în părțile vecine. Peste compresa de apă se înfăşoară apoi, odată sau de mai multe ori, un bandaj de lână prin care compresa e ținută strâns şi presiunea regulată. În acelaşi timp, se iveşte şi adevărata căldură a corpului. Înainte de a se aplica, compresa se înmoaie în apă rece, curată, şi pe cât e cu putință, dulce – şi se stoarce uşor. Câtă vreme compresa e rece, nici durerile nu mai sunt aşa de mari. Pe dată ce se încălzeşte compresa, trebuie înmuiată din nou

în apă proaspătă şi rece. Durerea dă întotdeauna semnalul pentru schimbarea compreselor. La început, e întotdeauna nevoie de o schimbare cât de deasă.

Fără o adânca cunoaştere a curei de apă, reprezentanții medicinii moderne au introdus, de câtăva vreme, o îmbunătățire curat „medicală-chirurgicală", adică o foaie de cauciuc între compresă şi bandaj. Un asemenea soi de compresă de apă, nu e recomandabil. Experiența dovedeşte, că acel cauciuc împiedecă vaporizarea apei în compresă şi libera evaporație din corp. Cu acest chip, cura de apă ajunge cu totul zadarnică, căci o asemenea compresă nu va putea da niciodată efectul dorit. De aceea îndemn, să se ferească de aplicarea acestui soi de comprese, mai ales pe acei oameni, care recurg la foaia de cauciuc, de teamă să nu se ude patul.

După cum am văzut mai sus, o dietă neexcitantă are o influență cu totul favorabilă asupra vindecării rănilor. Cu cât hrana e mai puțină şi mai neexcitantă, cu atât şi rezultatul e mai favorabil. Pâine de Graham, poame şi apă, fără nimic altceva, sunt cele mai potrivite. În primul rând trebuiesc înlăturate toate mâncărurile calde şi excitante. Cele ce se mistuiesc mai uşor şi mai repede sunt cele mai bune, fiindcă produc mai puțină căldură în corp. Tocmai această împrejurare e de mare însemnătate în tratamentul rănilor.

Mai e şi un alt mijloc, care sprijină procesul de vindecare şi e de mare însemnătate, adică băile mele derivative de trunchi cu fricțiuni şi de şezut cu fricțiuni. Prin întrebuințarea lor se înlătură în chip sigur orice friguri de răni şi se combate căldura frigurilor locale. În acelaşi timp, puterea de viață a întregului organism e aşa de mult înviorată, că vindecarea merge atunci mult mai repede şi mai uşor. Băile acestea sunt trebuincioase mai ales pentru aceia care suferă de o puternică încărcare cu materii străine. Prin modul de tratare expus până aici, nu numai că se vindecă rănile repede, dar nu rămân nici acele semne, ce se ivesc aşa de des prin procedeul antiseptic. Câteva exemple vor adeveri cele spuse.

Într-o fabrică, un om de vreo 45 de ani încăpuse cu mâna stângă într-un ferăstrău circular, care-i rupsese partea cărnoasă dintre degetul arătător şi degetul cel mare, încât carnea rămăsese pe ferăstrău. Din fericire, osul nu fusese atins. Câteva minute după această întâmplare rănitul căzu leşinat şi se deşteptă abia după o jumătate de ceas. În timpul acesta se chitise de mai multe ori o cămaşă de pânză, cu care se înfăşurase strâns mâna rănită, aşa că sângerarea încetase aproape cu totul. Astfel mâna fu ținută într-o găleată cu apă rece. Prin această manipulare, durerile slăbiră deja într-un ceas şi în cursul unei zile pieriră aproape cu totul. Dacă în cele dintâi zile era nevoie de schimbarea compresei, zi şi noapte, de la a patra zi începu să se micşoreze compresa, aşa ca să nu mai înfăşoare toată mâna. Se făcu atunci o compresă chitită aproape de 20 de ori, ce fu aplicată pe rană cu ajutorul unui bandaj de lână, înfăşurând toată mâna. Acest bandaj de lână dădu numaidecât mâinii căldura ei normală, după care urmă circulația regulată a sângelui. La început, compresa trebui să fie stropită cu apă rece la fiecare jumătate de ceas, mai târziu la intervale tot mai mari, până când după vreo 14 zile rana era aşa de vindecată, că nu mai era nevoie de un tratament special. După 4 săptămâni, omul acela putu să se slujească iarăşi de mână. Trebuie să spunem, că deja din a doua zi, bolnavul lua zilnic două băi de trunchi cu fricțiuni, ceea ce favoriza foarte mult procesul de vindecare. De altminteri, starea sănătății acelui bolnav nu era tocmai din cele mai bune.

Printr-un tratament antiseptic s-ar fi putut ajunge cel mult la o vindecare dureroasă şi de lungă durată. Doctorul ar fi trebuit, fără doar şi poate, în cazul pomenit mai sus, să coase rana. Degetul cel mare ar fi rămas, fără îndoială, țeapăn şi inert. Prin tratamentul meu rana se vindecă nu numai repede, dar chiar fără să lase cea mai mică urmă. Deşi, la început, rana se despica foarte mult pe din afară, totuşi corpul o vindeca pe dinăuntru; marginile rănii căzură de la sine în scurtă vreme. Deoarece mai multe legături importante de nervi fuseseră nimicite prin rănire, jumătate din degetul cel mare rămăsese la început inert, aşa că bolnavul nu se putu sluji câteva luni cu degetul lui cel mare. După ce făcu încă câtăva vreme băile mele derivative, se ivi şi simțul normal.

Striviri, contuziuni şi răni interne

Acelaşi procedeu se poate aplica la striviri ca şi pentru rănile exterioare. Se întâmplă adeseori, că la striviri, contuziuni şi răni interne se formează înăuntrul corpului *beşici de sânge* şi *îngrămădiri de sânge*, care împiedecă regulata funcționare a întregului organism. Dacă pe din afară nu se poate aplica nici un leac, băile mele derivative, răcorind corpul pe dinăuntru şi întărind în acelaşi timp foarte mult nervii corpului, grăbesc o vindecare uimitoare. Presupunând, că în cazuri izolate, masele de sânge curse şi îngrămădite înăuntrul corpului, sau alte produse în descompunere, nu sunt îndestul de repede

dizolvate şi date afară prin băile mele derivative, se pot întrebuința atunci, cu un succes uimitor, băile locale de aburi, urmate de băi de trunchi cu fricțiuni. Prin băile de aburi, toate acele produse, greu de transportat pentru corp, sunt date cu înlesnire afară. Vom ilustra şi acest pasaj cu câteva exemple.

În ceasurile mele de consultare m-a vizitat o fată, care-şi strivise degetul arătător de la mâna dreaptă într-o maşină de împletit şi în acelaşi timp degetul fusese străpuns de mai multe ori. Fata fu tratată în cele dintâi săptămâni de doctorul spitalului, care întrebuințând metoda antiseptică, nu putu vindeca rana. Afară de durerile îngrozitoare, ce trebuise să îndure bolnava, prin acest tratament, doctorul întrebuințase *iodoform*, *carbol* şi *salicil* şi nu scăpase prilejul de a spune fetei, că probabil va fi neapărată nevoie de o amputare a degetului sau a rănii. După cele dintâi două săptămâni, degetul începu să se umfle tot mai mult şi în cele din urmă ajunse cu desăvârşire violet, în care timp durerile crescură tot mai mult. În a treia săptămână se umflase şi mâna întreagă aşa de mult, că ajunsese şi ea violetă. În cele din urmă, doctorul întrebă pe bolnavă, dacă are curajul, de a se lăsa să i se taie mâna. Această declarație o înfricoşă şi astfel veni la mine. Întrebuințând metoda mea, i se aplicară numaidecât comprese de apă reci şi zilnic două băi de aburi locale, urmate de băi de şezut cu fricțiuni. Deja după un tratament de 2 ceasuri, durerile au dispărut aproape cu totul. Ele nu s-au mai ivit în tot timpul tratamentului. Umflătura grozavă a degetului şi a mâinii dădea înapoi pe fiecare ceas, aşa că aceste membre putură să-şi capete culoarea şi forma lor naturală, deja după două zile. După vreo 3 – 4 săptămâni, fata putu iarăşi să muncească, deşi nu se putu încă sluji deocamdată de mâna dreaptă.

Dacă astfel s-a înlăturat o operație, poate interesantă pentru ştiința medicală, s-a scăpat în acelaşi timp şi fata de a ajunge schiloadă.

Într-un alt caz, nevoia aduse un tâmplar la mine. Acesta îşi strivise foarte greu şi-şi rănise mâna stângă atât pe dinăuntru cât şi pe din afară. Omul nu mai avea nici o încredere în tratamentul antiseptic, căci făcuse de mai înainte această experiență. Brațul întreg până la umăr era deja foarte umflat şi cu desăvârşire inert. După vreo 3 ceasuri de tratament, după metoda mea, îşi potolise durerile şi deja după 48 de ceasuri umflătura se trăsese. După 14 zile mâna era cu desăvârşire vindecată şi omul iarăşi bun de muncă.

Arsuri

Apa rece e şi la arsuri un mijloc minunat pentru înlăturarea acelor dureri simțitoare, ce se ivesc mai întotdeauna la arsuri. *Pentru înlăturarea durerilor, rana trebuie ținută adeseori mai multe ceasuri în apă*. După ce durerile arzătoare au contenit, se procedează cu compresele, ca şi la răni. Apa de ploaie sau de râu e mai preferabilă decât apa de izvor, fiindcă cea din urmă cuprinde adeseori materii, care vatămă vindecarea şi măresc durerile.

Dacă vindecarea arsurii merge încet, cauza e, fără doar şi poate că, corpul respectiv e mult încărcat cu materii străine, adică suferea mai dinainte de o boală cronică. În asemenea cazuri se recomandă, în acelaşi timp, un tratament general al întregului corp prin băile mele derivative în legătură cu o dietă cumpătată şi neexcitantă. Dar, chiar acolo unde vindecarea îşi urmează cursul ei obişnuit, băile acestea sprijină foarte mult procesul de vindecare, dacă sunt făcute cum trebuie.

Voi cita aci următorul raport de vindecare. Un domn căpătase trei răni foarte mari de arsură. Două din ele, ce se găseau la gât, aveau mărimea unei piese de 5 mărci. Cea de a treia, mai mare şi mai adâncă, era la picior. Bolnavul fu tratat întâi după metoda antiseptică, însă nu o putu răbda nici o zi, din cauza prea marilor dureri. În urmă, începu el singur să se trateze după vechea metodă naturală. Dar, fiindcă nici întrebuințarea acestei metode nu-i aduse timp de 8 zile nici o uşurare, fusei chemat eu. Cea dintâi grijă a mea, a fost fireşte de a înlătura durerile, lucru ce a fost cu putință, în timp de 2 ceasuri, prin comprese de apă rece, după ce, mai întâi, curățisem rănile de untdelemn şi de puroi. Printr-un astfel de tratament, rănile căpătară deja după 2 zile o înfățişare cu desăvârşire schimbată: Una, cea mai mică, de la gât, era aproape vindecată, celelalte două mergeau spre vindecare. Rana cea mai adâncă, de la picior, era deja mai netedă ca înainte. După alte 5 zile, bolnavul putu să-şi reia lucru său în fabrică. Rănile de la gât erau cu desăvârşire vindecate şi cea de la picior mergea aşa de bine, că bolnavul putea cel puțin să umble.

Răni de armă de foc

Tratamentul rănilor de armă de foc este acelaşi ca la împunsături şi tăieturi. Totuşi, voi stărui mai mult asupra acestui capitol din cauza însemnătății ce o are într-un război. Pentru soldați, mai ales, e de multă însemnătate, de a şti ce trebuie să facă la astfel de răni. De câte ori, timpul ce se pierde, până când vin sau până când pot veni ajutoare, nu pricinuieşte moartea sau cel puțin amputația! Dacă răniții trebuie să rămână locului ceasuri întregi până când li se poate da ajutor, nu trebuie să ne mirăm, că multe din aceste răni, mai ales dacă sunt supuse unui tratament antiseptic, sunt urmate de cangrenă şi de nevoia unei amputații. Natura vieții, felul cum se poate obține vindecarea rănilor, nefiind cunoscute de nimeni, nu există alt mijloc de scăpare decât amputația. În urma îndelungatelor mele experiențe pot spune fără teamă, *că medicina modernă nu vindecă nici un fel de răni, prin amputație, ci cauzează astfel, răni mai adânci şi aplică asupra bolnavului pecetea tratamentului ei pentru toată viața. Ea stinge focul prin foc şi cauzează numai nenorociri*.

Doctorii, şi lumea în general, crede că gloanțele şi sfărâmăturile de proiectile, dacă rămân în corp, trebuiesc neapărat scoase, pentru a înlătura o mare vătămare a corpului. *Aceasta e o greşeală colosală, care a costat viața a multor mii de oameni*. Sfărâmăturile de proiectile şi gloanțele fiind grele, e adeseori foarte greu, de a le depărta din corp, fără a răni şi a rupe încă mai mult părțile corpului. Se ştie, că părțile dinăuntru ale corpului sunt foarte alunecoase, aşa că glonțul poate trece uşor pe lângă ele, nefăcând în locul unde pătrunde, decât o mică deschizătură, care ajunge atât cât îi trebuie glonțului să treacă. Prin apăsarea, ce o exercită asupra țesuturilor, glonțul, când pătrunde în corp, țesuturile, fiind elastice, se încordează şi se întind puțin. Lucrul se petrece întocmai ca la un cauciuc, în care am trage un glonte. Vom vedea, că se va face o gaură, prin care glontele nu va mai putea trece, până nu vom întinde îndestul gaura cauciucului.

Întemeindu-ne pe cele de mai sus, ce observăm noi când părțile rănite încep să se umfle? Umflătura se iveşte, de obicei, foarte curând, însă cu ea încetează numaidecât şi elasticitatea de mai înainte. Părțile rănite sunt acum pline cu sânge şi cu material de vindecare şi, de aceea, încordate şi țepene. Dacă am voi acum, să extragem glonțul pe drumul pe care a intrat, lucru ce se caută a se face prin tratamentul obişnuit, ne-ar fi cu neputință, căci nu numai poarta de intrare a rănii şi întregul ei drum sunt umflate, ci şi țesuturile, mai înainte foarte elastice, şi-au pierdut toată mobilitatea şi puterea lor de întindere. Aşadar, numai printr-o altă rupere şi rănire a acestor părți ale corpului, s-ar putea scoate afară glontele. Ce influență detestabilă are faptul acesta asupra organismului, se poate lesne pricepe. *Glontele însuşi este, pentru corp, cu mult mai puțin primejdios, decât sforțările violente, ce se fac de obicei pentru scoaterea lui afară*. Corpul face numaidecât cu desăvârşire nevătămătoare acea mare materie străină, învăluind-o mai întâi într-o masă apătoasă. Învelişul apătos, se schimbă cu vremea într-o capsulă solidă. În urmă corpul, dacă nu i se răpeşte toată puterea lui de viață, printr-un tratament otrăvitor antiseptic, dă afară foarte curând – uneori după o vreme mai îndelungată, acele corpuri străine, prin căile naturale de secreție cele mai potrivite pentru corp. Aşa, s-a văzut de multe ori, că un glonte, de pildă, care rămăsese în umăr, a fost dat afară, după luni şi ani întregi, printr-un abces la şezut sau la coapsă.

Pentru vindecarea rănilor, trebuie căutat în primul rând, nu scoaterea glontelui, ci împiedecarea unei prea mari călduri şi potolirea rănii. Drumul către acest țel l-am arătat deja. De aceea, e bine ca fiecare soldat să poarte cu el ceva pânză şi un bandaj de lână, pentru a-şi da singur cel dintâi ajutor la vreme de nevoie. Apă se găseşte pretutindeni, în orice caz mai uşor ca toate celelalte mijloace de vindecare. Dacă, cu toate astea, nu se găseşte apă, soldatul poate întrebuința orice alt mijloc de răcorire, precum: iarbă, pământ umed, sau altceva. Şi, acestea se pot aplica la nevoie pentru răcorire, pe dată ce rana e legată strâns, căci şi ele sting căldura. În felul acesta un mare număr de soldați răniți care se mai pot încă mişca, pot să-şi dea singuri la început cele dintâi ajutoare. Înainte de toate, în asemenea împrejurări, ei nu trebuie să lase să treacă fără folos un timp aşa de prețios. După aceste lămuriri ar fi de mare însemnătate, ca fiecare soldat să fie instruit asupra acestei metode naturale de a trata rănile fără doctorii şi fără operații. Atunci, ar putea fiecare soldat, să se îngrijească singur, numaidecât după rănire şi să nu mai aştepte, tânguindu-se fără nici un folos, până când vine doctorul. De asemenea, cei uşor răniți vor fi în stare, de a da numaidecât ajutor celor greu răniți.

În timpul şi în urma războiului germano-francez 1870 – 1871, am făcut destule experiențe asupra inconvenientului tratamentului antiseptic şi asupra urmărilor lui nenorocite. Voi cita pentru aceasta un exemplu din practica mea. În anul 1883, veni la mine un domn, care în războiul din 1870 fusese împuşcat în pântece. Glontele ieşise prin spate tocmai lângă şira spinării. Cu tot tratamentul antiseptic,

rana nu era încă pe deplin vindecată după 13 ani, ci dimpotrivă cocea neîncetat. Deşi fusese vindecată trecător, la fiece prilej izbucnea iarăşi din nou. Starea bolnavului se înrăutățea din ce în ce mai mult şi îi făcea, mai ales, umblarea pe jos cu neputință. După cum recunoscui numaidecât prin ştiința expresiunii figurii, pricina acestei grele vindecări era numai o puternică încărcare generală a omului, cu materii străine, – şi starea febrilă cronică a corpului său. Un tratament local al rănii nici nu s-a încercat câtuşi de puțin, ci am îngrijit mai întâi să înlătur acele friguri cronice prin băile mele derivative, prin întrebuințarea băilor mele de aburi şi printr-o dietă potrivită. Deja într-o săptămână rana era vindecată; până astăzi nici nu s-a mai deschis. După 14 zile omul, bucuros de succesul său aşa de repede, putea iarăşi să umble. După îndemnul meu, el mai urmă cura câtăva vreme, până când, în cele din urmă, încărcarea lui fu cu desăvârşire înlăturată.

Că tratamentul antiseptic nu obține nici o vindecare propriu zisă, ci numai un stadiu interimar de vindecare, o dovedesc trei rapoarte de vindecare foarte interesante pe care le dau mai la vale.

Două fete fură amândouă rănite la degetul arătător, în acelaşi fel, la una şi aceeaşi maşină. Osul falangei superioare era despicat de mai multe ori şi zdrobit, pe când celelalte încheieturi rămăseseră neatinse. Vârsta şi constituția fetelor era de asemenea aceeaşi. Cea dintâi se duse la doctor şi se lăsă să fie tratată antiseptic, pe când cea de-a doua întrebuință metoda mea. Doctorul operase, numaidecât degetul celei dintâi fete, extrăgând una câte una toate sfărâmăturile de oase şi nefăcând nici o economie cu iodoformul. Fata trebui să îndure foarte multe dureri, până când, în cele din urmă, după 8 săptămâni, degetul era într-atâta vindecat, că fata putea iarăşi să lucreze, la nevoie. Din nenorocire însă, falanga superioară se schilodise prin extragerea sfărâmăturilor de oase şi întregul deget fusese, astfel, deformat. La orice schimbare de temperatură mai mare, fata simți multă vreme zvâcnituri în rana veche, ce nu erau pricinuite decât prin tratamentul fals, care introdusese de-a dreptul materii străine (iodoform). Afară de asta, degetul rămase inert.

A doua bolnavă, care întrebuința metoda mea, dobândi rezultate cu mult mai bune. La început mă silii, de a înlătura durerile ce se iveau. Izbutii în aceasta deja în cursul celei dintâi zile. În acelaşi timp fură urmate întocmai prescripțiile descrise mai înainte, compresele de pânză umede şi băile derivative; cele din urmă, din cauză că fata era nu puțin încărcată cu materii străine. Fără a i se face altceva, acele sfărâmături de oase ieşiră singure afară după 2 zile, fără a cauza bolnavei dureri deosebite. În ziua a şasea ieşi o a doua bucată şi mai mare. După 4 săptămâni, fata era în stare să-şi reia lucrul. După 6 săptămâni, degetul era cu desăvârşire vindecat, fără să rămână câtuşi de puțin inert, diform, sau să poarte cel mai mic semn. Nici la schimbările de temperatură nu s-au ivit până astăzi nici-un fel de dureri. Cine a fost deci, în cazul acesta, mai mare meşter de vindecare, natura sau metoda antiseptică? Bine înțeles, natura, nu metoda antiseptică, care presărând otravă peste răni micşorează puterea de viață. Procedeul acesta vindecă, dar niciodată pe deplin.

Un alt raport de vindecare, nu mai puțin interesant, priveşte pe un om, căruia i se rupseseră, în anul 1879, mai multe legături de muşchi şi nervi, de la încheietura piciorului stâng. Bolnavul trebui să petreacă 8 săptămâni în pat. În timpul acesta fu tratat cu unsori. După ce piciorul fusese vindecat, rămăsese încă o umflătură şi o slăbiciune. Aceasta se observă mai ales la umblet, când piciorul şchiopăta adeseori în afară, pricinuind bolnavului dureri. Deoarece omul acesta era, în general, bolnav pe dinăuntru, începu cura mea în Martie 1889 şi fiindcă îi pria, urmă cu ea mai multă vreme. La începutul lui Februarie 1890, se inflamă iarăşi pentru câtva timp locul acela de la picior, pentru care fusese nevoit să zacă 8 săptămâni, cu câțiva ani mai înainte. În acelaşi timp, se iviră şi durerile, care ținură 3 zile. Deoarece el întrebuința cura mea, inflamația şi durerile erau înlăturate deja în a patra zi, în acelaşi timp însă, şi *slăbiciunea generală* de mai înainte şi aducerea supărătoare a piciorului. Din acest caz reiese destul de desluşit, că acea rană, căpătată cu 11 ani înainte, nu fusese atunci vindecată cu adevărat, lucru ce nu s-a putut face decât numai prin metoda mea naturală.

Un rezultat tot atât de îmbucurător a dobândit un militar, care îşi zdrobise în război rotula genunchiului. Întrebuințase tot felul de mijloace, fără a se putea vindeca. Piciorul nu era țeapăn de tot, dar era totuşi foarte mult împiedicat în libera lui mişcare. Cazul acesta merită o deosebită atenție, cu atât mai mult, cu cât bolnavul acela a fost tratat, vreme de 20 de ani, după principiile *vechii metode naturale*, fără a se obține rezultatul dorit. La 20 de ani după rănirea lui, domnul acela întrebuința băile mele, nu atât pentru genunchiul său, cât pentru a încerca valoarea lor. Mirarea lui n-a fost mică, când, după câtăva vreme, rotula genunchiului începu iarăşi să se umfle puțin, o dovadă că rana de mai înainte nu fusese vindecată cu adevărat. Prin continuarea curei mele, inflamația fu înlăturată în scurtă

vreme. Mirarea lui fu şi mai mare, când, în urmă, putu să-şi mişte piciorul în toată voia şi să umble fără nici o supărare.

Frânturi de oase

Printre simptomele de boală, ce se nasc din rănile exterioare şi a căror vindecare merge mai mult sau mai puțin greu, se pot număra şi frânturile de oase. Pe când şcoala medicală modernă aplică, în cele mai multe cazuri, un bandaj de ghips şi se slujeşte de el ca de singura metodă de vindecare, metoda mea recurge la mijloace de vindecare cu mult mai sigure şi mai eficace. Înainte de toate, metoda mea răcoreşte corpul, până când umflăturile şi durerile ce se ivesc la frânturile de oase dispar cu desăvârşire. Băile derivative sunt iarăşi de neprețuit, căci aplicarea lor favorizează foarte mult vindecarea frânturilor de oase. Cine tratează membrul rănit prin bandaje de ghips şi nesocoteşte cura cu apa naturală şi rațională, tăgăduieşte adevărul legilor nestrămutate ale vieții. Dacă, din pricini curat locale, adică în cazuri când membrul rănit nu e în stare de a primi comprese de apă rece şi totuşi are nevoie de o înfăşurare strânsă, se poate lega membrul cu lemne, coajă de pom sau cu orice alt material tare. Niciodată însă cu bandaje de ghips!...

Cine urmează sfatul meu, cine are încredere în tratamentul meu, se va încredința cum, pe baza acestei metode, frânturile de oase se vindecă uimitor de repede şi cum durerile sunt totdeodată alinate. Voi cita un exemplu din practica mea.

Un domn de vreo 30 de ani, îşi frânsese partea de sus a brațului drept, tocmai lângă încheietura cotului. Ca adept al metodei naturale, întrebuință numaidecât comprese de apă rece şi băi reci la braț. Un doctor chemat în consult, fu de părere să se aplice un bandaj de ghips, declarând în acelaşi timp că brațul va rămâne, probabil, țeapăn. Această perspectivă, nu tocmai măgulitoare, hotărî pe om să ceară sfatul meu. Îi propusei să bandajeze brațul cu țesătură de sârmă şi pap şi să aplice, pe locul frânt, comprese reci în modul prescris mai sus. Băile mele derivative, precum şi o dietă neexcitantă, urmate cu cea mai mare cumpătare, fură de asemenea trebuincioase. Rezultatul a fost uimitor. Durerile şi umflătura dispărură deja după 24 de ceasuri. După o săptămână, bolnavul putea deja să scrie puțin. După o altă săptămână, putea să ridice cu înlesnire un scaun. După 3 săptămâni însă, era cu desăvârşire vindecat.

Răni deschise

Loviturile şi înțepăturile din război, ce produc răni exterioare, rănile primite pe câmpul de onoare, toate aceste vătămări ce izbesc corpul deodată, pot fi vindecate uşor şi repede. Cu totul dimpotrivă se întâmplă însă cu acele răni deschise, scârboase, prin care se săvârşeşte necontenit un proces de scurgere, ce se iveşte de obicei în formele cele mai schimbătoare şi în cele mai diferite părți ale corpului. Oricum s-ar numi aceste secrețiuni, de forma puroiului şi cu miros greu, fie de natură sifilitică, canceroasă sau tuberculoasă, după cum le zice medicina, totuşi ele rămân o stare caracteristică de descompunere a corpului viețuitor. Alopatia n-a izbutit încă, până acum, să vindece pe deplin aceste răni deschise. Deşi îi este cu putință prin medicamente tari, să oprească procesul de descompunere al corpului prin astfel de răni, sau să le treacă într-un alt stadiu, înăbuşind în corp materiile străine, a căror fermentație răzbise afară, totuşi alopatia nu poate înlătura cu desăvârşire răul. Îi lipsesc mijloacele şi puterea de a tăia răul de la rădăcină. Astfel vedem, de pildă, cum răni vindecate în aparență de alopatie izbucnesc iarăşi într-un alt loc, – sau, mai pe scurt, cum materiile de boală caută să iasă mereu din corp. La orice prilej, rana izbucneşte într-un alt loc. Astfel de răni deschise, fără vătămări exterioare, nu sunt de natură aşa de dureroase ca celelalte răni acute, dar vindecarea lor, – dacă bine înțeles mai poate fi vorba de ea, – se capătă cu mult mai greu şi mai încet. Ivirea acestui soi de răni e legată întotdeauna cu o boală cronică mai adâncă. Câte sinucideri, datorate unor astfel de boli, nu s-au făptuit şi nu se făptuiesc zilnic! Tocmai de aci se poate vedea cât de mult lucrează omul împotriva legilor naturii, cât de mult le nesocoteşte el în viață. Care e pricina unor astfel de răni? Eu susțin, că ele nu se nasc decât prin încărcarea corpului cu materii străine şi că ele formează stadiul înaintat al unor alte boli de mai înainte, ce n-au fost vindecate, ci numai înăbuşite; de obicei, aceste ultime faze de boală sunt provocate prin întrebuințarea aşa numitelor leacuri medicale: *mercur*, *iod*, *iodură de potasiu*, *brom*, *salicil*, *digitalis*, *chinină* şi altele, care sunt adevărate otrăvuri pentru corp. Şi altoirea[104] împotriva vărsatului trebuieşte privită ca o regretabilă îndopare a corpului cu materii otrăvitoare, prin care genul omenesc se slăbeşte şi se degenerează din ce în ce mai mult. Altoirea slăbeşte, desigur, puterea de viață şi de vindecare a corpului. Aşa se explică, de ce materiile de boală, ce dormitează de multă vreme în genul omenesc, nu mai izbucnesc astăzi prin epidemii de vărsat, ci prin boli cu mult mai grozave şi mai grele de vindecat ca: oftica, cancerul, sifilisul, epilepsia şi bolile minții. Din nenorocire, şcoala noastră medicală se întemeiază prea puțin sau deloc pe natura puterii de viață, căci altfel şi-ar da seama de influențele vătămătoare ale otrăvurilor cuprinse în medicamentele cu care îndoapă, ung şi altoiesc oamenii, chiar dacă aceste influențe nu s-ar ivi decât după ani sau zeci de ani.

Aceste mijloace, despre a căror rămăşițe şi efect în corp, învățații noştri de astăzi nu-şi dau încă seama, formează cu ani de zile înainte sâmburele, ce va da naştere mai târziu unor răni deschise, ca cele despre care se vorbeşte în capitolul de față.

E un lucru cunoscut, că ştiința medicală caută mereu medicamente noi, dezinfectante şi antiseptice noi. Leacul acesta nu mai e aşa de tare şi aşa de otrăvitor ca celălalt. Lămurirea acestui procedeu e foarte simplă. La *cea dintâi* ivire a unei boli (criza de vindecare), puterea de viață a corpului se slăbeşte, de pildă prin *antifibrină*, aşa de mult, că nu mai e în stare să continue criza de vindecare începută, sau să ducă la capăt boala respectivă în corp. Cu acest chip încetează simptomul de boală, dar pricina de boală nu se înlătură. Atâta ajunge alopatiei pentru a vorbi de vindecare. Dacă, în urmă, după ce puterea de viață iarăşi s-a întărit, se iveşte iarăşi cutare sau cutare boală în corp, antifibrina de mai înainte nu mai are putere să lucreze, ci e nevoie deja de un leac mai tare şi mai otrăvitor, pentru a produce acelaşi efect ca întâiaşi dată. Cu cât puterea de viață a corpului e mai tare şi mai însemnată, cu atât mai uşor se poate îndepărta printr-un medicament de la o criză de vindecare; cu cât însă e mai slabă şi mai zdrobită, cu atât e nevoie de medicamente mai tari şi mai otrăvitoare, pentru a o depărta de la scopurile ei primitive. Această lege nestrămutată e uşor de priceput. Orice medicament este o otravă, o materie străină pentru corp. Cu cât puterea de viață a organismului omenesc va fi mai mare, cu atât mai intensiv şi mai repede va căuta să facă nevătămătoare aceste materii străine, ce se grămădesc în organism. Dacă însă această putere de viață e slăbită, o doză mică, o otravă slabă, nu mai ajunge pentru a o întărâtă. Ea e tocită şi nu va mai fi deşteptată decât atunci când va fi silită de nevoie. Dar, acum îi va trebui mult mai multă vreme pentru a face nevătămătoare materia otrăvitoare.

[104] vaccinarea

Un exemplu din practica mea va lămuri şi mai bine cele spuse mai sus. Un doctor crezuse că a găsit un leac minunat împotriva rănilor de la picioare. Prin aceasta îşi câştigase o mare celebritate. Medicamentul lucra aşa de sigur, că rănile se vindecau de multe ori în scurtă vreme. Materia de boală era pur şi simplu înăbuşită iarăşi în corp. Tot astfel au fost vindecate foarte curând prin acest leac nişte răni adânci, ce se iviseră pe tot fluierul piciorului la un domn. După 2 ani, rănile vechi izbucniră însă din nou. Bolnavul se duse iarăşi la acel doctor, dar vechiul leac aşa de prețuit, nu mai făcu de rândul acesta nici un efect. Doctorul, pus în încurcătură, declară că rănile sunt acum de altă natură, că acum nu mai este boala tratată mai înainte, ci cu totul o altă boală, de aceea nici medicamentul nu are efect. Nu rămâne, deci, altceva de făcut decât o amputație. Nenorocită ştiință! Întrecută cu mult de producțiunile celor mai puțini instruiți doctori ai naturii, ştiința medicală nu ştie altceva decât să ferească pe oameni de boli ca vărsatul, altoindu-i cu puroi, numai fiindcă nu ştie să-i vindece!

Rănile deschise, rănile care se întind, se întemeiază pe aceeaşi pricină, adică, încărcarea corpului cu materii străine. E lucru văzut şi pipăit, că puroiul ce curge neîncetat nu e, în realitate, altceva decât materii străine. Aci e vorba însă, întotdeauna, de un stadiu foarte înaintat, ce atârnă de temperaturi anormale în corp. Chiar bacteriologia a emis, în cele din urmă, părerea că gradul de dezvoltare al fiecărui bacil sau spiril e condiționat de un anume grad de temperatură. Aceste grade de temperatură urcată, anormală, – în înțelesul meu, friguri – produc o stare de descompunere sau de fermentație a materiilor străine, ce ajută neînchipuit de mult dezvoltarea bacililor. Materiile străine îşi schimbă acum forma după gradul de temperatură.

Întemeiați pe desluşirile de mai sus, putem găsi, prin noi înşine, cărarea ce trebuie să urmăm, pentru înlăturarea acelor stări şi pentru nimicirea bacililor, aşa de temuți: *Temperaturile ridicate, anormale, trebuiesc regulate*. Adevărul acesta e atât de mare, pe cât e de simplu. *Băile mele derivative de trunchi şi băile de aburi, susținute de o dietă neexcitantă, sunt cele mai minunate mijloace, pentru reglarea temperaturii, al cărui „termometru" sigur este ştiința expresiunii figurii*.

Nenumărați bolnavi cu asemenea răni, fie de natură canceroasă, tuberculoasă sau sifilitică, au fost în tratamentul meu. Dacă puterea de viață era oarecum îndestulătoare şi corpul nu era prea îndopat de medicamente otrăvitoare, vindecarea venea întotdeauna uimitor de repede. Din toate aceste cure, vă voi comunica numai mersul unui caz excepțional de greu, pentru a cărui vindecare a fost nevoie de un timp de 3 – 6 ori mai îndelungat, decât la cele mai multe altele.

Un om de 50 de ani, avea puroaie deschise la amândouă picioarele, între gleznă şi genunche şi pe picioare. Toate metodele de vindecare fuseseră întrebuințate, fără nici un folos. O rană era lângă alta, fiecare de mărimea unei piese de 5 mărci. Erau aproape ca la 30 de răni, din care curgea neîncetat un puroi apătos, răspândind o duhoare grea. Câteodată, rănile se vindecau, însă în urmă, pe locurile rănilor de mai înainte, începea o mâncărime aşa de tare, că bolnavul era nevoit să se scarpine până da sângele şi astfel rănile se făceau la loc. Această grozavă mâncărime se putea explica numai prin puternica fermentație dinăuntru şi prin apăsarea dinăuntru a materiilor străine către pielea lucioasă şi apoi prin marea căldură, ce se dezvolta astfel în picior. Pe dată ce rănile se deschideau, mâncărimea înceta. Capătul piciorului era de culoare cafenie închisă, o dovadă că era deja cangrenizat. Câteva răni ajungeau la os. În fața alternativei de a se lăsa să-i taie piciorul, sau de a muri, nevoia îl sili, în cele din urmă, să vină la mine, deşi nu prea avea tocmai mare încredere în sfaturile mele.

Pe baza noii mele diagnoze, ştiința expresiunii figurii, putui constata că mistuirea era cu desăvârşire dărăpănată. Stomacul nu mai putea să mistuiască, îndestul şi bine, nici cele mai uşoare mâncări. De aceea, corpul nu mai era în stare de a fabrica sânge normal. Chiar plămânii funcționau neregulat. După aceste desluşiri, oricine va găsi natural, că în corpul bolnav se aşezaseră cantități enorme de materii străine. Stomacul şi plămânii aveau grijă, zilnic, să introducă alte materii străine. Bolnavul nu bănuia că suferea deja de o încărcare cronică generală, care era pricina unor astfel de urmări grele. La început, nu putea price de ce îndreptam tratamentul meu asupra întregului corp şi nu asupra picioarelor. Pentru rănile de la picioare prescrisesem numai comprese ude, uşoare, de pânză, înfăşurate pe deasupra cu un bandaj de lână: toată atenția mea era îndreptată însă asupra unei diete cu desăvârşire neexcitantă, potrivită cu natura, mult aer curat, zilnic 4 băi derivative şi asudări naturale. La început, bolnavul puse mai mult preț pe compresele de la picioare şi pe schimbarea lor şi neglija dieta şi băile, fiindcă nu-şi putea lămuri efectul lor. De aci urmă, că timp de jumătate de an vindecarea venea foarte greu. În cele din urmă, se lăsă de ideile sale şi urmă întocmai prescrierile mele. Celelalte şase luni dădură un rezultat cu mult mai îmbucurător. Rănile prinseseră deja puțină coajă. Cele mai mici erau cu desăvârşire vindecate. Mâncărimea supărătoare era înlăturată pe deplin, iar puroiul în mare

parte. Starea generală şi mistuirea erau cu mult mai bune, şi boala de plămâni fusese oprită. Aceste semne favorabile îndemnară pe bolnav să urmeze conştiincios cura. În anul al doilea, rănile se traseră de jos în sus, peste genunche şi din ce în ce mai sus până la pântece, un simptom foarte favorabil la cura mea. Jos, piciorul ajunse din ce în ce mai normal. Când izbucni cea dintâi rană deschisă, *deasupra genunchiului*, unde mai înainte nu fusese nici una, bolnavul credea că nici cura mea nu fusese de nici un folos, deoarece rănile se îndreptau din ce în ce spre pântece. Îi explicai că acesta e un mare progres. Materiile de boală trebuiau să se întoarcă spre pântece, pe acelaşi drum pe care veniseră. Bolnavul pricepu aceste desluşiri şi urmă cura mai departe, dar îi trebuiră aproape 3 ani, până când mistuirea şi activitatea plămânilor se întăriră aşa de mult, că toate rănile se vindecară, pentru a nu mai izbucni niciodată. Culoarea pielii ajunse atunci iarăşi normală. Astfel, acea grea boală, de natură jumătate tuberculoasă, jumătate canceroasă, care, după părerea celor mai vestiți doctori, era nevindecabilă, s-a putut vindeca prin metoda mea naturală, fără să se mai fi ivit nici urmă până astăzi.

Înțepături de insecte otrăvitoare, muşcătură de şarpe, de câine turbat, otrăvirea sângelui (septicemia)

Sângele omenesc este în fiecare din moleculele lui de o sensibilitate extraordinar de mare. El e foarte mult impresionat prin atingerea cu materii străine şi provoacă simptome, ce au o desăvârşită asemănare cu procesul fermentației. Presupunând chiar că omul ar fi sănătos în înțelesul nostru, totuşi muşcătura unui şarpe otrăvitor, ar da naştere unui simptom de friguri, cu toată sănătatea corpului; după metoda mea, acest simptom e identic cu stările de fermentație.

Dacă însă corpul e încărcat şi cu materii străine, otrava lucrează, bine înțeles, cu mai multă putere. Asta e foarte lesne de priceput. Aceste materii străine, care sunt deja prin sine producătoare de fermentație, ajung, bine înțeles, cu mult mai sensibile prin pătrunderea în sânge a altor otrăvuri, fie că ar fi produsul unei descompuneri sau al unui puroi. Materiile străine, ce se grămădesc astfel în mare cantitate, încep o muncă violentă în organism şi primejdia devine îngrijorătoare. Cu cât mai multe materii străine vor fi în corp, cu atât mai felurit va fi efectul, provocat de o astfel de otrăvire a sângelui. În felul acesta, se lămureşte chiar simptomul, ce se iveşte aproape zilnic, că înțepătura unei albine produce unuia o mare umflătură, pe când altuia o simplă mâncărime ca de musculiță. Am observat, de asemenea, că un om muşcat de câine turbat a turbat şi el, pe când altul muşcat de acelaşi câine, n-a îndurat nici-un fel de urmări vătămătoare. Tot astfel, otrava şarpelui produce unuia moartea, iar altuia numai friguri puternice. Greutatea primejdiei nu stă totdeauna în muşcătură, ci, adeseori, chiar în starea însăşi a celui muşcat. Acelaşi lucru se poate spune despre aşa numitele otrăviri de sânge (septicemii), ce se ivesc adeseori după operațiile „făcute cu succes". Zic: „aşa numitele otrăviri de sânge" fiindcă toate simptomele de boală, provocate prin introducerea în sânge a unei otrăvi, ca la muşcăturile de şerpi, înțepăturile de insecte, muşcăturile de câini, nu sunt altceva decât o otrăvire a sângelui şi, deci, pot fi trecute toate în aceeaşi clasă.

Efectul caracteristic al muşcăturii de câine turbat, la care otrava balelor produce mai întâi un stadiu preliminar latent de boală, şi apoi trece într-o stare acută, se explică şi prin teoria mea asupra fermentației. Otrava influențează la început, cu toată puterea, asupra nervilor şi organelor pântecelui, şi abia după câteva săptămâni, efectele acestea sunt transportate la cap şi la creieri. Abia atunci se iveşte acel simptom numit *turbare*. Mistuirea şi pofta de mâncare, la câinii turbați, sunt cu desăvârşire nimicite, după cum am avut prilejul să observ adeseori. Lucrul acesta se observă după coada ținută între picioare şi aproape lipită de burtă.

Efectul unei muşcături de şarpe se poate vedea mai lămurit din următorul exemplu.

Un băiat, culcându-se într-o pădure, fu muşcat la cap de o viperă. Efectul muşcăturii nu rămase multă vreme ascuns. În scurtă vreme, se ivi o stare spasmodică în pântece, ce se caracteriza prin faptul, că băiatul nu putu ieşi la ud 15 ceasuri. Bolnavul se găsea în mare primejdie. Atunci fu întrebuințată cura mea şi băiatul asudă foarte mult. În scurtă vreme, primejdia era înlăturată şi băiatul putu să golească udul.

Dacă trecem acum în revistă tot soiul de otrăviri de sânge, ori din ce cauze ar izbucni ele, găsim întotdeauna că ele încep cu o umflătură a părții corpului vătămate; după care urmează întotdeauna o căldură mare, friguri puternice, deşi la început numai în formă locală. Înlăturarea acestor friguri, trebuie să fie cea dintâi grijă a noastră şi nu putem ajunge mai bine la acest rezultat, decât printr-o răcorire a locului otrăvit. La otrăvirile mai însemnate, e nevoie, de a se ține mai multe ceasuri rana în apă (dacă e

cu putință apă de râu). Dacă rana se găseşte într-un aşa loc, că nu poate fi ținută în apă rece, trebuie răcorită necontenit cu comprese reci de pânză. În acelaşi timp trebuiesc aplicate în chip alternativ şi băile mele derivative de trunchi şi de şezut cu fricțiuni.

Înțepăturile de albină,

sau alte asemenea mici vătămări păstrează câtăva vreme umflătura, fără însă a avea urmări vătămătoare. Aci e locul, de a face o observație, de mult interes, că insectele obişnuiesc să înțepe în primul rând acele părți ale corpului, care sunt mai încărcate cu materii străine. Compresele reci de pânză, pomenite mai sus, sunt minunate în asemenea cazuri. Ele ajută corpul, de a face nevătămătoare otrava, dând-o afară său învăluind-o în mucozități şi în capsule.

Dacă, prin umflăturile de mai sus sunt amenințate părțile vecine ale corpului, nu e nici un minut de pierdut. Partea respectivă a corpului trebuie bine răcorită, băgată numaidecât în apă rece, sau dacă nu e cu putință, acoperită cu comprese ude. Dacă împrejurările permit, băile mele de aburi, locale şi complecte, urmate de băi de trunchi sau de şezut cu fricțiuni, sunt tocmai în asemenea cazuri, de mare folos bolnavului. Băile derivative trebuiesc întrebuințate şi separat şi dacă e primejdie pot fi repetate la fiecare 2–3 ceasuri. Cu ajutorul acestor băi, adică prin potolirea căldurii frigurilor, boala poate fi combătută mai energic. În acelaşi timp, bolnavul trebuie să rabde de foame sau să mănânce foarte puțină pâine de Graham şi ceva poame. Apă poate bea, căci nu e vătămătoare. Multă şedere la soare şi mai cu seamă mişcare în aer, pentru reîncălzirea corpului după băi. Dacă părțile vătămate ale corpului s-au întărit, se recomandă mai ales băile mele locale de aburi. După ele însă, trebuie să urmeze întotdeauna câte-o baie derivativă. Prin sudoarea produsă de băile de aburi iese o mare cantitate de materii otrăvitoare.

Din cele spuse până aci, trebuie să tragem importanta încheiere, că efectele acestor vătămări sunt cuprinse iarăşi într-o stare febrilă. În primul rând, trebuie, aşadar, înlăturate frigurile, pentru care metoda mea de vindecare oferă mijlocul cel mai potrivit.

Nu pot încheia acest capitol înainte de a cita un exemplu.

Un tânăr abia de 20 de ani fu muşcat într-o zi, pe câmp, de o insectă otrăvitoare, la mâna stângă. Deoarece înțepătura nu produse dureri şi umflătura era foarte mică, tânărul nu-i dădu nici-o importanță. După câteva ceasuri însă, începu să tremure de frig şi mâna întreagă se umflă. Nu trecu mult şi umflătura se întinse şi peste braț. Doctorul chemat în grabă, constată otrăvirea sângelui, adăugând că va fi nevoie, probabil, de amputarea brațului. Din întâmplare, bolnavul cunoştea metoda mea şi astfel o puse în aplicare, mai ales că perspectiva unei amputări nu-i era tocmai măgulitoare. Băi locale de aburi, urmate de băi de trunchi cu fricțiuni, precum şi cele din urmă separate, avură şi în cazul acesta un efect minunat; întinderea umflăturii fu numaidecât împiedecată. Totodată, în răstimpuri, fură aplicate comprese de apă rece. Afară de asta, bolnavul trebuia să asude făcând mişcări prin aer liber la soare. Astfel, prin această metodă simplă şi naturală, s-a înlăturat nu numai orice urmă de înțepătură, dar s-a îmbunătățit şi starea generală a bolnavului.

Bolile de femei.

Numeroasele simptome de boală şi stări de boală ce influențează, mai mult sau mai puțin greu dezvoltarea şi viața sexului femeiesc, se explică prin construcția delicată a organismului femeiesc şi prin întreaga alcătuire a corpului femeii, care deja e cu mult mai puțin rezistent decât acel al bărbatului. De aceea, un şir întreg de boli, care izvorăsc, în primul rând, din sfera sexuală a femeii, bântuie lumea femeiască într-un chip foarte intensiv, ce rămâne cu totul străin bărbatului.

În afară de neregularitățile ce se manifestă adeseori în împrejurări obişnuite în timpul menstruației, sarcinii, facerii, lăuziei, alăptării, sunt şi alte boli care, izvorâte din greşelile timpurilor moderne, cu lăcomia lor de plăceri, cu râzgâierea lor, cu creşterea lor vicioasă, formează temelia viitoarelor tulburări vătămătoare ale organismului femeiesc. Ele formează un lanț nesfârşit de stări fiziologice anormale, pentru a căror înlăturare medicina de astăzi se sileşte în zadar.

De unde vin atâtea simptome de boală, atâtea turburări ale sănătății, tocmai la sexul femeiesc? Ele izvorăsc mai mult dintr-o viață falsă a femeii, din neglijarea îngrijirii corpului ei, din lipsa unei mişcări regulate în aer liber, din neglijența de a mulțumi la timp şi în chip natural trebuințele, dintr-o lăcomie de plăceri exagerate şi din numeroase abateri mai mici sau mai mari, de la felul de viață prescris de natură.

Toate aceste influențe vătămătoare lucrează asupra organismului eminamente delicat al femeii; nu e, deci, de mirare dacă organismul pierde puterea lui de rezistență şi e bântuit de o sumă de boli.

Şi cum ar putea fi altfel? Acela care trage o comparație între țăranca plină de sănătate şi dama modei de la oraş, va putea pricepe adevărul afirmației mele fără alte comentarii.

Dacă, prin urmare, organismul femeiesc ajunge, aşa de des, sediul feluritelor forme de boală, care se datorează parte unor influențe exterioare sau interioare moştenite, parte neglijenței individuale, cu atât mai mult trebuie prețuită metoda mea de vindecare, care poate lupta cu succes împotriva tuturor acestor ramificații de boli.

Din fericire, sistemul meu de vindecare, care, deja prin ieftinătatea şi simplitatea lui, întrece cu mult pe toate celelalte, e foarte priceput tocmai de femei şi de fete. Sănătatea recâştigată, puterea redobândită, le-a dat prilejul, de a se încredința pe deplin, fără a mai întreba de ce şi cum, de eficacitatea metodei mele de vindecare, de efectele minunate ale unui mod de tratare întemeiat pe legile naturii şi, astfel, femeile au ajuns în urmă profetesele cele mai entuziasmate ale metodei mele.

Astfel, noua mea diagnoză, *ştiința expresiunii figurii*, câştigă în acelaşi timp numeroşi adepți. Lumea femeiască a primit această diagnoză cu atât mai multă simpatie, cu cât ea înlătură toate cercetările la părțile genitale, atât de neplăcute sexului femeiesc – şi totuşi, hotărăşte şi caracterizează în chipul cel mai uimitor şi mai nimerit stările de boală ale corpului.

Stabilirea bolii şi cunoaşterea unei boli cu mult anterioare este tocmai la sexul femeiesc de cea mai mare însemnătate. Multe din bolile acestea sunt neglijate, numai şi numai fiindcă femeile şi fetele nu vor să se supună unor cercetări medicale.

Şi cât de recunoscătoare sunt femeile tocmai pentru că *metoda mea*, după cum am pomenit deja, *înlătură odată pentru totdeauna tratamentul supărător cu instrumente la părțile sexuale*.

Toate încercările practice ale metodei mele la femei, au dat, din fericire, rezultate peste măsură de favorabile. De aceea, metoda mea a întâmpinat, după cum am spus, tocmai la femei şi la fete cea mai bună primire. Ca dovadă îndestulă de puterea ei liberatoare, ea a adus multor femei chinuite uşurarea dorită.

Tulburări de menstruație

Menstruația femeii însemnează o neîncetată pregătire spre multiplicare. Câtă vreme nu s-a făcut încă nici o zămislire, sângele menstruației curge fără a-şi fi îndeplinit scopul său. La persoanele sănătoase faptul acesta nu trebuie să fie însoțit nici de dureri, nici de alte neplăceri. Dacă menstruația e însoțită de dureri sau de îngreunări, desigur că corpul femeii respective e încărcat cu materii străine.

Actul acesta natural, după cum îl observăm de obicei la organismul femeiesc şi în urma experiențelor mele de mai mulți ani, stă în legătură cu fazele lunii. La un corp sănătos, în înțelesul noii

ştiințe de vindecare, periodul se iveşte odată cu *luna plină*, durează trei, patru zile şi se repetă cu precizie la fiecare 28 de zile. Femeia la care menstruația nu se iveşte în acest timp sau pe aproape de el, poate fi încredințată de o încărcare corespunzătoare a organelor pântecelui, încărcare ce e cu atât mai mare, cu cât şi zilele periodului sunt mai depărtate de ziua în care iese luna plină. Încărcarea aceea va fi şi mai cronică, dacă zilele menstruației se repetă cu o pauză de 14 zile sau de 3 săptămâni, sau chiar dacă pierderea sângelui durează până la 14 zile, două simptome, ce, din nenorocire se întâmplă foarte des în zilele noastre.

După cum totul în natură e supus unei prefaceri necontenite, tot astfel şi actul menstruației e o necontenită urcare şi coborâre, o necontenită creştere şi descreştere. Vremile periodului sunt pentru fete şi femei de o însemnătate cu mult mai mare decât se crede de obicei. La zilele acelea e de recomandat liniştea şi evitarea oricărei excitări, nu numai la fete, ci în primul rând la femeile însărcinate, pentru a se înlătura mai târziu orice consecințe, dacă nu vătămătoare, cel puțin supărătoare. Toate cugetările şi acțiunile lor influențează foarte mult sistemul nervos şi mai ales la femeile însărcinate, rodul ce se dezvoltă în pântece. Bolile ce se nasc în zilele acestea sunt însoțite adeseori, după cum am observat, de urmări foarte rele.

Observatorul atent va putea cunoaşte simptome cu mult mai demne de observat decât acele acte naturale, ce se petrec în organismul femeiesc. Toate, însă, dovedesc minunata unitate a legilor naturii. Asupra acestui punct am intrat în explicații mai amănunțite în manualul meu asupra ştiinței expresiunii figurii[105] asupra căreia atrag luarea aminte a celor interesați.

După cum am spus mai sus, atât un period prea tare, cât şi unul prea slab, o menstruație neregulată sau lipsa ei sunt semne neîndoielnice de încărcare cu materii străine. Cum se pot înlătura asemenea stări de boală? Nici aici drumul simplu al noii mele ştiințe de vindecare nu ne dă de ruşine, nici aici nu ne lipseşte măsura judecatei. Mistuire neîndestulătoare, pricinuită de îngrămădirea materiilor străine în pântece, trebuie să fi fost şi aci premergătoare turburărilor menstruației, alcătuind simptomul natural de care va fi însoțită. Dacă îndreptăm mistuirea, dacă provocăm un scaun regulat şi coborâm temperatura urcată, anormală, din pântece, toate acele urmări neplăcute vor fi înlăturate de la sine.

Băile mele derivative, individualizate după gradul de încărcare, dieta neexcitantă şi celelalte mijloace de vindecare cunoscute, sunt de mare folos şi la turburările de menstruație, după cum dovedesc îndestul rapoartele mele de vindecare.

Aci e locul să mai adaug, că sângele menstruației reprezintă un prisos al zemurilor corpului. Când începe sarcina, el e întrebuințat pentru hrănirea rodului. De fapt, cele mai însemnate zile pentru dezvoltarea rodului sunt, întotdeauna, la femeile sănătoase, zilele dimprejurul lunii pline, adică zilele în care s-ar ivi periodul dacă n-ar fi sarcina.

Tot astfel, am ajuns la încredințarea că simptomele de boală, ce sunt în legătură cu mitra, se înrăutățesc cu cât creşte luna. Din ziua, când luna începe să scadă, boala începe să se uşureze numaidecât. Aceste fapte dovedesc şi ele destul de lămurit în ce strânsă legătură stă omul cu natura.

Desigur că, onorații cetitori şi cetitoare, vor avea interes de a pricepe însemnătatea acelor timpuri, prin câteva exemple cunoscute mie.

Cel dintâi exemplu priveşte pe o femeie însărcinată, care avea o spaimă nedescrisă de şoareci. Într-o zi un şoarece îi alergă pe brațul gol, şi anume tocmai în timpul când altă dată i se ivea menstruația.

Cât de mare i-a fost spaima femeii, rezultă din faptul că teama de şoarece n-o părăsea nicidecum. Chiar noaptea visa de el. Când copilul fu născut după şase luni, avea şi el pe brațul său un şoarece, adică o pată în mărimea şi de forma acestuia, împreună cu o coadă de şoarece cu păr mărunt. Chiar şi pata întreagă, de aceeaşi înălțime cu pielea brațului, purta nişte peri mărunți şi cenuşii, caracteristici şoarecelui.

În al doilea caz, e vorba de o femeie însărcinată cu al şaselea copil. Femeia, bărbatul şi ceilalți 5 copii în viață, aveau toți părul negru. În prima jumătate a sarcinii ei, se găsea zilnic în vecinătatea femeii o fetiță, pe care o iubea foarte mult şi care purta un păr foarte des, sălbatec, roşu aprins, un păr cu adevărat rar. Femeia însărcinată avea o slăbiciune extraordinară pentru aceasta fetiță şi nutrea în acelaşi timp dorința intimă ca plodul, care-l poartă în pântece, să aibă acelaşi păr. Dorința aceasta deveni mai intensă în vremea când i se ivea de obicei periodul, aşa încât noaptea chiar visa de asta.

[105] Louis Kuhne, **Manualul ştiinței expresiunii figurii**, o nouă diagnoză, cu numeroase ilustrații în text. Editura Louis Kuhne, Lipsca.

După 5 luni fu născut copilul, o fată. Ea semăna, fără îndoială, cu părinții ei. Avea, însă, tocmai acelaşi păr bătător la ochi, ce caracteriza pe roşcovana.

Un al treilea exemplu nu e mai puțin important. O damă trecea la plimbare în trăsură cu un cățeluş mic al ei, la care ținea foarte mult. Pe drum, cățeluşul atras de un obiect, sări dintr-o dată din trăsură, şi, din nenorocire, roata trăsurii îi apucă şi îi strivi capul. Ea se îngrozi aşa de mult de această întâmplare, că zilnic înaintea ochilor ei avea capul strivit al câinelui. Femeia tocmai era în cele dintâi luni ale sarcinii şi după şase luni copilul fu născut mort, cu un cap cu desăvârşire anormal. Capul avea o înfățişare curat strivită.

Voi cita un al patrulea caz. O femeie născu un copil, a cărui gură se întindea de la o ureche până la cealaltă. Îndată după naştere copilul muri. Pricina deformării era o mare spaimă, ce căpătase mama printr-o mască cu o gură până la urechi. Întâmplarea aceasta o speriase aşa de mult, că nu putuse dormi mai multe nopți de-a rândul. Deoarece ea era tocmai însărcinată, copilul pe care îl născu după câteva luni purta şi el deformarea pomenită mai sus.

Astfel, onorații cetitori şi cetitoare vor pricepe cum caracterele cele mai felurite, proprietățile şi dispozițiile copiilor cele mai anormale, atârnă de multe ori de purtarea, de dispoziția şi de împrejurările, în care femeile însărcinate se găsesc în timpul menstruației. Dacă ele sunt, în timpul acesta, triste şi cu înclinări pesimiste, dispoziția va găsi mai târziu şi în copii un ecou mai mult sau mai puțin pronunțat. Din aceleaşi cauze izvorăsc dispozițiile către mânie, frică, curaj, cleptomanie (mania de a fura), înşelăciune, lăcomia de bani şi alte defecte sau calități.

Din aceste câteva exemple, care în aparență nu se potrivesc la capitolul bolilor de femei, trebuie să tragem importanta încheiere, că toate acele influențe exterioare, ce le observăm şi le simțim cu simțurile noastre, adică le constatăm cu capul, nu-şi arată principalul lor efect în cap, ci prin mijlocirea nervilor, în pântece şi organele acestuia. Cine a urmat cu luare aminte teoria mea asupra frigurilor, va fi văzut, cum aşez eu punctul de plecare al tuturor simptomelor de boală în pântece. Acest procedeu se dovedeşte pe deplin ca întemeiat. Teoria mea, care priveşte pântecele ca organul principal al corpului omenesc, este sprijinită prin explicațiile de mai sus şi metoda mea de vindecare aduce în acelaşi timp dovezile cele mai neîndoielnice.

Căderea mitrei, purtarea cercului

Şi aceste simptome de boală izvorăsc dintr-una şi aceeaşi pricină, ce trebuie căutată în pătrunderea mitrei cu materii străine. Şi aci materiile de boală, ce încarcă acel organ, produc o căldură lăuntrică, o apăsare lăuntrică, ce împinge mitra afară, în urma slabei ei rezistențe. E un caz asemănător cu surpăturile despre care se vorbeşte la subcapitolul despre surpături.

Pricina acestei boli a rămas, din nenorocire, necunoscută şcolii medicale. Ea nu taie niciodată răul de la rădăcină, ci caută mai mult, de a opri căderea mitrei, recomandând purtarea unui cerc de cauciuc. Am tratat multe femei, care purtau asemenea cercuri. Chiar dacă ele ar fi de vreun folos trecător, niciodată însă nu vor înlătura pricina bolii.

Prin întrebuințarea curei mele, apăsarea dinăuntru, ce provoacă acea cădere a mitrei, slăbeşte foarte curând, materiile de boală sunt înlăturate şi purtarea cercului ajunge de prisos. În acelaşi timp, se înlătură însă şi pricina de naştere a unor noi cazuri de boală.

Întoarcerea mitrei

e de asemenea provocată prin prea marea încordare din pântece. Pântecele e aşa de pătruns cu acele materii de boală, că mitra iese din poziția ei naturală, sau se întoarce. Şi aceste simptome au nevoie, pentru vindecarea lor, de aceleaşi mijloace. Că mijloacele mele sunt cele mai nimerite o dovedesc numeroasele succese, pe care le-a înregistrat metoda mea de vindecare, în această direcție. Orice încercare de operație nu poate, după cum a dovedit experiența, decât să vatăme şi mai rău organul respectiv.

Sterilitate

În practica mea întinsă, am întâlnit adeseori destule femei, care mureau de dorul copiilor şi totuşi nu puteau ajunge niciodată la acest scop. Ele nu-şi puteau explica pricina, cu atât mai mult, cu cât se credeau destul de sănătoase.

Noua ştiință de vindecare arată pe ce se întemeiază acest simptom turburător. Ea e de părere, că sterilitatea nu poate fi provocată, decât prin încărcarea părților genitale respective (ovar, mitră, etc.), cu materii străine. Chiar dacă se poate ajunge câteodată la zămislire, totuşi îngrămădirea acelor materii străine în pântece produce o inflamație aşa de mare, că încordarea sau apăsarea, ce urmează de aci, provoacă o naştere înainte de timp (avort). Acest fapt se întâmplă mai des în timpul celor dintâi 4 luni de sarcină şi e favorizat de acele pricini ocazionale, ca zguduirea simțirii, prin spaimă sau lovituri neaşteptate, care toate provoacă o fermentație urcată a materiilor de boală. Strângerea în corset este iarăşi un factor prielnic simptomului pomenit mai sus.

La țară, unde starea sănătății femeilor e cu mult mai bună decât la oraşe, nici nu se prea întâmplă avorturi. Am cunoscut femei, care dansau cu uşurință până în a şaptea lună de sarcină, fără să simtă cea mai mică jenă sau supărare.

Numai prin înlăturarea pricinei de boală, numai prin înlăturarea încărcărilor, ce cotropesc părțile genitale, pot fi deci înlăturate acele simptome regretabile. *Operații*, *injecții*, sau alte măsuri, ce rănesc sentimentul de ruşine al femeii, nu vor da niciodată efectul dorit. Ele vor paraliza cel mult puterea de vindecare a corpului, aşa că în cele din urmă vindecarea nu va mai fi cu putință nici prin metoda mea.

Cu acest prilej vroi să dau un sfat, care e prea important pentru a-l putea trece cu vederea. Să nu se creadă, că e totuna timpul în care bărbatul şi femeia se împreună pentru zămislire. După cum totul în natură îşi dezvoltă dimineața cea mai mare putere de viață, tot astfel e şi la om, – şi deci dimineața e şi pentru el cel mai prielnic timp pentru zămislire. Împreunarea în cealaltă vreme a zilei, de pildă seara, nu numai că întărâtă nervii şi deci îi slăbeşte, ci chiar dacă ar urma o zămislire, rodul ce se va dezvolta nu va avea atâta putere de viață.

Ce des am avut prilejul de a proba înalta valoare a metodei mele de vindecare tocmai pe domeniul sterilității femeieşti, mai ales că medicina, după cum se ştie. stă cu mâinile în sân în fața acestui simptom de boală.

Ca dovadă, citez următorul caz din practica mea.

E vorba de o femeie măritată deja de 8 ani, care, însuflețită de dorința de a avea copii, alergase pe la toți specialiştii, fără a găsi nici un ajutor. O făcui atentă că sterilitatea ei îşi are originea într-o mare încărcare a pântecelui şi că prima noastră grijă trebuie să fie de a depărta acea încărcare. Numai astfel va putea să-şi vază dorința împlinită.

Îi prescrisei zilnic 2–3 băi derivative, dietă neexcitantă şi un fel de viață potrivită cu natura. Cu acest chip încărcarea ei fu îndepărtată puțin câte puțin, şi, după câteva luni putu să-mi aducă îmbucurătoarea veste, că e însărcinată. O naştere uşoară şi un copil sănătos au fost cele mai prețioase dovezi pentru minunata eficacitate a metodei mele de vindecare.

Întărirea țâțelor şi lipsa de lapte

Cel mai natural, şi deci, cel mai bun izvor de hrănire pentru copil e pieptul mamei. El este un organ peste măsură de important, ale cărui funcțiuni nu sunt încă, din nefericire, îndestul de prețuite. De aci izvorăşte de multe ori neglijarea unuia din mijloacele cele mai prețioase pentru sănătoasa creştere a urmaşilor. În timpurile de față sunt foarte puține mame care pot să-şi alăpteze, cum trebuie, copiii lor. Asemenea mame, judecate serios, nu mai sunt capabile de multiplicare. Găsim noi ceva asemănător la animale? Vedem noi vreodată că ele nu pot să-şi hrănească puii lor sau că li se strică țâța prin supt? Niciodată! Aşadar, la om sunt cauze silnice, care provoacă această stare anormală. O asemenea pricină este şi dezvoltarea extraordinar de voluptoasă a țâțelor, deja în timpul sarcinii şi înainte de alăptare. Se ştie, că tocmai multe din femeile care au asemenea țâțe nu mai pot astăzi să alăpteze nici un copil sau trebuie să se chinuiască la supt cu țâțele întărite. Țâțele dezvoltate voluptos, în stare feciorelnică, nu sunt niciodată normale. Ele sunt, dimpotrivă, un semn sigur de o puternică încărcare a corpului respectiv cu materii străine.

Mai ales la țară se observă adeseori că femeile nasc fără osteneală, alăptează copiii lor fără dureri, fără a avea țâțele prea dezvoltate nici în timpul sarcinii, nici în timpul alăptării. Acelaşi lucru se poate spune şi de starea femeii, la care domneşte o slăbiciune prea mare şi bolnăvicioasă, un stadiu

care presupune o stare de încărcare cronică şi mai adâncă. În asemenea cazuri, mai ales prin întrebuințarea hranei, ce se obişnuieşte a se numi puternică şi hrănitoare, precum: carne, vin, bere, ouă, lapte, etc., am observat că mai ales atunci femeile nu pot alăpta: „din lipsă de hrană".

În întinsa mea practică, am făcut adeseori experiența, că tocmai printr-o hrană neexcitantă, prin întrebuințarea băilor mele derivative şi a băilor de aburi, corpul ajunge destoinic de a se hrăni şi întărirea țâțelor dispare.

Câteva rapoarte de vindecare vor întregi cele spuse până aici.

O femeie născuse al treilea copil. Nu putuse alăpta pe nici unul din cei doi de mai înainte – şi totuşi, ce bucuros ar fi făcut-o! Acum, de câtăva vreme, înainte de naştere, a întrebuințat cura mea şi dorința ei s-a împlinit.

Mi s-au întâmplat multe asemenea cazuri în practica mea.

Asupra vindecării *întăririi țâțelor*, voi cita un caz din numeroasele mele succese.

Unei tinere doamne R., i se umflară foarte mult țâțele, câteva săptămâni după naştere. Doctorul casei îşi propusese, ca ultima scăpare, operația lor pentru a doua zi. Tânăra femeie nu se putu hotărî la această operație şi trimise încă în aceea seară târziu la mine. Îi spusei că eu socotesc operația nu numai nefolositoare, ba chiar, dimpotrivă, foarte vătămătoare, totuşi cred cu siguranță că o voi putea vindeca în scurtă vreme pe altă cale. Cu bucurie urmă bolnava prescrierile mele şi luă chiar în noaptea aceea 4 băi de şezut cu fricțiuni, de câte o jumătate de ceas fiecare, cu apă de 12°C. A doua zi starea ei se îmbunătățise foarte mult. După câteva zile toate durerile se muiaseră şi după câteva săptămâni de cură femeia fu iarăşi în stare normală, deoarece pricina bolii: materiile străine, fuseseră scoase afară din pântece.

Rapoartele de vindecare de mai sus, ce vorbesc mai lămurit decât toate explicațiile teoretice ale şcolii medicale, ne dau şi aci o dovadă neîndoielnică despre eficacitatea noii mele metode de vindecare.

Frigurile lăuziei

O adevărată groază răspândeşte această boală, căreia mii de mame fericite au căzut jertfă în patria noastră. O adevărată spaimă, căci puterea omenească nu putea până aci să înfrângă furia acestor friguri, o adevărată spaimă, căci frigurile îşi urmau drumul lor fără cruțare şi fără milă.

Ivirea lor este un semn sigur, că organismul atins de frigurile lăuziei este foarte mult încărcat cu materii străine. Numai când se găsesc acestea din urmă şi când intră în fermentație, boala se arată în toată primejdia ei. De aceea, sunt atinse de frigurile lăuziei numai acele femei, în corpul cărora au rămas, după naştere, aşa de multe materii străine, că ele ajung aţâţătoare sau mijlocitoare de boală. Nu e deloc nevoie, ca sângele rămas în mitră să intre în putrezire (fermentație) şi astfel, producând fermentație, să influențeze celelalte materii străine, ci însăşi actul naşterii influențează deja destul de puternic asupra acestor materii, pentru a produce în ele o fermentație. Dacă voim, deci, să vindecăm frigurile lăuziei, trebuie să scoatem afară din corp pricina bolii, materiile străine, ceea ce se poate face mai degrabă prin băile de şezut cu fricțiuni.

Pentru mai bună pricepere a celor spuse, să-mi fie îngăduit de a cita şi aci un caz din practica mea. După o naştere fericită, doamna B. fu lovită chiar în ziua facerii, în Mai 1887, de friguri de lăuzie foarte grele. Moaşa făcuse comprese căldicele, bine înțeles fără succes, căci ea nu ştia ce mare căldură lăuntrică fusese provocată în acest corp prin fermentația materiilor străine, căldură ce nu se putea combate decât numai prin răceală. Spusei bolnavei că aş putea să-i vin în ajutor, dar mă tem însă că nu va face tot ce-i voi ordona. „Ordonă ce pofteşti…, fac tot!" fu răspunsul ei. Atunci îi prescrisei zilnic 3 – 4 băi de şezut cu fricțiuni, de câte 15 – 30 minute fiecare, cu apă de 17°C.

Pentru băi recomandai aşadar apă de 17°C, dar, fiindcă ducea lipsă de apă caldă, fu întrebuințată apă numai de 10°C (aşa cum venea în conducte). De altminteri, prescrierile mele fură urmate întocmai. Această abatere nu i-a făcut rău, ci dimpotrivă, a grăbit şi mai mult procesul de vindecare, deşi temperatura blândă prescrisă de mine i-ar fi fost la început mai plăcută; temperatura mai rece e însă întotdeauna mai eficace, deşi, bine înțeles, uneori, puterea de vindecare a corpului e la început prea slabă pentru ea. După 18 ceasuri frigurile dispăruseră şi lăuza scăpase de orice primejdie. Deja după 8 zile putu să-şi reia lucrul ei obişnuit. Acesta este iarăşi unul din acele cazuri, din care se pot vedea efectele uimitor de repezi ale băilor de şezut cu fricțiuni. Materiile străine fură date afară prin organele naturale de secreție. Fermentația lor fu oprită, şi femeia, urmând cu băile, ajunse în cele din

urmă mai sănătoasă ca mai înainte. Se vede dar, că prescrierile mele au fost şi în cazul acesta cu totul opuse celor medicale. Medicina prescrie, după cum am văzut adeseori, răceala capului prin băşica cu gheață şi încălzirea pântecelui, aşa că fermentația (frigurile) în loc să fie înlăturată, e dimpotrivă ajutată. N-am putut pricepe nici până acum de ce beşica cu gheață e aşezată tocmai la cap, căci tocmai atunci sângele e tras mai mult la cap! Oricine ştie că nu capul poate da afară materiile străine, ci numai organele naturale de secreție, ce au tocmai scopul acesta. Pe urmă, gheața nu răceşte, ci mai mult îngheață creierul. Organul se sileşte numaidecât, de a cumpăni aceasta răceală, căutând să restabilească căldura normală a corpului prin trimiteri mari de sânge spre cap. Aceste năvăliri de sânge înăuntrul creierilor vor provoca însă, bine înțeles, o urcare a căldurii. Pe dinafară avem atunci o răceală de gheață, iar înăuntrul capului o căldură arzătoare, două stări opuse, care, dacă nu sunt cumpănite la timp, pot pricinui foarte repede moartea.

Într-o altă împrejurare, am fost chemat la doamna morăreasă F. din D., la care se declaraseră nişte friguri de lăuzie, a doua zi după facere. Profesorii care o tratau, autorități de rangul întâi, nu putuseră înlătura acele friguri, ci transformaseră mai mult frigurile acute în friguri cronice. În cele din urmă, după un tratament de vreo opt zile, fură atacați şi creierii, bolnava aiura neîncetat şi doctorii se temeau de deznodământul fatal. În această stare disperată, am găsit bolnava, când am vizitat-o, în urma unei invitații telegrafice. Am căutat întâi să înlătur frigurile latente-cronice. Lucrul merse foarte repede. Câteva băi de şezut cu fricțiuni, de câte un ceas, fură de ajuns pentru a potoli acea căldură din pântece şi a readuce pe bolnava în simțiri.

Dacă în aceste puține ceasuri, corpul nu era încă liber de materiile de boală, ce pricinuiseră frigurile, totuşi doamna F. scăpase de orice primejdie. Ea a mai urmat câtăva vreme cu băile şi cu prescrierile mele în privința dietei şi până astăzi se găseşte minunat de sănătoasă, după cum am prilejul să aflu adeseori de la o rudă a ei, ce locuieşte în Lipsca.

Cum se obțin naşteri uşoare şi fericite?

În cercul viețuitor al naturii, stăpânite de legile veşnice şi nestrămutate, în existența şi în dezvoltarea lumii organice, sunt prescrise anumite condiții, prin care se săvârşeşte alcătuirea fiecărei creaturi în parte. Totul se întâmplă după un sistem hotărât: zămislire, sarcină şi naştere. Dacă omul ar fi rămas tot aşa de curat, cum ne apare ca prototip, nu s-ar ivi niciodată vreo piedecă în dezvoltarea lui, şi bolile, ce bântuie organismul său, ar fi înlăturate. Aşa însă, el a rupt de multă vreme legăturile cu natura şi a apucat pe căi, ce reclamă o intervenire artificială în organism, pe dată ce se ivesc simptomele de boală.

Să ne aruncăm o privire în natură şi să vedem în ce condiții şi cu ce greutăți nasc acele animale, care nu sunt supuse influenței oamenilor, adică nu animalele domesticite.

Să observăm o căprioară, o iepuroaică, o pisică sau orice alt animal, ce trăieşte în natura liberă: vom vedea pretutindeni, că ele n-au nevoie de nici-un ajutor la facere, că facerea nu e niciodată grea şi dureroasă şi nu durează mai mult decât trebuie. Niciodată nu vom observa la asemenea animale, câtuşi de puțină nelinişte sau spaimă înaintea facerii. Dimpotrivă, experiența zilnică ne arată, că actul acesta, aşa de greu la oameni, se săvârşeşte uşor şi repede la animale, fără a provoca cea mai mică vătămare în regulata funcționare a organelor lor. Am avut adeseori prilejui de a mă încredința singur de adevărul acestui fapt.

Nu rareori am observat asemenea animale şi am văzut, că imediat după facere îşi reluau felul lor obişnuit de viață ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat, ca şi cum s-ar fi scăpat de toate grijile, o dată cu urmaşii lor. Niciodată, după câte am observat, natura nu se manifestă altfel la animalele sănătoase. Îmi aduc aminte de un caz, în care o iepuroaică, care fătase deja doi pui, fu tulburată la facerea ei de un vânător şi totuşi fugi aşa de repede, ca şi cum s-ar fi găsit în stare trupească normală. Iepuroaica fu împuşcată, şi, după ce fu examinată cu atenție se constată că ea fusese surprinsă tocmai în actul facerii. Vânătorul o spintecă numaidecât şi găsi în pântece un pui încă în viață, pe când alți doi fuseseră născuți mai înainte şi care fură de asemenea găsiți după câteva cercetări.

La oameni, bine înțeles, naşterile uşoare sunt astăzi raritățişi excepții, şi dacă la ordinea zilei sunt facerile grele de lungă durată şi mai ales avorturile de tot soiul, împreună cu fel de fel de boli din timpul sarcinii, lucrul trebuie să dea de gândit tuturor. O naştere fără moaşe aproape nu se poate închipui; actul naşterii este mai mult un act artificial, decât natural. Pe lângă asta, orice femeie, după facere, trebuie să stea în pat mai mult sau mai puțin timp, în cea mai netulburată linişte, pentru a înlătura orice urmări vătămătoare.

Dar, toate aceste abateri de la o lege naturală, nestrămutată, trebuie să aibă, bine înțeles, o cauză mai adâncă, trebuie să izvorască din fapte, ce stau tocmai împotriva acestor legi. Natura nu provoacă niciodată asemenea tulburări, ci acțiunea ei este aceeaşi. Omul singur, cu de la sine putere, se atinge de organismul natural şi bine orânduit şi, necunoscând datoria lui, zdruncină legile naturii. Prin urmare, nu natura şi legile ei au ajuns imperfecte față de omenire – nu, ci omenirea însăşi înclină din ce în ce mai mult spre imperfecțiune. În întregul spațiu al lumii, nu există nimic, care să fie supus unora şi aceloraşi legi ale naturii. Legile acestea sunt valabile şi pentru pământul nostru, ele au, nu mai puțin, o influență de mare însemnătate asupra feluritelor simptome de boli.

De aceea nu trebuie să se mire nimeni, că nesocotirea legilor naturii se răzbună din ce în ce mai mult pe neamul omenesc şi sapă prăpastia degenerării lui trupeşti. Abia după abaterea ei de la natură, omenirea s-a văzut din ce în ce mai bolnavă, adică mai încărcată cu matern străine. Ea a simțit îndată în ce mod neplăcut se manifestă această călcare a legilor naturii, tocmai la multiplicare. Astfel s-a pierdut paradisul, acel paradis pământesc, ce se găseşte numai într-o sănătate deplină, dar care e cu putință numai acolo, unde omenirea trăieşte în strânsă legătură cu natura şi urmează cu seriozitate legile ei.

Să rezumăm cele de mai sus în următoarea frază principală: „**mamele pe deplin sănătoase vor avea întotdeauna sarcini uşoare, naşteri fericite şi copii sănătoşi**”. Fireşte, cuvântul „**sănătos**” e dat în înțelesul pomenit mai înainte, adică ca o totală lipsă de materii străine. Astăzi se vorbeşte de

sănătate chiar la oamenii foarte mult încărcați. Abia prin cunoaşterea ştiinței expresiunii figurii se poate judeca în mod sigur starea sănătății.

Copilul va fi însă pe deplin sănătos, dacă şi tatăl va fi liber de orice încărcare. Totuşi, natura se sileşte neîncetat de a alcătui fătul, adică germenul acelei creaturi, ce se dezvoltă în pântecele mamei, din cele mai bune elemente ale părinților respectivi. Transmiterea directă a germenilor de boală, nu constă, adeseori, decât în faptul, că organele bolnave sau încărcate ale tatălui sau ale mamei, în timpul procreării, se reproduc şi mai slabe la copil, fără a păstra proporțiile naturale. Dacă apoi se naşte în copil o încărcare cu materii străine, după cum se întâmplă astăzi de obicei prin altoire, sau prin hrănirea cu lapte de vacă fiert, materiile străine căutând neîncetat de a se îndruma şi a se-depune acolo unde întâmpină mai puțină rezistență, ele se vor aşeza tocmai în organele cele mai slabe ale corpului, adică cele care moştenesc boala părinților. De aci urmează, că se naşte la copil aceeaşi boală ca şi la părinți, deşi noi suntem în stare, printr-un tratament potrivit naturii şi prin păzirea cu sfințenie a legilor naturii, să împiedecăm tocmai la copii orice încărcare cu materii străine, să le împuternicim şi să le ținem în bună sănătate organele cele mai slabe sau mai predispuse spre încărcare. Numai astfel va fi cu putință să dobândim, după mai multe generații, iarăşi un neam sănătos şi puternic.

Observam de multe ori, că dacă părinții sunt deja foarte mult încărcați, copiii se nasc şi ei tare încărcați, deşi au izvorât din cele mai bune elemente ce au stat la dispoziția părinților. „Pomul, după roadele lui se cunoaşte", e o foarte bună zicătoare. Felul de viață împotriva naturii, transmis asupra copiilor, a făcut ca neamul omenesc să devie tot mai bolnav din generație în generație.

Dar, mai sunt şi alte împrejurări, ce aduc grele vătămări sănătății noastre.

Nu găsim nicăieri în natură vreun animal, care să slăbească, să urâțească sau să se deformeze prin facere. Cum stau oamenii în această privință? Răspunsul e puțin îmbucurător. De obicei femeile încep să îmbătrânească după cea dintâi facere. După fiecare facere ele se fac mai urâte, deşi nu se schimbă nimic din obiceiul şi din felul de viață de mai înainte. Exemplul Penelopei, ce era dorită chiar într-o vârstă înaintată, nu s-a mai repetat de multă vreme.

Aici voi arăta una din pricinile acestui simptom. Nicăieri, în natură, afară de neamul omenesc, nu observăm că o ființă femeiască să mai aibă împreunare cu bărbatul, după zămislire, dimpotrivă, ea se împotriveşte cu hotărâre la aceasta. Aceasta e o lege a naturii. Actul împreunării e lăsat numai pentru scopul zămislirii, nu însă pentru plăcere. Actul împreunării sporeşte circulația sângelui către părțile genitale şi asta are o influența vătămătoare asupra fătului, adică asupra embrionului sau rodului, ce se dezvoltă deja. Dar, această influență vătămătoare cade mai ales asupra mamei, căci natura se sileşte neîncetat de a proteja rodul în pântecele mamei, de tot ce l-ar putea vătăma. Nesocotirea acestei legi naturale se manifestă la femei într-o grabnică sleire a puterii de viață şi într-un mare număr de boli de femei, ce se numără astăzi cu sutele.

Tot astfel, şi acele simptome ce întovărăşesc sarcina, precum: greața, debordarea, durerea de măsele, schimbarea feței, fiori de frig şi aprinderi trecătoare, înclinare spre melancolie şi spre plâns, întărâtarea nervilor, dezgustul de mâncări obişnuite şi pofte adeseori neexplicabile, sunt consecințele directe ale nesocotirii legii naturale pomenite mai sus. Nu e vorba, câteodată ele se datorează şi unei încărcări moştenite.

Călcarea acestei legi a naturii pricinuieşte omenirii un rău nedescris. Prin această călcare se ruinează nu numai sănătatea femeii şi a copilului, dar se turbură chiar şi raporturile morale şi trupeşti între bărbat şi femeie. Experiența a dovedit că instinctul sănătos al oricărei femei se împotriveşte la orice altă împreunare, după ce a avut loc zămislirea. Numai obiceiurile noastre de astăzi, precum şi încărcarea tot mai mare a neamului omenesc cu materii străine, contribuie la răspândirea acestor acte împotriva naturii, la depravarea instinctului din ce în ce mai anormal şi mai bolnav al bărbaților.

Orice agricultor ştie, că instinctul sexual excesiv la dobitoace, e un semn sigur că boala e declarată. Această lege se poate aplica şi oamenilor. Cine vrea să deschidă ochii, se poate încredința de asta zilnic. E destul să vă reamintesc surexcitația sexuală a ofticoşilor.

La oamenii sănătoşi, instinctul sexual e cu totul deosebit de acela ce domneşte în zilele noastre. Liber de orice cugetare erotică, liber de orice înclinare nenaturală, instinctul sexual al bărbatului slujeşte numai pentru conservarea speciei. Niciodată instinctul acesta nu trebuie să devie o trebuință, din a cărei nepotolire vremelnică, să se nască chinurile privațiunii. Bine înțeles, această stare o poate judeca limpede numai acela care e sănătos şi care printr-o hrană neexcitantă, şi printr-un fel de viață potrivit cu natura, îşi păstrează corpul curat. Cel care va judeca însă mai bine va fi acela, care cunoaşte amândouă stadiile. Cine vrea ca voința lui să nu mai fie în contrazicere cu natura, cine vrea să-şi

regleze corpul său, aşa ca poftele lui împotriva naturii să fie reduse în proporţiile lor naturale şi să devie astfel binefacere pentru el, aceea ce în alte împrejurări i s-ar fi părut o silire forţată, acela să se întoarcă la natură. Dacă va urma toate regulile stabilite de mine, pentru deosebirea sănătăţii, adică pentru depărtarea materiilor străine din corp, va ajunge mulţumit şi fericit, presupunând, bine înţeles, că, corpul său n-a ajuns încă în aşa hal, pentru a nu mai găsi aceea ce caută.

Să trecem puţin în revistă tot soiul de faceri monstruoase, ce se ivesc pretutindeni astăzi. Cât de des auzim noi, de avorturi şi de naşteri înainte de vreme. Aici vedem o naştere pe la şezut, dincolo copilul iese de-a curmezişul. Pe urmă, observăm iarăşi copil cu capete enorme şi în acelaşi timp un organ aşa de strâns la mamă, că naşterea e cu neputinţă fără operaţie. Într-un cuvânt, toate acestea nu sunt decât fapte împotriva naturii şi nu se pot explica decât prin felurita încărcare a mamei cu materii străine sau chiar prin încărcarea deja existentă a copilului.

Poziţia falsă a copilului, în pântecele mamei, e provocată întotdeauna prin grămădirile materiilor străine, care împing şi mută copilul din poziţia lui naturală. Când organele femeii sunt îngustate, prin îngrămădirea materiilor străine, naşterea e totdeauna grea. Dar, dacă părinţii au fost foarte mult încărcaţi cu materii străine, copilul poate fi şi el deja aşa de încărcat, ca să fie prea mare în dimensiunile lui, să se nască mai ales cu un cap prea mare, aceea ce cauzează de asemenea o facere grea, mai ales când organele genitale ale femeii sunt strânse. Încărcarea organelor genitale poate fi numai astfel închipuită, că toţi nervii, muşchii şi legăturile respective se încarcă aşa de mult cu materii străine, că se umflă şi pierd foarte mult din elasticitatea şi din puterea lor de întindere şi de contractare. Totuşi, sănătatea deplină a acestor organe este, după noi, neapărat trebuincioasă pentru orice naştere uşoară.

Orice muşchi încărcat pierde foarte mult din proprietăţile sale şi cauzează dureri mari, când e supus unor contracţiuni spasmodice, ce trec peste puterile lui, cum se întâmplă de pildă la durerile facerii. Noi vedem, că durerile mari la faceri, izvorăsc întotdeauna dintr-o încărcare cu materii străine sau dintr-o boală, în înţelesul nostru. Aceeaşi cauză o are lipirea casei copilului, la care nu poate fi vorba de o lipire adevărată, ci numai de o legătură produsă prin depozitele materiilor străine.

Mai poate fi de mirare, că toate femeile încărcate au groază de faceri? Groaza aceasta nu e nicidecum întemeiată, ci izvorăşte numai şi numai din încărcare. O femeie cu adevărat sănătoasă nu cunoaşte asemenea sentimente. Acest sentiment de groază este glasul instinctului nostru, care deşi înăbuşit de multe ori, totuşi într-un caz aşa de hotărâtor ca facerea, ne arată lămurit, că am administrat rău bunul ce ni s-a încredinţat de natură, adică sănătatea corpului nostru. Dar, cine mai înţelege astăzi glasul acesta?... Mi se va obiecta poate, că sunt multe cazuri de facere la care ajutorul chirurgical e de neapărată nevoie. Voi răspunde citând următorul caz, vrednic de toată luarea aminte.

O femeie de 36 de ani, care voia să nască al doilea copil al ei, se chinuise zadarnic, două zile şi două nopţi, în durerile facerii, fără ca rodul ei să mişte în pântece. Moaşa fu de părere că trebuie alergat la ajutorul medical, fără de care naşterea n-ar fi cu putinţă. Un doctor foarte îndemânatec şi vestit ca mamoş fu chemat numaidecât. Patru ceasuri lucră acesta, cu toate instrumentele posibile. În cele din urmă declară că, poziţia copilului fiind întoarsă, îi e cu neputinţă de a-l scoate afară, fără a pune în primejdie viaţa mamei. Biata femeie voia, după cum spunea, mai bine să moară decât să îndure chinurile acestor ajutoare medicale. Fără a-şi ajunge scopul, doctorul plecă, declarând că femeia trebuie să moară, deoarece copilul nu se poate scoate. Natura hotărâse însă altfel, decât acel doctor. După 24 ceasuri de dureri, copilul ieşi fără doctor, numai cu ajutorul moaşei. Cine lucrase mai mult în împrejurarea aceasta, mamoşul vestit, sau natura?... Operaţiunea împotriva naturii nu fu scutită însă de urmări vătămătoare, căci după urma ei, femeia se îmbolnăvi după facere şi zăcu 9 săptămâni aproape de moarte. Operaţiunea aceea instrumentală o paralizase aproape şi numai natura ei puternică o puse pe picioare.

Convin că numeroasele boli cronice şi latente ale neamului omenesc, aduc faceri şi complicaţii, care deconcertează pe doctor şi pe mamoş. În urma propriei mele experienţe, am ajuns la părerea că, în asemenea cazuri, cel mai bun lucru e de a lăsa în linişte să lucreze natura. Nimeni nu poate face mai bine decât ea. Pentru a redeştepta acţiunea durerilor facerii, nu cunosc însă nimic mai bun decât băile de şezut cu fricţiuni. Mii de femei au fost precipitate în groapă, pentru că fuseseră operate prea curând. În toate cazurile, sunt împotriva oricărei operaţii, la faceri. Dacă femeia e cu adevărat incapabilă de a naşte, e mai bine pentru ea dacă n-ar naşte deloc. Natura a prevăzut şi acest caz pe care îl îndeplineşte, fără nici o primejdie. Rodul uscat moare şi se întăreşte din ce în ce mai mult în cursul vremii, până când pântecele mamei îşi recapătă iarăşi formele lui naturale primitive. La vaci şi la oi se ivesc adeseori cazuri asemănătoare şi niciodată animalele acestea n-au suferit vreo vătămare. Natura

lucrează şi aci, ca pretutindeni, în chip normal şi fără nici o primejdie şi împiedecă astfel în chip natural orice altă însărcinare în viitor. Ce bucuroase ar fi multe din mamele chinuite şi de câte nenorociri n-ar fi scutite unele familii, dacă în locul mamoşilor maniaci, care nu văd înaintea ochilor decât operații, ar lăsa pe seama naturii grija facerii.

Dar, întotdeauna e şi vina femeii, dacă ajunge într-o aşa stare, că natura nu e cu putință fără ajutorul instrumentelor. Ea are la îndemână destule mijloace, pe dată ce observă că a rămas însărcinată, să pregătească din vreme o naştere fericită. Fireşte, trebuie să şi priceapă cum şi când să întrebuințeze acele mijloace; cine cunoaşte metoda mea ştie ce are de făcut, pentru a dobândi naşteri uşoare. Chiar în anii din urmă, am aflat un şir de cazuri noi, ce au confirmat pe deplin adevărul învățăturilor mele. Întotdeauna băile de şezut cu fricțiuni, alături cu prescrierile mele în privința dietei şi-au arătat efectele lor minunate! Pretutindeni, unde s-a făcut din vreme cura mea, naşterile au fost uimitor de uşoare.

Din cele mai călduroase scrisori de mulțumire, ce am primit, reiese neîncetat confirmarea, fără rezerve, a eficacității băilor de şezut cu fricțiuni. După toate astea, veți pricepe, desigur, că e mult mai uşor de a înlătura din vreme o naştere grea, decât a da ajutor în momentele facerii. Sporirea din an în an a ajutoarelor artificiale la naşteri şi întrebuințarea obişnuită a tot felul de instrumente, lămureşte răspândirea bolilor cronice în omenire.

Cine voieşte dar să obțină naşteri fericite şi copii sănătoşi, să îngrijească, ca mai înainte de toate, corpul său să fie în timpul procreării liber de materii străine, adică sănătos. Dar, sănătatea nu se poate dobândi, decât prin depărtarea materiilor străine şi prezervarea de o nouă încărcare.

Nu pot încheia acest capitol fără a ilustra explicațiile de mai sus prin câteva exemple vii. Ele vor dovedi şi mai bine afirmările mele.

E vorba mai întâi de o femeie, care din pricina unui reumatism articular, era deja de câtăva vreme în căutarea mea. Oarecum mult încărcată cu materii străine, mai ales în pântece, născuse deja 5 copii în împrejurările cele mai grele. Toate facerile duraseră câte două şi chiar 3 zile, în durerile cele mai grozave, aşa că fără cleşte nici n-ar fi fost cu putință. În timpul sarcinii a şasea, femeia aceasta urmase întocmai prescrierile mele şi făcuse zilnic 2 – 3 băi de şezut cu fricțiuni. Rezultatul fu că a şasea naştere, care ar fi fost desigur cea mai grea, fu cea mai uşoară. Muncile facerii durară abia un ceas şi naşterea avu loc repede, aproape fără dureri.

Rezultatul acesta era privit de această femeie ca o minune. Când îi vorbeam, înaintea facerii, de rezultatul pe care-l nădăjduiam, ea îmi răspundea neîncrezătoare, că numai naşteri fără dureri n-am putut descoperi eu. Astăzi, când ştie mijlocul de a naşte uşor şi fără dureri, ar da bucuros viață şi la mai mulți copii. Nu mică i-a fost şi mirarea, că de rândul ăsta a putut să-şi alăpteze singură copilul, fericire ce nu o putuse avea niciodată înainte.

Şi toate astea îşi au cauza lor naturală în faptul, că femeia aceea, de când făcuse cunoştință cu metoda mea, trăia potrivit cu natura şi întrebuința băile mele. Corpul ei foarte mult încărcat înainte vreme cu materii străine, se scăpase aproape cu totul de această îngreunare. Corpul ei se împuternicise în toate funcțiunile lui.

Într-un alt caz, doamna Z. de aici, cerând sfatul meu, începu cura mea încă din timpul sarcinii ei şi după 7 luni de întrebuințare a curei, avu de asemenea o facere lipsită de dureri, cu durată de o jumătate de ceas şi fără ajutorul moaşei.

Voi cita un al treilea exemplu, în forma unei scrisori originale, ce mi-a trimis-o din recunoştință, doamna Louisa. B. de aici, în Septembrie 1890.

„Sunt acum în vârstă de 28 ani şi deja din vârsta de 15 ani eram greu bolnavă de rinichi şi beşica udului. La început am stat 8 săptămâni în institutul T. de aici; rezultatul a fost, că acel catar de beşică ajunse, după acest timp, aproape insuportabil, aşa că nu mai puteam nici sta în picioare, nici umbla, deoarece mă chinuiau durerile cele mai grozave.

Starea aceasta dură 4 săptămâni, după care intrai în clinica din strada L., unde dobândii în scurtă vreme o uşurare trecătoare a suferinței mele. Dar, fiindcă răul nu fusese tăiat niciodată din rădăcină, boala se întoarse după un an cu o furie şi mai mare. Mă găseam atunci în Chemnitz şi a trebuit să intru în spitalul de acolo, unde mai mult de 3 luni de zile am fost tratată în tot felul cu salicil şi piatra iadului, comprese şi electricitate, fără nici un folos, aşa că venind în Lipsca în 1890, trebuii să intru iarăşi în spital, unde fusei tratată iarăşi fără succes, 4 săptămâni, de o boală de mitră – şi durerile erau aşa de mari că abia puteam face drumul de la spital până acasă.

Părăsii spitalul, căci nu vedeam acolo nici o uşurare, şi vreme de 4 ani căutai ajutor la doctorul M. de aici, care mă tratã tot de catar de beşicã şi de inflamaţia mitrei şi trei ani de-a rândul mă trimese la Franzensbad, pentru a face bãi de noroi şi bãi feruginoase şi pentru a bea ape minerale, dar toate fără folos. La ultima mea aflare în Franzensbad am fost trimisă aici, chiar de doctorul de acolo, căci după părerea lui o operaţie era neapărat trebuincioasă. Aici fusei operată de doctorul L. şi tratată mai departe, aşa că starea mea ajunse insuportabilă pentru câtăva vreme. Simţeam, nu e vorbă, vechea mea boală şi-mi dam cu socoteală că ea fusese înăbuşită numai prin operaţie, dar că nicidecum rădăcina ei nu fusese scoasă din corp. Din vreme în vreme, eram nevoită a căuta uşurare în comprese sau altceva, dar în cele din urmă trebuii să intru iarăşi în tratarea doctorilor. Mă dusei la doctorul Z. de aici. Cu toată cura de un an, nu aflai nici o uşurare. În cele din urmă, doctorul Z. îmi declară, că aveam rinichi ambulanţi şi că nu mai era nimic de făcut. Totuşi, mă trimise la profesorul doctor Sch. de aici; acesta mă cercetă 8 zile de-a rândul, îmi spuse şi el în cele din urmă că nu mai e nimic de făcut şi mă trimise acasă.

Astfel, intrai fără nici o speranţă în căutarea Dumneavoastră, acum doi ani, în Iulie. Deja în cele dintâi zile de cură, mă scăpai de durerile mele chinuitoare, şi, după 4 săptămâni, eram iarăşi capabilă de muncă. Prin metoda aceasta am rămas şi până astăzi sănătoasă.

Mă simţii deja în timpul celui dintâi an de cură, aşa de împuternicită trupeşte, că mă măritai, cu toate că doctorii îmi profetizau faceri grele. Sfaturile D-voastră şi experienţa mea proprie m-au îndemnat la ceva mai bun şi întocmai după cum mi-aţi spus s-a şi întâmplat. M-am măritat, am urmat prescrierile D-voastră în timpul sarcinii mele, şi spre mirarea multora, am avut o facere fericită şi uşoară fără ajutorul moaşei. Toate astea le datorez metodei D-voastră de vindecare aşa de simple."

Lipsca. *Louisa B.*

Tratamentul copilului în cele dintâi luni[106]. Creşterea copiilor.

Cine observă cu luare aminte cele ce se petrec în natură, va trebui să cunoască numaidecât că între mamă şi copil există o strânsa legătură, pentru o durată mai lungă, căci legătura tinerei creaturi de mama ei este în cel dintâi an al vieții intimă, directă, suverană, prin căldura ei. E o mare greşeală de a depărta copilul din apropierea mamei şi de a-i răpi astfel căldura binefăcătoare a ei. Tocmai acest factor, extraordinar de important pentru sănătatea copilului, e din nenorocire neglijat de multe mame.

O dată fusei chemat într-o familie, în care cel mai tânăr vlăstar, un copil de 3 săptămâni, nu putea sta liniştit o clipă în leagănul lui. El îi pricinuia mamei multă nelinişte, cu atât mai mult cu cât nici mistuirea nu-i era reglată. Căldura naturală a mamei şi trei băi derivative de trunchi, în fiecare zi, linişti copilul şi astfel starea lui ajunse cu desăvârşire normală.

Creşterea copiilor

În vremea noastră se văd puține mame care-şi alăptează singure copiii. Consecințele sunt: copii slab dezvoltați. Dacă hrana naturală lipseşte la pieptul mamei, aceasta din urmă se înlocuieşte cu doică. Dar, nu întotdeauna doica oferă garanție sigură, pentru creşterea sănătoasă a copilului, căci în ea însăşi pot fi ascunse boli, ce nu se pot descoperi prin cea mai amănunțită examinare. În tot cazul, ştiința expresiunii figurii oferă un mijloc de a putea vedea primejdia eventuală, ce ar putea izvorî din alăptarea la doică, dar hrana doicii nu se poate compara, nici pe departe, cu cea mai bună şi mai naturală hrană pe care o poate da mama. Celelalte mijloace de hrănire, întrebuințate în asemenea cazuri, sunt foarte nepractice şi nepotrivite. Cine dă lapte de vacă, să-l dea nefiert, numai încălzit, căci laptele fiert e cu mult mai greu de mistuit decât cel nefiert. Nimicirea, prin fierbere, a microbilor vătămători nu joacă aici nici un rol. Dovada e foarte uşor de priceput. Mistuirea noastră e un proces de fermentație, care săvârşeşte prefacerea mâncărurilor în corpul omenesc. Orice influențare a acestui act, prin noi materii vătămătoare, micşorează activitatea fermentației şi opreşte mistuirea.

Mâncărurile cele mai hrănitoare sunt, bine înțeles, cele mai uşoare de mistuit. Câtă vreme mistuirea merge în regulă, sângele nostru şi zemurile noastre mistuitoare, în legătură cu fermentația, au putere de a nimici numaidecât tot ce e vătămător şi a-l depărta din corp. Pe când laptele nefiert se potriveşte minunat de bine cu actele mistuirii, laptele fiert rămâne mai multă vreme în canalul de mistuire şi provoacă astfel simptome de fermentație mai intensive, lucru ce nu trebuie să se întâmple la o hrănire normală.

De aci se lămureşte, fără îndoială, bântuirea atâtor boli printre copii şi mortalitatea ce merge crescând. Alimentele artificiale, extractele, măresc şi mai mult turburările de mistuire la copii. Ele umflă pântecele copiilor, turbură mistuirea şi produc mare nelinişte. Laptele fiert, după procedeul Soxleth, apoi laptele sterilizat, recomandat de către autorități şi preparat în aparență pentru nimicirea tuturor bacililor, sunt tot aşa de vătămătoare, nepotrivite şi primejdioase pentru copii, ca şi laptele fiert pe maşină. Căci tocmai aceea ce vor învățații să nimicească în lapte, prin fierbere, se mistuie cu mult mai uşor. Îndată ce laptele ajunge în canalul de mistuire, intră în descompunere. E adevărat că nu se vede nicăieri în natură, ca laptele să vie în contact cu aerul înainte de a fi supt de copil. Laptele trebuie să treacă numaidecât din țâță în corpul copilului, fără a veni în contact cu aerul. Îndată ce laptele vine în contact cu aerul, începe o schimbare, care influențează în mod vătămător asupra mistuirii copilului. Dacă însă laptele e întrebuințat cât se poate mai proaspăt, schimbarea nu e încă aşa de însemnată. Oricum, trebuie să se procedeze cu multă băgare de seamă, fiindcă nici vaca nu e cu totul liberă de acele materii străine, ce obişnuiesc să încarce organismul omenesc. Aşa, de pildă, se înşeală amar, cel care crede, că o vacă grasă şi rotundă, care a stat în staul, vara şi iarna, trebuie să aibă cel mai bun lapte. Dimpotrivă, aci se arată o umflătură anormală a trupului vitei, care va avea desigur influențe vătămătoare asupra laptelui. De altminteri, lumea va fi osândită, să se hrănească întotdeauna cu un

[106] O tratare specială a acestei teme e cuprinsă în broşura mea, apărută în ultimul timp: Louis Kuhne, Educarea copiilor. Un apel către toți părinții, învățătorii, pedagogii. Prețul 50 Pfg., Editura Louis Kuhne, Lipsca.

produs îngreunat cu materii străine, căci laptele de vacă sănătoasă nu există în țările noastre cu o cultură înaintată. Laptele de vacă, greu de mistuit, se poate înlocui cu succes prin crema de ovăz, nesărată, fără grăsime şi zahăr, fiartă numai în apă, preparată din uruiala de ovăz, cu coji, bună, nu amară. Grăunțele de ovăz se găsesc aproape întotdeauna preparate, adică uscate în cuptor. Ele pierd însă prin această manipulație din uşurința lor de mistuire şi în această stare nu mai sunt proprii pentru hrănirea copiilor. Pentru acest scop, recomand grăunțe de ovăz cu desăvârşire neuscate. Dacă nu se poate avea în această stare, se cumpără ovăz curățat şi se face din el cremă de ovăz. Dacă nu se găseşte nici în această stare, se ia ovăz întreg, se striveşte într-o piuă, sau se dă la uruială într-o moară de uruit pentru a prepara în urmă crema de ovăz. Acest din urmă produs este, pe lângă marea lui simplitate, cel mai folositor pentru copii, dar e oarecare greutate pentru a urui ovăzul. Nu trebuie însă nimeni să se descurajeze, căci după câteva încercări va izbuti. Asupra acestei teme, precum şi asupra educării copiilor, mai ales, m-am explicat mai cu de-amănuntul în mica scriere pomenită mai sus: „Educarea copiilor".

E regretabil, că supărările pe care le au părinții cu educarea copiilor lor, sunt adeseori mari. Ba copii nu vor să învețe, ba au gândul îndreptat la alte lucruri, sunt răutăcioşi, mânioşi, supărăcioşi, oricâtă osteneală şi-ar da părinții şi învățătorii să scoată ceva bun din ei. Părinții şi învățătorii nu pot pricepe, cum educarea poate fi aşa de grea. Şi astfel, caută pricina acestei enigme, n-o găsesc – şi se mângâie în cele din urmă cu spiritul timpului de astăzi, fără a bănui că, în toate aceste cazuri, sunt pricini bine hotărâte. Căci, pretutindeni unde există o încărcare a unui corp tânăr cu materii străine, funcțiunile naturale ale creierului şi ale întregului corp sunt influențate în rău şi schimbate. Dacă însă această încărcare e înlăturată, se iveşte iarăşi o stare cu desăvârşire naturală. În practica mea am văzut adeseori copii, care în aparență nu puteau fi capabili de educare, dar care prin cura mea au ajuns cei mai cuminți, cei mai liniştiți şi cei mai plăcuți. Da, am observat adeseori, cum băieți, care nu puteau învăța nimic, care şedeau ceasuri întregi înaintea celui mai mic lucru, fără să-l poată da gata, au fost cu desăvârşire schimbați, odată cu depărtarea materiilor străine din corpul lor. Ei învățau iarăşi repede, nu mai erau aşa leneşi ca mai înainte şi ajunseră iarăşi bucuria părinților lor. Cine ştie câtă bucurie procură educarea copiilor sănătoşi, nu va pregeta o clipă, de a face pe ai săi capabili de această fericire. Ar fi tocmai o sfântă datorie pentru toți părinții, de a cunoaşte noua mea metodă de vindecare şi mai ales diagnoza mea, ştiința expresiunii figurii, care-i pun în stare de a cunoaşte cu siguranță orice încărcare a copiilor cu materii străine.

Voi atinge aci încă un punct, care e foarte important, pentru a fi trecut cu vederea din orice considerație. E vorba de *instinctul sexual* tot mai exagerat al tinerimii şi de satisfacerea lui nenaturală, *onania*. Într-adevăr, e trist că nu s-a cunoscut încă până acum pricina acestor păcate ale tinereții, ci dimpotrivă s-a aruncat peste tot vălul ipocriziei. Prin asta însă, răul n-a fost gonit din lume. Cine vrea să îndrepte greşelile omenirii trebuie să vorbească deschis despre ele. La țară, unde natura şi practica merg mână în mână, se ştie de mult după cum am explicat cu câteva pagini mai înainte, că ori de câte ori se iveşte un instinct sexual exagerat la animale, e un semn de boală. Şi omul e supus aceloraşi legi ale naturii, chiar de ar crede mulți, că el ocupă un loc excepțional în natură şi că de aceea sunt şi legi speciale pentru el. După cum la animale o stare de boală, adică încărcarea corpului cu materii străine, provoacă un instinct sexual exagerat, nenatural, tot astfel se întâmplă şi la om. Înclinarea sau patima către onanie e un semn sigur, că materiile străine cotropind organele genitale, trebuie să se găsească în corpul respectiv. Dacă aceste materii străine sunt scoase puțin câte puțin din corp, se slăbeşte de la sine şi patima nenaturală. Toate pedepsele şi bătăile, pe care părinții le aplică adeseori copiilor, pentru că se joacă cu părțile genitale, nu sunt de nici un folos. Numai înlăturarea pricinei, alungarea materiilor străine, poate curma acea necontenită iritare. Chiar dacă puterea voinței e aşa de mare la copii, că pot să-şi înfrâneze acest viciu, totuşi înclinarea rămâne în ei şi nu dispare decât odată cu pricina, care i-a dat naştere. Experiențele mele îndelungate cu onaniştii m-au încredințat, că pe lângă dieta neexcitantă şi un fel de viață potrivit cu natura, nu există mijloc mai potrivit, pentru înlăturarea acelui viciu, decât băile mele derivative. Astfel, ele pot fi un minunat mijloc, pentru îndreptarea moralului tinerimii noastre.

Partea a patra

Rapoarte de vindecare şi scrisori originale de mulțumire.

Pentru a dovedi prin fapte şi celor care stau în țări depărtate, ce succese extraordinare s-au dobândit prin noua mea metodă de vindecare, reproducem mai la vale mai mult de 100 rapoarte de vindecare şi scrisori originale de mulțumire, cuprinzând toate bolile. Fie ca ele să contribuie la răspândirea noii ştiințe de vindecare şi să deschidă ochii omenirii suferinde!

Nr. 1.

Catar de plămâni
Răceala picioarelor
Boală de stomac
Boală de ficat
Catar de gât.

Domnul H. din L., de 27 ani, a întrebuințat metoda mea, pentru bolile de mai sus. Băi de trunchi cu fricțiuni, mai târziu chiar băi de şezut cu fricțiuni şi dietă neexcitantă, au fost mijloacele întrebuințate de dânsul. Succesul n-a întârziat. Mistuirea şi *boala de stomac* începură a se îndrepta din ziua a doua – iar în zilele următoare starea generală merse îmbunătățindu-se; după trei săptămâni, bolnavul era vindecat de toate bolile, dar aceea ce-l mira mai mult, e că picioarele, mai înainte reci, i se încălziseră, fără vreun tratament local!

Nr. 2.

Piatră în fiere (Calcule biliare)
Inflamația cronică a intestinelor
Nervozitate
Insomnie

Doamna R. avea multe neajunsuri ca scaunul ei (*inflamație cronică de intestine*), pe cale naturală nu-l putea avea şi alerga întotdeauna la medicamente şi clisme. Suferea şi de *piatră în fiere*. Din lună în lună se făcea tot mai grasă şi mai corpolentă, până când starea ei ajunse insuportabilă. Nervoasă în cel din urmă grad, şi fără somn, se văeta de dureri în partea ficatului, din cauza pietrei din fiere şi *n-avea poftă de mâncare*, când doctorii care o tratau îi propuseră, ca cel din urmă mijloc de scăpare, să o opereze de piatră. Deoarece ea auzise multe lucruri rele despre operații, veni la mine în acea stare-disperată.

Zilnic, două până la cinci băi derivative cu fricțiuni şi una sau două băi de aburi pe săptămână, apoi dietă vegetariană, au fost şi aci mijloacele minunate ale metodei mele de vindecare. În cele dintâi 8 zile, pofta de mâncare era foarte mică. În a doua săptămână, pofta de mâncare, scaunul şi somnul deveniră normale, iar în a treia săptămână *boala de nervi* dispăru. A patra săptămână provocă eliminări colosale, cu miros pestilențial, negre ca şi cărbunele (cangrenoase), în formă de colice. Corpul slăbise cu 15 kilograme, în schimb însă, *pântecele prea umflat*, devenise normal. După a cincea săptămână, piatra din fiere începu să se dizolve şi fu dată afară la ud, în formă de griş. În şapte săptămâni, bolnava aceasta fu vindecată.

Nr. 3.

Pecingine

Domnul O. din N. suferea, de la a doua altoire a sa, de o *spuzeală de piele*, ce se întindea peste tot corpul. Trebuia să poarte mănuşi şi să i se lege mâinile peste noapte, ca să nu se scarpine. Când era copil, nu se putea juca cu tovarăşii lui şi căuta să-şi omoare vremea cu cititul, ceea ce însă înrăutățea şi mai mult starea lui sufletească. Cu vârsta, boala deveni şi mai grea, mai cu seamă starea lui sufletească ajunse îngrijorătoare, căci se gândea numai la apropiatul său sfârşit.

Atunci află, din întâmplare, de metoda naturală de vindecare şi făcu numaidecât cura mea, după ce citise mai întâi manualul noii ştiințe de vindecare. Avea destulă energie şi în scurtă vreme simți, spre marea lui bucurie, o îmbunătățire în starea lui generală, după care urmă o treptată vindecare a spuzelii de piele, aşa că în cele din urmă acel rod al altoiului fu înlăturat. Da, – pomul după roade se cunoaşte: altoiul a adus spuzeala de piele, noua ştiință de vindecare a înlăturat-o.

Nr. 4.

Cancer.

Un brazilian de 25 ani suferea de *bube canceroase*, care, în timp de 8 ani se întinseseră de la gât până la stomac. După ce bolnavul mânca, rănile sângerau şi din gâtul bolnavului ieşea o duhoare aşa de grea, că nimeni nu putea sta în aproprierea lui. Era minune, dacă umbla mereu cu gânduri de sinucidere, în cap?

Câțiva prieteni ai săi, ce fuseseră vindecați prin cura mea, îl îndemnară, în cele din urmă, s-o facă şi el. În cele dintâi trei luni, boala fu în aparență mai grea, deoarece nodurile canceroase se dizolvau şi astfel pricinuiau dureri. Totuşi, el nu se descurajă şi în cele din urmă simți, treptat, îmbunătățea stării lui. După un an, tânărul era sănătos. Astăzi, e un om muncitor şi vesel, şi a ajuns un zelos propagandist al noii ştiințe de vindecare fără doctorii şi fără operații.

Nr. 5.

Gălbinare
Slăbiciune
Dureri de cap

În primăvara anului 1887, fata de treisprezece ani a doamnei L. de aici, se văeta de mare oboseală, neplăcere de muncă, *slăbiciune generală*, *dureri de cap*, în sfârşit, o suferință generală; după mai multe zile, albul ochilor se îngălbeni, apoi această urâtă culoare se întinse peste toată fața, pe gât şi în cele din urmă peste tot corpul. În acelaşi timp se putea vedea, că în corp bântuiau nişte friguri foarte puternice, care porniseră din pântece şi se răspândiseră în tot organismul, dar care – după cum cerea natura fermentației – se iviseră pe dinafară, la cap. I s-a prescris: dietă neexcitantă, de trei ori pe zi băi derivative, pentru înlăturarea materiilor în fermentație şi pentru deschiderea porilor pielii. În patrusprezece zile, *gălbinarea* era cu desăvârşire vindecată.

Nr. 6.

Oftica oaselor

După o căutare alopatică de peste 9 luni, fără nici-un folos, domnul A. H. din W. suferea de *oftica oaselor* şi fusese tratat cu iodoform, karbol, sublimat ş.a. Se făcuseră deja, mai multe operații la amândouă picioarele, de unde fuseseră tăiate şi scoase afară chiar câteva bucăți de oase. După atâtea măcelăriri locale, starea bolnavului ajunsese atât de disperată, că el nu mai putea umbla. În acest hal a venit bolnavul la mine. În 3 luni, rănile de la picioare se vindecară şi oasele umflate ca bureții se întăriră şi se subțiară tot mai mult. Bolnavul începu iarăşi să umble şi după trei luni putu fi privit ca vindecat pe deplin.

Nr. 7.

Inflamația încheieturilor şoldurilor (Ischias)
Slutirea corpului
Paralizie

Oswald Z. din K., de 12 ani, se îmbolnăvise de *inflamația încheieturilor şoldurilor*, după ce mai înainte zăcuse de răceală şi tuse. Bolile lui fură agravate prin tratamentul nenatural al diferiților doctori, prin medicamente ş.a., aşa că bietul băiat se alesese cu un şold țeapăn, mergea strâmb şi şchiopătând. Piciorul drept era mai nedezvoltat şi mai slab ca cel stâng.

Piciorul țeapăn, deformat, nu fu tratat local, băile derivative şi dieta neexcitantă alcătuiră principalele mijloace de vindecare. Efectul lor nu întârzie. După patrusprezece zile, băiatul putea deja să umble fără cârje şi fără bastoane. După patru săptămâni, şoldul înțepenit deveni iarăşi normal, moale, şi orice deformare dispăru, piciorul drept îl putea mişca tot aşa de bine ca şi pe cel stâng. În timp de o jumătate de an, toate părțile nedezvoltate ale piciorului ajunseră deopotrivă cu celelalte.

Nr. 8.

Slăbiciune generală
Dureri în spate
Răceala mâinilor şi a picioarelor
Lipsă de sânge
Uşurarea facerii

De multe boli mai suferea şi Doamna E. din W. lângă P. În acelaşi timp era şi însărcinată. Toți doctorii nu-i putuseră veni în ajutor şi de aceea ea îşi puse ultima nădejde în cura mea. Îi prescrisei zilnic o baie de trunchi şi două de şezut cu fricțiuni, apoi încălzirea corpului prin preumblări la aer curat şi la soare, în sfârşit, o dietă simplă şi neexcitantă. După câteva luni, Doamna E. veni iarăşi la mine şi-mi spuse că a urmat întocmai prescrierile mele şi deja în timp de opt zile a perceput o împuternicire, ce creştea cu cât întrebuința cura. De patru săptămâni născuse, şi spre marea mirare a moaşei, facerea aceasta fusese cea mai uşoară. Pe când înainte vreme facerea era foarte grea şi însoțită cu pierderi mari de sânge foarte gros şi cangrenos, de rândul acesta mersese foarte uşor şi fără nici o îngreunare. De asemenea, copilul acesta era cel mai vioi dintre toți. Pe când înainte vreme n-avusese niciodată îndestulă țâță pentru copil, acum avea foarte multă. Pofta de mâncare crescuse şi însăşi ea se încredințase că felul acesta de viață nu era numai cu mult mai simplu ca cel obişnuit mai înainte dar şi mult mai sănătos.

Nr. 9.

Gâlci

Copilul de nouă ani E. K. se îmbolnăvi de *gâlci*, în partea stângă, şi gâlcile se umflară mereu, cât aproape un ou de găină. Ele fură tratate zilnic cu băi de trunchi şi băi de şezut cu fricțiuni de câte o jumătate de ceas fiecare şi în fiecare săptămână cu două băi de aburi locale, împreună cu o dietă potrivită. La început gâlcile erau roşii închise, în urmă se făcură roşii-vinete. După vreo trei săptămâni, băiatul nu mai putu să facă băile cu aburi, deoarece capul, prin prea mare umflătură, luase o poziție strâmbă şi nu se mai putea mişca. Din această pricină băile cu aburi fură înlocuite prin comprese cu apă caldă. Compresele fură aplicate aşa de calde, cât putea să rabde corpul. Aci se putea vedea desluşit mersul materiilor străine. Puroiul pătrunse prin piele şi murdări compresa, fără să se fi ivit vreo deschizătură. În sfârşit, se iviră două deschizături, cam de mărimea boabelor de mazăre, prin care se scurse foarte mult puroi. Acum umflătura dădu foarte repede înapoi. Dar, în dosul acestei umflături se formă alta nouă, care dădu de asemenea înapoi, după ce se golise prin deschizăturile celei dintâi. După patru săptămâni, copilul putu deja să meargă la şcoală. După cinci săptămâni, boala dispăruse cu totul şi mişcările capului ca şi ale gâtului erau iarăşi libere. Dureri nu se iviseră aproape deloc în timpul procesului de vindecare, căci pe de o parte băile de aburi şi compresele calde, pe de altă parte băile derivative, le muiaseră. Semne n-au rămas deloc.

Nr. 10.

Cancer la piept şi la nas

Femeia măcelarului Sp. din Lipsca-Rendniz încercase toate leacurile posibile împotriva unei grele boli, *cancer la piept şi la nas*, dar fără nici un folos. Într-o zi află de metoda mea de vindecare şi mă rugă să mă transport la locuința ei. Mă dusei şi găsii femeia într-o stare disperată. Pe piept izbucnise o rană adâncă, aproape în putrefacție, şi aşa de mare că abia putea fi acoperită de palma unei mâini. Apoi, jumătate din nas era deja mâncat de cancer, şi în sfârşit, pe frunte se formaseră două umflături tari, roşii (noduri canceroase), care stăteau gata să spargă. După cercetarea mea, prescrisei numaidecât o cură corespunzătoare, ce dădu cel mai bun rezultat. La început, umflăturile de la frunte dădură înapoi, apoi se vindecă pieptul şi în sfârşit nasul. Când femeia veni la mine, după câteva luni de cură, pentru a-mi spune că merge spre bine, avea încă o înfățişare grozavă. Astăzi a ajuns o femeie aproape plăcută. Şi această minune – căci e o minune – ca o astfel de bolnavă să se vindece în aşa scurtă vreme, a fost săvârşită numai de o dietă potrivită cu cura, băi de trunchi şi de şezut, asudeli, fără a face nimic altceva la nas, la piept sau la frunte.

În aproape nouă luni, printr-o cură stăruitoare, femeia Sp. s-a scăpat de greaua ei boală.

Nr. 11.

Răni deschise la picioare

Profesorul F. din Brazilia îmi face cunoscut, că a dobândit un minunat rezultat prin cura mea. Şapte ani de zile a suferit de o rană deschisă la picior, colindând de la un doctor la altul, vărsându-şi punga prin spițerii, pe când rana se făcea tot mai mare, mai rea, aşa, că uneori era incapabil de muncă şi trebuia să îndure chinurile iadului.

Atunci îi căzu în mână manualul noii ştiințe de vindecare. După cetirea lui se hotărî numaidecât să facă o încercare. Făcu băi de trunchi, şi se vindecă chiar cu ele în timp de vreun an de zile. Cu băile de şezut cu fricțiuni s-ar fi putut vindeca, de bună seamă, într-un timp ceva mai scurt.

Tămăduitul scrise despre acest succes al său, într-un ziar german din Porto Alegre.

Nr. 12.

Boli de rinichi şi de băşică
Hidropizie
Boală de ficat

Doamna B. din P. era bolnavă de ani de zile de *rinichi* şi de *beşica udului*. Tratamentul medical nu numai că nu-i adusese nici-o uşurare dar nu putu împiedica nici *hidropizia*. Atunci doamna B. se hotărî să întrebuințeze cura mea. Am prescris: zilnic 2 băi de trunchi şi 1 baie de şezut cu fricțiuni, precum şi o dietă potrivită cu natura, înlăturând cu desăvârşire supele.

În curând se iviră crize, săptămâni întregi n-avu poftă de mâncare, aşa că doamna B. pierduse aproape curajul de a merge înainte cu cura. Fiica ei o încurajă să urmeze cu stăruință cura şi rezultatele minunate nu întârziară a se arăta. În locul băilor de trunchi fură prescrise, în cele din urmă, tot băi de şezut cu fricțiuni, pentru ca progresul să fie şi mai repede. Astfel, hidropizia, boala de rinichi şi de ficat dispărură treptat. De câtăva vreme, doamna B. s-a vindecat pe deplin şi cine o vede acum nici nu bănuieşte cât de greu a fost bolnavă mai înainte.

Nr. 13.

Boală de inimă
Mouches volantes
Puncte negre

E un simptom foarte neplăcut de a vedea înaintea ochilor plutind încoace şi încolo nişte corpuri negre, fără ca vreun obiect exterior să se găsească înaintea ochilor. Acest simptom se naşte prin faptul că materiile străine se depozitează în cristalul ochiului şi aruncă umbre mici asupra retinei (Mouches volantes). Bine înțeles, că pe dată ce corpul întreg se curăță, dispar şi aceste corpuri străine. Aşa îmi comunică domnul avocat F. H. din B., că în cursul curei sale, pe care o aplică în primul rând contra unei boli de inimă, vechi, înrădăcinate, a pierdut cu desăvârşire şi acele *mouches volantes* de care suferea.

Nr. 14.

Urdinare de ani întregi
Dizenterie

Doamna W. din America, se văeta de *dizenterie* şi de o *urdinare*, ce ținea de patru ani şi care o slăbise foarte mult. Toate leacurile prescrise de doctorii pe care-i consultase nu-i folosiră nimic.

Îi prescrisei o dietă uşoară de mistuit, potrivită cu starea ei, trei băi derivative de trunchi în fiecare zi şi trei băi de aburi în fiecare săptămână. După trei săptămâni, boala ei era cu totul înlăturată.

Nr. 15.

Boală de ficat
Inflamația mațului gros
Asudeala picioarelor
Catar de stomac

Domnul director M. din D. suferea de multă vreme de *inflamația mațului gros*, care, devenind cronică, provocase o grea *boală de ficat*. Ani întregi fură întrebuințate cele mai diferite tratamente alopatice, dar fără nici un folos. La începutul lui Septembrie, domnul M. intră în tratamentul meu. Efectul fu minunat. În câteva zile, fu înlăturat şi catarul de stomac şi deja în prima săptămână mistuirea fu îndreptată. Multele materii de boală, ce se grămădiseră în el, de ani de zile, fură date repede afară,

starea lui se îmbunătăți din săptămână în săptămână. După două luni, în care timp scăzuse cu aproximativ 7 kilograme, domnul M. era cu desăvârşire vindecat şi în acelaşi timp şi *asudeala picioarelor*, foarte neplăcută, era înlăturată.

Nr. 16.

Scurgerea măduvei spinării

Literatul M. din N. suferea de *scurgerea măduvei spinării*, care, după spusa doctorilor de la clinica universității din Lipsca, n-avea leac. M. fu tratat la început, mai mult de un an, în numita clinică, fără umbră de folos. Nenorocitul era în cea mai disperată stare, nu mai primea bani de la societatea de ajutor, şi trebuia să fie întreținut de rude; părerea doctorilor îi răpise orice nădejde de îndreptare. Atunci auzi de succesele mele şi se hotărî a face o încercare cu noua ştiință de vindecare, fără doctorii şi fără operații. Şi astfel veni la mine, sprijinindu-se pe două bastoane, fără nici-o putere, cu toate alimentele întăritoare ce-i fuseseră prescrise. Diagnoza stabili o mare încărcare în spate, şi o însemnată căldură lăuntrică, împreună cu friguri puternice.

Prescrisei la început băi de trunchi de 16–18* 20–22°C şi băi de şezut cu fricțiuni, în mod alternativ, cele din urmă cu durată de un ceas, dietă fără carne dimineața şi seara, pâine de uruială şi poame, la prânz legume. La 3 – 4 săptămâni odată, era nevoie de o baie de aburi, în special pentru pântece, aşa că în timpul băii de aburi, bolnavul n-avea voie să se aşeze pe spate.

După aproximativ 3 luni, domnul M. putea să umble binişor – după o jumătate de an chiar fără baston. Încărcarea din spate slăbise într-atât, că putea iarăşi săvârşi munci uşoare şi n-a mai fost nevoie să-l țin în tratamentul meu.

Nr. 17

Boală grea de menstruație
Pierderi de sânge

Doamna W. suferea de peste opt ani de *lipsă de menstruație* sau de *menstruație neregulată*, câteodată şi de mari *pierderi de sânge* care îi sleiau puterile. La început se adresase medicului de aici, doctorul S., care o tratâ multă vreme fără nici-un folos; tot aşa îi merse şi cu tratarea locală în clinica femeilor de aici. Prescrierile mele constau în câteva băi de şezut cu fricțiuni, zilnic, şi obişnuita dietă neexcitantă. Efectele fură uimitoare. Doamna W. se scăpă în scurtă vreme de *pierderile de sânge*, iar după mai multe luni de cură simplă şi necostisitoare, dobândi iarăşi o *menstruație regulată*. Tot aşa şi *puterile corpului*, ce n-o mai ajutau înainte vreme, îşi recăpătară din nou vigoarea lor.

Nr. 18.

Brâncă

Acum doi ani, am tratat o femeie greu bolnavă de *brâncă*. Pe lângă celelalte prescrieri ale mele, a trebuit ca băile derivative să fie potrivite după starea bolnavei. Adeseori, când *frigurile* şi *inflamația* cotropeau prea mult fața, trebuia să prelungesc baia de şezut cu fricțiuni, câte două ceasuri necurmate, schimbând apa la fiecare jumătate de ceas, pentru a tăia frigurile. Afară de asta, s-au mai aplicat zilnic 1 – 2 băi de aburi la cap, urmate de băi de şezut cu fricțiuni, care uşurau foarte mult bolnava. În aproape 8 zile, boala era cu totul vindecată şi femeia mai sănătoasa şi mult mai bine dispusă ca înainte.

Nr. 19.

Umflătură de piele
Țiuitul urechii

Doamna L. din Gr. avea după urechea stângă o umflătura de mărimea unei nuci şi suferea din cauza aceasta de *țiuitul urechii* stângi. Trei ani de-a rândul întrebuințase toate medicamentele posibile, fără nici un folos, totuşi nu se putuse hotărî la operația ce i-o propusese doctorul casei. Astfel, veni în tratamentul meu. Şi aci s-au aplicat cunoscutele băi derivative, împreună cu o hrană potrivită naturii. *Țiuitul urechii* încetă după cele dintâi băi. *Umflătura* fu tămăduită după 6 săptămâni.

Nr. 20.

Pecingine
Dureri de spate

De cea dintâi boală suferea domnul H. de ani de zile. Toată bărbia era roşie închisă şi plină peste tot de coji. Toate leacurile alopatiei şi homeopatiei, precum şi vechea metodă naturală, fuseseră încercate de domnul H., fără nici-un folos.

După cum putui constata, pe baza noii mele diagnoze, *pecinginea* era urmarea unei încărcări a spinării. Într-adevăr, de vreo doi ani, domnul H. se văeta necontenit de dureri de spate. În urma acestui fel de încărcare, procesul de vindecare merse încet.

Mai multe băi derivative pe zi, dietă corespunzătoare şi două băi de aburi pe săptămână, au fost şi aci mijloacele de vindecare, ce l-au scăpat de bolile sale cronice, în 5 luni.

Nr. 21.

Inflamația egipteană a ochilor
Hidrocefalie

De aceste două simptome de boală suferea copilul de 8 ani al d-nei W. şi, timp de patru ani fusese tratat în fel de fel de clinice şi sanatorii private, unde se turnaseră în ochi picături de atropină, dar fără niciun succes. Doctorii declarară în cele din urmă, că băiatul devine hidrocefal şi că numai e nimic de făcut. Astfel aduse femeia copilul în căutarea mea. Prin *ştiința expresiunii figurii* stabilii că *inflamația ochilor* şi *capul prea mare* sunt numai consecințele unor boli anterioare nevindecate. Am explicat apoi mamei, că în cazul acesta, vindecarea se obține încet, deoarece aci e o deosebită încărcare a spinării. I s-au prescris zilnic 3–4 băi derivative de trunchi şi de şezut cu fricțiuni, împreună cu dietă neexcitantă. Deja după opt zile, *inflamația ochilor* se îmbunătățise foarte mult. Bolnavul putea să deschidă puțin ochii, aceea ce mai înainte era cu neputință. Tot astfel, şi mistuirea ajunsese aproape normală. După două săptămâni, sensibilitatea ochilor împotriva luminii era înlăturată şi în a patra săptămână copilul căpătă iarăşi vechea lui *scarlatină*. Corpul avea acum destulă putere pentru a continua acum mai departe criza scarlatinei, înăbuşită cu patru ani înainte. După terminarea acestei crize de vindecare, boala de ochi şi hidrocefalia erau înlăturate.

Nr. 22.

Neputința bărbătească (impotența).

Domnul Gl. din Sp. suferea de *impotență complectă*. Toate leacurile întrebuințate împotriva acestei boli nu folosiseră nimic. Prin cura mea, ce o făcu acasă la el şi anume: trei băi de şezut cu fricțiuni, zilnic, alternând cu băi de trunchi cu fricțiuni, împreună cu dietă neexcitantă, boala a fost cu desăvârşire vindecată, după şase săptămâni.

Nr. 23.

Încuiere (constipație) la un copil de țâță

Copilul de jumătate de an al preotului L. suferea de o *încuiere încăpățânată*, ce nu se putuse birui cu tot felul de medicamente. Nu e vorbă, copilul era hrănit şi cu lapte, care de multe ori se fierbea şi de câte trei ori. Corpul copilului se umplu cu materii străine şi astfel se iviră în curând nişte friguri grele şi crampe, ce slăbeau foarte mult copilul.

Împotriva celor din urmă, doctorul prescrisese comprese reci, ce trebuiau să fie schimbate, la fiecare 2 ceasuri. Efectul fu, bine înțeles, neîndestulător şi crampele începură să se repete de 12 ori într-o zi. Atunci tatăl ajunse singur la ideea de a schimba compresele la fiecare sfert de ceas şi efectul fu minunat: crampele nu se mai iviră.

Totuşi, pricina bolii, încuierea, nu era înlăturată. Atunci tatăl copilului citi manualul meu, al noii ştiințe de vindecare şi începu numaidecât să administreze copilului în fiecare zi două băi de trunchi, în tot cazul prea calde. În schimb însă şi vindecarea veni mai încet, abia după 5 săptămâni copilul avu scaun normal. În timpul acesta şi copilul se hrăni altfel, i se da numai lapte crud şi cremă de ovăz, şi copilul se îndrepta văzând cu ochii. În curând ajunse vioi şi vesel, pe când înainte vreme tânjea tot a boală.

Nr. 24.

Gâlci

Naştere uşoară

Doamna M. avea *gâlci* la gât şi trebuia să-şi înfăşoare întotdeauna gâtul, pentru a le ascunde. Ea începu cura mea şi o continuă cu multă stăruință. Gâlcile tari fură repede muiate şi se micşorară din ce în ce, pe când starea generală a bolnavei se îmbunătăți în mod simțitor.

Dar, abia la viitoarea ei facere, putu să vadă doamna M. ce mult câştigase corpul prin cura mea. Ea dărui viață celui de-al şaptelea copil şi mirarea ei nu fu mică, văzând ce uşoară fu naşterea de rândul acesta. Copilul, deşi mic, era bine făcut, şi fiindcă fu liberat de casa lui abia după 2 ceasuri, îşi păstră culoarea lui trandafirie, pe când toți copii de mai înainte erau palizi îndată după naştere.

Doamna M. nu mâncase nicidecum carne în tot timpul cât fusese însărcinată şi surprinderea ei fu din cele mai plăcute, că putu să-şi alăpteze trei luni de zile copilul, lucru ce i-ar fi fost cu neputință în alte condiții.

Nr. 25.

Ischias (coxartroză)

Acum câțiva ani fusei chemat la doctorul medic B., care suferea din Februarie de *Ischias*. Cu toate căutările medicale, boala mergea din rău în mai rău. În cele din urmă, nu mai putea să umble, nici să stea culcat, aşa că îşi petrecea zilele şi nopțile rezemat pe sofa. Prescrisei domnului dr. B.: zilnic două băi de trunchi cu fricțiuni de 18 până la 18°C grade şi, din două în două zile, o baie de aburi, precum şi dietă potrivită cu natura. Deja în a patra zi, unul din băiaşii mei îmi aduse vestea că starea generală se îmbunătățeşte şi domnul dr. B. putea să meargă prin odaie. În opt zile, starea bolnavului se îmbunătățise aşa de mult, că tratamentul putu fi continuat şi fără ajutorul meu. După patru săptămâni, boala era vindecată.

Nr. 26.

Anghină difterică

Scarlatină

Odată fusei chemat la doamna S., al cărei fiu de nouă ani se îmbolnăvise greu de *scarlatină* şi *anghină difterică*. Fiindcă trebuia să i se facă mai întâi o baie de aburi şi n-aveam la îndemână unul din aparatele mele de băi de aburi, trebui să improvizez repede unul. Pentru acest sfârşit, aşezarăm copilul pe un scaun de trestie şi sub scaun, o oală de 4–5 litri de apă în clocote. Picioarele erau de asemenea aşezate pe o găleată plină pe jumătate cu apă în clocote şi acoperită cu două stinghii. Corpul întreg fu mai întâi acoperit cu îngrijire într-un strai de lână. După ce bolnavul asudase bine de tot, i se făcu o baie de trunchi cu fricțiuni, de 8°C, când i se frecă pântecele aşa de mult, până când căldura de la cap dispăru. Era foarte interesant de observat, cum respirația greoaie de la început dispărea în timpul acestei operații, pentru a face loc unei respirații uşoare, cu desăvârşire normală. Primejdia era înlăturată. Înainte de a pleca, făcui încă atentă pe mamă, că, după câteva ceasuri frigurile se vor ivi din nou, şi, în acest caz, să se repete în mod energic băile de trunchi cu fricțiuni, până când căldura va dispare. După vreo 5 zile, copilul era pe deplin restabilit. Aşa se vindecă *anghina difterică*, aşa de temută, împotriva căreia medicina caută încă şi astăzi leacuri!

Nr. 27.

Surzenie

Polip în nodul gâtlejului

Răguşeală

Domnul Sch. din Th. mă consultă pentru *surzenia* sa la urechea dreaptă, apoi pentru polipul său de la nodul gâtlejului. Boala îl împiedeca foarte mult la vorbit. Vizitase toate clinicile şi toți doctorii, fără să găsească undeva ajutor. Cercetându-l, după ştiința expresiunii figurii, stabilii că are încărcare anterioară, aşa că îi putui prezice un rezultat favorabil. De fapt, se întâmplă aceea ce-i spusesem. După ce bolnavul făcu zece zile cura mea, îmi spuse că poate deja să audă cu urechea surdă şi că *răguşeala* precum şi *zgârietura din gât* mergeau spre bine. După alte 4 săptămâni, bolile lui fură pe deplin vindecate. La urma urmei, domnul acesta îmi mărturisi că niciodată, nici chiar în tinerețea lui, nu se simțise aşa de bine ca acum, după ce fusese scăpat de bolile lui.

Nr. 28.

Neurastenie
Catar de gât, cronic

Domnul Kl., de aici, suferea, de mai mult de 20 ani, de o *boală de nervi*, care mai târziu se prefăcuse în *neurastenie* şi la care se adăugase un *catar cronic de gât*. Multe cure, ce întrebuinţase până atunci, nu avuseseră nici un efect. Nici în această împrejurare, noua ştiinţă de vindecare nu m-a dat de ruşine. Încărcarea bolnavului era favorabilă şi putui să-i prezic un sfârşit bun. După cum prevăzusem, rezultatul fu extraordinar. Bolnavul trebui să îndure câteva crize de vindecare, în cele din urmă însă, nu mai rămăsese urmă de neurastenie sau de catar cronic de gât. Bolnavul se simţea, aşa spunea el, ca nou născut.

Nr. 29.

Dureri de obraz
Nevralgie
Insomnie
Dilatarea stomacului

Un domn de 39 ani, R. B. din R., suferea de mai bine de patru ani de *crampe dureroase de obraz*. Domnul B. consultase foarte mulţi doctori, fără nici-un folos, ba chiar pe un profesor vestit, care-l sfătuise, ca cel din urmă mijloc, să-şi facă operaţie. Domnul R. renunţă la operaţie şi intră în tratamentul meu, fără doctorii şi fără operaţii. Prin ştiinţa expresiunii figurii, stabilii încărcarea de partea dreaptă, din care pricină se iveau acele dureri şi spasmuri în obraz. Punctul de plecare al bolii sale trebuia căutat în pântece. De fapt, domnul R. suferea şi de *dilatarea stomacului*. Întrebuinţând metoda mea, mistuirea fu îndreptată deja după opt zile. După trei săptămâni, domnul R. putea dormi toată noaptea fără dureri, lucru ce nu-i fusese cu putinţă în cele din urmă patru săptămâni, când mai cu seamă călătoria pe drumul de fier era pentru el o povară. După două luni de cură, domnul R. era cu desăvârşire vindecat de chinuitoarele sale boli şi în acelaşi timp exteriorul său se schimbase cu totul.

Nr. 30.

Scrofule
Cloroză
Presbitism
Gâlci

Domnişoara H. G. din Gr., de profesie învăţătoare, suferise câţiva ani de *cloroză* şi de *scrofule*, în urma cărora se iviseră nişte *gâlci foarte tari*, apoi *presbitism*. Niciun leac nu fusese de vreun ajutor împotriva acestor boli. Din cauza presbitismului, domnişoara G. trebuia să poarte ochelari speciali, dar, în curând, nici aceştia nu mai fură îndeajuns.

Domnişoara G. află atunci, printr-o prietenă a ei, de metoda mea de vindecare, pe care o practică serios un an întreg. Făcea zilnic două băi de şezut cu fricţiuni, de câte 15–30 minute fiecare şi **trăia potrivit cu natura**. Succesul fu minunat. Mai întâi se îndreptă mistuirea. Apoi, dispărură gâlcile, una câte una, împreună cu predispoziţia, ce avea până atunci, către bolile de plămâni. Pe dată ce fu înlăturată orice urmă de gâlci, boala de ochi se vindecă repede. După un an, domnişoara G. nu mai avea nevoie de ochelari. Aceea ce nu putuseră face doctorii cei mai vestiţi, făcuse noua mea ştiinţă de vindecare.

Nr. 31.

Constipaţie şi insomnie la un copil de două luni

O doamnă H. din Mannheim, mă vizită într-o zi, împreună cu fetiţa ei de două luni. Copilul suferea deja de *constipaţie*, din care izvorâse *insomnia*, o dovadă că el trebuie să se fi născut deja încărcat. După cum stabilii prin ştiinţa expresiunii figurii, mama era cu adevărat foarte încărcată cu materii străine, suferea de proastă mistuire, şi era de multă vreme bolnavă de o inflamaţie de ochi.

Deoarece femeia alăpta singură copilul, cea dintâi grijă a mea fu de a depărta materiile de boală, din corpul mamei. Îi prescrisei pentru aceasta, în fiecare zi o baie de trunchi şi de şezut cu fricţiuni, dietă neexcitantă şi potrivită cu natura, multă şedere la aer curat. Copilul îl lua cu ea în pat, pentru a-l face să asude. Deja după o cură de două zile, constipaţia şi insomnia copilului fură înlăturate, iar după o săptămână îngreunarea mistuirii şi inflamaţia ochilor mamei.

Din cele de mai sus se poate vedea desluşit, ce mare e influența mamei asupra copilului, prin hrana naturală. Un tratament direct ar fi fost cu mult mai nefolositor, la o ființă aşa de mică. Pricina îmbolnăvirii copilului era încărcarea mamei cu materii străine.

Nr. 32.

Învinețeală

De această boală suferea o copilă de 12 ani, Eliza a domnului E. H. din P. Explicai tatălui bolnavei, că într-un caz de boală aşa de înaintată, şi față de o slăbiciune aşa de mare provocată de multele medicamente, e puțină nădejde de scăpare. Vindecarea e cu putință numai dacă pântecele şi mistuirea mai pot fi influențate. Mică era speranța, cu care bolnava a început cura mea, dar, deja într-o săptămână starea ei se îmbunătățise aşa de mult, că pofta de mâncare şi mistuirea erau minunate. După o cură de patru săptămâni, *învinețeala* – mulțumită puterii de viață a tânărului organism – era cu desăvârşire vindecată.

Nr. 33.

Vărsături periodice
Boală de plămâni
Clorozã

Domnul M. din L. suferea, de doisprezece ani, de *vărsături periodice*, împotriva cărora nu găsise leac. Regulat în fiecare săptămână, vărsăturile acelea se iveau într-o zi sau două. Vărsăturile țineau de dimineața, de la sculare, până seara la culcare. Tratamentul meu, alcătuit din băi de trunchi şi de şezut cu fricțiuni, dietă neexcitantă şi din celelalte prescrieri generale, a avut un efect strălucit. În locul feței sale palide şi aproape cenuşie, se iviră obrajii plini de sănătate. Mistuirea sa, mai înainte vreme dărăpănată, fu cu desăvârşire îndreptată. Vărsăturile nu se mai iviră. După patru săptămâni, mă vizită bolnavul acesta, pentru a-mi mulțumi de vindecarea sa, asigurându-mă totodată, că se simte ca nou născut.

Nr. 34.

Boală grea de inimă
Închegarea sângelui
Insomnie
Artera inimii ieşită afară
Astmă

De toate aceste boli suferea doamna M. din H., o damă în vârstă de 58 de ani. În cei din urmă ani, *astma* ei făcuse progrese. Apoi se iviră nişte dureri, din ce în ce mai mari, în țâța dreaptă. În acelaşi timp *bătaia inimii* şi *atacurile de spaimă* ajunseră tovarăşii ei zilnici. *Durerile chinuitoare* şi *respirația grea* nu dădeau răgaz bietei femei să închidă ochii, deşi simțea o *oboseală* de moarte. Bolnava nu mai era în stare să mai facă nici zece paşi şi vorbele ei cădeau foarte greoaie. Apoi, într-o zi, se ivi deasupra țâței drepte, nu departe de gât, o vână de grosimea unui deget, care zvâcnea neîncetat şi cu mai multă putere decât inima. Doctorii care tratau bolnava – printre ei chiar o celebritate – stăteau cu mâinile în sân, în fața acestui simptom. În cele din urmă, ei declarară că artera inimii a ieşit afară şi adăugară că ea se poate rupe în orice moment, provocând astfel un *anevrism*, adică moartea. Cei cinci doctori, printre care şi un vestit doctor, adept al naturii, părăsiră bolnava şi astfel nu mai era nici-o speranță când ea veni în căutarea mea. Cercetai bolnava pe baza noii mele metode şi descoperii că pricina feluritelor simptome de boală era la dânsa o veche *boală cronica de pântece*, din care izvorâse mai întâi *astma*, apoi o *grea boală de inimă* precum şi *închegarea sângelui*. Zilnic trei băi derivative de şezut cu fricțiuni, împreună cu dietă neexcitantă, dădură rezultate minunate. În opt zile toate durerile se mutaseră. După patrusprezece zile, artera inimii nu mai zvâcnea aşa de tare şi după trei săptămâni toate simptomele bolii cronice a pântecelui dispăruseră, fără urmă, – o nouă dovadă de unitatea tuturor bolilor.

Nr. 35.

Anghină difterică

Voi cita şi asupra acestei boli un raport de vindecare. E vorba de fetița de 12 ani, Elsa B., care se îmbolnăvise greu de *anghină difterică*. Doctorul, un alopat, întrebuințase toate mijloacele sale, dar fără

folos. Gâtul era aşa de gros, umflat mai ales de partea dreaptă şi pe dinăuntru căptuşit cu un strat alb-verzui, gros de un deget şi puturos. Respirația era aşa de greoaie, că primejdia amenința copilul în fiece moment. Doctorul propuse părinților o operație la canalul respirator, pentru care era nevoie de transportarea copilului în spital. Din fericire, părinții nu voiră să audă de operație şi astfel se întrebuință tratamentul meu, în ultimul moment. O baie cu fricțiuni, de o durată mai lungă, fu aplicată la început, în timpul căreia frigurile urcate dădură înapoi. În acelaşi timp şi încordarea puternică a gâtului umflat, se mai muie puțin. Băile cu fricțiuni fură făcute neîncetat, ori de câte ori se simți nevoia şi apoi fu provocată sudoarea. În acelaşi timp fereastra odăii, în care se găsea bolnava, trebui să rămână zi şi noapte deschisă. Douăsprezece ore fură de ajuns pentru a înlătura orice primejdie. După patru zile, umflătura gâtului şi stratul dinăuntru pieriseră. După opt zile, mistuirea mai înainte dărăpănată, ajunse iarăşi normală. Dar, am stăruit să se dea copilei numai pâine uscată de Graham şi fructe acrişoare. În a zecea zi dădui voie părinților să scoată copila la aer, la soare. În ziua a cincisprezecea, copila era sănătoasă.

Nr. 36.

Pecingeni umede.

De această boală grozavă suferea un domn de 24 ani, anume W. din G. *Pecinginea* se ivise mai ales la cap şi la gât. Unsorile şi medicamentele întărâtaseră şi mai mult boala şi astfel bolnavul pierdu credința în medicină. El veni la mine şi începu cura mea. Şi acestui bolnav putui să-i prezic un rezultat bun, căci şi la el încărcarea era în față. Într-adevăr, mistuirea, mai înainte dărăpănată, se îndreptă în câteva zile şi, în acelaşi timp, începu să se îndrepte şi pecinginea. În ziua a treia *umezeala pecinginei* încetă şi după 16 zile nu se mai zărea nici urmă de pecingine. În acelaşi timp, gâtul gros al bolnavului se trase în aceste 16 zile cu vreo 3,5 cm. în circumferință. Materiile de boală ce umflaseră gâtul şi provocaseră pecinginea, fură eliminate în cantități colosale prin maț şi prin rinichi.

Nr. 37.

Cancer la buze

Cei mai renumiți alopați şi homeopați trataseră şase ani pe un domn de 72 de ani. *Cancerul la buze* mergea din ce în ce mai rău. Apoi, se ivi şi o supărătoare scurgere de bale, aşa că balele curgeau neîncetat din gura bolnavului. Îl cercetai şi găsii că încărcarea lui era mai mult în față şi de amândouă părțile capului. Efectele metodei mele nu întârziară mult. Deja în cele dintâi zile curgerea balelor încetă, şi formațiunile noi, vegetațiile şi rănile deschise începură a da înapoi. Cele din urmă se vindecară pe dinăuntru, în timp de zece zile şi buza ajunse de trei ori mai mică. Bolnavul dobândi în unsprezece zile un rezultat, ce nu-l putuse căpăta prin tratamentul lui de şase ani. Iarăşi un caz de vindecare a cancerului, care, după cum se ştie, în ochii medicinii, trece de nevindecabil.

Nr. 38.

Boală de gât
Anghină difterică
Scarlatină

Carol Br., din Stiria, de 8 ani şi jumătate, veni cu mamă-sa, în căutarea mea. Mamă-sa îmi spuse următoarele cu privire la sănătatea fiului ei: până la vârsta de 2 ani şi jumătate, băiatul fusese pe deplin sănătos, pe urmă însă, de când cu altoirea, fusese tot bolnăvicios. La început, ca băiat de trei ani, avusese *anghină difterică*, ce fusese înăbuşită prin medicamente, pe urmă, după boală, copilul o dusese din ce în ce mai greu şi *vocea îi slăbise* foarte mult. În gât se vedeau întotdeauna nişte *puncte albe, pe amigdale*. La orice ocazie, *gâtul se umfla*, ca şi la *anghina difterică*. De când cu boala aceasta, mistuirea copilului fusese cu mult mai proastă, ca mai înainte. În Martie 1891, *în urma unei spaime*, copilul se îmbolnăvi de un *reumatism articular*, de care zăcu greu bolnav trei săptămâni. În urmă, copilul se găsi în aşa hal, că, pentru restabilirea sănătății sale – ca cea din urmă scăpare – se simți nevoia unei cure în institutul Louis Kuhne din Lipsca. La 15 Aprilie 1891, băiatul începu cura la mine.

Efectul metodei mele fu surprinzător. Deja în a doua zi, mistuirea se îndreptă. În ziua a treia, anghina difterică, ce fusese înainte vreme numai înăbuşită, reveni cu oarecare furie. Mă aşteptam la asemenea crize de vindecare, deoarece în corp dormitau de mai înainte atâtea medicamente. Deja în ziua a cincea, începură nişte ieşiri afară colosale, puturoase, închise ca nămolul. Tot astfel şi urina mirosea foarte greu şi era de culoarea cafelei. După eliminarea acestor materii de boală, copilul fu vindecat în cinci săptămâni şi se simți ca nou născut, atât trupeşte cât şi la minte.

Nr. 39.

Polipi
Îngreunarea mistuirii

Domnul B., farmacist din Z., suferea de 20 de ani de *mistuire rea, neregulată*. Toate leacurile ce le întrebuințase pentru reglarea scaunului, le luase din farmacia sa, dar nici unul nu-i fusese de vreun folos. Nu-i vorbă, câte un medicament avusese o influență trecătoare, dar efectul nu ținea mult şi dispărea iarăşi. Din cauza relei mistuiri şi a marelui abuz de medicamente i se stricaseră aproape toți dinții şi toate măselele. Apoi, se formaseră în nas şi în canalul respirator, *polipi* ce nu voiau să se vindece cu nici un preț, – căci erau urmările neapărate ale bolii cronice de pântece, de care suferea. De 26 ori îşi operase domnul B. polipii şi totuşi creşteau mereu la loc. De aci se văd învățăturile greşite ale medicinii şi greutățile ce întâmpină – din această cauză – doctorii, în practica lor zilnică. Prin întrebuințarea metodei mele, domnul B. dobândi în opt zile un rezultat, ce nu-l putuse avea în 20 de ani, prin medicamente. Formațiunea polipilor încetă din ce în ce. În patru săptămâni, domnul B. era vindecat. Efectele tratamentului meu, dovedit asupra propriului său corp, uimiră atât de mult pe domnul B., încât la plecare mărturisi, că nu mai poate fi împăcat cu conştiința, câtă vreme va fi farmacist. Vede şi el, că, prin medicamente omenirea e înşelată şi otrăvită şi de aceea e hotărât a vinde cât de curând farmacia lui.

Nr. 40.

Luatul din iele
Insomnie

Acestea erau bolile, de care se îmbolnăvise fata de cinci ani a doamnei G. din L. Zbătându-se din tot corpul, biata copilă nu mai putea nici merge, nici vorbi, nici dormi, nici pricepe, nici mistui. După ce încercase toate metodele posibile de vindecare, fără nici un folos, bolnava veni în căutarea mea.

Băi de trunchi şi de şezut cu fricțiuni, cele din urmă de durată mai lungă, mişcare la aer liber şi dietă neexcitantă, au dat şi aci rezultatul dorit, aşa că, după o săptămână, bolnava putea deja să umble.

Prin continuarea mai departe a curei, se dobândi o vindecare deplină, după ce mistuirea – ce fusese cu totul zdruncinată – ajunse cu desăvârşire normală. Şi, toate astea s-au putut dobândi iarăşi prin noua mea ştiință de vindecare, fără doctorii şi fără alte procedee medicale.

Nr. 41.

Crampe nervoase

Doamna G. suferea de nişte ciudate *crampe nervoase*; crampele porneau din vârful degetelor şi năvăleau în cap. Cei mai vestiți doctori şi profesori din localitate, încercaseră în diferite chipuri de a vindeca această boală, dar ea în loc să dea înspre bine, mergea tot mai rău. Doctorii luaseră simptomul de boală, drept boala însăşi, şi, în miopia lor, trecuseră cu vederea adevăratul focar al bolii, adică pântecele. Nu e deci de mirare, dacă boala mergea mai rău. În cele din urmă, nevoia o aduse pe bolnavă la mine. Tratamentul fu alcătuit din băi derivative cu fricțiuni şi viață potrivită cu natura. După şapte săptămâni, femeia fu cu desăvârşire scăpată de boala ce o chinuia de atâta vreme.

Nr. 42.

Poluții
Scurgerea măduvei spinării
Tabes dorsalis
Insomnie
Boală de nervi
Paralizie

Suferind de aceste boli, domnul H. de 42 ani, veni în căutarea mea. Mergea cu multă osteneală; scularea ca şi şederea îi erau peste măsură de grele. De ani de zile suferea de proastă mistuire şi de insomnie. Apoi, îl chinuiau *poluțiile*, deşi era însurat – o dovadă sigură de *o grea încărcare dorsală*, de o grea *boală de nervi*. Înțelepciunea medicală părăsise cu totul pe domnul H., după ce încercase tot felul de mijloace. Prescrisei acestui domn în cele dintâi patrusprezece zile, zilnic două băi de trunchi cu fricțiuni, apoi timp de patru săptămâni zilnic o baie de trunchi cu fricțiuni şi două băi de şezut cu fricțiuni. Rezultatul fu uimitor. Mistuirea se îndreptă după câteva băi, *paralizia picioarelor* sale, după câteva

săptămâni. Scurgerea măduvei spinării fu pe deplin vindecată în două luni. Iarăşi, o dovadă minunată de adevărul noilor mele învățături, iarăşi o dovadă de neputința şcolii medicale!

Nr. 43.

Surdo-mutenie
Năvălirea sângelui la cap

Fata de patru ani a doamnei Sch. din L., era *surdă* şi mută, din cauza *altoireii*, după cum susținea mama ei. Tratamentul medical rămăsese zadarnic, cu toate sforțările lui. Prin operații şi prin cauterizări, biata copilă fusese aşa de rău maltratată şi țipa de câte ori vedea doctorul. Din cauza țipetelor şi a spaimei nu putui examina copila, văzui însă că avea o mare încărcare cu materii străine şi că *sângele năvălea spre cap*. Prescrisei numai băi derivative şi dietă neexcitantă, uscată şi potrivită cu natura, îi recomandai să doarmă cu fereastra deschisă şi să şadă mult la aer şi la soare. Rezultatul fu favorabil, şi, după două săptămâni, mama îmi aduse vestea că fetița merge mult mai bine şi că a început chiar să audă puțin. După alte patru săptămâni, mica bolnavă era pe deplin vindecată. Putea iarăşi să audă şi să vorbească.

Nr. 44.

Constipație puternică

Doamna Dr. F., din A., suferea de vreo 20 ani de *constipație puternică*. Nimic nu-i folosea. Când începu cura îmi spuse că, după experiențele de mai înainte, n-are nici-o speranță de îndreptare. După ce urmă povețele mele, timp de opt zile, adică după ce trăi potrivit cu natura, boala ei şi în acelaşi timp toate consecințele ei supărătoare fură înlăturate. În ce priveşte dieta, bolnava se hrănise câtva timp cu grâu uruit şi poame acrişoare, pană când putuse mistui pâine şi mâncăruri fierte.

Scrisori originale de mulțumire

Nr. 45.

Dureri de gât
Boală de rinichi şi de băşică
Bolile organelor genitale.

Prea stimate domnule Kuhne!

*Cura ce mi-ați ordonat prin scrisoare, mi-a priit de minune. Suferințele de la rinichi şi beşică s-au muiat. Boala organelor genitale s-a îndreptat foarte mult, mai este puțină curgere. Durerile înțepătoare în gât (observam în gât şi un strat galben) sunt cu desăvârşire înlăturate. Mă simt mai bine ca înainte. Mulțumindu-vă pentru **sfaturile ce mi-ați dat prin scrisoare** şi care mi-au folosit mult, rămân devotatul Dv.*

Bromberg. *E. M.*

Nr. 46.

Migrenă puternică.

Prea stimate domnule Kuhne!

Îmi propusesem de multă vreme să îmi exprim adânca mea mulțămire, dar m-a împiedecat ba una, ba alta. Poate că vă aduceți aminte de mine, dacă vă spun că am fost la Dvs., în August anul trecut, împreună cu fata mea mai mare, după recomandația doamnei N. din L., pentru a căuta leac împotriva unei migrene puternice, încăpățânate. A doua zi, după sosirea mea acolo, am fost iarăşi chinuită de migrenă, în prezența Dumneavoastră, atunci când jertfeați pentru noi, în grădină, un ceas din prețiosul Dumneavoastră timp. De atunci n-am mai avut migrenă, pentru care mulțumesc lui Dumnezeu şi dumitale. Mă simt aşa de uşoară, ca în tinerețea mea, de aceea nici nu mi-e greu să păstrez dieta prescrisă de Dumneavoastră. Băile sunt aşa de binefăcătoare, că n-aş putea îndura lipsa lor. Numai baia cu aburi îmi cauzează oarecare greutăți fără aparatul Dumneavoastră. Vă rog să binevoiți a-mi trimite un aparat de băi de aburi, împreună cu cele trei oale trebuincioase.

Multe salutări de la fata mea. Mulțumindu-vă încă o dată, vă salut cu toată stima.

Bielefeld. *Doamna E. H.*

Nr. 47.

Reumatism
Podagră
Paralizie
Ischias (coxartroză)
Boală de ochi

Subsemnatul,

*m-am îmbolnăvit în toamna anului 1885, de bolile de mai sus, şi timp de 3 ani şi jumătate n-am găsit leac. **Am fost tratat, fără succes, de mai mult de 12 profesori şi doctori vestiți din oraşul acesta**. În cele din urmă, un profesor şi un doctor de la Clinica Universității, mă sfătuiră să consult pe domnul L. Kuhne. Aproape 3 ani şi jumătate fusesem tratat de cei dintâi doctori din Lipsca, şi starea mea devenise tot mai de plâns. În timp de 3 săptămâni numai, domnul Louis Kuhne, prin noua sa metodă de vindecare, m-a făcut cu desăvârşire sănătos şi capabil de a munci.*

Lipsca-Anger. *H. K.*

Nr. 48.

Oftica plămânilor
Defect de inimă
Caria oaselor
Inflamația intestinelor
Boli hemoroidale
Sângerarea rinichilor.

Prea stimate domnule Kuhne!

S-au împlinit doi ani, în August, de când fiul meu, Pastorul U., şi-a procurat manualul Dumneavoastră: „Noua ştiinţă de vindecare". Către sfârşitul lui Iulie, am fost bolnavă pe moarte, părăsită cu desăvârşire de alopaţi. Fiul meu mi-a atras luarea aminte asupra curei Dumneavoastră, şi m-am agăţat de ea, ca cel care se îneacă, de un fir de pai.

Băile dumneavoastră şi dieta au făcut minuni; după 5 luni, bolile mele ***hemoroidale*** *şi de* ***plămâni****, împreună cu* ***inflamaţia intestinelor*** *şi* ***sângerarea rinichilor*** *fură cu desăvârşire vindecate. Aceea ce medicina n-a putut face în 12 ani, a făcut metoda Dumneavoastră naturală, în 5 luni!*

Agricultorul Fr., care şi-a procurat de la mine cartea dumneavoastră, s-a vindecat cu desăvârşire de un ***defect de inimă****. Am vindecat mai mulţi de pe aici şi am făcut propagandă pentru metoda dumneavoastră.*

Aşa de exemplu, o fată de 16 ani, suferea de 6 ani de ***caria oaselor*** *şi nu găsea leac nicăieri. Din spate, din picioare şi din braţe, oasele începuseră deja să fie mâncate. Bolnava a făcut, întocmai după prescrierile dumneavoastră, 2 băi complecte de aburi şi în fiecare zi 3 băi de şezut cu fricţiuni, urmând în acelaşi timp şi o dietă serioasă. Din cadavrul acela, s-a născut, spre marea mea bucurie, o fată frumoasă şi grasă.*

Vă rămân adânc recunoscătoare, D-le Kuhne.

Hilligsfelde. *Doamna Dr. med. U.*
născută von K.

Nr. 49.

Paralizie
Întărirea pântecelui
Gâlci
Scrofule.

Stimate domnule Kuhne!

Îmi împlinesc o datorie adâncă, exprimându-vă cele mai cordiale mulţumiri pentru filantropia ce aţi dovedit prin minunatul dumneavoastră raport de vindecare asupra bolii mele.

De la 1892 sufeream deja de ***gâlci tari*** *şi* ***scrofule*** *şi de mai mulţi ani de* ***îngreunarea mistuirii****. Am întrebuinţat toate mijloacele, am consultat toţi doctorii, dar starea mea se înrăutăţea din ce în ce, şi credinţa mea în doctori se slăbise foarte mult. În această stare disperată, auzii de ştiinţa de vindecare, fără doctorii, a d-lui Kuhne şi plecai numaidecât la Lipsca. Dar, fiindcă mi se făcuse o mare operaţie la călcâi, trebuii să fac această călătorie, cu cârje şi cu baston. Rezultatul curei dumneavoastră a fost minunat, aşa că, în câteva zile puteam umbla comod, fără cârje şi numai cu ajutorul bastonului, de care peste câteva zile n-am mai avut trebuinţă. M-am simţit foarte bine, în timpul acestei cure. De-aş fi plecat numaidecât la domnul Kuhne la Lipsca, nu mi-ar fi rămas nici semnele ce le port la gât.*

Sunt recunoscător pentru toată viaţa, d-lui Kuhne, şi mă voi sili a răspândi – oriunde mă voi găsi – această nouă ştiinţă de vindecare.

Burgwindheim. *Cu stimă, B.*

Nr. 50.

Sifilis
Insomnie
Dureri de cap.

Prea stimate d-le Kuhne!

*Socotesc de datoria mea, a vă face cunoscut efectul minunat ce am dobândit prin aplicarea metodei dumneavoastră la boala mea gravă (**sifilis**), pe care doctorii specialişti o priveau ca nevindecabilă.*

*7–8 ani de zile am întrebuinţat mercur, de 2–3 ori am fost la nişte băi de pucioasă foarte scumpe, care păreau pentru un moment că mă fac sănătos. Dar, boala fusese numai înăbuşită, iar nu dată afară din corp – şi din an în an am devenit mai slab, mai nervos, mai fără plăcere de muncă. În cele din urmă, căpătai nişte **dureri de cap**, care mă făceau aproape nebun. N-aveam somn luni întregi; doctorul mă sfătui să fac iarăşi băi de pucioasă, altfel s-ar putea naşte o inflamaţie a creierilor.*

Simţeam că nu mai pot s-o duc aşa şi ştiam că aceste cure alopatice mă otrăviseră în mod cronic. În disperarea mea (speranţă aveam puţină) am alergat la metoda dumneavoastră. Rezultatul fu uimitor. La început, căpătai odihnă şi somn, deja după trei băi.

Ce multe rele nu s-ar înlătura, dacă toţi bolnavii s-ar supune tratamentului dumneavoastră, aşa de simplu şi cu desăvârşire lipsit de dureri! Tratamentul dumneavoastră nu poate fi lăudat îndestul şi constat, spre bucuria tuturor suferinzilor de această boală, marea greşeală a şcolii medicale, că sifilisul n-ar fi vindecabil.

La boala mea adânc înrădăcinată, vindecarea mea a fost o adevărată minune a naturii. Am mai urmat câtăva vreme cu cura dumneavoastră, pentru a curăţi bine corpul şi am ajuns că arăt astăzi mai tânăr. Am câştigat o culoare sănătoasă şi un dor nou de viaţă.

Şi, fiindcă toate acestea le datorez numai dumneavoastră, stimate domnule Kuhne, vă rămân foarte recunoscător.

Lipsca. *Cu toată stima.*
E. F.

Nr. 51.

Piatră
Inflamaţia rinichilor
Boli hemoroidale
Hidropizie.

De câţiva ani m-am îmbolnăvit mai întâi de o boală de rinichi, constipaţie, insomnie, când am îndurat cele mai chinuitoare dureri.

*Trei ani mai târziu, a trebuit să intru greu bolnav şi incapabil de muncă în spitalul oraşului. Diagnoza era: **inflamaţia rinichilor, piatră, boli hemoroidale** şi un **început de hidropizie**. M-au tratat acolo cu fel de fel de medicamente, dar fără succes. Din ceasul în care am întrebuinţat cura dumneavoastră, starea mea s-a îmbunătăţit şi cine mă vede astăzi nici nu bănuieşte starea mea mizerabilă de mai înainte. Eram osândit în scurtă vreme la moarte, şi datorez numai curei dumneavoastră sănătatea mea de astăzi, drept care certific aceasta, prin publicitate.*

Lipsca. *G. H.*

Nr. 52.

Dureri de dinţi şi de măsele
Striviri
Friguri climatice.

Prea stimate domnule Kuhne!

*Am avut prilejul să probez asupra mea şi asupra altora, metoda dumneavoastră de vindecare, **conform sfaturilor ce mi-aţi dat prin scrisoare**. Frigurile de climă şi durerile de dinţi şi măsele le-am vindecat în scurtă vreme prin băile locale de aburi şi băile derivative de trunchi, tot astfel şi o însemnată **strivire** la mâna dreaptă. Băile mi-au alinat numaidecât orice durere. Şi la Hotentoţi am înregistrat numeroase cure fericite. S-a orânduit deja la direcţia misionarilor, ca toţi misionarii, înainte de plecare, să studieze mai întâi la dumneavoastră.*

Sper, mai târziu, să vă pot comunica şi alte cure fericite. Pană atunci, rămân cu cea mai mare mulţămire, credinciosul dumneavoastră adept.

Warmbad, Africa. *C. W., Misionar.*

Nr. 53.

Serpengea
Insomnie

Domnul S. din Halle îmi scrie:

M-am pomenit la începutul lui Aprilie cu o umflătură tare la ceafă. În acelaşi timp, am fost cuprins de o mare oboseală. La început, am dat puțină atenție. Dar, umflătura creştea din ce în ce, starea mea generală era foarte puțin mulțămitoare. Poftă de mâncare foarte slabă, mă trăgea tot a somn şi aveam nişte zvâcnituri în şale. Din ce în ce însă, umflătura ajunse de mărimea unui ou de găină, durerile ajunseseră foarte puternice; de somn şi de foame nici idee. În acelaşi timp, se iviră nişte friguri violente. Abia atunci, mă putui hotărî să încep serios tratamentul. Am făcut mai întâi băi de aburi locale, pentru care m-am slujit de ***aparatul de băi de aburi*** *al d-lui Kuhne. Băile de aburi le repetam de câte ori creşteau durerile şi întotdeauna m-am simțit uşurat prin acele băi, prin băile de trunchi şi de şezut, cu fricțiuni. Între o baie şi alta, acopeream partea bolnavă cu o pânză de in, curată, umedă, peste care înfăşuram un bandaj de lână, ca să feresc partea bolnavă de orice necurățenie. La început însă, serpengeaua, care căpătase o culoare violetă, rămase câtva timp foarte tare. Durerile reveneau iarăşi. După vreo 4–5 zile, se iviră în mai multe locuri nişte deschizături mici de mărimea unor gămălii de ace. Erau ca la 20. Din aceste deschizături curse sânge şi apă. Dar, umflătura era încă foarte cangrenoasă şi tare. După alte patru zile, micile găurele se împreunară, formând deschizături mai mari, din care curse foarte mult puroi. Deodată, întreaga bubă nu era decât o gaură, din care curgea cu îmbelşugare sânge şi puroi. Atunci m-am liniştit, durerile au dispărut şi în scurtă vreme m-am vindecat. Acum mă simt aşa de bine, ca niciodată. Mi se pare că, corpul meu s-a scăpat de o povară grea, şi am o putere şi o plăcere de a munci, cum n-am avut niciodată înainte.*

Nr. 54.

Slăbirea memoriei
Grăsime la pântece
Boală de plămâni
Nervozitate puternică
Surzenie
Boală de gât
Friguri violente.

Stimate domnule Kuhne !

Trebuie să fie cineva prea de tot învățat, pentru a nu pricepe, că 2X2 = 4, căci tot aşa de simplă, ca acest exemplu, este şi noua şi infailibila dvs. metodă de vindecare.

*Înainte de a face eu însumi câteva experiențe, nu puteam îndura cele mai mici oboseli, deşi făceam zilnic exerciții de gimnastică; astăzi însă, după ce m-am scăpat de grăsimea de pântece, pot munci în grădină sau altundeva, ceasuri întregi, fără să obosesc. Înainte vreme, respiram greoi, cu gura deschisă, ori de câte ori ieşeam la plimbare, (****plămâni slabi****) acum respir liniştit cu gura închisă. De urechea stângă eram* ***surdă*** *de ani de zile, acum aud cel puțin tic-tacul unui ceasornic de buzunar, ținut aproape de ureche, uruitul roatelor de trăsură şi spre marea mea bucurie, chiar vorbirea tare.*

Materiile în fermentație îngrămădite în corpul meu, trebuie să fi năvălit mai cu seamă spre cap, căci adeseori mă durea capul, mă chinuiau neîncetat ***boli de gât****, de care nu mă puteau scăpa nici doctorii, nici profesorii. Acum nu mai simt, de luni de zile, nici cea mai mică durere de gât. Pentru a mărturisi adevărul pe deplin, trebuie să mai adaug că îmi surâdea şi o altă „frumoasă" perspectivă: slăbirea creierilor (****tâmpenia****). De când cu cura dumneavoastră, au încetat toate simptomele îngrozitoare, precum:* ***slăbirea memoriei****,* ***nervozitate*** *extraordinară, adevărate* ***atacuri furioase****, la cel mai mic prilej, şi o totală* ***dezinteresare*** *de tot ce m-ar fi putut însufleți şi entuziasma, de tot ce-mi era drag şi scump. Pentru nimic în lume n-aş fi spus cuiva, acum o jumătate an, de starea mea (numai bărbatul meu ştia), ştiam că nimic nu mă mai poate scăpa şi totuşi astăzi mă simt ca nou născută!*

Acum câteva luni, această minunată metodă m-a scăpat dintr-o grea încurcătură. Am luat cu mine la țară, o servitoare în aparență sănătoasă, care însă îmi spuse deodată, după opt zile, cu lacrămile în ochi, că nu mai poate! Picioarele erau foarte mult umflate, nu le mai încăpeau nici ciorapii, nici ghetele, – bolnava era chinuită de furioase dureri de cap şi de friguri violente, aşa că nu se mai putea mişca. Neputând transporta bolnava la Petersburg, o făcui să asude în pat, după băile de trunchi, întocmai după prescrierile

dumneavoastră, o învăţai să-şi facă băi de şezut cu fricţiuni şi deja după cea dintâi baie îmi spuse că se simte aşa de bine şi de uşor! Întregul procedeu fu repetat încă o dată în aceeaşi zi, de două ori în ziua următoare şi în ziua a treia fata nu mai voia să ştie de asudeli şi de atunci îmi spune că se simte „sănătoasă ca un peşte în apă".

St. Petersburg *Doamna Aug. E.*

Nr. 55.

Dureri de cap.

Stimate domnule Kuhne!

Înainte de a pleca din Lipsca, mă simt dator a vă exprima cea mai adâncă mulţămire pentru tratamentul îngrijit la care m-aţi supus. Numai minunatului efect al băilor dumneavoastră îi datorez vindecarea de ***durerile de cap****, ce mă chinuiau de mulţi ani şi care ajunseseră în cele din urmă insuportabile.*

Dorind din suflet răspândirea binefăcătoarei dumneavoastră descoperiri spre uşurarea omenirii suferinde, semnez cu deosebită stimă.

Lipsca. *Văduva M.W.*

Nr. 56.

Catar de gât
Spuzeală pe obraz.

Prin aceasta, certific d-lui Louis Kuhne,

că, printr-o întrebuinţare de mai multe luni a băilor sale şi a unei diete corespunzătoare, m-am putut vindeca cu desăvârşire de un ***catar de gât*** *foarte încăpăţânat şi de o* ***spuzeală pe obraz****.*

Sunt gata oricând a da informaţii asupra celor de mai sus.

Lipsca. *Emil P.*

Nr. 57.

Crampe epileptice
Leşinuri
Lipsă de sânge.

Stimate domn!

Permiteţi-mi a vă exprima cele mai adânci mulţămiri, pentru aceea ce a săvârşit descoperirea dumneavoastră asupra fiicei mele, de starea căreia nu mai aveam nici o nădejde.

Aceea ce n-au putut face doctorii şi medicamentele aşa de scumpe, a făcut „apa", un „produs al naturii".

Permiteţi-mi, stimate domn, a vă detaila pe scurt boala fiicei mele.

Când s-au ivit cele dintâi simptome ale bolii, fata era de vreo 9 ani; dar, la început, n-am prea dat multă atenţie. Se iveau din când în când, ***leşinuri slabe****, care însă erau trecătoare. Când însă leşinurile se îndesiră, chemarăm pe un doctor recunoscut de capabil. Acesta ne spuse că bolnava e* ***slabă de nervi*** *şi are* ***lipsă de sânge****. Îi prescrise prafuri şi medicamente, dar, în loc să-i dea înspre bine, îi mergea tot mai rău.*

Leşinurile se iveau mai dese şi mai puternice. Consultarăm pe mai mulţi doctori, dar ni se dădu întotdeauna aceleaşi medicamente.

În cele din urmă, ne spuse unul, că boala e nevindecabilă, din care cauză aruncarăm toate medicamentele, afară de bromura de potasiu. Credeam, cu toată siguranţa, că bromura de potasiu e singurul mijloc pentru înlăturarea răului, până când dumneavoastră ne dovediţi contrariul. Acum boala e învinsă şi atât eu, cât şi familia mea vă vom onora şi vă vom privi întotdeauna, stimate domnule Kuhne, ca un salvator şi binefăcător. Permiteţi-mi încă odată a depune la picioarele dumneavoastră mulţumirile mele cele mai adânci, rămânând devotatul dumneavoastră…

G. în Boemia. *F. H.*

Nr. 58.

Răceală

Recunosc şi eu că nu vă pot mulţămi îndestul pentru serviciul ce-aţi făcut mamei mele şi mie. O răceală puternică, legată cu friguri violente, m-a îndemnat să încerc asupra propriului meu corp, efectul metodei dumneavoastră de vindecare. Rezultatul eminamente favorabil m-a uimit peste măsură. Sunt adânc încredinţat, că metoda dumneavoastră de vindecare aparţine viitorului.

Cu stimă:

Dr. phil., Chr. R. W.

Nr. 59.

Umflătură cât pumnul, la picior.

Prea stimate domnule Kuhne!

Mă simt dator a vă exprima mulţămirile mele cele mai adânci, pentru rezultatele minunate ce mi-a dat ştiinţa dumneavoastră de vindecare, fără operaţii.

De opt ori am fost operat de către doctori la piciorul stâng; la început mi s-au amputat degetele picioarelor, în urmă tot piciorul, aşa că trebuia să mă mişc cu cârja.

Dar, după toate aceste operaţii, piciorul nu voia să se facă sănătos; simţeam o greutate în el şi în cele din urmă se ivi o umflătură dureroasă, de mărimea pumnului, aşa că mi-era frică să nu mă supună unei alte operaţii.

Aflând de noua dumneavoastră metodă de vindecare, v-am rugat la începutul lui Martie să-mi spuneţi ce e de făcut, şi, printr-o întrebuinţare de patru săptămâni a băilor derivative şi a măsurilor ce mi-aţi prescris în privinţa dietei, umflătura a dispărut cu desăvârşire şi piciorul era scăpat de o altă operaţie.

Dacă m-aş fi supus tratamentului dumneavoastră, încă de la începutul bolii mele, – şi celelalte operaţii ar fi fost de prisos, şi astăzi probabil m-aş fi putut sluji pe deplin de piciorul meu sănătos.

Mulţumindu-vă încă o dată pentru sfaturile şi ajutoarele ce aţi binevoit a-mi da, semnez:

Cu toată stima

Rendnitz. *Sophie W.*

Nr. 60.

Cancer la mitră şi pierderi de sânge.

Prea stimate d-le Kuhne!

*Femeia mea s-a îmbolnăvit, în Decembrie, foarte greu (**pierderi de sânge**), aşa că am fost nevoit să chem noaptea, la 11 ore, pe domnul dr. K, – sângerarea fu deocamdată potolită cu vată, dar a doua zi fu şi mai rău, aşa că trebui să chem un al doilea medic, pe domnul dr. D. Acesta declară că e nevoie de operaţie. Deoarece nu vedeam nici o îmbunătăţire în starea femeii mele, mă adresai d-lui profesor dr. H., acesta o cercetă şi declară că e neapărată nevoie de operaţie, deoarece femeia mea are cancer la mitră. Întrebând încă o dată pe domnul profesor dr. H., dacă nu se poate vindeca fără operaţie, mi-a răspuns că fără operaţie nu e nici o speranţă de scăpare.*

După acestea, m-am dus la domnul Kuhne, (stabiliment de vindecare fără operaţii, Flossplatz). Acesta îmi prescrise băi de trunchi şi băi de şezut cu fricţiuni, precum şi dietă corespunzătoare. Din ziua când femeia mea a început să urmeze prescrierile d-lui Kuhne, i-a mers tot mai bine şi astăzi poate munci, fără să obosească, de dimineaţa de la 5 până la 10 ore seara. Afară de aceasta, niciodată n-a fost aşa de sănătoasă ca acum.

Mulţumesc din inimă d-lui Kuhne şi nu voi lipsi de a recomanda tuturor suferinzilor metoda de vindecare a d-lui Kuhne, căci fără domnia sa, femeia mea n-ar mai fi astăzi în viaţă.

Cu deosebită stimă, devotat…

Lipsca. *Albert W.*

Nr. 61.

Tuse măgărească.

Stimate d-le Kuhne!

*În Februarie anul acesta, îmbolnăvindu-se copilul meu de **tuse măgărească**, m-am adresat în scris la dumneavoastră. Din stimata dumneavoastră scrisoare, am aflat că trebuie să facem copilul să asude la pieptul mamei. De altminteri, făcusem cele de cuviinţă, după cum ne învăţase cartea dumneavoastră. Mersul bolii a fost cel următor: Duminecă băgarăm de seamă, că copilul nostru, atunci de 14 săptămâni, are*

tuse măgărească şi după cum am bănuit, copilul nostru căpătase boala de la îngrijitoarea lui, o fată de şcoală, căci un mare număr de copii s-a îmbolnăvit în această localitate. La început, am dat drumul fetei. Copilul nostru, care e alăptat de mamă şi căruia i se face zilnic două băi, i s-a făcut la prânz o baie de trunchi cu fricţiuni de, care însă a ţinut foarte puţin, ca să nu ţipe prea mult copilul. Rezultatul a fost excelent, scaunul s-a îndreptat, a treia zi tusea nu mai era aşa de puternică. Atunci, primirăm stimata dumneavoastră scrisoare, femeia mea a luat peste noapte copilul cu ea în pat, pentru a-l face să asude. În 13 zile tusea a dispărut cu desăvârşire. Prin urmare, nu pot decât să adeveresc aceea ce aţi scris în cartea dumneavoastră despre tusea măgărească.

Vă mulţumim deci încă o dată, atât femeia mea cât şi eu, căci numai Dumnezeu şi metoda dumneavoastră ne-a ajutat să scăpăm aşa de repede copilul.

Cu toată stima

Harzburg *Domnul şi Doamna E. K.*

Nr. 62.

Neurastenie
Nevralgie
Epilepsie

D-lui Louis Kuhne, Lipsca.

*Numai metodei dumneavoastră de vindecare datorez restabilirea mea de **neurastenie**, **nevralgie** şi **epilepsie**, după ce fusesem multă vreme tratat de 2 din cei mai vestiţi doctori din Dresda şi părăsit, ca fiind „cu desăvârşire pierdut".*

*Boala mea era în aşa stare, că am zăcut trei luni, după care (conform diagnozei: **epilepsie gravă**) am fost scutit şi de serviciul militar.*

Cu stimă

Dresda *Hans B.*

Nr. 63.

Auzul greu
Dureri în spate
Tuse
Crize de asfixie.

Prea stimate domnule Kuhne!

Fiindcă aţi dorit, din timp în timp, un raport de la noi, vă trimet astăzi următorul:

*Zilnic vorbeam de dumneavoastră şi zilnic mulţămeam lui Dumnezeu, că prin descoperirea dumneavoastră copilul nostru s-a vindecat cu desăvârşire de **auzul greu**, de care suferea mai bine de un an şi jumătate. Aceasta e principalul succes ce vi-l putem nota, însă în acelaşi timp, descresc şi **amigdalele umflate** din gât, iar copilul e ca nou născut. Creatura plângătoare de mai înainte se pierde şi în locul ei răsare un copil vioi şi vesel, care caută tovărăşia altor copii, poate să cânte şi să strige tare, pe când, înainte vreme, glasul îi era pe jumătate stins. Chiar şi crizele de tuse şi de asfixie nu s-au mai ivit până acum. Zilnic avem noi dovezi, de repeziciunea cu care copilul se dezvoltă trupeşte şi sufleteşte, zilnic vă binecuvântăm pe dvs., şi nu pot decât să vă asigur, atât în numele bărbatului meu, cât şi în numele meu de recunoştinţa noastră.*

*În ce priveşte sănătatea mea, mă simt mult mai bine şi mai cu putere decât acum câţiva ani, şi, în special, mă bucur şi că, **chinuitoarele dureri în spate** le-am putut alina şi înlătura printr-o baie de şezut aşa de simplă.*

Aş putea să vă povestesc multe altele, cum cartea dvs. a deschis înaintea ochilor noştri un orizont nou, cum ne-am scăpat de „meşterii drege-strică" cum i-am numit noi pe doctori, şi cum cartea dvs. ne apare nouă ca singura carte logică şi cu temei.

Devotată, doamna pastor M. în P.

Nr.64

Pierderi de sânge din mitră

Stimate Domn!,

*O româncă de aici, Florica Chelariu, care suferea neîncetat de patru săptămâni, de **pierderi mari de sânge**, a întrebuinţat tratamentul recomandat de dumneavoastră, adică, pe fiecare săptămână două*

băi de trunchi cu fricțiuni, una baie completă de aburi, şi zilnic două–trei băi cu fricțiuni de şezut. În a şasea zi de la începutul curei, împreună cu dieta neexcitantă, femeia era cu mult mai bine; în a 15-a zi, adică astăzi, este pe deplin sănătoasă! În numele bietei femei, în numele omenirii suferinde, vă mulțumesc!

Vă salut cu stimă

Z. (Transilvania-Ungaria) *Teodor D. – preot*

Nr.65

Boală grea de nervi
Neurastenie

Slăbirea memoriei.

De mulți ani, femeia mea era ***nervoasă*** *în cel mai înalt grad. În timpul din urmă, din cauza multor ocupațiuni, boala crescu aşa de mult, că se simți nevoia unei cure serioase. Din toate mijloacele cunoscute ale metodei naturale n-a rămas unul neîncercat; câteodată se ivea o alinare, dar o vindecare radicală niciodată. Chiar şi cura începută la domnul Louis Kuhne, în aprilie 1890, n-a dovedit la început nici un efect deosebit, ba, dimpotrivă, în aparență mergea mai rău. După vreo 7 săptămâni însă, lucrurile se schimbară. O criză urmă după alta şi această critică ținu multe luni, un timp de care ne vom aduce multă vreme aminte. Silințele de vindecare ale corpului, întreținute şi sprijinite foarte mult prin băile dumneavoastră de şezut, arătară după o cură zilnică, stăruitoare, de 11 luni, cele mai minunate rezultate. Pe când femeia mea, înainte vreme, se neliniştea foarte mult din cauza slăbirii memoriei şi a cugetării, astăzi aceste facultăți i-au revenit cu o vigoare neaşteptată, puterile i s-au înviorat din nou şi astăzi activitatea minții e o plăcere pentru ea, pe când înainte vreme era o oboseală. Ca şi mintea tot astfel şi corpul s-a prefăcut cu totul. În cea dintâi jumătate a anului de cură femeia mea nu era în stare să facă o plimbare de 4 km, fără popasuri. După 10 luni, ea putea să umble zilnic mai mult de 20 km, fără a simți trebuința nici să se odihnească, nici să stea pe loc. această minunată prefacere cuprinde deopotrivă toate organele corpului, cu alte cuvinte: din ea s-a născut o altă ființă, altădată dezgustată de viață, astăzi veselă şi sănătoasă.*

După Dumnezeu, datorăm mulțumirea noastră domnului Kuhne, pentru minunatele sfaturi. Doresc să poată lucra încă multă vreme pentru binele semenilor săi şi să câştige adepți entuziaşti, care să-l ajute la răspândirea noii ştiințe de vindecare, atât de simple şi totuşi atât de adevărate!

Berlin. *C. Sch.*

Nr. 66.

Dureri de cap
Boală de ochi
Lipsă de sânge
Boală de nervi
Sucirea vinelor
Slăbiciune generală
Respirație grea.

Mulțumire.

În tinerețea mea sufeream periodic de ***dureri de cap****, ce le aveam mai ales în şcoală şi care mai târziu se transformară în dureri cu adevărat sfâşietoare.*

Apoi, pe la vârsta de 15 ani, printr-o împrejurare, mi s-au ***sucit foarte greu vinele la picior****. Doctorii nu m-au putut vindeca şi în cele din urmă ajunsesem că aproape nu mai puteam umbla, şi vreme de cinci ani am îndurat cele mai groaznice dureri.*

Durerile mele de cap crescuseră aşa de mult, în intervalul acesta că fusei transportat în spital cu puțină nădejde de vindecare, ***bolnav de nervi*** *şi* ***lipsă de sânge****, – dar după câtva timp am fost externat fără să mă fi făcut bine.*

În acelaşi timp, ***sufeream de ochi****, deveneam din ce în ce mai* ***incapabil de muncă*** *şi starea mea sufletească inspira serioase îngrijorări celor care mă căutau. Pe lângă toate astea, aveam necontenit* ***aprinderi înăuntru****,* ***respirație grea****,* ***friguri*** *şi* ***perspectiva de a orbi****!*

În această stare mai mult decât disperată, de care nimeni nu ştia să mă vindece, am intrat în septembrie anul trecut, în stabilimentul internațional pentru arta de a vindeca fără operații, a domnului Louis Kuhne.

Îndată după prima baie ce-mi fu prescrisă, simții o ușurare și îmbunătățire generală, ce crescu mereu, treptat cu urmarea curei, așa că, după câteva săptămâni, starea mea generală nu mai era de comparat cu cea dinainte. Acum, după o cură de vreo cinci luni, vederea mea și starea mea generală s-au îmbunătățit așa de mult, că mă simt fericit a nu putea mulțămi îndestul nobilului meu salvator.

Acum pot iarăși să văd bine, pot să-mi îngrijesc de casă, mă simt împuternicit și cu plăcere de muncă, chiar piciorul meu s-a îndreptat așa de mult, că pot merge fără greutate, într-un cuvânt mă simt cu desăvârșire schimbat – și toate astea le datorez numai excelentei și simplei dumneavoastră metode de vindecare, ce se întrebuințează astăzi în familia mea și pretutindeni, cu cel mai sigur succes.

Fie ca toți suferinzii să se slujească de ea!

Lipsca. *Doamna Maria R.*

Nr. 67.

Reumatism articular.

Stimate domnule Kuhne!

Îndeplinindu-mi o sfântă datorie, am onoare, stimate domnule Kuhne, a vă exprima adânca mea mulțămire, pentru minunatele sfaturi, ce mi-ați dat cu privire la boala mea. Din Mai, anul trecut, suferind aproape necontenit de ***reumatism articular****, m-am îmbolnăvit din nou și cu mult mai greu în Noiembrie anul trecut cu toată cura făcute în Teplitz. N-aveam nici o speranță de îndreptare. Doctorul părea că și-a isprăvit toate leacurile știute, de aceea nu mai dădu pe la mine săptămâni întregi și mă povățui să șed mai multă vreme într-o climă călduroasă de miazăzi, dacă vroi să mă vindec. Atunci, femeia mea, îngrozită, se adresă la dumneavoastră.*

Dumneavoastră ați avut bunăvoință a ne da numaidecât sfaturile dumneavoastră prin scrisoare; însă, afară de dietă, nu am putut urma în totul sfaturile dumneavoastră, căci eram prea slab și incapabil de a mă mișca. Abia la începutul lui Februarie, începui cu băi, după ce, în aparență starea mea se îmbunătățise puțin. Efectul nu întârzie mult și deja după a treia baie simptomele de boală se iviră într-o așa măsură, că oricare altul, care n-ar fi fost pregătit prin citirea manualului dumneavoastră s-ar fi îngrozit. Cu toată siguranța ce aveam, totuși, simțeam un fel de frică – dar bucuria mea fu cu atât mai mare, când putui observa, după a patra baie, că încordarea de la încheietura piciorului dă îndărăt. Urina era cafenie închisă. Săream în sus de bucurie, cu toate durerile ce mă chinuiau încă; aveam adânca convingere că întrebuințez un mijloc, care taie răul de la rădăcină. Și așa a și fost. În aceeași ordine, în care materiile de boală ocupaseră la începutul bolii anumitele membre și mușchiuri, dispără acum din corp, pricinuind noi dureri și inflamații. După patrusprezece zile, putui iarăși să-mi văd de meseria mea. Martie, cu ploile și vânturile lui, nu m-a supărat întru nimic și mă simt de atunci sănătos și bine dispus. Meran are în tot cazul un oaspete mai puțin, dar prețioasa dumneavoastră metodă de vindecare un adept și un propagandist mai mult.

În speranță și cu dorința sinceră, că metoda dumneavoastră naturală de vindecare va pătrunde în cercuri tot mai largi și că omenirea se va reîntoarce de la o hiper-civilizație la natură, semnez cu nestrămutată recunoștință,

Cu toată stima

Iulius Sp., profesor.

Nr. 68.

Dureri de stomac
Lipsă de poftă de mâncare
Amețeli
Defecte de inimă
Pierderi de sânge
Boală de plămâni
Slăbiciune generală a corpului.

MULȚUMIRE PUBLICĂ

Femeia subsemnatului – în vârstă de 61 ani – suferea deja de mai mulți ani, mai ales de la 1890, de ***amețeli*** *când mergea, de* ***dureri violente în regiunea stomacului, lipsă de poftă de mâncare*** *şi* ***slăbiciune generală a corpului.***

În clinica universității de aici, unde am dus pe femeia mea în toamna anului 1890, s-a constatat ***boală cronică de stomac şi de rinichi*** *şi i s-au prescris fel de fel de medicamente, dar femeia mea, în loc să meargă mai bine, mergea mai rău.*

Pe lângă acest tratament neizbutit cu medicamente, auzind că vor proceda şi cu vaccinarea limfei lui Koch, am renunțat la tratamentul femeii mele în clinica universității, care durase până în Decembrie 1891.

În Februarie 1891, starea femeii mele se înrăutăți cu totul, crizele de leşin se repetară şi slăbiciunea generală şi inactivitatea organelor mistuirii crescu aşa de mult, că trebui să zacă în pat vreo şase săptămâni.

Doctorul H., pe care îl consultarăm, prescrise purgative, declară ***boala de defect al inimii****, spuse că nu se poate vindeca şi încetă cu vizitele sale.*

În Aprilie 1891, îngreunarea stomacului crescu aşa de mult, că nu mai primea nimic; ci vărsa tot afară. În acelaşi timp, observai că respirația era foarte greoaie şi bolnava simțea dureri de piept, şi în general o dărăpănare a întregului corp.

Încercai atunci cu homeopatia. Dar, şi doctorul homeopat declară că boala femeii mele e nevindecabilă. Nu s-a putut dobândi nici-o uşurare.

În sfârşit, după toate aceste cotituri greşite, am venit în norocul femeii mele, bolnave de moarte, în stabilimentul internațional pentru arta de a vindeca, fără doctorii şi fără operații, al d-lui Louis Kuhne, Lipsca.

Acolo i s-au prescris femeii mele, pe lângă o dietă potrivita cu starea ei, băi de şezut cu fricțiuni, pe care le făcea de două ori pe zi, după o ordonanțare specială.

Deja după opt zile de tratament, se ivi o îmbunătățire a stării generale. Mistuirea ajunse din ce în ce mai normală, şi după câteva săptămâni se mutară şi durerile. Crizele de leşin, respirația grea şi celelalte simptome se pierdură cu desăvârşire şi corpul câştigă din ce în ce mai multă putere, cu toată mâncarea puțină şi slabă, aşa că astăzi femeia mea se simte mai bine şi mai sănătoasă ca înainte, şi toți care o văd, rămân uimiți de vindecarea ei desăvârşită. De mirare e, că, chiar ***vederea*** *femeii mele s-a îmbunătățit foarte mult prin această cură şi* ***e mai ageră*** *ca înainte de boală. Toate astea, ce n-au putut face în doi ani cei mai de frunte doctori din Lipsca, le-a făcut stabilimentul de vindecare al d-lui Kuhne, în mai puțin de opt săptămâni! Bine înțeles, că vom rămâne recunoscători d-lui Kuhne toată viața noastră şi că-i dorim deplin succes în munca sa filantropică, spre binele omenirii suferinde. Există, în sfârşit, un medic, care poate vindeca şi veni cu adevărat în ajutor!*

Lipsca. *Gustav P.*

Nr. 69.

Boală de ochi nevindecabilă
Dureri nervoase de cap
Catar cronic de gât
Catar de băşică
Dureri în spate şi de amândouă părţile.

Stimate Domnule Kuhne!

Îndemnat de sentimentul datoriei, nu vroi să scap prilejul de a vă da o descriere amănunţită de mersul şi grabnica vindecare a grelei mele ***boli de ochi*** *şi vă rog a vă servi de ea, cum bun vă va place.*

Din frageda mea copilărie, sufeream necontenit de ***inflamaţia ochilor****, cu care mă alesesem de pe urma vărsatului. Fusesem căutat de feluriţi doctori, dar în zadar. Boala fu pentru câtva timp înăbuşită, prin tratamentul medical, dar revenea iarăşi în scurtă vreme cu mult mai violentă. Zadarnic întrebuinţai eu calomel, mercur şi apă de zinc, inflamaţia nu voia să dea înapoi. Zece doctori consultasem în lungul şir de ani, dar fără nici un rezultat.*

În timpul acesta, boala mea de ochi se înrăutăţi din ce în ce mai mult, până când în cele din urmă se formă o ***inflamaţie egipteană a ochilor*** *(Trachoma) şi starea mea ajunse vrednică de plâns. Căutând vindecare, intrai într-o clinică de ochi din Viena, unde fusei tratat fără succes, şase luni întregi cu acid boric, piatra iadului, creion de cupru, sublimat şi iodoform. La ochiul drept fusesem operat de trei ori şi trebuisem să îndur cele mai groaznice dureri.*

Totuşi, starea mea ajungea din ce în ce mai rea. Când, în sfârşit, domnii doctori văzură că nu mai e nici o scăpare, fusei concediat şi aş fi orbit, desigur, dacă n-aş fi făcut cura dumneavoastră, căreia îi datorez fericita mea vindecare, după o serioasă urmare de şase luni a sfaturilor dumneavoastră (dietă neexcitantă şi băi derivative).

În timpul curei se îmbunătăţi nu numai boala mea de ochi, dar m-am scăpat cu desăvârşire şi de nişte ***dureri nervoase de cap****, de care sufeream de mai bine de trei ani, apoi de* ***catar cronic de gât*** *şi de o* ***slăbiciune a beşicii****, cu care mă alesesem din tratamentul medical al unui* ***catar de beşică****, precum şi de nişte* ***dureri în spate*** *şi de amândouă părţile, ce se trăgeau dintr-o* ***pleurezie****, de care suferisem cu vreo opt ani înainte.*

Starea mea generală este mai ales cât se poate de bună. De când am făcut cura dumneavoastră, mă simt aşa de limpede la minte, ca niciodată înainte.

Dorind ca tot mai mulţi bolnavi să întrebuinţeze metoda dumneavoastră, ce este singurul mijloc de vindecare a tuturor bolilor, pentru ca astfel metoda dumneavoastră să-şi câştige, din ce în ce mai mult drept la recunoştinţa întregii omeniri,

semnez cu stimă

S. în Transilvania *Eugeniu K.*

Nr. 70.

Pneumonie
Anghină difterică.

Prea stimate Domnule Kuhne!

Nu pot să vă exprim îndestul mulţumirea mea sinceră şi deplina mea recunoştinţă, pentru minunea ce aţi săvârşit la boala fetiţei mele de nouă ani.

După ce doctorul casei declarase boala de ***pneumonie*** *şi tratase copila, fără nici un succes, aproape două luni, eu şi femeia mea ar fi trebuit să ne resemnăm, căci nu mai credeam în scăparea fetiţei noastre. Atunci, în acea grea împrejurare, mi-am adus aminte de dumneavoastră.*

*V-am rugat, printr-o cartă poştală, să veniţi până la mine şi mi-aţi spus: „****Dacă aveţi încredere şi dacă nu mai faceţi prescrierile de până aci ale doctorului, copila se va însănătoşi în scurtă vreme, presupunând bine înţeles că veţi urma întocmai sfaturile mele****”. Femeia mea şi eu v-am făgăduit şi am urmat întocmai. Rezultatul minunat al tratamentului dumneavoastră s-a putut vedea deja a doua zi şi din ce în ce mai mult în zilele următoare. A opta zi, puteam spune că fetiţa noastră e scăpată; astăzi ea e cu desăvârşire sănătoasă, merge la plimbare, râde, sare, etc. Sunt adânc încredinţat, că dacă n-aţi fi intervenit dumneavoastră, copila mea ar odihni astăzi în sânul pământului.*

În acelaşi timp se ivi în familia mea, un vechi musafir, cu care luptam deja de vreo 14 ani, ***anghina difterică****, care atinse unul după altul, ceilalţi cinci copii ai mei.*

Certific prin aceasta, că tratamentul dumneavoastră a vindecat pe câteşicinci copiii de acea îngrozitoare boală. Nu preget dar de a vă exprima în scris, încă o dată, cele mai călduroase mulţămiri şi vă rog a vă servi de aceasta, cum bun vă va place!...

Cu cea mai mare stimă,

Lipsca. *devotatul dumneavoastră*
Karl I.

Nr. 71.

Catar cronic de stomac şi de intestine
Nervozitate
Slăbirea memoriei
Gânduri de sinucidere.

Stimate domnule Kuhne!

Sunt în plăcuta poziţie, a vă da cele mai favorabile informaţii asupra efectelor curei. Cunoaşteţi boala mea din descrierea ce v-am trimis înainte de începerea curei.

*Boala mea era foarte grea şi din cauza proastei hrăniri, **nervii** mei suferiseră foarte mult atâţia ani de zile. De aceea e foarte explicabil, că nu m-am putut restabili în câteva săptămâni sau luni.*

*Observ de asemenea, că **memoria** mea s-a împuternicit foarte mult şi că sunt iarăşi dornic de viaţă. Nu mai mă gândesc deloc la **sinucidere**, nu mai sufăr de **dureri de cap**. Cele din urmă au dispărut cu totul. Am ascultat sfatul dumneavoastră şi dorm iarna şi vara cu fereastra deschisă, aceea ce îmi face foarte bine.*

Vedeţi dar, de ce mare folos mi-a fost metoda dumneavoastră şi vă doresc din inimă, ca oricât de mulţi asemenea bolnavi să viziteze stabilimentul dumneavoastră de vindecare. Pot spune cu siguranţă, că ar fi trebuit mulţi ani pentru a ajunge la rezultatul, la care am ajuns într-o jumătate de an, prin întrebuinţarea curei dumneavoastră.

Dorind succes bun şi pentru viitor stabilimentului dumneavoastră, semnez, îndatoratul dumneavoastră:

H. în Moravia. *Hugo B.*
Şef al oficiului poştal.

Nr. 72.

Pierderea menstruaţiei.

Stimate Domnule Kuhne!

*Vă mai aduceţi încă aminte, că v-am scris în toamna anului trecut, că femeia mea a pierdut **periodul**, de la începutul lui August, acelaşi an. Crezând că femeia mea poate fi în primejdie, v-am rugat prin devotata mea scrisoare din 10 Octombrie să-mi daţi sfatul dumneavoastră, la care mi-aţi răspuns să mă liniştesc, căci îşi va reveni iarăşi. Această prevedere s-a îndeplinit la 19 Martie 1894, după întrebuinţarea curei dumneavoastră. Aproape nouă luni femeia mea fusese lipsită de period.*

Acesta este iarăşi un minunat rezultat al metodei dumneavoastră de vindecare şi aparţine desigur raritâţilor – de aceea nu vroi să scap prilejul de a vă face cunoscută marea mea bucurie, de acest rezultat uimitor.

Kiel. *Cu stimă*
H. H.

Nr. 73.

Tuse măgărească

*Întrebuinţând cu cel mai mare succes metoda dumneavoastră de vindecare, după recomandaţia mai multor cunoscuţi, la trei copii ai mei, care se îmbolnăviseră deodată de **tuse măgărească**, aşa că, câteşitrei au fost pe deplin vindecaţi în opt zile, mă simt datoare, stimate domnule Kuhne, a vă exprima sincerele mele mulţămiri. Fie ca metoda dumneavoastră de vindecare să se arate tot aşa de preţioasă şi în alte cazuri de boală, lucru de care nu mă îndoiesc, pentru ca lumea să recunoască din ce în ce mai mult foloasele şi înalta valoare a acestei noi metode naturale.*

Lipsca. *Doamna Theresa B.*

Nr. 74.

Reumatism
Boală de ficat
Hemoroizi.

Stimate Domnule Kuhne!

Sunt acum doi ani, de când m-am făcut sănătos prin cura dumneavoastră şi fiindcă de atunci nu-mi lipseşte nimic, trec de o adevărată minune atât în ochii mei cât şi în ochii celor ce m-au cunoscut înainte vreme. Ştiţi în ce hal am venit atunci la dumneavoastră. Drept vorbind, nu fusesem niciodată sănătos, în viaţă. ***Reumatism****,* ***răceală*** *sau* ***alte boli*** *de tot soiul se ţineau de mână, până când, în cele din urmă, nişte* ***hemoroizi*** *şi o* ***grea boală de ficat****, pentru care am consultat vreo 10 ani sumă de doctori alopaţi şi homeopaţi şi în cele din urmă un profesor bine văzut de la universitatea din Bonn, mă aduseseră în aşa hal, că nu mai puteam să-mi văd de meseria mea şi disperasem de viaţă. Dacă efectul minunat ce am dobândit prin cura dumneavoastră a dat şi altora prilej să caute şi să găsească vindecare la dumneavoastră, dacă v-am comunicat deja de atâtea ori, ce îndatoraţi vă rămânem atât eu cât şi familia mea – scrisoarea mea de astăzi are numai scopul de a vă ruga, în interesul adevărului şi al celorlalţi suferinzi care sunt aşa de numeroşi, să binevoiţi a da publicităţii efectele minunate ale curei mele. Aş putea să vă mai comunic rezultatele uimitoare ce le-am dobândit în familia mea prin băile dumneavoastră şi prin felul de viaţă potrivit cu natura, dar ar fi să mă întind prea mult. Sunt acum de 51 ani, aici, într-un oraş de 115.000 de locuitori, administrator de 16 ani al unei societăţi evanghelice; sunt gata, de aceea, a da oricând şi oricui informaţiuni mai amănunţite.*

Vă salut!

Devotatul dumneavoastră,

Barmen. *Ernest F.*

Nr. 75.

Boală de stomac, şi de nervi
Constipaţie.

Vă rămân foarte îndatorat, fiindcă prin noua dumneavoastră metodă de vindecare, fără doctorii şi fără operaţii, m-am uşurat în 14 zile de o ***grea boală de stomac*** *şi de* ***nervi****, de care sufeream de şase ani.*

Aceea ce nici cei mai vestiţi doctori şi tot felul de medicamente n-au putut face atâta timp, aţi făcut dumneavoastră în cinci zile, adică mi-aţi reglat scaunul. Până aici, trebuia să întrebuinţez întotdeauna clistire.

V. în Prusia de apus. *Z., învăţător.*

Nr. 76.

Boală de nervi.

Prea stimate Domnule Kuhne!

Simt o adevărată nevoie de a vă spune, că metoda dumneavoastră de vindecare este de o valoare nemăsurată faţă de toate celelalte metode, care lucrează cu otrăvuri, ce grăbesc mizeria şi prăpădirea omenirii suferinde. Aproape nu e om, care să nu fi făcut, în familia sa, această experienţă asupra propriului său corp. Trebuie să fie cineva prea orb, pentru a continua şi de aici înainte să pună în primejdie viaţa sa şi alor săi, depărtându-se de calea indicată de natură. N-aş voi să închei această scrisoare, fără a vă repeta încă o dată, aceea ce v-am spus sus şi tare, că descoperirea dumneavoastră de a vindeca corpul bolnav, o socotesc de genială. Că această a mea părere nu se întemeiază numai pe judecata mea favorabilă ci pe o experienţă de mai mulţi ani, pe efectele minunate dobândite în familia mea. Vă putem numi, cu drept cuvânt, salvatorul surorii mele. Efectul curei dumneavoastră asupra copiilor mei, pe care i-aţi scăpat în scurtă vreme de ***felurite boli****, mă îndeamnă să văd în cunoştinţa dumneavoastră una din cele mai preţioase cuceriri din timpul şederii mele în Lipsca. Voi păstra întotdeauna o plăcuta amintire de dumneavoastră şi voi rămâne o ferventă adeptă a învăţăturilor dumneavoastră!*

Vă salut cu deosebită stimă!

Viena. *Doamna Olga L.*

Nr. 77.

Reumatism articular.

D-lui Louis Kuhne. Stabiliment de băi. Lipsca.

Vă adeveresc cu plăcere, că printr-o repetată întrebuințare a băilor dumneavoastră de aburi şi de trunchi cu fricțiuni, m-am scăpat repede de un ***violent reumatism articular****, aşa că deja după a doua baie puteam alerga iarăşi fără ajutor străin. De aceea, recomand tuturor băile dumneavoastră pentru asemenea boli.*

Cu deplina stimă,

Lipsca. *G. E.*

Nr. 78.

Paralizia brațului.

Fiul meu cel mai tânăr, August von B., pe atunci de 12 ani şi jumătate, se plângea la începutul lui Decembrie 1886 de ***dureri violente şi greutate în brațul drept****, şi boala crescu, în scurtă vreme, aşa de mult, că era incapabil de a întrebuința mâna şi brațul şi că trebuia să poarte în bandaj pe cel din urmă. Diferitele medicamente întrebuințate rămaseră fără folos. Din întâmplare aflai de metoda d-lui Kuhne, auzii că vindecase deja mai multe cazuri de asemenea natură şi mă hotărâi să încredințez copilul în căutarea sa.*

Am urmat întocmai prescrierile d-lui Kuhne.

Ce e drept, a trecut câtva timp şi a fost nevoie de oarecare răbdare, până când, în cele din urmă, boala încăpățânată a copilului a dat înspre bine. Prin băile de trunchi şi de şezut cu fricțiuni, precum şi printr-o dietă neexcitantă (întocmai după prescripție), nu numai că s-a vindecat paralizia brațului, dar s-a restabilit şi mistuirea ce se stricase cu desăvârşire şi pofta de mâncare.

Dresda. *Domnul Locotenent-Colonel K,*

Nr. 79.

Grea boală de pântece
Poală albă.

Stimate domn!

Înainte de plecare, mă simt datoare a vă exprima dumneavoastră, bine făcătorul omenirii, cea mai sinceră mulțămire a mea, pentru vindecarea, ce am obținut prin metoda dumneavoastră. După ce, ani întregi consultasem pe cei mai buni doctori, care îmi cauzaseră mai mult rău decât bine, după ce toți mă sfătuiseră pentru operație, m-am putut vindeca, cu ajutorul dumneavoastră şi fără operație. Efectele strălucite, ce le obțineți la toate bolile, le voi propovădui tuturor bolnavilor, şi le voi spune că e cu putință vindecarea chiar şi fără doctori şi fără operații.

Exprimându-vă încă o dată mulțumirile mele adânci, pentru tratamentul dumneavoastră îngrijit, semnez,

cu deosebită stimă,

Lipsca. *Văduva doamnă, E. L.*

Nr. 80.

Tulburarea mistuirii.

Domnului Louis Kuhne, Lipsca!

Vă mulțumesc în numele femeii mele, pentru prescrierea băilor dumneavoastră. Deoarece sănătatea ei era zdruncinată de patru ani şi nu găsea ajutor nici în tratamentul alopatic, nici în cel homeopatic - aşa că mergea spre groapă -, ne-am adresat în disperarea noastră, la dumneavoastră. Ei bine, după o urmare conştiincioasă a curei dumneavoastră, timp de 5 luni şi jumătate, femeia mea s-a restabilit pe deplin, e sănătoasă şi voinică; înainte de a veni la dumneavoastră, ea cântărea 52 kilograme şi acum cântăreşte 63 kilograme.

Cu cea mai adâncă mulțămire, rămânem

Devotații dumneavoastră,

Kirchhain N/L. *Th. W. şi femeia*

Nr. 81.

Podagră.

Îmi permit, stimate domnule Kuhne, a vă exprima sincerele mele mulţămiri pentru tratamentul dumneavoastră. Boala mea era aşa de grea şi aşa de veche (căci data încă de pe vremea şcolii), că n-aveam multă nădejde de scăpare. Deja, ca băiat de doisprezece ani, aveam ***dureri în degetele mari de la picioare****, care cu timpul ajunseră până la* ***podagră****. În cursul anului acesta, starea mea a fost din ce în ce mai rea şi mai insuportabilă, mai ales că doctorii, pe care i-am consultat, n-au avut ce să-mi facă. Încheieturile mâinilor şi picioarelor erau aşa de mult întărite, că, în cele din urmă nu mă mai puteam sluji nici de mâini, nici de picioare şi aproape un an şi jumătate mi-am petrecut viaţa cu desăvârşire în inactivitate şi nemişcare. Mizeria acestui trai era pentru mine cu atât mai greu de suportat, cu cât nici un doctor nu putea să-mi facă ceva şi trebuia ca o altă mână să-mi dea de mâncare şi de băut. Eram ca un copil nou-născut şi de aceea tratamentul meu, pentru cei care mă îngrijeau, era cu atât mai greu şi adeseori chiar cu neputinţă.*

Îndată ce, acum şase luni, am intrat în tratamentul dumneavoastră, s-a îndreptat corpul meu podagros. În special, picioarele le putui mişca deja în cele dintâi două până la patru săptămâni de cură, aşa că după mai multă vreme fusei în stare, în sfârşit, de a mă mişca şi de a umbla. Dar, chiar şi mâinile şi degetele mele cu desăvârşire ţepene şi sluţite, deveniră din zi în zi mai flexibile la încheieturi şi mai normale.

Numai acela care ştie mizeria prin care am trecut, numai acela va putea pricepe recunoştinţa cu care vă adresez rândurile de mai sus.

Lipsca. *Emil W.*

Nr. 82.

Boală cronică de gât

Certific prin aceasta, că domnul Louis Kuhne, de aici, m-a vindecat de o ***boală cronică de gât****, ce nu putuse fi înlăturată prin tratamentul unui bun specialist. Întrebuinţez de doi ani băile prescrise de domnia sa şi mă simt, după urma lor, aşa de împuternicită, că pot preda, fără să obosesc, 30 de lecţii de canto pe săptămână.*

Lipsca. *Clara, văduva C.*
născută Sch., profesoară de canto.

Nr. 83.

Dureri de cap
Ameţeli
Dureri în gât.

Stimate Domnule Kuhne!

Cu privire la excelentul dumneavoastră metod de vindecare, prin care m-am scăpat de ***dureri de cap****,* ***ameţeli*** *şi* ***dureri în gât****, mă simt dator a vă exprima, cu aceasta, cele mai călduroase mulţămiri, pentru bunele efecte dobândite. Urându-vă încă mulţi ani, pentru a putea lucra, cu ajutorul lui Dumnezeu, în folosul omenirii suferinde, semnez:*

Lipsca. *Carolina K.*

Nr. 84.

Epilepsie

Subsemnatul, atest cu bucurie, că domnul Louis Kuhne, proprietarul stabilimentului de băi din Lipsca, a vindecat cu desăvârşire de o ***epilepsie îndârjită****, pe un băiat, anume Golle, fost într-o vreme elev al subsemnatului.*

Atacurile epileptice se iveau, în cele din urmă, în fiecare zi de mai multe ori, şi semănau cu nişte deliruri furioase. O dată cura terminată, nu s-a mai arătat vreun atac şi băiatul arată la faţă ca un bujor.

Afară de aceasta, subsemnatul trebuie să menţionez în special, deşi împotriva voinţei d-lui Kuhne, că domnul Kuhne nu numai că n-a primit nici-o despăgubire pentru toate 4 luni, cât a ţinut cura, dar a ajutat şi cu bani pe mama băiatului, văduva Ida Golle, ca să poată îngriji mai bine de bolnav. Acest fapt n-a fost cunoscut, în afară de femeia Golle, decât de subsemnatul.

Cine se consacră însă cu atâta devotament unui bolnav, din curată filantropie, acela va fi în toate împrejurările un sfătuitor sincer al bolnavilor!

Lipsca. *E. H.*

Nr. 85.

Strâmbarea şirei spinării
Boală de nervi.

Prea stimate domnule Kuhne!

*Vă pot adeveri, în toată sinceritatea, că sunt mulțămit de rezultatul procedeului de până acum şi de influența acestuia asupra fiului meu (**strâmbarea şirei spinării**) cât şi asupra mea însumi (**boală de nervi**).*

După o experiență de mai bine de o jumătate de an, stăruim cu toată încrederea în cura prescrisă de dumneavoastră. Nu voi pregeta de a spune aceasta, pretutindeni unde voi fi întrebat.

Puteți uza, cum vă va place, de această părere a mea. Salutându-vă, rămân devotatul dumneavoastră

Weimar. *B. Admiral.*

Nr. 86.

Influența
Tulburarea minții
Neliniște
Insomnie.

Prea stimate domnule Kuhne!

Adânc recunoscătoare, pentru serviciile neprețuite ce ați făcut bărbatului meu, în greaua lui boala, nu preget de a vă adeveri binefăcătorul efect al minunatei dumneavoastră metode de cură.

*La 15 Decembrie 1893, bărbatul meu se îmbolnăvi de **influență**, aşa de greu, că ne era teamă de vreun sfârşit rău – în special creierii erau aşa de mult atinşi, că mintea era cu totul tulburată.*

*Vreme de 14 zile, vedeam îngrijorată, crescând zi cu zi, **tulburarea minții** şi în acelaşi timp o **neliniște**, care ne îndemna să supraveghem foarte de aproape bolnavul, ziua şi noaptea – dar care, în acelaşi timp, ne înspăimânta foarte mult.*

Când însă doctorii, care tratau pe bărbatul meu. declarară ca nu e nimic de făcut şi-i prescriseră numai odihnă, mă hotărâi, după stăruința a lor mei–care erau pe deplin încredințați de minunatul efect al metodei dumneavoastră, – să recurg la ajutorul dumneavoastră, stimate domnule Kuhne.

Deoarece ați avut bunătatea să-i faceți dumneavoastră personal cele dintâi cinci băi, ați putut observa cu satisfacție, că deja după întâia baie, bolnavul s-a liniştit, iar după a doua baie a adormit – rezultat la care nu putusem ajunge înainte, cu toate somniferele întrebuințate – şi cu fiecare baie bolnavul îşi revenea în fire. Mintea se limpezea, ceas cu ceas, şi după 4 zile, bolnavul se deşteptă ca dintr-un vis adânc, în deplină cunoştință.

De atunci, slavă Domnului!, nu s-a mai ivit nimic îngrijitor în această privință.

Deşi înainte stăteam la îndoială, a trebuit să recunosc, că, prin metoda dumneavoastră se pot săvârşi adevărate minuni. Spaima şi grija nesfârşită de care ne-ați scăpat, pe mine şi pe ai mei, mă obligă să vă mulțumesc adânc, de asemenea bărbatul meu, care vede în dumneavoastră, stimate domnule Kuhne, pe salvatorul vieții sale, vă asigură de recunoştința şi de stima sa, pentru dumneavoastră şi pentru neprețuita dumneavoastră metodă de vindecare.

Cu prilejul acesta, bărbatul meu vă trimite salutările lui respectuoase şi rămân devotata dumneavoastră

Dresda. *Clothilda W.*

Nr. 87.

Neurastenie
Bătaie de inimă
Dureri de cap
Vâjâitul urechii
Astmă
Melancolie
Convulsii.

*Subsemnatul a suferit un lung şir de ani de tot felul de îngreunări trupeşti, pe care doctorii le socoteau că izvorăsc parte din **cataruri**, parte din **reumatisme**. Din Ianuarie 1887, a mers şi mai greu. S-au ivit **astma**, **ischias**, mai târziu **ameţeli**, **dureri de cap**, etc., până când, în sfârşit, prin Octombrie 1888, se dezvoltă în toată puterea ei **neurastenia cerebrală**, cu toate urmările ei diferite. Atunci a trebuit să-şi ia concediu ca bolnav. A căutat ajutor la diferiţi doctori, alopaţi şi homeopaţi şi în sanatorii, dar toate în zadar. Chiar dacă simţea uneori puţină uşurare, după câteva zile vechile boli reapăreau iarăşi: **dureri de cap** în cele mai felurite forme, **vâjâitul necontenit al urechii**, **convulsiunile muşchilor feţei**, ale braţelor, picioarelor, **zvâcnituri în pântece, în cap**, **bătăi de inimă** (**extrasistole**), **îngreunarea pântecelui**, **pierderi de sânge la scaun**, **pântece umflat**, **râgâială** după orice fel de mâncare, **insomnie**, ce dură luni întregi, **indispoziţie** până la **melancolie**, o grijă exagerată de ziua de mâine, pentru ai săi şi pentru meseria sa, şi mai cu seamă un **dezgust de viaţă**, într-un cuvânt, viaţa îi era un chin.*

Din întâmplare, în Decembrie 1889, putu cunoaşte băile Kuhne, printr-un medic versat în ştiinţa naturală de vindecare. Făcu numaidecât câteva încercări sfiincioase şi deja după trei zile simţi o îmbunătăţire de necrezut: vâjâitul urechii dispăru, somnul şi scaunul se regulară. Şi pentru a dobândi un efect cu totul sigur, se duse el însuşi la domnul Kuhne, de la 12 până la 20 Februarie 1890. El întrebuinţă în timpul acesta băile de aburi şi de trunchi cu fricţiuni ale d-lui Kuhne, în formele lor respective şi cu o serioasă dietă neexcitantă. Efectul fu aşa de minunat, încât nu numai că durerile chinuitoare dispărură repede zi cu zi, dar în câteva zile putu să-şi reia iarăşi meseria sa, după 15 luni de chinuri, şi căpătă adânca încredinţare, că, mergând înainte cu băile şi dieta d-lui Kuhne, va redobândi iarăşi sănătatea de mai înainte. După toate acestea, subsemnatul nu poate decât a recomanda tuturor suferinzilor, în toată onoarea şi conştiinţa, metoda de vindecare a d-lui Kuhne şi exprimă prin aceasta cele mai sincere mulţămiri d-lui L. Kuhne, pentru minunata îngrijire ce i-a dat în acele puţine zile.

H. (Würtemberg) *Profesor Fr. R.*

Nr. 88.

Dureri de cap violente.

Stimate domnule Kuhne!

*Nici eu nu pot scăpa prilejul de a vă exprima cea mai adâncă mulţămire pentru vindecarea unei **dureri de cap**, de 14 zile, care-mi cauza multe necazuri şi grijă pentru ai mei. Încă din tinereţe, aveam adeseori dureri de cap, şi mulţi ani de-a rândul, în fiecare lună o dată, timp de 24 ceasuri, foarte violente, – însă de un an şi jumătate încoace, aproape la fiece 8 zile, şi de vreo 3 săptămâni le avusei aşa de puternice, timp de 10–14 zile, încât mă temeam că creierii să nu fie atinşi de vreo inflamaţie puternică, care să fi cotropit toată partea stângă şi să fi influenţat asupra ochilor, căci mai ales ochii mă dureau foarte mult şi mi se duseseră în fundul capului.*

Dar, deja cea dintâi baie m-a scăpat de boala mea în cinci minute şi de atunci m-am împuternicit foarte mult aşa că pot merge iarăşi uşor şi repede ca mai înainte, parcă aş fi întinerit deşi sunt de 52 ani. N-am şezut însă pe o scândură, ci în apă rece – şi am urmat în privinţa aceasta sfatul dumneavoastră, ce mi-a devenit aşa de scump. După 5 minute simţeam căldura în şezut şi ea se urca în timpul întregului procedeu, care de obicei dura 20 minute. După asta mă plimbam un sfert de ceas. Asemenea plimbări obişnuiesc de 12 zile, cu acelaşi succes şi simt sănătate în întregul corp şi în cap.

Vă sunt, aşadar, foarte recunoscător. Dar, nu vroi să mă mărginesc numai aici, ci vroi să vă fiu şi de ajutor, făcând cunoscută vecinilor mei şi oamenilor cu care vin în contact, noua dumneavoastră ştiinţă de vindecare. Dacă daţi afară anunţuri, aş vrea să le împart eu, mai ales la toţi bolnavii. Binevoiţi a dispune de mine…

Tübingen *G. A. L.*

Nr. 89.

Uşurarea sarcinii şi a facerii.

Prea stimate d-le Kuhne!

Reîntoarsă din călătoria mea, aflai spre bucuria mea, de jubileul dumneavoastră, pentru care vă felicit din toată inima.

E tocmai un an de când am sosit în Lipsca, ***moartă de oboseală****; cea din urmă speranţă a mea, eraţi dumneavoastră, după Dumnezeu – căci după ce fusesem în cele mai însemnate băi din lume, după ce consultasem zadarnic pe cei mai mari doctori, mă simţii după trei săptămâni de cura dumneavoastră, aşa de bine, căci îmi propusei să n-o întrerup deocamdată.*

Iarna, în frigul cel mai mare, cu toate că eram însărcinată, făceam zilnic 2 băi de şezut cu fricţiuni, trăiam potrivit cu cura şi avusei, spre marea mea bucurie, ***o facere uşoară şi fericită, pe când în tot timpul sarcinii nu simţisem vreo nepriinţă****. Aceea ce e mai demn de remarcat în toată afacerea asta, e că la cei dintâi doi copii trebuise să iau doică, fiindcă nu puteam alăpta eu singură, pe când la acest copil mi-a fost hărăzit norocul de a-l alăpta eu însămi; îi mai dau deosebit şi cremă de ovăz, chiar fiartă gros, nu aşa de subţire, numai fiindcă nu vroi să-l alăptez întruna. Zilnic îi fac seara o baie de trunchi de 5 minute, dimineaţa o baie de şi spălături cu apă rece. Vă doresc numai de a vedea odată copilul acesta de trei luni: e cu adevărat sănătos tun, nu e nimic buhăit în el. Toţi, care înainte vreme mă luau în râs, din cauza curei mele, îmi spun acum în faţă, că arăt cu 10 ani mai tânără, că atât copilul cât şi eu arătăm minunat de bine şi că sunt cel puţin 12 familii aici în Züllichau, care urmează cu entuziasm cura dumneavoastră.*

Soră-mea, care a fost o dată cu mine în Lipsca, care fiind însărcinată n-a trăit ca mine, a mâncat multă carne etc., şi a avut o foarte grea facere, a trebuit să ia o doică pentru copil şi acum zace greu bolnavă.

Tuturor care nutresc încă cea mai mică îndoială pentru cura dumneavoastră, le strig din depărtare: daţi-vă toată încrederea d-lui Kuhne, acestui om, inspirat de Dumnezeu.

Aceste rânduri pentru jubileul dumneavoastră trebuie să vă dovedească, cât vă sunt de recunoscătoare – după Dumnezeu – şi cum voi deveni în orice timp adepta dumneavoastră cea mai zeloasă. Salutându-vă atât pe dumneavoastră cât şi pe familia dumneavoastră, sunt a dumneavoastră

Züllichau *Cl. B.*

Nr. 90.

Boală de ficat
Piatră în fiere
Slăbiciunea nervilor
Reumatism la cap
Boală de pântece.

Stimate domnule Kuhne!

Vă amintiţi desigur, că am fost în Lipsca, de la 24 Iunie şi până la 13 Iulie, ***şi am făcut băi în stabilimentul dumneavoastră****. După cum ştiţi, am suferit de* ***boală de ficat*** *şi* ***piatră în fiere*** *(****calcule biliare****). Când am plecat de la dumneavoastră, starea mea se îmbunătăţise şi dumneavoastră speraţi că prin continuarea curei mă voi face cu desăvârşire sănătos. După ce am stat câteva zile aici, am avut iarăşi dureri violente şi iarăşi* ***2 pietre din fiere****, în timpul durerilor am luat câteva băi de trunchi, care mi-au priit foarte mult. De atunci merg bine, pot munci toată ziua, aproape fără să obosesc, aşa că trec drept o minune în ochii oamenilor de aici, fapt pentru care vă asigur de deplina mea recunoştinţă. Încurajată de un astfel de succes al curei dumneavoastră, a încercat cura dumneavoastră şi o biată văduvă de aici, care suferea de ani îndelungaţi de* ***slăbiciune de nervi, reumatism la cap şi boală de pântece*** *şi care era privită de doctorul de aici ca o bolnavă închipuită. Ea a cetit cartea dumneavoastră „****noua ştiinţă de vindecare****" şi a făcut zilnic 2–3 băi de şezut cu fricţiuni. După 14 zile, pântecele care era foarte umflat, începu să se subţieze şi femeia spunea că durerile din pântece aproape au dispărut cu totul.*

Volmarstein. *Cu toată stima*

L. S.

Nr. 91.

Astmă
Hemoroizi
Inflamația gâtului.

Stimate domnule Kuhne!

Către sfârşitul lui Octombrie anul trecut, v-am rugat ***prin scrisoare****, să-mi daţi sfatul dumneavoastră şi la 3 Noiembrie am primit răspunsul dumneavoastră respectiv. Vă comunic pe scurt mersul curei:*

Femeia mea întrebuinţează regulat de 6 luni băile de şezut cu fricţiuni, zilnic de 3 ori, la nevoie şi mai de multe ori. În acelaşi timp face alternativ băi de trunchi cu fricţiuni şi băi de aburi. Trăieşte aproape cu o pâine de Graham şi cu mere şi mănâncă din când în când şi legume sau alte bucate uşoare de mistuit. Doarme cu ferestrele deschise, umblă la aer liber şi se simte bine, ca niciodată. În cele dintâi luni de cură, s-au format în vecinătatea organelor genitale nişte beşici mari, care după ce se goleau iarăşi se umpleau. De asemenea, pe pântece se ivi o umflătură, care se sparse, dând afară multe necurăţenii puturoase. ***Astma****, precum şi* ***hemoroizii****, ce o chinuiau atâta, sunt aproape cu totul înlăturate. Femeia mea nu mai are greutate la umblat şi, mai ales exteriorul ei s-a schimbat cu totul. După băile de şezut cu fricţiuni tremura de frig mai înainte, sudoarea naturală se putea dobândi foarte rar. Acum, nu mai tremură aşa mult. Are poftă sănătoasă de mâncare şi mistuirea s-a îndreptat foarte mult, căci alimentele se prefac şi se mistuiesc acum în corp. Am mare încredere în cură şi găsesc că lucrează încet, dar sigur. Toate bolile de mai înainte se ivesc iarăşi, însă mult mai slabe.*

Am întrebuinţat cu un succes extraordinar băile de şezut cu fricţiuni şi băile de aburi la o grea ***inflamaţie a gâtului*** *de care a suferit copilul meu de 3 ani şi 4 luni – şi nu pot decât să confirm dreptatea metodei dumneavoastră.*

Cu distinsă stimă, semnează îndatoratul dumneavoastră,

Hermsdorf. *P. K., învăţător*

Nr. 92.

Reumatism
Umflătura picioarelor.

Stimate domnule Kuhne!

Nu pot scăpa prilejul de a vă exprima viile mele mulţămiri, pentru grabnica vindecare a bolii mele îngrozitoare. Băile dumneavoastră de şezut, aşa de simple, m-au scăpat în 3 luni de îngrozitoarele mele boli. Sufeream deja de mult timp de ***reumatism la mâini şi la picioare****, oasele de la mâini ieşiseră aşa de mult afară, că mâinile păreau cu totul strâmbe şi nu puteam să apuc nimic cu ele; pe lângă asta, aveam aşa multe dureri, că nu mai ştiam ce să fac.* ***Picioarele*** *erau aşa de mult* ***umflate****, că abia eram în stare să urc o treaptă. De aceea, exprim de mii de ori mulţămirile mele d-lui Kuhne, pentru grabnica şi ieftina vindecare a bolii mele, aşa de grele, şi recomand tuturor suferinzilor, care ar suferi de orice boală, să se adreseze d-lui Kuhne, căci cura domniei sale e foarte simplă şi ieftină!*

Aceasta atestă:

Lipsca. *Doamna Th.*

Nr. 93.

Vegetaţie în mitră
Poală albă.

La 10 Iulie a.c., femeia H., din M., m-a vizitat în orele de consultare şi mi-a comunicat următoarele:

nepoată-sa făcuse, primăvara, o cură minunată în stabilimentul meu şi nu s-a lăsat până când n-a făcut şi ea această cură, în felul cum o învăţase nepoată-sa. „*Sufăr de mai mulţi ani de pântece*", continuă ea „*şi mă caut de multă vreme, fără succes. Doctorul casei îmi spune că am* ***vegetaţie în mitră*** *şi că aceea creşte încet, dar necontenit. Eu însămi mă simţeam aşa de nenorocită, că declarai doctorului, că renunţ cu hotărâre la operaţie. De va fi să mor, voi putea muri şi fără operaţie, căci pentru aşa ceva mă simţeam prea slabă. Aproape fără speranţă, începui cura dumneavoastră, după cum mă învăţase nepoată-mea. Scaunul tare şi neregulat de ani de zile, se îndreptă în chip uimitor a doua zi de cură, aşa că din ziua aceasta avusei neîntrerupt în fiecare zi mai multe eliminări pe jos, decât înainte vreme. Tot astfel, trebuia să ies la ud de trei şi chiar de patru ori mai mult ca înainte; într-un cuvânt observam, cum pe fiecare zi erau date afară tot mai multe materii străine, cum pântecele se trăgea în fiecare săptămână şi*

*căpăta iarăşi o formă normală. În fiecare noapte asudam, lucru ce nu se întâmplase niciodată înainte şi mă simţeam din zi în zi mai bine şi mai cu putere. Aceea ce mă mira mai mult, la această cură, e că în fiecare zi, după baia cu fricţiuni, aveam o eliminare, (**poală albă**), cum n-o avusesem nici odată. Astfel de eliminări s-au repetat necontenit, timp de patru săptămâni, aproape în fiecare zi, sau chiar de câte două ori pe zi. Deodată, într-o zi, avusei un accident. Doctorul chemat constată că nu e accident, ci că e o **vegetaţie din mitră**, de forma unei căni de cafea (în greutate de 2 kilograme şi un sfert), care ieşise cu forţa prin matrice şi că această vegetaţie fusese prinsă de două părţi, înăuntrul mitrei. Vegetaţia se desprinsese în cele din urmă şi, continuând câtva timp cu băile de şezut cu fricţiuni precum şi cu dieta, mă simt astăzi mai bine ca întotdeauna*".

Nr. 94.

Paralizie complectă din cauza unui picior prea scurt
Inflamaţie cronică a încheieturilor şoldurilor
Melancolie.

Doamna H. scrie următoarele în scrisoarea ei de mulţămire, asupra bolii fiicei sale:

*„Fiica mea Elsa, de 4 ani şi jumătate, s-a îmbolnăvit în Octombrie 1889, de **inflamaţia încheieturii şoldului**, care fu tratată, la început, alopatic, dar fără succes durabil, căci deja la începutul lui Februarie 1890, piciorul respectiv deveni mai scurt ca celălalt şi afară de asta copila nu mai putea, de multă vreme, să alerge. Timp de trei săptămâni se întrebuinţară bandaje de ghips, apoi patru săptămâni copila fu ţinută întinsă pe un pat special, dar fără nici un succes – copila avusese de îndurat dureri şi mai mari. O cură de mai multe săptămâni, la profesorul Sch. de aici, unde copila trebuia să stea mereu culcată şi să fie fricţionată, nu se putu face după prescripţie, deoarece copila nu era în stare să stea liniştită săptămâni întregi şi rămase iarăşi fără efect. În cele din urmă, dusei fata în spitalul de aici, unde fu iarăşi tratată încă trei săptămâni, fără rezultat. Şoldul, care înainte fusese moale, după tratamentul acesta devenise tare şi ţeapăn, piciorul rămăsese în urmă cu dezvoltarea şi de umblat nici gând nu mai era, de 9 luni. Aceea ce era mai rău însă, e că fata ajunsese aşa de melancolică, în urma tratamentului din spital, că pierdusem orice speranţă de vindecare; înainte de tratamentul în spital, putuse cel puţin să se ţină în picioare, dar acum nu mai era nici aceasta cu putinţă. În această stare, am adus pe Elsa mea, la 1 August a. c., în tratamentul dumneavoastră. Urmai conştiincios prescrierile dumneavoastră de cură şi spre marea mea bucurie, fata pierdu melancolia ei, deja după cele dintâi trei băi de şezut cu fricţiuni şi putu iarăşi să stea în picioare; după trei zile, spre marea mea uimire, putea iarăşi să meargă şi după patrusprezece zile ajunsese aşa departe, că putea urca, fără ajutorul nimănuia, cele patru trepte din stradă până în odaia mea. Părţile muşchilor cu totul tari şi şoldul se muiaseră iarăşi în intervalul acesta, ca înainte de inflamaţie – apoi după o cură de patru săptămâni, se putea observa desluşit, cum piciorul scurt devenise mai lung. Astăzi, după trei luni, nu se mai vede urmă de boală şi amândouă picioarele sunt iarăşi deopotrivă de lungi şi funcţionează deopotrivă de regulat*".

Lipsca. *Doamna Minna H.*

Nr. 95.

Reumatism
Întărirea pântecelui
Hemoroizi
Friguri de nervi
Accident de mitră
Tuse înecătoare
Tuse măgărească
Scarlatină.

Domnului Louis Kuhne, Lipsca.

A doua ediţie a manualului dumneavoastră „noua ştiinţă de vindecare" am primit-o către sfârşitul toamnei anului 1891. De atunci, am trăit după acele reguli, atât eu cu femeia, cât şi copii, şi am dobândit foloase care mă obligă a vă exprima recunoştinţa mea.

*Pe atunci în vârstă de 52 ani, în urma unui trai foarte neregulat pe care 'l dusesem înainte, sufeream de **nervozitate excesivă**, precum şi de **reumatism**, în urma cărora ajunsesem cu totul incapabil de muncă şi sătul de viaţă. Am făcut băile dumneavoastră de şezut cu fricţiuni şi în fiecare săptămână o baie cu aburi; am urmat o dietă neexcitantă şi am dormit cu fereastra deschisă, după cum dormim chiar şi astăzi, eu şi*

femeia mea. De mai mult de 15 luni de zile sunt iarăşi pe deplin sănătos şi capabil de a munci; pe lângă asta, sunt mai liniştit şi mai vesel ca înainte vreme. De la natură având puţină înclinare spre mânie, mă simt astăzi cu totul prefăcut (transformat). În casa mea domneşte iarăşi pacea şi fericirea casnică.

Femeia mea suferea în vremea aceea foarte mult de un accident de mitră, de care un alopat nu o putuse vindeca, vreme de l8 luni de zile. O dată cu mine, a început şi ea să facă, de trei ori pe zi, băi de şezut cu fricţiuni, de câte o jumătate de ceas şi adoptă şi ea întrucâtva felul meu de viaţă. Consecinţa a fost, că deja a doua zi avu scaun bun – căci suferea foarte mult de constipaţie – şi putu să doarmă noaptea mai bine. Părea că învie şi ea. În şase săptămâni, boala de pântece fu înlăturată şi ***hemoroizii*** *dispărură aproape cu totul. Vindecată de bolile ei, născu un fiu, care, crescut după perceptele dumneavoastră, a ajuns sănătos şi voinic şi a lăsat înapoi pe alţi copii de seama lui, deşi se hrăneşte cu alimente de trei ori mai puţine, după cum sunt îndopaţi ceilalţi copii.*

De frigurile lăuziei, n-a suferit femeia mea şi nici ţâţa nu i-a copt.

Frigurile de nervi*, de care a suferit femeia mea, acum doi ani, poate în urma oboselii şi marii enervări, din cauza fiilor mei mai mari, au fost vindecate după o cură stăruitoare de 14 zile.*

Cel de-al şaselea fiu al meu, pe atunci de vreo 5 ani, s-a îmbolnăvit greu de ***scarlatină*** *şi timp de trei zile a aiurat foarte mult. Ori de câte ori frigurile atingeau un grad mai înalt, îi dam o baie de trunchi, de câte un sfert de ceas. De regulă însă, înainte de a se sfârşi baia, îşi venea în fire. În ziua din urmă, cea mai grea, i-am făcut cinci băi şi în noaptea următoare două sau trei de aceste băi de trunchi; din dimineaţa următoare, bolnavul nu mai aiura şi vindecarea merse oarecum repede. La începutul scarlatinei făcusem pe copil să asude bine, de câteva ori, în pat, printr-o baie de aburi. După câtva timp, băiatul se îmbolnăvi de tuse înecătoare sau tuse măgărească; în timpul acesteia i-am făcut zilnic două băi de trunchi de câte un sfert de ceas şi tusea măgărească a mers bine şi s-a vindecat cu totul, după trei sau patru săptămâni.*

De atunci, urmarea perceptelor din ştiinţa dumneavoastră de vindecare, ne-a vindecat de mai multe ori în cazuri mai mici, aşa că am recomandat metoda dumneavoastră de vindecare, cu orice prilej.

Cazurile de boli pomenite mai sus, dacă ar fi fost căutate cu medici, m-ar fi costat sute de mărci şi rezultatul ar fi fost îndoielnic; prin urmarea prescripţiilor dumneavoastră – după cum sunt descrise în cartea dumneavoastră – nu m-au costat bani, ci numai puţină osteneală, pe care oricine şi-o dă bucuros pentru ai săi.

Se înţelege de la sine, că cine vrea să obţină rezultate favorabile cu sistemul dumneavoastră, trebuie să-l cunoască bine, să fie pătruns de învăţăturile dumneavoastră.

Metoda dumneavoastră de vindecare foarte simplă şi dieta corespunzătoare te însănătoşeşte nu numai trupeşte ci şi moralmente.

Puteţi face uz prin publicitate de cele de mai sus, dacă e în interesul metodei dumneavoastră de vindecare, care întrece tot ce-a existat până acum.

Elberfeld. *Cu deosebită stimă,*
B. H.

Nr. 96.

Piatră.

Stimate domnule Kuhne!

Cu prezenta, îmi permit a vă face cunoscut un simptom ce s-a ivit în starea mea trupească. Poate că pe dumneavoastră n-o să vă mire, pe mine însă m-a uimit foarte mult, fiindcă nici nu bănuiam că şi această parte a corpului meu e într-un aşa grad încărcată cu materii străine.

După câteva grele secreţiuni prin urină şi în urma unor dureri momentane foarte vii în şoldul stâng, în două dimineţi consecutive, mi-a ieşit la ud, în aceleaşi zile, după amiază, o ***piatră*** *mică (mai bine zis o sfărâmătură) şi mai multe zile de-a rândul o masă turbure de culoarea pietrei de mai sus şi din când în când iarăşi câte o sfărâmătură mică, tare, dar fără dureri. – Bucuria mea a fost mare, căci această întâmplare îmi da o nouă încredinţare de efectul minunat al curei dumneavoastră şi cred că prin asta se confirmă lămuririle ce aţi dat în manualul dumneavoastră cu privire la dizolvarea pietrei din rinichi, cu care se înlătură multe forme grele de boală.*

Dacă am crezut de cuviinţă să vă fac comunicarea de mai sus, e că izvorăşte din recunoştinţa ce vă păstrez.

Bredstadt. *A.*

Nr. 97.

Slăbiciune generală a corpului
Boală de ochi
Boală de pântece.

Stimate domnule Kuhne

O supărătoare ***boală de pântece****, şi* ***nervozitatea****, de care s-a îmbolnăvit femeia mea, acum vreo 14 ani, nu voiau să se vindece, cu tot tratamentul diferiților doctori.*

În cursul anului, starea ei se înrăutăți încă aşa de mult, că se ivi o slăbiciune generală a corpului, aşa că ea nu mai putea săvârşi cea mai uşoară muncă de casă. În acelaşi timp, i se slăbiră şi ochii, aşa că aproape nu mai putea citi. De la 17 Martie 1884, femeia mea întrebuințează băile şi urmează sfaturile d-lui Louis Kuhne, şi astăzi sunt în stare de a declara, că bolile de mai sus ale femeii mele sunt vindecate şi de a recomanda călduros tuturor bolnavilor această cură.

Lipsca. *Devotat, G. F.*

Nr. 98.

Grea boală de nervi.

Prea stimate domnule Kuhne!

Nu pot să vă mulțumesc îndestul prin aceste rânduri, pentru aceea ce ați făcut pentru viața mea, pentru sănătatea mea. Fără dumneavoastră, n-aş mai fi astăzi în stare să corespondez cu dumneavoastră. Că am fost mângâiată de cei dintâi doctori cu obişnuitele lor vorbe şi că am fost lăsată pradă bolii mele, ştiu nenumărați martori. Că numai dumneavoastră mi-ați dăruit viața, ce-mi părea deja pierdută, o spun sus şi tare! Fie ca descoperirea dumneavoastră aşa de simplă şi totuşi aşa de mare, să devie bunul obştesc spre fericirea tuturor. Aceasta o doreşte şi o speră,

Viena. *îndatorata dumneavoastră,*
Emma P.

Nr. 99.

Îngreunarea mistuirii
Insomnie

Prea stimate domnule Kuhne!

Cu cea mai mare bucurie, vă pot face cunoscut, că starea mea s-a îmbunătățit foarte mult, de când întrebuințez băile de trunchi şi de şezut cu fricțiuni, împreună cu băile de aburi.

Îngreunarea mistuirii*, de care sufeream de ani de zile, am înlăturat-o. Mă simt mai cu putere şi mai bine dispusă. Pe lângă asta, trebuie să mai adaug,* ***că dorm foarte bine****,* ***aceea ce înainte vreme nu puteam****.*

Vă sunt foarte recunoscătoare şi semnez:

Lipsca. *Cu toată stima*
Amalia F.

Nr. 100.

Constipație obișnuită
Hemoroizi
Dureri de stomac.

Stimate domnule Kuhne!

După cum v-am spus deja, prin cartea mea poştală de alaltăieri, sunt cu desăvârşire mulțămită de rezultatul dobândit prin cura dumneavoastră „fără medicamente" şi mă bucur a vă putea spune, că constipația obişnuită, împotriva căreia am întrebuințat, vreo 40 ani, toate mijloacele posibile, s-a îndreptat atât de bine, prin prescripțiile ce mi-ați dat prin scrisoare, că o pot socoti ca fiind cu desăvârşire vindecată, deoarece în fiecare zi, regulat, am scaun de 2 ori. – În acelaşi timp, au dat înspre bine, zi cu zi, şi hemoroizii, care s-au ivit odată cu constipația, către începutul lui 1850.

Durerile de stomac (umflătura ficatului) s-au muiat cu totul şi chiar o apăsare puternică de partea dreaptă a stomacului nu mai îmi cauzează dureri, pe când acum vreo trei luni, cea mai mică apăsare îmi cauza dureri violente. Într-un cuvânt, simt că efectul noii dumneavoastră „metode de vindecare" se simte zi cu zi, căci toate bolile, care mă urmăresc de 40 de ani şi care nu le-am putut înlătura nici prin tratament homeopatic, dau îndărăt. Trăiesc potrivit prescrierilor dumneavoastră, urmez cu seriozitate dieta neexcitantă şi fac în fiecare zi dimineață o baie de trunchi cu fricțiuni.

Vă salut cu stimă!

Aibling *Căpitan F. C.*

Nr. 101.

Răguşeală
Insomnie
Boală de nervi
Durere de măsele
Dureri de cap

Prea stimate domnule Kuhne!

*Deoarece cunosc metoda dumneavoastră de vindecare încă din anul 1887 şi m-am vindecat cu ea de o **grea boală de nervi**, am avut adeseori prilejul, în anii din urmă, să constat efectele binefăcătoare ale mijloacelor dumneavoastră de cură. Într-una din cele din urmă ierni, am fost chinuit de o grozavă **durere de măsele**, ce era cauzată de găunoşarea (carierea) măselelor din fund, din falca dreaptă, de sus. Inflamația fu în cele din urmă aşa de puternică, încât toată partea dreaptă a figurii se umflă, până peste tâmple, pricinuindu-mi o durere grozavă, care îmi făcea somnul cu neputință. Băi de şezut cu fricțiuni, de scurtă durată, pe care le făceam zilnic de mai multe ori, mi-au adus puțină uşurare. Când însă am făcut, după sfatul dumneavoastră, o baie de aburi la cap, mai mult de o jumătate de ceas, urmată de o baie de şezut cu fricțiuni, de o durată mai lungă, nervii întărâtați se potoliră numaidecât şi durerile încetară puțin câte puțin. De atunci, întrebuințez cu cel mai mare succes baia de aburi la cap, ori de câte ori am dureri de cap, înțepături în ochi, etc. .*

*Vă va interesa poate şi un alt succes, ce am dobândit numai cu baia de şezut cu fricțiuni. „**Răcisem**", cum se zice, şi **răguşisem** cu desăvârşire, aşa încât **chiar şoapta mă obosea**. După ce trecuseră vreo două zile, începui în dimineața următoare, pe când eram cu totul răguşit, să fac o baie de şezut cu fricțiuni, pe la orele 8. Simții că-mi face foarte bine, în această stare de boală şi prelungii baia, până când apa se încălzi prea mult. După ce schimbai de două ori apa şi după ce făcusem neîntrerupt 2 ceasuri şi jumătate baie, răguşeala dispăruse cu totul, puțin câte puțin şi puteam iarăşi să vorbesc şi să cânt pe toate tonurile. Acest extraordinar succes, ce nu s-ar fi putut dobândi prin nici un alt mijloc, m-a uimit foarte mult şi a mărit recunoştința mea către dumneavoastră şi binecuvântata dumneavoastră metodă de vindecare.*

Deoarece cunoaşterea unor astfel de succese poate fi multora de folos, vă împuternicesc să faceți uz de această scrisoare, cum bun vă va place.

Cu toată stimă,

Lipsca. *Karl L.*

Nr. 102.

Dureri de nervi.

Exprim d-lui Louis Kuhne adânca mea mulțămire,

pentru ajutorul ce am aflat, prin întrebuințarea metodei sale naturale de vindecare; ea m-a scăpat de nişte ***dureri de nervi violente*** *şi a avut o influență binefăcătoare asupra stării mele generale. Recomand, deci, călduros tuturor bolnavilor stabilimentul de cură al d-lui Louis Kuhne, Lipsca, Flossplatz 24.*

Lipsca. *E. F., pictor.*

Nr. 103.

Boală de ochi.

Prea stimate domnule Kuhne!

Recunoştința mă obligă a vă descrie pe scurt mersul grelei ***boli de ochi*** *a fiului meu de 12 ani. După ce am primit scrisoarea dumneavoastră, în urma întrebării ce vă făcusem tot prin scrisoare, am început numaidecât să îndeplinesc prescrierile dumneavoastră. Cine poate descrie mirarea mea? După o cură de trei săptămâni, băiatul era aproape pe deplin restabilit, după alte 8 zile cu totul sănătos şi până astăzi nu s-a mai ivit nimic la ochi. Copilul e pe deplin sănătos. Aceea ce n-au putut face doctorii în 3 ani, ați făcut dumneavoastră, stimate domnule Kuhne, prin metoda dumneavoastră de vindecare, în 4 săptămâni, pentru care vă mulțumesc din inimă. Trebuie să mai adaug că am scris aceasta, fără să fiu îndemnat de cineva şi puteți face uz de această scrisoare, oricând şi oriunde, cum vă va place.*

Cu stimă,

Rhemscheid-Hasten. *G.F.*

Nr. 104.

Stricturi

Strâmtarea canalului udului.

Stimate domn!

Cu bucurie apuc condeiul, pentru a vă face cunoscut, că metoda dumneavoastră de vindecare, pe care am urmat-o cu seriozitate de la 23 August până la 1 Octombrie, ***după prescripțiile ce mi-ați dat prin scrisoare****, m-a făcut sănătos.*

La începutul săptămânii a doua de cură, după ce se ivise o inflamație, se trase strictura şi astăzi udul iese uşor, țâşneşte departe şi cu putere, aşa că nici nu-mi aduc aminte să fi ieşit la ud aşa de uşor, chiar înainte vreme, pe când eram sănătos.

Primiți de aceea, stimate domn, adânca mea mulțămire! Dumnezeu să vă binecuvânteze pe dumneavoastră şi minunata dumneavoastră metodă; fie ca ea se răspândească – cât mai curând cu atât mai bine – în lumea întreagă!

Zilele viitoare vă voi descrie starea femeii mele, care deja de 5 ani e tare de ureche şi vă rog să binevoiți a-mi transmite şi pentru aceasta sfaturile dumneavoastră. Mai târziu sper să vă vizitez odată în persoană.

Cu stimă,

Altsohl în Ungaria. *I.H. junior, fabricant*